Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

[Super Digesto novo 2]

Bartolus <de Saxoferrato>

[Venedig], 1. Apr. 1493

[Liber xlvij.] Sequitur de privatis delictis

urn:nbn:de:bsz:31-319562

Visual Library

diſpoſitione impedit ratihabitionem.h.d.⁊ eſt aliquantulum difficilis.¶ No.hic ar.ſm glo.ꝙ tutus exceptiõe.xxx.an.ſi ſoluat repetere poteſt ar.ſ.de admi.tu.l.ſi pupillus.vbi dicitur ꝙ preſcribens ſimilis eſt ſoluenti. cõtra liberatus tpe adhuc remanet obligatus[f] naturaliter:vt.l.obligationũ fere.§.placet.de act.⁊ obli.⁊ ſ fideiuſ.l.vbicunqȝ ⁊ ibi no.ſ.de neg.geſ.l.at qui natura in prin.⁊ ibi no.ergo ſoluens nõ repetit.So.dicit Dy.ꝙ licet tpe non tollat naturalis tollit:tamen omnis eius effectuſ.⁊ ſic poteſt repeti ſolutum vt hic. Idem tenet Dy.C.de iu.⁊ fac.igno.l.cum quis.ſed Guil.de cu.in.l.i.in fi.ſ.qd quiſqȝ iur.videt dicere ſimpliciter ꝙ remaneat naturalis cum ſuis effectib⁹.Spe.tangit de hoc ſ preſcrip.§.i.ver.i. Mihi videtur circa hoc dicẽdũ. quandoqȝ quis liberat tpe ex cõuentione:q: voluit eſſe obligatus uſqȝ ad tps tantũ non vltra: ⁊ tunc iſta conuentio habet uim pacti: vt.l.cum qui ita.§.qui ita.ſ.de uerbo.ob.merito naturalis obligatio tunc tollit ⁊ ciuilis remanet ſicut per pactũ:vt.l.ſi vnus.§.pactus.ſ.de pactis. quandoqȝ quis liberat tpe:q: tenet actione temporali.⁊ tunc dico ꝙ tollit ciuilis tantum ⁊ remanet naturalis:vt.d.l.at qui na.in prin.⁊ qd ibi no.ſ.de nego.geſt.quandoqȝ quis tenet actione perpetua:ſed liberat[a].xxx.an.vel.xl.an.preſcriptõe: tunc dico ꝙ liberat a ciuili.naturalis uero remanet ꝙuis ciuilem tollere non poteſt:vt inſti. de iure natu.gẽ.⁊ ci.§.ſed naturalia quidem.tollitur tamen omnis effectus eius obligationis naturalis:vt.l.ſicut.⁊.l.oẽs.C.de preſcri.xxx.an. vbi dicit ſit pleniſſima munitione ſecuruſ.⁊ ſic oẽs effectus naturalis obligationis tollit: ⁊ hoc vltimũ tenent vltramontani vt refert Cy.in.l. vlt. C.ex qui.cau.ma. Nec ob.pdictis.l.ſi quis poſtꝙ.ſ.de fideiuſ.q: eam intellige:vt ibi dixi. Qualiter ergo hanc.l.intelligemus dico ꝙ poſſumus[b] eã intelligere ſm primum modũ qñ liberatus eſt tẽpore ex ꝯuentione:tunc cum tollat naturalis nõ impedit ciuilis:ſed competit repetitio. ¶ Sed contra iſtã lec. op. q: actus medius impediens ſuperueniens facto hominis non ĩpedit ratihabitionem:vt dixi.ſ.l.px.Solu. que ibi dixi hñt locum qñ ſuperuenit actus medius poſt celebratum actũ.de quo rato hñdo tractat hic factũ hominis:hoc eſt ꝯuentio ipſa preceſſit illud qd poſtea ſecutũ eſt ſolũ ex iuris effectu.Scdo modo poteſt intelligi hic qñ quis liberat tpe actiõe tẽporali.Sed tunc ob.q: cum remaneat naturalis obligatio:ergo repetitionẽ impedit indebiti ſoluti.vt.l.error.C.ad.l.fal.⁊.l.cũ quiſ.C. de iur.⁊ fac.igno. Rñdeo hic non repetit:q: fuit ſolutũ falſo pcuratori cui nullo modo debebat:⁊ ideo concedo ꝙ ſi dñs ſuperueniret ⁊ defenſionẽ iſtius pcuratoris ſibi ſoluentis ſuſcipet poſſet doli exceptionẽ opponere:vt.l.pcu.ad exhi.§.i.ſ.e. Tertio mõ põt intelligi ꝙ eſt liberatus tpe preſcriptione.xxx.uel.xl.an.tunc poteſt repeti cum omnes effectus naturalis obligationis ſint ſublati:⁊ hoc prout habet reſpectus ad iura hodierna. tamẽ illa lec.nõ congruit bene huic.l.q: ſꝫ hec tpa ſlor.preſcriptio.xxx.an.erat incognita: vt no.i.l.qui occidit.§.i.ſ.ad.l.acql.⁊.l. iul.alias incipit non ſolum.ſ.ex qui.cau.ma. ⁊ in auc. vt eccle.ro.gau.preſcrip.c.an.§.i.facit qd dicam in.l.in omnibus.ſ.de diuer.⁊ tem.preſcript.nõ ſunt hic alia.

¶ Sequitur de priuatis delictis.

¶ Glo.continuat.dictũ eſt ſupra de obligationibus deſcendentibus ex contractibus.ſequitur videre de actionibus deſcendẽtibus ex delictis: q: ex delictis quandoqȝ oriunt actiones ⁊ obligationes ad priuatam vtilitatem. Item oriunt quandoqȝ accuſationes priuate:quãdoqȝ oriũtur accuſationes publice:premittit hic de priuatis delictis: q: maiorem cõformitatẽ habent cũ pcedentibus. in ſequenti libro dicit de publicis iudicijs. Ex.l.ſequenti.

¶ Quãdo actiones deſcendenteſ ex delictis nõ dant ꝯtra heredes:licet dolus cõmittat ex ꝯtractu ſiue delicto:ibi. Ueritas. Et an actio penaliſ det cõtra heredẽ in actionibus deſcẽdẽtibus ex delicto:ibi. Et ideo. Et an actio penalis det cõtra ſucceſſorem prelati:ibi. Quero. Et an iure naturali teneant heredes ſ delicto defuncti:ibi. Item. Et an confeſſio defuncti in criminali tranſeat ad heredem:ibi. Item quero. Et an de iure ciuili heredes vſurarij teneant ad reſtitutionẽ vſurarũ:ibi. Alterius.

Iuilis. ¶ Hec lex diuidit ĩ tres partes principales primo loquitur quando accuſationes ex delicto tranſeunt contra heredem. Secundo quãdo trãſeunt ad heredẽ. Tertio qñ tranſeunt contra eundem mutata conditione. ſecunda ibi:heredes.tertia ibi:non tantum. Hec prima pars ſubdiuidit in duas partes. prima loquitur de actione penali.ſcda ſ pſecutoria.ſcda ibi:ſed ꝙuis. ¶ Op.ſ.de nau.feno.l.fi.ſo.ibi de actionibus penalib⁹ que deſcendũt ex cõtractu. hic uero ex delicto. ¶ Scdo op.de.l.ex cõtractibus.ſ.de act.⁊ ob.ſo.dicit glo.hic loquitur quãdo delictum cõmittit circa contractũ.l. cõtraria loquit qñ delictum cõmittit extra ꝯtractum.ita dicit glo. Aduerte videte glo.C. ex delic. de.l.i. que ponit quoſdam caſus ſpeciales:in quibus dicit actiones deſcendentes ex delictis nõ dari cõtra heredes:licet dolus cõmittat ex cõtractu ſeu delicto. Idem no.in.l.ſi hoiem.§.dat.ſ.depo. ¶ Ueritas eſt iſta.ſi quidem delictũ uenit purgãdum p actionẽ deſcendentẽ ex ꝯtractu trãſit cõtra heredẽ.ita loquit.l.ex ꝯtractib⁹. ⁊.l.ex depoſiti.ſ.de act.⁊ ob.⁊.d.l.ſi hoiem.§.dat.cũ ſimi. ſi vo dolus venit purgãdus p aliã actionẽ ex cõtractu:tunc ſiue dolus ſit cõmiſſus in ꝯtractu ſiue extra nunꝙ dat cõtra heredẽ.ita loquitur inſti.de ppe.⁊ temp.act.§.aliqñ. ⁊ oẽs caſus enumerati in.d.l.i.C.ex delict.de ⁊ in.d.§. datur. ¶ Itẽ op.⁊ videt dictũ heredem teneri:vt.C. ex delic.de.l.i.ſo.poſt lit.ꝯteſt. non tenet:niſi ſ eo qd ad eum puenit:⁊ hoc modo loquitur hic ⁊ ſic concordat cũ illa. ¶ Sed ꝯtra hoc op.ĩ.ad.l.iul.re.l.ij.ſol.fallit ibi ſm diuerſas lec. ¶ Itẽ op.de.l.ſi p fure.in fin.ſ.de ꝯdi.fur. vbi conditio furtiua datur etiam in eo qd non peruenit.dicit glo.ibi ꝙ conditio furtiua nõ orit ex delicto: ſed ex varijs figuris cauſarũ qd eſt falſum:vt.l. ſi mulier.§.fi.ſ.re.amo.⁊.l.ſi ambo.§.quotiens.ſ.de compenſa. Dicendum eſt ergo ꝙ fallit ibi propter frequentiam furtorum:vt ar.ĩ.de penis.l.aut facta.§.fi.⁊ hoc tenet Dy. Ja. de are.⁊ omnes. Item extra glo.op.ſ.ad ſil.l.gaius.ſol. dicunt quidam ibi loquitur quando declictum cõmittitur in non faciendo:tunc pena trãſit ad heredes.hic quando delictum cõmittitur in faciendo.ego puto ꝙ ſit truffa:q: hoc non habet rationem.quare veritas eſt iſta. ibi propter non vindicatam mortem defuncti fuit inflicta pena ipſo iure.qd apparet:q: poſſeſſor conueniri poteſt

a ¶ Sed liberatur. Adde bal.in.l.ſi pene.ſ.ſ con.inde.qui dicit ꝙ licet in contractib⁹ preſcriptio .i.lapſus preſiti temporiſ a iure nõ tollat naturalẽ obligationẽ vt hic. tamẽ dicit ipſe ſecus in delictiſ in quib⁹ pſcriptio ipſo iure perimit obligationem:q: lex dicit cauſam in totum aboleri.d.l.ſed ſi vnius.§.ſi ante de iniurijs.

b ¶ Dico ꝙ poſſumus. No. etiam ꝙ pſcriptio nõ tollit ius ipſo iure : ſed ope exceptionis.vt not. bal.⁊ ang.in l.i. C.ſi aduer.cre.vide que ibi dixi. ⁊ per bal. in .l.ſi.i.ij. op. C. ſ edic.diui adri.tol.

¶ De priuatiſ delictis. ru.

c Iuiliſ .§.qd autem. Adde bald. in rubrica. C. de priui. dot. in pen. colũ.ad iſtum tex. limitantem iſtã materiam in fi. ⁊ ſentit glo. in fi. ⁊ ang. ibi pro intellectu huius materie.

a fiſco petitione hereditatiſ:vt.l.i.C.de his qui.
vt indi.⁊ not.in.l.in cognitione.ſ.ad ſil.⁊ ſic nõ
agitur ad penam imponendam: ſed ad penam
a iure impoſitam exigendam.merito tranſit con
tra heredem.ſimile habetis in.l. commiſſa.ſ.de
publi.⁊.l.ij.§.ꝙ autē.ſ.ꝙ quiſqꝫ iur. ¶ Et ideo
reaſſume breuiter:aut pena interponitur ipſo iu
re a lege ⁊ tranſit contra heredem:vt dictum eſt
aut imponitur ab homine. ⁊ tunc aut delictum
cõmittitur circa contractum.aut extra cõtractū.
ſi circa contractum aut purgatur per actionem
deſcendentem ex contractu:aut per aliam vt di/
ctum eſt.ſi extra contractum:tunc aut lis erat cõ
teſt.⁊ datur contra heredes:vt.l.i.in pñn. C.ex
delic.de. Fallit in.l.ij.ȷ̄.ad.l.iuli.repet.ſm vnam
lec.aut lis non erat conte.⁊ tunc datur cõtra he/
redem:in id qđ ad eum peruenit:⁊ non vltra.fal
lit in conditione furtiua. Item fallit in.d.l.ij.ȷ̄.
ad.l.iul.repet.[a] ſm aliam lec.tamen in hoc eſt dif
ferentia quando lis non eſt conteſta. contra de
functum.ſi quidem actio que competebat cõtra
defunctum erat ciuilis:illa eadem dabitur con/
tra heredeꝫ:vt.d.l.ſi pro fure.in fi. Si vero erat
pretoria ſi quidem actio denominabatur a deli/
cto vt unde vi:⁊ vi bo. rap.⁊ ſi.⁊ non dabuntur
contra heredem ille actiones:ſed actio in factū:
vt.l.ij.in fi.ȷ̄.vi bo.rap.⁊ unde vi.l.i.i fi.ſed ſi nõ
denominanẗ a delicto:tunc datur cõtra heredeꝫ
in id qđ ad eum peruenit per.d.l.i.C.ex deli.de.
¶ Circa hoc habemꝰ aliqua querere. dixi ꝙ nõ
datur actio penalis contra heredem in actioni/
bus deſcendentibus ex delicto quid in deſcēdē
tibus ex quaſi delicto? Reſpondeo ideꝫ: vt.ſ.de
iudi.l.ſi filius.in fi.cuꝫ.l.ſe. ¶ Quero quid i de/
lictis que purgantur per officium iudicis: qđ de
ſeruit actioni intentate.dic vt.ſ. de rei uen.l.ſi i
rem actum ſit. ¶ Quero vtrum detur contra ſuc
ceſſoreꝫ prelati[b] iſta actio penalis.videtur ꝙ nõ.
nam hic dicit ceteros ſucceſſores quidem ⁊c̄.ve
ritas eſt iſta ſi quidem prelatus tenebatur ex de/
licto ſuo nomine non dignitatis nomine vel pre
lationis:puto ꝙ in ſequentem non detur:niſi in
q̄tum ad eum peruenit.⁊ quatenus eſt locuple/
tata prelatura ſua.ita habes in.l.licet.§.ſi ex cā.
ſ.de pecul.ſed ſi prelatus tenebatur nomine di/
gnitatis:tunc ſucceſſor tenebitur inſolidum:qꝛ
eſt eadeꝫ dignitas.ita intelligo extra de ordi.co
gni.c.cum dilectus.⁊ qđ ibi no.per Inno. ¶ Itē
hic dicitur ciuilis conſtitutio eſt. Quero quid ḋ
iure naturali.dicit glo.idem. Contra hoc videẗ
ꝙ de iure naturali teneantur heredes ſatiſface/
re de delicto defuncti:vt extra de rap.c.i.ſo.que
daꝫ ſunt actiones penales ex vtraqꝫ parte: ⁊ ille
non tranſeunt contra heredes aliquo iure: niſi
ſm diſtinctionem precedentem.quedaꝫ ſunt ac
tiones penales ex parte rei ſed pſecutorie ex par
te actoris:tunc hoc caſu differt ius ciuile a cano
nico.nam de iure ciuili non datur:niſi quatenuſ
ad heredem peruenit.ſed de iure canonico da/
tur inſolidum:vt.d.c.i.de rap.⁊ qđ ibi per doc.
no. ¶ Item quero dixi. niſi ſit lis conteſta.cum
defuncto.quero quid ſi fuit confeſſus[c] in iudi/
cio.certe videtur idem etiam ſi hoc eſſet confeſ/
ſus in iudicio criminali.ita tenet Spe.in ti.de ac
cu.§.i.verſi.quid ſi latro.quod ſatis puto veruꝫ
in confeſſione vera.nam in confeſſione ficta:ſe/
cus regula riter:vt.l.eius quiͦ delatorem.ȷ̄.de iu
re fiſ.fallit in caſu.l.ij.in pñn.ȷ̄.de bo.eo.q mor.
ſibi conſci. ¶ Ulterius quero vtrum de iure ciui/
li heredes vſurarij[d] teneanẗ ad reſtituendas vſu
ras videtur ꝙ non:niſi q̄tum ad eos peruenit:
qꝛ ex delicto agitur:vt hic.contrarium eſt ueruꝫ.
nam uſure non repetuntur per actionem deſcē/
dentem ex delicto:ſed per conditionem indebi
ti uel ſine cauſa:vt.l.ſi non ſortem. in pñn.ſ.de
condi.inde.⁊ no.per Inno. extra de uſu.c.mi/
chael. Ulterius quero quid ſi non eſt lis conte/
ſta.ſed proceſſum eſt contra cõtumacem ad pri/
mum decretum:an habeat vim conteſta.vt faci/
at actionem tranſitoriam contra heredes.vide/
tur ꝙ non:vt.l.i.in fi.ȷ̄.de requi.re.ſed ibi loqui
tur in delictis publicis:in quibus non ſufficit cõ
teſtatio:ſed requiritur ſententia:vt.l.ex iudicio/
rum.ȷ̄.de accu.ſed in actionibus ciuilibus puto
ꝙ ſufficeret ad faciendum actionem tranſitori/
am contra heredes per.l.vt perfectius.C. de an
na.excep.uel ſaltem ad faciendum ꝙ poſſit pete
re reſtitutionem in integ.qꝛ per defunctum ſte/
tit quominus[e] lis conteſtaretur: vt.l.i.ſ. ex qui.
cau.maio. ¶ Ulterius in uerſi.ſed q̄uis.dicitur
rei vendicatione tenebitur re exhibita.⁊ ſic innu
it ꝙ actio ad exhibendum debet precedere rei
vendi.nec poſſint proponi in eodem libello.de
quo dic ut.ſ.ad exhiben.l.i.⁊.l.quid de inoffici
oſo.in fi.magne gl.ſ.de inoffi.teſ.⁊.l.i.de inter/
ro.act.⁊ p Cy.C.de rei uendi.l.ordinarij.in pri
ma queſtione.

Ex.§.ſequenti.

¶ Que actiones penales tranſeant ad heredē.

Heredem autez. ¶ Quero
que ē ratio
differentie inter actionem iniuriaruꝫ ⁊ alias.gl.
dicit ꝙ actio iniuriarum non intelligitur eſſe in
bonis noſtris.ſ.ante lit.conte.vt.l. iniuriaruꝫ ac
tio.ȷ̄.de iniur. Sed quare non eſt in bonis nr̄is
ſicut alie actiones penales? Reſpondeo qꝛ com/
petit ad vindictam.ſed alie penales proſequun
tur rem familiarem non vindictam. Quomodo
autem hoc cognoſcatur:dicetur.ȷ̄. vi bo. ra.l.ij.
§.i.vbi de hoc per Dy. ¶ Circa iſtam regulam
dicas ſic[f] quedam ſunt actiones penales que cõ
petebant defuncto tanq̄ cuilibet de populo.⁊
ille non tranſeunt ad heredem:niſi lit.conteſta.
vt.l.ſi cui.ȷ̄.de uerbo.ſig. Quedam ſunt que cõ
petebant ſibi tanq̄ proprie:⁊ ille ſi quideꝫ com
petunt ad vindictaꝫ non tranſeunt ad heredeſ:
niſi lit.conteſta.vt hic.in fi.⁊.l. iniuriarum.ȷ̄.de
iniur.ſi uero competunt ad rem familiarem:tūc
regula eſt ꝙ tranſeunt ad heredes: vt hic. ⁊ in/
ſti.ḋ perpe.⁊ tempo.act.§.i.fallit in.l.hec actio.
ſ.de calum. ¶ Poſſemus hic querere quid de
iure accuſandi criminaliter ex delicto priuato
vtrum tranſeat ad heredem vidiſtis in.l.ex iudi
ciorum.ȷ̄. de accu.ſed an tranſeat ad heredem

a ¶ Ad.l.iul.repē. Item limita niſi pena veniret imponēda per viā exceptionis.tex.eſt ſm vnuꝫ intellectū in.l.iij.§.qđ autem.ꝙ quiſqꝫ iur.

b ¶ Succeſſorem prelati.vtrum ſucceſſor in prelatura teneatur.adde qđ no.in.c.cum dilectus.de ordi.cogni.⁊ bal.in.l.i.C.ex delic. defunct.per anto.de butri.in.c.i.§.qbus.de priui.Ci.in.l.i.§.ſi pcura.ſi qs ius dicē. non obtem. per Ioā.an. in.c.i. vt lit. non cõteſta.

c ¶ Fuit cõfeſſus. Et ſic nota ꝙ ſi latro confiteẗ ſe mihi ſubtraxiſſe ⁊ ante condēnationem moriaẗ talis cõfeſſio nocet heredi.adde bal.in.l.vnica.in.iij. colum.C.ex delict. defunc. vbi dicit ꝙ idem erit ſine ꝯfeſſione ſi ſit cõcluſū in cā ⁊ vide imo.in.l.defũcto. de publi.iudi ⁊ q̄ dixi poſt barto.in.l.interdū.§. qui furem.ȷ̄.ḋ fur. Iteꝫ adde ꝙ ſola oblatio libelli abſqꝫ lit. conteſta. videtur facere penaꝫ trāſire ad heredem. glo.eſt ſing. ſm ange.i.§.penales. inſti. de ppe. ⁊ tē.ac. ADDE pꝰ ſpec.Ioā.an in addit.i ti. de accuſa.in quarta pte. §. i.verſi qd ſi latro.

d ¶ Heredeſ vſurarij.vtꝫ heredes vſurarij teneantur ad reſtituendas vſuraſ.dic ꝙ ſic ⁊ vide bal.i.l.i.in. vi.colum.C.ex delic. defunct. ⁊ in auc. ad hec. C. de vſur. in. vij. col.verſi.qd diceẗ here.⁊ qđ ſing.cõſuluit Fede. cõſi.xi. ⁊ qđ dixi in.l. q̄ꝫuis.C.ſi penden. appel. poſt bar.ubi dixi ꝙ inquiriẗ ꝯ vſurarium poſt mortem. ⁊ adde ꝙ Io.an.ſingu. in ti. de cõfeſ.i.§. poſtremo. verſ. ſed nunquid confeſſus dicit ꝙ ſi defũctus cõfeſſus fuit ſe mille habuiſſe per rapinā ⁊ pmittat epiſcopo ſoluere illis quibus apparuerit debere ꝙ abſqꝫ ordine iudiciario poterit epiſcopus declarare creditores ⁊ q̄titates a quo non poterit appellari nec de enormitate dici.⁊ talis declarata cõfeſſio poterit exequi ꝯtra heredeꝫ licet nihil ad eū pueneꝛit quia non ex delicto agiẗ ſed ex cõfeſſione.⁊ ſic limitat.c.fin.de ſepul.⁊ hoc ſequitur do.anto.in.c.cum ſpeciali.§.i. de appel.⁊ qđ not.bal.in.l.furti.C.de fur.dicit tñ ꝙ de iu cano.tam iudiciali q̄ꝫ penitentiali heres ḋfuncti teneẗ iuxta vires hereditarias ꝓ delicto defuncti: licet nihil ad euꝫ peruenerit. ADDE an heredes vſurarij teneantur ad reſtituendas vſuras abb. ꝯſilio.cxiij.ij.li. ⁊ an bõa uſurarij ſint obligata illis q ſoluerūt uſuras vide ſederi.cõſilio. ccxxi.

e ¶ Quominus. Et ſic no.ꝙ ſi quis eſt in mora vel ſubterfugio lit.cõte. pinde eſt ac ſi lis eſſet cõteſta. Adde tex. i.l.ſi cuꝫ.§.q iiuriaꝫ ſi quis cau. ff.⁊ qđ not. in.c.i. ḋ ele. li.vi.pro hoc facit: quia ſi per factum ⁊ cauillatõeſ aduerſarij ſit ꝙ tps labaẗ nuſq̄ꝫ pſcriptio currit.l. ꝯtra miores .C.de inoff. teſta. ⁊ in.l. intra vtile ḋ mino. ⁊ in.l. cum.ipſe inſtitueret de excuſ. tu. ⁊ ita not.guil. de ſuza. in.l. ſcimuſ. C.in qui.cau. in i te.reſt.non ē neceſ. ⁊ in.l. petende. C. de i ite. reſt. pe.⁊ in.d.l.ſi eum.§.qui i iuriarum ⁊ bal.in.d.auten. habita. in vl.colum. ⁊ etiam cum bart.hic concordat bald. in.l.i.in ver. vl. C. ex delic. defun.facit qđ not. bar.in.l.i.§. ſꝫ ariſto. ⁊c̄. quod vi aut clā.vide que dixi pꝰ pau. de caſ. in.d. .§. qui iniuriarum. ADDE an cum inſtantia labiẗ dolo aduerſarij deẗ reſtitutio ro. conſilio. ccxx.

f ¶ Herredē dicas ſic. Utrū actiões ex delicto trāſmittanẗ ad heredes ac-

rtie.vi de bal.in.l.i.l ſi.viij.colũ.cũ ſeq.ꝛ etiã vi.colũ.C. ex delic.deſũct. ꝛ bar.n o.in.l.ſi.ȷ.eo.

a n Unquaȝ plura.eſt pluralitas.ꝛ ſi quis fuit cũ vna comitiua quam coadunauit ad occupandũ caſtrum ꝛ in pugna interuenit homicidiũ an coadunatoꝛ teneaẜ duplici pena.ſ.l.iuli.de vi.ꝛ de homicidio.vide in .l.quoniaȝ.ꝛ ibi bal.C.ad .l.iul.de vi. vbi omnino vide in.i.q.

dicam.ȷ.eo.l.ſi.

Non tantũ.

¶Quero in quo ſeqẜ noxa cap̃. Rñdeo vt cõtra eum agaẜ actione illa apud quẽ ſeruꝰ ẽ vel cõtra ipſuȝ eũdẽ ſi liber eſt effectuſ:vt inſti.de noxa.§.ſed in criminalibꝰ.qñ cõtingit mutatio perſonaꝝ de uno ſtatu ad aliũ.dic:vt.l.i.ȷ.de penis.

Ex.l.ſequenti.

¶Quando ſunt plura delicta ex pte inferẽtis ꝛ recipientis in perſonã:an.ꝑ pluralitate delictorum debeat puniri:ibi. Modo. Et q̃liter intelliganẜ exempla huius.l.ibi. Uenio. Et qñ quis fecit plura vulnera ex quibus ſecutum eſt homicidium poſſit tm̃ accuſari de vulnere:ibi. Et an ſecuta ꝑcuſſione declareẜ ex inſultu actioneȝ natam nõ eſſe an uero fuerit nata ſed confuſa cum ꝑcuſſiõe:ibi. Iuxta. Et ſi qs vno ictu faciat plures ꝑcuſſiones q̃liter debeat puniri:ibi. Sequiẜ.

n

Unquam plura.

¶Hec eſt vna notabilis lex.ꝛ glo.hãc .l.diuidit in duas ptes.pmo ponit regulã.ſecũdo ꝓbat eã octo exemplis.ſed in ꝟitate nõ põit octo exẽpla:qꝛ vnũ dictũ ponit hic qꝺ non eſt exemplũ regule.ſed eſt vnũ dictuȝ circa p̃dicta.iõ diuide in q̃ttuoꝛ ptes.pmo poniẜ regula. Scðo pꝛobat eã q̃ttuoꝛ exẽplis. Tertio format vnã qõnem circa p̃dicta. Quarto redit ad regulã ꝛ pꝛobat eã tribꝰ alijs exemplis.ſecũda ibi. q hoiem. tertia ibi.iteȝ q̃ſitũ.q̃rta ibi.item ſi qs. ¶Circa iſtã materiã intendo tenere hũc ordinem. qñq; plura delicta cõmittunẜ ex parte inferẽtis ꝛ recipiẽtis circa pſonã.ꝛ de hac materia tractabo hic qñq; plura delicta cõmittunẜ ex pte cõmittentiſ circa rẽ.ꝛ de hoc nõ dicã hic pncipaliter. ſȝ dicã ȷ.ti.i.l.inficiãdo.§.infans.qñq; cõmittunẜ plura delicta ꝟbo.de hoc dicã.in.l.item apud labeonem.§.conuitium.ȷ.de iniur.quãdoq; cõmittitur vnum delictuȝ ex parte inferentiſ:ſȝ eſt pluralitasᵃ ex parte recipiẽtis:vt ſi aliquẽ ꝑcutio cũ bidente vel foꝛcipe.de hoc dicam.ȷ.arboꝝ fur.ce.l.ſi gemina.qñq; cõmittunẜ plura delicta pꝛopter plures pſonas cõmittentes.de hoc dixi.ȷ.ꝺ ſicca.l.ſi in rixa.qñq; cõmittunẜ plura delicta ꝓpter plures pſonas recipiẽtes.de hoc dicã in.l.ſi plures.ȷ.ar.fur.ce.qñq; cõmittiẜ vnũ factum tantũ:ex quo reſultant crimina plura.de hoc dixi in.l.ſenatus.ȷ.de accu.ꝛ.l.ſi adulteriũ cum inceſtu.ȷ.de adul. ¶Mõ ad ꝓpoſitũ redeamꝰ qñ ſunt plura delicta ex parte inferẽtis in perſonã. ¶Op.de.l.ſi.C.de modo mulcta. vbi dẜ ꝙ nõ põt imponi pena:niſi ter.dicit gl.ibi:in extraoꝛdinarijs criminibꝰ:hic in oꝛdinarijs.hoc nõ plȝ. nam crimen furti de quo loquiẜ hic puniẜ extra oꝛdinem ꝛ crimen iniuriaꝝ:ꝛ quaſi oĩa priuata delicta.vt.ȷ.l.px.ꝛ.ȷ.ti.i.l.ſi.ꝛ.l.ſi.ȷ.de iniur.vnde dicit gl.alibi ꝙ ibi loqtur in mulcta.hic in pena.hoc dicit gl.in.l.quicunq;.C.de ſer.fu.ꝛ illã tenet Iac.de ra.ideo qꝛ ſi iudex haberet in mulcta nimis largas habenas poſſet partem multũ grauare. Di.vero aliter ſol.ꝛ dicit ibi loquitur in

b ¶Itẽ opp. adde bart.ꝛ q̃ ibi not.in .l.vulgaris. ȷ.de fur.vbi oĩno vide ꝛ q̃ ibi dixi.

¶Puniẜ totiẽs. Sed adde qꝺ bal i.l.ſi qs nonᵃ dicã.in.iiij.col.C.ꝺ epi.ꝛ cle.diẽ no.ꝙ pena ꝯſtitutionis ex multiplicitate actꝰ multiplicatiõe penarũ non reſultat.ſecus in pena miniſterio iudiciſ imponenda.facit qꝺ habeẜ in.d.l.inficiando.§.infans.

d ¶Pro mille agereturtur. Et ad materiã viꝺ bar.in ꝯſ.incip.anto.cõmiſit adulteriũ ꝛc.ꝛ poſt eũ Cy.ꝛ viꝺ pe.de anch.in cle.i.§.quibus.de priuile.late diſtinguentẽ poſt iac.de are.ꝛ iac.butri.ꝛ ponit ꝟba ſere oĩa illiꝰ cõſilij bar.ꝑ lõgaȝ ꝛ latã diſtinc.ꝛ dicit ſic ꝙ aut ſũt plura facta aut plura delicta reſpiciẽtia diuerſas ſpẽs delictorũ ꝛ hȝ locũ .C.de fur.l.aduerſuſ.idẽ ſi reſpiciunt diuerſas pſonas q̃ idẽ cõſiliũ nõ pticipauerũt.idẽ etiaȝ ſi reſpiciant diuerſas res.vt in .l.agraria.ꝺ termio mo.factũ aut eſt vnuȝ ꝛ delicta plura ꝛ hȝ locũ.C.ꝺ acc.l.q̃ ꝺ crimine.cũ no.per doc.ibi.

Aut ſunt plura facta ꝛ vnum delictum ꝛ hoc contingit quãdo pꝛimo durante ſcꝺm ſequitur iterato circa idem ꝛ in eadem ſpecie criminis:ꝛ tũc vna tantum pena imponitur:vt in.l.ei qui.ȷ.de fur.ꝛ ita intelligitur glo.in.d.l.vulgaris.e.ti.iſtud eſt verum ſm bar.ꝛ ſali.niſi pena eſſet ſoluta ex pꝛimo delicto:vel ſaltem lis eſſet conteſta.ante delictum.hoc enim caſu iterando nouum adulteriũ iteratur pena.l.ſi diuturno.ȷ.de penis.ex quo concludit cum glo.in.d.l.vulgaris.ꝛ iſtud eſt verum etiam ſi pena pecuniaria interponatur.ꝛ de materia etiam per bar.ꝛ doc.in.l.quid ergo.§.pena grauioꝛ.de infami. Adde qꝺ bal.in.l.ſi quis non dicã rapere.in.iiij.colum.C.de epiſ.ꝛ cler.dicit ꝙ in pena conſtitutionis ex multiplicatione eiuſdem actus nõ reſultat multiplicatõ penarũ.ſecus in pena miſterio iudicis inſligenda.facit qꝺ habetur in.l.inficiando.§.infanſ.ȷ.ti.i.ꝛ quãdo ex vno facto reſultant plura crimina:vel vnus ledit plures quot penis teneatur.vide in.q.generaliter vrgeri in regula delictum.de regu.iur.in vi.ꝛ Pe.de ancha.in.d.cle.i.ꝛ vide bar.in.d.cõſilio.Et ſi ſtatutum dicat ꝙ puniatur pena manus an debeat intelligi de ambabus.vide bar.C.ꝺ primi.in.l.preclaraȝ.li.xij.vbi tenuit ꝙ ſic per gl.ibi ſed adde ꝙ ipſe not.in.l.vulgaris.de fur.ꝛ ad materiam bart.hic.viꝺ Io.an.in ſpe.de ſeten.verſi.ſed pone.ꝛ bar.i.l.ſenatꝰ ꝛ i.l.ſeq.ȷ.de accuſa.

delicto qꝺ non vertitur ad alicuius iniuriã:ſed habet tantum coertionem moꝛum. Iac.de bel.in quadam ſua diſputatione dicit aliter ꝙ ibi dȝ intelligi quando contumacia continuatur circa ideȝ:tunc iudex non poteſt mulctare vltra ter.ſecus ſi circa diuerſa.ar.huius.l.ꝛ ideo ſi iudex facit citari aliquem ꝙ compareat in iudicio ad reſpondendum poſitionibus ſub certa pena.ꝛ iterum facit citari non poteſt imponere penam niſi ter.ſed ſi ex diuerſis cauſis fuerit citatus quotiens delinqueret poſſet impõi pena. Iſte tres ſolutiones placent mihi ſi coniunctiȝ accipiantur:vt dicamus ſic.ibi loquitur in mulcta que imponitur pro delicto:qꝺ non vertitur in alterius iniuriam pꝛincipaliter que non poteſt imponi:niſi ter ſi illud delictum committitur circa idem.ita loquitur ibi alias quotiens deliquerit totiẽs puniatur:ut hac.l. ¶Secũdo oppo.de.l.nemo ex his.§.quotiens.ꝺ.de re iudic.ꝛ.l.qui ſeruum ꝛ .l.plura.ꝺ.de act.ꝛ obli.ſo.hic plures actões deſcendunt ex diuerſis factis ibi ex vno facto.ideo una tantum agi poteſt. ¶Contra hoc op.de.l.cum ex vno.ꝺ.de acti.ꝛ ob.ꝛ.l.i.ȷ.vi bo.rap.ſol. qꝺ dixi ex vna tantum agi intelligi põt:niſi quatenus plus ſit in vna q̃ in alia.ita dicit gl. qꝺ an ſit verum.dic vt dixi in.l.i.§.dixerit aliquis.ꝺ.de publi.ꝛ ibi plene per Di. Itẽ op.ꝺ.loca.l.ſi vulneratus.ꝛ de actio.ꝛ ob.l.qui ſeruũ.§.ſi is. Iſta gl.ſoluit ꝙ ibi eſt vna ex delicto.alia ex cõtractu hic ambe ex mero delicto.preterea ibi ambe ſũt pſecutoꝛie.hic ſalteȝ altera eſt penalis.tu dic verius ꝙ ibi ambe dantur ex eodeȝ facto:hic ex diuerſis factiſ:ut dictuȝ eſt in ſolutione precedentis contrarij ſm Di.ꝛ Ol. ¶Itẽ op.ᵇ de.l.inficiando.§.infans.ȷ.ti.i.ſo.dicit glo.iſta.l.loquitur quando ſunt diuerſe ſpecies delictoꝛum.ſecus ſi ſunt plura delicta eiuſdem ſpeciei:qꝛ non puniuntur:niſi pꝛo uno:vt in contrario. Iſtud dictuȝ gl.repꝛehendiẜ per Di.ꝑ.l.quicunq;.C.de ſeruis fu.ꝛ.ȷ.ti.i.l.inter oẽs.§.ſi. quare dicit Di.qñ ſunt diuerſe ſpecies delicti puniẜ totiẽsᵉ quotiens deliqt:vt hic.ſed ſi ſunt eedẽ ſpẽs:ita demũ põt agi pro qualibet uice ſi ſepius agentiſ intereſt:vt.d.l.qcũq;.ꝛ.l.inter omnes.in ſi.aliaſ gñaliter ageret pro una vice tm̃:ut.d.l.inficiando.§.infans. Mihi vẜ ꝙ Di.ꝛ gl.dicãt ꝯtra illam.l.inficiando.§.infans.nã ibi eſt vnuȝ furtũ tantũ:merito pꝛo uno agitur.ſed ſi eſſent plura furta etiam ſi eſſent mille pꝛo mille ageretur.ᵈvt hic.ꝛ.l.inter omnes.in ſi.ꝛ in.l.quicunq;.ſed ꝑ Di.ꝛ glo.ꝙ ſint plura furta videtur tex.in.l.q̃uis.ȷ.ti.i.circa prin. Pꝛo quarum.l.ſolutiõe debes aduertere ꝙ ſicut in contractibus ſunt quidam contractus nominati:ꝛ quidam ĩnominati:ita in delictis ſunt quedaȝ delicta nominataᵉ:quedam ĩnominata:vt no.ȷ.ad turpi.l.ꝛ in priuatis.quedam enim delicta habent nomina a iure vt furtum.naȝ ex animo lucrandi ꝛ ex ꝯtractatione colligitur unum qꝺ appellatur furtũ. Iteȝ homicidium ex percuſſione ſecuta exanimatione vocatur homicidium. Ideȝ de adulterio.naȝ

ADDE an qui vno ictu plura infert vulnera pluries debeat puniri bald.conſilio.clx vi.v.li.ꝛ an pꝛeſtans auxilium pluribuſ teneatur una pena uel pluribus vide bar.conſilio.cçxxiij.

e ¶Delicta nominata. Nota ꝙ quedam ſunt delicta nominata:ꝛ quedaȝ innominata:ſicut in contractibꝰ.nota.bart.in.l.ſenatus.ȷ.de accuſa.ꝛ i.l.i.§.vnde q̃ritur.ꝺ publi.ꝛ in.l.i.in.xxiij.col.ȷ.ad turpil.ꝛ bal.in.l.nõ ideo i ſi.v.colũ.de accuſa.C. bar.in.l ſi quis id qꝺ.§.i.ꝛ.l.ſi familia.ff.de iuriſdi.om.iudi.in.iiij.col.in ver.per hoc concludo ꝙ ſi ego vulneraui te ex propoſito quando dicatur vnum delictum ꝛ quãdo plura vide.ꝺ.proxi.colum.ꝛ que no.bal.in auc.ſed nouo iure.in.ij.ꝛ.iij.col.C.de ser.fugi.ꝛ bal.in.l.aduerſus.C.

de.fur. ⁊ vid .j.co.

ex illa fornicatione habito reſpectu ad matrimoniū colligit̄ hoc nomen qđ appellatur adulterium. Alia ſunt delicta inominata. vt ꝑcutere verberare: domuꝫ introire ⁊ ſimilia: vt.l. cornelia.ĵ. de iniur. Iſta enim ſunt nomina actus nō delicti q: poſſum ꝑcutere etiam ſine delicto: ⁊ ingredi domū etiam ſine delicto. ſed nō poſſum cōmittere furtum vel adulterium ſine delicto. Hoc premiſſo lꝫ pluries ego contractē rem tuam accipiēdo furtum: prout eſt nomē iuris vnuꝫ furtū eſt. ita loquitur.l. inficiando.§. infans. ſed ſi tu acciperes furtū pro ↄtractatione ſola: fateor ⁊ ꝙ ſepius cōtractat̄: ⁊ hoc mō dicit̄ fieri ſepius furtum hoc eſt ſepius fit ille actus: ex quo ſeqtur furtuꝫ. tñ q: animus eſt magis cōtinuatiuus q̄ reiteratiuus ꝓprie dꝫ dici vnum furtū. ita dꝫ intelligi.l. q̄uis.ĵ.ti.i. ¶ Iteꝫ op. de.l.ſꝫ ⁊ ſi ſurripuerit.ĵ.ti.i.ſo.ut ibi. ¶ Itē op.ſ̄.ad.l. acqli.l. illđ.§.fi.ſo. dicit glo. hic fuerunt iſta plura delicta cōmiſſa ex interuallo. ſecus ſi ſimul ⁊ ſemel. Uide hāc glo. q̄ eſſet notanda ſi eſſet ꝟa. Iſta glo. ſi eſſet vera deſtrueret totū mundū. nam ſi ꝑcuterē aliquem pluribus ꝑcuſſionibus ſimul non tenerer: niſi đ vna qđ eſt cōtra tex. hunc in prin. ibi dū dicit plura delicta cōcurrētia. ergo fuerūt ſimul plura facta. Ad.l. illud rñdet Di. ⁊ bñ ꝙ ibi plura delicta tendūt ad vnū finalē effectum: hoc eſt plura vulnera ad vnū homicidium. ſecus ſi quodlibet delictum ꝑ ſe tēderet ad ſuū effectuꝫ vt ꝑcuſſiſti aliquem pluribus ꝑcuſſionibus. nā ex pluribus ꝑcuſſionibus teneberis ita dicit Di. ⁊ bñ. ¶ Uenio ad ſcđam ptē. ⁊ op. de.l. qui ſeruū. in fi.ſ̄. de act. ⁊ ob. Quidam dicunt ꝙ hic poteſt agi actione.l. acql. ī eo ꝙ plus eſt ī ea q̄ in cōdi. furtiua. Alij vt Hu. dicunt ꝙ hic agit̄ inſolidū ex vtraqꝫ q: ex diuerſis factis deſcendūt. ꝓcedēs opi. cōiter tenet̄: vt no. inſti. ſi q̄. pau. fe. di. ⁊.l. ideq̃ꝫ.§. fi.ſ̄. nau. cau. ſta. ¶ Secūdo op. ⁊ videt̄ ꝙ in cōditione furtiua inſpiciat̄ q̄ti plurimi fuerit a tēpore furti facti. vt.ĵ.ti.i.l. inficiādo.§. infans. dic vt in glo. ¶ Uenio ad aliq̄s q̄ōnes q̄ñ plura delicta cōmittunt̄ ab eodē cōtra eundeꝫ in ꝑſona. dixi ꝙ ſi tendūt ad eundē effectum vna pena tantum imponit̄. Exemplū in pluribus vulneribus ex q̄bus ſeqtur homicidium. hoc dictū glo. intelligit ſi fiant eodē tp̄e: ſecus ſi ex interuallo. puto ꝙ glo. bñ intellexit ſed male locuta eſt. imo debemus dicere. aut oīa iſta fiunt eodē impetu aut non vt.d.l. illud. ad.l. acqli. Per hoc ↄcludo ꝙ ſi ego vulneraui te ex propoſito nolens plus facere: tñ propter aliqđ dictū uel factum a te ſuperuenit impetus ꝓpter quem te occidi tenebor de vulnerato ⁊ de occiſo: q: non eodē impetu lꝫ incōtinenti. ⁊ ecōtra ſi te vulneraui ⁊ pſecutus ſuꝫ te ꝑ plures horas ⁊ finaliter te occidi teneor de occiſo tñ: licet ex interuallo: q: eodē impetu. vt.l. qđ ait.§.fi.ĵ. de adul. ⁊ ſic debes itelligere omnia exempla huius.l. ¶ Quero circa[a] hoc qd ſi volo te accuſare de vulnerib9 nō de occiſo. dico ꝙ poſſuꝫ facere: vt.l. p̄tor edixit.§.i.ĵ. de iniurijs tñ iudex non dꝫ hoc pati ut ibi dicitur. q: ſi eſſet punitus de uulneribus non poſſet poſtea puniri de homicidio ⁊ ideo puto ꝙ ſi eſſet maior pena de uulneribus q̄ de homicidio vt pluries cōtingit in ciuitate iſta tūc iudex pati dꝫ ꝙ accuſet de uulneribus. non enim vnū delictum ob aliud delictum dꝫ minuere penā: vt hic. in prin. ¶ Secundo pone exemplū q̄ñ tendunt ad eundē effectum[b] in inſultu ⁊ percuſſione. nam non punitur niſi de percuſſione tñ: vt no. in.l. qui de crimine. C. de act. ⁊ ob.l. illud. ¶ Iuxta hoc q̄ro vtruꝫ[c] ſecuta percuſſione declaretur ex inſultu actionem natam non eſſe: an vero fuerit nata. ſed confundatur cum percuſſione. videtur ꝙ non fuit nata ex inſultu: vt.l. veruꝫ.ĵ.ti.i. ſed certe ibi non fuit nata actio furti: quia ad illā requiritur limitatus animus lucrādi qui ibi nō fuit: ſed ad accuſationem ſufficit addeſſe ſimpliciter animus iniuriādi: ⁊ ideo ſtatim facto inſultu nata eſt actio iniuriaꝝ[d] que tamen confundit̄ ſecuta ꝑcuſſione tāq̄ acceſſoriū cum ſuo principali. vt.l. generaliter ſ̄. de fideiuſ. Et ex hoc dico ꝙ ſi de inſultu eſſet maior pena q̄ de percuſſione ꝙ poſſet puniri de inſultu. nam principale non extinguit acceſſorium: in eo ꝙ acceſſorium affert plus vtilitatis q̄ ipſum p̄cipale: vt.l. heres a debitore.§. ꝙ ſi hic ſeruus. ſ̄. de fideiuſſo. ⁊.l. debitor. ſ̄. đ ſepara. puto ꝙ hoc poſſit fieri in eadem inſtantia vel diuerſis: q: ſi eſt accuſatus de uulnere poteſt accuſari de inſultu: in eo ꝙ plus eſt: q: in eo non eſt facta confuſio. Dices tu hoc eſt contra id qđ dixi: q: ſi quis eſt punitus de homicidio non poteſt puniri de uulneribus vel econtra? Reſpōdeo q: ſi punitur de homicidio homicidiuꝫ tanq̄ genus cōprehendit omnia vulnera precedentia. ideo nō punietur de cetero. ⁊ ſi eſt punitus de uulneribus non punietur de homicidio: q: homicidiū non eſt actus ſimplicis ſeparati a uulneribus. ſꝫ de uulneribus omnib9 eſt punitus. ergo illa uulnera amplius in iudicio deduci nō poſſunt. ſed inſultus eſt ſeparatus a percuſſione: merito licet pena ſit ſecuta: ex quo poteſt ex alio ſequi: quatenus non eſt facta confuſio. Poſſent dari plura exempla: puta ſi quis coadunauerit gentem ⁊ miſerit illam ad aliquem locum: certe cum iſti actus tendant ad eundem effectum non punietur niſi ex vno: vt.l. iij.ĵ. ad.l. iuli. de vi. ¶ Sequitur videre quando ſunt plura delicta tendentia ad diuerſos effectus. Circa qđ quero[e]. quid ſi aliq̄s percuſſit aliqueꝫ vno ictu vel ſimul pluribus alapis vel pluribus percuſſionibus an debeat puniri pro omnibus an pro una. ⁊ ſm gl. hic videtur ꝙ pro una tantum: q: ſunt plura delicta eiuſdē ſpeciei. ut no. hic in glo. magna. circa fi. ſed illaꝫ glo. reprobaui: ideo de ea non curo. Preterea ꝙ una pena tantum inferatur videtur uelle alia glo. que eſt hic ſuper verbo occiderit: que dicit aut fit hoc eodem tempore aut ex interuallo. ſed illam glo. reprehendit Di. vt dixi. ⁊ ideo dicit ipſe ꝙ cum ex pluribus iſtis delictis ſequūtur plures effectus: ꝙ plures pene veniant imponende vt.l. iij.ĵ. de termi. mo. nec ob.ĵ. de iniur.l. pretor.§. ſi mihi plures: q: recte intelligendo facit ꝓ. nam debet illas plures iniurias quis coniungere in eo libello: tamen ex qualibet per ſe pena imponitur: vt.l. non eſt nouum. ſ̄. de ac. emp. ⁊ dicetur in.d.§. ſi mihi plures. Pro hoc.l. ſi adulterium cum inceſtu.ĵ. de adulte. ſi eniꝫ ex vno facto ſequuntur plura delicta punitur ex quolibet vt ibi. multomagis ſi ex pluribus factis ſequuntur plura delicta. nec ob.l. illud. ſ̄. ad.l. acqui. vt ſupra reſponſum eſt: q: ibi plura facta tendebāt ad eundem effectum. ⁊ ita tenebat Di. ia. đ are. dicit aliter in.l. apud labeonem.§. conuicium.ĵ. de iniur. ubi dicit ipſe aduertenda eſſe verba ſtatuti. nam aut dicunt puniri pro quolibet uulnere: ⁊ pro qualibet alapa ſeu pro qualibet percuſſione. ⁊ tunc fateor dictum. Di. aut dicunt ſi quis alapauerit uel percuſſerit: ⁊ tunc pro omnibus imponitur una pena: q: eſt unus actus alapandi ſeu percutiendi. licet ſint plures alape. vt.d.l. item apud labeonem.§. conuitium. ubi ex

a ¶ Quero circa. Bñ faciūt not. per bar.i.l. ſenat9 đ. accuſ. ⁊ i.l. p̄tor edixit. ĵ. de iniur. ⁊ vide ſpec. in ti. de accu.§. i.v. ſꝫ ſi vulnerat9 cum ſeq. ⁊ i terminis tꝫ bal. in.l. q̄cūqꝫ.i.ij. col. C. đ ſer. fu. ideꝫ ſeq̄t bal. in.l. cum ancillis. in fi. colum. C. de inceſt. nup.

b ¶ Eundeꝫ effectū. No. ꝙ ſi produxi teſtes ⁊ iſtrumēta falſa in ꝓbatiōe vnius cauſe nō dicitur commiſſum: niſi vnū delictū falſitatis ſm bal. no.l. quicunqꝫ. in.ij. col. C. đ ſer. fu. ⁊ ſi ſtatutū punit portāteꝫ arma ⁊ ꝗcius ꝑcuſ. ſit te cuꝫ armis: an puniatur de delicto armoꝝ ⁊ de ꝑcuſſione. bal. ꝙ nō in.l. aduerſuſ C. đ fur. vbi vide.

c ¶ Quero vtruꝫ. Et an quis puniat̄ de inſultu ⁊ percuſſione. Adde tamē ꝙ ſi inſultus ſequit̄ poſt ꝑcuſſioneꝫ punitur ꝑ vtroqꝫ ſm bal. i.d.l. aduerſ9 C. de fur. ⁊ ibi qd ſi ī in q̄ſtiōe dicit̄ ꝙ qs ꝑcuſſit ⁊ inſultuꝫ fecit. ita etiam teſtes dicūt nec apparet qd pri9 ⁊ poſterius an poterit puniri de vtroqꝫ. ⁊ dicit ꝙ not. Inn. etiaꝫ ſi eſſent iſta v̄ba poſtea uulneraui non ſuffic̄ ſꝫ bal. ⁊ Imo. in.l. quotiens.§. ſi quis poſt de here. iſti. qđ ſing. no. eſt.

d ¶ Actio iniuriarū. Adde qđ nota. bal. in.l. ij.§. ſimiliter. q. mo. ſeu. ami. ⁊ ꝑ bar. in.l. reſpiciendū.§. delinquūt de pe.ĵ.

e ¶ Circa qđ quero. vide que no. bal. in.d.l. aduerſus. C. đ fur. ⁊.l. quotiēs. C. vbi ſena. vel clariſ.

a ¶ Unum conuitium. vide bar. in. d. l. item apud. §. ſed qđ adijcitur.
b ¶ Nec ob. ratio. Et ad materiaꝫ adde bal. in conſi. incip. in chriſti nomine eiuſqꝫ beate viginis marie: ⁊ michaelis archangeli ex conſultu ⁊ pcuſſione: in quo conſuluit ꝙ ſi ticius fecit inſultum cum baſtone contra. b. ⁊ eum percuſſit propter qđ rumor factus eſt in ciuitate ꝙ punitur de uulnere. itē punitur de cōcitatione rumoris ex forma ſtatuti uolentis quencunqꝫ concitanteꝫ homines ad rumorē ſeu clamantem ad arma tali pena puniri: ꝗꝛ non confundit vnuꝫ crimen cum alio per hāc. l. nūqꝫ ⁊. C. qui accuſa. l. qui de crimini. ⁊ alle. C. đ ſepul. vio. l. qui ſepulchra. ibi geminum facinus ⁊ q̄ no. bart. in. l. ſenatus de accuſa. ⁊ vide que dixi i. l. ſi quis ingenuam. ĵ. de cap. Iteꝫ dicit bal. in. d. l. aduerſus. per illam. l. ꝙ ſi ſtatutuꝫ imponit penaꝫ de liga. ⁊ tractatu ⁊ plures fecerunt ligam ⁊ tractatuꝫ poſtea ex interuallo proceſſerunt ad actum: ad quē finaliter intendebāt ꝙ puniuntur đ vtroqꝫ propter interuallum tp̄is. faciunt no. per barto. ŝ. e. l. iij. ⁊. v. col.
c ¶ Si quis actiōeſ quero vtrum. vtrū de iſtis criminibus priuatis poſſit accuſare quilibet extraneus. late per bal. in rubr. C. qui accu. l. iij. ⁊. v. colum. vbi tenet ꝯtra barto. ⁊ bal. in. l. aduerſuſ. C. de fur. ⁊ ibi an accuſatio furti. ⁊ vtrū

pluribus verbis ſit unum conuitium[a] ego teneo opi. Di. per iura allega. per eum. nec ob. §. conuitium: ꝗꝛ queſtio noſtra loquitur in legibus ſeu ſtatutis que puniunt delictum ſub nomine alicuius actus: vt pro percuſſione pro vulnere ⁊c. ſeu ſi quis percuſſerit ⁊c. non curo. ſed. §. conuitium loquitur in quodam delicto qđ recipit nomen a iure. appellatur enim conuitiū aliqua oratio ſeu vociferatio ſignificatiua iniurie alterius: vt ibi. vnde omnia verba ibi prolata tendunt ad eundem effectum. ſecus ſi tenderent ad diuerſos effectus: vt ibi dicam. nec ob. ratio[b] que mouit euꝫ quando ſtatutū dicit ſi quis alapauerit: vel ſi qs percuſſerit ꝙ vna ſit percuſſio. immo in veritate ſunt plures percuſſiones: licet ſimul facte: vt. l. ter enixa. ĵ. de uerbo. ſigni. ⁊. l. lex cornelia. §. ſi. ĵ. de iniur. ad qđ facit. l. ſcire debemus. ŝ. de uerb. obli. cum ſuis ſi. ⁊ hoc obſeruat ꝯſuetudo. Predicta uera: niſi per impoſitioneꝫ vnius pena cōſumeretur: vtputa ſi eſſent duo crimina ſimul cōmiſſa ⁊ ex quolibet illorum deberet imponi pena mortis. non eniꝫ poſſet occidi niſi ſemel: ⁊ iō ſemel tantum punietur: vt. l. vulgaris in prin. ĵ. ti. i. ⁊ ibi dicam. Cetera autem pertinētia ad hāc materiam dicam in locis conſuetis.

Ex. l. ſequenti.

¶ An pro furto poſſit agi criminaliter: ibi. Quero. Et que ſit pena in delictis pro quibus non ē appoſita certa pena: ibi. Quero qd. Et q̄liter cognoſcatur iudicium ciuile ⁊ criminale: ibi. Quero q̄ūo. Et an de criminib[9] p̄uatis poſſit accuſare quilibet extraneus: ibi. Quero vtrum. Et qui dicunſ extranei ī hac materia: ibi. Quero dicit. Et an vbi ꝓ dāno dato habꝫ locum actio. l. acqlie poſſit qs accuſari crimīaliter: ibi. Querit gl. ⁊ an ꝓ rapia habeat locū accuſatō priuata vid̄ i ſi.

a **I quis actiōeſ.** ¶ In hac. l. non ſunt contraria. ¶ Sed quero de quibus maleficijs loquitur hic? Rn̄deo de p̄uatis: de publicis enim non eſt dubium ꝙ quis ſe ſubſcribit: ut. l. ſi cui. in prin. ⁊. l. libellorum. in prin. ⁊. §. i. ĵ. de accu. ¶ Quero an pro furto poſſit agi criminaliter glo. dicit ꝙ non: niſi contra furē nocturnum. ſed contrariū tenet glo. ĵ. de fur. Bal. in. l. i. ⁊ bene. nam ꝯtra furem nocturnum augetur pena: vt. l. aut facta. §. tp̄us. ĵ. de peniſ. tamē de vtroqꝫ poteſt accuſari: vt. ĵ. ti. i. l. ſi. ¶ Quero hic dicitur ad ius ordinarium remittendus eſt. Sed quid eſt iſtud ius glo. dicit ꝙ id qđ olī erat in titulo de formulis. vel dic ad ius ordinarium . i. ad penam ordinariaꝫ dupli uel quadrupli. tu dic ⁊ verius. i. ad ordinem qui eſt in publicis iudicijs. ¶ Quero quid in crimine iniuriarum. ⁊ in alijs in quibus non eſt certa pena appoſita que eſt pena ordinaria. dicit glo. arbitrio iudicis: vt no. in. l. iniuriarum eſtimatio. ĵ. de iniur. ⁊ puto ꝙ ſit ordinaria pena illa: que pro illo delicto cōſueuit apponi: ut. l. quid ergo. §. pena grauior. ŝ. đ his q no. infa. ⁊. l. hodie. ĵ. de penis. ¶ Quero quomodo cognoſcaꝫ vtrum ſit iudicium ciuile vel criminale? Reſpōdeo aut quis agit ad penam applicandam ſibi: ⁊ eſt iudicium ciuile. aut agit ad penam applicandam fiſco vel inferēdaꝫ parti in corpus: ⁊ tunc eſt iudiciuꝫ criminale. ita no. hic ⁊. l. iij. in prin. ĵ. de ſepul. vio. ¶ Quero q̄

ius accreſcendi tranſeat ad heredem. vide bal. in. l. i. in. vi. colum. C. ex delic. defun. vide in. l. i. § ſi. ŝ. e. ⁊ bal. ad hoc in. d. l. i. in vi. col. ⁊ ibi tenet cōtra bar. hic. C. ex delic. defun.
d ¶ Accuſari criminaliter. An iſta accuſatio ſit publica vel priuata. ⁊ quid ſi accuſans de crimine priuato non probat de intereſſe ſuo. adde ioan. an. in addi. ſpe. de accuſa. vide omnino bal. in. c. i. §. iniuria. đ pa. iura. fir. ⁊ bal. no. in. l. ea que. i. iij. col. C. de cōdi. inde. dicit ꝙ pro dāno dato vi aut clam agitur criminaliter dic eſſe glo. no. ⁊ ibi ſubdit ꝙ iſta pena criminalis nō creſcit per inficiationem.

¶ De furtiſ.
e ¶ Furtis. Utrum furtum etiaꝫ capitale dicaſ priuatum delictum dicit glo. ꝙ ſic. in. l. pen. de cōdi. ob cau. vide que dixi i. l. ij. ĵ. de bo. dā. in ſi. apoſtille magne ⁊ no. bal. i. l. i. in pe. colū. C. ex delict. defunct. que autem dicaſ robaria ⁊ qs ſit depdator dixi poſt barto. in. l. capitalium. §. famoſos. đ penis. ibi etiaꝫ quis ſit pdo ⁊ ſimilis.
f ¶ Furtuꝫ ab ethimologia. Quādo procedat ar. ab ethimologia adde barto. in. l. i. đ acquiren. poſ. ⁊ i. d. l. omnes populi ⁊ in rub. ſol. ma. ⁊ ſcripſi poſt bar. in. d. l. i.

liter fiat iſta ſubſcriptio. dic vt dixi in. l. ſi cui. in prin. ĵ. de accu. ¶ Quero an ciuilis actio tollaſ per criminalem. dic vt dicetur in. l. i. §. i. ĵ. vi bo. rap. ¶ Quero vtrum[c] de iſtis criminibus priuatis poſſit accuſare quilibet extraneus. gl. que eſt hic videtur dicere ꝙ nō. Di. intellexit hanc gl. quando ex delicto venit pena imponenda pecuniaria. alias quilibet de populo poſſet accuſare. ita dicit Di. ita no. gl. ĵ. de popu. ac. ſuper rubri. ⁊ notatur etiam in. l. ſi. C. de litigi. qđ qualiter intelligatur dicam ſuper rubrica. ĵ. de popu. act. ¶ Quero dicit glo. iſta ꝙ extranei non admittūtur. quero qui dicuntur extranei? Reſpōdeo intelligo q̄ntum ad propoſitum ꝙ admittanſ omnes illi qui propter illam iniuriam videntur iniuriam pati: vt conſanguinei ⁊ affines qui ponūtur in. l. lex cornelia circa prin. ĵ. đ iniur. ⁊ qđ ibi no. in gl. uel dic aliter omnes illi admittuntur: qui in eum inuiti teſtimonium dicere non coguntur: vt. l. ij. ⁊ qđ ibi dixi. ĵ. de accuſa. Et p hoc apparet ſoluta queſtio. an ius accuſandi de priuato crimine tranſeat ad heredem. ⁊ dico ꝙ nō trāſit ad heredem vt heredem: quia non erat ī bonis defuncti: vt. l. iniuriaruꝫ. ĵ. de iniur. ſed bene poteſt accuſare heres tanq̄ perſona cuius intereſt: ⁊ qui proſequitur propriam vindictam: cum proſequitur iniuriam defuncti: vt. l. i. §. ij. ĵ. de iniur. ¶ Querit glo. an pro damno dato vbi habet locum actio. l. acquil. poſſit quis accuſari crimīaliter[d]: ⁊ conſtat ꝙ ſi damnum eſt datum per vim habet locū accuſatio. l. iulie. de vi publi. ſed queſtio noſtra debet intelligi quando damnum eſt datum leuiſſima culpa: que venit in. l. acquil. vt. l. in. l. acquil. ŝ. ad. l. acquil. vtrum tunc poſſit accuſari criminaliter. Ci. in. l. ſi quis non dicam rapere. circa ſi. C. de epi. ⁊ cle. videtur tenere ꝙ nō ſed habuiſtis contrarium no. in. l. reſpiciendu. §. delinquunt. ĵ. de penis. ⁊ ibi dixi uobis. ꝓbatur. ŝ. de legi. l. i. ibi ſponte uel ignorantia ⁊c. ⁊ qđ ibi no. in glo. ¶ Quero an pro rapina habeat locuꝫ accuſatio priuata de publica. conſtat. ĵ. ad. l. iul. de vi publi. uel priua. glo. non declarat iſtud. ueritas eſt iſta ꝙ in caſu poteſt eſſe pro rapina accuſatio priuata: ut. l. ſi quiſ ex domo. ĵ. ti. i. ⁊ no. in. l. infamem. ĵ. de publi. iudi.

De furtis[e] Rubrica.

¶ Dixit ſupra de priuatis delictis in genere ſequitur uidere in ſpecie. ſed quia delictum furti frequentius committur: ideo de furtis p̄mittit.

Ex. l. ſequenti.

¶ An ſola cogitatione quis committat furtuꝫ: ⁊ an ualeat argumentum ab ethimologia uocabuli. Et quid ſit contractare.

f **Furtum.** ¶ Pōit tres deriuationes furti. prima eſt a tempore. ſecunda eſt ab animo. tertia eſt ab actu corporeo. ī uerſi. ſola cogitatio. pone caſum. ¶ Quero vtrū ex ſola cogitatione quis committat furtuꝫ. uidetur ꝙ ſic: qa furtuꝫ dicitur a fraude: ⁊ ſic ab animo iuriſcōſultus determinat contrariū. ¶ No. ergo ꝙ ar. ab ethimologia[f] uocabuli non eſt ualidum. ⁊ poteſt eſſe ratio: qa huic repugnat diffinitio ſequens. ſimile in. l. i. ŝ. de tute. ⁊. l. ij. §. appellata. ŝ. ſi cer. pe. ⁊ inſti. de teſta. in prin. dixi ī

.l.i.ſ̃.de teſtamentis.in pͥn.in verſi.furtum.po nit̃ diffinitio furti[a] dicit̃ hic ꝙ furtũ eſt cõtractatio. ¶ Quero qd eſt ꝯtractare: Rñdeo de loco ad locũ admouere: vt.l.rei.§.ſi rem.ſ̃.de acqui.poſ. Itẽ dicit̃ hic lucri faciendi.qd ſi non intendat lucrari ſibi ſed alteri.reſpõdeo ſufficit: vt.l.ſi quis proferendũ.in pͥn.ĩ.e. Cetera circa hãc diffinitionem.dic vt in glo.

Ex.l.ſequenti.

¶ Qualiter delictum dicatur manifeſtum. vide in pͥn. Et qualiter quis dicat̃ manifeſtus uſurarius:ibi. Iſta. Et qualiter intelligat̃ ſtatutũ diſponens ꝙ aliquid fiat in pͥnci.officij:ibi.Quero.

Ur eſt manifeſtus.

f ¶ Ex hac.l.no.ꝙ delictũ dicit̃ eſſe manifeſtum qñ qs deprehendit̃ in ipſo delicto uel ĩ aliquo actu ꝓpinquo ad delictũ.ita vides hic ſi deprehendit̃ qs cum re furtiua lʒ nõ fuerit viſus furari eſt manifeſtus fur. Idẽ dico ſi aliqs deprehendit̃ in domo alicuiuſ ubi pulchra mulier eſt. certe facit hũc adulterũ manifeſtũ[b].ita dʒ intelligi.l.capite qnto.ĩ.de adul. Item ſi aliqs fuerit uiſus effugere cum gladio euaginato[c].⁊ repitur aliqs mortu[9] certe ex hoc eſt homicidiũ manifeſtuʒ qð talis fecit. ¶ Scðo q̃ro an ad hoc ꝙ fur ſit manifeſtus reqrat̃ apprehenſio ſeu captura. quidã dicunt ꝙ ſic per hãc.l. ſed cõtrariũ eſt verum:qꝛ ſufficit ꝙ fuerit uiſus cũ re ⁊ cõtra eũ acclamatũ:vt.l.ſi quis in ſeruitute.§.i.ĩ.eo.⁊ no.p Ci.ſ̃.de fur.l.falſuſ.in.iij.op. ¶ Iſta.l.facit ad q̃ſtionem.dicit decretalis ꝙ nõ valet teſtamentuʒ vſurarij manifeſti. Quero quis dicat̃ vſurarius manifeſtus[d].videt̃ ꝙ requirat̃ apprehenſio vel acclamatio ꝯtra eũ in ipſo actu:vt hic.glo.tamẽ dicit aliter ex̃ de uſuris.c.vſurariũ:⁊.c.q̃ꝙ.li.vi. vbi dicit ꝙ ille eſt vſurarius manifeſtus q tenet altare paratũ ad mutuandũ.vel de hoc eſt cõfeſſus vel conuict[9].tu de hoc dicas:qñqʒ q̃rit̃ vtrũ quis dicat̃ delinquens ſeu peccatoꝛ manifeſtus: vt fur vſurari[9].vel alio mõ reſpectu certi ⁊ limitati delicti.⁊ tunc reqritur apprehẽſio ſeu acclamatio cõtra eũ in ipſo actu delinquendi vel in hiſ q̃ ſunt ꝓxima delicto:ut in iſtis.ll. ¶ Qñqʒ q̃ritur vtrum aliquis ſit manifeſtus peccatoꝛ alicui[9] delicti in genere.⁊ tũc nõ ſufficit ꝙ faciat ſemel aut bis illud delictuʒ:ſed requirit̃ ꝙ ſtet publice paratus ad illud delictũ faciendũ:vt facit meretrix in ꝓſtibulo vel vſurarius ad banchũ:vt.l.palaʒ. in pͥn.ſ̃.de ritu.nupt.⁊ qð no.in.d.c. vſurariuʒ. Idẽ ſi non facit ita palã ſed quaſi:vtputa mutuat in camera ſua cuilibet volenti.ar.d.l.palã.⁊.l.iij.circa pͥn.ſ̃.ad maced.ita intelligo hãc materiaʒ. Famoſus aũt fur q̃liter intelligatur vidiſtis in.l.capitaliũ.§.famoſos.ĩ.de penis.⁊ ſic eſt differentia inter manifeſtũ ⁊ famoſum. ¶ Ulteriuſ no.in.l.q̃uis.illud qð dicit glo.initiũ appellat illud totale tp̃s quo ducit ad locũ deſtinatũ. Iſtõ facit ad q̃ſtionẽ.dicit ſtatutũ[c] ꝙ ptãs teneat̃ aliquid facere ſeu aliquã iquiſitioneʒ in pͥncipio ſui officij. ¶ Quero quõ itelligit̃ in pͥncipio ſui officij.hic videt̃ glo.ꝙ pͥncipiũ intelligat̃ pͥma dies:vt hic.l.quo deſtinauerit.ĩ.e.⁊ ꝓ hoc videtur tex.ſ̃.de aq̃ quoti.⁊ eſti.l.i.§.eſtatẽ.⁊.§.ſeq. In cõtrariũ videt̃ ꝙ pͥncipiũ dicat̃ vſqʒ ad mediũ ſui officij.a medio retro dicat̃ finis:vt no.ſ̃.ſi qs ius di.nõ obtẽ.l.i.breuiter puto dicendum ſic.ꝙ pͥncipiũ dicat̃ pͥma ps rei.⁊ iõ ſi res de qua agit̃ hʒ diuiſionẽ ⁊ diſtinctionẽ ptiũ intelligo in pͥncipio.i.in pͥma pte:vt.C.de iudi.auc̃.ad hec. nam iudiciũ diuidit̃ in tres ptes.pͥncipiũ vſqʒ ad cõteſtationẽ incluſiue.mediũ vſqʒ ad ꝯcluſionẽ cauſe.poſt ꝯcluſionẽ vſqʒ ad ſniam intelligit̃ finis.vñ in pͥncipio intelligit̃.i.in pͥma pte facit.l.ſi qs in pͥncipio teſtamẽti.de leg.iij.nã ibi intelligit̃ in pͥncipio.i.in pͥmo capitulo.eodẽ mõ ſi qs diceret in pͥncipio ſeculi intelligit̃ de pͥma etate q̃ fuit ab adã vſqʒ ad noe:qꝛ ſic eſt diuiſum ſeculũ ꝑ etates.ſed qñqʒ res de q̃ agit̃ non hʒ ptes: vt in caſu ꝓpoſito:vt qꝛ ſit furtum.nã quãto tpe fuit furtũ ignoꝛat̃:⁊ quãto tpe duret fur cũ furto ignoꝛat̃:iõ intelligit̃ de pͥa die. Ad ꝓpoſitũ cũ ſtatutũ dicat ꝙ ptãs teneat̃ facere aliqd ĩ pͥncipio officij ſui:⁊ officiũ ptãtis duret.vi. mẽſib[9] itelligã ĩ pͥo mẽſe:qꝛ hʒ ſex pͥncipales ptes. Itẽ ſi duraret ãno.itelligerẽ ĩ pͥncipio.i. ĩ pͥa pte.i. ĩ pͥo mẽſe:qꝛ ãnus hʒ ptes.xij.ſʒ qd dices in re corpali:ad quam refert̃ hec appellatio pͥncipij. Rñdeo q̃libet res corpalis diuidit̃ diuiſione legali in ptes.xij.ut.l.ſeruũ.§.hereditas.ſ̃.de here.iſti.iõ dicã fieri ĩ pͥncipio platee: illud qð ſit ĩ pͥma pte ea diuiſa in.xij.ptes.⁊ ĩ fine dicã fieri: id qð ſit in ultĩa pte. Predicta ꝟa niſi cõis uſuſ loquẽdi aliter ſe hẽret ꝙ certã ptẽ appellaret pͥn

a ¶ Diffinitio furti. Et qꝛ hic dicit̃ inuito dño.limita in caſu no.l.ſi qs ꝓ-uo.C.e.itẽ intellige ſane ꝑ no.ꝑ bal.i.l.mala fide.C.de cõdi.ex.l.i rubꝛi.C.de ꝯdi.ob tur.cau.⁊ in.l.icẽdiũ.C.ſi cer.pe.⁊ q̃ ſcripſi in.l.ei.q.C.de fur.⁊ pulchre declarat archi.xiiij.q.v.penale.vbi oĩno vide.⁊ ibi qd ĩ dubio ꝑ bar.in.l.iter oẽs.§.recte.ĩ.eo.⁊ qs ſit fur manifeſt[9].vide.ĩ.e.i.l.ſi ĩ ſeruitute.⁊ ꝑ Ci.⁊ bart.in.d.l.falſus.⁊ qð ibi bald.in.iiij.oppo.

b ¶ Ur eſt. f mãifeſtuʒ.ad ulteriũ manifeſtuʒ ꝑ bar.in.l.ij.i ſi.de adul.vide.ĩ.e.l.ſi in ſeruitute.ꝑ Ci.in.l.falſuſ.ſ̃.e.⁊ ibi ẽt bar.ĩ pͥn.⁊ ſeqt̃ etiam bal.in.d.l.falſus i.iiij.op.vbi idem tenet qð barto.bene facit quod habetur in.l.ſi quis adulterijs.⁊ ſpe.ĩ ti.ꝺ pͥſum.§.i.⁊ bal.in auct.quas actiones.C.de ſacroſan.eccle.in ſi.⁊ in terminis io.an.in ti.ꝺ ꝓba.§.i.vẽſi.xiij.de quo imol.in.l.ſi.ſ̃.ꝺ here iſt.⁊ ꝑ bal.in.l.ſi.in.iij.colum.C.de proba.

c ¶ Gladio euaginato.hoc approbat bal.i.l.neqʒ natales.ĩ ſi.i.col.C.ꝺ ꝓba.⁊ qð dic̃ bar.h ꝺ gladio euaginato reprehendit ange.hic ⁊ vide ange.in.l.ſi.in pͥnci.quod me.cau.C.

d ¶ Uſurarius mãifeſt[9]. Quis dicat̃ vſurari[9] manifeſtus adde pulchruʒ dictum bar.in.l.i.§.apud labeonem.ſ̃.de edil.edic.⁊ in materia vide qð no bar.poſt glo.⁊ que notaui poſt bal.in.l.cum allegas.C.de vſur.⁊ ad hoc vide bal in.l.i.C.de teſta.⁊ in.l.i.C.de fal.cã.adiec.lega.⁊ notãt moder.iſti.de act.§.ex maleficijs.⁊.§.quadrupli.⁊ ꝺ multis fraudibus quaſ excogitant feneratoꝛes ad hoc vt ſui ꝯtractus non dicãtur feneraticij.tetigit ioan.an.in.c.ex litteris.de iureiur.⁊ in.c.ad noſtram.de emp.⁊ vendi.ideo qꝛ infinite ſunt conſtitutiones ſinodales prouidetur de modo cõuincẽdi vſurarios.⁊ adde qð ꝯſuluit ang.in ꝯſilio qð incipit in cã predicta eſt rõ ꝙ ille etiã dicit̃ manifeſt[9] vſurari[9] q ꝑ dioceſanũ ꝓnunciat[9] eẽt public[9] vſurarius.⁊ põt hoc facere qñ vſurari[9] eſt teſtib[9] ſupatus de tali crimine.aut vſurarius cõfeſſus eſt etiã corã ep̃o ipſum crimen vel ꝯ ipſũ laborãt notabilia argumenta fama cõcurrẽte.ex̃ de vſur.i.c.cuʒ tu.⁊ hoc tenet Guil.ex̃ de vſur.c.i.li.vi.alias ſi dioceſan[9] iſtis nõ concurrentibus ꝓnũciaret nõ eſſet vſurarius manifeſt[9] ſm eũ. ¶ Item ille eſt vſurarius manifeſtus:q̃ʒtũ ad hoc vt teſtari nõ poſſit:ſi coꝛaʒ ſacerdote ⁊ teſtib[9] publicis fatet̃ ſe uſurariũ ⁊ vſuras mãdat reſtitui foꝛte libruʒ rationum tradens.⁊ pro hoc facit qð dixit io.an.in.c.quãq̃ʒ.de vſur.in.vi.in ver.manifeſte.nõ igit̃ ſufficit iſta extiudicialis cõfeſſio corã teſtibus tantũ factaʒ vel etiã corã ſacerdote:niſi mãdatũ intercederet de reſtituẽdo vſuras ſaltem per aſſignationeʒ libroꝝ rõnum:ſed iſta tria reqrunt̃ copulatiue:vt apparet ex pͥdicta glo.ſm ang. Itẽ dicit ang.in.d.ꝯſilio ꝙ ad hoc vt manifeſtus vſurarius nõ poſſit teſtari:requirit̃ ꝙ tpe quo teſtat̃: fuerit manifeſtus vſurarius.ſecus ſi ante ⁊ poſt ipſum penituit. Aut ante moꝛtem fuerit occultus feneratoꝛ:⁊ poſt moꝛtẽ incepit eſſe palam:qꝛ teſtamentuʒ valet.⁊ ꝓbat per text.in.d.c.quãq̃ʒ dicentẽ ꝙ nullus manifeſtoꝝ vſurariorum interſit teſtis.poſtea ſubdit ꝙ teſtamenta vſurariorum manifeſtorum facta nõ valent.vnde qualitas mandati iuncto ver.nemo ſignificat ſm tp̃s vbi.ff.de noxa.l.in delic.§.ſi ex̃neus.⁊ in.l.i.§.qð ait.ſ̃.quo.bo.ſm eum qð no.in practica.adde qð nota.bal.in.d.l.i.in.vi.colum.C.de execu.rei iudic.⁊ in.l.poſthumo.ĩ ſi.de contra tabu.⁊ in.l.i.C.ꝺ fal.cau.adie.leg. Itẽ an ille q probatur per cõiecturas vſurarius dicatur vſurarius manifeſt[9] ⁊ ſic dicatur ſatis probatum.licet nõ per dictas ꝓbatiões.bal.per glo.ibi ĩ.l.cum proponeretur.ꝺ lega.ij.tenet ꝙ ſic.allegat qð habetur in.c.vl.ꝺ ſucceſ.ab inteſtatu etiam potes hʒ Imo.ibi allegare qð habetur in.c.cum in dioceſi.de vſur.li.vi.⁊ ꝑ glo.in.c.i.⁊.ij.c.ti.⁊ qſ dicet̃ vſurarius manifeſtus per ange.in.q.aſtẽſis.in.l.charta.⁊ bal.in.l.i.C.de ſacroſan.eccle.in lec.⁊ in repeti.⁊ cy.dixit in.l.ea qdeʒ.C.de accu.ꝙ vſurarius manifeſt[9] dicitur ille qui in preſentia decem teſtium feneraũit ⁊ vide no.ꝑ bar.in.l.iter poſitas.C.de tranſac.⁊ qualiter ꝑ famã ⁊ argumẽta ꝓbet̃ quẽ eſſe vſurariũ vide tex.cũ gl.i.c.cũ ĩ dioceſi.de vſur.⁊ no.ꝑ Fede.ꝯſilio.xi. Et no.ꝙ lʒ ꝓbet̃ quẽ eẽ vſurariũ:nõ tñ ꝑ hoc põt reſcindi ꝯct[9] fact[9] cũ eo:niſi ꝓbet̃ vſurariũ fuiſſe ĩ illo ꝯctu ſm bal.in.l.iterpoſitas.in pͥn.de trãſac.⁊ dicit bal.⁊ cy.in.l.i.C.de ꝓba.ꝙ ſi vn[9] q erat ꝯſuet[9] feneraři.xx.ꝑ cẽtenario ꝙ mutuauit mihi cẽtũ q̃ ſibi ſolui:an pͥſumat̃ vſuras habuiſſe:⁊ dicũt ꝙ nõ:⁊ quõ ꝓbetur quem vſurariũ.adde bal.in.l.cũ allegas.in vi.col.C.de vſur.⁊ in.l.ij.§.ſimiliqʒ mõ.C.de lati.liber.tol.⁊ in.l.ſcripturas.C.qui po.in pi.ha.⁊ ĩ materia vide bal.in.l.i.C.de teſta.vbi no.loquitur.⁊ an per ſolam confeſſionem:qꝛ in iudicio quis confeſſus eſt ſe vſurarium probet̃ vſurarius manifeſtus:vide bal.no.in.l.i.ad ſi.de confeſ.ſed ꝙ per coniecturas non ꝓbet̃ qs eſſe vſurarius no.in.l.auos.C.de ap. Sed an in genere ſi ſibi probanti reſultat cõmodum admittet̃ q teſtificat̃ talem ſibi mutuaſſe ſub vſura.vide bal.in.l.dictantibus.C.de teſt.⁊ ille qui mandat reſtitui vſuras ſi reperiatur aliquas habuiſſe non conuincitur vſurarius.allegatur fede.ĩ conſilio.lxij.

ADDE ꝙ cõſilium ange.eſt.x.in ordine de quo ẽt ꝑ bal.ꝯſilio.xvij.iij.li.⁊ ibi.an poſſit ꝓnũciari mãifeſt[9] a iudice laico ⁊.cxxxi.ij.li.⁊ cõſi.xxv.⁊ ccclxxv.pͥo.li.ꝑ fede.ꝯſilio.viij.⁊ an ꝑ ꝯfeſ.de reſtituendis vſuris qs ꝓbet̃ vſurari[9] við ꝑ eũdẽ ꝯſi.lxiiij.ꝑ abb.ꝯſilio.cxiij. Et ꝺ eo ꝙ tenuit bar.q̃mõ itelligat̃ pͥncipiũ við pe.ꝺ anc.ꝯſi.xcviij.vbi approbat doctrinã bar.

e ¶ Dicit ſtatutũ.vide aliquid per bar.in.l.iiij.in ſi.de tẽp.app.ꝑ bal.in rubꝛi.ff.ꝺ re.diui.in añp.col.⁊ alex.i.l.i.ff.ſi quis ius dicẽ.non obtemp.

cipiū.tūc ſtandū eſt cõi vſui.vt.l.i. circa p̃n.ſ.de flumi. ¶ Sȝ q̃ro a q̃ pte faciem⁹ p̃ncipiū.certe a pte ſupiori.inferior aūt ps ad quã deſcẽdit curſus aq̃ dicif finis.ar.l.i.in fi.ſ. de aqua plu.ar. ¶ Ulterius oppo.j.l.proxi.ſo.vt ibi videbim⁹.

Ex.l.ſequenti.

¶ Laicus põt capere clericū delinquẽtẽ: ut illuȝ ducat ad ſuū iudicẽ ⁊ q̃libet põt iuuare offenſū.

s

Si quis i ſeruitute.

¶ Hic ponif nou⁹ caſus ſȝ gl. ¶ Op. ad p̃ncipiū.ſ.l.,pxi.vbi vr̃ q̃ ſufficiat aliquẽ capi tota illa die anteq̃ pferat ad locū deſtinatuȝ. due ſunt ſolutiones.vna q̃ hic loquif qñ qs iſto medio tpe mutauit ſtatū.⁊ hoc tȝ gl.in.l. p̃cedẽti. Alij dicūt q̃ iſtud p̃ncipiū corrigif p ver.idẽ põpo.ita dic̃ gl.hic.⁊.hãc ſolu.tȝ Di. q̃ſi mutatio cõditiõis pſone nil releuet: vt.l.i.j. de penis. ¶ Poſſum⁹ ſuſtinere glo.ut illud qd̃ fac̃ mutatio dici faciat mutatio ſtat⁹ pſone.nõ ob.l.i.j.de penis: q: ibi loqtur i pena iã cõmiſſa: in q̃ nõ nocet mutatio ſtat⁹.hic i pena cõmittẽda ſeu alterãda. ¶ Ulteri⁹ op. de.l.i oib⁹ cauſis.j. de regu. iur.glo.no.ſoluit. Di.dic̃ hic q̃ põt aduerſario imputari culpa: q: fuit nimis timid⁹: ibi nõ .uel ibi vis iferf ab alio qd̃ hic fur nõ facit. ¶ Ultio no. fi.h⁹.l.ibi q̃libet trãſiẽs ⁊c̃.ex quo hẽs q̃ q̃libet põt occurrere ad dep̃hẽdẽdū delinquẽtẽ.ſimile vidiſtis.ſ.e.l.iij. ¶ Juxta hoc q̃ro⁹ vtr̃ laic⁹ poſſit cape clericū delinqñtẽ.puto q̃ ſic: vt eum ducat ad iudicẽ: nõ ut ipſe euȝ detineat.ar.l. ait p̃tor.§.ſi debitorẽ.ꝺ his q̃ i frau.cre.⁊.l.capite qnto.j.de adul.⁊ qd̃ no.inſti.de act. circa p̃n. hoc tãgit Inno.in c.vt fame.ex̃ de ſen. excõi. ¶ Ultimo ex hoc tex.dico q̃ q̃libȝ põt iuuare ⁊ defendere aliqueȝ offenſum. nam ſi q̃libet poteſt me iuuare ad defenſionẽ rex: vt hic dicit tex.multo magis põt me iuuare ad defenſioneȝ perſone.

Ex.l.ſequenti.

¶ Si facio pactū de nõ agẽdo furti: an ex noua cõtractatiõe oriaf actio furti: ibi. Ulterius.

s

Si qui furti.

¶ Hec eſt multum notabilis lex.⁊ diuidif i tres ptes.pͥo ponit vnū dictū.ſecūdo ponit aliud.ſ.qd ſit officiū iudicis qñ pͥo agif cõtra furem rei vẽ. Scd̃o qd̃ ſit officium iudicis qñ p̃us fuit actuȝ cõditione furtiua.⁊ tūc agif rei vẽdi.ſecūda ibi.ſed ſi eã.tertia ibi.q̃ ſi ex cõditiõe.text⁹ ibi decreuiſſet id eſt decreſcendo peruenisſet ſeu pmiſiſſet.ſm Jac.de are.de ppͥetate cognoſcit.ſ.i q̃ licet iudici qd̃ ex arbitrio equū videbif decernere: vt inſt.de ac.§. p̃terea.

q̃ ſi ex cõditõe vbi nullū iudex potuit exercere arbitriū cū nõ ſit arbitraria.⁊ ſic nõ coegit petitorem ad remittẽdã rei vẽdicationẽ ibi ſuſtulerit. nūc aūt cõuenif rei uẽdi.q̃ eſt arbitraria in ea erit officiū iudicif.qd̃ ſeqtur ut aūt ⁊c̃. ¶ Op.ad p̃ncipiū de.l. inter oẽs.§.fi.⁊.l.ſi dñiū.j.eo. ſo.hic intelligif ſm illas.ſ.niſi res ad dñȝ ſit reuerſa vel dñium mutatū. Itẽ videf q̃ re reſtituta extiguitur cõditio ipſo iure.vt.j.e.l.ſi pignore.§.cū furti.ſo.verū eſt ſi cõſecut⁹ fuiſſet qs rẽ.ſec⁹ ſi extiationẽ.ut hic. ¶ Ulteri⁹ oppo.⁊ videf q̃ iſta cautio ſit ſupuacua. ſeu iſta remiſſio cū hẽat exceptionẽ.ſo.vt in gl. ¶ Ultio op.ad fi.de.l. ei⁹ rei.ſ. de rei vẽ.vbi videf q̃ ille q ſoluit litis eſtimationẽ efficiaf dñs adeo q̃ nõ poſſit cõueniri rei vendi.ſolu.hic in fure. ⁊ ſic i male fidei poſſeſſore q nõ habuit cauſam ab actore.ibi ſecus. Et intelligo hic q̃ tpe ſolute eſtimationis nõ erat poſſeſſio penes furem.alias ſecus: vt no. per Di.in.c. p poſſeſſore.extra de regu.iur.li.vi.in.v.q.uel ſi dicit q̃ erat penes furẽ: intelligo actore ignorãte ita dic̃ Jac.de ra.ut no.p Ci.C.de cõdi.furti.l.i.in.iiij.q.dixi in.l.litis eſtimatio.ſ. pro empto. ¶ Ulterius q̃rit gl.pone q̃ feci tibi pactuȝ de nõ agendo furti.utrum ex noua cõtractatione oriatur actio furti.uidetur q̃ non: ut hic. cõtrariū determinauit gl.q: nõ eſſe natã actionẽ.uel eſſe natã ⁊ ſublatã eſſe paria ſunt: ut.l.ſi dari.ſ.de uer. ob.ſed ſi nõ eſſet nata ab initio naſcereſ furti actio ex noua cõtractatione: ut.l.i.C. de noxa.⁊.l.ſerui ⁊ filij.j.e.ti.⁊.l.iij.ſ.re.amo.ergo ⁊c̃. Preterea p hoc uidetur caſus.j.e.l.ſi quis uxori.§.ſi qs iurauerit.ita dicit glo. Contra iſtã gl.uidetur alia gl.in.l.euȝ qui.§.in popularibus.ſ.ꝺ iureiur.⁊.l.qui iuraſſe.§.ij.e.ti.⁊.l.ſi a te.de excep. rei iudi.dicunt qdam hanc glo.dicere ỽitatem. ⁊ alias gl.eſſe falſas.tu dic illas ⁊ iſtã eſſe ueraſ. nam hic loqtur quando poſt factū pactū interuenit nouus actus.ſ.contractationis ⁊ anim⁹ lucrãdi: merito actio furti naſcif.ſȝ glo.cõtrarie loquūtur qñ nullus act⁹ de nouo ſuperuenit: ſȝ durat qd̃ antiq̃⁹ erat.p hoc induco.d.§.ſi qs iurauerit. Ultio hec lex fac̃ ad q̃õnem q̃ ſi aliquis fecit furtū in ciuitate florẽtie: ⁊ hic dep̃hendaf cum furto: q̃ hic nõ poſſit puniri: quia aſſidua cõtractatione actio furti non naſcitur poſtq̃ in p̃ncipio nata fuit.dici.j.e.l.ſi dominium.

i

Si cuius.

¶ Iſtã regulaȝ gloſat hic iuriſconſult⁹ ⁊ in.ll.ſequentibus.ſed glo.limitat hãc regulam.⁊ declarat in.l.manifeſtiſſimi.in pͥma glo.C.co.dic ut ibi.

a Si quis in ſeruitute.vlterius opp. In oibus caſibus qbus põt capere furem.vide bar.in.l.i.C.vnde vi.⁊ ad intellectū huius.l. vide .ſ.eo.l.fur eſt manifeſtus. b ¶ Juxta hoc q̃ro.vtrū laicus poſſet capere clericū delinquentẽ ⁊ ipſuȝ ducere ad ptãtẽ.adde bal.in.l.ſi qua p calūniam.C.de epiſ.⁊ cleri.⁊ dixi poſt bar.in.d.§.ſi debitorem.⁊ no.bar. in.l.ſi miles. de exhiben. reis.⁊ per ca no.in ca.cū non ab hoie de iudi. lap⁹ allegat⁹.c.xxvi. alias.c.xxij.vide no.p ange.⁊ doc.i.l.i.ſ.ne qs eū.⁊ qd̃ not. inno. in.c.ſi qñ.de of. de leg.adde qd̃ bal.in.c.i.§.ſi quiſ. ꝺ pa. iura. fir. dic̃ q̃ capi poſſunt clerici delinquẽtes vt preſententur epiſcopo ⁊ ibi eum oi no videaf.allegat Inno.⁊ Jo.an.i.c. vt fame. de ſentẽ. excõi.⁊ hoc in ipſo actu delinqñdi vel imediate poſt.ſȝ ex iteruallo nemo põt eos cape: niſi ex cõceſſiõe epi vt no. ex̃.de iudi.c.cū nõ ab hoie. ſed do.an. in.d.c.cū non ab hoie. in hoc tȝ cõ hoſti.in.d.c.vt fame ſȝ Inn.tenet do.an. adde tñ q̃ clerici vel monachi in ſacris cõſtituti non pñt capi etiã per iudicẽ eccleſiaſticū p debito ex cõtractu vel quaſi: vt no. Jo. an.i.c.ſi cleric⁹. de ſentẽ.exc. in. vi. ad qd̃ allegaf tex.i.c.lator pignora. ⁊ i.c. vt fame. de ſent.excõ.ſecus ſi ſit debitor ex delicto vel ex cõtractu rõne doli: vt i.c.i.de depoſito.⁊ hoc ibi tȝ do.an.ſic etiã videm⁹ in doctorib⁹.i.l. medicos.C.de pfeſ.⁊ medi.li.x.⁊ cor filijs ⁊ vxoribuſ.⁊ id dic̃ bal.ange.⁊ imo.in.l.qd ergo.§.ſi heres de leg.i.q̃ pater iueniẽs clericū adulterantẽ cū filia: ſi ipm occidit nõ incurrit penã canõis.vide.c.ſi vo.el.i.ad fi.ꝺ ſen.excõi.⁊ ad no.p bar.ſ. vide no.p moder.in.l.de pupillo.§. meminiſſe de no.ope.nū.⁊ in hac materia ad bar.ſ.adde q̃ p bono publico q̃libet põt cape fugiẽtẽ: vt eſt tex.in.l.gñali.de decu.li.x.⁊ bñ facit tex.i.l.ſi.C.ꝺ male.⁊ ma.⁊ no.p bar.in.l.neminẽ.C.de exhib.reiſ.ſed intereſt rei publi. vt delicta nõ remaneãt impunita.ergo q̃libet põt cape clericū: vt euȝ pñtet ſuo iudici: vt i auẽ.de defen.ciui.§.nos igif.⁊ i auct.vt indi. ſine quo quo ſuffragio.§.ỽitatẽ.ſȝ aduerte q: cõ doctrinã do.abb.in.d.c.cum non ab hoie.facit tex.in.d.c.ſi ỽo.in fi.de ſen.excõ.vbi expſſe dicif q̃ non licȝ clericum inuẽtū in adulterio vel ſtupro cape ⁊ ei violẽtas man⁹ imponere: niſi ſint pſone q̃daȝ cõiūcte q̃ ibi not:inf.⁊ cõtuis poſſet ad illū tex. rñderi q̃ pcedat qñ cleric⁹ nõ eſt i fuga vel non eſt ỽiſimile q̃ fugiat: hoc tñ multū reſtringit illã rõnẽ cū i dubio manifeſtū eſt ſeu veriſimile q̃ deprehenſus in maleficio timore ne capt⁹ ponatur ad torturã q̃ ipſe fugiet. vt eſt caſus nota in.c.vt fame.ſ.allegato.⁊ ad hoc facit tex.i.l.i.ff. de bo.eorū q ſibi mortẽ cõſciuerūt ⁊ ibi p bar.vbi pbaf q̃ accuſatio eſt iuſtus metus accuſato ſi fugit pter quẽ ille q fugit p̃ſumif fugiſſe: eadẽ rõe faciet q̃ veriſimile ſit accuſatū debere fugere.⁊ ſi cuſtodiaf q: iuſtus timor preſumitur mouere quẽlibet ad faciẽdū vt euadat a piculo vt pȝ in toto titu.quod me. cau. vñ q: ꝺ ꝑhẽſus i crimine p̃ſumif fugitiu⁹ ⁊ legis diſpoſitõ faciẽs regulã dȝ adaptari ad ea q̃ cõiter cõtingūt ut in.l.nã ad ea.ff.de legi. vñ ſi text⁹ ille i dicto capit.ſi ỽo. uoluiſſet in illo caſu: quo cleric⁹ nõ poſſȝ fugere: uel nõ cẽt uerſimile q̃ fugeret nõ licere cū capi non erat ſimpliciter ponenda regula negatiua cū iſte caſus cõtigat de facto ⁊ ſic quodãmõ cõ naturã dep̃hẽſiõis i delicto pſonali ſȝ dȝ poni regula affirmatiua cuȝ iſta exceptiõe: ſic ſit cõiter i delictis phibitiſ.vñ nõ pȝ itellect⁹ ille ad illã decretalẽ: ⁊ uidef pot⁹ diſtinguẽdū: ut diſtiguit abb.i.d.c. ſi ỽo ut dicam⁹. aut cleric⁹ rept⁹ in delicto cõtiuat delictū ſiue nõ deſiſteret a delicto: niſi capetur p laicū: ⁊ tunc liceat unicuiqȝ laico cape cū ⁊ ligare ſi aliaſ ſi poſſȝ ppulſare iniuriaȝ ſm Inn. ibi pone exẽplū qñ cleric⁹ fugeret cuȝ re quã ſurripuit: nec ex ſolo clamore dimitteret reȝ. tūc eni laico lȝ cape eū: q: cõtinuat delictū vñ tūc ſola captura nõ ẽ p maleficio puniẽdo: ſȝ dicif fieri p defenſiõe rei uel pſõe.⁊ hoc ſp fieri põt: ut .ſ.dictū ẽ.⁊ iſta rõe põt cõcedi q̃ ſi familia iueniat clericū de nocte: poſſit ipſū cape ⁊ pñtare epo ſm abb.in loco p̃alle.⁊ i.c.ut fame.e.t. põt etiã aſſignari alia rõ: q: ſi cleric⁹ pmitterẽf abire noctis tpe malū remaneret impunibile: q: nõ poſſet poſtea cognoſci: ut.l.ſi is q rẽ.in p̃n. ⁊ ibi no.j.co. Aut cleric⁹ dep̃hẽſus i delicto deſiſtit ab eodẽ.⁊ tūc pbabilior uidef eſſe opi.hoſt.cõtuis fugiat uel ſit ỽiſimilis fuga q̃ nõ poſſet capi p laicū ⁊ ſi p laicū puniaf.⁊ illa cõcluſio pbaf forti rõne: q: tex.in.c.uniuerſitatis.ꝺ ſentẽ.excõi.dic̃ q̃ p̃lat⁹ nõ poſſet ỽberare clericū p ſe q̃tũcũqȝ ſubſit ỽitas ỽberãdi p aliū põt.ſȝ nõ põt executio cõmitti laico p p̃latum ſi ergo nõ pmittif laico ỽberare clericū de mãdato p̃lati: etiã qñ aliter crimẽ nõ põt puniri.multo forti⁹ laico nõ pmitterẽf clericū cape ppria auctate. nõ eſt tñ ỽuȝ q̃ ſi cleric⁹ fugiat delictū remaneat ipunitū: q: cõ ipſū: lȝ abſẽtẽ poterit pcedi multipliciter iuxta ea q̃ hñtur i.c.ỽitatis.de dolo ⁊ cõtu. Iteȝ hẽbit locū remiſſio ad petitionẽ iudicis: i cui⁹ loco delinqt. iuxta no.in cle.paſtoralis.de re iudi.vel ſi cleric⁹ alibi cõſtituat domiciliū: ibi poterit

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK Baden-Württemberg

Ex.l.ſequenti.

Rapina ⁊ uiolentia cõmittitur in perſonam: furtum uero non.

i **Taqꝫ fullo.** No.ex iniqtate ſua nemo ꝯſequit actionem. Op.de.l.i.§.ſi.pꝛedo.⁊.l.bona fides.§.i.ſ.depoſiti.l.ita vt ſi fur.ſ.cõmo.glo.ſo.ꝙ ibi ex ꝯtractu ſuo nõ ex iniqtate.⁊ ſic nõ eſt cã pꝛoxima actionis ſed remota cã iniquitatis. Item op.de.l.i.§.q vi a me.ſ.de vi ⁊ vi ar.gl. magna notabiliter ſoluit ⁊ ſic innuit ꝙ rapina uel uiolentia ſit delictũ qḋ committitur in pſonam.furtum vero non cõmittit in pſonam:ut no.de quo plene dicaꝫ.in.l. licitatio §.ꝙ illicite.ſ.de pub. Iſtud dictum licet ſit uerum in ſe:tamen ſolu.cõtrarij non eſt vera:qꝛ idẽ eſt in uiolentia qḋ in furto:ut.l.ij.§. generaliter .j.vi bo.rap.ideo glo.in.d.l.i.§.ſi pꝛedo dat aliam ſolutionem:ꝙ licet habeat apparentiam:tamen nõ cõgruit rõni poſite hic.ſ.ne ex impꝛobitate ſua cõſequeretur ⁊c. Et ideo alibi ſoluit aliter.⁊ ſic ꝙ in.§.q vi a me agitur furti ad poſſeſſionem:ꝙ ſibi vi abꝛepta eſt qḋ poteſt.ne habeat actionẽ ex impꝛobitate ſua ſed auferẽtis.hic nõ poteſt agere fur furti actione ad duplũ uel quadruplum:ꝙ actio furti daſ ad intereſſe agentis. ut.ll.cõtrarijs.ſed hoc intereſſe non eſt ſine ſua impꝛobitate.ergo ⁊c. Et ideo ſi fur uellet poſſeſſionem repetere actione triticaria poſſet:ut.l.ij.ſ.de triti.⁊ ita intelligunt qdam.l. inficiãdo.§.infans.j.eo.⁊ ibi aliquid tangam. hanc ſolu.ponit glo.j.de reg.iur.l.cuꝫ pater.§.i. Ci. tangit ⁊ non ita clare.C.eo.l.ſi.in pꝛin.

i **Si cui ex ſtipulatu.**

Nota ꝙ id qḋ dicit.ſ.e.l.is cuius intereſt.intelligit ſi intereſt rõne poſſeſſiõis uel iuris realis.ſecus ſi rõne actiõis perſonalis. ita gl. iſtam.l.intelligit.vtrum autem hic debitoꝛ actionem cedendo liberetur.dic ut in glo.

e **Um qui.** Hec eſt multum notabilis lex.dicitur hic ꝙ emptoꝛ actionem furti non habꝫ cõtra.qꝛ ſua intereſt non ſurripi.ergo ⁊c. ut.l.is cuiꝰ intereſt.ſ.e.ſo.hic intereſt rõne iuris perſonalis.non rõne iuris realis uel poſſeſſiõis:ut dixi.ſ.l.pxi. Scḋo op.ad ſi.l.de.l.ſi ex ſtipulatione.ſ.de acqr.poſ.ubi dicit ꝙ nõ lꝫ accipere reꝫ ꝓpꝛia auctoꝛitate:etiam ꝑcio ſoluto.ſo. cõcedo ꝙ nõ lꝫ accipe.⁊ non dicit bone fidei poſſeſſoꝛ: imo ꝑdo:ut ibi.tñ furti actione nõ tenet: qꝛ nõ intereſt uenditoꝛis:ut hic. Item dicit hic ꝙ emptoꝛi dꝫ cedi actio:qꝛ eius periculum eſt . quero quidꝰ ſi eſt periculum uenditoꝛis.dic ut in.l.uenditoꝛ ex hereditate.in ſi.ſ.de here.uel acti. uen.

Preterea. Op.ꝙ colonꝰ ſit dominꝰ fructuũ ut.l.ſi apes .§.ſi.⁊.l.fullo.§.fructibus.j.e.glo. dicit hoc eſt uerũ poſtꝗ fructus ſunt percepti ⁊ ſepati a terra:ut in cõtrarijs.ante aũt ſecus:ut hic.⁊ hoc dicit gl.in colono ꝑtiario ⁊ in colono qui colit nũmis.quod an ſit uerum dicam.j.e.l.ſi apes.§.ſi.

Is autem apud queꝫ.

Ex impꝛobitate:ergo ſua depoſitarius actionem furti nõ cõſeqtur.ꝯtra.j.e.l.q uas.§.ſi ego. glo. dat duas ſol.ſecũda eſt uera:qꝛ hic depoſitarius cõmiſit furtũ utendo re uel interuertẽdo poſſeſſionẽ dñi per uſum eius.in ꝯtrario ꝯmiſit furtũ alij cedẽdo.ita ꝙ dño retinebat poſſeſſionem.iſta ẽ ueritas ut dicaꝫ in ꝯtrario . Quero cum depoſitarius teneatur de lata culpa ⁊ latioꝛi:ut.l.ꝙ nerua.ſ.depoſi.⁊.C.depoſiti.l.i. an illo caſu ipſe habeat actioneꝫ furti uidet ꝙ nõ:qꝛ dolo compatur. Contrariũ eſt ueritas nam uerus dolus furis ꝓponderat culpe depoſitarij:ut .l.irẽ ſi obſtetrix.in ſi.ſ.ad.l.acqli.ita tꝫ ia.ḋ are.

Papinianus tractat.

No.ꝙ in odiuꝫ furis inſpicimus illud qḋ euenire põt:lꝫ veriſimiliter res nõ tendat ad hoc.fac .l.diuoꝛtio.ſ.de neg.ge.bꝛocardum iſtud bene ſolui.ſ.de vbo.ob.l.inter ſtipulantem.§. ſacrã.

Idem ſcribit. Circa hũc.§.qrit glo.dicit hic ꝙ creditoꝛ poterit agere actiõe furti. Quero ad ꝗtũ.utrũ duplabit creditũ an extimatio rei ſubtracte.glo.circa hoc diſtinguit hic plene. ⁊ uide eam ꝙ incipit inſolidũ.⁊ no.eam. Secũdo qrit glo.quõ poteſt hic agi actiõe furti ad decem cũ eſſent.x.debita.uidet ꝙ debeat agi ad duplũ .ſ.ad.xx.gl.fatet : qꝛ qui petit uiginti petit.x.uel dic ꝙ ſeruus ualebat tñ quinqꝫ.iõ agebat ad.x. actiõe furti.nam illud qḋ dicit ꝙ dꝫ duplari debitũ eſt uerꝫ qñ res ſubtracta ualet pluſꝗ debitũ ualeat.⁊ ita uidet hic ſentire dominus. Oldra.

Ex.§.ſequenti.

Si plures res una uice ſubtrahuntur dicitur vnum furtuꝫ: ꝙ facit ad ſtatutum ꝙ pro pꝛimo furto fuſtigetur:pꝛo ſecundo amputetur auricula :pꝛo tertio ſuſpendatur.

Idem dicitur. Opp.ꝙ occaſione cuiuſlibꝫ in totum agat:ut.ſ.e.l.§.papinianus.ſo.hic ſimul factum fuit.⁊ ideo dicitur totum furtum unum ita dicit glo.quam nota ⁊ menti tene . Nota ꝙ ſi plures res ſimul ſubtrahuntur dicitur vnuꝫ furtum ꝗtum ad actionem penalem. Et hoc facit pro ſtatuto quo cauetur:ut pro pꝛimo furto fuſtigetur.pꝛo ſecundo amputetur auricula.pꝛo tertio ſuſpendatur.ꝙ ſi plures res furetur quis totum hoc dicatur unum furtum. Alterius qrit glo.quare non pꝛobatur ibi in.§.papinianuſ alter retentus quantum ⁊ hic alter amiſſus:vt.ſ.pro parte ibi agatur. Reſpondet glo.qꝛ ibi ille q remanſit remanet periculo creditoꝛis hic uterqꝫ tranſit in periculum furis.iſta ratio non eſt ſemper uera:qꝛ periculo creditoris perit ita demuꝫ ſi perit ſua culpa:vel ſi hoc eſſet actum.unde rationem aſſigna que ponitur in tex. dicti.§.pap.

Idẽ pomponius. Quero quid ſi cõmodatarius non fuit in dolo utrum habeat actionem furti.dic ꝙ eſt electio domini contra quẽ agat:ut.l.ſi.§.i.C.eo.ti.

An pater. No.vbi intereſt ratiõe obligatiõis perſonalis qs furti actionem non habet ut hic.⁊.ſ.e.l.in pꝛin.⁊.ſ.l.proxi. Scḋo no.ꝙ patre qui paratur fideiuſſoꝛi:ut hic.⁊ habetis. in.l. cum filiuſſa.in prin.ſ.de uerbo.obli.

Si filiuſſamilias Opp. pater non habet in filium dominium nec poſſeſſioneꝫ:qꝛ liber homo non poſſidetur.ergo ⁊c.ut.ſ.l.pꝛoxi. Reſpondeo dicit glo.huius timoꝛe ꝙ habet actionem furti pater:hoc eſt accuſationem criminalẽ non ciuilem.ita notatur inſti.de obli.que ex deli.naſ.§.interdum. Iſta ſo. eſt contra iſtum tex. qui expreſſe dicit de actione furti. Ad contrarium reſpondeo ſic.pater non habet dominium uel poſſeſſionẽ ꝯcedo.ſed habet quaſi dominiũ

de hoc delicto accuſari.l.i.⁊ ibi habetur.C.vbi ḋ cri.agi opoꝛ.⁊ no. in.c.ſi.j.ti. pꝛimo. nõ obſtat dictũ Inno.d.c.ſi vo.⁊ vo.abb.hic in ſecũda rõe adducta p euꝫ: qꝛ dico ꝙ termini nõ ſunt pares. Nã illud argumẽtuꝫ bñ valet.ſ.defendere pꝛiuatũ.multoſoꝛtiꝰ publicũ vel circa publica.xxiij.q.iij.c.foꝛtuito.⁊.c.nõ inferẽda.ſed nõ valet iſtud argu.licet defendere pꝛiuatũ.ergo lꝫ ad vtilitatẽ publicã cape malefactoꝛẽ vt puniat : qꝛ per hoc res publica nõ defendit: ſꝫ potius ꝓcurat vtilitas publica capiendo defenſionẽ ꝓpꝛie.i.ꝓut repellit iniuriã ꝙ inferri vellet.

a i Taqꝫ fullo. Nemo cõſequitur. Uide poſt Ci.bal.in.d.l.i.in.ij.⁊.iij.⁊.iiij.colum.C.e.in ſi.ꝓn.

b Et ſic innuit.Et adḋ bal.in.l.ſi cũ exceptione.§.ij.qḋ me.cau.⁊ an furtũ ſit ſpoliatio. vide hic ⁊ in.l.rem ꝙ nobis.⁊ in.l.ſi rem mobileꝫ.ſ.ḋ acq.poſ.⁊ in.l.ſi colõi.ḋ agri.⁊ cenſi.li.xi.⁊ in.l.ſticho libertas. in ꝓn.ḋ ſta.lib.

c e Um q ꝙ non lꝫ. No. ꝙ ſi ſubtrahorem mihi debitam nõ tãtuꝫ teneor furti in quadruplum.ſꝫ predo ſuꝫ.⁊ hoc tꝫ bart.i.d.l.ſi ex ſtipulatiõe.ad de tex.in ca.duduꝫ eccleſia rotomageñ.de elec.

vbi ille q nactus eſt poſſeſſioneꝫ bñficij ſine auctoꝛitate ſuperioꝛis dicitur fur⁊ latro . ⁊ tene menti ꝙ licꝫ ſtatutum loquatur de ꝑdone vel fure non verificabitur in iſtis.vt colligitur in ca. duduum.

d Quero qd.vide barto.in.l.ſi qs vxoꝛi.§. iteꝫ apud labeonem.j.e.vbi hoc colligit ⁊ adde ꝙ no.i.d.l.ſi ex ſtipulatione. ⁊ quiſ dicatur ꝑdo vel fur.vide que habes poſt barto.in.l.capitalium.§.famoſos.j. de penis.

e Ideꝫ dicitur. actionem penaleꝫ vide bald.in auc. ſed nouo iure i.iij.colum.C.de ſer.fugi.⁊ vide bar. in.l.ſi familie.ſ.de iuriſdi.om. iudi. ⁊ bal.i.l. quid ergo.§.ait ꝓtoꝛ.de his q no.infa. Itẽ quid ſi eodẽ tempore qs iterficit plures homineſ an debeat puniri pena ſtatuti punientis facienteꝫ plura homicidia.vide ꝙ ibi no.dicuntur per bal.

viii

ideo datur vendicatio patri: vt. l. i. §. per hanc. ſ. de rei ven. ¶ Item op. ꝙ nõ poſſit agi furti cũ liberũ corpus nõ recipiat eſtimationẽ: vt. l. liber hõ. ſ. ad. l. acqli. ergo nõ reperiẽ qd duplex vel quadruplex. dicunt qdam ꝙ duplabiẽ illud pro q̃to iurauerit ſe nolle carere illo filio. ⁊ iſtam ſo. tenet glo. in. l. ⁊ tm̃. ſ. de ſer. corrup. tñ hic gl. reprobat eam ⁊ bñ. q: in actione furti nõ habetur rõ lucri vel affectionis: vt dicit glo. q̃re ſoluit aliter ꝙ duplabiẽ eſtimatio operaꝝ pditaruꝫ a patre ꝑpter furtũ. Iſtam ſo. tenet Di. iſtam etiam tenet Ci. C. e. l. ſi qs ſeruo. ⁊ iſtã teneatis. ¶ Itẽ op. ĩ. e. l. mater. ſo. põt agere actione furti: vt ibi. ſed pater ſic. ⁊ ratio eſt duplex: q: mater non habet ius poteſtatis in filio. Item matri opere nõ debentur. ſecus in patre.

Ex. §. ſequenti.

¶ An vendito equo videatur vendita ſella.

Non ſolum. ¶ Querit glo. vtrum poſſit p cõdictionẽ incerti cõmodatarius repetere illam ſuã detentationem. dicit glo. ꝙ ſic. hoc qd dicitur de cõdi. incerti rephendiẽ p glo. C. eo. l. fi. §. ſed cũ in ſecũda. ⁊ illa verior. dixi in. l. acqlius. ſ. de dona. ⁊. l. rem q̃ nobis. ſ. d acqr. poſ. iſte. §. facit ad. q. ſi vẽdo tibi equũ: an videor tibi[a] vendere frenuꝫ ⁊ ſellam ⁊ ſimilia. ⁊ hic videtur ꝙ ſic. dic ut. l. ediles aiunt. in prin. ſ. de edili. edic. ⁊ per Guil. de cu. in. l. ſi ut certo. §. vſqꝫ adeo. ſ. commo.

Ex. §. ſequenti.

¶ An quis poſſit eſſe nuncius in re propria. Et quando mãdatarius teneaẽ de leuiſſima culpa.

Si epiſtola. ¶ No. tex. ibi ⁊ ſi cuſtodiaꝫ. ⁊ in ꝟſi. finge ⁊c. ¶ No. ꝙ diciẽ in principio de dñio epiſtole ad quem ptineat cõcor. ſunt in glo. ¶ Scdo no. in verſi. ſed ⁊ ſi interfuerit ꝙ qs põt eſſe nunci⁹ in re ꝑpria. nã hic vides ꝙ qs portat litteras ad ſui vtilitatẽ. hoc tangiẽ p Ja. de are. in. l. i. §. de nunciatio. ſ. d no. ope. nun. ⁊ ego dixi in. l. iuſte. ſ. de acq. poſ. ¶ Tertio no. ꝙ ille q accipit rem pferendam teneẽ de piculo rei in duobus caſibus ſi ſuſcipit cuſtodiam: ⁊ ſi accepit p̃ciuꝫ ita vides hic. ¶ Cõtra qd op. ꝙ mandatarius teneatur etiã de leuiſſima culpa[b]: vt. l. a ꝓcuratore. C. mã. ſo. qcqd dicatur iſta eſt ꝟitas. qñqꝫ in mandato venit aliqd qd reqrit exactiſſimam diligentiam vt facere ꝓcuratorẽ ad iudicia. tunc ꝓcurator teneẽ de leuiſſima culpa[c]: q: videtur aſſerere ſe pitum in illa pitia: q̃ in iudicio reqtur ſuſcipiẽdo mandatũ. ita loqẽ. l. a ꝓcuratore. ⁊ qd not. p Di. in. c. imputari. de re. iu. li. vi. Quanqꝫ mandatur aliqd qd requirit diligentiam nõ tantã. ⁊ tũc teneẽ de lata ⁊ leui: q: ita diligentẽ videtur ſe aſſere: ꝑut illa res cuius mãdatũ ſuſcipit requirit: vt. l. in re mandata. C. mã. qñqꝫ mandaẽ aliquid qd nullã reqrit diligentiam: q: oẽs ſcirent facere vt portare unaꝫ litterã ſeu epiſtolã uel aliqd aliud de uno ad alium. ⁊ tunc non teneẽ niſi de dolo ⁊ lata culpa: niſi precium ſuſcepit: ſeu cuſtodiam in ſe receperit: vt hic. ſimile in mandato qd uidetur fieri fideiuſſori ꝙ ſoluat. nam fideiuſſor non teneẽ niſi de dolo ⁊ lata culpa: ut. l. ſi fideiuſſor. circa prin. ſ. man. facit bene. l. ij. ſ. de pig. contra iſtud vltimũ. ita debetis ĩtelligeẽ hãc. l.

c **Reditori.**

Dominus. ¶ Nota ꝙ dicit quaſi pignoris loco. ¶ Quero circa hoc quid ſi cadat a poſſeſſione vtrum habeat hypothecariam. certe nõ quia tex. dicit quaſi pignoris non pignus proprie ad qd facit. ſ. de le. i. l. ſi domus. la picola. cũ. l. ſe.

n **E cum filio.** ¶ Op. ꝙ ſit ciuilis cõſtitutio: ut in. §. hi qui. inſti. e. ſo. ut in gl. ¶ Item op. in. l. ſi quis vxori. §. ſed ſi filius. ĩ. e. ſo. ibi de caſtrenſi uel quaſi caſtrenſi.

o **Erui ⁊ filii.** [d] ¶ Uides ꝙ nõ poteſt agi furti ciuiliter: ſed an poſſit agi furti criminaliter. dic ut in. l. reſpiciendum. §. furta domeſtica. ĩ. de penis.

Illud queſitum. ¶ Iſte. §. legitur duobus modis in glo. primo in bone fidei poſſeſſore. ⁊ ꝓ iſta lectura faciunt multe ſolutiões cõtrarioꝝ. ꝓ hoc facit etiam tex. q dicit de vſucapiõe: q̃ vſucapio in dño vero nõ caderet. Secũdo mõ legitur hec. l. in ꝟo dño. ꝓ qua facit tex. q expreſſe in dño loquitur. ponamus ergo caſum vt littera iacet: ⁊ in contrarijs expediemus. ¶ Op. C. eo. l. apud antiquos. §. ſi auteꝫ deſinat. ſo. hic loqtur in bone fidei poſſeſſore: quod appet ex eo ꝙ dicit de uſucapione. ibi ꝟo loqtur in ꝟo dño. ⁊ qd hic diciẽ in tex. pluribus locis dño expone. i. bone fidei poſſeſſore. ita ĩtelligunẽ quaſi omnes glo. hic poſite. ſed ꝑut intelligeres hanc. l. in ꝟo dño. ad. l. apud antiquos. Rñdeo prout hic diciẽ in ſecunda ſolutio. quia ibi ſeruus fuit poſtea reuerſus apud uerũ dñm. hic nõ. ¶ Secundo op. ſ. ad. l. acquili. l. ſi ſeruus ſeruũ. §. ſerui. ſecundo rñ. So. hic glo. vno mõ ꝙ aliud ĩ acquilia. aliud in actione furti p rationẽ quam hic aſſignat ibi. ſo. aliter ⁊ melius. ideo tene illaꝫ ſo. ¶ Item op. ſ. e. l. in prin. ubi diciẽ ꝙ dñs non habet actionẽ furti pro furto ſerui. ſo. prout intelligis hic in bone fidei poſſeſſore. non ob. ꝯtrarium prout intelligas hic in ꝟo dño. tunc gl. ſoluit ꝙ hic intelligatur de furto qd commiſit dum eſſet apud ſecundum bone fidei poſſeſſoreꝫ. tũc enim cum dominus non poſſet eum ſeruum cohercere ceſſat ratio que ponitur in prin. l.

Ex. l. ſequenti.

¶ Qualiter formandus ſit libellus ⁊ q̃liter res certa debet poni in libello. Et an cum peto vas argenteum debeo ponere de qua liga. Et quid operentur illa uerba in libello plus minuſue.

i **N actione.** ¶ No. moduꝫ formandi libellum q̃liter res certa debet poni in libello. ¶ Op. ſ. depo. l. i. §. ſi qs argentum. dicit gl. aliud in depoſito: vbi deponẽs potuit ſibi ꝓuidere qd non eſt in furto. ¶ Sed tũc op. quomõ poterit duplari uel q̃druplari ſi neſciẽ pondus alicui⁹ uaſis. Rñdeo qd hic diciẽ ſufficit q̃tuꝫ ad dandũ libellum: non q̃tũ ad cõdẽnationem ferendam: niſi poſtea ĩ proceſſu declaretis[e] de põdere: ut not. in. d. §. ſi quis argentũ. ⁊ hic in vltima gl. in prin. huius. l. ſuper ꝟbo petet. puto ꝙ licet in actione depoſiti ꝓcederet qd dictum eſt tñ ꝯtra furem probato furto de extimatione ſtatur iuramento actoris. C. vnde vi. l. ſi quãdo. dicam in. l. quidam tabulaꝝ. ĩ. eo. ¶ Ulterius q̃ro cum materia argentea ſit diuerſaꝝ ſpecierum alia eſt enim liga puſina alia liga ſenenſis ⁊ alia eſt liga uenetorum. utrũ debeã ponere ni libello: de qua liga ſit. Rñdeo ſic. hoc enim totuꝫ ptinet ad declarationem materie. ⁊ ſi hoc ignoratur non poteſt ſciri extimatio: ut. l. cum auruꝫ. ſ. de au. ⁊ ar. lega. ¶ Ultimo no. ꝙ hic dicitur in tex. aureos tot pluresue ꝙ admittiẽ libellus qñ pono aliqd certũ. ⁊ adiciã clauſulã illã ⁊ pl⁹. tñ iſta clauſula plures ve nihil operatur[f]: niſi po-

a ¶ Non ſolum. an videor tibi. Uendito equo: uidetur vendita ſella. ⁊ adde ꝙ non ſolũ veniet ſella: ſed ornamenta q̃ erãt in equo tempore venditionis ⁊ ante per duos dies. d. l. ediles. §. vendẽdi. quod bene no. ⁊ vid que dixi i. d. §. vſqꝫ adeo. ſ. commo. iſtiẽ adde qd no. bal. in. l. ij. in fi. i. col. de edi. ac.

b ¶ Leuiſſima culpa. de qua culpa teneatur ꝓcurator ⁊ quid ĩ nũcio. vide bal. in. l. a ꝓcuratore. C. manda.

c ¶ Leuiſſima culpa. vide bal. in. d. l. quod nerua. ff. depoſiti. verſi. iij. q̃ro: in antepenul. colũ.

d Erui ⁊ filij. vide h ꝙ ĩter dominũ ⁊ ſeruum nõ oritur obligatio quid ĩter abbatem ⁊ monachũ. vide bal. i. l. cuꝫ affirmes. C. de libe. cau.

e In actione. in proceſſu declaretis. In proceſſu poteſt ⁊ debet libellus ambigu⁹ declarari. vide bar. in. l. inter ſtipulanteꝫ. §. i. de ꝟ. ob. ⁊ in. l. nõ ſolum. §. ſed ut probari. d ope. no. nun.

f ¶ Nihil operatur. Iſta ꝟba plus: minus appoſita in libello nihil operantur vide omnino tex. ⁊ bal. in. l. publia. §. ticius depoſiti. ⁊ d libello vide in ſimili de hac incertitudine. Inno. in. c. ex pte abbatiſſe. de priui. gl. in. c. cum interdum. de verbo. ſig. d iſta autem dictõe plus vide i. l. ab hoſtibus. §. ſed qd ſimpliciter ex q. ca. ma. ⁊. ff. ſi qſ cau. in. l. ⁊ ſi poſt tres. ADDE an procedat libellus ꝙ talis ſurripuit ⁊ celauit animo furandi: ⁊ contractã di reo ⁊ bõa que aſcendũt ad extimationeꝫ. c. ſaluo errore calculi bald. conſilio. cvi. primo li.

a v Vlgaris. pena iponetur. Adde not. in. l. inficiando. §. in fans. ꝟ. eo. vide ioā. cal. ⁊ io. de ligna. i conſi. incip. vnuȝ an multiplicāda pena. ⁊ aliud incipit. i. q. huius thematiſ rei ⁊c. ⁊ not. bar. in. l. nunꝙ plura. ⁊ ibi Jmol. ſ. de pri. deli. vide gl. ⁊ ibi bar. in. l. mariti. §. vi. mēſium. ꝟ. de adulte. ⁊ glo. ⁊ bart. in. l. diuortio. de penis. ⁊ glo. ⁊ bar. in. l. mariti. videlicȝ ꝙ tot dicuntur delicta q̄tiens luxuriatum eſt ⁊ ſequitur ſaly. i. l. i. §. quibuſ de priui. quē videas. ⁊ vide bart. in. l. ei qui. ſ. e. ⁊ que dixi i. d. l. nunꝙ plura ⁊ vide gl. ij. q. vi. mutāte. ⁊. xxviij. q. i. c. virginibus.
ADDE vt p bal. cōſilio cccxlvi. p̄mo lib. ⁊ melius cōſilio. ccclxxiij. ſecundo lib. vbi pōit de intelligētia ſtatuti ꝙ ꝑ tribuſ furtis qs damnetur ad furcas.
b ℭ Debeāt amputari. vide que not. barto. in. l. ſi gemina. ꝟ. ar bo. fur. ceſa. ⁊ p doc. i. l. ſi fugitiue. ⁊ ſequen. C. de ſer. fugi. ⁊ vide qd̄ notabar. in. l. ſantio. in fi. ꝟ. d̄ penis: ⁊ qd̄ not. bal. in. l. i. in vlt. col. in fi. verſi. ſȝ nunqd. C. d̄ ſentē. que ꝑ eo qd̄ intereſt.

ſtea ꝓbeť aliqd certū: vt. l. cū furti. ſ. d̄ i litē iurā.

Qui rem. ℭ Op. de. l. ſi reȝ. §. fi. ſ. de preſc. ꝟ. ⁊. l. ſi uēdidero. in fi. ꝟ. e. ſo. ꝙ hic dicit nō poſſidebat. intellige ſi aliquo tpe creditor ceperit poſſidere. debitor tamē poſtea rogauit a creditore p̄cario. ⁊ ſic creditor ſaltem ciuiliter poſſidebat alij vt Jr. dicūt etiam ſi nunꝙ creditor poſſedit cōmittit furtū debitor: qd̄ poteſt procedere quādo ſpāliter res erat obligata ut uidetis. ꝟ. e. l. ſi is qui. i p̄n.

c **Vm es.**

Si bona ℭ No. caſum in quo fit furtum ⁊ competit actio furti. ⁊ non eſt res furtiua. de hoc vide glo. in. l. ſequitur. §. ſi rem. ſ. de uſuc. ℭ Op. de. l. ſi de eo. §. fi. de acq. poſ. ſo. alio caſu loqtur. ita dicit gl. qd̄ declara. naȝ ibi dicit ꝙ rei ꝓprie qs non eſt clandeſtinus poſſeſſor. nec dicit clādeſtia poſſeſſio. ita hic non dicit furtiua poſſeſſio: nec res furtiua. ⁊ ideo ſi ꝯueniref īterdicto uti poſſidetiſ: uel utrobi. iſte dn̄s nō poſſet ſibi obijcere ꝙ poſſeſſio iſta ſit clandeſtina: ſed bn̄ teneref furti. ℭ Op. de. l. ij. §. hac actione. ꝟ. vi bo. rap. ſo. ibi non fuit in dolo: q: putauit ſibi licere. ℭ Op. ꝟ. e. l. q iniurie. §. fi. Rn̄deo ibi hēbat ex cā lucratiua ille cui res eſt ſurrepta: ita ꝙ ſua non intereſſerat ſi res eēt ſurrepta. ſecus ſi ſua intereēt: vt ibi pȝ. ℭ Alterius op. ꝙ vſucapio hic ſit īterrupta ꝑ naturalē īterruptionē. vt. l. naturaliter. ſ. de vſuc. ſo. hic nō īterrūpit vſucapio. q: res ſit furtiua: ſȝ ꝑ interruptōeȝ poſſeſſiōis poſſet ergo de nouo īncipere poſſidere ⁊ vſucapere.

Ex. l. ſequenti.

ℭ Stāte ſtatuto ꝙ ſiqs percuſſit aliquē cū ſanguīe i platea amputef ſibi manus ſi aliqs ꝑcutiat aliquē cū ſanguīe pluribus ꝑcuſſiōibus debeant ambe manus amputari ibi: Quero.

v **Vlgaris.** ℭ Hec. l. diuidit i tres ꝑtes. p̄io ponit qd̄. ſcd̄o rn̄ſio oſſilij ⁊ eius rō ⁊ illatio. tertio ponit rn̄ſio iuriſcōſulti auctoris hui9 l. ⁊ ꝓbatio ꝑ exēpla. ſcd̄a ibi oſſilius. tertia ibi ſȝ vex. ℭ Nota tex. ibi q auriculā ⁊c. ℭ Pro declaratōe hui9 tex. q̄ro q̄liter iſte verſi. nā ⁊ ſi qs īducit ad ꝓbationē determinatiōis iuriſcōſulti. Rn̄deo ꝙ ſȝ ꝙ ſentit gl. ⁊ Di. cū iſte text. dicat eiuſdē rei manifeſtus fur erit ⁊ nō manifeſtus. videt dicere ꝙ d̄ alijs nō ē fur. vt. l. cū p̄tor. ſ. de iudi. ℭ Op. de dicto oſſilij ad dictū vlpiani. ſo. gl. oſſilius loqt de rigore: ſed vlpiā. loqt d̄ eqtate. puto ꝙ oſſilius nō dixerit vex: nec d̄ rigore: nec d̄ eqtate. nō obſtat rō ſua: q: q aurē alicuius tetigit ⁊c. q: illud loqt i toto itegrali qd̄ cōſiſtit vno ſpū ſeu vna alimētatione: nec diuidit. ſed qd̄ noſtra loqt i toto qd̄ ꝯſiſtit i ꝑtibus ſepatis: ⁊ qd̄ diuidit vt aceruus frumēti. ℭ Ad idē op. ꝟ. de incē. rui. ⁊ nau. l. ij. §. ſenatus. ſolu. ibi eſt alius caſus. p̄terea ibi i toto perijt dn̄o. vn̄ d̄ toto itereſt. ℭ Jtē op. dr̄ hic i fi. ꝙ eiuſdē rei ē fur manifeſt9 ⁊ nec māifeſt9 ꝯ. imo ex p̄ma ꝯtractatōe tn̄ tenetur: vt. l. ei q. ſ. e. dicit gl. fateor ꝙ ex p̄ma tn̄ cōtractatōe tenef: ſȝ tn̄ plura furta ſunt. nā ex q̄lȝ ꝯtractatōe ē vnū furtū: ſic plura ſūt adulteria ſi pluries accedis ad vxoreȝ alterius: tn̄ vna pena tn̄ īponef reo ita dicit gl. q̄ incipit imo vr ꝙ tn̄ ex prima ꝯtractatōe ⁊c. ℭ Jſta ſo. duo dicit. primo ꝙ plura furta ſunt. ſed illud ē contra caſum l. inficiando. §. infans. ꝟ. e. nec ob. l. q̄uis. ſ. eo. vbi dr̄ ꝙ ſepe furtū fit: q: intelligo. i. ſepe contractat: tn̄ vnū furtū ē: vt dixi. ſ. ti. i. l. nunꝙ. dicā in §. infans. Secūdo dicit glo. ꝙ ſi pluries ad vxorē alterius accedis vna tn̄ pena īponef[a] contra hāc hēs glo. in. l. mariti. §. ſex mēſiū. ꝟ. de adult. ⁊. l. ſi qs diuturno. ꝟ. de penis. rn̄deo fateor ꝙ ex quolibet coitu naſcit accuſatio. l. iuli. d̄ adult. q: nunꝙ plura ⁊c. vt. ſ. ti. i. l. nunꝙ. ſed quia pena nō ē reiterabilis: qm̄ pena capitis īponit ꝓ adulterio: vt. l. q̄uis. in fi. C. de adul. ꝓ tāto dicit gl. ꝙ vna tn̄ pena īponit. ita dȝ intelligi iſta glo. lȝ ergo glo. iſta i iſta ꝑte dicat vex. tn̄ ſo. i ſe ad cōtrariū nō eſt vera: vt pȝ ex p̄dictis. vn̄ glo. ſoluit alio mō q̄ incipit eiuſdē rei cū dic ꝙ aſſidua cōtractatione nō naſcit actio furti. veruȝ ē niſi res itex reuertat i dn̄i ꝑtātē. vt. ꝟ. e. l. inter oēs. in fi. ſed hic fuit ꝯtractatio facta ⁊ res dimiſſa in dn̄i ꝑtāte: poſtea itex ꝯtractata: merito ex q̄libet naſcit actio furti. ar. l. ſeqt. §. itē labeo. ſ. de vſuca. ⁊ hoc tȝ Di. ⁊ hoc vos teneatis. ℭ Opp. cū oēs res hic fuerit ꝯtractate: ergo ꝓ oib9 ꝯpetit actō furti cū furtū ſit ⁊c. vt. ſ. e. l. i. in fi. rn̄deo licȝ oēs res fuerint ꝯtractate: nō tn̄ fuit animus lucrādi niſi in vna re tn̄. ſcȝ in exportatis. vt. ꝟ. l. pxi. §. i. reqrit. n. animus lucrādi: vt cōpetat actio furti vt. l. i. in fi. ſ. e. ℭ Quero ſtatutū ē in hac ciuitate ꝙ ſi quis ꝑcuſſerit aliquē cū ſanguine in platea amputef ſibi manus. mō qdā ꝑcuſſit aliquē pluribus ꝑcuſſionibus cū ſanguine. an debeant amputari[b] plures manus. Habui hanc q̄ſtionē de facto. iſta glo. facit ꝙ nō. ſed intellecta: vt dixi vobis ꝙ hoc iō fuit: quia pena nō recipit reiterationē nō faceret qm̄ manus ſunt due: vita aūt eſt vna vn̄ vr̄ dicēdū ꝙ ſi qdē ſtatutū dicit amputef manus ſimpliciter ⁊ indiffinite nō dicit q̄ manus. ſ. dextra vel ſiniſtra. ⁊ tūc potuerunt amputari ambe. ſicut. n. genus generaliſſimuȝ: vt pena q̄ ē in quātitate recipit multiplicationeȝ ita hic genus ſubalternū recipit multiplicationē donec durat. ar. l. in ratione. §. diligenter. ſ. ad. l. fal. ſed ſi dicit manus dextra hic ē aduertēdū. ſi qdē illa plura delicta p̄ceſſerūt anteꝙ de aliquo fieret ꝯdēnatō: tūc ſufficit amputari vnā manum ꝓ oibus: ſicut hic dr̄. ar. eius. ꝙ dr̄ ꝙ ſi vnus ſeruus cōmittit plura delicta vna datione[c] illius indiuidui dn̄s liberaf: vt. l. ſi qs a multis ſ. de noxa. ⁊. ſ. ti. i. l. nunꝙ plura ꝟ. ſi ſeruus. ſȝ ſi primo facta eēt cōdēnatio de vno delicto poſtea cōmitteret ille aliud delictū. tunc poſſet iudex alterare penā: vt amputaref altera manus cū illa pena amputationis manuſ dextre nō poſſet amplius imponi: vt in. l. hos accuſare. §. omnibus. ꝟ. de accu.

Si is qui. ℭ Differt iſte. §. a p̄cedēti q: ſ. fuit exportatio tn̄ in ꝑte: hic fuit exportatio in toto: tn̄ animus furandi fuit i ꝑte. ℭ Op. ꝟ. pxi. §. ſo. vt ſtatī videbitis

Si quis es. ℭ Dr̄ in. §. ſi qs es. ꝙ nſpicif potius veritaſ q̄ opinio[d]: ſed in. §. precedēti ⁊ ſe. dr̄ ꝯtra. ꝙ iſpicif potius opinio q̄ veritas. ſo. dicūt doc. hic in. §. ſi qs es. inſpicif potius veritas. q: eſt circa eādē rē i. §. p̄cedēti ⁊ ſe. iſpicif poti9 opinio: q: ē circa diuerſas res. ita dicūt doc. C. ad. l. iuli. de vi. l. qm̄ multa. dixi in. l. diuus. ꝟ. de ſicca. vel ſm glo. magis rōnabiliter i. §. ſi qs es: fuit error circa q̄litatē q error nō facit ceſſare animū furādi: ſed in. §. p̄cedēti ⁊ ſe. fuit error circa dn̄ium: ⁊ facit ceſſare animū furādi. ℭ Contra hoc op. d̄. l. in actione. in fi. ſ. e. ſo. ibi ſciebat ius alienū eſſe: lȝ ſuā crederet. ⁊ eodē mō rn̄de. ſ. l. pxi. i fi. Jtē op. in ꝟ. ſed ſi cām: vbi error in dn̄io non īpedit furtū. ſo. ibi loquitur in toto integrali nō diuiſo

c ℭ Vna datione. vide q̄ dixi poſt bart. in. l. nūquā plura i p̄n. iiij. col. ſ. tit. i. ſȝ qd ſi ſtatutū dicat9 ꝙ amputans manuȝ dexterā puniatur i manu dextera q̄ i deliquēte poſtea nō repitur: an poterit iudex mutare penaȝ. Bal. videt dicere ꝙ ſic. in. c. i. §. iniuria. ꝟ. ſeu furtū. de pa. iura. fir. i q. incip. quero qualiter debeat puniri ille q abſcidit alicui manuȝ. ⁊ vide Bar. ⁊ q̄ ibi dixi in. l. hos accuſare. §. oibus ſ. d̄ accuſa. ſed qd ſi ſtatutuȝ punit eruentē oculum non videntem dic ꝙ non includitur i ſtatuto ſm bal. i l. cōuenticulā. in. iij. col. de epi. ⁊ cle. cuȝ bart. hic trāſit Jmol. ⁊ ang.
d ℭ Si quis eſt q̄ȝ opinio. An i delictiſ inſpiciaf potius veritas q̄ȝ opinio ⁊ ecōtra adde pulchraȝ diſtin. bal. in. l. ſi quiſ ſeruo C. d̄ furtis.

de ſe:nec p furē.iō ps accedit ⁊ error in dn̄io excuſat ab illa pte.⁊ iō ē aduertēdū.ꝓ declaritiōe materie qn̄q₃ totū ꝯtractat:ſed ps exportat:tūc illius ptis tm̄ fit furtū ſiue ſit totū qđ ꝯſiſtit ex ptibus ſepatis.ut hac.l.in prin.⁊ hic i ver.ſed ⁊ ſi de naui ⁊c̄.ſiue ſit totū ītegrale ꝯſiſtēs ex ptibus coherētibus: vt .ſ.l.pri.in fi.qn̄q₃ totū exportat:ſed animus nō ē in toto.tūc aut animus errat in qualitate rei:⁊ totius fit furtū:vt in.§.ſi qs es:aut errat in dn̄io.⁊ tunc aut erat totū ītegrale ⁊ totius fit furtū:vt in ꝟſi.ſed ⁊ ſi d naui:aut illud totū ꝯſiſtebat ex ptibus ſepatis ⁊ illius ptis tm̄:i q̄ animus fuit fit furtū:vt i iſtis.§.dr̄.

a ℂ Qui furti. Allegat iſtum textu₃ bal.in.l.ſi qs ad ſe.i.ij.colum.ſeu.ij.nota.⁊ in vlti.colum.C.ad.l.iuli.de vi.⁊ adde glo.no.i materia:⁊ bal.in.l.ſi conſtite.C.fini.regundo.

b ℂ Extra ordinē vide q̄ diri in.l.pe.j.d extraor.crimini.

Qui furti. [a]ℂ Op.q̄ delictū habeatur ꝓ facto:vt.l.ſi quis nō dicā rapere.C.de epi.⁊ cle.ſo.illa materia.ſ.punit affectus:ēt ſi nō ſeq̄tur effectus h₃ locum quātū ad accuſationē criminalē:vt in cōtrario.nō quātū ad ciuilē actionē:vt hic.ita no.ſm ia.de ra.⁊ pe.vt refert Ci.in.d.l.ſi qs nō dicā rape in.iij.op.⁊ in.l.ſi quis ad ſe fundū.i.iiij.q.C.ad l.iul.de vi.tm̄ in caſu huius.l.nō crederē q̄ poſſet puniri criminaliter de furto:q₃ nō habuit affectū furādi aliquā rē preciſe:ſed intrauit aīo furandi ſimpliciter.iō punitur extra ordinē[b] tanq̄ extraordinario de crimine:vt.l.pe.in prin.j.de extraor.cri.

Item ſi quis. ℂ Glo.intelligit q̄ totius eſt fur quando contractauit:vt oēs tolleret.iſta expoſitio uidet cōtra tex.ibi licet ſoluerit:vt ſingulas ⁊c̄.puto glo.dicere ver:⁊ q̄ dicit licet ſoluerit:intelligo vt tolleret ſingulas:hoc ē ſingulariter quālibet rē non oēs ſimul forte:q₃ ſi oēs ſimul portaret viderentur ⁊c̄.

Si duo. ℂ Simile habetis in.l.ita vulneratus in fi.ſ.ad.l.acquilia.

Ex.l.ſequenti.

ℂ Qui coloni habeant cōdictionē furtiuā:ibi.

Pro huius.

Iapes.

[g] **Item conſtat.** ℂ Op.de.l.cum in plures.§.meſſem.ſ.loca.huius timore glo.diſtiguit inter colonū qui colit nūmis ⁊ colonū ptiariū.vide gl.que incipit hic ē.⁊ ibi dū dicit ipſe ſolus:dic vt ſupra diximus :in eo q̄ glo.dicit q̄ fructus pcepti a fure ſunt coloni qui nūmis colit dicit male.nā tales fructus ita demū efficiunt coloni ſi ſūt pcepti ab eo vel ab alio eius noīe:ut.j.e.l.ſi ſeruus cōis.§.locaui:ſed fur nō pcepit iure coloni.ergo ⁊c̄.Preterea fructuarius h₃ plus iuris q̄ colonus.⁊ tm̄ fructus nō efficiunt ſui pcepti a fure.ergo nec coloni:ut.l.ſi fur.ſ.de uſufruc.Ex hoc ſequit q̄ colonus talis cōdictionē furtiuā non h₃ :⁊ ſic male dicit glo.nō ob.iſte text.hic.q₃ hic non dr̄ q̄ fructus pcepti a fure ſunt coloni:ſed dicit q̄ colonus h₃ actionē furti:q₃ ſua intereſt.Intereſt aūt coloni in hoc:q₃ ſi fur non accepiſſet q̄ primū fructus fuiſſent pcepti a colono:uel ab alio ſuo noīe fuiſſent ſui.unde eſt īpeditus colonus p furem:⁊ iſtud eſt ſuu₃ intereſſe.⁊ iſta ē uera rō tex.quā tenet Ia.de are.In eo uero q̄ intelligit glo.de eo qui conduxit ad non modicū tp̄s dicit uerū:q₃ ille habet utile dominiū.Itē in eo q̄ glo.intelligit.§.meſſe₃ in colono partiario hic:⁊ ibi non dicit ueru₃:q₃ ibi dr̄ q̄ agitur ex locato.ergo loquit in eo qui colit nummis.nā partiarius ageret actione pro ſocio:ut.l.ſi merces.§.uis maior.ſ.loca.⁊.l.cu₃ duobus.§.ſi in coeūda.ſ.ꝓ ſo.Preterea glo.alibi nō facit differētiā inter colonū ptiariū:⁊ eū qui colit nūmis:vt.l.eū qui.§.pterea.ſ.e.ti.S₃ illa glo.non dicit ver in eo q̄ dicit fructus q pcipiunt p furē effici coloni.ℂ Pro huius igitur declaratione debes ſcire q̄ reperiunt coloni q̄druplicis tpīs:quidā ꝯducūt ad nō modicū tp̄s ⁊ iſti ſine dubio habēt actionē furti ⁊ ꝯditione₃ furtiuā:q₃ habēt vtile dn̄iū.quidā ꝯducūt ad tēpus modicū:⁊ iſti qn̄q₃ nūmis colūt:qn̄q₃ dāt penſionē in alia materia.vt tm̄ de frumento:vino ⁊ oleo nō inſpecto eo q̄ pcipitur ex fundo.qn̄q₃ ē colonus ptiarius:⁊ inter iſtos ē differentia:q₃ primus agit locati.ſecūdus pſcriptis verbis agit q̄ſi ex cōtractu innoīato:l₃ qn̄q₃ appellet locatio:vt.l.ſi olei.C.loca.tertius agit actōe pro ſocio:vt dicto.§.vis maior.Itē duo pmi nullo mō faciūt fructus ſuos:niſi ab eis vel eor nomine ſint pcepti:vt.l.ſi ſeruus.§.locaui.j.e.⁊ iō ſi ſurripiant nō habent condictionē furtiuā:q₃ non efficiuntur dn̄i:ſed habent actionē furti:q₃ ſua intereſt:vt hic.tertius eodem modo ſi haberet actione₃ furti:non condictionē furtiua₃.tamen differt a pcedentibus:q₃ non h₃ actionem furti:niſi ꝓ parte ſua:q₃ pro illa dimidia ſua intereſt.alij habent actionem furti inſolidu₃.

Ex.l.ſequenti.

ℂ Notarius pōt ſcribere inſtrumentum in papiro in tabulis de ligno:vel cera.⁊ ſtante ſtatuto q̄ habens inſtrm̄ donationis teſtamenti vel codicillor a.x.libris ſupra teneatur illud inſinuare d₃ intelligi ſi tāta quātitas eēt legata:vel pmiſſa:l₃ debitor non eſſet ſoluēdo.⁊ an creditor poſſit cogi ad reſtituen dū inſtrm̄ debiti ſoluti.⁊ an inſtrm̄ cancellatū ꝓbet debitū pceſſiſſe.Et an creditor poſſit cogere debitorē poſtq̄ redit inſtrumētū ad faciēdū inſtr₃ q̄liter debitū pceſſit:⁊ qualiter eſt ſolutum.

[q] **Ui tabulas.** ℂ No.text.ibi quid ſi iā erant inanes.q₃ ſolutū ⁊c̄.Pro declaratione.l.⁊ glo.q̄ro pmo quid uult dicere text.circa pncipiū dū dicit:⁊ ſi tanti interfuerit:Rn̄deo dicūt qdā forte.q₃ ps debiti erat ſoluta:⁊ ſic ꝓ illa pte intereſt.hoc ē falſum:qa ēt toto debito ſoluto dr̄ intereſſe:ut in ꝟſi.q̄ ſi iā.dicēdū ē ergo q̄ hoc ideo dicit:quia ſi forte alie ꝓbationes eēnt de pte uel de toto nō intereſſet in tm̄ ita intelligit glo.qđ an ſit uer:dicā incōtinenti in ſe.§.ℂ Quero qn̄ debitū ē ſolutū quid duplat.glo.reſpōdet ⁊ bene q̄ totū:q₃ poſſibile ē ſua intereſſe in totū qđ ibi ꝯtinet:ut.j.e.l.fullo:⁊.l.ſarcinator.ℂ Hoc pmiſſo hēs notare prio q̄ ſi notarius ſcriberet iſtr₃ i tabulis d ligno:uel d cera q̄ faceret fidē:ut hic i pn.⁊.l.i.in pn.ſ.de bo.poſ.ſm tabu.⁊.l.incōmodato.§.ſicut.ſ.cōmo.⁊ ibi p guil.de cu.ℂ Secūdo no.hoc ar.ad ſtatutū cōis peruſij quo cauet ſi quis habet inſtrm̄ donationis teſtamenti uel codicillor a.x.libris.ſ.teneat inſinuare:ut intelligat etia₃ a.x.libris ſi tāta quātitas ē pmiſſa uel legata nō inſpecto.utrū debitor ſit ſoluendo uel non ſoluendo:ut uidebitis hic.l₃.n.debitor ſoluendo non eſſet.poſſibile ē q̄ pueniret ad pinguiore₃ fortunā:⁊ ſic uer eſt q̄ inſtrm̄ eſt de tanta q̄titate quanta ibi contineat.ℂ Tertio tu habes hic q̄ debitor pōt a creditore petere ſibi reddi inſtrm̄ debiti ſoluti:ut hic:⁊.C.de cōdi.ſine cā.l.diſſolute.Ex hoc habes caſu₃ contra Azo.q dicebat q̄ actor non edit reo ad exceptionē fundandā.ita no.in.l.i.§.edendi.ſ.de edē.⁊.l.ſi.

q Ci tabulas.p inſtrumentuȝ No.ꝙ iſtrumentum cācellatuȝ ꝓbat olim debituȝ fuiſſe ⁊ pſumit ſatiſfcm̄. Adde bar.in.l.in offerēdis.C.de appel.⁊ etiam no.bal. in rub.C.de fide iſtru. in.xiiij.colū.ver.iuxta hoc quero:no.bart.in.l.pluribus.ff.de his que i teſta.dele.p barto.latius in.l. qui fullo.§.qui tabulas.j.eo.

fuctor:vel ꝙ reddat iſtrumēta cācellata.vide.bal.ɔſilio.cxlix.⁊ an credi tor teneat facere generalē liberatōeȝ debitori.vide p.eūdē ɔſilio.cccxlix.eo.volu.i.

c i S qui opem.opē homicidio. Tene mēti pro ſtatuto:an preſtās opē homicidio dicat homicida.adde ꝙ no.dixit bar.in.l.nihil C.de ſicca.

C.de edē.certe hic ē caſus ꝙ re° petit ab actore ſibi reddi inſtrm debiti:vt poſſit fundare exceptionē ſuā.ſ.ſe ſoluiſſe. ¶ Vltio habetis hic ꝙ p iſtrm° quāꝗ̄ cācellatū:⁊ iane ꝓbat debitū preceſſiſſe.nā hic iō retinet creditor inſtrm:vt poſſet ꝓbare fuiſſe debitū:vt videbitis.j.e.l.fullor ⁊.l.ſarcinator. ¶ Quero circa hāc materiaȝ qn̄ debitor petit ſibi reddi inſtrȝ debiti ſoluti:⁊ creditor nō haberet ipm ad qd ɔdēnabit creditor certe vt eū liberet p acceptilationē:vt.l.ab omnib°.§.i.ff.de leg.i. ¶ Vlterius qro° qn̄ creditor reddidit inſtrm debiti:vtrū poſſit cogi debitor facere inſtrȝ p qd appeat debitū pceſſiſſe:⁊ debitū ſoluiſſe.certe:ſic alias eēt captio creditoris vt hic videtis.ꝓbat.C.de fide inſtrumē.l.pluret apochis.

Ex.§.ſequenti.

¶ An debeat extimari quanto minus creditor venderet nomē debitoris pp inſtrm ſubtractuȝ ꝙ habebat executionē paratā:⁊ tūc nō pōt niſi p teſtes probari.

Inde poteſt queri.

¶ In hoc vſ.forma caſum.dictū ē.ff.pxi.ꝙ duplat illud qd ɔtinetur in inſtro ſi mō tn̄ interſit inde qro ⁊c. ¶ No.ergo ꝙ ſi ſunt alie ꝓbatōes de debito nō videt intereſſe.ɔtra hoc op.q: alie ꝓbatōes poſſunt depire.ergo videt i totū intereſſe:vt.ff.e.l.eū.§.papinian°. Dicit Hug.iſta vba iuriſcōſulti.q̄ dicūt:ſed mihi videt ⁊c.ꝙ male ſibi videt ita dicit hic Hug.rōnes:ergo pcedētes ſunt meliores.alij:vt Pla.dicūt ꝙ bn̄ vr iuriſconſultus locutus:⁊ qcqd ē dcm.ff.ē dictuȝ philoſophice ⁊ diſputando:hic vo loqtur determinando:ſȝ mihi vr ⁊c. Di.⁊.d.Oldr.videntur tenere opi.Hug.glo.tȝ opi. Pla.hic ⁊.ff.in.iij.glo.l. Ego credo glo.dicere vitatē.pmo p tex.huiuſ.l.ſecūdo p caſuȝ i.l.qdā tabulaꝝ.j.e.vbi ē expſſum ꝙ ſi tpe furti eēnt alie ꝓbationes nō vr itereſſe.nō ob.§.pap.l.eū.ff.e.q: ibi agit de extimādo iure qd hȝ in re hic de iure extimando qd hȝ ex rem. Preterea ibi inſpicit qd euēire pōt.ſ.mors ſerui q̄ pōt contingere ſine culpa creditoris.ſed ꝙ alie ꝓbatōes peant non pōt ɔtingere ſine culpa creditoris q hȝ i ſua ptāte agere ɔtra ſuū debitorē. Quero qd ſi hēbat inſtrm ⁊ teſtes:ſubtractū ē inſtrȝ qd hēbat paratā executionē ſm formam ſtatutoꝝ:vel ſaltē hēbat ꝓbationē paratā de iure cōi:nonne creditoris itereſt.certe puto ꝙ ſic:ꝙ debeat extimari ſua itereſſe quāto minus vēderet illud nomē pp illas ꝓbationes ſubtractas.argu.l.i.§.ſi heres:ad trebellia.

Sed ſi quis.

¶ Dr hic ꝙ q corrūpit tabulas tenet actione furti.contra.ff.ad.l.acqli.l.ſi qui teſtm̄ §.ſi.ſo.dicit Rug.hic ſubaudit ꝙ non amouit .ſ.tm̄:⁊ hāc tȝ Di.alij dicunt ꝙ qn̄ qs delet iſtrȝ aīo lucrādi ſibi:q: erat obligat° in illo iſtro:vel aīo lucrādi alij quē diligebat.ar.l.ſi qſ ꝓferēdū.j.e.ti.tūc tenet furti:q: delectio illa n̄ pt fieri ſine ɔtractatiōe.ſed ſi nō fecit aīo lucrādi:ſȝ aīo i iuriādi:⁊ nocēdi creditori:tūc nō tenet furti:ſȝ dāni iniurie.ita debetis itelligere:iſta.n.ē vā.puto ēt ꝙ ſi qs ſine ɔtractatōe deleret:vt q: deiceret oleū:vel aquā i loco vbi iſtrȝ iacet:ꝙ tūc nō tenet furti:ſed.l.acql.ſm pcedētē ſolutionem.

his que i ⁊ fac ꝙ not. bar.de ſentē. cācellata:in .l.acta de re iudi. ⁊ bal.i .l.emancipatione.C.de fi.inſtru.tu vide omnino bar.in.l. ſ.§.ſimili:ff de lati.liberta.tollen. ADDE ꝙ voluit bald. cōſilio.cxx. ꝙ liber rōnū mercatorū cācelatuȝ dicatur cōit inter ipm:⁊ creditoris:⁊ debitoris:q: lȝ ſit cācellatus:tn̄ probat debituȝ pceſſiſſe.

b ¶ Vlteri° qro. An debitor poſſit cogi inſtrumentū facere.vide bar.in.l ſi finita.§.elegāter ff dā.infec.⁊ i.l.ij.ff.ſo.ma.⁊ i.l.de di:in pri.de cōdi.ob cāȝ ⁊ qd no.do.Jo.i.d.l.huiuſmodi.§.ſi ita de legat.i.vide bar.⁊ bal.in.l.noſtrā:i.iiij.colū.de teſta.C.⁊ not.extra de teſti.in ca.ſignificauit.⁊ in.c.albericus.⁊ i.l.ſicut datā.C.de lib.cau.⁊ dicit bal.per illuȝ tex.i.l.ſi.C.de pac.ɔuē.ꝙ qn̄ ꝓcurator edidit inſtrumēta domino cogit dn̄s ipe facere inſtrumētuȝ de ſuſcepto.⁊ hic adde qd dicit bar.in.l.plures apocis.⁊ ſeqtur ibi bal.C.de fi.inſtru.⁊ vide barto.⁊ bal.i.d.l.noſtrā.C.de teſtamē. ADDE ꝙ etiā debitor poteſt cogere heredes creditoris:vt faciāt ſibi inſtrumētuȝ ɔtatiōis de ſolutis de-

¶ Scdo dr hic delēdo nihil ad penā adijcit.cōtra.ff.ti.i.l.nūꝗ̄.ſo.glo.duob° modis:⁊ bn̄ primo hic duo facta fuerūt eodē momēto:ibi ſepatiȝ:qd ſatis placet:q: illa duo tēdūt ad vnū ⁊ eūdē effectū.vel dic ꝙ nihil adijcit.ſ.ad penā:hn̄ tn̄ tenet noua actōe.ſ.ex.l.acq.⁊ eſt ēt bona ſo. ¶ Jtē habetis hic ꝙ pōt agi interdicto quorū bonoꝝ.ɔtra iterdictū quoꝝ bo.nō cōpetit ɔtra debitorē:vt.l.vltra.ff.quoꝝ bo.ſo.expone qd dicit quo.bo.i.iterdicto:de tab.exhibē.qd ē ppatoriū illius interdicti.

q Vidā tabularum.

¶ Jſta ē notāda lex ⁊ pulcherria. Jn hac.l.hēt caſuȝ expſſū ꝙ ſi tpe furti facti ſūt alie ꝓbatōes n̄ dr itereſſe. ¶ Quero qn̄ deletū ē inſtrm i quo erat debitū cōditionale:vtꝝ aget ad totū an fiet executio ſtati.dic:vt.l.i.l.acq.ſi deletū.ff.ad.l.acq.⁊ dixi i.l.locū.§.ɔdēnatio de tab.exhib. ¶ Quero vtꝝ ſint alij modi ꝓbādi itereſſe ꝗ̄ illi q ponūt hic:⁊.l.argētari°.§.cū aūt.ff.de edē.rn̄deo i.l.acq.ſi ponim° dānū eē datū culpa nō puto ꝙ ſit ali° mod° ꝓbādi niſi illi q ponūt his.ll.ſȝ qn̄ furtū ē fcm̄ vel dānū eēt datuȝ dolo:tūc crederē ꝙ ꝓbato furto ꝓbaret itereſſe p iuramētū:vt no.i.l.i.§.hoc iterdcō.ff.de vi ⁊ vi ar.⁊.C.vū vi.l.ſi qn̄:q̄ ꝓbatio aduerſus pncipaleȝ debitorē nō ſufficeret.

Ex.l.ſequēti.

¶ An pſtās opē furti dicat fur:⁊ homicidio homicida:⁊ pcuſſori pcuſſor:ibi. Ad hoc. Et qlit puniat pſtās opē ad maleficiū:ibi. Quero.

i S qui opē.

¶ Jſta ē notāda lex:⁊ aduertas:vt tu itelligas:ar.qd hic facit iuriſcōſult° debes ſic itelligere:actio furti manifeſti: ē ptoria:vt iſti.de ppe.⁊ tēp.ac.§.i.⁊ editū requirit:vt ſi qs teneat illa actiōe ꝙ ſit fur manifeſt°: ſed ille q pſtat opē:nūꝗ̄ ē manifeſtus.imo ꝙ plus ē nūꝗ̄ ē fur:q: nō ɔtractat:vt hic dic gl. ⁊ ꝓbat iſti.e.§.iterdū.merito nūꝗ̄ pōt teneri furti manifeſti.dico ēt ꝙ ſi cōphēdat i illo actu pſtādi opē ꝙ nō ē fur manifeſtus.imo nec fur: vt dixi:merito illa actō nō cōpetit ɔtra eū. ¶ Ad hoc op.de.l.hec vba.j.de adul.rn̄deo:vt dixi verba edicti ſunt cōcepta in pſonā:vt fur manifeſtus teneatur illa actione furti manifeſti.non autem dicebāt illa verba pro furto manifeſto:ſed dicebant fur manifeſtus.ſed preſtans opem nō eſt fur.ergo ⁊c.facit.l.aut qui aliter:in ſi.ff.qd vi aut clā.l.ſi ſeruum.§.amouiſſe.ff.de acquirē.heredi.merito ille qui preſtat opem non punitur illa actione:ſed iſta. Et ex hoc ſequitur ꝙ ille qui preſtat opem homicidio non eſt homicida.licet teneatur de homicidio. Jtem qui preſtat opem percuſſori non eſt percuſſor.licet puniatur de percuſſione:vt manifeſte probatur in glo.huius.l.canoniſte tamen quantum ad repellendum aliquem a miniſterio altaris appellant homicidam illum qui preſtat opem homicidio qd exploretis ab eis. ¶ Quero circa hanc .l.in caſibus in quibus preſtans opem comprehenditur:vel quia verba eſſent ſcripta in rē:vel hoc eſſet.l.expreſſuȝ:qualiter puniatur° preſtās opem. Ci.tangit.C.de nili agge.non rumpen..l.i.⁊ ibi nil determinat.tamen referunt quidaȝ

d ¶ Qualiter puniat pſtāt. Quero qualiter puniat pſtāt opem.vide bart.in.l. in furti.§.ope.j.e.⁊ qd no.bart.in.l.nō ſolū.§.ſi mādato.marie ad ſi.j.de iniurijs:⁊ bal.i.l.nō iō minus.i.vi.colū.C.de accu.Sȝ qualiter dȝ i accuſatione dici:vide oio bar.in.l.oēs de agri.⁊ cē.lib.xi.vbi dicit ꝙ dȝ dici ꝙ ſciens fec. Jtem no.ꝙ Jnno.in ca.cōtinētia:de cleri.pcuſſ.dixit ꝙ illi q ſunt ſimul videnť vn° alteri dare auxiliū:qd eſt not.⁊ reaſſūpſit bal.i.c.i.de bn̄ficio fratris:⁊ dicit ibi Jnn.ꝙ q ſtat armatuſ cū alijs:lȝ nulluȝ actū faciat:dicit facere opeȝ.qd dic bal.mēti tenēdū i.l.raptores.C.de epi.⁊ cle.⁊ i l.i.in.ij.col.C.de ſer.fu.⁊ vide bal.i.l.i.i.vlt.charta.C.vn̄ vi.i repeti.i q̄bus locis tȝ idē ꝙ Jnnocen.vbi.ff.⁊ ſtatutum dicēs:ſi qs occiderit non vidicabit in dāte opeȝ.l.nihil itereſt:⁊ ibi bal.j.de ſicca. Adde ēt hic ꝙ ille dicit opē pſtare q ſuis vbis robur preſtat:⁊ aduerſarijs timorē icutit ſm Jnno.i c.i.de homici.⁊ gn̄aliter vide bar.i.l.in furti.§.ope.⁊ in.l.ſi is q reȝ.§.ſi tu i ſi.j.e.⁊ bal.in.l.ſi familie.ff.de iuriſdi.om.iu.⁊ i.l.i.C.de

ſer.fu.ꝛ an diſtiguaꝛ an faciēs alias facturū eēt.vide ang.in.l.i.de eo ꝑ quē fac.erit:ꝛ qs dicaꝛ ꝓſtare fauorē:vide bal.i.l.ob hec v̄ba.ſ.de iſa.ꝛ qd ſi i ꝓncipali pena ex poſtfacto augmētaꝛ:vel minuitur qd i ꝓſtāte opē vide qꝺ no.bar.i.l.ſi libertus la.ij.§.poſthumis.de alimē.le.ꝛ dicit bar.in.d.l.raptores.C.de epi.ꝛ cle.ꝛ ibi bal.ꝛ bar.in.l.i.C.de rap.vir.in quibuſdā lec.ꝙ ſi aliqs accuſaꝛ ꝺ auxilio dꝫ deduci ꝙ tpe delicti ꝓbuit auxiliū. ſed qd ſi preſtaꝛ auxiliuꝫ nō crimini. ſed crimino ſo.dic vt in cle.i.ꝺ peniſ ꝛ qd ſi ſtatutū dicit ſi qs ſuis manibꝰ occidit an puniaꝛ opeꝫ ꝓſtās.habeo ꝙ nō.i.d.c.ꝯtinentia.ꝛ adde ꝙ tam̄ diceretꝛ ꝓſtare opeꝫ ſm bar.i.l.qcū.qꝫ.ĩ.ad.l.iulia.maie.Et qd ſi i accuſatione dicatur alter alteri prebuit auxiliū.ꝺ q.bus itelligatur.viꝺ bal.i.l.ācille.C.de fur.ꝛ faciūt no.per bar.hic i ſi.Et an qs aſſociādo ſimpliciter dicatur preſtare auxilium vltra predicta vide.l.i.C.ꝺ hiſ qui latro.ꝛ tex.in d.l.i.ꝺ rap.v̄gi.ꝛ bal.in d.l.raptoreſ ad ſi.ꝛ qꝺ habeꝛ i cle.i.ꝺ pe.ꝛ qualiter puniꝛ q p̄ebet auxiliū ꝯſiliū ꝛ fauorē.vide bonum tex.xxiiij.q.v.cū bō.ꝛ in.c.ſi qs cū ſeq.ꝛ xxiij.q.vi.q alioꝝ.ꝛ tex.de pe.di.i.ĩ.c.piculoſe.ꝛ ſi occidī aliquē:an ſocij puniaꝛ q mecū erāt vide Inno.ꝺ homici.in.c.ſicut dignū.ꝛ hoſti.e.ti.c.qꝛ pena.ibi agiꝛ ꝛ ibi qd ergo:ꝑ io.an.ꝺ elec.i.c.cupiētes.alias ceteꝝ.in.vi.adde qꝺ no.bar.i.l.ſi vēdidero.§.raptor.ĩ.e.ꝛ i.l.ſi.ĩ.ꝺ ſiccari.ꝛ i.l.fullo.la.ij.ĩ.e.ꝛ an p̄ſtās teſtioniū ꝑ aliquo dicaꝛ p̄ſtare auxiliū.vide bar.i.l.poſt legatū.i.§.bis v̄o.i ſi.ꝺ his q.vt indig.ꝛ ſupradictis adde ꝙ lꝫ aliqs ſit p̄ns ꝛ aſſiſtat alicui ſimpliciter nō diciꝛ opē p̄ſtare:vt in.l.i.§.ſi in eo.ꝛ ibi bar.ſ.ad ſill.ꝛ ſi ſtatutū punit certa pena cōmittētē maleficiū an v̄i ſiceꝛ in p̄ſtāte ꝯſiliū:ꝛ auxiliū.dic vt ꝑ Guid.de ſuza.in ſua.q.incip.pone q

ꝙ dy.conſuluit ꝙ opē p̄ſtāsᵃ puniatur media pena eius q̄ puniretꝛ p̄ncipalis ꝑ hanc.l.q̄ determinatio eſt mala ꝑ.l.is cuius opē.ĩ.de adul.ꝛ ꝑ.l.nihil.ĩ.de ſicca.facit.l.i.§.incidit.ĩ.ad turpil. Rai.dicebat aut agitur ciuiliter:ꝛ eſt veruꝫ dictū Dy.vt hic.aut agitur criminaliter:ꝛ tunc eadēpena puniaꝛ:vt dictis legibus:ꝛ.l.ſi quāꝗ̄ C.de epi.ꝛ cle.qꝺ non placet pone in caſu nr̄e l.ꝙ p̄ncipalis fur non fuit dep̄henſus:certe in tm̄ tenetur opē p̄ſtans quantuꝫ p̄ncipalis vt.l.ſepe.circa ſi.de ver.ſig.Quid ergo dicemuſ videte dn̄i.ego dico ꝙ regula ē ꝙ p̄ſtans opē punitur eadē pena q̄ p̄ncipalis punitur:vt.ll.ſ.alleg.fallit in caſu.l.raptores.C.de rap.vir.ꝛ d.l.i.C.de nili.agge.nō rūpē.qꝛ ſic eſt ibi exp̄ſſum. Item fallit qn̄ q̄litates ꝑꝑ quas pena debꝫ augeri vel minui reperiuntur diuerſeᵇ in ꝑſona faciētis:ꝛ opem p̄ſtantis:vt hic.qꝺ tm̄ intellige:vt ſtatim dicam ad hoc:vt ceſſent contraria. Pro cuius declaratione deberis ſcire ꝙ quedā ſunt qualitates ex quibus augenꝛ q̄ ſuperuenerunt p̄ter p̄poſitum delinquentium ex poſt facto extra ipſum delictum:vt dep̄henſio:de qua hic dꝛ.ꝛ tunc q̄libet punitur ſm ꝙ illa qualitas ineſt in eo:vt hic.ꝑꝑ qꝺ dico ꝙ ſi p̄ncipalis offendens eſt ꝯdēnatus in plus:qꝛ negauit vel qꝛ fuit contumax.certe ſi opem p̄ſtans fuit confeſſus:vel p̄ns non condēnabitur in plus.ꝑpter contumaciam p̄ncipalis:qꝛ in eo iſte qualitates ceſſant.Quedaꝫ ſunt qualitates que inſunt ab ipſo initio tp̄e delicti ſm ꝓpoſitum delinquentium.ꝛ iſte quidem inſunt in ꝑſonis delinquentium. Exemplum p̄ncipalis occidens erat filius:opem preſtans erat extraneuſ.iſto caſu opem preſtans punitur in plus p̄pter qualitatem inherentem ipi filio p̄ncipali:vt.l.vtꝝ ad.l.pompe.de parricidijs.ꝛ ideo dico ꝙ ſi popularis preſtaret opem nobili qui puniꝛ in pluſ ſm ſtatuta huiꝰ ciuitatis:vel ciuis preſtaret opē forenſi:ꝙ punietur in plus propter qualitatem inherentem principali delinquenti. Quedam ſunt qualitates que inſunt tp̄e delicti ratione loci vel tp̄is:vel ꝑſone eius in quē delinquerunt. Exemplū ego preſtiti tibi arma ad homicidiuꝫ cōmittendū de die:tu cōmiſiſti ꝺ nocte.vel ego preſtiti tibi opem ſtando ad tui ſecuritatē extra plateā:vel extra eccleſiā:ꝛ tu cōmiſiſti i eccleſia:vel ego preſtiti tibi opē:hoc eſt arma ad interficiendū titiū qn̄ erat priuatus.tu interfeciſti euꝫ qn̄ erat in dignitate poſitus.vtrū opē preſtans puniaꝛ in plus ꝑꝑ illas q̄litates inherentes ipi delicto. Iſta qꝺ iacet in hoc an p̄ſtās opē obligetur ex delicto:tunc cū opē p̄ſtat:an tunc cuꝫ delictū ꝑficit.certe tunc cū delictū ꝑficiꝛ:vt.ĩ.e.l.q ſeruo.verſi.plus pōpo.ꝛ.l.ſi qs vxori.§.ne qꝫ v̄bo.ĩ.e.ꝛ vꝛ glo.velle alibi ꝙ obligetur ex delicto ꝑꝑ mandatum:ſeu propter precedentē opem.ita ſentit glo.in.l.i.§.ꝑſuadere.ſ.de ſer.cor.ꝛ inſti.e.§.opē.ſi ergo tunc obligetur:ergo in preſtante opem inſunt ille qualitates:quia ꝺ nocte incepit obligari ex delicto ꝛ in platea:ꝛ i hoīe:ꝛ in dignitate vꝛ deliquiſſe:ſicut principalis.ꝛ ideo equali pena punietur.de hac ope dicā aliqua.ĩ.e.l.in furti.§.ope.ꝛ.l.q ſeruo.§.ſi.

funt de facto.ſtatutū dicat ꝙ q fecit.ꝛ adde ꝙ etiā ille q mecum ſtat a remotis armatus ſi ꝑ eū efficiar audacior ꝛ offenſus timidior dicitur p̄ſtare opē mihi.bal.in.l.nō iꝺ minus.in.iij.colū.C.de accu.An p̄ſtans opē teneaꝛ pena pacis rupte:ſicut p̄ncipalis.vide Io.an.in addi.ſpe.i ti.de treu.ꝛ pa.§.i.i vlt.addi.ꝛ imo.i.l.ſi ſtipulatus fuero.ꝺ v̄b.ob.ꝛ ad materiā viꝺ oio ang.hic q limitat in hoc materiā ꝛ bal.in.l.i.C.ꝺ nili agge.nō rūpē.ꝛ angel.ꝛ ſaly.i.l.i.C.ꝺ rap.v̄.ꝛ reqriꝛ:vt opem ꝓſtāſſit i dolo.bar.i.l.ſepe in ſi.ꝺ v̄.ſig.ꝛ dat angel.p̄acticā in auc.de teſte.in.§.ſi vero abſūt ad ꝓbādū me ſi ꝓſtitiſſe opē:qꝛ debeo ꝓducere teſteſ q deponant ſe fuiſſe p̄ſentes in homicidio ꝛ ſi potuiſſe me p̄ſtare opē qn ipſi vidiſſent.faē qꝺ no.ꝑ cano.i c.ex tenore.ꝺ teſti.
ADDE q̄ mō qs dicatur opē p̄ſtare.bal.ꝯſilio.cexx.iij.lib.ꝛ qualiꝛ tenearis ſi aliqs venit ad te dicenſ volo ticium interficere:ꝛ tu reſpōde as facias cito aliter res tibi ſi bn̄ ſuccedet:vide ang.ꝯſ.xxij.ꝛ an aſſiſtēs cū armis dicaꝛ opē ferre vide Ro.cōſi.cxvij.ꝛ qualiter qs dicaꝛ dare auxilium bn̄ nito vide pau.ꝺ ca.cōſi.ccxcvi.ꝛ qualiter puniaꝛ parans venenuꝫ cā occidēdi.vide bal.ꝯſili.cxxi.v.libr. Et qualiter puniaꝛ aſſociās ad delictū.lꝫ ipe nihil cōmiſerit ꝑ eundeꝫ conſil.cccc.xxxvi.i.libr.
ᵃ Opē p̄ſtās.An p̄ſtās opeꝫ teneaꝛ ꝺ dāno dato ab alijs.vide bar.poſt gl.i.l.i.§.ſi is q nō hoies.ĩ.vi bo.rapt.ꝛ de materia huius.l.vide ꝑ Imo.ꝛ Inno.in.c.ſicut dignū.de homici.ꝛ glo.in cle.i.de penis.in v̄bo defenſant.ꝛ vide oino bal.in.l.ob hec v̄ba.ꝺ in ſa.Itē an procedaꝛ vt cōtra p̄ſtantē opē ſi qs conſentiat maleficio.tractat bar.in.l.ſi is q.in ſi.ĩ.e.
ᵇ Reperiuntur diuerſe.An qualitas q̄ eſt in faciente dicatur etiā eſſe in p̄ſtāte opē. Quid in mādāte.

ſ I quis perferēdū.

Uides hic ꝙ ſi duo delinquunt circa idem.ꝛ in vno ſubeſt qualitas augmentādi penam in alio ceſſat.in vno augmentatur qualitas:in alio non. Op.ꝛ videtur ꝙ ille qui accepit reꝫ perferendam non teneatur furti:quia non facit animo lucrandi:ergo ꝛc̄.vt.l.i.§.ſi.ſ.eo.ſo.non facit aīo lucrandi ſibi:ſed alij.vnde ſufficit ꝙ faciat aīo lucrandi alteri.

q Ui ſeruo.

Qui ꝓſtat ope furto irregulari n̄ tenetur furti:niſi furtum regulare ſeꝗ̄tur. No.tex.ibi tūc tm̄ incipere teneri. Ad primum dictum op.de.l.neratius.§.q̄uis.ſ.de ſer.cor.dicit glo.ꝙ ibi ſecuta fuit fuga:hic non.hoc non eſt verum:vt pꝫ in ver.plus pompo.veritas eſt ꝙ ibi fuit ſecuta fuga:ꝛ ille qui perſuaſerat recepit ſeruum fugientem.vnde furtum regulare cōmiſit retinendo eum.merito furti tenetur:ar.l.eos.C.e. Item op.de.l.conſilij.ĩ.de reg.iur.ſo.gl.tunc de malo conſilio qs obligatur de dolo:qn̄ non cadit in ſpeciale nomen maleficij:ꝛ intereſt eius cuius conſilium eſt datum.ſed hic non intereſt eius:qꝛ fuga non ē ſecuta.ꝛ ſi eſſet ſecuta daretur alia actio ſpecialis .ſ.ſerui corrupti:merito non cōpetit de dolo.in eo ꝙ glo.dicit hic ꝙ fuga non ē ſecuta:dicit male:vt pꝫ in ver.plus pompo.ſol.ergo ſic ibi loqtur qn̄ ipe cui datum eſt conſilium malum vult agere contra danteꝫ.hic vero qn̄ vult agere alius in cuius perniciem ē datum conſilium.facit ad hoc.l.ſi cum ſcires.ſ.de dolo. Item op.ſeruus fugitiuus facit furtum ſuiipius.ergo ille qui perſuaſit videtur preſtare opem furto:ꝛ ſic obligatur.l.i.C.de ſer.fu.glo.ſoluit tribus modis.primo verum eſt ꝙ ſeruus fugiendo facit furtum ſui:ſi alius eum apprehendat.alias ſecus.cum enim non ſit qui principaliter teneatur non poteſt quis teneri acceſſorie tanꝗ̄ preſtans opem. Iſta ſol.non ē vera in ſe per.§.item placuit.ĩ.proxi.illud tm̄ qꝺ dicit glo.ꝙ preſtās opē tenetur acceſſorie qualiter procedet:dicam i ſequē.§.Secundo modo ſoluit ꝙ ſit furtū ad impediendam vſucapionem:nō quo ad alia. Tertia ſo.eſt ꝙ ideo hic non ſit furtuꝫ:qꝛ ſeruus hic non aufugit.ꝛ ſic contractatio non eſt ſecuta. hanc reprobaui:qꝛ fuga fuit ſecuta:vt in verſi.plus pompo.quare ſo.ſm Ia.de are.ꝙ ſeruus fugiendo facit furtum ſui.tamen hoc vocatur furtum irregulare:qꝛ inter furem ꝛ rem ſubtractam debꝫ eſſe diuerſitas.ſed in ſeruo fugitiuo eſt vnum ꝛ idem fur ꝛ res furata:ideo furtum irregulare eſt.ꝛ ideo qui ei preſtat opem non tenetur furti.ſecus ſi eſſet furtum regulare:vt in ver.ſed ſi alius.ꝛ in ver.plus pompo.vbi diciꝛ

ꝙ ille q pſuadet vel mandat maleficium cōmit/
ti non obligatur:niſi tunc cum maleficium com
mittitur.facit.l.ſi quis vxori.§.neqꝫ verbo .ī.e.
qđ tene menti. Quero qn̄ quis perſuadet alicui
ꝙ fugiat.vtrū eſt neceſſe ꝙ habeat animum ꝙ
capiatur ab alio glo.hic videtur dicere ꝙ nō ſuf
ficit ꝙ ſit ſecuta rapina vel furtū ab alio.iſta opi
nio.videtur ꝓbari in.l.verum.ī.e.ti.⁊ ideo gl.
videtur velle ꝙ quis habeat animū ꝙ rapiatur
ab alio:non dico ab alio certo:ſed ab alio in ge
nere.ita intelligitur glo.ī.l.proxi.⁊.l.in furti.§.
ope.ī.eo.ti. Ex.§.ſequenti.

An attēdatur qualitas principalis delinquē
tis:vt minoretur vel augeatur pena eius q pre
ſtitit opem.

Item placuit. Habes ꝙ licet
principalis non te
neatur:punitur tn̄ preſtans opem. Contra pre
ſtans opem acceſſorie tenetur: vt habes.ſ̄.in
prin.l.⁊ probatur in.l.non eo minus.C.ď accu.
ſi ſic.ergo non pōt teneri:niſi teneatur pricipa
lis:vt.l.grece.§.illud.ſ̄.de fideiuſ.ſo.quantum
ad iſtum.§.dico ꝙ principalis tenetur naturali
obligatione:vt.l.ſed ſi dānum.§.ſiue autem.⁊
§.ſe.ſ̄.de pecul.ergo ei pōt accedere obligatio:
vt teneatur quis acceſſorie efficacius:vt.l.ſi pu/
pillus.ſ̄.de ver.ob.⁊ hoc videtur innuere tex.ī
l.ſi quis id qđ.§.fi.ſ̄.de iuriſ.om.iud.vbi nullo
modo principalis tenetur:⁊ tn̄ preſtans opem
teneẜ. Pro cuius declaratione debetis ſcire ꝙ
p̄ſtās opē dẜ teneri acceſſorie ſi ꝙ obligatio ac
cedat obligatōi:q: q̄lꝫ obligatio ē p ſe p̄ncipaliſ
ꝙ appet:q: vno ſoluēte alter nō liberaẜ:vt.d.l.
ſi quis id qđ.§.fi.⁊.l.ſe.⁊ pōt in plus teneri vn⁹
q̄ alius:ut.l.is qui opem.ſ̄.e.ſed dẜ teneri ac/
ceſſorie:q: factum accedit facto.nō.n.quis pōt
p̄ſtare opem alteri facto:niſi illud factuꝫ fiat:ut
l.ſi is qui.§.ſi tu titiū.ī.e.⁊ ideo merito ſufficit
p̄ncipaliter feciſſe illud factū ad hoc:ut p̄ſtans
opē teneatur:nec reqritur principalē eē obliga/
tum.non enim obligatio accedit obligationi:
ſed factū facto. Juxta hoc pone ꝙ i cōmittente
maleficium eſt quedam qualitas pp quā pena
eſt minor in p̄ſtante opem.⁊ quedam ē qualitaſ
pp quam pena ē maior.exemplum nobilis p̄ſti
tit opem populari delinquenti.uel forenſis pre
ſtitit ciui opem tenebitur ne⁹ in minus p̄ſtans
opem.certe non.imo qualitas que ē in perſona
eius ſemp inſpicitur.nec minorabitur pp pſo/
nam principalis delinquentis:ut hic.⁊.l.ſi quis
id qđ.in fi.⁊ ꝓbatur.ī.ad.l.pōp.de parri.l.i.ubi
ſi aliqua de coniunctis pſonis mandaret extra/
neo ut interficeret coniunctam pſonam:ſimili/
ter tenetur de parricidio:ut ibi patet:dum dicit
cuius ue dolo malo ⁊c̄.⁊ differt hec.q.ab eo qđ
dixi heri in.l.is qui opem.ſ̄.e.q: ibi dixi quādo
in p̄ncipali delinquente erat qualitas que auge
bat.hic quando in p̄ncipali ē qualitas que mi/
nuit iſta tene menti.

Idē pomponius. Op.de
prin.hui⁹
l.reſpondeo hic aufugit cum rebus:⁊ ſic eſt ſe/
cutum furtum regulare:quia alius eſt contra/
ctans:⁊ alius res cōtracta.⁊ hoc ē qđ dicit tex.
q: opem.⁊ conſilium contractationi tulerit ⁊c̄.
Ex.§.ſequenti.

Si duo interfecerunt unum:an qlibet tene/
atur de homicidio.

Si duo. No.§.ꝙ quis tenetur de
ope:⁊ auxilio inuicem p̄ſtito.
Facit ad queſtionem.duo interfece runt unum
queritur utrum qlibet teneatur de homici
dio:⁊ auxilio inuicem preſtito.hic uidetur eſſe
tex.ꝙ ſic.breuiter ego determinaui p hunc mo/
dum.quandoqꝫ plures cōmittunt unum male/
ficium ut unum homicidium uel furtum unuꝫ:
ut omnes ſimul ſubtrahendo trabē.tunc quili/
bet tenetur ut principalis:ut.ſ̄.e.l.uulgaris.§.
pe.⁊.l.ita uulneratus circa fi.ſ̄.ad.l.acquilia.⁊
ideo non poteſt teneri acceſſorie:ut.l.generali/
ter[b].ſ̄.de fideicom.⁊ licet poſſes dicere duo fa
cta fuerunt ⁊ homicidium:⁊ auxiliū:omnia iſta
tendunt ad unum effectuꝫ.⁊ ideo una pena im
ponitur:ut.l.illud in fi.ſ̄.ad.l.acquil.quādoqꝫ
plures cōmittunt maleficia diuerſa:utputa furā
tur diuerſas res:uel unus facit unum uulnus i
capite.⁊ alius in brachio.tunc poteſt teneri[c]:ut
principalis de uulnere:uel de furto ſuo:ut opē
preſtans uunleri:uel furto alterius.⁊ hic eſt ca/
ſus in noſtro.§. Aduerte tamen hoc ſecundo
caſu qualiter formetur accuſatio:uel inquiſitio.
nam ſi ego dicerem titius percuſſit gaium in ca
pite:⁊ martinus in brachio.⁊ ad predicta com/
mittenda preſtiterunt ad inuicem auxilium ⁊ fa
uorem ex hac accuſatione non poteſt ſequi con
demnatio de auxilio:quia non exprimitur quali
ter preſtiterunt auxilium:vel fauoreꝫ.⁊ ideo cū
verba debeant intelligi in benigniorem partem
vt.l.ſi preſes:de penjs.intelligetur ꝙ percutien
do preſtitiſti mihi opem:ſeu auxilium.⁊ ego ti/
bi preſtiti ſimiliter auxilium percutiendo:⁊ ſic
actus meus fuit auxilium tibi:⁊ tuus mihi:ſed ď
iſto actu ego punior:vt principalis non puniar
tanquam preſtans opem:ſed debet dicere accu
ſatio:vel inquiſitio ꝙ vnus preſtitit opem alteri
aſſiſtendo vnus alteri:vt habilius cōmitteret:⁊
ſic preſtitit opem per alium actum:q̄ per illuꝫ:
de quo principalis accuſatur.ergo ⁊c̄.vt hic:ſꝫ
ſi in accuſatione vel inquiſitione diceretur auxi/
lium preſtitit:⁊ conſilium:⁊ fauorem:ex eo ꝙ di
cit conſilium poſſet puniri tāquā preſtans opē:
quia perſuadens videtur preſtare conſiliuꝫ:qđ
eſt preſtare opem:vt probatur per totam hanc
.l.licet tex.videatur inter opem ⁊ conſilium fa/
cere differentiam:vt.ī.e.l.in furti.§.ope.⁊.§.cō
ſilium:⁊ ibi dicam:⁊ iſtud conſilium de neceſſi/
tate preſupponit alium actum q̄ illum de quo
accuſatur.merito poteſt puniri:ita debetis in/
telligere:tene menti.

s **I pauonem.** An autē
requiratur
ꝙ ille qui perſecutus ē ſuppoſuerit euꝫ
qui cepit.dic ut in glo.⁊ ibi dixi.ſ̄.l.proxi.§.iteꝫ
placuit.

m **Ater.** De materia hui⁹.l.ma/
ter.⁊.l.ſi filius.dic ut dixi
.ſ̄.e.l.eum qui.§.ſi filius.
Ex.l.ſequēti.

Qui rapit meretricem per uim non punitu
per tit.de rapt.uirgi.⁊ ſi feciſti pacem cum al
quo ſub promiſſione de non offendendo nō i
neris de pace rupta:ſi adulteras uxorem cau
libidinis.Similiter ſi facias ei furtum ⁊tenen
liberam mulierem per uim per.xx.horas cau
libidinis non poteſt accuſari ď plagio.ſed poſt
.xx.horas de carcere priuato poteſt accuſari.

u **Erum eſt.** Dicitur hic
ꝙ inſpici debꝫ
animuſ⁹ non factuꝫ. Contra.ſ̄.e.l.uul
garis §.ſi quis es.ſol.ibi preter animum ſuum
incidit in eādem ſpeciem delicti grauiorem q̄
cogitaret:ideo inſpicitur euentus.hic uero in/

---

vide bar.in .l.non ſoluꝫ .§.ſi mandato.ver.quero vnde oritur.ī.de iniuri.⁊ oino bar.in.l.veruꝫ.ī.ď parri.⁊ bal.i.l.nō eo min⁹ de accuſ.C. in.vi.col.⁊ qn̄ pena talis minoraẜ pp talē qualitateꝫ an videatur incē in preſtante opem. vide bar.in.l.qui ſeruo.§.idē placuit.ī.e.⁊ iſtis adde bal.in.l.i.in iiij.cōtrario .C.de rapt.virg.⁊ vide bart.in.l.ob hec v̄ba.ſ̄.ď infa.⁊ i.l.cum mulier in.iiij.colū.ſolut.ma.vide moder.i c.i.in.xx.colū.de off.iudi.dele.

ADDE an mādans ita puniatur ſicut executor. Stante ſtatuto ꝙ nullus corporaliter puniatur niſi.l.municipali caueatur.⁊ alio ſtatuto caueatur ꝙ occidens occidatur.ita ꝙ ſtatiꝫ moriaẜ.bal.cōſi.lij.iij.lib.

a q Ui ſeruo.§.itē placuit.tenebiẜ ne. De preſtante opem an teneatur vt principalis:vel acceſſorie.dic:vt ꝑ bart.in.l.ſed ſi vnius in vl.q.ī.de iniuri.⁊ ibi quid in mādante.⁊ idē tꝫ ſali.in.d.l.i.de rapt.virgi.

b Si duo.l.generaliter. An damnatus ꝑ furtum ſeu per fracturam hoſtij videaẜ condēnatuſ pro violentia compulſiua pau.de ca.in conſi.xxiij.incip. In xpi noie viſa queſtione ⁊c̄.

ADDE qn̄ plures committunt maleficiū qualiter teneanẜ bal.cōſi.xxix.iiij.li.⁊ cōſi.ccc.xi.iij.lib.ꝑ alex.conſ.xv.i.li.

c Tūc pōt teneri. Et adde qđ nota.bar.in.l.ſi in rixa.in pe.col.verdaẜ his reg.ī.de ſiccar.⁊ vide qđ no.bal.i.l.ſi ideo minus C.de accu.in.xiiij.col.i v̄.ſed iuxta hoc venit q̄ſtio.cuꝫ ſeq.⁊ limita no.vt dixi not.poſt bart.in d.l.ſi in rixa ꝑ ange.in.l.ſi reos.i pn.de duo.rei.

d u Erum eſt.inſpici dꝫ anim⁹.uide bal.in.l.ſi qs non dicā rapere.in vi.colū.de epi.⁊ cle.

cidit in aliam ſpeciem delicti q̄ cogitaret:ideo non inſpicitur euentus:vt dixi in.l.diuus.ĵ.de ſicca.¶Scđo op.glo.ĵ.e.l.fullo.§.qui ancillaꝫ plures ſol.dātur.illa eſt vera:hic erat meretrix:ibi nō.ideo hic cā quare iſtud faciebat:licet eēt mala:tn̄ erat a iure ipunita:q: coitus cum meretrice a iure ē impunitus[a]:vt.l.i.de concubi.ſed cauſa pp̄ quam ſurripuit ē punibilis de iure:iō ſi facit vltra cum ab initio daret operā rei illicite tenebiẛ.¶Quero.ꝑ rebus ſubtractis non tenetur furti.q̄ro an actione.l.acql.teneatur:Rn̄deo q̄ ſic quaſi videatur dediſſe occaſioneꝫ dāni:vt.l.qui occidit.§.in hac.ſ̄.ad.l.acquil.hec lex facit ad tria.Primo q̄ ille q rapuit p̄ viꝫ meretricem nō teneatur pena illius ti.de rap.vir.⁊ no.in.l.i.in p̄n.C.de rap.virgi.¶Secundo facit q̄ tu feciſti pacem cū aliquo ⁊ ꝑmiſiſti eum non offendere:⁊ poſtea cōmiſiſti adulteriuꝫ cū vxore eius.an incidas in penam[b] Guil.de ſuza.determinauit q̄ nō p̄ hanc.l.q: non facit aīo iniuriandi:ſed cā libidinis.⁊ ſic nō facit cā vindicandi ſeu retractandi inimicitiā iam ſopitā.ſed ſi faceret cā vindicandi:q: forte ipe paſſus ē ſimilem iniuriam:de qua facta ē pax:tunc ſine dubio incideret in penam.Contra iſtam determinationem facit.x.coll.q̄ fuit p̄ma cā bene.amit.§.p̄terea.⁊.§.ſe.vbi vaſallus p̄dit feudum pp̄ adulterium cum uxore:vel cum filia dn̄i:ſed ibi in vaſallo qui ꝑmittit dn̄o fidelitateꝫ.Iſti vero facientes pacem nō ꝑmittūt:niſi ſolūmodo nō offendere occaſione p̄cedētis brige.facit qđ dixi in.l.aut facta.§.cauſa.ĵ.de penis.Et eodem modo facit ſi aliquis facit furtum ei cum quo fecerat paceꝫ q̄ non incidat in penā:q: non facit aīo vindicandi:ſed aīo lucrandi.ꝑ hoc facit:q: licet furtum ſit iniuria ſeu offenſa:non ē offenſa in pſonam:vt no.in.l.itaqꝫ fullo.ſ̄.e.⁊ dixi plene.ſ̄.de publi.in.l.licitatio.§.q̄ illicite.Iteꝫ facit hec.l.q̄ ſi aliquis liberam mulierem tenuerit cauſa libidinis non poſſit accuſari đ plagio ſeu de priuato carcere.ſed hic loquitur de meretrice.ſed in alia muliere libera p̄ vim detenta putarem aduertendum vtrum detinuerit eā p̄.xx.horas:vel non:vt.l.capite qnto.ĵ.de adul.

Vi iumenta

q ¶Glo.querit ſi ſic facit furtum.quid duplabitur:vel quadruplabitur.vtrum precium rei:vel preciū vſus.hic ſunt opi.quidā dicunt p̄cium rei:quidam p̄ciū vſus.⁊ iſta ſcđa opi.eſt vera.⁊ glo.tenet eam hic ⁊ inſti.e.in prin.pro hoc facit qđ no.ſ̄.de cōdi.fur.l.q furtum.circa fi.glo.⁊ hoc tenet Ci.C.đ ſer.fugi.l.i.in prima.q.¶Quero vtrum res efficitur furtiua:vī q̄ non:q: nō fit furtuꝫ rei:ſed vſus ipius.p̄terea res non deſijt eſſe in poteſtate dn̄i.ergo non incipit eſſe furtiua:vt.l.ſequiẛ §.labeo.ſ̄.de vſuca.q: p̄ iſtum cōmodatarium dn̄s poſſidet.ſed ſi poſtea interuerteretur poſſeſſio:tunc inciperet res furtiua eſſe:⁊ non ꝑcederet:vſucapio.vt.d.§.labeo.

I ſeruus.

s ¶Dicitur hic q̄ actio eſt vulgaris formula.Contra inſti[c].đ ac.in princi.dicunt ibi quidam.⁊ ita dicit ibi tex.aliud erat olim actio aliud hodie qđ non ē verum:q: actō erat idem olim qđ hodie:vt.l.nihil.ſ̄.de acti.⁊ ob.ſed ſolēnitas ⁊ forma impetrandi ē ſublata hodie p̄ ti.C.de formu.⁊ reſpectu illius ſolēnitatis iſta actio appellaẛ formula vulgaris.Iteꝫ oppo.actio deſcendens ex delicto non datur đ peculio:vt.l.i.§.cū ſeruus.ſ̄.de his qui deie.vel

a ¶Eſt impunitus.Et an ⁊ qn̄ coitus cum concubina ſit licit[o].vide tex.no.i.l.ſi vxor in princ.de adul.ĵ.⁊ qđ ſi erat nupta ⁊ hic adde glo.⁊ bart.i l.i.C.đ rap.virgi.vide no.gl.⁊ bartol.in.l.qui adulterium.C.de adul.vbi ponit đ meretrice nupta.

b ¶An incidas i penā.An adulterare vxoreꝫ alicuius ſit offēſa.⁊ hoc itelligit hic ang.qn̄ conſtat q̄ ſoluꝫ ad finem libidinis.alias ſecus:q: p̄ſumptio đ generat cōtra libidinē facientem.ar.l.i.C.de ſicca.vbi.n.act[9] ad plura delicta pōt ſe habere odio delinquentis ſit interpretatio cōtra cū in partē duriorē allegat not.per Di.in regula in obſcuris.de regu.iur.in vi.⁊ hic addo bonū ar.in.c.cuꝫ voluntateꝫ de ſentē.excō.⁊ bal.in.c.i.in prin.i pe.col.qui.mo.feu.amitt.⁊ de iſta.q.vide p̄ Io.an.i regula fruſtra.in mercuria.p̄ pauluꝫ de ca.in.l.qui ſeruū de ver.obl.ff.dicit hic Ang.qđ credit bar.itelligere qn̄ đtinet cā libidiniẛ.⁊ q̄ nihilominus dicto bart.videtur contrariari.l.penul.iuxta fi.ĵ.đ plagiarijs.

eſſu.hic dicitur contrarium.ſo.ex hoc habebis intellectū huius.l.debes ſcire q̄ ex edicto nau.cau.ſta.deſcendit actio qn̄qꝫ ex recepto:⁊ ſic ex contractu:vt qn̄ eſt p̄ditum aliquid abſqꝫ facto exercitoris naute vel cauponis.⁊ ideo tūc daẛ actio de peculio que durat infra annuꝫ etiaꝫ ſeruo manumiſſo:vt hic.qn̄qꝫ illa actio deſcendit ex delicto:vt ſi res perijt facto naute cauponis.⁊ tunc non datur actio de peculio:ſed noxalis.que actio ſequitur caput ſerui.ita loquitur hic.probantur predicta.ſ̄.nau.cau.ſta.l.licet.§.poſſumus.

Alſus.

f ¶Lex iſta in ſui prin.ē ſubtilis.¶Opp.de toto ti.de condi.indebi.vbi ſoluens per errorem habet condictionem indebiti.⁊ ſic trāſfertur dominium:quia nemo rem ſuam condicit.dicit glo.hoc debet intelligi quando quis labitur in perſonam.aſſerebat enim ſe eſſe ticium cum non eſſet:vt.ĵ.eo.l.ſi quis vxori.§.cum ticio.dicit Di.iſta ſolu.non eſt neceſſaria:immo ſiue labatur in perſonam ſiue non nunquā trāſfertur dominium in falſum creditorem ſcientē:vt hic.⁊.l.quoniam in prin.ſ̄.de condicti.furti.Non ob.ti.de condi.inde.nam nemo condicit rem ſuam preterq̄ a fure:vt.l.ſi.ſ̄.quēad.vſufruc.ca.ſed contra furē degenerat omnis actio.⁊ ſic contra eum poterit dari cōdictio indebiti:ſed gl.cōmuniter tenet qđ prius dixi:vt hic no.⁊.d.l.qn̄.mihi videtur dicendū ſic[d].qn̄qꝫ falſus creditor ſimulat ſe creditorem:⁊ ſic ſuo facto inducit debitorem ad ſoluendum indebitū iſto caſu facit furtum pecunie:vt hic dicit text.⁊ d.l.qn̄.in prin.de condi.fur.videtur enī ſoluere ſub conditione ſi eſt creditor.Quādoqꝫ ipe non ſimulat ſe:ſed debitor errat abſqꝫ facto creditoris ⁊ ſoluit ei indebitum ſua ſponte nō creditoris ſuggeſtione.iſto caſu videtur ſoluere pure:⁊ ſimpliciter ⁊ transfertur dominium.⁊ hoc modo poteſt loqui alia opi.⁊ ſic intelligatur totus ti.de condi.inde.¶Vltimo vide glo.que incipit.videtur eniꝫ ſub quadā ⁊c̄.ibi.l.qđ meo §.i.ſo.vt ibi:⁊.d.l.ſi me in vacuā.

Falſus.

¶Hic eſt not.§.¶Oppo.de.l.qui mihi donatum.ſ̄.de dona.Sol.vt ibi patet.¶Quero quando fiant nummi procuratoris.glo.que eſt hic dicit in duobus caſibus.primo quando credo eum procuratorem in rem ſuam.Secundo quando hoc agitur:vt ſui fiant ⁊ ipſe faciat me liberare.⁊ ex iſtis glo.in.l.ſi procuratori falſo.ſ̄.de condi.ob cau.⁊.l.falſus.C.e.diſtinguit ſic.quandoqꝫ ſoluitur falſo procuratori:vt ipe portet creditori.⁊ tunc ſine dubio fit furtuꝫ contractādo:vt hic.⁊ iſto caſu habet locum actio furti ⁊ condi.fur.Quandoqꝫ ſoluitur falſo procuratori credens eum procuratorem im rem ſuā.⁊ tunc hꝫ locuꝫ condictio indebiti:vt.l.creditoris.C.đ condi.in inde.qn̄qꝫ ſoluitur falſo procuratori:vt faciat liberari debitorem.⁊ tunc habet locuꝫ condictio ob cau.⁊ ita intelligiẛ.l.ſi procurator falſo.Iſta diſtinctio vera eſt in ſe.tamen q̄ hic ſit intellect[9] illius.l.ſi procuratori non eſt verum.naꝫ hec diſtinctio loquitur quando datur ꝯdictio ob cau.ideo quia nō feciſti me liberari ſꝫ q̄ promiſiſti.ita loquitur hec diſtinctio.ſed.l.ſi ꝑcuratori loquitur quando quis ſoluit procuratori falſo:ut procuratori ſimpliciter.quo caſu uidetur agi inter ſoluentem ⁊ procuratorem recipientem q̄ debitor ſtatim liberetur ſi recipiens eſt procurator:uel q̄ dn̄s habeat ratum:⁊ ſic liberetur rati

ADDE q̄ dicta bar.ſequitur Ro.ꝯſil.clxxxiij.

c I ſeruus.ĵ inſti.Ad intellectū ti.đ formu.vide bal.in.l.edita.in princ.C.de eden.⁊ no.bal.in l.ſi predium in pe.col.C.de edi.acti.

d Alſuſ.f dicenduꝫ ſic.Idē dicit bar.in.l.qn̄.ſ̄.de condi.fur.⁊ facit ad materiam.l.falſuſ.C.đ fur.⁊.l.procur.falſo.de condi.ob cau.

habitione:nec tranſfertur dñium in procurato rem:ſed creditur per ꝓcuratorem tranſferri in dñm:vt.l.qui mihi donatum.ß.ð dona.ideo ra tihabitione non ſubſecuta cõpetit contra ꝓcu/ ratorem condictio ob cām:q: non fecit dñm ra tum habere ſm ꝙ tacite conuentum fuit. Item põt agi furti:q: illam pecuniam inuito debitore contractauit.ita loquitur.d.l.ſi ꝓcuratori falſo. ¶Op.ð.l.ij.§.ij.ß.ꝓ empto.So.ibi ſoluit falſo procuratori ſciens eum eſſe falſum:qð examina vt ibi.⁊.l.diſpenſatorem.ß.ð ſolu.cetera que p/ tinent ad hanc materiam non dico hic.dic ple/ ne p doc.in.l.falſus.C.e.⁊ in.d.l.ſi procuratori falſo

Sed ſi is. [a] ¶Quero que ē ratio hu ius.l.dicit gl.q: breui ma nu ⁊c̃.videtur enim ſolutuz ipſi creditori qñ ſol uitur alteri eo mandante:⁊ ſic videtur ipe con/ tractare.qð tene menti. Iſta autem fictio nõ po teſt habere locum contra abſñtem:vt.l.qui decē .§.idem reſponſum.ß.de ſolu.facit qð not.in.l. ſingularia.ß.ſi cer.peta.

a ¶Sed ſi is per iſtũ tex. bart.in ꝯſil. incip.inqui ſitione ꝓpo ſita ſolũ ⁊c̃. Quid ſi vnᵘ teſtis depo nat ticiuz cē tuz mutuaſ ſe ſepronio. alius depo nat ꝙ ticius ð mandato ſepronij nu merauit alte ri ꝙ iſti te ſtes ſunt cõ teſtes ad ꝓ bandum eē numeratuz ſempronio.

Si quis. ¶Op.de.l.ſi quis vxori.§. cum ticio.j.e.So.ibi menti tus eſt circa ſubſtantiam perſone hic circa quali tatem. Item dicitur hic in fi.ſi alia actio non ſit contra ſemp eſt alia actio generalis:vt certi con dictio.in pn.ß.ſi ſer.pe.So.non intelligitur de alia actione generali:ſed de alia ſpeciali. ¶Itē op.q: cõpetit alia actio.ſ.certi condictio ſpecia lis ex mutuo.dicit glo.ꝙ poteſt eſſe ꝙ non com petit:vt in ſeruo ⁊ filio.alij dicunt ꝙ nõ reperiť certi condictio ſpecialis ex mutuo qð dic vt ſo/ let dici in rubrica.ß.ſi cer.pe.

Ex.§.ſequenti.

¶Ad incurrendā penā ſtatuti ꝓhibentis occu pare alterius rem ſufficit ꝙ ſciat rem eē alterius abſqz eo ꝙ ſciat dominũ. Et an ſufficiat ꝙ quis putet nõ ſubeſſe dñiuz ad hoc:vt nõ teneatur furti:⁊ q neſcit cui reddat fructus quos pcepit poſſit licite retinere:⁊ an ꝓ ꝯuentione rei qs fur tum faciat accipiendo p̃ciuz.

Qui alienum. ¶Qñqz res alie/ na iacet i publico abſqz cuſtodia pdita caſu:vt hoc.§.qñqz iacet ĩ publico ꝓiecta ſponte:vt in.§.ſi qs ſponte.qñ/ qz iacet proiecta voluntate coacta:vt.§.ſi iactũ. ¶No.tex.ibi neqz eniz furtũ ſit ⁊c̃. ¶Itez no. tex.ibi:nec hic vr̃ no.i pn.§.ꝓ ſtatutiſ diuerſis q̃ dicunt:ſi qs intrauerit vel occupauerit rē alteriᵘ ꝙ non ē neceſſe ꝙ qs ſciat dñm.ſufficit.n.rē ſci re alterius eſſe.facit ad hoc.l.ſi is q in puteũ.§. ſi qs cõputat.ß.qð vi aut clā. ¶Secundo not. ꝙ rei q̃ non hz dñz nõ ſit furtũ:q: repugnat dif/ finitio:cũ non poſſet fieri inuito dño. ¶Tertio no.ꝙ ſufficit ꝙ quis putet nõ ſubeſſe dñm.rõ ē tunc q: cõtractatio non ē fraudulosa.ſed iſtum tex.intelligo ꝙ qs dicat ſe putare motus aliqua rõne.alias ei nõ crederet cũ iuris p̃ſumptio ſit contra eũ:vt.C.vnde vi.l.cũ q̃rebať.dicā.j.e.l. inter oēs.§.recte.⁊.j.e.l.§.ſi iactũ. ¶Alterius no.ꝙ ille q accipit redditus nõ teneť furti.ſed circa hoc q̃ro qd ſi nõ reperiť cui reddat an po teſt ſibi licite retinere eā:rñdeo ſi qdē putabat eā habitā ꝓ derelicta põt licite retinere ⁊ vſuca/ pere eā ti.ꝓ derelicto:vt.ß.ꝓ derelic.p totũ.ſed ſi nõ putauit hoc:dz eā dare pauperibus ꝓ aīa[b] eius cuius fuit.ar.in auc.oēs pegrini.C.cõia.de ſuc. ¶Alteriᵘ habetiſ hic ð libello q ꝓponiť ꝙ p ꝓteſtationem manifeſtatur animus. ¶Alti/ mo habes hic ꝙ qs non põt petere p̃ciũ inuen tionis:qð no.ꝯtra hoc vr̃ tex.in.l.idē ſi.§.ſi ob iudiciũ.ß.de condi.ob tur.cau.So.qñqz res p dita ē iam inuenta.⁊ tunc nõ poſſum petere pre ciũ inuentionis:vt hic.cũ.n.debeo facere gra/ tis accipiendo pecuniā turpiter facio:vt.l.pe. .ß.de cõ.ob tur.cau.Si vero non eſt inuēta.ſed inuenienda:tunc poſſum petere p̃cium inuenti onis:vt.l.ij.ß.ad.l.rho.de iact.⁊.d.§.ſi tibi ob iudiciũ.puto etiā ꝙ ſi pro re tua inuenienda ali quid expendi tenearis mihi ad illud redden/ dum actione neg.geſt.

b ¶Pro a nima.adde ꝙ voluit fe deri.conſil. cvij.

Ex.§.ſequenti.

¶Qñ p iactum p̃ſumatur ꝙ qs rem habeat ꝓ derelicto.

Si iactũ. ¶Notabilis ē iſte.§.No. ex.§.iſto ꝙ q ſcit rē quā ꝓ/ iecit pitură hr̃e ꝓ derelicto vr̃. ¶Op.ad hoc. ß.de acq.re.do.l.q̃ rõne.§.fi.⁊.l.q leuande.⁊.l. ij.§.fi.ß.ad.l.rho.ð iac.So gl.no hic ex q̃litate proijciendi appet aīus:vtputa:q:ꝓiecit libruz aptũ.ſed ſi ꝓieciſſet inuolutũ in pānis cereis nõ p̃ſumereť hñiſſe illũ animũ qð tene mēti:q: eſt multũ notabile. ¶Itē op.rei q̃ nõ poſſideť ꝓ nõ ſit furtuz[c]:vt.l.hereditarie.j.e.ſz res iſta iactata nõ poſſideť:vt.l.rē q̃ nobis.ð acq.poſ.ergo ⁊c̃. ſo.rei q̃ nõ poſſideť nec vnq̃ fuit a dño poſſeſ/ ſa nõ ſit furtũ:vt rei hereditarie:vt ibi.ſed hic dñs habuit iā poſſeſſionē:licet nunc nõ habeat ad hoc.facit qð no.p doc.in.l.ſi abducta.C.e. ¶Altimo no.fi.§.ibi ꝙ ſi putāſ ⁊c̃.ex quo no. ꝙ ſi aliquis interrogatur quid cogitaſti.putaſti ne rē habitam pro derelicto.põt rñdere circa hoc nihil tunc cogitaui.qð ē notādũ ad multa.

c ¶Si iactũ non ſit fur- tum. Quali ter rei non poſſeſſe fiat furtum no. plene p bar. in.l.nec le- gatario.de condi.furt. ⁊ in.l.ſi ab/ ducta:⁊ ibi bal.C.co.ð fur.⁊ quid ĩ ſuſcipiēte rē que mihi ce cidit an faci at mihi fur- tũ.vid imo. in.l.interdũ .§.i.de acq. poſ.ff.⁊ vid qð not.bal. in.d.l.fi.C. vnde vi.

Si ſocius. ¶Op.ð.l.merito .ß.ꝓ ſocio.So.dic ꝙ in dubio nõ preſumitur furtũ facere rei cõmunis:licet hoc poſſet facere.hoc qð dixi ꝙ non preſumitur eſt verum qñ vtitur re ad eũ vſum ad quem eſt deſtinata.ſecus ſi vteretur ali ter:ita ꝙ ſocio auferetur cõmoditaſ partis ſue: vt.d.l.merito:⁊.l.ſabinᵘ:⁊.l.que edes.⁊ qð ibi no.ß.cõmuni di.

Noxa omnes. [d] ¶Actõ noxalis ñ extinguitur:licet ex poſtfacto deſinat intereſſe.h.d. ¶Aduertatis opp.⁊ vi detur ꝙ ſi deſinit intereſſe extinguať actio:vt.l.vbi.ß.ð edē.⁊.l.q aũt.in pn.⁊ qð ibi not.ſi qs cau.So. hic in actionibus mere penalibᵘ.ibi in actioni bus q̃ danť ad intereſſe. ¶Op.⁊ vr̃ ꝙ non ſit ſimilis manumiſſo ⁊ mors:vt.l.ſi hominez.de edil.edi.ſo.quo ad q̃dā ſũt ſimilia:quo ad q̃dā diſſimilia. ¶Itē op.⁊ vr̃ ꝙ nõ ſit idē in cõdicti one furtiua:ut.l.ſiue.§.fi.⁊.l.⁊ ideo.ß.de ꝯdi. furti.So.ꝙ hic dr̃ in tex.re extincta durare cõ/ dictionē furtiuam:intellige ſine facto dñi furtũ paſſi.alias ſecus:ut in contrarijs. ¶Opp.ulti/ mo de.l.fullo ſi actõe.j.e.ſo.ut in glo.

d Noxa omneſ .§.re- cte.q̃ro iu- dex.not.iſta q.adde bar. in.l.tranſi- gere.C.de trāſac.i.iiij. col.bene fa- cit qð not. bar.i.l.i.§. ⁊ poſt ope- ris.de ope. no.nun.⁊ q̃ in ſimili no. bar.in.l.i.§. vſqz adeo.ĩ prin.j.de in iuri.⁊c̃.qð ibi dixi.⁊ cũ dictis bart. videtur ſa- tis cõcorda re bald.in.l. falſus.in.iij. col.C.e.

Si ſeruus. ¶Iſte.§.vſqz ad.§.re cte.hoc dicit.pluribus cõpetit actio furti ſi pluriũ itereſt.h.d. ¶Glo. op.vide eā que incipit:⁊ ita pluribus.in.l.ſi plu res:expone vt ibi.

Ex.§.ſequenti.

¶Si iudex inq̃ſiuit de furto:⁊ cõparet dñs rei ſubtracte:⁊ dicat furtũ cõmiſſum eius volunta/ te:an iudex poſſit vltra ꝓcedeř:ibi.iuxta. Et qd ſi fur dicat ego putabā ꝙ dñs alias fuiſſet cõceſ ſurᵘ:ā libereť:ibi. Quero. Et an q occidit bāni tũ habeat neceſſe docere ꝙ ſciuit ipm bannitũ ibi:vltimo. Et in maleficijs non dz rñderi p ver/ bum credit:ſed de veritate.

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

a ¶ Non preiudicat. Adde qđ no. bal. in. l. falſus. in. iii. op. C. eo. ꝛ q̄ no. bal. ꝛ ang. in. l. q iure familiaritatis. ꝟ. de acqui. poſ. ꝛ bal. in. l. ſi fine. i. iij. .q. C. ad uelle. ꝛ oino bal. in. l. i. in ult. col. C. cōia de leg. uer. itē ſi teſtator ꝛ in. l. tranſigere. C. đ traſac. ꝛ uide oino ſal: i. d. l. ſi nō conuicij. C. đ iiur.
b ¶ Tñ breuius. Uide Inno. in. c. ij. de cōſti. uide bal. in. d. l. falſus. ꝛ no. ꝙ lꝫ iuramētuꝫ ſufficiat ad ꝓbanduꝫ ignorātiam vel ea q̄ pendent ex animo noſtro. Adde tamē p⁹ bart. h ꝙ iſtud fallit niſi aliqua p̄ſūptio iuris eſſꝫ ꝯ iurantē vt no. io. an. poſt inno. in. d. c. ii de conſti. ꝛ faciūt no. in regula p̄ſumiꝛ. in. vi. ꝛ ꝑ pau. de lia ꝫa. in cle. cōſtitutus. de elect. ꝛ vide glo. in cle. i. ad ſi. in ꝟbo cōmode. de penis. ꝛ vid io. an. in. d. c. ij. ꝛ bar. in l. ij. §. ſi đ pupillo ꝑ emptore. ꝛ plene no. i. c. ſignificaſti. el primo. đ homici. ꝛ dicit bal. i. l. ij. §. pe. in ſi. ꝟ. ſi qſ cautio. ꝙ ſi notificatō dilatōis fuit fctā ad domū ſtaꝛ iuramēto tuo ꝙ ad tui noticiā nō ꝑuēit adde glo. in capi. dudū. extra đ elec. in ver. furtum.

Recte.

¶ Hic eſt notādus. §. ꝛ breuiter. h. d. In delictis lꝫ allegare ignorātiam ad commodū ignorātis: non ad incōmodū. hoc. d. tene mēti. ¶ Op. de. l. ſi qs ꝑſuaſerit. C. eo. ſo. ſpāle eſt i caſu illo. ¶ Itē op. de iſto tex. ad ſeipm. dicūt quidā ꝙ pōponius corrigitur ꝑ finē nr̄i. §. ꝛ hoc placet. Alij dicūt ꝙ pōponius loquitur in caſu. d. l. ſi q ſeruo. qđ nō placet. qa illa eſt ꝯſtitutio noua: quā pōponius ignorauit ut ꝓbatur. inſti. e. §. placuit. Alij dicūt ꝙ furtū fit: ſed nō hꝫ locū actio furti. nec hoc placet: qa repugnat diffinitio. nō eñ fit inuito dño. ergo nō ē furtū: lꝫ hec glo. teneat iſtā opi. ꝛ male. ſed melius dicit. inſti. eo. §. placuit. ¶ Quero circa hāc. l prio de uolūtate dñi: utrū in dubio p̄ſumaꝛ uolēs uel ꝯtradicēs. dicit gl. ꝛ bñ q̄ in dubio p̄ſumiꝛ ꝯtradicere. ut. j. eo. l. quas. §. uetare. ¶ Iuxta hoc q̄ro iudex inq̄ſiuit ꝯtra aliquē de furto: cōparet dñs rei ſubtracte corā iudice: ꝛ dicit illud factū fuiſſe eo uolente utrū ꝓpter hoc ille libereꝛ ab actōe furti. uideꝛ ꝙ ſic ꝑ hūc tex. ꝛ hoc diſputādo tenuit Ja. bu. ꝛ dicebat ſic. offm̄ iudicis ingrētis ſuccedit i locū ꝑtis: ut. l. ꝓperādū. §. ꝛ ſi qdeꝫ. C. de iudi. ꝛ l. ſi ob cau. C. de euic. ſed furtū eſt delictū priuatū. uñ nō poſſet accuſare alius inuito dño. eadē rōe iudex q repñtat ꝑſonā dñi nō poterit inq̄rere dño iuito ꝛ cōtradicēte. breuiter qcqd ipſe dicat uos debetis ſcire ꝙ ex eo ꝙ fit priuato q̄ritur ius reipublice ad uīdictā: ut. l. licitatio. §. qđ illicite. ꝟ. de pub. ſicuti ex facto ſerui ꝛ filij q̄ritur p̄ri ꝛ dño: ut. l. ueluti. ꝟ. de iuſti. ꝛ iure: ꝛ. l. poſtliminiū. §. filius. j. de cap. Nō ego uideo ꝙ cōfeſſio ſerui uel filij in his q̄ depēdent ex factis eoꝝ nō nocet patri uel dño: niſi appareāt alia indicia: ut. l. quero. in ſi. ꝟ. de edil. edic. ꝛ. l. cū ꝓbatiōes. ꝟ. de ꝓba. ꝛ ibi no. facit quod no. in. l. ij. ꝟ. ſi ex noxa. cau. aga. ita cōfeſſio iſti⁹ dñi nō p̄iudicat[a] publico: niſi appareāt aliqua indicia de ſuo cōſenſu: ut qa erat ſibi cōſanguineus uel amicus: ꝛ res erat ꝑua. uel cōſuetus erat talia ꝯcedere ꝛ ſimilia. alias qs de facili euaderet unū furē: quod eſſet abſurduꝫ. ad id quod Ja. but. dicebat ꝙ iudex ingrens aſſumit offm̄ ꝑtis cōcedo: nō officiū ꝑtis p̄ncipaliter iniuriate: ut dixi in. l. ij. §. ſi publico. j. de adul. ¶ Quero circa uolūtatē furis. qđ ſi fur dicit ſe putaſſe dñm cōſenſuꝝ. gl. dicit hic ꝙ crediꝛ furi q̄tū ad hoc ut libereꝛ ab actione furti. ſed ad hoc ut teneaꝛ actione alia inſpicimus utrum debuerit credere. ꝓ hac glo. facit inſti. de act. §. alie. ubi in his que dependēt ex uolūtate noſtra ſtaꝛ dicto noſtro cū ſacramēto. ſed ꝺm hoc nunq̄ puniretur aliquis fur de furto: qa ſemꝑ diceret credebam dñm ꝑmiſſurum. Breuiter glo. inſti. e. §. placuit dicit melius. aut qs habuit rem ab initio dñi uoluntate: ut qa dñs ſibi cōmodauit equū uſqꝫ ad uillam. tunc de facili pōt credere dñm ꝑmiſſurum in iter longius. ſed ſi ab initio ſubtrahit domino ignorante: tunc nō eſt credenduꝫ furi,

c ¶ Utrū habeas. Utrū occidens exbānitū debeat habere p̄miū ſtatuti licet neſciret occiſū bānitū eſſe. vide bar. in. l. oēs populi. đ iuſti. ꝛ iure. in v. q. p̄rin. vide qđ not. bar. in. l. genero. de his q no. infa. ff.
d ¶ De ꝟitate. In maleficijs debeo reſpōdere đ veritate: ſic eſt vel nō eſt facit qđ no. bar. in. l. de etate. §. nihil. in vl. dicto. ff. de interro. actio.
e
f ¶ dñiuꝫ. ſed ꝯ tibi dico. Adde qđ ꝯriuꝫ ꝯſuluit Jo. de lig. bar. de ſa. bal. Gaſpar. calde. Adde bal. i. l. i. de ꝯfeſ. i. xij. col. q tenuit cū bar. ſi res nō eſt vendita ꝛ eā ſecū hꝫ: qđ no. bal. in. l. cunctos populos. in. xviij. col. ver. iuxta hoc. iij. q̄ro dicit ſtatutum

.C. de ſum. tri. ꝛ ſi. catho. ꝛ dicit ang. ꝙ vidit diſputari opi. bar. h ꝑ plures aſſeſſores ꝛ eſt vtilis reipub. tñ dicit q̄ꝫ hmōi opinio de rigore iuris cōiter reprobaꝛ. nā ſi ꝑ mutationē territorij in ꝯtatōe ꝯtinuata cōmitteꝛ nouū furtū variari poſſet ex mutatōe locoꝝ etiā furti qualitas: ꝛ ſic reſpectu vnius loci eēt fur manifeſtus ſi ibi deprehēſus eēt: reſpectu alterius nō ꝯ. l. iij. §. ſi. cuꝫ trib⁹ ſeq. ꝟ. e. niſi ſuſtinendo. bar. dicas ſꝫ eū ꝙ iteꝝ cōditio furis fuerit mutata: vt de ſeruo liber factus ſit in itinere vel niſi dicaꝛ ꝙ imo furti actio nō ſit nata: vt i dictis iurib⁹: vel q: i ipſo initio fur fuerit eo aio vt ſe in alio ꝑritorio trāſferret ſue ſecuritatiſ cā. in his trib⁹ caſib⁹ tenet opi. ſuā an. ſꝫ opi. bart. ꝛ bal. in. l. ſi abducta. C. e. ꝛ ſpec. de cōpe. iudi. adeun. §. i. i vlt. ꝛ penul. col. in verſi. ſꝫ pone qdā lucanus. ibi p̄ſertiꝫ ſi ſpolia. ꝛ guil. ꝛ bal. in. d. l. ſi furē. ff. đ ſta. ho. ꝯriū ꝯſuluit Oldr. ꝛ collegiū bonoñiēſe. ꝓ q h⁹ vide tex. i. c. i. de rap. ꝛ. l. iſiciādo. §. inſans. j. e. ꝛ no. bar. i. l. nūq̄ plura. i. iij. ꝛ. iiij colū. in ver. itē op. de. l. inficiādo. ꝟ. ti. i. ꝛ qđ dixit glo. not. in. l. i. §. nēo. C. đ anna. excep. ꝛ verior videtur hec opi. niſi in vagabundis. l. iiij. §. ait pretor. ꝛ qđ ibi bart. de dā. infec. ꝛ qđ no. i. d. l. ſi abducta vel niſi ꝓrogauerit iuriſditionem itē niſi ꝑ ꝯtatione p̄imo loco factā nō eſſet nata actio furti priuato. exēplū in. l. falſus. §. q alienā ꝛ in. l. inter oēs. §. recte. j. e. Itē niſi eodē die furti in aliud territoriū ꝯtaſſet ꝑ. l. qđ. n. ꝟ. e. qđ no. Cy. in. l. vulgaris. ꝟ. e. ꝛ in. l. i. de criſa. tñ pōt puniri de ꝯtatōe: q: celare res alienas ē delictū. l. iij. §. q merceſ. j. de cri. ſtel. ꝛ hoc caſu eſt delictū innoiatū ꝺm bar. in. l. nūq̄ plura. ꝟ. de priua. delic. Idē tꝫ bar. in. l. ſed nec legatarius. de ꝯdi. fur. lꝫ bal. ꝛ

hoc ſatis placet. Tamen breuius[b] poſſumus dicere ꝙ ꝯtra furē eſt preſumptio iuris ꝙ ipſe credit dñm non ꝑmiſſuruꝫ: cū nemo preſumatur iactare rem ſuā ꝛ pecuniā ſuā: ut. j. e. l. quas. §. uetare: ꝛ ideo niſi fur oſtēdat aliqua indicia uериſimilia ꝓpter que ſit credendū ipſum putaſſe dñm ꝑmiſſurū nō credereꝛ ei. nec ob. glo. in. §. alie. qa illud eſt uerū in his: in quibus nō eſt iuris preſumptio cōtra aſſerēteꝫ. ar. C. de iniur. l. ſi non cōuicij. ¶ Ultimo hunc. §. allego ad duo ualde notāda. primū eſt ꝙ tu interfeciſti aliquē bānitum quē lꝫ occidere. utrū habeas[c] tu neceſſe docere te ſciuiſſe ipſuꝫ eſſe exbānituꝫ tꝑe quo occidiſti. puto ꝙ nō. imo etiā ſi ignorabas iuſta ignorātia: ꝛ credulitas tua nō pōt tibi allegari ad incōmodū tuū caſus eſt hic. ꝛ inſti. eo. §. placuit. facit. l. ꝛ ideo. ꝟ. de his q no. infa. Sed ecōuerſo ad cōmodū tuum pōt allegari dicēdo putabam eū exbānitū: cuꝫ ipſe nō ſit qđ dicis: ut. l. pe. j. de adul. ¶ Secūdo dicebā ꝑ hanc. l. ꝙ in maleficijs nō debet r̄ñderi poſitionibus ꝑ credit: ꝛ nō credit. ſed debꝫ r̄ñderi de ueritate[d]. ſic eſt: uel nō eſt. naꝫ uides ꝙ in maleficijs credulitas nō inſpiciꝛ ad incōmodum accuſati: ſed ueritas: ut dicit tex. hic. ibi ſe faceꝛ ſciuit: ꝛ ibi per ꝯtrariū ꝛc. ꝛ ſic dꝫ r̄ñderi de ꝟitate ñ de credulitate. de hoc dixi plene i. l. marcell⁹. ꝟ. re. amo.

Si furtiua.

¶ Op. ꝟ. e. l. ei. q. So. ibi fuit aſſidua. ꝯtractatio nō interrupta. hic uero fuit interrupta.

¶ Ex. l. ſequenti.

¶ Si qs furtū fecit florētie ꝛ hic repiaꝛ cū re ſubtracta an poſſit puniri: ibi. Et aduerte. Et an ſi arbitratores ceperūt cognoſcere ut arbitri de īde allegāt tertiū ꝑ ꝙ vꝛ nouū cōpromiſſuꝫ an poſſint r̄diꝛ ad uiā arbitri: ibi. Ultio. Et an aſſumēdo tertiū uideaꝛ nouū ꝯpromiſſū uide in ſi.

In dominium rei

g ¶ In teruētu noui dñi aſſidua ꝯtractatōe naſciꝛ actio furti. h. d. i ſum. ¶ Op. ꝛ vꝛ ꝙ aſſidua ꝯtractatōe nō naſcaꝛ actio furti: ut. l. ei q. ꝟ. e. ſo. dicūt qdā hic ideo: qa ex p̄ma ꝯtractatiōe nō habebat actionē: ꝛ ſic hec. l. ꝓcedit clare in legatarijs: ꝓut ꝟe loqtur in heredibus ꝛ bonoꝝ poſſeſſorib⁹: ꝛ p̄re adoptiuo nō hꝫ actionē ex noua cōtractatōe ſed ex ueteri. ita intelligit Rug. hic cuius opi. tꝫ glo. in. l. ſi abducta. C. e. ſꝫ iſta opi. Rug. eſt cōtra mēteꝫ huius. l. ꝛ glo. rep̄hendit eā hic ꝛ etiā in. l. ſꝫ nec legatarius. ꝟ. de ꝯdi. fur. Ad ꝯtrariū r̄ñdeo aſſidua ꝯtractatōe nō naſciꝛ actio furti noua. ueruꝫ eſt niſi ꝯtingat mutatio dñij: ut hic. iſta ꝟa eſt. hēbit ergo heres bonoꝝ poſſeſſor ꝛ p̄r duas actōes furti ꝓ eadē re. unā ꝓ cōtractatōe facta in uita defuncti. aliā ꝓ ea q̄ eſt facta poſtq̄ ad eū ꝑuenit dñiū: ꝛ iſtud ē ualde notandū. Et aduerte aliqs fecit furtū florentie reperiꝛ hic cū re ſubtracta. poterit ne puniri hic. cōiter diceret ꝙ nō de iure: qa aſſidua ꝯtractatōe nō naſciꝛ actio furti. ſꝫ ꝯtra tibi dico[f] per

ſali.teneāt cōtrarium.in.d.l.ſi abducta.C.de fur.⁊ oīno adde ꝙ bal.i.c..i.§.iniuria.⁊ in.§.ſiue furtū.de pac.iura.fir.queſiuit aliqs cū armis fecit rapinā peruſij:poſtea cū re rapta captus eſt mediolani:vtrum debeat puniri tanꝗ̄ latro:an tanꝗ̄ ſimplex fur cū ibi nō fecerit rapinā.an nullo modo.vide ibi oīno bal.vbi ēt q̄rit an iudex q hȝ ius cōe ⁊ ſtatuta poſſit

Adde quod bal.in.l.ſi.in.x.q.C.de ꝫhen.emp.dicit lȝ tertius aſſumatur tū pena cōpromiſſi corā eo locū habet.⁊ an ille tertius dicaṫ arbiter.no.p bal.in.l.i.in.ij.op.C.de his que pene no.Et ad bal.hic adde bar.in.l.ſi ſocietatem.§.arbitroꝝ.ff.p ſocio.in trac.ad repꝛimēdaȝ.in verbo poſſit p ro.in rub.de arbi.in.x.charta.⁊ no.bal.in.l.nec codicillū.in ſi.C.de teſta.⁊ no.bal.in.l.i.C.de fur.⁊ ang.i.l.i.⁊.ij.ſ̃.d iudi.⁊ ant.d bu.in.c.gn̄taualis.d iureiurādo.⁊ guid.de ſuza.in.l.ſi q ex ꝯſenſu.d epi.audien.⁊ no.ꝙ etiā aſſūpto tertio pn̄t arbitri redire ad viā arbitramēti:vt videtur velle bal.in.l.neqȝ natales.i ſi.C.de probatio.

hanc.l.nam ſicut mutatione dominij naſciṫ noua actio furti ad penā applicādaȝ parti: ſic mutatione territorij ⁊ iuriſditionis noua naſciṫ actio ſeu accuſatio furti ad vindictaȝ publicam p iſtam.l.no.⁊ tene menti.¶ Op.rei nō poſſeſſe non ſit furtum:vt.l.hereditarie.j.e.ſed iſtaȝ rē nunꝗ̄ poſſedit heres:ergo non ſit furtuȝ.reſpōdeo quādoqȝ quis nunꝗ̄ poſſedit rem facto furis.⁊ tunc nō impeditur naſci actio furti:vt hic ⁊.l.ſi abducta.C.eo.⁊ ibi glo.quandoqȝ nunꝗ̄ poſſedit rem.ratio quia non apprehēdit abſqȝ facto furis.⁊ tunc non naſcitur actio furti:vt.d.l.hereditarie.¶ Ultimo Di.inducit in ar.hāc.l.ad.q.ꝙ ſi arbitratores inceperunt cognoſcere tanꝗ̄ arbitri de iure: ⁊ poſtea aſſumpſerunt tertium ꝙ interuentu[a] noue perſone videatur nouum cōpromiſſum.⁊ ideo poſſunt redire ad vias arbitri vel arbitratoris :⁊ eligere aliam uiā procedendi.ſed.l.iſta facit multum a longe.de hoc ponit Dy.⁊ ibi dixi in.l.iij.ſ̃.de teſta.mili.⁊ in Spe.ti.de arbi.§.ſequitur.ver.quid ſi cōpromiſſum.¶ Utrum autem aſſumendo tertiuȝ uideatur nouum[b] compromiſſum eſſe.uos debetis ſcire ꝙ quando tertius aſſumitur ab ipſis arbitris uel a iudice ꝙ non eſt nouuȝ compromiſſum:certe nec ille tertius eſt arbiter.ſed eſt quidaȝ tertius aſſumptus ad concordandum eos adeo ꝙ ipſe non debet ſentētiare.ſed arbitri cogentur ſententiare ſm̄ conſilium ſuum:vt.l.nō diſtinguemus.§.pe.ſ̃.de arbi.⁊ qd̄ nota.in glo.⁊ clarius in ſpecu.ti.de arbi.§.ſi.verſi.ſed nunquid iſte tertius.Si vero ille tertius aſſumereṫ a partibus:tunc ſatis puto ꝙ ille tertius ſit arbiter:⁊ nouū compromiſſum uideatur.ar.l.pedius.in ſi.ſ̃.de arbi.facit ad hoc.ſ̃.de iuſti.⁊ iure.l.ius ciuile.hoc autem eſt uerum de iure cōi.iura tn̄ municipalia in quibuſdā locis dicunt aſſumendum tertium arbitrum:tunc qa ius municipale appellat eum arbitrum.dicenduȝ eſt ꝙ eſt arbiter ⁊ cogetur ſententiare.

Ex.l.ſequenti.

¶ Licet quis dicat rem maioris ponderis ꝙ̄ reperiaṫ:tn̄ debet ſequi cōdemnatio.⁊ an vas debeat exhiberi:vt illud teſtes recognoſcant.

Ui vas. q Op.⁊ videṫ ꝙ dn̄s auferēdo rem perdiderit ius ſuum: ut.l.extat.ſ̃.qd̄ me.cau.⁊.l.ſi quis in tantā.C.vn̄ vi.Glo.dat multas ſo.ſed vltima ſo.eſt uera.nam hic diciṫ ꝙ nō obſtante violentia furti debet cōdemnare ad penam circa quam nullum delictū cōmiſſum eſt auferēdo rem.ſed ſecus eēt in ꝯditione furtiua circa quā delictum fuit cōmiſſum auferendo rem:qa conditio furtiua eſt ex re.⁊ ideo auferendo rē amiſit ius ſuum.ſed actio furti eſt extra rem.⁊ hanc opi.tenet Cy.C.vn̄ vi.in.d.l.ſi quis in tantaȝ.¶ Item op.ꝙ quis non teneatur dicere pondus vt.ſ̃.e.l.in actione.ſo.hic ſponte dixit.Ex hac.l.no.duo.primum eſt ꝙ ſi quis dicat rē maioris ponderis:⁊ reperiatur minoris ꝙ nihilominus debeat ſequi cōdemnatio:prout reperitur.ſicut cum peteret.x.⁊ non probat niſi in qnqȝ.debet in parte condemnari: ⁊ in parte abſolui:ut.C.ſi aduer.reȝ iu.l.i.⁊ qd̄ ibi no.¶ Quero quando eſt contentio de aliquo vaſe.vtrum actor poſſit petere :vt illud vas exhibeaṫ :vt teſtes illud recognoſcant ⁊ videatur de pondere vaſis ⁊ qualitate materie.tex.iſte facit ꝙ ſic.tu dic ut dixi in.l.ſi cum exhibuiſſent.ſ̃.de pub.

Ex.§.ſequenti.

¶ Qualiter teneatur celans furem:⁊ an illum indicare teneatur.

Qui furem. ¶ Quero qualiter teneatur celans fureȝ.aduerte quandoqȝ quis celat furem hoc eſt ſeruum fugitiuum.⁊ tunc non eſt dubium:quia tenetur furti cum diſtinctione tn̄ que eſt.j.proxi.§.facit.l.i.in prin.ſ̃.de ſer.fugi.quādoqȝ quis celat alium furem:tunc aut celat eum cuȝ re furtiua.⁊ tunc tenetur furti tanꝗ̄ preſtans opē furto:ut.C.eo.l.eos.ſed ſi celat furem ſimpliciter non tenetur furti.ſed tenetur pena illius ti.ſ̃.d receptato.¶ Ultimo uidetis hic ꝙ quis non cogitur iudicare furem hoc eſt uerum ꝙ nō cogitur a parte uel a lege:ut hic.ſed a iudice pōt cogi:ut no.i.l.ciuileȝ.C.e.⁊.l.idēqȝ.§.ſi tibi ob iudicium.ſ̃.de cō.ob.tur.ca.

Uetare.[c] Non ꝯſentire eſt uetare.iſta materia tangitur hic per gl.⁊ plenius in.l.filiuſſ.§.inuitus.ſ̃.de procu.plenius per Dy.in.c.qui tacet.de reg.iu.li.vj.⁊ p Cy.in.l.inuitus.C.de procu.dixi pleniſſime in repetitione.l.que dotis.ſ̃.ſolu.matri.

Si ego. Op.de.l.eum.§.is apud quē.ſ̃.e.ti.⁊.§.idem pompo.glo.nititur ſoluere:ibi.tu dic ut ſtatim dicaȝ.¶ Itē op.ſ̃.nau.ca.ſta.l.ſed ⁊ ipſi.gl.ſo.uno modo.tu dic ⁊ aduerte ꝙ quando res peruenit ad furem ab initio contra domini uoluntatem.⁊ tūc nunꝗ̄ habet actionem furti occaſione illius rei ut.l.itaqȝ fullo.ſ̃.e.quandoqȝ res peruenit ad furem ab initio domini uoluntate:ut quia eſt ſibi cōmodata locata uel ſimili modo conceſſa.⁊ tunc aut ipſe eſt fur eiuſdem rei reſpectu proprietatis eiuſdem:quia dominum priuare uoluit proprietate:⁊ tunc actionem furti non habet ⁊ ita loquitur.l.eum.§.is apud quem.⁊.§.ideȝ pompo.ſ̃.eo.ſed ſi eſt fur reſpectu uſus:ut qa alij cōmodauit.⁊ tunc poterit agere furti.caſus eſt hic.ratio quia hoc ſecundo caſu cōmodatarius non priuat dominum poſſeſſione:ut.l.qui uniuerſas.§.ſi.ſ̃.de acqui.poſ.⁊ ita tenent doc.C.eo.l.ſi.circa princi.facit quod no.inſti.e.§.furti.¶ Op.dicitur hic idem in pecudibus contra imo fetus pecorū ſtatim efficiuntur[d] bone fidei emptoris:ut.j.proxi.§.uer.ex furtiuis.Rn̄.illum uer.ideȝ in pecudibus referas ad pnci.§.non ad proximum precedentem caſum.¶ Item op.de.l.ſi aliena.§.ſi.ſ̃.de uſuca.ſo.qdam dicūt ꝙ illa corrigitur per iſtam.tu dic ꝙ ibi fuit conceptum apud furis heredeȝ qui erat bone fidei:hic fuit conceptuȝ apud ipſuȝ furē.¶ Quero que eſt ratio quādo partus eſt natus apud bone fidei poſſeſſorem conceptus apud furem eſt furtiuus:ſed non naſcitur actio furti.reſpondeo qui eſt in utero quantū ad ſui cōmodum habetur pro nato:ut.l.qui in utero.ſ̃.de ſta.ho.ſed de cōmodo partus eſt ꝙ non poſſit uſucapi.⁊ ſic dn̄ium nō imutet:ut.l.generaliter.§.ſi.de fideicō.li.ideo eſt furtiuus:⁊ a fure erit contractus.ſed ꝙ actio furti cōpetat:hoc non eſt ad cōmodum partus.ideo quantum ad ac

ſeruare ius cōe tm̄.Et adde ꝙ opi.bar.hic ſeqṫ do.anto.in.c.i.de rap.⁊ hoc tenebat fran.de alber.d are.p.l.iſiciādo.§.iſans.j.e.⁊ idē do.ſaluſtius de peruſio allegat.l.vex in pn̄.de mio.⁊ in.l.i.C.d noxa.⁊.l.iij.in pn̄.ſ̃.reamo.⁊ gl.in.l.de his.C.de fur.⁊ qd̄ no.bar.in.l.ſi.C.e.⁊ per ang.de are.in tractatu maleficiorū in vbo ⁊ veſtē celeſtreȝ:qd̄ eſt vex ſi ꝯctat rē nō pciū ex ea.l.q vas.§.ſi.j.e.p cano.in.c.i.de rapt.ſi.d fur.vide oio an ge.hic.ADDE ꝙ opi.bar.dicit bal.de iure verā.licȝ de facto nō ſeruet ei9 cōſilio.cl.v.lib.

a ¶ Ad interuentu.Sed ꝙ in aſſūpto tertio poſſint arbitratores redire ad viā arbitramēti videtur velle bart.in.d.l.neqȝ natales in ſi.C.de p batio.

b ¶ Uideaṫ nouū.Uide que dixi in.l.ſi vn9.§.pncipaliter.ſ̃.de arbit.

ADDE an tertius aſſūptus dicaṫ arbiter.pe.de anch.ꝯſilio.cclxxvij.Et an terti9 electus habeat eandeȝ poteſtatē qȝ alij duo vide bal.conſilio.x.v.lib.

c Uivaſ q §.vetare.Et iſtum tex.limita nō habere locū in filio vel alia pſona rōne cōiunctiōis ſm̄ bal.in.l.ſi fine.C.ad velleia.⁊ ibi late de materia.⁊ vide bar.i.l.ſi cū dotē.§.pen.ſolu.matr.⁊ bart.in.l.i.ſ̃.de eden.

d ¶ Si ego.ſtatiȝ efficiūtur.Adde bar.⁊ quod nota.dixit bal.in.l.ancille.C.de fur.i.v.col.

tionem furti non uidetur contractus. Circa ꝑtinentia ad hanc materiam dic plene: ut per gl. ⁊ docto. in. l. ſi ego. §. partus. ſ. de pub. ⁊. C. e. .l. ancille.

Cum fur. Op. de. l. ſi res. ſ. de iur. do. glo. non ſoluit. dicunt quidam ibi ſpeciale uel ibi ponitur caſus econtra. dic tu[a] ꝙ in uniuerſalibus iudicijs precium ſuccedit loco rei ſicut in petitione hereditatis: ⁊ in fideicommiſſis uniuerſalibus: ut. l. ſi ⁊ rem ⁊ precium. ⁊ quod ibi no. de pe. here. ſ. ⁊. l. imperator. §. ſi. cum. l. ſeq. ſ. de leg. ij. ſed dos eſt quoddam uniuerſale ſicut hereditas peculium ⁊ ſi. ut. l. quod dicitur. ſ. de impen. ⁊ ibi no. dixi plenius. ſ. ſolu. matri. ſuper rub. in. q. illa quid ſit dos.

i **A furti.** ¶ Op. d. l. ſi quis fur. §. qui lancez. ⁊. l. qui tabulas. ſ. e. gl. dicit. ſubaudi hic tm̄. q. d. ſit in electōe actoris quid dupletur. dic tu quod duplatur intereſſe[b] ueruꝫ ⁊ cōmune non ſingulare hoc eſt affectionis. Pro cuius rei gratia debetis ſcire. quādoqꝫ quis uult agere furti rōne dominij rei ſubtracte. ⁊ tunc ſit duplatio uel q̈druplatio reſpectu ueri dominij: ut hic. Itē reſpectu intereſſe: ut. l. qui tabulas. ⁊. l. ſi quis uxori. §. pe. ⁊. l. ſi uendidero. in prin. Quādoqꝫ qs uult agere furti reſpectu alterius intereſſe. ⁊ tūc ſemper duplatur uel quadruplatur illō itereſſe ut. d. l. ſi uendidero. §. i. ¶ Sed ſi queratur qō eſt iſtud intereſſe qō duplat̄. Rñ. nō loqmur de itereſſe ſingulari affectiōis: ut hic: ſed de alio intereſſe ⁊ extra rem ⁊ etiam cōſiſtente in lucro ſine alterius iniuria: quia bene ueniet duplandū ut. d. l. ſi quis uxori. §. pe. lꝫ quedam opi. ſit hic in glo. que innuit cōtrarium ⁊ male.

Ex. §. ſequenti.

¶ Qualiter intelligatur ꝙ quis preſtat auxiliū.

Ope. ¶ Ad id quod hic dicitur inimicitiaruꝫ tñ cauſa. Op. de. l. qui iniurie. ꝭ. e. So. hic ſciebat alios facturos furtuꝫ certos uel incertos nō curo. ibi ſecus. ſimile habuiſtis. ſ. e. l. qui ſeruo. §. plus pompo. ⁊. l. ſi pauonem. Circa. l. iſtam eſſent' querenda duo. primo de conſilio. ſecundo de ope. materiaꝫ de cōſilio ponit Dy. in. c. nullus ex conſilio. extra de regu. iu. lib. vj. ⁊ glo. in. l. conſilij. ꝭ. de regu. iu. dicam plene. in. l. non ſolum. §. ſi mandato. ꝭ. de iniur. ⁊ de auxilio ⁊ ope dicam hic aliqua.

¶ Aduerte debetis ſcire ꝙ punitur quandoqꝫ opem ⁊ cōſilium ſimpliciter datum alicui non contemplatione certi actus. utputa dicit ſtatutum quicunqꝫ dederit opem uel auxilium exbānito puniatur in tm̄. quandoqꝫ punitur auxiliū reſpectu certi actus: ut puta qui dederit auxiliū ad maleficiū ꝯmittendū. ꝑmo caſu auxiliū intelligit̄ multuꝫ late pro quolibꝫ adiutorio ſiue mutuet̄ pecunia: ſiue pariter aſſocietur: ſiue quid aliud faciat quod ad eius utilitatem pertineat hoc probatur in. l. iiij. in prin. ꝭ. ad. l. iul. ma. ibi cuius re opera ⁊c. Tamen circa hoc eſt aduertendum: quia quandoqꝫ prebetur tali auxiliuꝫ ſciente ſuperiore implorando ſimpliciter miſericordiam ut ſi procuro hic ꝙ aliquis exbāniatur iſtud eſt licitum regulariter: ut. l. ſi fuerit. ſ. de re. du. ⁊. l. in metalluꝫ. ꝭ. de penis. ⁊. l. diuus. fallit in eo qui eſſet damnatus pro crimine lexe maieſtatis pro quo non licet ſupplicare: ut. l. qſquis. C. ad. l. iul. maie. quandoqꝫ hoc ſit coram ſuperiore in uia iuſticie: ut quia peto pronūciari bannum nulluꝫ. uel peto caſſari allegans aliquam cauſam iuſticie. ⁊ pone ꝙ cum ſuccumbā an ego qui fui procurator uel aduocatus in curia uideor preſtare[c] auxiliuꝫ. ad hoc facit quod ponit multum late Inno. extra de ſentē. ex. c. ſolent. in glo. magna. ¶ Quandoqꝫ preſtatur auxilium extra iudiciū ignorante ſuperiore: ut mutuando pecuniam uel aliud adiutorium: ⁊ tūc punitur: ut. d. l. iiij. ꝭ. ad. l. iul. maie. ⁊ hoc de primo. ¶ Uenio ad ſecundum: ⁊ debes ſcire quādoqꝫ quis preſtat auxilium ante maleficium: ut ſi preſtat ferramenta[d] uel ſcalam cauſa faciendi furtum uel pecuniam cauſa inueniendi aſſaſſinum uel domum ubi ſtet ad talia faciendum: ⁊ ſimilia: ⁊ tunc uidetur preſtare opem maleficio ut. ꝭ. eo. l. ſi pignore. §. ferramenta. ⁊. l. utrum. ꝭ. ad. l. pompe. de parrici. ⁊. ꝭ. de adult. l. qui domum. ⁊ iſte punietur eadem pena qua principalis delinquens habita tamen diſtinctione qualitatis ſecundum quod dixi in. l. is qui opem. ſ. eo. In accuſatione tamen que fieret de tali auxiliante non eſt neceſſe ꝙ ponatur tempus illi[9] auxilij antea preſtiti: ſed ſufficit tempus delicti: ⁊ locus delicti: quia illo tunc obligatur: ut. ſ. e. .l. qui ſeruo. ⁊ ibi dixi: ⁊. ꝭ. eo. l. ſi quis uxori. §. neqꝫ uerbo. Quandoqꝫ quis preſtat auxilium in ipſo actu quo maleficium committitur aſſiſtēdo malefactori: ut habilius committatur ⁊ tūc idē punit̄ tanꝙ̄ preſtans opeꝫ. ⁊ eadē pena ſemper cum diſtinctione quam dixi in. l. is qui opeꝫ .ſ. eo. probatur in. l. i. C. de rapt. uir. que eſt notabilis. l. ad iſta. Quandoqꝫ preſtatur auxilium poſt maleficium[e]. utputa quidam preſtitit auxilium homicide ad euadendū: uidi iam aliquos aſſeſſores illos punire tanꝙ̄ preſtantes opeꝫ homicidio. arg. d. l. raptores. ſed mihi non placet naꝫ ſi bene reſpicis hanc. l. requiritur ꝙ preſtet̄ auxiliū ad ipſum homicidiū ſeu maleficiū committendū. ſed in. q. noſtra non fuit preſtituꝫ auxilium ad cōmittenduꝫ ſed ad euadendum: ⁊ ideo puto ꝙ teneat̄ ex illo ti. C. de his q latro. ⁊c. l. i. ⁊ ulti. uel ſi impediret familiā[f] capere teneretur. l. iul. de vi. ut in. l. lege iul. ꝭ. ad. l. iul. de ui. pub. ⁊ in auc̄. ut omnes obe. iu. §. pe. dixi i. l. .ij. in ſi. ꝭ. ad. l. cor. de ſicca. hoc probat. d. l. raptores. punitqꝫ aliter iſtos qui preſtant auxiliū ad euadendum ꝙ̄ eos qui preſtant auxiliuꝫ ad maleficium committendum. predicta uera niſi preceſſiſſet conſilium ante: puta facias: quia ego adiuuabo te ad euadenduꝫ: quia tunc illa ſpes data eſt auxilium ad maleficium committendum: ut hic dicitur. Quero utrum[g] ille qui dat conſilium uidetur preſtare opem. reſpon. tex. in. l. qui ſeruo. uerſi. idem pompo. ſ. e. uidetur dicere qſ ſic. ſed hic uidetur dicere contra. Breuiter large ſumendo omnes qui dant conſilium dant opem. eſt enim quoddam adiutorium ⁊ quedam confortatio iſta talis impulſio ⁊ conſilium. ſed ſtricto modo loquendo differt conſilium ab ope: ut hic: ⁊. l. ſepe. ꝭ. de uer. ſig. Alia plura circa opeꝫ dic ut dixi in. l. is qui opē .ſ. eo. ⁊. l. qui ſeruo. per to. legem.

a **Si quis uxori[b].** ¶ Op. dicitur hic ꝙ uxor tenetur rerum amotarum. ¶ Contra. C. eo. l. ſi. §. ſi. So. intellige rerum amo. hoc eſt in factuꝫ propter res amotas ſm̄ Ja. de are. ⁊ no. in. l. contraria. ¶ Item op. de. l. ⁊ ideo. ij. reſpon. ſ. re. amo. glo. ſol. ꝙ ſeruus ibi non cōmiſit furtū: quia erat bone fidei. ideo tanꝙ̄ pre

a ¶ Cuꝫ fur. dic tu. Hic ē argumentū ꝓ dicto barto. in. l. i. in .viij. col. C. de cōfeſ. vbi vide.

b A furti duplatur itereſſe an in maleficijs itereſſe poſſit excedere duplū. vide bart. i. l. i. in .x. col. de ſēten. q ꝓ eo. in. §. ope. in .i. col. in v qñqꝫ punit̄ auxiliū reſpectu certi actus ibi i. l. .iiij. poſt ꝑnci. ad. l. iuli. maie. ⁊c. ⁊ i .l. ſi ſciente. ⁊ ibi bart. ꝭ. ad. l. pōpe. d parri. ꝑ illuꝫ tex. ⁊ ibi dicit ꝙ ēt mutuans pecuniā nō dicit̄ ꝓſtare opeꝫ ſeu fauorem idē dicit barto. i. d. l. iiij.

c ¶ Uideor preſtare. Et aduerte qr bar. in. l. p[9] legatū. §. ſut qui. de his q. vt indi. tꝫ ꝙ aduocat[9] vel fideiuſſor bāniti dicit̄ preſtare auxiliuꝫ vel opem.

d ¶ Preſtat ferramenta. Adde tñ qō ſi cōcedo arma vel famulatū tibi dicēti te ire in villā ⁊ iuiſti ad occidendum hoiem nō teneor vt preſtās opeꝫ ideo oporꝫ cōſtare d ſcientia. l. qcū. ꝗ. ⁊ ibi bal. in pe. col. C. de ſer. fugi.

⁊ vide bar. in. l. oēs. C. de agri. ⁊ cē ſi. li. xj. ⁊ de materia preſtantis auxilium. vide plene ſali. in .l. i. C. de ra. virg.

e ¶ P[9] maleficiuꝫ. Adde bar. ꝑ illaꝫ. l. in. l. iij. §. ſi quiſqꝫ. ad ſille. ⁊ adde bal. in. l. nō iō minus in pe. col. de accu.

f ¶ Impediret familiaꝫ vide bar. in .l. furti. ꝭ. e. bal. ⁊ ange. in. l. ij. C. de his q latro. ⁊ in. l. nō iō minus. C. d accu. in pe. col. ⁊ qd de receptāte rē furatam vel ipſum furē. uide bar. in .l. furtū. ꝭ. e.

g ¶ Quero vtrū. An ꝑſuadēs ꝯſilium videat̄ ꝑſtare opē. ſali. i .l. i. in. i. col. .C. de ſer. fugit. ⁊ habes ibi qño ⁊ qñ qs teneat̄ d cōſilio. adde bar. in. l. nō ſolū. §. mandato. de iniur. in verſi. quero vtrū in ꝑſuadente. ⁊ in ſi. illius. §. ADDE an preſtans cōſilium dicat̄ preſtare opē bal. conſilio .cccx. iij. lib. ⁊ bar. ꝯſilio .clxv.

b Si quis ſ vxori. §. apd labeonem. ſi ſine culpa. Adde bal. i .l. falſus. in ſi. viij. col. .C. e.

ſtans opez mulier non poteſt teneri. hic vero fecit furtum. ¶ Item op. ad id quod dicit de cōſilio ⁊ uidetur ꝙ tex. ſibiipſi contradicat. ſo. dicunt quidam ꝙ ſequens reſponſum corrigit ꝑcedens. vel uerius primo loquitur quando fili⁹ caſtrenſe peculium non habebat. ſecundo quādo habebat. ¶ Op. ꝙ in patrem actio famoſa non detur. ſo. fateor ꝙ nō datur actio furti nec alia actio famoſa: ſed datur actio in factum.

¶ Ultimo tene menti diſtinctionem hic poſitā in glo. ⁊ l. ſequitur. §. ſi rem. ſ̄. de vſucap. circa qđ vide qđ no. Cy. in. l. i. in. viij. op. C. de ſer. fugi. ⁊ quod dixi in. d. §. ſi rem. Principiuz hui⁹. l. inducebant quidaz ad. q. ꝙ quando pro furto imponitur pena corporalis puniatur filius ſubtrahens patri quoniam habet vnde ſoluat. ſcilicet corpus ſuum ſicut cum habet caſtrenſe peculium. ſed de hoc habuiſtis tex. in. l. reſpiciē dum. §. furta. ĩ. de penis.

Si ſulphurarie. ¶ Circa materiam huius. §. dic: ut habuiſtis. ſ̄. e. l. ſi apes. §. i.

Ex. §. ſequenti.

¶ An teneatur bidellus ſi alius ꝙ̄ famulus ſcolaris capiat librum ibi dimiſſum.

Apud labeonem. ¶ Hic. §. eſt ſingularis nec repeirtur alibi. circa. §. noſtrum queritur vtrum iſte uenditor filigis liberetur cedendo actionem. quidam dicunt ꝙ ſic: ut rug. nec aliquid allegat. ſed pro eo allegat dy. ſ̄. e. l. euz qui. in princi. ⁊ l. cum quis. §. ſi debitorem. ſ̄. d ſol. ⁊ l. ſi quis ſeruo. Alij dicunt contra. nam ſi iſte filiginarius erat debitor in genere: ergo nō liberatur interitu. ita dicit glo. Ad. ll. contrariaſ reſpondet dy. quia in. l. eum qui erat debitor ſpeciei: merito interitu liberatur ſi ſine culpa deſinit poſſidere. Ad. §. ſi debitorem. ⁊ ad. l. ſi qs ſeruo. reſpondet ꝙ ibi fuit ſpeciale mandatum de ſoluendo certe perſone. hic autem fuit mandatum generale: ut quia non deſignata certa ꝑſona cui ſolueretur. iſta opi. eſt glo. ⁊ Dy. ⁊ iſta ſatis placet. arg. pro hoc. ſ̄. de ſo. l. ſi hominez. §. ſi nullo. ¶ Ulterius iſta. l. inducitur in arg. ꝓ ſcolari: ut ſi alius ꝙ̄ famulus ſuus uadat ad bidellum pro libro: ⁊ ipſe ſibi tradidit non liberetur bidellus. ita dicit dy. ⁊ non plus dicit. ſed certe hic. §. loquitur in eo qui eſt debitor generis. ſed bidellus eſt debitor ſpeciei certe: ⁊ ideo eſt aduertendum. quandoqz ſcolaris recedit ⁊ aſſignat librum bidello ſpecialiter ⁊ tunc uidendum eſt cui bidellus reddidit. aut enim reddidit famulo conſueto aut ſocio conſueto: ita ꝙ ſibi culpa non poteſt imputari ⁊ non tenetur: ut. l. eum qui. §. ſi. ⁊ l. argentum. ſ̄. commo. ⁊ idez puto eadem ratione ſi reddidit alteri apportāti aliquod ſignum cui deberet bidellus uerisimiliter credere: ſed ſi librum non aſſignauit bidello. ſed ſimpliciter poſuit in ſcolis[a] an teneatur bidellus. tex. videtur ꝙ ſic in. l. i. in ſi. ſ̄. nau. cau. ſta. ſed certe ille tit. loquitur contra nautas cau. ⁊ ſtabularios ſpecialiter contra ius commune: ut. l. iij. in ſi. eo. ti. ⁊ ibi no. ⁊ habuiſtis. ſ̄. e. l. qui vas. §. ſi ego. vnde cum bidellus non ſit de illis de iure communi nō tenetur. ſed magis dicerem in eum debere dari actionem ſm diſtinctionem. l. dominus horreoruz. in prin. ſ̄. loca. ⁊ l. ex diui. C. loca.

Ex. §. ſequenti.

¶ Qualiter itelligatur ꝙ qui iudici dederit uel promiſerit aliquid ut pro ſe ferat ſententiam incidit in penam falſi ⁊ cum aliquis reperitur in carceribus ⁊ neſcitur ad cuius inſtantiam ſit debet fieri bannimētum: ⁊ ſi nullus cōparet debet relaxari.

Si fugitiuum. ¶ Hic eſt etiam bonus ⁊ ſingularis caſus. Aduerte circa. l. iſtam primo not. ꝙ cuſtodes carcerum qui aliquos dimittūt de mādato rectoris non tenentur. ſed tenetur rector cuius mādato dimittiť. ſed ſi qua actio dari debeat dabitur contra ipſuz qui facit dimitti: ut. l. ne qs. ĩ. de cuſt. re. ¶ Ulterius dicitur hic ꝙ datur actio in duūuiros vt ipſi cedant actionem. Contra immo actio competit ipſo iure ex ſtipulatione iſtorum officialium ſine ceſſione. vt. l. i. §. exigere. ſ̄. de magi. conue. So. dicit glo. concedo de utili. ſed hic loquitur de directa. doct. dicunt ⁊ bene ꝙ. l. ꝯtraria loquitur quando officials ſtipulatur nomine alterius ⁊ ad vtilitatē alterius. ſecus ſi ſtipuleť ad cautellam ⁊ defenſionem ſui. tunc nulla actio competit niſi cedatur ita loquitur hic. ¶ Sed quero que cautio fuit iſta quam duumuiri receperunt. glo. dicit ꝙ iſta fuit cautio de rato. potius puto ꝙ iſta fuit cautio de conſeruando duumuiros indēnes uel de defendendo eos: ut. l. cum idez. ſ̄. d per. here. quaz glo. alleg. ⁊ l. ſi is a quo. ſ̄. de rei vē̄di. ⁊ ſecundum hoc habes hic caſum ſatis pulchꝛ tu habes ꝙ qui iudici dederit aliquid uel promiſerit ſibi ad hoc ut habeat ſententiam incidit in penam falſi: ut. ĩ. ad. l. cor. de fal. l. i. §. ij. ſed illud debet intelligi quando promittitur aliquid per quod ſibi acquiratur. ita loquitur. l. i. ⁊ ij. ſ̄. de calū. ſed ſi promittitur tantū defenſio de conſeruando[b] eum indēnem. tunc nō iſcidit in crimen falſi: vt hac. l. ¶ Tertio uos habetis hic in fine ꝙ ſi duūuiri non receperunt fideiuſſores ꝙ ipſi duumuiri nullo modo teneantur. Contra qui incaute dimittit ſeruum alienuz detentum in carcere tenetur ei cuius intereſt. arg. in. l. mancipia. circa ſi. C. de ſer. fugi. ⁊ l. ſi. in ſi. ĩ. de cuſto. reo. So. debes hanc. l. intelligere ꝙ iſte ſeruus vt fugitiuus detinebatur in carcere. ⁊ ignorabatur cuius eſſet: vt. l. liminarche. ſ̄. de ſer. fugi. ⁊ ſic cuidaz repoſcenti fuit redditus tā ꝙ̄ proprius cū alius contradictor: vt dominus non appareret. quod no. ꝓ rectore qui quādo aliquem reperit in carceribus nec reperitur cauſa quare ſit ibi: ſi factis bannimentis non reperitur aliquis qui faciat eum detineri poterit euz licite relaxare: vt hic. ⁊ iaz ego pluries fieri feci.

Si quis de manu. ¶ Quod hic diť ali⁹ intelligas ſiue alius ſit ab eo ſuppoſituſ ſiue nō ut. l. in furti. §. opem. ſ̄. e. ⁊ ibi dixi.

Si quis maſſam. Que erat ratio dubitandi. dicit glo. ratio eſt quia uidebatur ꝙ deſiiſſet eſſe dominus per ſpecificationez. ſed hoc non eſt verum: quia non ſpecificauit bona fide ⁊ iſta ratio eſt generalis ad totum. §. preterea in maſſa ⁊ in poculo eſt alia ratio: quia poteſt reduci ad aliam rudem materiam: vt. l. adeo. §. cum quis. ſ̄. de aqui. re. do.

Neqz uerbo. ¶ Dy. ponit caſuz per. l. ſi is qui ſimulabat. ĩ. e. de hac. l. vidiſtis. ſ̄. eo. l. qui ſeruo. in prin. ⁊ in. §. plus pomponius. tenementi.

Si quis aſinum. ¶ Ibi furādi animo. i. non ſoluendi qđ pro tali vſu conſueuerat dare.

[a] ¶ Poſuit in ſcolis. Sz qd ſi ſcolaris ad domū ꝓpꝛiam doctoris ſui legētis libꝝ poꝛtauit: ⁊ ibi relaſſauerit nec aliter cuſtodiri mādauit ⁊ ſit ꝑditus an doctoꝛ teneať. dic qđ non. ita tz bal. in auč. habita ad ſi. C. ne ſi. pꝛo patre ⁊ eſt tex. per arg. a ſpāli i. l. i. §. parui. ſ̄. nau. cau. ſta. quia doctoꝛ tenetur ad legenduz nō ad cuſtodiēdū libꝛū. Et ad iſtas queſt. bñ facit glo. no. i. l. rogaſti. in pꝛin. in ver. alij. ſ̄. ſi cerpe. Quid āt ſi in domo amici mei repoſui rē meaz vel aliter eā cuſtodiri mādaui ſi ſit ꝑdita an teneať. dic ꝙ nō ſm Cy. ⁊ bal. in. l. inuitus. C. de ꝑcu. ⁊ ē tex. in. l. ſi ego. i ſi. ibi ſi cuſtodit ⁊c. de iure do. ⁊ Jo. an. in rubꝛi. depoſi. i addi. ſpe. q al. le. tex. inſtit. qui. mo. re ꝯ̄ hi. obli. §. ꝑterea. ⁊ hic i. l. i. in pꝛin. ff. depo. bal. etiā ponit in. d. auč. hita. in ſin. ⁊ not. bal. in. l. certi. C. loca. ⁊ ibi cy. ⁊ bal. in. l. filius. i. §. inuitus. de ꝑcu. niſi rō cōiūctōiſ ſanguinis iducat tacitū cōſenſuz. vt. d. l. ſeruus cōis. de do. iter vi. ⁊ vx. ⁊ ita repio

qđ trāſit ro. i. l. q dotis. ſo. ma. in ſi. ſed ego ꝯſidero. ꝙ i. d. l. ſi ego erat rō coiūctionis: q꞉ maritus ⁊ vxoꝛ ſunt cōiūcti. l. māifeſtiſſimi. §. ſi. C. d furt. ⁊ tñ ibi non ꝑſumiť cōſenſiſſe ꝓ opi. cōi facit q꞉ eſt ſpāle i nauta ⁊ cau pōe. l. ij. §. recipit. ſ̄. nau. cau. ſta. in ꝯ̄triū videť cē ius cōe qđ not.

[b] ¶ Si fugitiuū. de ꝯſeruādo iudex anteqꝫ ſentētiā ferat pōt petere ſibi caueri d idēnitate intelligas tñ ſm bal. i. l. i. C. de cōdi. ob turp. cau. ut ibi ꝑ cū. qđ ſin. tene mēti. Et qd in ſindico. vid bar. in. l. ſi a reo. §. ſi. de ſideiuſ. ff. ⁊ i auč. nouo iure. C. de pe. iudi. ⁊ bart. in. l. i. in ſi. de calū. per bal. i. l. ſi cōſtitit d pena iudi. vbi ēt dicit ſi dederit pign⁹ ad de gl. ⁊ bal. in. l. i. C. de magi. cōue. vide pau. de ca. in. l. cū ꝑ quo. ad ſi. d inius voc. ⁊ ibi bal. in lectu. antiqua

Cum ticio. ¶ Hoc eſt uerum ſi erratur in perſona. ſecus ſi in qualitate perſone: ut.l.falſus.§.ſi qs mihi.ff.eo.

Si maiora. ¶ Hanc materiaꝫ habes.ff.de dolo.in.l.arbitrio.§.dolo cuius.ff.de dolo.

Si linea. ¶ In hoc quod dicitur hic de margaritis ꝙ debꝫ dici numerus debes intelligere de margaritis groſſis que venduntur ad numerum.ſed de margaritiſ minutis debet dici pondus uel menſura: ſicut ĩ vino frumento ⁊ ſimilibus: quia eſt eadeꝫ rõ.

a ſ Iſ qſ iurauerit Uide bald. in.l.ſi.in.iij. opp.in pri. C.eo.⁊ i. d. l.is cui.

Si quis iurauerit[a]. ¶ Intellige hunc.§.ſm ea que dixi.ff.e.l.ei qui.

Si ſeruus. ¶ Hic eſt bonus.§. ¶ Op.ꝙ in actiõe furti nõ habeatur ratio lucri: ut.l.ſi is cui.ĩ.e.Gloſo.hic multum no. non habeatur ratio lucri pcipiendi cum alterius iniuria: ut in contrario.ſꝫ hic percipiť ſine iniuria alterius.hoc tenet Dy.ff.de dã.infe.l.proculus.⁊ oẽs.⁊ ſic glo.que eſt in.l.i.C.de ſen.q̃ pro eo quod intereſt. que dicit ꝙ hodie indiſtincte habetur ratio lucri.non dicit uerũ: imo hodie diſtinguitur ſicut ⁊ olim.

Si ſtatuliberum. ¶ Opp.ff.l.inter oẽs in prin.ff.e.ſo.hic extitit conditio añ aditam hereditatem.⁊ ſic nõ potuit cõmitti furtum ⁊ hec eſt una lectura.⁊ ſecundũ hanc lecturam hec.l. non haberet dubium .ideo dicunt alij ꝙ hic fuit res ſubrepta poſt aditam hereditatẽ.ante tamen q̃ adiretur iudex ꝯdictio extitit uel res periјt.⁊ ſic ob.contrariuꝫ.ſed glo.rñdet ꝙ hic extinguitur act.furti cõdictiõe furtiua.ſed.l.contraria loquitur in actione penali.Alij ut Cy.ſequendo ultramõ.ꝙ hic loquitur quando deſijt intereſſe ex cauſa que retrotrahiť. ibi ꝓo ſecus ut ar.pro hac ſolutio.ĩ.l.ſi uendidero .§. titius uer.ꝙ ſi pecunia.ita no.per Cy.C.de fur.l.fin. circa prin.hoc non placet ꝙ in legatis conditio exiſtens trahatur retro: ut.l.ſi mater.§.eandem ff.de excep. rei iudi.⁊ l.i.§.i.ff.ad.ſil.ideo tene ſo.glo. ¶ Item op.de.l.ſi uendidero.§. cũ aũt ĩ.e.ſo.fateor ꝙ conſideratur uerum preciũ rei. ſed uerum precium eſt q̃ti res uendi poteſt hoĩ qui ſciat conditionem ⁊ qualitatem eius: ut hic ⁊.l.mortis cauſa capio.§.fi.ff.de don. cã mor.

b ſ Iqſ ex domo. ſigularis lex Habes hic An robaria poſſet fieri abſenti ad quaꝫ.l.ſi ita remittit bal. in.c.i.§.ſi duo de pa. tenẽ.⁊ uide bald. in.l.ſi quis in tantam.in.viij. col.C.vnde vi ⁊ bal. in. d.l.i.vi bo. rap.⁊ hanc l. allegat gl. ⁊ barto.i.l. infameꝫ. in prin. de pu. iudi. vtrum raptor tene qſ furti manifeſti. maxime ſi depre.

ſ **I quis ex domo**[b].

¶ Hec eſt ſingularis lex: nec habet concordanteꝫ. ¶ Op.ĩ.ui.bo.rap.l.i.⁊ inſti. ui bo.rap.in prin.ubi qui rapit ui tenetur furti. dicit Pla.ſo.ſpãle in iſta rapina que cõmittitur ſine uiolẽtia perſone cũ perſona nõ inueniť. hoc non placet glo.⁊ ideo dicit ꝙ hic dicitur actionem furti tolli.intellige per exactionem que eſt facta per actionem ui bo.rap.alias ſecus. Item ſcias ꝙ Pla.per hãc.l.fundabat unã ſuaꝫ opi. ꝙ raptor non tenetur furti manifeſti etiaꝫ ſi ipſe deprehendatur.ſed ipſe dicit contra caſum.l.ſi vendidero.§.cuꝫ raptor.ĩ.e. ¶ Ultimo ſcias qſ glo.dicit ꝙ hic eſt caſus ſpecialis[c] in quo rapia eſt priuatum crimen.ita habuiſtis no.ĩ. de pu. iudi.l.infamem.

q **Ui iniurie cauſa.**

¶ Opp.de.l.in furti.§.ope.ff.eo. ſolu. ibi habuit animum: ut furaretur res ab alio certo uel incerto: ut ibi dixi. alias ſecus.

Si ſeruus. ¶ Hic.§.ẽ aliquãtulũ difficiliſ. Diciť hic ꝙ actio furti euaneſcit ſi deſinat actoris intereſſe cõtra de.l.inter omnes.in princi.ff.eo. dicit glo. expone furti actione.i. condictiõe furtiua. Iſta expoſitio non poteſt ſuſtineri.nam cõdictio furtiua datur ſolum domino nõ commodatario: vt.l.i.ff.de condi.fur.⁊.l.fi.§.ſed cum in ſecunda.C.eo.dicendum eſt ergo prout no.in.l. contraria.quia ibi loquitur quando agitur actione furti ratione dominij.ſecus ſi ratione alterius itereſſe ut.l.fullo.§.ſi actione.ĩ.e. Rationeꝫ aũt diuerſitatis cogitetis per uos. hodie aũt iſtud procederet ſine ſcrupulo cum cõmodatario nõ detur actio furti niſi conueniatur commodati: vt.d.l.fi.C.eo.unde ſi dominus eſt paratus actionem remittere nunq̃ uidetur nata actio furti cõmodatario. ¶ Item oppo.ꝙ iſte actiones inuicem tolli debeant compenſatione quatenꝰ concurrunt ut.l.i.⁊.ij.ff.de compen. ſolu. hic licet ex utraqꝫ parte debeatur: q̃titas tamen ex vna parte eſt datio pro noxa in ſolutum.⁊ ideo quoddãmodo ſpecies uidetur deberi cum ſit ĩ electione dbitoris: merito compenſatio nõ põt obijci.uide glo.que incipit.i.ꝯditio ibi.ſed quare ⁊c̃.contra hoc uidetur tex.in.l.ſi ſeruus cõis §.i.ĩ.eo.ideo intellige hanc glo. ut ibi dicam. ¶ Circa ſecundum reſponſum querit glo.que eſt ratio ꝙ ex contractatione ſerui commodatarij non naſcitur actio furti: ſed ex cõtractatione ipſius cõmodatarij oriretur.glo.non rñdet: ſed dic ꝙ poteſt eſſe ratio ſecundum doc. quia quando cõmodatariꝰ ꝯtractat eſt perſona que poteſt obligari cõmodanti cui danda eſt actio. ſed quando ſeruus contractat non eſt perſona que poteſt obligari cõmodatario domino ſuo: cui tunc daretur actio.certe iſta ratio procedit ſecundum hec iura hodierna cum non debeat dari actio cõmodatario: ſed ipſi cõmodanti ſi vult: ut.d.l.fi.C.eo.dicendum eſſet hodie obligari commodatarium ex perſona ſui.

Qui ferramenta. ¶ De materia huiuſ §.dixi.§.e.l.in furti.§.ope.

d Um creditor.l.ſi quis in tã tã. Uide ibi gl.⁊ bar.⁊ doc.q hoc tenent.⁊ vide omnino bar.in.d.l. iij.in prin. C.de pig.in ſua lec.

c **Um creditor.** ¶ Hec ẽ ẽt notãda l.contra hanc.l.op.C.ui bo. rap.l.iij.dicunt quidam hic loquitur in dubio.ar.l.merito ff.pro ſocio.ſed ibi loquitur in caſu certo: qa cõſtabat ꝙ habebat animum lucrandi.uidete iſta ſo.eſt uera in ſe q̃tum ad actionẽ furti.ꝙ in dubio nõ uidetur auferre animo lucrandi ſibi: ſed ut incumbat pignori ſuo.ſed q̃tum ad penam. l.ſi quis in tãtam[d] uel ad penaꝫ edicti diui marci in.l.extat.quod me.cau.⁊.l. creditores.ĩ.ad. l.iu.de vi priua. Iſta ſo.non eſt bona: quia non licet ſibi ius dicere etiam ut pignori incumbat. quare dicit glo.ꝙ hic accepit ex ꝯuentione uel iudicis auctoritate.⁊ hanc ſol. tenet Cy.in.l.ſi quis in tantam.in.vi.cõtrario.C.vnde vi.

Interdum. Iſte eſt notabilis.§.⁊ non eſt alibi.

Ex.§.ſequenti.

¶ An liber hõ poſſit ſe dare alteri ut torqueatur: ⁊ per criminalem cauſam an tollatur ciuilis et an iudex maleficiorum poſſit incidenter cognoſcere de cauſa ciuili: ⁊ an procedat libellus de damno dato ſi dico peto eum puniri et comdemnari ⁊ rẽ mihi reſtitui ſeu damnũ emẽdari.

e ¶ Caſuſ ſpecialis. vide caſum ſpãlẽ in quo rapina eſt crimen priuatum.⁊ vide bar.no.in.l.fi.i.fi.ff.t.ii.

(datur. vide gl.in.l. marcellus.de v.ſi. que dicit ꝙ rapina requirit raptorem rapinã ⁊ reꝫ raptã.)

Qui furem. ¶ Habes hic[a] ꝙ licet capere furem ⁊ ducere eum ad iudicem. Contra nemo debet ſibi dicere ius: vt. l. extat. ff. quod me. cau. ⁊. l. ſi quis in tantam. C. vnde vi. ⁊. l. vlti. C. de exhi. reis. Sol. ſpeciale eſt hic: quia ſi non liceret capere ipſe aufugeret ⁊ pro hoc facit. ff. eo. l. ſi quis in ſeruitute. §. fi. ⁊. l. capite quinto. ff. de adult. ⁊. l. ait pretor. §. ſi debitorem. ff. de his que in frau. credi. ⁊. C. de iude. l. nullus. iſta eſt vna ſol. ⁊ vera. alij dicunt ꝙ hic fuit datus a domino: vel ipſemet ſe dedit ſi erat liber vt eum torquerem ⁊ crimen inquirerē non ꝙ darem iudici. ſed ego dedi: vt. l. cum ſeruus. ff. de condi. ob cau. inquantum gl. dicit de ſeruo. verum dicit per. d. l. cum ſeruus. ſed inquantum dicit de libero homine videtur mirabile ꝙ iſta glo. tenet ꝙ liber homo poteſt ſe dare alteri: vt eum torqueat ad crimen inueniendum. nam videtur contra: quia nemo ē dominus membrorum ſuorum: vt. l. liber homo. ff. ad. l. acquil. Preterea poteſtas torquēdi[b] ē meri imperij: ut. l. defenſores. C. de defen. ciui. ⁊ in auc. de teſti. §. ſcimus. quod tenet Guil. de cu. in. l. imperium. ff. de iuriſdi. om. iudi. ſed ea que ſunt meri imperij non poſſunt pactis pretorum concedi: ut. l. priuatorum. C. de iuriſ. om. iudi. ergo male dicit glo. Preterea quis nō poteſt ſe committere priuato: ut ſibi faciat iniuriā ut. l. i. §. vſqꝫ adeo. ff. de iniur. ⁊ ibi dicam. vnde in libero homine puto ꝙ iſta glo. non dicat veritatem. ¶ Secundo habetis notare ꝙ per criminalem accuſationem tollitur ciuilis. cōtra. C. quando ciui. acti. cri. pre. l. i. glo. dicunt ſpeciale in caſu huius. §. quando ſic ciuiliter ⁊ extraordinario modo duxit ad iudicem. ita tenet glo. hic ⁊ ubiqꝫ dicam in. l. ij. §. i. ff. ui bono. rapto. ¶ Tertio habetis. dicitur hic ꝙ pecunia ſubrepta fuit reſtituta de mandato iudicis: hoc eſt preſidis vel prefecti vigilum. inquantum loquitur de preſide eſt planum: ſed inquantum dicit de perfecto vigilum uidetur contra: quia de re ciuili cognoſcere non poteſt: ut. l. iij. §. i.[c] ſupra de officio. perfect. vigi. Reſpondeo in hoc eſt mirabilis. §. iſte ꝙ iudex maleficiorum cognoſcat de re ciuili: qui de re ciuili cognoſcere nō pōt: ut. l. ſolemuſ. §. latrunculator. ff. de iudi. tamen incidenter poterit cognoſcere de queſtione ciuili deſcendente ex eodeꝫ facto: de quo criminaliter cognoſcit iubendo rem reſtitui. hic eſt tex. ⁊ in. l. iiij. §. ſi dicatur. ff. ſi. regun. Et per hoc dico ꝙ quando formatur libellus ſeu accuſatio. de dam. dato. uel de robaria facta dicendo peto eum puniri ⁊ condemnari. ⁊ rem mihi reſtitui ſeu damnum emendari ꝙ talis libellus procedit: nec uidetur intentari ciuilis ⁊ criminalis in eodem libello contra. l. interdum. ff. de publi. iudi. ſed uideor intentare criminalem tantum: ⁊ incidenter implorare officiuꝫ iudicis: ut incidenter faciat[d] rem mihi reſtitui ſeu damnuꝫ emendari ſm formam huius. §. ⁊. d. §. ſi dicat ſic intelligo. l. medicos. ff. de va. ⁊ extraor. cog. ⁊. l. pe. ff. de calum. ⁊. l. quod euitandi. C. de cōdi. ob tur. cau. cum multis ſi. facit ad hoc quod no. per Cy. C. ad. l. iul. de vi. l. ſi quis ad ſe fundum. ¶ Sed contra hoc op. de. l. defuncto. §. i. ff. de pub. iud. Reſpondeo contra ipſum delinquentem contra quem iudex maleficiorū poteſt criminaliter cognoſcere contra eundem poteſt cognoſcere in ciuili incidēter: ut hic. ſed cōtra tertiam perſonam non: ut. l. contraria. quod tene menti.

Ibis qui rem. ¶ Opp. de. l. in actione. §. ſi rem. ff. eo. glo. non ſol. ſo. ibi habebat retentioneꝫ occaſione debiti. idē ⁊ hic qñ habet retētioneꝫ ob aliquam cauſam occaſione debiti. ¶ Item oppo. ff. eo. l. cum es. §. i. ſed ibi habebat cauſam ab alio ꝙ̃ a fure ſm dy. puta ibi intererat ſua retinere propter actioneꝫ de euictione. facit quod nota. ff. e. l. qui iniurie. §. fina.

f **I ſeruus cōmunis.** ¶ Hec. l. diuiditur in vi. partes. prima loquitur in ſeruo communi ſurripiente. ſecunda de ſeruo pignorato. tertia d̄ ſeruo redibito. quarta de ſeruo certo empto mandato alicuiꝰ. quinta de ſeruo depoſito. ſexta de ſeruo commodato. ſecunda ibi: is etiam ⁊c̄. tertia ibi: ideꝫ dicendum. quarta ibi: quod uero ad mandati actionem. quinta ibi: idqꝫ euidentius. ſexta ibi: circa commodatum vſqꝫ ad. §. locaui. not. tex. ibi communi diuidundo contineri ⁊c̄. quia not. eſt tex. ¶ Oppo. de. l. falſus. §. fi. ff. eo. ſol. actio furti non naſcitur: immo nata extinguitur ſi aliquis dominus efficeretur partis: ut. l. contraria. ſed naſcitur actio communi diuidundo: ut hic. contra hoc uidetur iſte tex. ij. reſponſo. ubi dicit ꝙ ptē ſuaꝫ alienauit remanet actio. ſo. intellige ꝙ partem ſuam alienauit ſocius nō ille cui erat furtum factum. naꝫ ſi ille alienaret nō haberet communi diuidundo: quia alienauit: nec haberet actionem furti: quia fuit dominus partis: ut. d. l. falſus.

Is etiam illud. ¶ Hoc eſt uerum niſi ſciens dederit: ut. ff. in uer. ꝙ ſi ſciens.

Idem dicendum. ¶ Not. tex. ibi ꝙ in his quod amplius ſit aduerte. ¶ Oppo. de. l. ſi heres generaliter. ff. de lega. primo ſolu. glo. dicit aliud hic. quia hic ſua ſponte heres ſe obligauit. aliud in contrario: quia obligauit ſe de neceſſitate ut heres. ſed certe idem eſt ibi qd̄ hic: ut ibi not. ¶ Quero quid uult[e] dicere illa littera dum dicit niſi ꝙ in his ⁊c̄. pro cuius declaratione debetis ſcire ꝙ qñqꝫ in extimatione damni uel datione pro noxa eſt plus ꝙ̃ ſint fructus: quia ſeruus ualet plus ꝙ̃ ſint fructus. tūc non cogitur reſtituere fructus oppoſita compēſatione. idem ⁊ ſi tantum ſit in ſola noxe deditione quantuꝫ ſint fructus: ⁊ plus eſt in extimatione damni. ſi uero ſit tantum in extimatione damni quantum eſt in fructibus minus autem eſt in noxe deditione. tunc non poteſt obijcere compenſationem propter facultatem quam habet dominus dandi pro noxa. ita dicit gl. hic. ¶ Contra iſtam glo. ⁊ tex. uidetur alia gl. in. l. qui iniurie. §. i. ff. eo. Poſſumus dicere ꝙ illa intelligitur ſm iſtaꝫ uidelicet ꝙ noxe deditio: tūc

a ¶ Qui furē. habes hic. Vide ꝙ p iſtū tex. dicunt bar. ⁊ bal. in. l. ſi ab hoſtibus. ſolu. ma. in. §. i. ⁊ ſcripſi inſti. de ac. §. fuerat in. iiij. charta. ⁊ vtrum iudex inquirens poſſet dānare inquiſitū ad reſtituēdū dānū paſſo. vide ang. in. l. ſi vacantia in vlt. q. C. de bo. va. lib. x. ⁊ vide bar. in. l. ſi defuncto. in ſi. ff. de pub. iud. ⁊. l. pe. ff. de calū. ⁊ bal. in. l. ij. ad fi. C. de edē. adde qd̄ no. bal. in. l. qd̄ cuiꝫ tādi. de ꝯdi. ob tur. cau. ⁊ in. l. ſi quiſ ad ſe fundū. i vlt. col. C. ad. l. iul. de vi. ⁊ ꝙ ibi dicit. ¶ An quilibet poſſit cape maleſactorē. dic ꝙ ſic ſi cōmiſit crimē publicū: p quo quilibet poſſet accuſare: vt. l. gñaliter. ⁊ ibi bar. C. de decurio. li. x. ſꝫ pone latro accuſatus cōfeſſuſ eſt ſe palam furtū ⁊ plura delicta feciſſe. deinde ſuſpēdit an iſta cōfeſſio ꝓſit alijs ꝙ̃ accuſatori q ad bona furto ſubtracta io. an. iaddi. ſpe. i ti. d̄ accuſa. in. iij. p te. §. i. v̄. qd ſi latro: videtur dicere ꝙ ſolū accuſatori ſi p viā inqſitionis. de quo dic vt p bal. i. l. ij. ad fi. C. d̄ eden. ⁊ ang. in. l. i. ff. ti. i. ⁊ bal. in. l. i. i. iiij. col. C. de iud. in. l. penul. ⁊ i. l. mercalē. C. de condi. ob tur. cau. per bar. in. l. i. in. iij. col. de p ua. delic. ff.

b ¶ Ptās torquendi. Bene facit qd̄ no. bart. in. l. alia. §. i. ſolu. matri. vbi bal. ⁊ ange. repbendūt iſtā glo. qd̄ no.

c ¶ Vt. l. iij. §. i. Et p ſal. in. l. ſi qs ad ſe fundū. C. ad. l. iul. de vi ⁊ ibi no. p Cy. ⁊ bal.

d ¶ Vt incidenter faciat. iudex maleficioꝝ pōt incidenter cognoſcere de cā ciuili facit. l. quotiens. C. de iudi. facit ꝙ de conuerſo no. in. l. nullum. C. de teſti. ⁊ ibi bar. ⁊ no. Inno. in. c. cum oporteat. de accuſa. ⁊ dicit hic bar. in eodem libello adde eundē. l. i. C. qñ actio ciuilis. ⁊ adde qꝫ bal. in. l. de poſſeſſione. C. vnde vi. tenet ꝙ̃ bar. dicēs ꝙ in criminali nō venit incidenter intereſſe niſi i caſu huiꝰ. §. Et adde ad materiā bal. in. d. l. ſi qs ad ſe fundū. ⁊ i. l. ꝯctos populos. v̄. incidēter. iuxta hoc qro an ex vi ſtatuti ⁊c̄. vltra medietateꝫ repetat. C. de ſū. tri. ⁊ ſi de ca. ⁊ p cū dē in. l. i. in vlt. col. C. ſi a nō ꝯpe. iudi. in. l. ij. §. hoc edicto. ff. vi bo. rap. p bar. ⁊ bal. in. l. qui de crimine. in vlt. col. C. q accu. qui dicunt ꝙ i criminali nō poteſt venire condānatio ad reſtituendū rē ablatā niſi qñ d̄ maleficio ꝯſtat p ꝯfeſſioneꝫ ⁊ nō alias. ⁊ qꝫ iudex inqſitionis pōt incidēter cōdēnare ad reſtitutionē ſꝫ bal. in. l. ea q dem. in. xvi. col. C. q accu. ⁊ de materia adde tex. in. l. pe. ſi aduer. liber. ⁊ ibi nota. bar. ⁊ i. l. ſi liberti. C. de admi. tu. ⁊ adde ad materiā i. l. i. ff. ſi. regū. ⁊ an eꝫ iudex in cā ciuili poſſit conoſcere incidēter de cā crimiali. dicit bar.

e ¶ I ſeruus. §. idē. ꝙ ſic in. l. hoc iure. §. ſi. d̄ aqua. qnot. ⁊ eſti. dicēdū qro qd vult Add̄ qd̄ no. voluit bart. in. d. l. ſi. i ſi. de ꝯdi. inde. ff.

impediat compenſationem quando in extimatione ſerui eſt minus q̄ ſit debitum. certe iſtud non uidetur uerum: quia ſpeciei ad quantitatē non admittitur compenſatio: ut.l. ſi conuenerit de pig.act.ꝛ ideo non eſt curandum quantū ſit in extimatione ſerui: ſiue modicum ſiue multum. Quare Ja.de are.dicit ꝙ iſta glo. non dicit uex ſimpliciter:ꝛ quod hic dr̄ in tex. niſi qd in his amplius.exponit in his: ſcilicet negocijs: quia ſciens furem dedit uel furem non eſſe promiſit: ut infra ſequitur. ita intelligit Ja.de are. Uidete credo ꝙ iſta glo.poſſet ſuſtineri quando ex vna parte eſt debitum quantitatis ſimpliciter ex alia parte eſt debitum quantitatis ꝛ ſpeciei alternatiue: vel ē debituꝫ quantitatis: ſed eſt ſpecies in ſolutione: ut in cauſa noxali. ſi quidē quis vult obijcere compenſationem ſimpliciter ꝛ vult compenſare inuito tali debitore non poteſt.ita loquitur glo.in.l. qui iniurie.§.i. ſed ſi vult obijcere compenſationem conditionaliter hoc modo ſi eligeres mihi ſoluere quantitatem oppono tibi compenſationem.tunc non poteſt opponi: ꝛ ita loquitur iſta glo.hoc probatur ꝑ duas.ll.no.ad hoc prima eſt in.l.ſi debes.ṡ.de compenſa.ubi loquitur in debito alternatiuo.ꝛ .C.ſi maior fac.ra.non ha.l.v.ubi loquitur ī debito quantitatis quando ſpecies eſt in ſolutiōe.

Ex.§.ſequenti.

¶ In actione mandati contraria uenit leuiſſima culpa ꝛ in actione depoſiti cōtraria: que datur depoſitario contra dominum uenit leuiſſima culpa: ut in prin.lect. Et an ambaſiatorib⁹ captis uel mortuis cōmune teneatur ad emendam: ibi. Ultimo.

Quod uero ad mādati

¶ Noat.tex.ibi iuſtiſſime enim ꝛc̄. primo not. ꝙ officium ſuum nemini debet eſſe dānoſum. ¶ Ad hoc oppo.glo.C.de dolo.l.i.ſo.vt in gl. ¶ Secundo no.ꝛ tene menti: quia alibi non reperies ꝙ in actione mandati[a] contraria uenit leuiſſima culpa. ¶ Tertio habes hic ꝙ in actione depoſiti contraria que datur depoſitario cōtra dominum uenit leuiſſima culpa quod alibi non reperies: ꝛ quod ueniat leuiſſima culpa ꝓbatur: quia dominus ad id tenetur ad quod tenentur homines diligentiores.iſtud autem ut ſcitis eſt leuiſſima culpa: ꝛ plene dicam in.l. qd̄ nerua.ṡ.depoſi.ꝛ dicaꝫ in.l.contractus.ĵ.de regu.iu. Quarto no.ꝙ in actione commodati cōtraria non venit niſi dolus tm̄: ut hic.ꝛ habetiſ in.l.penult.ṡ.commoda. ¶ Ultimo hec.l.inducitur in argu.ad.q.de ambaſiatoribus[b] qui fuerunt capti uel in itinere mortui: an commune teneatur ad emendam.hec queſtio fuit bononie de facto in perſona Jo.an. tempore legati qui miſſus ad curiam in reditu fuit captus ꝛ derobatus: tunc legatus uoluit ſcire utrum de iure teneatur emendare damnum ꝛ omnes doct. dixerunt ꝙ ſic de curialitate: non de iuris rigore: ut.l.inter cauſas.§.non omnia.ṡ.man.ꝛ ibi no. ſed alius antiquus doctor reperitur: qui tetigit iſtam.q.multuꝫ ſolēniter: vt Jo.faſioli de piſis: cuius additionem habui de libro domini Cy. ꝛ dicit primo uidetur ꝙ non debeat fieri emenda de iure: ut.l.inter cauſas.§.nō omnia.ṡ.mā. Preterea ambaſiatores habent certuꝫ ſalariū. ergo ꝛc̄.ut.l.idemqꝫ.uerſi.ſed ꝛ ſi ad uecturaꝫ .ṡ.manda.preterea cuꝫ debeat facere iſtas operas ſuo ſumptu ꝛ ſuo periculo: ut.l.ſuo ſumptu de ope. liber. Preterea debuit cogitare hoc poſſe euenire: ut.l. ſi quis domum.§. primo. In contrarium quia officium ſuum non debet eſſe ſibi damnoſum: ut hic.ꝛ.ṡ.quēadmo.teſta. ape.l.hic ſi quis ex ſignatoribus. preterea officium legationis eſt munus neceſſarium: ut.l.i. .§.i.ĵ.de mune.ꝛ hono.ꝛ.l. muneruꝫ.§. legati. ergo non debet ei eſſe nociuum in aliquo: ut.l. poſt legatum.§.aduocatum.ṡ.de his qui.ut in dig.ꝛ.l.cum poſtulaſſem.in ſi.ṡ.de dam. infec. ꝛ per hoc uidetur eſſe reſponſum ad omnia iura contraria que loquuntur de procuratoribus cuius officium eſt uoluntarium. Finaliter diſtinguit ſic do. Jo.aut illa ambaſiata fuit procurata: tunc nō dꝫ ſibi emendari: ſicut nec procuratori: ut.d.l.inter cauſas.§.non omnia. pro hoc induco.ṡ.de excuſa.tu.l.tria onera[c] ibi non affectata: ꝛ quod ibi no.ſi uero non fuit procurata iſta ambaſiata: ꝛ tunc aut portabat res non neceſſarias ad ambaſitam. utputa propter pompam ſui duxit plures equos q̄ deberet uel alias res: tunc non debet ſibi emendari: ut hic: quia eſt quod ſibi imputetur: ut hic.in uerſi. hec. ita puto uera.ſi uero portauerit res neceſſarias ad ambaſiatam: tunc iſta debent ſibi emendari: ut .l.cum duobus.§.damna: ꝛ.§.quidam ſagariā ṡ.pro ſo.qui tex.probant iſtam diſtinctionem. ita determinat ille ſolēnis doctor.ſed hoc ē uerum ſi dicte res perierunt non alias periture. ſecus ſi alias periture fuiſſent naturaliter: ut in.d. .ll.probatur ſm̄ eundeꝫ do. Jo.faſioli de piſis.

Locaui.

¶ Solēniſ.§.eſt iſte. ¶ Op. dicitur hic ꝙ conuenit ꝙ fructus eſſent pignori.contra immo etiam ſine cōuentione ſunt pignori: ut.l.in predijs.ṡ.in qui. cau.pi.ta.contra.ſo.dicunt quidam ꝙ uerum ē ꝙ fructus ſunt tacite obligati pro mercede.ſed tamen iſta tacita obligatio non ſufficeret: ut ei⁹ cauſa dominus haberet furti actionem.requiritur eniꝫ ꝙ res fuerit expreſſe obligata: ut.l.ſi is qui.ĵ.eo.ꝛ ideo hic ponit ꝙ fuit expreſſe conuētum.glo.hoc reprobat ꝛ dicit ꝙ tacita obligatio ſufficit ad hoc ut competat actio furti.l. qui ſeruum.§.ſi is qui.ṡ.de actio.ꝛ obliga.ꝛ ꝙ hic dicit conueniat ſcilicet cauſa dubitationis tollēde.ideꝫ tenet in.d.l.ſi is qui. Contra uidetur tenere.ṡ.eo.l.in actione.§.ſi.ſcilicet ꝙ requiratur expreſſa obligatio.ꝛ iſtam opi.veram puto per .d.l.ſi is qui.in princi.ꝛ ꝙ tacita obligatio non ſufficiat.eſt tex.in.l.interdum accidit ubi apparet ꝙ uxor non habet actionem furti pro re dotali: licet ſit ſibi tacite obligata.nō ob.l.ſi ſeruū. .§.ſi is.ṡ.de actio.ꝛ obliga.ubi dicit ꝙ colonuſ ſurripuit aliquid ex fundo: ꝛ tenetur furti. nam ibi intelligo ꝙ ſurripuit aliquid ex fructibus ꝑtinentibus ad dominum quod apparet: quia ibi ſubijcit de act.l.acquilie: que domino nō daretur pro fructibus qui eſſent effecti coloni. ita intelligo.l.iſtam ſm̄ iſtam glo.que dicit tacitaꝫ ſufficere ad actiouem furti.ꝛ glo.que eſt.ĵ.e.l.ſi is qui in prin.non dicit uerum. ¶ Item oppo. dr̄ hic in uer.ſed ꝛ ſi tu. ꝙ ſi emptor fruct⁹ pcipit incidit in cauſam furtiuam. contra emptor percipit bona fide ꝛ iuſto titulo.ergo non facit furtum: quia non contractat animo furandi: ꝛ ſic fructus non ſunt furtiui. huius timore dicit quedam glo.hic: dic ut.ṡ.e.l. falſus.§. ſed ſi is vult dicere ꝙ hic emptor percepit preſente co-

a ¶ Quod vero actiōe mādati. Idē videt ꝓbari in actiōe mādati ꝯria: ut no.bar.in.l. qd̄ nerua.ṡ. depoſi.ver. viij.ꝛ verſi. ſed quero.ꝛ in ver.ix.ꝑncipaliter q̄ro. vide i.l. .iiij.§. mutat.ṡ. nau. cau.ſtabu.

b ¶ De ambaſiatorib⁹. An ambaſiatoribus captis vel robatis debeat emēdari dānū. Adde q̄ dixi poſt bar. in.l. legatum.ĵ.de adi.lega. ad de qd̄ bal.in .c.i.an agnatus vel fili⁹ i ſi. queſiuit ſi duꝫ vaſallus vadit ad ſeruitia dn̄i derobat in itiere.an dominus teneatur ſibi de

emendando dicit ꝙ nō: qꝛ in hoc cōtractu nō cōuenit caſus fortuitus.ſꝫ diſcret⁹ dn̄s bene faceret cōpatiendo ſibi in emendando damnū iuxta gl. .l.īter cauſas .§.nō oia. ſ allega. ꝛ vide ꝑ odo. in .l.i.C.de le. ꝛ ꝑ Inno.in .c.ſicuti. de iureiu. ſic ſi lucraret ꝛ nō lucraretur: ꝛ ad hāc .q. bene facit no.ꝑ bar. in .l.i.C.de ſēten.que pro eo ꝙ itereſt in.viij. col. in.q.an habēda ſit rō īntereſſe extrinſecus ꝑ ſpe. in ti.de iud. .§. ſpāliter ad ſi. ꝛ facit qd̄ no. doc. in.l. qm̄.C. ad.l. iul. de vi. vide ad hāc.q.l. ſocium q in co. .ff. ꝓ ſocio.

c ¶ .l. tria onera: facit tex.in.l.uniuerſi.C. de le.li.x.ꝛ.l.q data opera. ex q.ca.ma.

a ℂ Innoiatis. Fallit i ɔtractibus innoiatis ſm bal. in. l. traditionibus. in. i. col. C. de pact. Et adde. glo. ⁊ bar. in. l. i. ff. de re. pmu. ⁊ bal. in. d. l. i. C. de re. pmu. licȝ bal. teneat ɔtra bar. ibi ⁊ ſali. in. d. l. traditionibus. ⁊ hoc p tex. in. d. l. ſabinus. ꝺ ɔhe. empt.

b ℂ Ad. §. ⁊ mꝗ̃tu. Eſtȝ videndũ qꝺ no. i. l. idem C. loc. p illũ tex. ⁊ in. l. ſi ſeruꝰ meuij. §. ſi. de ſtipu. ſeruo. ⁊ bal. in. l. traditionibus. in. i. col. C. de pactis. ⁊ bal. i. l. ij. C. de re. pmu. tenet cõtra iſtam glo. ẽt quo ad caſũ huius. §. ſed bal. i. l. licet. in. iij. op. C. loca. tȝ iſtaȝ glo. videlicȝ ꝙ fructꝰ fiũt coloni: niſi mercede ſoluta vel habita fide de ea.

lono: ⁊ ſic colonus ipſe uidetur percipere: vt. d. §. ſed ſi is. hoc non placet: quia ſm hoc tam in primo caſu ꝙ̃ in ſecundo fieret furtum ab ipſo colono reſpectu pignoris: ſed tex. ⁊ gl. hoc hic non vult: quia primo caſu fit furtuȝ reſpectu pignoris. in ſecundo reſpectu dominij. Dicendũ eſt ergo ꝙ iſte emptor ſciebat fundum locatum ⁊ fructus percepit obligatos: ⁊ ita ĩtelligit Ja. de are. ℂ Tertio oppo. dicitur hic ꝙ colonus percipiendo fructus facit eos ſuos. contra non ſoluto precio uel mercede non aufertur dominium: ut inſtitu. de re. diui. §. uendite. Solu. intellige ꝙ hic erat precium ſolutum vel fides habita de precio. ita dicit glo. quam uide ⁊ no. bene. ℂ Videamus an iſta glo. dicat uerum in ſe. ſcđo an dicat ueruȝ quo ad iſtum. §. in ſe innuit ꝙ non ſolum quo ad contractum emptionis ⁊ uenditionis: ſed etiam in alijs contractibus debeat precium eſſe ſolutum. vel fides de eo habita: ut hic uides in contractu locationis. idem in contractibus innominatis[a] tenet glo. in. l. cum proponas. C. de dolo. in glo. ſuper verſi. remãſit. contra tenet glo. C. de pact. l. traditionibus. in prima glo. C. de re. permu. l. i. ꝙ ſolum in cõtractu emptionis ⁊ uenditionis habeat locum. §. uenditi. allegat glo. in alijs tranſfertur dominium precio etiam non ſoluto: uel fide de precio non habita. puto iſtam glo. dicere ueritateȝ reprobatis alijs per tex. in. l. iij. ff. de pig. ac. vbi ſi redditur res pignorata non recepta ſolutiõe uel habita fide ꝺ ea nõ remittit̃ pignus: ⁊ ſic nõ trãſſertur ius qꝺ erat apud dantẽ. nõ ob. §. vendite: quia intelligo ibi uenditionem large pro quolibet contractu: ex quo debet tranſſerri dominiuȝ: ⁊ ſic large: ut. l. a ſtatuliberi a ceteris. §. fina. ff. de ſta. libe. Ad predicta facit. l. procurator. §. plane. ff. de tribu. ⁊ quod not. per doc. in. l. inciuile. C. de rei ven. ℂ Secundo videamus an iſta glo. dicat uerũ quo ad. §. ⁊ inꝗ̃tuȝ[b] glo. dicit ꝙ merces ſit ſoluta non dicit uerũ: qa illo caſu iam domini non intereſt: ⁊ ſic non haberet actionẽ furti: ſed in eo ꝙ dicit uel de pcio fides habita dicit bene: quia dominus pmittebat colono fructus percipere anteꝙ̃ ſibi penſionem ſolueret: ⁊ iſtud permittere eſt habere fidẽ de precio ſeu de mercede: ut no. in. d. §. uendite. ⁊ in. d. §. plane. ℂ Quarto oppo. dicitur hic ꝙ quando fructus percipiuntur ab alio ꝙ̃ a colono non efficiuntur coloni. Contra. ff. eo. l. ſi apes. §. i. vbi fructus percipiuntur a fure ⁊ efficiũt̃ coloni. ſo. gl. dicit alius pcepit ex volũtate coloni ibi ɔtra volũtatẽ. videte ſm hoc colonuſ efficeret̃ citius dñs qñ fructus pcipiunt̃ ɔtra eiꝰ voluntatẽ ꝙ̃ qñ fructus pcipiunt̃ eiꝰ uoluntate quod eſt abſurdum. ⁊ ideo dico ꝙ in. l. ſi apes fructus non efficiunt̃ coloni: vt ibi dixi. ℂ Quĩto oppo. ꝙ fructus efficiantur emptoris. naȝ cũ colonus haberet ius percipiendi eos: ⁊ faciendi ſuos poteſt hoc ius in alium tranſferre: ut. l. in edibus. §. i. ff. de dona. ⁊. l. in uenditionibus. in princi. ⁊. §. i. ff. de bo. auc. iu. poſ. Reſpõdeo illud eſt uerum quando colonus haberet ius pcipiendi fructus ſimpliciter: ⁊ eſſet merces ſoluta. ſed mercede non ſoluta non uidetur ꝙ habeat poteſtatem vendendi fructus alteri cum debeant remanere in fundo obligati domino p mercede. ita debetis intelligere. l. iſtam.

f **Urtum.** ℂ Oppo. ff. ꝺ ſer. corrup. l. i. in princi. ⁊. §. p ſuadere. glo. dicit intellige ꝙ hoc fecit in odiũ domini: vel vt eius iram euitaret non ut ſeruus aufugeret. hoc eſt truffa. quare dic ꝙ hoc ideo: quia hoc ſcilicet aufugere eſt furtum irregulare ideo preſtans opem huic furto irregulari non tenetur furti: niſi furtum ſit ſubſecutum: ut. ff. eo. l. qui ſeruo: ⁊ facit iſte tex. ad id quod dixi. ff. e. l. in furti. §. ope. ꝙ ille qui preſtat opem ad aliquem euadendum: non videtur preſtare opem maleficio iam facto: vt dixi. ſed cõtra hoc uidetur. l. eos. C. eo. ubi receptauit euȝ poſt furtum factuȝ: ⁊ tenetur tanꝙ̃ preſtans opeȝ. So. illud[c] quod dixi habet locum in delicto iam cõſumato perfecto ⁊ finito. ſed. l. eos loquitur in furto. quod delictum: licet ſit conſumatum: tamen adhuc durat: quia fur ſemper furatur donec rem contractat: ut. l. inficiando. §. infans. ĩ. eo. ideo recipiendo furem cum re dat opem furto: quia illo tempore cum fureȝ recipit facit furtum: ideo tenetur.

n **On poterit.** ℂ Hoc intellige niſi cauſa[d] cognita pena fuerit aucta uel minuta: ut. l. quid ergo. §. pena grauior. ff. de his qui not. infa. ℂ Queritur an ſententia ſola ſine cauſa infamet. glo. tangit hic ⁊ in. l. fi. ĩ. de pub. iudi. dic ut ibi. Conſueuit queri[e] an condemnatus ex. l. municipali uel ex inquiſitione ſit infamis. dic ut dixi in. l. infamen. de pub. iudi.

Ex. l. ſequenti.

ℂ Dominium a quo tempore tranſeat in legatarium.

a **Ticio.** ℂ Nota ꝙ dominiuȝ rei legate directa via[f] tranſit in legatarium. ℂ Contra hoc oppo. de. l. cum uero. §. fi. ff. de fideicommiſ. liber. ſol. ut ibi. ℂ Item oppo. de ſeruitute. l. pomponius. dicit glo. ſolue: ut ibi: quia ibi teſtator legauit rem heredis non ipſius teſtatoris: tunc eniȝ nõ tranſit dominium in legatarium niſi traditione facta: ut ibi. ⁊ in. l. ſi quis inquilinos. §. ſeruum. ff. de lega. i. ⁊ no. in. l. ſi heredis ſeruus. eo. tit. ⁊ ibi plene dixi. licet glo. aliter dicat in. l. ij. C. cõmunia de lega. tamen reprehenditur per doct. ℂ Quero dicitur hic ꝙ dominiuȝ recta uia trãſit in legatarium. quero a quo tempore tranſit? Reſpondeo ficte a tempore mortis: ut. l. i. ⁊. ij. C. communia de lega. uere a die adite hereditatis: ut. l. ſi tibi homo. §. cum ſeruus. ff. de lega. i.

Ex. l. ſequenti.

ℂ An delicto conſumato ſit locus penitẽtie ibi reaſſume.

q **Ui ea mente.** ℂ Breuiter hoc intẽdit. Qui tenetur ex delicto actiõe penali originaliter non liberatur penitentia. hoc dicit in. l. ſi quis nõ dicam rapere doct. ſolebant tractare de hac materia. ego hic tractabo an ſit locus penitentie. ℂ Oppo. de. l. ſequitur. §. itẽ labeo. ff. de vſuca. dicit glo. ibi vendidit ⁊ non tradidit: ⁊ ſic non contractauit. vnde delictum non fuit ibi perfectum. hic ſic. hoc eſt falſum quantũ ad. l. illam. dic ergo ut ibi not. quia ibi ex penitẽtia purgatur uitium rei: quia deſinit eſſe furtiua ſi redijt in domini poteſtatem non autem liberatur fur ab actione penali furti. ℂ Secundo oppo. ff. de ſer. fugi. l. i. §. i. ſolu. glo ibi ignorauit ipſum eſſe fugitiuuȝ qui receptauit: ⁊ ſic fuit in culpa hic in dolo. hoc eſt contra caſum illius

c f Urtũ. ſo. illꝺ Nota. ad ĩtellectuȝ. l. eos. C. e. ⁊ ideo punitur recipiẽs rẽ furatã. ſicut ipſe fur. l. crimen: ⁊ ibi bal. C. ad. l. iul. de vi.

d n On poterit. niſi cauſa. Vide barto. in. l. certi ɔdictio. i pnci. ſi certum pe. vbi põit remedijȝ ꝗ poſſȝ fur euitare infamiam.

e ℂ Conſueuit q̃ri. An cõdẽnatꝰ ex. l. municipali vel inq̃ſiti one ſit infamis. dic ut dixi in. l. iſamẽ. ĩ. de pu. iudi.

f a Ticio. directa via ⁊ lȝ dñium trãſeat: non tñ trãſit poſſeſſio. glo. ẽ ⁊ ibi bar. in. l. i. §. veteres. ff. de acq. poſ. in donatiõe cã mortis. in qua trãſit a die mortis dñium ipſo iure. tex. eſt ⁊ ibi uiꝺ nota. p bar. j.

a Ui ea mente. Item op. Adde in materia q̄ ſi ſtatutū pūnit faciētem actū cū exercitio nō cōprehēdit faciētē actum τ illū nō exequentē: vt eſt glo. in. c. auaricie. de elec. in vi. quā ibi ita declarat. d. domi. ſʒ in materia pone q̄ lex punit conatū: an puniaſ ſicut τ factū pncipale. vide p ſpec. in ti. de accu. §. i. ver. quid ſi τ in materia eſt tex. in. l. i. §. fi. τ ibi p ang. ſ. qd qſqʒ iur. τ i. l. i. de extraordi. cri. τ qd habeſ. in. l. aut facta. §. euētus. ĩ. de pe. cui adde q̄ in crimīe lexe maie. τ patriā impugnare volētis puniſ ſolus conatus ſm ange. in. d. l. i. in fin. qd qſqʒ iur. quod reaſſumit archid. xvij. q. i. ſi ergo. τ not. in. l. ſi qs nō dicā rapere de epi. τ cle. ibi late per bal. τ in materia vide ẽ. in. l. is q cū telo. ad ſic ca. Adde qd ſpe. in locis pal. videtur ſing. dicere q̄ oia iura τ ll. punictes conatū tāqʒ factuʒ pncipale ſunt hodie correcta p gnalē conſtitutionem de quo per bar. i. l. i. §. diu⁹ de ſicc. τ p inno. in materia i. c. ppetuo. de elec. li. vj. τ tene menti multū glo. no. τ ibi barto. in. l. ſi. ſ. de re. diui. ADDE an ſtāte ſtatuto q̄ q adulteriū nixus fuerit capite puniaſ τ ali qs ſentiens rumorē aufugiat debeat capite puniri. bal. conſilio. cccvj. iij. li.

b Qui cogitauit. quā do i delictis habeat locū pnia. de qua in hac. l. ad qd vide bal. in. l. i. C. de plus peti. τ in. l. ſi qs in ſuo: de inoff. teſta. τ io. an. de iure patro. c. cuʒ laici. ſup prima gl. i qua ponit caſus in qbus nō cōſumato delicto penitē do quis euadit penā. Et ſunt qdā caſus in qbus pnia nō pdeſt: vt in heretico. de hereti. in. vi. in. c. ad abolendā. τ in. c. excōicatus. §. credentes. in crimine lexe maie. l. qſqs. C. ad. l. iul. maie. in cōſētiēte ſibi mortē. ff. de bo. eo. l. iij. i. rñ. in extrahentē fugientē in eccleſia. C. de his q ad eccle. cōfu. in. l. fi. §. ſimiliter. Itē in caſu huius. l. qui eſt nouus caſus. adde q̄ pena q̄ imponitur ipſo facto vel ipſo iure nūqʒ iponiſ p actu impfecto ſed p conſumato. nec ſufficit ipſectus actus i atrociorib⁹ ſm pau. de liaza. in cle. i. de ſta. mona. in glo. τ ſimiliter no. in. c. ppetua de ele. li. vj. τ eſt argu. ẽ in. l. ij. §. remouet. de poſtu. τ no. i. l. ſed τ ptus. qd me. cau. vide bal. i. l. i. de cōdi. i de. pōit bal. in. l. ſi qs nō dicā rapere. C. de epi. τ cle. qñ āt dicaſ ipōi pēa ipo iure uel ipo facto. vide in. l. i. ſ. de infami. Et adđ q̄. l. ſi is qui cuʒ telo. cū ſimi. nō hʒ locū i penis ſtatutoꝝ ſm bal. i. l. i. §. diu⁹. ff. de ſicca. τ bal. in. l. ſi fugitiui. C. de ſer. fug. τ i. d. l. ſi qs ñ dicā rape. τ i materia vide glo. τ ibi bal. i. l. ſi cōſtiterit. C. ſi. regū. vbi diciſ qd quando agiſ ciuiliter reqriſ factū conſumatū. Et nota. q̄ ſi ſtatutū puniat volētē violare itelligitur. i. voluntarie violantē ſm glo. in. l. fi. τ ibi bar. C. de re. diui. qd no. τ ibi dixi τ dixit bal. i. l. data opa. in. xxiij. col. C. q accu. non poſ. q̄ vbi iponiſ pſonaliſ pena reqriſ act⁹ cōſumat⁹. ſecus in minori pena quia tunc ſufficit actū inchoatū eſſe: τ vid qñ dicatur actus ichoa

. l. in princi. ubi dicit q̄ eſt fur. Alij dicunt q̄ ibi loquitur in mulcta: hic in pena quod non placet: quia cum ibi ſit certa quantitas ſtatuta non poteſt proprie dici mulcta: vt. l. aliud. ĩ. de uerbo. ſignifica. quare dic q̄ ibi delinquit quis incitatus a re ſuper qua delinquitur: quia ſeruus fugitiuus iuit ad eum vt eum retineret: τ ideo dicereʒ q̄ ſi in domo tui ſcolaris ueniunt pulli alieni τ tu retines eos mala fide animo comedēdi: poſtea penitētia ductus reddis q̄ admittiſ penitentia. Item oppo. ſ. de in ius vocan. l. q̄uis. ſol. ibi ſpeciale. ratio ſpecialitatis eſt vt quidam dicunt: quia ibi pater uel patronus non leditur. uel melior ratio eſt iſta q̄ ſtatuatur ibi aliquod ſpeciale contra filium uel libertum facilius admittitur penitentia. iſta poteſt eſſe ratio. ¶ Item oppo. ᵃde. l. ſi conuenerit. ſ. de iuriſd. om. iudi. ſo. illa. l. nihil ad propoſitum. nam ibi loquitur in facto inualido: in quo locus eſt penitentie. hic uero loquitur in delictis perfectis τ conſumatis. ¶ Ulterius opp. de. l. i. C. de cri. ſtel. glo. que eſt hic dicit fallit ibi. tu dic melius q̄ ibi non fallit: ſed ſequens penitentia facit ceſſare preſumptionem precedentis doli. nam primo videbatur decipere nunc cū oībus ſatiſfaciat apparet q̄ non habuit animum decipiendi. ¶ Item oppo. de. l. ſi adulterium cum inceſtu. §. i. ĩ. de adult. ſolu. eodem modo: quia ibi penitentia ſequens declarat ab initio delictum non fuiſſe: ut ibi dixi. Item op. C. ne tu. uel cu. vecti. condu. l. i. ſo. eodem modo ibi penitentia ſequens facit ceſſare preſumptionem doli in p̄terito. uel aliter ibi ſtatutum eſt ſpecialiter ꝯtra tutorem aliquid. ideo facilius admittitur penitentia: ut. ſ. dixi de filio τ liberto. prima tamen placet. ¶ Iteʒ opp. de. l. i. §. ſi fecerit. de publi. dicit glo. fallit ibi. τ hoc ſatis placet. ratio fallendi eſt: quia ibi remanent alie actiones per quas actori eſt conſultū. uel actio ex illo edicto de publicanis non eſt ab origine penaliſ: ut ibi patet. ¶ Item oppo. ſ. quod metus cauſa. l. ſi cū exceptione. §. ſatis clementer. dicit glo. fallit ibi. tu dic quod ibi loquitur in actione que ab origine non eſt penalis: τ ideo ſatiſfaciendo τ penitendo poteſt quis facere ne in penam incidat. hic vero actio que ab initio eſt penalis: τ eſt cōmiſſa commiſſo furto. ¶ Iteʒ oppo. de. l. cogitationis penam. ĩ. de penis. ſolu. hic loquitur in delicto perfecto τ conſumato. ibi in eo qui cogitauit ᵇ tantum τ non perfecit: τ ſic non eſt noſtra materia. ¶ Iteʒ oppo. C. de ſum. trinita. epiſtola inter claras. ubi dicit q̄ eccleſia nūq̄ claudit gremium redeunti. ſo. Dy. in. c. peccatum. extra de regu. iu. li. vj. dicit q̄ aliud eſt de iure diuino in foro conſcientie. aliud de iure noſtro in foro ſeculari. ratio dicit Dy. quia de iure diuino facilius delinquitur. ſ. ſola cogitatione τ deliberatione: τ ideo quia facilius delinquitur facilius ei remittitur: ſed de iure noſtro quis non delinqt cogitando. ¶ Item oppo. C. de apoſtatis. l. hi qui ſanctam. ſo. licet ibi loquatur in delicto eccleſiaſtico: tamen ibi loquitur in delicto puniendo in foro ciuili: non in foro cōſcientie. merito non admittitur ibi penitentia. Preterea debeſ ſcire q̄ aliter accipitur penitētia hic: aliter in foro conſcientie. nam hic accipitur penitentia qñ res poteſt reponi in priſtinum ſtatum: ſed in foro conſcientie accipitur pro ſola animi cōtritione. ſed penitentia de qua hic loquitur non habet locum in. l. hi qui ſanctam: vbi res ad priſtinum ſtatum reduci non poteſt. ¶ Item oppo. de. l. ex hoc edicto. §. penul. ſ. de aliena. iudic. mu. cau. fac. ſo. dicit glo. ibi loquitur in extraordinarijs criminibus: hic uero in ordinarijs. hoc eſt contra. l. i. ĩ. de extraordi. crimi. dicit glo. q̄ ibi actio que oritur ex delicto oritur ad itereſſe ſed quia ex penitētia deſinit intereſſe merito penitentia admittitur. hic vero loquitur in delicto in quibus oritur actio ad penam. ¶ Item op. in auč. ut iudi. ſine quo. ſuffra. §. ſi tibi. col. ij. gl. dicit q̄ ibi fallit. mihi uidetur q̄ ibi nihil ſit ſpeciale. nam ibi dicitur q̄ niſi admoniti non emēdent puniuntur. vnde ibi delictum non eſt perfectum niſi cum admoniti non emendauerint: merito eſt locus penitentie. ¶ Item oppo. C. de non nume. pecu. auč. contra qui propriam. τ in corpore: unde ſumitur de trien. τ ſe. ſo. dico eo modo q̄ delictum ibi non fuit conſumatuʒ, nec in penam inciderat: quia penituit anteq̄ partē aggrauaret probatione. ¶ Item oppo. ſ. de in offi. teſta. l. papinianus. §. meminiſſe: τ. C. de his qui. ut indig. l. aliam. Reſpondeo ibi delictum omnino non eſt perfectum anteq̄ ſit deuentuʒ ad ſententiam. merito eſt locus penitentie. hoc probatur. in. l. qui cum maior. §. accuſaſſe. ſ. de bo. liber. τ. l. in ſeruitute. §. petiſſe. eo. ti. τ ſic debet intelligi. C. loca. l. conductores: τ. l. non abre. C. unde vi. ¶ Ultimo oppo. in auč. ſed nouo iure. C. de pena iudi. qui male iudica. ſol. eſt ibi ſpeciale. ratio quia illa delicta corrumpēdo iudicem cōmittuntur. ita occulte q̄ expedit reipublice concedere ueniam alicui: ut producat ea in lucem: τ eodem modo reſponde ad. l. edicto. ĩ. de iure fiſci: τ. C. de his qui ſe de. per totū titu. lib. x. ¶ Reaſſume ergo breuiter quantum pertinet ad materiam noſtram in delicto perfecto: τ conſumato: an ſit locus penitentie. diſtingue aut loquimur de iure diuino: τ conſcientie aut humano. primo caſu eſt locus penitētie: ut in epiſtola inter claras: τ per Dy. in. c. peccatū. τ hoc indiſtincte. ſed contra. nonne dicit apoſtolus qui peccauerit in ſpiritum ſanctuʒ nunq̄ ei remittetur. ergo τ in foro conſciētie eſt aliqđ delictum quod ex penitentia non remittiſ. Reſpōdeo dicūt theologi τ ēt magiſter ſententiarum q̄ peccare in ſpiritum ſanctuʒ eſt nunq̄ uelle penitere: τ ſic ē ultima deſperatio: merito nō remittitur cum nunq̄ peniteat. ¶ Secundo caſu aut ex penitentia declaratur in preterituʒ nō fuiſſe delictum: τ admittitur penitentia: ut. l. i. C. de cri. ſtelli. τ. l. i. C. ne tu. uel cu. uecti. cōdu. τ. l. ſi adulterium cum inceſtu. §. i. ĩ. de adult. ſi uero non declaratur: τ tunc aut eſt tale delictū quod per penitentiam non poteſt reduci in priſtinum ſtatum: ut homicidium τ ſimilia. τ ſine dubio penitentia non admittiſ: ut. d. l. hi qui ſāctam. C. de apoſta. ſi uero poteſt reduci in priſtinum ſtatum. τ tunc aut quis delinquit incitatuſ a re ſuper qua delinquit τ admittiſ penitentia: . l. i. §. i. ſ. de ſer. fug. Aut delinquit alias: τ tūc aut ex tali delicto oriebatur actio ad interreſſe aut ad penam. primo caſu locus eſt penitētie ſi

tus ⁊ qſi conſumatus. ⁊ an mandans teneaẗ de attentatis mandatarij ꝑ bal. in. l. nõ ideo minus in pe. col. de accu. ⁊ adde tex. ⁊ ibi bar. i. l. q ſeruo .ſ. e. an accuſatoꝛ vt euitet penã talionis poſſet penitere etiaꝫ in crimine hereſis. vide bal. in. l. fi. C. de accuſa. ⁊ ſtatutum dictans ſi quis acceſſerit ad caſtrum nõ cõprehendit illum q eſt in via ⁊ nõ ꝑuenit ad caſtrum ſm bal. in. l. cuꝫ te. ꝺ do. añ. nup. ⁊ ꝺ iſta materia plene ꝑ Jac. de bel. in. d. l. ſi quis non dicam rapere ⁊ Jo. an. in .d. regula. i penis i mercu. ⁊ do. anto. de eo qui mit. in poſ. cã rei ſ. i. c. .i. i vlt. char ta. Et quid ſi ſtatutũ punit eũteꝫ ad eccleſiã capiẽdã: an cõpꝛehendat eũtẽ ꝓpe eccleſiã ⁊ metu aduerſarioꝝ recedẽtẽ ⁊ nõ audẽtẽ capere vide bal. in .q. incip. Ac cuſatis. ꝺ vi turbatiua. i fi. itẽ qñ eſt pena impoſita ipſo iure nunq̃ hꝫ locuꝫ pnia. ita dicit bal. in auc̃. habita. in vl. col. C. ne fi. ꝓ pa. allegat glo. in. d. cle. i. ꝺ ſta. mo. adde tex. glo. ⁊ bar. i. l. ſi fugitiui. in verbo depꝛehẽdanẗ. C. de ſer. fugi. ADDE ꝙ voluit Joan. in additionibus ad ſpec. i rica de ↄſtitutionibus ꝙ ſtãte ſtatuto ꝙ ſi qs fuerit inuẽtus poꝛtare bladuꝫ eẍ diſtrictũ illud amittat ⁊ aialia ꝙ ſi qs inuẽtus fuerit reuertẽdo qa penituit ꝙ debet minꝰ puniri.

a Is q rẽ. §. ſi tu ticium. nomen iuris. Adde qꝺ legitur ⁊ no. ⁊ ibi per doc. in. d. l. .i. §. feciſſe. .ſ. de eo ꝑ quem factum eſt.

per eam deſinit intereſſe: vt. l. ex hoc edicto. §. pe. ſ. de alie. iudi. mu. cau. fac. aut oriebatur ad penã. ⁊ tunc aut illa actio erat penalis ab origine ⁊ non admittitur penitentia: ut hic cuꝫ ſi. fallit i. l. q̃uis. ſ. de in ius vocã. ⁊ in auc̃. ſed nouo iure. C. de pena iudi. qui ma. iudica. ratiões dixi. ſ. aut actio non erat penalis ab origine: ⁊ tũc locus eſt penitentie: ut. l. i. §. ꝙ ſi fecerit. ſ. ꝺ publi. ⁊ l. ſi cuꝫ exceptione. §. ſatis clementer. ſ. qꝺ me. cau. Et predicta in delictis iam cõſumatis. In delictis vero non cõſumatis dic ut dicitur ꝑ Cy. C. de epiſ. ⁊ cle. l. ſi quis non dicam rapere. ſed an in contractibus ſit locus penitentie. dic vt per Cy. ⁊ glo. in. l. ſicut. C. de act. ⁊ ob. in vltimis uoluntatibus. dic ut plene dixi in. l. ſi quis. in prin. teſta. ſ. de leg. iij. ⁊ ꝑ Dy. in. c. qꝺ ſemel placuit. extra de regu. iur. lib. vj.

f Is qui rem.

ℭ Dicitur hic ſpãliter.

ℭ Quero vtrum de actione furti requiratur ſpecialis obligatio. uideẗ ꝙ ſic: ut hic. ⁊ l. ſi ab eo. C. de ſer. pi. da. ma. Alij dicunt ꝙ ſufficit generalis obligatio: ⁊ hoc teneẗ hic glo. ⁊ quod hic dicitur ſpeciali pactiõe. i. expreſſa ⁊ hoc placet. tacita aũt non ſufficeret: vt dixi in. l. ſeruus cõis. ſ. eo. §. locaui.

Si is cui.

ℭ Dic plene in. l. ſi dominium. ſ. e. titulo.

Ex. §. ſequenti.

ℭ Quando ꝓcediẗ cõtra auxiliantem oportet ꝙ prius cõſtet de delicto principalis.

Si tu ticium.

ℭ Videtis hic ꝙ ſi ille qui accipit nõ eſt in dolo ⁊ ille qui facit accipi non tenetur furti. ℭ Contra hoc oppo. ſ. de iuriſ. om. iudi. l. ſi quis id quod. §. fi. ſol. ẽ iſta vt alias dixi. furtuꝫ ẽ nomen iuris[a]: quia eſt cõtractatio rei aliene ⁊c̃. ⁊ ideo niſi ſit animus furandi in faciẽte non eſt furtum. ſi furtum non eſt factum non poteſt dici opem preſtitam eſſe furto. ſed in contrario ẽ nomen actus: utputa ſi quis corrumpit album pretoris ⁊c̃. nam ſine dolo[b] ſiue ſine dolo albuꝫ corruptum ſit uere corruptuꝫ eſt. ⁊ ideo poteſt quis teneri faciens corrumpi tanq̃ preſtans dolum ad corrumpendum album vel tanq̃ faciẽs corrũpi: licet principalis faciens nõ ſit in dolo. ℭ Contra hoc oppo. j. ad. l. cor. de ſicc. l. nihil cum ſua glo. nam ibi homicidiuꝫ non eſt nomẽ iuris. ⁊ principalis faciens ibi non fuit in dolo. ⁊ tamen tenetur tanq̃ preſtans opem. Reſpondeo licet ibi faciens non ſit in dolo tñ nõ impeditur quin ſit homicidium. ſed hic propter defectum doli impeditur ꝙ non eſt furtum. vnde non poteſt quis teneri tanq̃ preſtans opem. nã vt dixi vobis ille qui preſtat opeꝫ tenetur neceſſario: quia eſt neceſſe ꝙ factum accedat facto: licet obligatio obligationi non accedat. dixi. ſ. e. .l. qui ſeruo. ℭ Item oppo. de. d. l. qui ſeruo. §.

b ℭ Nam ſine dolo. Adde qꝺ in ſimili. no. bar. in. l. ſi qs obrepſerit. in. i. .q. j. de fal. ⁊ ad iſta vide bal. ⁊ Imo. in. l. cum mulier. in. iij. col. ſo. matri.

c ℭ Quod prius cõſtet. Ita qñ iudex ꝓcedit ꝯ aliquẽ tanq̃ auxiliũ preſtiterit dꝫ primo in ipſo ꝓceſſu cõſtare principalẽ deliquiſſe. ⁊ no. hñ iſtud dictuꝫ: qꝛ oẽs ſequũtur. ⁊ ita tꝫ ⁊ practicaẗ. maxime id qꝺ dicitur in fi. ⁊ cõcoꝛdat. l. i. §. itẽ ſciẽdũ ad ſille. Itẽ adde qꝺ tunc nõ ſufficeret confeſſio principalis ſm bal. in ſuo cõſilio qꝺ incipit in xp̃i noĩe ꝺ acceſſo delicto.

⁊ hic repetit ang. ⁊ doc. ante ſali. in. l. i. C. ꝺ rapt. virg. Quis enĩ eſſet facta pꝛobatio cõtra ꝑncipalem nõ hꝫ obeſſe opẽ pꝛeſtãti: nec ſñia lata cõtra eũ .l. ſi veteris. de fide inſtru. eſt ergo neceſſe contra ipſum ꝓbare furtũ ꝑncipale ⁊ opẽ. ⁊ hoc vltimũ tꝫ bal. in. l. iuris. in fi. C. qbus res iudi. nõ nocet. vide pe. de ancha. in cõſilio. ccvj. in fi. ⁊ ſali. in. d. l. i. C. de rapt. virgi. in pe. col. ⁊ vide bar. in cõſi. ccxlv. i uer. abſoluto ꝑncipali poſſet qs cõdẽnari ꝺ auxilio in fauorẽ. viꝺ bar. i. l. adult. §. ſi eo coꝛpe. de adulte. ADDE an cõfeſſio ꝑncipalis delinq̃ntis noceat acceſſorie delinquẽti bal. ↄſilio .xxxv. v. lib.

item placuit. ſ. eo. ⁊ l. ſi quis vxori. in prin. ſ. e. ſol. ibi committiẗ furtum: lꝫ nõ naſcaẗ actio uel obligatio furti. vnde poteſt teneri tanq̃ preſtãs opem. hic uero furtum nõ cõmittitur. ℭ Vltio ex iſto. §. no. practicam maleficioꝝ quando procedi tur contra aliquem ꝙ ipſe preſtitit opeꝫ uel auxilium ad aliquod maleficium oportet ꝙ prius conſtet[c] de maleficio pricipali: ⁊ oportet ꝙ conſtet in proceſſu qui ſit contra auxiliantem. lꝫ eniꝫ principalis ſit contumax uel alio modo cõtra ipſuꝫ de maleficio conſtet: tamen hoc nõ nocet auxilianti: ut. l. denunciaſſe. §. fi. j. de adulte. ⁊ ibi dixi tene menti.

Si ſtipulatus.

ℭ Vidiſtis. ſ. e. l. cuius intereſt: ⁊ l. itaqꝫ fullo. ⁊ l. ſequen.

i Aſficiando.

ℭ Oppo. ad fi. ⁊ videtur ꝙ requiratur contractatio omni modo: vt. l. .iij. §. ſi reꝫ. ſ. de acqui. poſ. ſolu. fateor contrarium. ⁊ quod hic dicitur in fi. ꝓ ſuo habere deſtinauit: intelligo ⁊ contractauit. hec eſt vera ſo. alie ſolu. dantur in glo. que ueritatem non continẽt ⁊ cõtra. d. §. ſi rem.

Si tibi.

ℭ In actione furti habetur ratio intereſſe quod eſt extra reꝫ hoc dicit. de hoc dixi in. l. in furti. in prin. ſ. eo.

Ex. §. ſequenti.

Qualiter in delictis que negligendo cõmittũẗ in rem extra ꝑſonaꝫ poſſit cognoſci: an ſint plura uel unum: ibi. Circa primũ. Et quid quãdo ↄmittũẗ plura delicta faciẽdo: ibi. Qñqꝫ. Et an ſtãte ſtatuto ꝙ ſi qs luſerit ad azarduꝫ debeat certa pena puniri. ſi qs vno ſero cũ pluribus ludit: an debeat pluries puniri ibi. Sꝫ ꝑ. Et an ꝓhibitus ducere vltra tres famulos ſi ducat. xx. an ſit vnũ delictũ. ⁊ an cum ſtatutum prohibet in conuiuio nuptiali ꝙ nõ poſſint adeſſe niſi. x. domine ſi pater ⁊ filius uno die ducant uxorẽ: an poſſint in ↄuiuio eſſe. xx. mulieres uide in fi.

Infans.

ℭ Hic eſt bonus. §. ⁊ breuiter hoc intendit. Pro toto tẽpore furtũ vnũ ẽꝰ: niſi fuerit poſſeſſio iterrupta. Item in actione furti inſpicitur quanti res plurimi fuerit a principio a tempore furti facti hoc dicit. ℭ Opp. ad hanc. l. ⁊ uidetur ꝙ plura furta ſunt: ut. l. q̃uis. ſ. eo. circa principium. ⁊ glo. in. l. uulgaris. in princi. ſ. eo. Reſpon. plura furta ſunt: hoc eſt plures contractationes. tamen i ueritate unum furtum eſt continuatum per plura tempora. ſic expreſſe patet in hoc. §. in prin. ⁊ in fi. ideo ſemel põt agi furti. Iteꝫ diciẗ hic ꝙ duo furta plura ſunt quãdo poſſeſſio fuit interrupta ab alio fure. ⁊ tamen ſemel tantum poteſt agi furti. contra. ſ. titu. i. l. nunq̃ plura. Reſpondeo ſm ueritatem ſunt plura furta: quia uere fuit poſſeſſio interrupta. ſm fictam poſſeſſionem nunq̃ uidetur perdidiſſe: quia eam poterat re

d i Aſficiando. §. iſtãs vnum furtũ eſt. Et iſta faciũt ad. q. ꝙ ſi quiſ ſit dãnatus ad ſtãdũ in carceribus: ẽt vltra decẽ dies poſſit appellare: qa grauamẽ eſt cõtinuũ ita dixit bal. in .l. ij. de epiſ. audi. alleg. ſpec. in ti. de appel. §. reſtat. ver. ſed qd tu dices cũ ver. ſeq. bene facit. l. .ij. ff. qui. ex cau. ma. Ita no. bal. ꝑ illã glo. magnaꝫ ibi in. l. ij. C. ꝺ ſ. ⁊ aqua. idẽ not. bal. ꝑ illã gl. magnã ibi i. d. .l. ij. C. de epiſ. audien. Bene facit qꝺ no. bart. in. l. pꝛetoꝛ. .§. fi. ꝺ ope. noui nũcia idem tꝫ Joan. in. c. dilectus. el. ij. ꝺ rapt. ⁊c̃. vbi dicit ꝙ quotiens iterlocutoꝛia hꝫ actum executiuuꝫ: vt i caſu illius ca. qꝛ tũc ſemꝑ grauatur appellare põt. ſed illud dicit eſſe verꝫ dñs Pe. ꝺ ancha. quando quis grauaretur pluries ſuꝑ eodẽ ꝑ diuerſas ſeu ꝑlures interlocutoꝛias: qꝛ tũc a quolibet ſemꝑ poterit appellare. alias ſm eũ ſequereẗ abſurdũ: qꝛ ſi qs eſt dãnatus in ꝑpetuũ uel ad tpˢ ad ſtãdum in carceribus ꝙ ſemꝑ poſſet appellare. qꝺ nõ eſt dicẽdũ. ſed aduerte qꝛ bal. poſt ſpec. expꝛeſſe tenet ꝯ: ut. ſ. dixi. ſed poſt cogitaui ꝙ illud dictũ bal. nõ videẗ oĩno uerum. Nam videmus ꝙ ſi qs eſt dãnatus vltimo ſupplicio ſtatim efficiẗ ſeruus: ⁊ ſic ſemꝑ grauaẗ: ut in. l. qui. vl. de pe. ⁊ tñ ſolũ infra. x. dies põt appellare: ut patet ex ibi no. ꝑ bar. ⁊ ſimiliter eſt in dãnato de furto q efficitur iſamis

.l.nõ põt.ſ.e.⁊ in.l.furti.in prin.ſ.de infa.põt tñ ſolũ appellare.j.x.dico vt no.doc.in.d.l.furti.facit qd no.in.l.ſi.ſi a nõ cõpe.iudi.C.⁊ capi. paſtoralis.§.i.de appel.ideo dicemus ꝙ neqꝫ a ſnia lata expreſſe ꝙ aliqs ſit infamis poſſit ſemp appellare.⁊ ideo videt opi.d.pe.mihi verior cũ opi. bal.⁊ cũ ſpe.tráſit ang.in auc̃.hodie de app.⁊ Mar.ſilimani.in ſuo tractatu concor.⁊ matat.i ſuo tractatu de carcere.bal. ēt in.l.i.ad ſi.C.ſniaꝫ reſcin.nõ poſ.⁊ p ſnia bal. bñ fac qd idē no.in.l.ius.C.de pbatu intellige: vt p bal i.d.l.i.C.ſentē.reſcin. non poſſ. Adde qd no.anto.de bu.in.c.ſi.i.iiij.col.de fur.
ADDE ꝙ ange.cõſilio.cclvj.ſi dicit ꝙ ſnia p petui carceris ē nulla ⁊ a iure ciuili reprobata.⁊ ꝙ talit damnatus põt agere iniuriarum ꝯ magiſtratum ēt ſi hēat arbitrium plenuꝫ.
a C Exēpluꝫ.l.auc̃. Iſta faciũt ad nota.in.d.l.ſi qs id qd.cũ ſi.⁊ in.l.ſi fami.de iuriſ.om.iudic.⁊ qd no.bart.j.de ſepul.viola.i.l.iij.§.ſi plures.
b C Exēpluꝫ aliqs.qd in accedēte pluries ad vxorē alterius: vt in.l.vulgaris.ſ.eo.dic ꝙ punit vna pena tātū.⁊ ſi ſtatutũ dicit ꝙ retinēs vxorē alicuius puniat in certũ vnus retinuit per duos mēſes continue multiplicabitur vna pena ſꝫ bal.i.l.ſi duo ad ſi.§.i.ſ.de arbi. Itē ad materiā vide bar.in.l.libellorũ ꝺ accuſ.⁊ bar.in.l.põpo.de nego.geſt.⁊ qd dixi poſt bar.in.l.nũqꝫ plura.in.iij.col.ſ.de priua.delic. vide q̃ dixi poſt bart.in.d.l.vulgaris.Add qd oia cõmiſſa

cuperare:ut.l.ſi quis in princi.⁊.l.non uidetur.ſ.de acquiren.poſſeſ.⁊ ideo uidetur vnum furtum.merito ſemel tantum poteſt agi.ſed in contrario ſunt plura delicta uere ⁊ ficte. C Iuxta hoc quero.dixi ꝙ fur poteſt recuperare poſſeſſionem ab alio fure.quero quo iure. tex. hic dicit ꝙ eā recuperat ab altero fure:nec dicit quo iure.glo.j.eo.l.qui rem.§.i.dicit ꝙ recuperabit de facto. Ego dico ꝙ etiam de iure poteſt recuperare:ut ibi dicam. Modo circa iſtum.§. quia uos uidetis hic ꝙ continuatio temporis non ſequitur pluralitatem delictorum.ideo quero circa hanc.l.quando fiunt delicta circa rem extra perſonam quomodo poſſum cognoſcere :an ſint plura delicta uel vnuꝫ: ⁊ ſic an ueniāt imponende plures pene uel vna. Circa qd debes aduertere:quia quedam delicta committuntur negligendo:quedam faciendo. Circa primum ſcias ꝙ in delictis que negligendo cõmittuntur ſi quidem preceſſit diſpoſitio ſeu preceptum de faciēdo:⁊ ſi non fiat imponatur pena:tunc dicitur eſſe commiſſa negligentia quando eſt elapſum tempus ſtatutũ in diſpoſitione: uel ſi nõ eſt appoſitum quando eſt elapſuꝫ tempus tantum quod commode potuit explicari: ſed ſi inciperet a conditione:tunc diceretur eſſe cõmiſſa negligentia qñ deſijt poſſe dari uel fieri ut.l.ita ſtipulatus.ſ.de uerbo.obliga.⁊.l.ſi ita ſtipulatus eſſem abs te:⁊.l.inſulam.⁊.l.continuus.§.item qui inſulam.cum ſimi.eo.tit.hoc tenet Inno.extra de preben.c.extirpande.hoc ēt probatur per iura infraſcripta. Hoc premiſſo dico ꝙ ſi aliquis fuerit negligens per longiſſimum tempus totum hoc eſt vna negligentia ⁊ meretur unam penam:niſi ex pluralitate terminorum ſtatutorum inducerētur plures negligētie:probo primum: aliquis negligit uindicare mortem defuncti:uel negligit petere curatoreꝫ patri furioſo:uel negligit redimere patrem captum ab hoſtibus:totum hoc eſt una negligentia:ut.l.i.C.de his quibus ut indig.⁊.C. de epiſco.⁊ cle.auc̃.ſi captiui.⁊.C.de epiſco. audien. auc̃.liberi furioſi.⁊ ideo ſi ſindicus comitatus qui maleficia tenetur denunciare ſtaret per plures menſes nõ dicerent tot negligentie commiſſe quot menſes fuerunt.ſed una tantum negligentia.dixi predicta uera:niſi pluralitas terminorum ſtatutorum aliud induceret.exemplum[a] .l.auc̃. credentes.C.de hereti.ubi per primam cõtumaciam excommunicatur poſtea ſi fuerit contumax per annum plus punitur. ſimile in miſſione in poſſeſſioneꝫ:que fit in actione reali. nam pro prima contumacia fit miſſio ſi eſt poſtea contumax infra annum nõ auditur poſtea: niſi de proprietate:ut.l.ſi quis.§.ſed ⁊ ſi quis. .C.de preſcrip.xxx.anno.⁊ ideo ſi per iudicem uel per.l.eſſent ſtatuti certi termini ad aliquid facienduꝫ pro quolibet termino poſſet dici vna neglgentia ⁊ vna cõtumacia : ⁊ pro qualibet imponitur noua pena. Quandoqꝫ committuntur plura delicta faciendo. hic eſt aduertēduꝫ: quia quedam ſunt delicta momentanea.quedā ſunt delicta ſucceſſiua momentanea.exemplum aliquis[b] produxit plures teſtes falſos uel euulſit plures terminos[c] punietur ne pro quolibet Dy.tāgit hoc in.l.nũqꝫ plura.ſ.titu.i.⁊ ibi dicit ſi ſic quidē plures teſtes pducantur ad vnum effectuꝫ vna ē productio:⁊ pro vno tantum delicto puniet.ar.l.illud.ſ.ad.l.acquil.⁊ quod dixi in dicta.l.nunqꝫ plura.ſ.titu.i.ſed ſi producātur ad diuerſos effectus tunc pro quolibet punietur.argu.l.agraria.j.de termi. mo. ⁊ in.d.l. nunqꝫ plura.ſ.titu.i. Idem dico ſi teſtis dixerit falſum ſuper diuerſis articulis.ſi illi articuli tendunt ad unam concluſionem ⁊ unam uictoriaꝫ vnum delictuꝫ eſt:ſi tenderent ad diuerſos effectus eſſent plura. Ideꝫ dico de euellente terminos.ſi quidem eſſent plures lapides in vno loco vnus terminus diceretur euulſus:tunc pro uno termino tantum puniretur : quia tendunt ad eundem effectum ſi illi lapides eſſent in diuerſis locis :tunc pro quolibet puniretur:quia tenderent ad diuerſos effectus:ut dicta.l.agraria.quedam ſunt delicta que habent cauſam ſucceſſiuam[d].⁊ hic aduerte quia iſtorum delictorum quedam ſunt in quibus animus plurimum operatur.exemplum ut i heretico: ut i dicta auc̃.credentes. Item exempluꝫ in furto ubi requiritur animus lucrandi. Item exemplum i retentione poſſeſſionis ubi requirit animus:vt .l.iij.in prin.ſ.de acquiren.poſſeſ.in iſtis p toto tempore unum maleficiuꝫ eſt.caſus eſt hic niſi poſſeſſio interumpatur.ad idē facit.ſ.de uſu capi.l.ſi is qui pro emptore.§.penult.⁊.l.q bona fide.§.fina.eo.titu. ⁊ ideo ſi ego accuſarem te ꝙ tu occupaſti uel tenuiſti per vim aliquam meam poſſeſſioneꝫ.uel retinuiſti per uiꝫ aliquā ciuitatem uel caſtrum contra dominum. uel retinuiſti ſeruum meum ſi per plures annos eum tenueris unum delictum eſt:niſi iſta retentio eſſet interrupta:ut hoc.§.⁊.l.quicunqꝫ.C.de ſeruis fugiti. Quedam ſunt in quibus animus nõ tantum operatur:ſed magis actus corporeus: ut portare arma uel portare ueſtes ſiricas ⁊ ſimilia:⁊ que actuꝫ perſone mere concernunt.tũc puto:quia iſta naturaliter interrumpātur: ⁊ tũc debeamus dicere ꝙ pro quolibet die ſit unum delictum:vt.l.foramen.ſ.de ſerui.urba. predi. facit.ſ.eo.titu.l.quo deſtinauerat:⁊ de ope. libe.l.i. Quidam ſunt actus qui habent quandā ſucceſſioneꝫ ex reiteratione . uerbi gratia.prohibitum eſt ne uinum uendatur vltra.viij.denarios pro qualibet fogliecta ſeu menſura tota una die uendididiſti.certe puto quot perſonis uendidiſti:⁊ quot menſuras ſingulariter uendidiſti tot ſunt delicta.ut.l.cuꝫ mācipiuꝫ.ſ.de edil. edic.⁊.l.ſcire debemus.ſ. de uerb. ob. Sed pro huiuſmodi declaratione quero dicit ſtatutum ſi quis luſerit ad azardum puniatur ad tātum.modo luſi uno ſero cuꝫ pluribus ⁊ pluries vici ⁊ perdidi:an uideantur plures ludi ⁊ plura delicta? Reſpondeo ex pluralitate uincendi ⁊ perdendi non ſunt plura delicta: ſed puto ꝙ totus iſte dicatur unus ludus[e] donec ſit habitus pro completo ⁊ abſoluto recedentibus luſoribus:ut.l.contractus.C. de fide inſtrumen. nec eniꝫ poſſum dicere perfecte uiciſſe donec ludus non ſit perfecte completus: quia adhuc ſupereſt ſpes perditionis.multa enim poſſunt accidere per que pecunia quam uici perdam ⁊ recedat a me:vt.l.naturalem: ⁊.l.in laqueũ.ſ. de acquiren.re.do.facit.l. qui cum maior.§. accu/

in vna rixa puniũtur p vno maleficio:etiā quo ad oēs:ut no.bar.i.l.hos accuſare.§.lege.de accuſa.⁊ bar.in.l.i.in ſi.C.vnde vi.⁊ bal.in.l.cũ rõnibus.in.iij.⁊.iiij.q.C.q accu.nõ poſ.⁊ ut no.hic ange.⁊.ſ.retuli ad id qd dicit hic bar.de pducente plures teſtes falſos. Adde bal.in.l.qcunqꝫ in .ij.col.C.de ſer.fugi.⁊ ibi qd ſi cũ teſtibus pduxit inſtrumēta falſa . ⁊ ibi ēt qd in muliere repta cũ veſtibus phibitis.
c C Pluret terminos. Hoc intelligit verũ hic ang. ſi eodē tpe terminos euulſit ſeu teſtes pduxit:qꝛ idētitas tpis fac idem eſſe delictũ.ut no.gl.in.l.i.C.vñ vi.ſecus ſi diuerſis tēporib:qꝛ diuerſe erunt pene.⁊ plures.l.vulgaris.in prin.ſ.e.optime ad.l.acquil.l.illud.§.ſi.
d C Cauſaꝫ ſucceſſiuam dicit hic ange.ꝙ dicit vnũ dilictũ quo ad penā: ſed ſunt plura reſpectu tpis pcedēdi ⁊ alioꝝ ut nõ.bart. reprobando glo.in.l.cuꝫ qui in popularibus.ꝺ iureiur.
ADDE ibi animus plurimũ operatur pe.ꝺ ancha.ꝯſi.v.
d C Dicatur unꝰ ludus. Fallit niſi unus a bancho ludi receſſerit qui mutato propoſito redeat:lꝫ icõtinēti dicit hisꝺ linquere: ut .l.i.§.ſi rē.ſ depoſiti.ſm ang.hic.idē i ꝺponēte arma mutato ppoſito : ⁊ ea reaſſumēte ſꝫ eũ.idē dicit ſi ſtatutũ nõ punit ludētem uel arma ferētē ſed inuētum cũ armis uel ad ludũ : qꝛ tũc ſi qs pluries inueniꝫ pluries punit:lꝫ ſit cõtinuatus ludus: qꝛ ad iuētũ ſit relatio:ut.l.qd ergo.in pn.de inſa.ſ.facit.C.ꝺ ſer.fugi.l.ſi fu-

gitiui ſerui. adde ſ bal. in.l. quicunqꝫ.in.ij.col. co.ti.
a ¶ Rñdeo licet. Adde qđ ang ꝯriũ tenet quem videas.
b Eredi b tarie. quero vide no.per glo. ange. ⁊ bart. in.l.fi. .C.vnde vi ⁊ qđ no.bar to.poſt glo. in.l.ſed nec legatarius. de ꝯdi. fur. vbi oĩno videas.
e J is ſ cui.§ eiꝰ rei alteriꝰ iniuria. Nota ꝙ nõ dicit iter eſſe meuz ſi ego lucrum qđ capiebaz cũ alterius iniuria amitto adde glo. in .l. ſi qs vxorẽ.§.pe.ſ.e. quã ad hoc nota. alleg. bar.in.l. parẽtes in pn. .C.ď teſtibꝰ vbi dicit ꝙ qs nõ dicit nocere fiſco lz ꝗrat ipſuz ꝑuare lucro ſibi aduenientẽ cuz dãno vel iniuria alteriꝰ. ⁊ ad hoc addě nota.ꝑ bart.in .l.i.in.x.col. verſi. venio ad vlti. ptez de ſenten. ꝗ ꝓ eo qđ iter eſt. adde tñ ꝙ qñ lucruz eſt radicatũ priuatio lucri dicit dãnuz ſm bal. ⁊ Cy.i.l. cũ te. in .i. col. C.de donã. ante nupt.⁊ ad no. ſ adde bal. in.l. fina.in pnc. in.iij.oppo. .C.e. ⁊ ꝑuare fiſcum pena ſibi debi-

ſaſſe.ſ.de bo.liber.⁊.l.in ſeruitute.§. petijſſe.e. titu.⁊ ideo aliud eſt hic ꝗ̃ dixerim.ſ.in venditione uini: quia ibi in perſona cuiuſlibet ⁊ in ꝗ̃libet menſura eſt perfecta uẽditio. nec supereſt ſpes reſcindẽde illiꝰ uẽditionis. Jtẽ circa ludũ dico ꝙ ex pluralitate perſonarum cum quibus vna ſimul ego ludo nõ dicantur plura delicta. nam ille perſone cum quibus ego ludo non dicuntur offenſe a me. ſed magis offẽditur reſpublica. ideo vnuz eſt delictuz: ut.l.ſi plures.ſ. ar. fur.ce. Eadem ratione dico. dicit ſtatutum ꝙ nullus poſſit ducere vltra tres famulos ⁊ aliqs duxit.xx. certe vnum delictum eſt: non autez eſt vnum delictum pro quolibet famulo vltra numerum debituz ducto: ſed pro omnibus ẽ vnuz cum ipſi offendãtur ex tali ductione. ſed magis reſpublica que eſt vna offenditur ab vno ducente vltra numerum. Eadem ratione ſi ſtatutum dicit ꝙ nemo poſſit habere ad conuiuium vltra decem perſonas ſub certa pena. certe ſi habuit .xxx. uel.xl. unum delictuz eſt pro omnibus qui excedunt numerum: ut dictuz eſt. ¶ Juxta hoc quero de queſtione quam uidi de facto piſis. Dicebat ſtatutum ꝙ ad nuptias nõ poſſunt cõuitari ſeu inuitari niſi.xij. domine. modo quidẽ ducebat uxorem ipſe ⁊ filius ſuus: utruz poſſint cõuitari.xxiiij. domine: tanꝗ̃ ſint due nuptie an .xij. tantũ. Reſpondeo lzª duo ſint matrimonia: ⁊ iſto reſpectu poſſunt dici due nuptie: tamen quia fit uno tẽpore ſimul quo ad ſolẽnitatẽ vnice nuptie dicuntur: ut.l. patris ⁊ filij.ſ. de vulg. ⁊ pupil. ⁊ qđ ibi no. ⁊ hec ſufficiant.

b **Ereditarie.** ¶ Non habz quis per aliuz quod per ſe habere nõ poteſt. hoc dicit cum duabus.ll. ſequentibus. ¶ Opp. de.l. eos in fi.C. de uſuris. glo. hic dat duas ſolutiones: ut in ea habes. aliam ſolutionem dat glo. in.l. labeo. in fi.ſ. de uſucapio. de hoc per Dy. in capi. quod alicui non licet. de regu. iur. lib. vj.
¶ Querob que eſt ratio ꝙ rei hereditarie nõ fit furtum niſi in iſtis caſibus? Reſpondeo furtum eſt cõtractatio rei aliene inuito domino ⁊c. ſed res hereditaria non habet dominum ergo ⁊c. ſed in iſtis caſibus eſt perſona cõmodatarij creditoris ⁊ uſufructuarij qui repreſentat perſonã ⁊ ideo fit furtum in his caſibus rei hereditarie.

ſ **J is cui.** ¶ Oppo. de.l. rei cõmunis.ſ. pro ſo. ⁊.l. q ſeruum.§. ſi is.ſ. de actio. ⁊ oblig. ſolu. ꝙ hic dicit furti. dic ideſt cõditione furtiua. nã actio furti penalis non tollitur per perſecutoriam: lz hodie forte ſecus ut glo. dicit. ¶ Quero que eſt ratio ꝙ actio commodati tollitur per cõdictionem furtiuam ipſo iure. ſed ꝯdictio furtiua per actionem commodati ope exceptionis. Reſpondeo quia condictio furtiua eſt plenior ut glo. dicit.

Eius rei. ¶ Hic eſt.§. notandus ⁊ eſt glo. multarum legum.
¶ Oppo. de.l. cum es.§.i.ſ.eo. ſolu. bene poteſt agere actione furti bonefidei poſſeſſor: ſed non quod extimetur dominiuz ac ſi uſucepiſſz. Jtem oppo. ⁊ uidetur ꝙ etiam habeatur lucri ratio: ut.l. ſi quis uxor.§. penult.ſ.eo. ſol. ibi loquitur in lucro quod percipitur ſine alterius iniuria. ſecus in lucro quod percipitur cum alterius iniuria e ut uſucapiẽdo: ut hic quod eſt notabile multum.

ſ **Empronia.** ¶ Quero qd cõtinebant iſti libelli due ſuntg glo. prima dicit ꝙ erat libellus repudij alij dicũt ꝙ erat libellus quo ꝯtinebaẽ quidaz debitor ſempronie q poſtea aufugit ꝓꝑ hanc oppoſitionez iſta ſcđa placet. ¶ Scđo ꝗ̃ro unde naſcatur actio iſta furti. glo. dicit ex eo ꝙ legit iſtum libellum: hoc non eſt ueruz: ut.l. ſi quis uxoris.§. neqꝫ uerbo.ſ. eo. dicendum eſt ergo ꝙ iſta actio furti naſcatur ex furto. ⁊ ex cõtractatione ipſorum libellorum.

q **Ui re ſibi.**

Si quis alterie. ¶ Dicitur hic ꝙ fur ꝑor nõ poteſt agere. contra.ſ.e.l. inficiando.§. infans. dicit glo. ꝙ ibi recuperauerit de facto. Uidete domini. immo poteſt fur poſſeſſionem recuperare de iure uel condictione certi uel triticaria. .ſ. de condi. tritica.l.ij. Circa hoc uide qđ not. per Cy.C.eo.l.fi. circa princi. ibi ſequitur ex honeſta ⁊c. ¶ Ulterius dicitur hic in fi. ꝙ poteſt agere contra vtrunqꝫ condi. furti. contra.C. de condi. furti.l.i. ſolu. glo. ⁊ dicit ꝙ hic debz diſtigui aut prius fuit conſecutus rem a primo ⁊ nõ tollitur condictio furtiua contra alium. aut prius fuit conſecutus extimationem: ⁊ tunc condictio tollitur. uide hanc glo. que incipit alterius iniuria. iſta gl. ẽ corrupta ſcriptoris uitio ⁊ vult dicere totum contrarium ⁊ debet dicere ſic. aut prius fuit conſecutus extimationem ⁊ non tollitur condictio furtiua. aut prius conſecutus fuit rem. ⁊ tunc tollitur.

q **Ui ſaccum.** ¶ Opp. furtuz non committiẽ ſine animo: ut.l.i.§.i.ſ.eo. hic dicitur cõtrarium. ergo male. Reſpondeo lz hic nõ ſit animus principaliter furandi ſaccum acceſſorie eſt tamen talis animus. ſimile habetis.ſ.eo.l. cum qui.§. non ſolum. Jtem iſtam.l. habetis canonizatam in decretis.l. diſtin. capitu. qui ſaccum.
¶ Ultimo nota caſus in quibus non committitur furtum. uide glo.

ſ **J debitor.** ¶ Puto tamen circa hanc.l. ꝙ ſi debitor anteꝗ̃ cõdemnetur paratus ſit ſoluere debituz ꝙ liberetur ab actione furti: ut .l. fullo.§. qui ancillam.j.eo.l. qui iniurie.§.i.ſ. eodem.

Ex.l. ſequenti.

¶ Quãdo agitur furti ratione dominij extimatur dominium. ⁊ quando ratione intereſſe extimatur intereſſe.

ſ **J uendidero.** ¶ Jbi cuz autez. No. ꝙ quando agitur actione furti ratione dominij extimatur dominium. quando agitur ratione intereſſe ipſuz intereſſe extimatur. tenementi. de hoc plene dixi.ſ.eo.l. in furti.

Ex.§. ſequenti.

¶ An omnis raptor ſit fur manifeſtus.

Cum raptor. ¶ Hic eſt bonus ⁊ ſingularis text. ibi furti. ſcilicet manifeſti. ¶ Quero vtrumf omnis raptor ſit fur manifeſtus quidam dicunt ꝙ ſic: quia publice ⁊ manifeſte rapit. ueritas eſt in contrarium: quia ad hoc ut quis ſit fur manifeſtus requiritur ꝙ reprehendatur uel poſt eum clametur: nec ſufficit ſola uiſio: ut.ſ. eo.l.ij. ⁊.l. ſi quis in ſeruitute. unde raptor ita demuz erit fur maniſtus ſi contra eum clametur ſeu occurraẽ. ¶ Ulterius hic dicitur ꝙ ille q preſtat opẽ raptori non tenetur furti manifeſti: contra .j. vi

ta non dicit leſio ſed ſola turicia dicit ſm bal.in.l. milites.i fi. .C.de teſtami. adde gl. bar. ⁊ doct. in.l.iij.§.labeo. de acq. poſ. ⁊ qđ dicit hic de lucro radicato adde qz verius no. i .l.i.§. ſi quis .ff. de itinere actuqꝫ ꝑua.
d Em- ſ pro- nia. due ſunt gl. Uide bal.in .l. ſi ea.C. q accuſa. non poſ.
e Ui re q .§ ſi qs alteri. bal. no. in.l. ab anaſtaſio in ver. extra ꝗrit.C. mã. allegat hũc tex.ſm cum valde nota. ꝙ fur habet remediũ ad recuperãdũ poſſeſſionem contra furẽ. adde ẽt bal.in.d.l. fina.in.i. col. .C.eo. ⁊ eſt tex.in.c.i litteris. de reſti. ſpoli. ad. de Salice. ⁊ Cy. i.l.i.C. de ꝯdi. fur.
f J ven ſ didero .§. cuz raptor quero vtrũ. An raptor ſit fur manifeſtus. vide.ſ.eo.l. ſi quis ex domo.

Ullo .§.qui tabulas.ñdeo ſi quidē.Quõ ꝓbeť inſtrumentuꝫ cancellatũ uide ſ.l. labeo.ſ. de pactis. ⁊ ibi dixi.⁊ qd ibi no.bart. in.l.tabulas .ſ. eo. ⁊ qd ibi dixi bar. ħ ſētit ꝙ illa ſit plena probatio uidelicet ſi inſtrumētũ cancellatuꝫ repiať penes debitoreꝫ qui nõ ſit domeſtica pſona ꝓbeť debituꝫ eſſe ſolutuꝫ. idem ſentit bar. ⁊ expreſſus fulgo. i .d.l.labeo.⁊ do. anto. in .c. clerici. el .ij.ut lite pē den.⁊ Cy. i .d.l.ſi d poſ ſeſſione.contrariũ ſentit gl.in.l.poſt. qꝫ.in ſi.glo. mag.d pac. quã ibi ſeqť guil. de cu. bal.tac. but. ⁊ tenēt ꝙ ſi debitor erit pſona ſuſpecta poterit' dferri ſacramentũ i ſuplemētũ ꝓbationis: ut no.gl.⁊ bal. in. d.§. ille. pau.de caſt. i.d.l. labeo. aliter dicit' puto opinioneꝫ bar. eſſe uerioē per iſtum tex. ⁊ d.l.cyrographum. in §. libertuſ. ubi pſupponiť ꝙ iſta pſumptio ſit tanta ut īducat liberationeꝫ in effectu. ⁊ ad pdicta adde ꝙ no- ⁊ nota.per Jaco.de are.⁊ Cy.in.l.ſi de poſſeſſione.C.de probatio.eadeꝫ ratione ſi inſtrumētum cancellatum reperitur penes tertiam perſonam preſumitur debitum preceſſiſſe ⁊ ſolutionem eſſe factam.ſ.eo.l.qui tabulas. Et per hoc iaꝫ dixi duo uerba.primo ego ſolui pro ticio cõdemnationem:⁊ reperitur condemnatio cãcellata:⁊ pecunia ſoluta in camera communis. certe licet ſit cancellata condemnatio.tamen preſumitur cõdemnatio preceſſiſſe.preterea tota die in curia epiſcopi per inſtrumentum cancellatuꝫ redditum debitori ꝓbatur debituꝫ eſſe ſolutũ. tarius nõ teneť reddere inſtrumētuꝫ debiti debitori ſed creditori p gl. ⁊ doc.in.l.ꝓ tor.circa pnci.i uer.meuꝫ.ff.d edē. ⁊ debito ſoluto creditor teneť dare inſtrumētũ debiti debitori.l. diſſolute.C. de cõdi.ſine cã ⁊ hic adde ange. in.l. ſi unus poſt Cy.C. de teſta.⁊ diſcrepat ange.ibi ab his q̃ dicit bar. uide io.an.⁊ do. anto.in.c.accepimus de fide inſtru. ADDE ꝙ bart. ſequiť bal. conſilio .cclxxxj.primo lib.de q̃ uide p cũdē cõſilio.ccij. .iiij.lib.

bono.rapto.l.i.glo.dicit.fateor ꝙ tenetur furti nec manifeſti:licet plura dixerit contra. ſed furti manifeſti non tenetur niſi deprehendatur. Iſtud ultimum quod glo.dicit non eſt uerum. nam etiam ſi deprehendatur opem preſtare nõ eſt manifeſtus fur:ut dixi.ſ.eo.l.is qui opeꝫ.nõ habetis hic alia.

Si ticius. ¶ Iſte.§. eſt notandus. primo loquitur quãdo falſus procurator indebitum recipit.ſecundo quãdo recepit debitum.tertio ponit quaſdam queſtiones circa predicta.ſecunda:ibi.Quod ſi pecunia.tertia ibi. Falſus autem.uide litterã. Hic dicitur ꝙ nomine eiuſdem quantitatis habꝫ locum condictio indebiti:⁊ condictio furtiua. ¶ Contra condictio indebiti preſupponit dominium eſſe tranſlatum:ut.l.ſi.ſ.de uſufru.quē admo.caue.ubi nemo condicit rem ſuam ⁊c̄. ſꝫ condictio furtiua preſupponit dominium non eſſe tranſlatum:ut.l.i.ſ.de condi.furti. Sol.cõdictio furtiua fuit nata tempore ſolutiõis: quo tempore ſoluens erat dominus. ſed condictio indebiti naſcitur tempore ratihabitionis quo deſinit eſſe dominus.¶ Sed contra hoc opp. ſi deſijt eſſe dominus:ergo extinguitur condictio furtiua:ut.l.⁊ ideo.ſ.de condi. furti. ſolu. hic deſinit eſſe dominus abſqꝫ ſuo facto . ergo non extinguitur dicta condictio furtiua:ut.d.l. ⁊ ideo.¶ Item oppo.dicitur hic in ſecundo reſponſo.ꝙ per ratihabitionem extinguitur actio furti.contra .in.l.inter omnes in principio.ſ.e. ſolu.hic deſijt intereſſe ex cauſa que retrotrahitur.ibi nõ.¶ Ultimo circa materiam huius.l. dic ut in.l.falſus.ſ.eo.⁊.l.ſi procuratori fal.ſ.d condi.ob cau.

Qui rem ticii. ¶ Nota text . ibi neqꝫ dominiũ neqꝫ poſſeſſio.¶ Oppo.ꝙ ille qui non habet dominium uel poſſeſſionem habeat actionem furti:ut.l.ſi is qui in principio.ſ.eo.⁊.l.rem inſpiciendam.ſ.eo.ſolu fateor ꝙ hic tex.debet ſuppleri ꝙ non habeat ius in re nec ad eum pertinebat periculum ratione cuſtodie. ¶ Ultimo quero dicitur hic ꝙ habet locũ condictio indebiti ⁊ condictio furtiua.¶ Quero ad quid dentur ille actiones.Azo in ſumma de cõdictio . indebi.in.§.datur.dicit ꝙ condictio indebiti tãtum datur ad poſſeſſionem que ſtatim fuit trãſlata in illum falſum procuratorem.ſed cõdictio furtiua datur ratione dominij ipſi ſoluenti.⁊ ſic diuerſis reſpectibus iſte condictiones dantur.

f **Ullo qui ancillam.**

¶ De hoc dic:ut in.l.verum.ſ.eo.

Ex.§.ſequenti.

¶ An per inſtrumentum debiti cancellatum ꝓbetur ſolutio debiti.

Qui tabulas. ¶ Hic eſt bonus §.⁊ notabilis .no. tex.ibi:quia ex his debitum ⁊c̄. Ex quo habes ꝙ per inſtrumentum cancellatum probatur debitum ſolutum.¶ Quero an hoc ſit ueruꝫ. Reſpondeo ſi quidem[a] tabule cancellate reperiuntur penes creditorem ille tabule probant debitum preceſſiſſe:⁊ ſolutuꝫ eſſe .hoc modo poteſt intelligi hic.ſed ſi reperiuntur penes debitoreꝫ tunc ſi debitor eſſet perſona domeſtica creditoris non probaret debitum ſolutum:niſi probaret illud ſibi redditum:ut.l.i.§.ille autem.C.de lati.li.tol.ſed ſi nõ ē domeſtica pſona probať debitum ſolutũ:ut.l.ſi cyrographuꝫ.ſ.de proba.

ſ **I quis ex bonis.** In fine ibi una facti.ideſt iudicij facti ſuper furto ſimul commiſſo.

i **S cuius intereſt.**

Item is cui. ¶ Oppo.dicitur hic ꝙ is q habet ex teſtamento actionem:non habet actioneꝫ furti. Cõtra.ſ.eo.l.ſi dominiuꝫ:⁊.l.ſi is qui.§.i.ſol.intellige hic ꝙ res erat ſibi obligata ſub conditione uel non erat res hereditatia:ut not.in.l. ſi is q. .§.i.ſ. eo.

ſ **I libertus.** ¶ Nota iſtaꝫ.l. ꝙ quãdo iſti domeſtici furantur nõ oritur actio furti qd eſt uerum ſi res modica ſubtrahatur:ut.l.reſpiciendum.§.furta domeſtica.j.de penis.

c **Reditori.** ¶ De hoc dic ut plene habuiſtis . not.in.l.eum qui.§.idem ſcribit.ſ.eo.

f **Ullo.** ¶ De hoc dic:ut.l.iter omnes.ſ.eo.⁊.l.qui iniurie .§. .i.ſ.eo.titu.

Nemo. ¶ Exemplum ponit gl. per.l. impuberem.§.i.ſ.eo.¶ Opp. .j.de parrici.l.utrum. Reſpondeo hic debes intelligere in eo qui non poteſt facere furtum propter defectum conſilij ⁊ intellectus:⁊ ideo non poteſt teneri tanq̃ preſtans opeꝫ furto:quia nõ eſt talis perſona que poſſet fingi ꝙ faciat furtũ ſed in.l.contraria alia ratione non poterat committere parricidium.

b Eminiſſe. No. h tex.ꝙ ꝓ furto poteſt qs extraordinarie ꝫ ũiri criminaliť bal. in.l.ſi p⁹ .gl. .ſ.ti.i. ADDE pe. de ancha.cõſilio.cviij. i ultimis uerbis.

m **Eminiſſe.**[b] ¶ Hec lex eſt bona ex quo habes ꝙ pro furto agitur criminaliter.⁊ qualiter imponatur iſta pena criminaliter vidiſtis.j. de penis.l.capitalium.§.famoſos.

¶ De tigno iniũcto. Rubrica.

¶ Rubrica de tigno iniuncto.

c ¶ Rubricã . Practicã huius ti. uide in ſpe. in ti.de conſecra . eccle. uel alta.uer. ⁊ quod ⁊c̄.⁊ ibi uideas.

¶ Glo.continuat rubricam[c]:dic ut habetis in ea.Supra dictum eſt de furtis in genere.ſed qa quedam ſunt in ſpecie.ideo ponit titu.de tigno iniuncto . Item.dicit glo.ꝙ rubrica ponitur familiariter.uel poteſt dicere ⁊ addere de furto,ꝓ tigno iniuncto.⁊ hec eſt uerior ut patet ex prin. .l.i.j.eo.quod eſt utile ꝓpter ea que infra dicã.

Ex.l.ſequenti.

¶ Quot actiones dentur contra eum qui dolo malo iniunxit tignum alienum in muris ſuis.

Ex.xii. tabularũ

l ¶ Oppo.de prin.huius.l. ad fineꝫ Reſpondeo non poteſt vendicari res tanq̃ a poſſidente :ut in princi. ſed tanq̃ ab eo qui dolo deſijt poſſidere ſic ut in ſi. Iteꝫ nõ poſſum te cõuenire ut omnino reſtituas:ut in prin.ſed ut contra te iureť in liteꝫ

ſic:ut.l.q res in fi.ꝭ.de ſo. ¶ Quero quot actiones dant ↄtra iſtuʒ qui dolo malo iniũxit tignũ alienum in edibus uel muris ſuis. glo. dicit quinqȝ.ſ.actio furti. cõdictio furtiua. actio de tigno iniuncto. ⁊ actio ad exhibendum. ⁊ rei uendicatio. Sed quero an vna iſtarum per aliam tollat dicam.ĩ.l.proxima.

Ex.l.ſequenti.

¶ Cum quinqȝ actiones cõpetant contra iniũgentem tignum quomodo vna per aliaʒ tollat. Et an ſi tignũ abſqȝ deformitate ediuʒ poſſit ſeparari an debeat tolli.

ſ **Ed ſi proponas.**

¶ Oppo.ꝭ.l.pxi.in princi. Sol.nõ poteſt uendicari ut extimatur ut ibi: ſed ut iuretur in litem ſic:ut hic.⁊.l.qui res.in fi.ꝭ.de ſolu.

¶ Secundo oppo.extra glo. ꝙ per actionem tigni iniuncti tollat rei vendicatio:ut inſti.de re.diui.§.appellatione.glo.ibi ſoluit ꝙ hic fuit actum non tñ exactum: ⁊ ſic nõ tollitur electione vna iſtaꝝ actionum per aliam ſed perceptione

¶ Quero cum quinqȝ actiones competant cõtra iſtum ut uidiſtis.ꝭ.eo.l.proxima.quomodo tollatur vna ꝑ aliam.glo.in.l.in rem.§.tignum.ꝭ.de rei uendi.tractat plenius iſtam materiam ꝙ̃ alibi.⁊ etiam in.d.§.appellatione.dicit ꝙ rei uendicatio ⁊ actio ad exhibendum ⁊ condictio furtiua tolluntur ad inuicem: quia ſunt rei pſecutorie. Item tollitur actio tigni iniuncti in eo ꝙ in iſto duplo continet ipſam reʒ nõ in pena. actio uero tigni iniuncti tollit perſecutorias ꝑceptione cũ in illo duplo inſit res: ut dictuʒ ẽ actionem vero furti non tollunt actiones dicte rei pſecutorie. nec actio de tigno iniuncto tollit actionem furti: niſi in eo ſimplo qḋ eſt pena. codẽ modo actio furti cum ſit mere penalis nõ tollit perſecutorias: ſed tollit actionem tigni iniuncti in eo qḋ eſt penalis. Pe.de bel.perti.in hoc ꝙ dicit de iſtis actionibus penalibus dicit contra glo. nam qñ ſunt due actiones penales que habent ſe ut genus ⁊ ſpecies: tunc uerum diceret glo. ꝙ vna tolleretur ꝑ aliam quatenus concurrunt: ut.l.i.ĩ.vi bo.rapt. Sed quando ſe habẽt ut excedentia ⁊ exceſſa: tunc vna per aliam non tollitur in aliquo: ut.l.i.§.de tutela.ꝭ.de tute.⁊ ra.diſtra.⁊.l.ſi adulteriũ cum inceſtu.ĩ.de adulte.⁊ dixi in.l.i.§.dixerit aliquis.ꝭ.de publi. ſed actio de tigno iniũcto ad actionẽ furti hʒ ſe tanꝙ̃ excedentia ⁊ exceſſa. nã poteſt eſſe tignum iniunctum ⁊ furtum non eſſe cõmiſſum. ⁊ poteſt eſſe furtum commiſſuʒ ⁊ tignũ nõ iniunctuʒ. ita dicit ipſe. Tu tene glo. nam iſta actio non eſt ꝓpoſita: niſi pro tigno iniuncto furtiuo ſeu ꝓ furto de tigno iniuncto: ut patet in princ. huius.l. cum glo. ſuper rubrica: ⁊ ſic habent ſe ut genus ⁊ ſpecies. nam furtum eſt genus: furtum tigni iniuncti eſt ſpecies. Sed contra hoc opp. naʒ ego uideo ꝙ ille q iniũxit bona fide: ⁊ ſic nõ cõmiſit furtum ⁊ ille qui habet iniunctũ tenetur: ut no. hic in glo.⁊.d.§.tignum. ergo non eſt ueruʒ ꝙ ſemper requiratur furtum factuʒ. rñdeo ꝺ natura actionis tigni iniũcti: ſm uerba.l.xij.tabu. requiritur furtum factum: ut hic patet.⁊ illud ꝙ glo.no. eſt ex extenſione ⁊ interpretatione propter alias leges nõ ex uerbis.l.xij.tabu. Cetera circa iſtam materiam dic ut no.in.d.§.tignum.

¶ Quero quid[a] ſi tignum poteſt a domibus uel a muris ſeparari ſine deformitate vł ſine dãno: an poſſet agi vt ſeparetur. Pe.dicit ꝙ ſic: quia ceſſat ratio huius legis. ergo ⁊c̃. arg.l.adigere.§.ꝙuis.ꝭ.de iure patrona. mihi uidet cõtra: ut.ꝭ.eo.l.proxi.§.tigni. ubi dicitur ꝙ tigni appellatione continentur tegule ⁊c̃. ⁊ quis dubitat ꝙ tegula poſſet accipi ſine deformitate ⁊ alia poni. certe nemo. ad ſuam rationem cuʒ dicit ceſſat ratio. dico ꝙ non ceſſat ratio. eſt enim alia ratio: quia tegule per ſe nõ cenſentur: ut.l. rerum mixtura.ꝭ.de uſucapio.⁊.l.euʒ qui edes eodem titulo.

a Ed ſi proponas quero quid uide i.l.ij.C.ꝺ rei uen.

¶ Si quis teſtamento liber eſſe iuſſus fuerit.

Rubrica.

¶ Si quis teſta. li. eſſe iuſſus fuerit Rubrica.

¶ Glo continuat[b] ut in ea habes. Iteʒ dicit gl. ꝙ hec rubrica non ponitur materialiter ſed ſignificatiue. uel ponit uerba edicti. hoc non placet: ut.ĩ.eo.l.i.§.non autem. uel ponit ſummarium titulum. de iſtis duabus tene quam uis: vt dicam in.d.§.non autem.

b ¶ Glo. cõtinuat. Formã aũt libelli. vide i ſpe. de furtis.§.i.ver. pone plerunqȝ.

Ex.l.ſequenti.

¶ Prefectus romanus non liberatur a debitiſ dolo contractis per incoronationem breui fiendam de imperatore nec illi qui feſtinant ad delinquendum propter pacem fiendam de proximo debent gaudere beneficio pacis.

ſ **I dolo malo.** ¶ Hec autem actio. quero que ẽ actio. dicũt quidã actio in factũ q̃ deſcendit ex quolibet edicto: ut.l.iiij.§.an tamen.ꝭ.ꝺ dam.infect.⁊.l.fina.ꝭ.de eo per quem fac.eſt. Alij dicunt ꝙ eſt condictio ex.l.ut.ꝭ.de condi. ex lege.l.i. quod non placet: quia illa.l.intelligitur quando actio introducitur noua lege: ſcilʒ ciuili. ſecus ſi pretoria: quia tunc ſemper competit actio in factuʒ in dubio ut dictũ ẽ. ¶ Quero vbi eſt pretoris edictum in hac materia dicunt quidam ꝙ eſt in rubrica. quod non placet: ut dixi ſuper ea. Alij dicunt ꝙ non habemus uerba edicti ſed eius mentem: ut hic in principio. qḋ ſatis placet. ¶ Quero dicitur hic ꝙ pro tali furto ceſſat actio furti ciuilis: quid de actione furti manifeſti que eſt pretoria. glo. dicit idem: licet Mar. dixerit contrarium. ¶ Ultimo nota iſtũ textum contra dominum prefectum de vrbe romana qui coronat imperatoreʒ. nam de conſuetudine imperator tunc ſatiſfacit omnibus creditoribus ſuis: ⁊ eum a debitis liberat: ⁊ ipſe prefectus quando ſentit aduentuʒ principis audacior factus cõtrahit multa debita propter ſpeʒ liberationis fiende a principe: ut ab iſtis debitis non debeat liberari. Item facit[c] iſte tex. contra eos qui ſentiunt pacem promulgandam de proximo ⁊ propter hoc feſtinant ad delinquendum propter ſpem immunitatis.

c ſ I dolo Itẽ facit. Ad de ludo. i.l. ſi vero.§.de viro.in.xxij. fallentia.ſo. matri.

Ex.§.ſequenti.

¶ Cum per ſtatutum imponitur pena pro aliquo facto an requiratur dolus uel ſufficiat lata culpa: ibi. Iuxta. Et an debeat abſolui qui contra ſtatutum ingreſſus eſt poſſeſſioneʒ alicuiꝰ ſi doceat de aliqua iuſta ratione: ibi. Et per hoc.

Non autem. ¶ Nota textum ibi. ſed culpa dolo ⁊c̃. Ex quo nota ꝙ lata culpa equiparatur dolo in maleficijs. Sed contra.ĩ.ad.l.corne. de ſicca.l.i.l. cornelia. ꝓ huius declaratõe ſunt glo. varie vna eſt in.l.in actionibus.ꝭ. de in litem iuran. que dicit ꝙ ubi tractatur de pena corporali lata culpa[d] non equiparatur dolo: ut.l.contraria. alias ſecus. ut hic. Iſta non eſt perfecta ſolutio. nam etiam vbi tractatur de pena pecuniaria lata culpa non equiparatur dolo: ut.ꝭ. ne vis fiat ei.l.i.§.ſi quis ideo.⁊ quod ibi nota.⁊.ĩ. vi bo.

d ¶ Nõ ãt lata culpa. Qñ lata culpa equiparetur dolo. adde bar. in. d.l. qḋ nerua. ⁊ qḋ ibi dixi. ⁊ que habent in.l. reſpiciẽduʒ.§.delinquunt.ĩ. de penis. eſt ẽt alius caſus no.in.l.ij.cũ ibi no.ꝭ. qḋ quiſqȝ iur.

rapto.l.ij.§.hac actione.vnde glo.in dicta.l.lege cor.dicit ꝙ in criminalibus lata culpa non equiparatur dolo:ut ibi.in alijs ſecus ut hic cum ſimilibus.hoc non placet:quia etiam hic in criminalibus loquitur licet agatur ciuiliter ad idē .l.i.§.i.ff.ſi menſor fal.mo.dixe.⁊.l.finali.ff.de edendo.vnde glo.alibi dicit ueritatem.in.l.magna negligentia.ff.de uerbo.ſigni.quam glo.cō iungas cū glo.d.l.in actionibus.⁊ dicas ſic.vbi tractatur de pena corporali lata culpa nō equiparatur dolo:ut.l.in lege cor.ff.ad.l.corneli.de ſiccarijs.⁊ nota.in.l.in actionibus.ff.de in litē iuran.vbi uero tractatur de pena pecuniaria ſiue ſit criminalis accuſatio ſiue ciuilis actio.dic aut.l.expreſſe[a] requirit dolum ⁊ lata culpa non equiparatur dolo:ut.ff.vi bonorum rapto.l.ij.§.hac actione.⁊.l.i.§.ſi quis ideo.ff.ne vis fiat ei.⁊ nota.in dicta.l.magna negligentia.Aut.l.expreſſe dolum non requirit.⁊ tunc lata culpa equiparatur dolo:ut.l.i.§.i.ff.ſi mēſor.fal.mo.dixe.Sed hec ſolutio uidetur contra iſtum textum.nam expreſſe hec.l.requirit dolum:ut patet in rubrica ⁊ in principio eiuſdem.l.⁊ in principio huius.§.⁊ tamen lata culpa equiparatur dolo.Solu.dico ꝙ non habemus uerba edicti in hoc titulo:⁊ ꝙ in uerbis edicti nō fiebat mētio doli licet iuriſconſul.referendo mentem edicti dixerit hic.alias oporteret te dicere ꝙ hoc ꝓcedit ex extenſione iuriſconſul.magis ꝙ̄ ex natura uerborum edicti. ¶ Juxta hoc quero quid ſi pro aliquo facto per ſtatutum imponitur[b] pena utrū pro illo facto requiratur dolus[c] uel ſufficiat lata culpa.Reſpondeo ſi ſtatutū facit expreſſam mentionem de dolo non ſufficeret lata culpa.idem ſi tractaretur de pena corporali:ut dictum eſt.Sed ſi loquitur ſimpliciter hic eſt aduertendum.nam quedā ſunt uocabula que important dolum:utputa dicitur.ſi quis fecerit furtum uel falſitatem uel ſimilia que habent in ſe dolum:vt.l.i.ff.de furtis.⁊.l.nec exemplum.C.de fal.tunc lata culpa non ſufficeret.Quedam ſunt uocabula que non important dolum in ſe.⁊ hic aduerte.aut ſtatutum punit actum qui infertur principaliter[d] in perſonam:ut ſi qs percuſſerit aliquem tunc requiritur dolus:quia talis iniuria non poteſt inferri in perſonā ſine affectu facientis:ut.l.iij.ff.de iniurijs.Si vero punit actū qui infertur in re:tunc puto ꝙ lata culpa equiparetur dolo:ut hic.⁊.l.i.§.pmo.ff.ſi menſor.fal.mo.dixe.cum ſimilibus. ¶ Et per hoc dico[e] in accuſatione de turbata poſſeſſione inducta ex forma ſtatutorum.⁊ an debeat quis abſolui ſi doceat ſe ingreſſum eſſe aliqua ratione:ita ꝙ dolus malus abſit.Aſſeſſores communiter dicunt ſiue iuſtis ſiue non iuſtis rationib⁹ abſoluendus eſt:quia ceſſat dolus:ut.l.i.in fin.ff.de abigeis.⁊.l.igitur.§.primo.ff.de libe.cau.ſed in.ll.illis eſt ratio:quia requirebatur dolus.ideo putarem aduertenda eſſe uerba ſtatuti.nā ſi dicunt ſi quis turbauerit aliquem in poſſeſſione ſua vel moleſtauerit aliquem uel per ſimilia uerba que denotant actum illatum in perſonam:ut moleſtiam uel turbationem illatam in aliquem.tunc requiratur dolus per ea que ſupra dixi:⁊ tunc veniet abſoluendus:niſi probetur dolus.Sed ſi punit actum illatum in re:utputa ſi quis ingreſſus fuerit in poſſeſſionem alterius:uel ſi quis occupauerit poſſeſſionem alterius uel turbauerit.⁊ tunc non requiritur doluſ ſed ſufficeret lata culpa per ea que ſupra dicta ſunt.pro hoc inſtitu.vi bonorum raptorum.§.quia tamen.⁊ per legem ſi quis in tantam.C.vnde vi.Aliud eſt igitur dicere.ſi quis turbauerit aliquē in poſſeſſione ſua:⁊ aliud eſt dicere ſi quis turbauerit poſſeſſionem alicuius.⁊ ideo tunc non excuſaretur ſi non eſſet motus rationibus iuſtis.

Hoc itaq̄. Iſte eſt pulcher textus. Nota hic in verſi.quid tamen.ꝙ actio introducta in ſubſidiū non habet locum contra eū qui iure ordinario poteſt coerceri.⁊ ideo puto ꝙ de iure communi domi

a ¶ Aut.l.expreſſe.Ita etiā tenet ang.in.l.ſi mora.ſolu.matri.⁊ ibi etiam vide per bal.

b ¶ Per ſtatutum imponitur.Quando ſtatutū imponit penā ꝓ aliquo facto an ſufficiat lata culpa.vide bal.in.l.i.ff.de legi.vide ang.in.l.in accuſationibus.ff.de in litem iur.vbi rńdit bar.q: ſi ſtatutum nō fecit mentionē de dolo.dicit bar.ꝙ ſubaudit̄ cōtrariū.ibi tenet ipſe ꝑ tex.in.l.ſi qs in aliquo.§.abortiu⁹.ff.de penis.⁊ ita ſecutum fuit collegiū paduanum.

c ¶ An reqratur dolus.vide remiſſiue que dixi in.l.iij.§.ſi.ff.ne qs eū q in ius vo.⁊ dicta hic ꝑ bar.ſequit̄ ꝑciſſe bal.i.l.i.C.de noxa.adde bal.i.l.data opa.C.q accuſ.nō poſ.veritē ſtatutum ꝑciſe punit homicidiū.⁊ q̄ dixi poſt bar.in.l.qđ nerua depoſiti.

d ¶ Infertur ꝑncipaliter.Ad hoc bn̄ faciūt no.ꝑ glo.⁊ doct.in.l.iij.§.ſi.in verbo ceſſet.ff.ne qs eū qui in iuſ vocā.lz bal.in.l.in actionibus.de in litē iurā.⁊ i repetitio.c.ij.de cōſtitutio.lib.vj.teneat ꝯtriū.ſ.ꝙ tā lata culpa q̄z dolus debz puniri.cogita ⁊ bal.videt̄ ſequi ro.in dicta.l.in actionibus.uide docto.in dicto capi.ij.de conſti.

e ¶ Et per hoc dico.hanc queſtionem format Barto.in.l.iuſte.in fine de acquiren.poſſeſſio.⁊ ideo dixit Angelus ibi ꝙ requiritur dolus ⁊ ignorātia iuris que eſt iniuſta:ut in.l.libellorum.§.notantur.cum ibi nota.de infami.non facit eū puniri.ita dicit notabiliter Angelus in.l.ſi quis id.per illum textum.in.§.doli.de iuriſditio.om.iudicum.⁊ Baldus ⁊ Angelus in.l.ſicut.in fine de preſcriptio.xxx.annorum.uide gloſam in.l.plagij.la.ij.C.de plagi.que uult ꝙ quelibet cauſa etiam iniuſta excuſat a dolo preſumpto ⁊ ibi Baldus.⁊ Bartolus in.l.penultima.de adulte.ff.ſi ſt.l.non requirit dolū uide que notan.inſtitu.de actioni.§.penales.⁊ id quod tenet Bartolus in.d.l.iuſte.in fine.de miſſo in poſſeſſio.⁊ in conſilio incipiente in queſtione uertente in curia.⁊ Pe.de ancha.in conſilio.cxvij.⁊ quod not.Barto:at in.l.in actionibus.de in litem iuran.⁊ adde bonum textum in.l.ſi quis aliquid.§.qui abortionis.ff.de penis.⁊ dicto.§.limita.per.l.iij.§.ſi ſenatus de ſicca.Iſtis adde que dixi poſt Bartolum in.l.reſpiciendum.§.i.ff.de penis.Adde alios caſus ſimiles in.l.qui multa.ad.l.iulia.de vi.in principio.collige rationem ex nota.in.l.omne delictum.de remi.§.exploratores.⁊ in.§.qui in acie.⁊ in.§.ſi caligati.⁊ in.l.penultima.de incen.rui.nau.⁊ quando.l.requirit dolum non tamen excuſabitur quis a culpa.quia ex ea punietur criminaliter.caſus eſt in.l.ij.§.hec actio.ff.ui bonorum raptorum.hoc dictum fuit.Barto.in.l.penulti.ff.ad.l.iuli.de adulte.vbi etiam allegat concor.Adde Bartolum i.l.ſi mulier.§.i.ff.rerū amo.ubi dicit ꝙ ſi ſtatutum punit amouentem rē intelligitur etiam ſi ſine dolo.ſecus ſi furtum.iſtis adde notata per bart.in.l.fina.ff.de adulte.⁊ dicit Angelus in.l.ſi uacantia.C.de bonis uacā.libro decimo.ꝙ ſemper in facto illicito preſumitur dolus:ut in.l.prima C.de ſiccarijs.ideo dicit ꝙ non eſt neceſſe ꝙ i inquiſitiōe dicatur doloſe commiſiſſe ⁊c.facit quod notatur per bartolum in.l.nec exemplum.C.de fal.⁊ quod nota.in.l.dolum.C.de dolo.facit quod dicit in.l.iniuriarum.ff.de iniurijs.⁊ Bal.in auc.habita.in.vj.colum.C.ne filius ꝑ patre.in.vj.col.dicit ꝙ ubi qualitas exprimenda in libello tacite ineſt ex natura facti procedit libellus abſq; expreſſione illius qualitatis.uide ibi.⁊ dicit Bal.in.l.i.de confeſſ.ꝙ in furto ⁊ homicidio ſemꝑ ineſt dolus.⁊ deciſionem Bart.h limita notabiliter vt colligitur ex nota.ꝑ guil.de cu.in.l.extat quod metus cauſa.Et ad q̄ſtionem tactā in principio huius ꝟſi.adde qđ vbi ſumus i materia act⁹ qui indifferenter pōt eſſe factus cum dolo ⁊ ſine dolo ꝙ tunc quelibet cauſa iniuſta excuſat a dolo.vnde tit.queſtio.bar.hic eſt:an accuſatuſ de turbata poſſeſſione inducta a ſtatuto dbeat abſolui ſi dicat ſe ingreſſū aliqua rōe:ita ꝙ dolus abſit.⁊ dicit ꝙ ſic.ſi ſtatutum loquat̄ in perſonā:vt q: dicat ſi quis turbauit aliquē in poſſeſſione ⁊c.⁊ ad nota.ꝑ bar.hic vide gl.in.l.i.ff.de itine.actuq; priua.ſuper verbo viſus ſit:que videtur velle ꝙ ad hoc ut qs excuſet̄ a vi ſufficit ꝓbare ſe ex aliqua cā motum eſſe:que ſi vera foret ipſum releuaret a lata culpa.⁊ per conſequens a dolo:⁊ per conſequens a pena.Sed dic ꝙ ad illam glo.poſſet reſpōderi ꝙ in penis pecuniarijs tantum procedit arguendo de lata culpa ad dolum.l.in lege.⁊ ibi Barto.ff.ad.l.corneli.de ſicca.ſed ubicunq; imponit̄ pena pecuniaria ſufficit nedum lata culpa.ſed etiam leuis ad hoc vt cadat in penam.vt viſum fuit in precedenti appoſtilla.ergo illa glo.nō facit aliquid ad propoſitum.bar.dicit ꝙ ſtante ſtatuto ꝙ homicida occidatur intelligatur de doloſo ⁊ culpabili non caſuali:quia ſtatutū debet gloſari ſm ius commune ⁊ remittit ad not.per ſe in.l.ij.C.de noxalibus.ad idem quod not.do.Floren.in capitulo lator.de homi.vbi refert accidiſſe de facto ꝙ duo in vna naui erant ⁊ alter cum ligno in quo erat ferrū ad trahendum ramos arborum caſu percuſſit ſocium ⁊ mortuus eſt.dicebat ſtatutum ꝙ homicidio puniatur.dicit fuiſſe conſultum ⁊ bene ꝙ non tenetur de homicidio ſi alias ſibi adhibuit diligentiam:quia ſtatutū debet intelligi de homicidio doloſo ⁊ culpabili.allegat not.in.d.l.ij.de noxalibus.⁊ in capitulo in noſtra.de iniurijs.addendo quod dixi in.l.reſpiciendum.§.delinquunt.ff.de penis.⁊ notat hoc expreſſe Cy.⁊ Bal.in dicta.l.ij.C.de noxalibus.⁊ Bal.in.l.data opera.in.v.colum.C.qui accu.non poſ.in ſexta colum.Angelus in male.in verſicu.quas ſi non ſoluit infra decem dies amputetur ſibi manus.ſed vtrum procedat libellus:accuſo te eo ꝙ culpa occidiſti talem.Baldus in.l.que fortuitis.in.v.colū.C.de pig.actio.tenet ꝙ ſic:q: intelligitur de latiſſima:hoc eſt dolo.⁊ dicit baldus ibidem in vltima colum.ꝙ ſi ſtatutum punit delictum nec doli facit mentionem ꝙ nec nos facere debemus:ut in.l.proſperit qui ⁊ a quibus:niſi per ſtatutum atrox pena imponeretur.quo caſu ſaltem lata culpa requiritur.vide tamen notata.per bartolum in.l.prima.C.d ſtrat.libro duodecimo.⁊ baldus in.l.quicunq; C.de ſer.fugi.qui videntur concordare huic dicto vt apperet.ff.eodem.l.labeo.in appoſtilla magna

circa principium. ¶ Et ad materiā adde Bar.hic in fine.ꝙ nedum lata culpa ſed leuis ſufficeret ubi eēt pena pecuniaria ſm bal.i.d.l.data opera.in fi.in.v.col.vide bal.ꝛ pau.de caſt.in.l.i.de litigi.ꝛ bal. in.l.ij.§. qd̄ pretor.ne quis eum qui.ꝛ dn̄s Anto.in.c.ij.de conſti.per bal.in.l.i.ꝛ in .l.ſi ſeuerior.i.iij.col.C. de infami.ꝛ limita ꝑ Sali.in.l.ij.C.de noxa.

bal.in.l.parabolani.C.de epiſc.ꝛ clericis.vbi dicit ꝙ nō poteſt in locum iudicis ſubrogari iudex qui eligi non poteſt ad illud.vtrum autem inhabilis poſſet conſtitui ad ſubſtituendum.vide in clemen.religioſus.de procura.ꝛ ibi per docto.ꝛ facit ad queſtionem.paſſagium debet ponti qui poſtea fuit deſtructus ꝛ remittitur:an nouo ponti debetur. de quo per bal.i.l.ij. C. de priui. fiſ. Itē facit ad q̄ſtionē: an epiſcopꝰ ſuccedens i executiōe in locū executoris negligentis debet ſeruare formā impoſitā ꝑ executorem primi executoris. d quo vide bal. ꝙ ſic.i.l. ſi .C. ſi mācip. ita fue. alie. ꝛ no.bal.in.l. ſi.i. vij. col. .C. vnde legi.ꝙ ſi poteſtas ē aliquo cāu ſubſtitutus capitanei qd̄ tñ debebit ſeruare tēpora aſſignata poteſtati ꝑ ſtatutū ꝛ nō tpa ſignata capitanco.quod no.bene.

ADDE an iuſta cā excuſet a pena turbationis poſſeſſionis pe. de anch. ꝯſilio.cxxvj. bal. conſilio .ccclxxxj. i. lib. Et an homicidiū requirat dolū ſi ſtatutū dicat qꝰ occidens occidatur vide q̄ poſui in.l.i. .C.de ſer.fugiti.

a ¶ Hec actio.quādoq̄ vna actio. Et hanc materiam ſequitur Cy.in.l. ſi creditori. poſt glo. de lega.i.ꝛ per Dy.in dicta .l.quod debitori .ff. de dona. cau. mor. ꝛ etiā pōit iſta pe. in.dicta.l. ſi creditori. ꝛ Angelus ꝛ barto.ꝛ bal. in.l. ſi eum. .§.qui iniuriarum.ſi qſ cautio. Et ad materiā quod ſubrogatum debꝫ eſſe eiuſdem nature ⁊c̄. vide no. per

nus non poſſet concedere repreſalias contra vniuerſitatem ſibi ſubditam quā poteſt iure ordinario coercere.eadem ratione non poteſt ciuitas ſeu commune concedere repreſalias propter factum ſui ſubditi quem poteſt iure ordinario coercere.in argu.hoc induco non determino. Ad hanc legem oppo.ĵ.eodem.l.fina.ſolu. vt ibi.

Si ſeruus pure.

¶ Oppo.in ſtitu. de nexalibus.§.ſi ſeruus.ſolu.contra dominum non poteſt agi actione ordinaria.ſed hac actiōe ſic. Item contra.iſta actio non eſt introducta niſi contra eum qui liber eſſe iuſſus eſt: ut hac.l. in principio.ſolu. etiam contra eum qui eſt legatus inducitur per extenſionem iuriſconſul. ut hic.

Ante aditam.

¶ Supra expoſita ſūt uerba ſi qs teſtamento liber eſſe iuſſus fuerit.nunc exponūtur uerba ante aditam hereditatem.

Ex.§.ſequenti.

¶ An actio ſubrogata ſapiat naturam eius in cuius locum ſubrogatur.

Hec actio.

¶ Nota textum ibi nā ꝛ ſi in locum ⁊c̄.

¶ Quero vtrum hoc ſit uerum indiſtincte ꝙ actio ſubrogata in locum alterius ſapiat eius naturam. Iſtam materiā tetigit Jacobus de are. in.l.qui id quod in principio.ſ.de dona.ꝛ modicum dixit.dominus Cy.tetigit eam.C. de rei vxo.actio.l.unica.§.iij.glo. aliquantulum dicit in.l.certi condictio.ſ.ſi certum peta. in prima gloſa magna.circa finem:quidam alij extraordinarij doctores etiam diſtinxerunt.mihi uidetur latius ꝛ clarius dicendum ſic.quandoq̄ vna actio[a] ſubrogatur in locum alterius per modum ſuppletionis:quia actio producta certis caſibꝰ non competebat.vnde ſuppletur alia in illis caſibus in loco deficientis actionis. Quandoq̄ hoc ſit per modum ſubſtitutionis:quia in locū alterius actionis extincte alia introducitur.quādoq̄ ſit per modum cumulationis: quia actiōi iam inuente ꝛ nate alia actio cumulatur in eodem caſu ꝛ ad idē.primo caſu aut queris vtrū ſapiat eandem naturam circa id quod actio trahit ex natura efficientis ſeu introducentis eam. ꝛ tunc ita demum ſapit eandem naturam ſi ſunt idē efficientes.ſecus ſi diuerſi. exemplū in hac .l.iſta actio eſt introducta ad ſupplendam actionem furti ciuilem:vt.ſ. eodem.l.i.§.i. cum iſta eſt pretoria:ut hic.illa eſt ciuilis:ꝛ hec parit diuerſos effectus propter inuentores varios. nā vna eſt perpetua.alia eſt temporalis.idem in ſimilibus legibus allegandis.ĵ.Aut queris an ſapiat eandem naturam quo ad alia.ꝛ dico ꝙ ſic regulariter:ut hic. ꝛ.l. penultima.§. finali .ſ. ſi quadrupe. paupe. feciſ. dica. ꝛ.l. quemadmodum.§.magiſtratus.ſ.ad.l.acquiliam. ꝛ.C. ad .l.acquiliā.l.de pecoribus. Fallit primo in his propterea que prima actio non competebat: vt apparet in hac.l.cum ſimilibus.nam hec lex habet locum in caſu in quo non habebat locum actio furti. Item fallit in his que in actione ſubrogata ſpecialiter ſunt expreſſa:ut probatur in hac.l.ꝛ.ſ.ea.l.§.primo cū ſua glo.nam hic ſpecialiter eſt ſtatuta pena dupli. ideo non habet eandem naturam quam habet actio furti: ut ſi deprehendatur ſit pena quadrupli:quia hic pena ſpecialiter eſt expreſſa.ut nota.ſ.in.§.primo in glo.ſuper uerbo ciuilis. quod nota propter multa ſtatuta. ¶ Secundo caſu[b] principali quādo actio ſubrogatur per modum ſubſtitutionis in locum actionis extincte hic aduerte. aut iſta ſubſtitutio ſit a lege aut ab homine. Primo caſu aut ſit contra ius commune ꝛ non habet eandem naturam ſpecialis quo ad uitam:ut apparet in actione vtili reſciſſoria reſtituta:ut.l.in honorarijs.verſicu.ſed cum reſciſſa.ſ. de actioni. ꝛ obligatio.ꝛ.l.finali.C.ex quibus cauſis maio. ſic intelligo.l.i.ꝛ.ij.C.ſi aduer.tranſ.Aut ſubſtituitur ſecundum ius commune: ꝛ tunc aut ad idem ꝛ ſapit eandem naturam:ut.C.de rei vxo. actio.§.i.ij.ꝛ.iij.ꝛ inſtitu.de actio.§.fuerat .aut circa diuerſam rem: ꝛ tunc non ſapit eandem naturam ſi rei diuerſitas diuerſitatem rationū inducat:ut.l.cum in fundo.§. cū fundus.ſ.de iure doti.Aut ſubſtituitur per hominē. ꝛ tunc aut queris an ſapiat eandem naturam quo ad executionem:ꝛ dico quod non ſapit eandē naturam ſi prima habebat executionem paratam. ut.C.de executio.rei iudica.l.ſi cauſam. ꝛ.l.iiij. .§.ſi ex conuentione.ſ.de re iudica.ſi uero queris quo ad alia.dic ut in.l.aliā.ſ.de noua. Tertio caſu principali quando ſubrogatur per modū cumulationis:tunc aut accumulatur acceſſorie aut principaliter.primo caſu ſapit eius naturam:ut.l.ſi eum.§.qui iniuriarū.ſ.ſi qs cau. ꝛ.l.i.§.ſi quis ſub conditiōe.ut lega.no.ca.Aut accumulatur principaliter.ꝛ tunc aut ex diuerſis principijs aut ex vno. Si ex diuerſis principijs:tunc non ſapit eandem naturam regulariter:ꝛ diuerſa principia intelligo ſiue oriātur ex diuerſis factis:ut.l.iii.§.idem ſcribit.ſ.de peculio.ꝛ.l.tutor.ſ.de fideicōmiſ.ſiue ex eodem facto diuerſis tamen obligationibus:ut.l. rei cōmunis.ſ.pro ſocio.ꝛ.l.ſi duobus.§.ſi colonus. .ſ.d iureiur.cū ſi.predicta uera quando cumulatio iſta ſit per.l. Idem ſi ſiat ab homine: ut.l. item illa.§.quod adijcitur.ſ.de conſti. pecu. ꝛ .d.l.iiij.§.ſi ex conuentione.ſ.de re iudicata. ꝛ .l.ſi creditori.de lega.i.ꝛ.l.fideicommiſſa.§.plerunq̄.ſ.de lega.iij.fallit in.l.qui id quod.ſ.de dona. Ratio eſt ne ex liberalitate ſua ⁊c̄. ut.l.ne ex liberalitate de re iudicata. Si uero[c] deſcendit ſeu accumulatur ex eiſdem principijs tunc aut vna accumulatur ꝓpter aliam:aut quelibet per ſe principaliter.primo caſu illa que ꝑꝑ aliā accumulatur ſapit eius naturā:ut.l.ꝛ tm̄ in p̄n. .ſ.de ſer.cor.qd̄ intelligo de natura quā ipſa actio primordialiter habebat:non de ea que ſuperuenit ex accidenti:ut.l.item ueniunt.§.ſed cum prediximus.ſ.de pe.here. Itē preterq̄ quo ad infamiā:ut no.in.l.certi ꝯdictio.in p̄n.in ſi.magne glo.ꝑme.ſ.ſi cer.pe. Si vero quelibꝫ ꝑꝑ ſe principaliter cumulaſ:tunc nulla ſapit naturā alterius:ut.l.cum filius.§.uarijs.de le.i. ꝛ.l.i. ꝛ .ij.C.cōia de le.ꝛ inſti.de leg.§.noſtra aūt. ubi tres actiones accumulātur ꝑꝑ legata principaliter.ꝛ quelibet habet propriam naturam.

Sceuola ait.

[d] Dcm̄ ē.ſ.pr.§.ꝙ iſta actō ꝑtineat ad furta

b ¶ Scd̄o caſu.Dicas ꝙ qn̄ ſuccedit ꝑ locū a remotis non pōt aſſimilare naturā iā extincte actionis:q̄ quē admodū illa eſt extincta ita iſta.ita dicit bal. in.l. pactū qd̄ dotali.in.xviij. .q.C.d col.

c ¶ Si uero. Etiā ꝑ hoc eſt gl.l.certi ꝯdictio. i.i. glo.ff.ſi cer. pe.quā bar. dicit ibi no. ꝛ non repiri alibi ita expreſſe.

d ¶ Sceuola ait. uide bal. in.l. iij. C.fa.herciſ. nā hereditaſ hn̄ ꝯtinet in ſe iura ꝛ dominia.l. i.§. .i.ſ.e.ꝛ no. bal.i rub.C. fami.her.

a l Labeo ſi ſtatuiꝫ terminꝰ accuſatori:ꝛ poſt terminū tm̄ venit in noticiā eius an adhuc accuſare poſſit.vide alex. poſt bal.in.l.ſi.C.ꝺ dolo.ꝛ vide quod no.bal.in.l.genero.ff.de his q not. infa. vbi tꝫ ꝙ nō:qꝛ paria ſūt pſcripſiſſe ꝛ abſolutū eē:vt ꝓbaꝫ i.l.ſꝫ ſi vniꝰ.§.ſꝫ ſi añ.ꝺ iur.ꝑ q̄ fa.iſta.l.ꝛ qꝺ no.i.d.l.gño.nec ob.ꝙ ꝺlictū remanet īpunitū:qa omne illicitū nō puniꝫ p.l.i.ꝺ iſa.nec ob.§.hoc interdictū hic allegatus:qꝛ ibi nō agebatur ad uindictā:ſꝫ ꝺ infamia. actões ſūt ad vindictā ſunt magis odioſe:iō reſtringēde: vt in.l.auxilium.ff.de mino.Item qa actões ad vidictā nō ſūt in bōis noſtriſa prin.iō nō eſt aliqꝺ i cōmodū: vt in.l.ſi emancipati.§.emācipati.de colla.ꝛ vide qꝺ no.bar.i.l.cū q in popularibus.ſ vl.q.de iure iurā.ꝛ faciūt iſta ad no.p bal.in.l.i.ſi qs cau.vbi q̄rit qd ſi a iudice datꝰ eſt terminuſ ꝑti an currat a tpe dati termini an ꝺo a die notificatiōis:ꝛ ſcie ꝛ dic ꝙ a die ſcie facit qꝺ no.bar.in.l.labeo.ſ.ꝺ iureiur.ꝛ facit tex.in.l.ꝺ pupillo.§.meminiſſe.ꝛ ibi ꝑ ludo.de ope.no.nū.ꝛ ad.q.bar.hic vide bar.in l.i.C.de ſtrato.li.xij.ꝛ fa.qꝺ dixit bal.in.l.qcunqꝫ C.ꝺ ſer.fug.vbi dicit ꝙ ſtatutū puniens aliquē ꝺ delicto dꝫ intelligi ſi ſciēter ꝺlinqt nō ſi ignorāter vide ad iſta bal.in.l.ſi.C ꝺ dolo.ꝛ fa.tex.in.l.i.ꝙ vi aut clā.ꝛ habeꝫ in.l.ſi qs in grauſ ad ſyl.ꝛ vide in.l.ſi ꝓcur.qui mili.nō poſ.li.xij.ꝛ in.l.i.C.de effrac.co.li.ꝛ ang.hic ꝛ tex.l.diſt.nulla.ꝛ bal.in ꝯſ.clij.q alle.gl.p.diſtin.c.qcunqꝫ.ꝛ vide bal.in.l.id qꝺ pauperibus.de epi.ꝛ cle.in.iiij col.vbi dicit ꝙ tpus ſtatutū executori nō currit ignorāti.in quo ēt tenuit bar.ꝙ nō.in.l.qnquaginta.C.de execu.tut.In termino vero pfixo a ſtatuto hoc mō videlicet ꝙ de delicto nō poſſit cognoſci pꝰ ſex mēſes intellige ſiue delictū fuerit occultū ſiue manifeſtū:qꝛ a die delicti cōnumeraꝫ tps:nō a die ſcientie.tex.eſt in.l.ſi.ꝛ ibi bal.C.de dolo.iſtis adde bal.in.l.ſi qs nō dicā rape.C.de epi.ꝛ cle ꝛ q̄ dixi in.l.iij.de calū.ꝛ qꝺ dixi poſt bar.in.l.ſi.de pſcri.lō.tē.adde pau.de caſ.ꝛ quoſdā alios doc.quos ipſe alle.in ꝯſ.incip.ptās nō hꝫ in ſindicatu ſuo.ꝛ dicūt ꝙ q̄dam ſūt crimina q̄ p diligentē inueſtigari potuiſſent ſeu p inueſtigatōꝫ generalē potuiſſent in noticiā ptātis deuenire:qꝛ nō fuerunt occulta facta ꝛ tūc ſi iudex in hoc nō fuerit diligēs ignorātia nō īpedit tps ſtatuti currere:qꝛ cū potuit ſcire ꝛc.imputaꝫ ſibi.l.q potuit.j.de re.iur.c.ſi.de ele.q̄dā ſūt crimina occulte cōmiſſa:vt ē crimen falſi q̄ nō potuiſſent p gñalē inqſitionē reperiri.ꝛ tūc talis ignorātia cōſeruat ius inquirēdi.l.ſepe.§.ſi eius ḃ alleg.ꝛ ē ho.tex.in.c.ſin.q ma.accu.poſ.ſed per do.fran.de albergot.de aretio in ꝯſ.ſuo qꝺ incipit ſup infra ſcriptis dubijs cōſultꝰ diſtinguitur aut delictuꝫ erat reſpectu pſone delinquētis ꝛ ꝺlicti icognitū:vt i crīe falſi:tūc nō currit terminꝰ. aut delictū erat notū:ſꝫ pſona ignorabatur delinquētis:ꝛ tūc currit terminꝰ.ꝛ hāc diſtinctōꝫ dicit p bari i hac.l.cū hic noꝰ.p bar.ꝛ ludo.ꝺ vz.in.l.i.§ occiſoꝝ ad ſyll.dicit ꝙ lꝫ bar.hic nō ꝺcidat qꝺ ipſe decidit in d.§.in popularibus.ꝙ a die currit tē puſ.ſm bal.ibi ꝛ in.d.l.genero tenet ꝯrīū.qꝛ i ꝓducēda liberta.currit pſcriptio ēt i ignorāte: vt l.ſi ptē.§.ſi p fūdū.quē ad.ſ.amit.ꝛ qꝛ paria ſūt quē eē abſolutū vel pſcriptū:imo fortius etiā ſi pꝰ tpus fieret ꝯfeſſio nō poſſet fundari i qſitio.ſꝫ de hoc vltimo ſcripſi i.l.abſente.j.ꝺ penis.ꝛ in.l.ſꝫ ſi vniꝰ.§.ſꝫ ſi añ.ꝺ iniu.quē.tex.alle.bal.pſe.ludo.i.d.§.occiſorū.rñdet ad.§.ſi p fūdū ꝙ ibi loqtur i pſcriptōe extraiudiciali.ſecꝰ in pſcriptione facti.vt ibi tꝫ bal.ꝛ pe.ꝺ ancha.in.c.canonū ſtatuta.ꝺ.ſꝫ alij hñt.bar.tenet ꝙ iſta tēpa currant a tpe ſciētie.vide bal.in.l.q̄ꝫdiu.C.q admit.ꝛ no.p eū in.l.iure.i ſi.e.ti.ꝛ ſimiliter in ſtatuto dicēte ꝙ inſtrumēta debeāt infra certū tps inſinuari.intelligiꝫ a tpe ſciētie:ꝛ ignorantia pſumiꝫ:vt declarat bal.in.l.pe.ꝺ ꝑicu.tu.ꝛ vide q̄ dixi pꝰ bal.in.l.q̄ꝫdiu.C.q admit.ꝛ i.d.l.ſi.C.ꝺ dolo.ꝛ moder.i.c.tua nos.§.i.de homi.adde ꝙ lꝫ dicat i ſi.huiꝰ.l.dubiū eē:tñ i.l.qnquagita.de execu.tu.tps pſeruari ignorāti:ꝛ ius qꝺ ēt ibi tꝫ gl.ADDE an terminꝰ currat officiali ignorāti crimē cōmiſſū pe.de anch.conſilio quinto.

mō q̄ritur utrū ꝓprie ad furta ꝑtineat.ꝛ rñdetur:ut i tex. ¶Op.ꝙ rei nō poſſeſſe nō fiat furtum:ut.l.falſus.§.ſi iactū.ſ.de fur.ſo.ut ibi. ¶Itē op.ꝙ aditio transferat poſſeſſionē in heredē:ut.l.cū miles.ſ.ex q.cau.ma.ſo.ut ibi. ¶Itē op.de.l.qa ſeruo.in ſi.ſ.ꝺ act.ꝛ obli.ſo.ibi hereditas nō poſſideꝫ ꝓprie ſꝫ īproprie.qꝺ dic:ut dixi.ſ.de uſuca.l.ſi is q ꝓ emptore.ſuper.ꝙ ſi ſeruꝰ. ¶Quero utrū iſta actio hēat locū in cōmiſſis pꝰ aditā hereditatē an apphēſaꝫ poſſeſſionē.hic vꝫ ꝙ ſic.ꝯtrariū eſt ꝯitas cū ſtati ſeruꝰ ſit liber adita hereditate:ut.ſ.e.l.§.añ aditā.qꝺ eſt uerū ſi libertas ſit relicta pure.ſecꝰ ſi ſub ꝯditione:ut.j.e.l.ſi.et.ſ.e.l.§.ſꝫ ſi fideicōmiſſaria. ¶Ultio q̄ro ad qd ſceuola hoc dixit? hic rñdeo qa dictū eſt.ſ.iſtā actionē ꝑtinere ad furta:hic declarat ꝙ īproprie dixit furta. unde magis ꝓprie dixiſſet ꝑtinere ad intercepta:qm̄ iacēte hereditate non fit proprie furtum.

Ex.l.ſequenti

¶An ignorātia excuſet a pena:ꝛ an conſeruet ius alicui.

l **Labeo**.[a] ¶Op.ſ.ꝑx.l.ſi paulo añ ſo.ibi diu ſterit in ſeruitute pꝰ furtum factū:lꝫ dñs ignorauerit. hic autē ſtatim furto facto peruenit ad libertatem. ¶Quero dicit ſtatutū ꝙ ptās poſſit ꝓcedere de maleficijs cōmiſſis retro p annū.cōtingit ꝙ fuit cōmiſſuꝫ qꝺdā maleficiū occultū:utputa fuit factū unū inſtrumētū falſuꝫ ſecrete:qꝺ in noticiā ꝑuenit pꝰ annū.an ꝺ hoc poſſit ꝓcedi.uideꝫ de hoc tex.ꝙ ſic in.l.annꝰ.ſ.de calū.et.ſ.qꝺ ui aut clā.l.ſemp.§.hoc interdictū. ¶In ꝯtrariū uideꝫ hec.l.ꝑx.ꝓcedēs:q̄ incipit ſi paulo añ:ꝓ quo fa.ſ.de diuer.ꝛ tē.pſcri.l.ſi.i ſi. ubi ignorātia nō īpedit currere pſcriptōꝫ.in hac.q.dubito ꝛ eſt de facto.mō in his terminis dimitto nūc: qa uolo meliꝰ cogitare.Ad unū tm̄ aduerte: qa an ignorātia excuſet aliquē a pena:de hoc non eſt dubiū ꝙ ſic:ut dixi in ſindico in ſimili in dicto.§.hoc iterdictū.ſꝫ an ignorātia ꝯſeruat ius alicui de hoc loqꝫ q̄ſtio noſtra.ꝛ ꝺ hoc ē dubiū.

Furti aduerſus nautas caupo.ſtabu.Rub.

Ex Rica ſequenti.

¶Que ſit dr̄a inter hunc titulum ꝛ titulum.ſ.nau.cau.ſta.

¶Glo.q̄rit q̄ eſt dr̄a inter hunc titulū ꝛ titu.ſ.nau.cau.ſta.qdam ponūt hic unā differentiaꝫ quā differētiā gl.rephēdit:vt hēs in gl.ſꝫ ī rub.illiꝰ ti.gl.ponit alias tres differētias.Pria eſt qa ibi tractaꝫ ꝺ actiōe i factū:q̄ ē ex ꝯtractu.ſ.ex recepto:ꝛ de ea q̄ eſt ex quaſi maleficio.hic de ea q̄ eſt ex maleficio tm̄.hec ē bona dr̄a.ꝑterea ibi loqꝫ qñ arguiꝫ factū certe pſone:vt.l.pe.§.i.eo.ti.hic qñ factū certe pſone ñ arguiꝫ. ¶Itē ibi totū duplum eſt pena:hic in iſto duplo ſimplū eſt rei pſecutio:ita dicit ibi gl.Sꝫ certe puto ꝙ gl.potiꝰ voluit dicere ꝯrīū ꝙ hic totū ſit pēa ad inſtar actōis furti: ibi in vno duplo cōtineꝫ ſimpluꝫ. Roſ.in libellis ſuis ſup hoc ti.dicit ꝙ inter titulū iſtū ꝛ illum nulla eſt dr̄a.ꝛ ſi dicas quare fecit duos ti.Rñ qa hic tractabat de quibuſdā furtis ſpecialiter.ꝛ iō voluit facere titulū ſpālem q̄ in alio ti.ponūꝫ incidēter.hec opi. mihi multū placꝫ.ſed opi.gl.cōiter teneꝫ. ¶Quero q̄ actio oriaꝫ ex hoc edicto qdam dicūt actio furti manifeſti vel nō manifeſti aduerſus nautas caupo.ſtabula.Dy.ꝛ Roſ.intelligūt hic ꝙ agaꝫ actōe i factū aduerſus nautaſ caupōes ꝛc.

i **Neos**.[b] Primo pōit mētē edicti vſqꝫ ibi ad ver. nauigandi. ¶Quero q̄ eſt illa actio.dicit gl.prīo caſu qñ ipſi faciūt furtū eſt actō ciuilis:qa ex eoꝝ facto ꝯueniunꝫ. ¶Scdo caſu qñ ꝯueniunꝫ ex facto alieno: ē ꝑtoria actio ex q̄ſi delicto: vt inſti. de obli.q̄ ex quaſi delicto.§.ſi.gl. dicit verū in ſe ꝙ actio furti ciuilis pōt cōpetere aduerſus nautā:vel cū q ꝯueniꝫ ex ſuo furto.ſed ſi qs ex hoc edicto vult agere ſemp erit ꝑtoria.ar.ꝓ hoc.l.i.in prin.ꝛ.§.dixerit aliqs.ſ.de publi.ꝛ.ſ.nau.cau.ſta.l.idē ait.§.ex hoc edicto.

Ex.§.ſequenti.

¶Poſtq̄ hoſpeſ expoſuit ſignū teneꝫ hoſpitare:niſi ex cā multitudis vel alia:vt dicimus ꝺ notario q teneꝫ cōficere inſtra cū eſt rogatꝰ:niſi ſit multitudine oppſſus:ibi. Scdo.Et qd ſi hoſpes dicat ſibi ſurreptā pecuniā in hoſpitio: an ſibi credaꝫ:ibi.Quero.Et qd ſi dedit valiſiā ſigillatam:ibi.Secundo.

Serui Glo.ſignat vnū ꝯrīuꝫ.dic:vt in glo.No.ꝙ de facto viatorū caupo nō teneꝫ.ꝯ.l.i.§.ſi.ꝛ.l.ſicut.ſ.nau.cau.ſta.ſolu.ibi recepit ſaluū fore hoc eſt fuerūt ſibi aſſignate ꝛ ipſe recepit.hic nō. ¶Scdo no.hic ꝙ q nō īprobat approbat.qꝺ dic:vt dixi in.l.quo eni.§.i.ſ.rē ra.ha.Itē dꝫ hic ꝙ qs nō pōt repellere iter agētes ꝯ.l.i.i prin.ſ.nau.cau.ſta.vbi dꝫ ꝙ eſt in eorum arbitrio nō recipere.ſo.dicit Guil.de cu.ꝙ ab initio eſt in eoꝝ arbitrio nō retineꝫ hoſpitiū:vel ſtabulū vel ſimilia:vt.l.ꝯria.nō eni qs cogitur recipeꝫ hoſpites regulariter: niſi in caſu aduenientis multe militie:vt.l.i.C.de meta.li.xij.ꝛ.l.ij.ꝛ facit.C.de epi.ꝛ cle.l.i.ſꝫ poſtq̄ quis cepit tenere hoſpitiū:ꝛ quis poſuit ſigna hoſpicij:tunc hoſpites cogitur recipere: vt hic.ꝛ fa.l.in cōmodato.§.ſicut.ſ.cōmo.niſi ex cauſa recuſaret:vt propter multitudinē hoſpitantium: ſicut dicimus ꝺ notario qui lꝫ coga

¶Furti aduer.nau.cau.ſta.Rub.

b i Neos.§.ſerui.non poteſt repellere.Caupo teneꝫ recipere hoſpi.

tes niſi ex cā vide q̄ dixit bar.in.l.mariti.§.i.ꝺ ad ul. ⁊ multas fallētias vide in.l.i.vel i l.ij.in appoſtilla magna C.c.
a ☙Cogaꝛ facere.addꝺ bar in.l.munerū.§.iudicādi.j.de mu.⁊ ho.Item limita: vt dicē bar.in.l.i.ꝺ tabu.li.xi.⁊ ipſe no.poſt gl.l.fi.§.fi.de eo p quez fac.ē.⁊ bar.in.l.ſemp.§.ſi i ſepulchro.ſ.q vi aut cl.i.p cy.in.l.fi.ſ.ne qs eū q iius vo.p āge: bal ⁊ pau.ꝺ ca.i.l.ſi duo.§.ſi.ſ.ſi qſ cau.⁊ an notari⁹ nolens facere iſtrumentum poſſit priuari officio bal.videꝛ velle q ſic in.l.puidendū.C.de poſtu.⁊ io.an.in.c.ſicut ne cle.vel mo.⁊ vide no.p bar.in rub.de fi.inſtru.in.ij.col.addꝺ glo.in.l.argētarius.i prin.ſ.de eden.
b ☙Tamē excuſat.limita niſi notarius eſſet adept⁹ dignitatem ſm bal.in.l.neqȝ.C.de ope.lib.⁊ vide io.an.i addi.ſpe.i rub.ꝺ iſtru.edic.in.v.col.
c ☙Quidam peregrinus.vide barto.in.l.i.§.ſi ciſta.ſ.depoſiti.⁊ qꝺ ibi dixi.⁊ qꝺ no.doct.cano.in.c.i.de cōmoda.⁊ bal.in rubri.C.ꝺ poſiti.⁊ qꝺ no.bart.i.l.in actionib⁹ ad fi.ſ.de i lit.iurā.addꝺ

tur facere[a] inſtra: vt.C.de colla.fūdo.pa.l.placuit.li.xi. tñ excuſaꝛ[b] ꝑpter multitudinē contractuū: vt in auten.de tabel.circa mediuȝ.col.iiij. ☙Quero qd ſi hoſpes itrauit hoſpiciū ⁊ in mane dicit ſubtractā ſibi eē pecuniā vel alias res ſȝ ꝓbationē nō hȝ. Hāc q̄ſtionē ⁊ ſe.ꝑponit Rof. in ti.ſ.nau.cau.ſta.⁊ guil.in.l.i.ſ:nau cau.ſta. lȝ nō allegat Rof.ſȝ iaco.de ra.⁊ dicūt ipſi q in qbuſdā ptib⁹ eſt ꝯſuetudo q credaꝛ hoſpiti.⁊ tūc illud eſt ſeruandū.Sȝ qñ ꝯſuetudo nō apparet eſt videndū de ꝯditōe hoſpitātis ſi eſt bō male ꝯditionis vel nō.⁊ de ꝯditōe hoſpitati: vt ſi eſt qdam pregrin⁹[c] qui vadit romā vel ad ſedē ſcti iac.⁊ ꝺ q̄ntitate pecūie quā dicit ſe amiſiſſe.de modica q̄ntitate credeꝛ ſuo iuramento ꝑpter p̄dictas p̄ſumptiones.eſt eni veriſimile q tantā pecuniā portauerat q ſibi ſufficiat ꝑ eundo ⁊ redeūdo.ar.l.admonēdi.ſ.de iureiu.⁊ in.l.i bone fidei.C.ꝺ iureiu.mihi videꝛ q hoc nō ſit verū.nā caupo vel ſtabularius nō teneꝛ niſi de facto ſuo ⁊ eorum quos in naui vel caupona ſua hȝ qñ nō recipit ſaluū fore: vt hic.vñ poſito q ſint oēs ille p̄ſumptiones: tñ nulla p̄ſumptio eſt q magis fecerit hoc caupo vel alij familiares ſui q̄ alij viatores. vñ ꝯ eū non video q poſſit deferri iuramentū.qꝺ aūt ſit remediū dicā.j. ☙Scđo q̄ro[d] qd ſi hoſpitat⁹ dedit cauponi ualiſiā vel fardellū: ⁊ in mane dicit hoſpes aliqd ſibi ſubtractū ꝺ valiſia. dicit Rof. ſi qdeȝ valiſia fuit data ſignata ⁊ ſigillata ⁊ reddiꝛ ſigillata nō hȝ hoſpes de quo cōqueraꝛ.Si vero nō fuerit data ſigillata vel reperiꝛ nō ſigillata tunc eodēmō recurrendū eſt ad p̄ſumptōȝ: vt.ſ.imo plus hoc caſu cū ꝯſtet de maleficio ſtabiꝛ iuramēto hoſpitis.ar.l.ſi qñ.C.vñ vi.ita dicit Rof. ⁊ guil.hoc ſentit.ar.l.ſemp.§.hoc iterdicto.ſ. qꝺ vi aut clam.mihi vero vꝛ q qñ valiſia reddiꝛ ſigillata q ipſe dicat verū.ceſſat enim omis ſuſpicio qñ ſigna nō ſunt mutata: vt.l.vlti.C.ꝺ edi.di.adri.tol.. Sed qñ reddiꝛ diſſigillata tūc nō credo q ſteꝛ ei⁹ iuramēto[e].nā.l.ſi qñ.⁊.l.ſemp §.hoc interdicto.loquūtur in eo q dolū cōmiſit ⁊ hoc cōſtat: vt ꝓbatur extra qꝺ me.cā.c.vlt. ſȝ hic nō ꝯſtat utrū ipſe caupo fecerit an ali⁹.⁊ ſic non conſtat an ꝯueniaꝛ ex facto ſuo uel ex quaſi maleficio ex facto alterius.uñ leges ille nō hñt locū uñ ꝓbari dȝ recte qd ſit in ualiſia: ut.l.i.§.ſi ciſta.ſ.depo.⁊ ibi no.ſȝ qualiter poterit fieri iſta ꝓbatio.in hoc dico q daꝛ cōſiliū a.l.qa iudex hȝ ſup hoc peteſtatē tormētādi familiares dom⁹ ⁊ alios q erāt in domo ⁊ ꝓcedendi ſuper hoc ſūmatim: ut.C.de naufra.l.quotiēs.⁊.l.de ſubmerſis.e.ti.⁊ ita de fctō obſeruaui[f] cū p̄ſis mihi occurriſſet de facto.

☙Si familia furtū feciſſe dicaꝛ Rub.

☙Ad euidentiā debes ſcire q iſte titulus nō īducit nouā actionē ſed eſt quedā additio per quā pena minuiꝛ: ut.j.uidebitis.

Ex.l.ſequenti.

An cū plures mandant uni q comittat delictū unius ſolutio liberet alium.

u **Tiliſſimum** Opp.ꝺ.l.familia ⁊.l.quotiēs in fi.j.e.vbi dñs delinqt: ⁊ tñ habet beneficiū huius edicti: glo.nō ſoluit.So.hic loqtur qñ dñs delinqt circa ipm maleficiū cōmiſſū. ibi qñ ex poſt facto delinqt deſinendo dolo poſſidere. ☙Itē op.de.l.ij.§.i.⁊.l.ſi ex duobus.ſ. de noxa.⁊.l.iiij.§.cum dominus.eo.ti.ſo.vt ibi. ☙Circa hanc.l.q̄ro prio qñ dñs ſciuit vtrū ipſe teneaꝛ ſuo noīe.gl.rñdit aut dñs iuſſit: ⁊ tūc ēt ipſe teneꝛ ſuo noīe ⁊ etiā noīe ſeruoꝝ: vt.l.ij.§.i.⁊.l.ſi ex duobus.ſ.de noxa.aut ſciuit tñ ⁊ tūc ſuo noīe nō teneꝛ: ſȝ teneꝛ noīe ſeruoꝝ: nec hȝ beneficiū huius edicti ⁊ ita loquiꝛ hic. intellige hoc niſi in illis caſibus in qbus ex ſola ſcīa quis puniꝛ: de qbus vidiſtis.j.ad.l.pōpo.de parri.l. vtrū.in fi. ☙Quero hic loqtur ꝺ furto ⁊ dāno: q̄ro qd de iniuria illata in pſona certe videꝛ ſecus: vt.l.ſi familia.in fi.ſ.de iur.o.iu.vel verius ibi.in iniuria: vt ibi pȝ.⁊ tex. expone: vt ibi qꝺ hic tȝ Dy. ☙Quero extra gl. qd ſi vna familia hoīuȝ liberoꝝ deliqſſet an ſufficeret tñ p̄ſtari q̄tū ſi liber feciſſet.Dy.q ſic: vt ipſe no.in.l.ſemp.§.i.ſ.qꝺ vi aut clā. ☙Cōtra dico q iſtud edictū eſt ſtatutū in fauorē dñoꝝ.vñ in liberis hoībus q nō hñt dñm ceſſat rō huius edicti.hoc ēt apparet: qa ſi eſſent plures ſerui diuerſoꝝ dñorū ꝑ quolibet deberet p̄ſtari ſolida pena: vt.j. ꝺ iniur.l.ſi plures.⁊ no.in.d.l.ſi familia.ī fi.glo. ma.ſ.de iuriſ.o.iu. ☙Quero vtrū iſta.l.habeat locū qñ plures ſerui de vna familia accuſanꝛ criminaliter.rñdeo q nō. Primo p tex.d.l.ſi familia.nā qñ agiꝛ ad vindictā publicā nō hȝ locū edictū iſtud: vt ibi dꝛ. ☙Scđo ꝓbo p rōnē accuſatio ex qua īponereꝛ pena pecuniaria nō cadit in ſeruū[g]: vt.l.hos accuſare.§.oibus.j.de accu.ſȝ deberet illa pena alterari in corporalē q̄ caderet in ſeruū: vt.d.§.oibus.in fi.ſȝ qñ tractatur de pena corporali nō hȝ locū iſtud edictuȝ qꝺ eſt introductū in fauorē dñi ne cogaꝛ nimiū ſoluere.⁊ ſic vbi de ſolutōe nō tractaꝛ nō habet locū.Ex p̄dictis ēt apperet q qñ plures homines liberi accuſanꝛ crimīaliter nō hȝ locū iſtud edictū: qa agiꝛ de vindicta publica: vt.d.l.ſi familia. Tu habes hic q qñ dñs ſciuit ⁊ iuſſit teneꝛ inſolidum ſuo noīe ꝑ vno iuſſu. ☙Quero qd ecōtra ſi plures iuſſerūt vni: vt faceret aliqꝺ maleficiū an debeat vna p̄ſtari pena ab oibus. q videꝛ p tex.in.d.l.ſi familia. ſȝ certe ibi loqꝛ tñ in familia ſeruoꝝ.ſȝ ſi plures liberi iuſſerunt vni qlibet teneꝛ inſolidū: nec vnius ſolutio aliū liberaret: vt.l.ſi pluriū ſeru⁹.⁊ ibi no.ſ.ꝺ noxa.

Ex.§.ſequenti

☙Si pena imponitur reſpectiue ad aliam intelligiꝛ cum omnibus qualitatibus illius pene ad quā ſit relatio.

Cum plures. Si ſecundum iudiciuȝ ita ſe habȝ ad primum q condemnatoria lata in primo ⁊ exactione ſecuta tollatur ſecundum interiȝ differtur ⁊ cumulatio impeditur.h.d. ☙No.nouam regulam impediēde cumulationis quam dixi in ſūmario: quam dy.nō ponit in.c.nullus pluribus.de re.iur.li.vi.nec pe.in.l.edita actio. C.de eden.de hac regula feci mentionē in.l.naturaliter.§.nihil cōe.ſ.de acquir.poſ.in repetitione quā feci de illo.§. ☙Quero dꝛ hic pene nomine duplum ⁊ conditione ſimplum. quero quid ſi familia fecit furtum manifeſtū. dicit gl. dȝ preſtare quadruplum ſicut ſi liber homo feciſſet. ☙Ex hoc tex.cū glo.no.q qñ vna pena imponitur reſpectiue ad aliam intelligitur cum omnibus qualitatibus illius pene ad quam ſit relatio.⁊ per hoc erat hoc anno queſtio. Dicit ſtatutū q nobilis puniatur pena quadrupli ei⁹ in quo puniretur popularis.cōtingit q nobilis deliqt de nocte vel in platea.queriꝛ vtrū debeat quadruplari pena ſimplicis maleficij an ꝓ pena maleficij ſic q̄lificati.⁊ hic ē caſus q pena maleficij ſic q̄lificati q̄druplicetur: qa ad illā referꝛ cū oib⁹ ſuis q̄litatib⁹[b]. ☙In ꝯtrariū facit.

qꝺ hoſpes ſi teneꝛ niſi ꝓbetur q coſciente ipoſita eſt hoſpicio: vt ē gl.in.l.i.in ver.i nauē.ſ.nau.cau.ſta.⁊ bal.in.l.certi.C.locati.
d ☙Scđo q̄ro.Et qñ hoſpitatoꝛ vel nauta teneaꝛ ad res perditas: ⁊ an ꝯ cū p̄ſumāꝛ.vide bal.in.l.i.C.locati.et viđ de oibus in ſpe.in ti.de fur.§.i.ver.pono.⁊ ibi videas.
e ☙Eius iuramēto.vide bal.i rub.C.ꝺpoſi.⁊.i.l.i..C.locati.⁊ no.i.d.l.i.§.ſi ciſta.ff.ꝺpoſi.⁊ poſuit ludo.in.l.i acti onibus.C.ꝺ in lit.iurā.⁊ bald.i.l.certi.C.loca.
f ☙De facto obſuaui.no.qꝛ quotidie ſeruaꝛ tormētanꝛ familiares cauponū Adde bar.in l.i.in prin.ꝺ offi.p̄fect.vigilum.ſa.qꝺ no.bart.i.l.dñi horreoꝝ ſ.loca.ſȝ ſpecu.videꝛ tenere ꝯtriū in titulo ꝺ fur.§.i.uer.pōc. ☙Adde uidēduȝ pe.de anch.cōſilio cclxxxviii.

☙Si fami.fur.fe.dica.rub.
g u Tiliſſimū.nō cadit i ſeruum.uide bar.in.l.hos accuſare.§.oib⁹.j.de accuſat.ꝯ.uiđꝛ ipſe tenere q pena pecūiaria cadit in ſ uū lȝ ipe ꝯtriū hic teneat.
b ☙Omnib⁹ qualitatibus adde qꝺ no.in.l.i.prin.j.ꝺ recepta.to.

.l.in furti.in.prin.ſ.de fur.de hoc plene ſcripſi
in.l.ſanctio legū.j.de penis.

q **Uotiens.** Hec.l.ē difficilis.ꝛ diuidit̄ ī duas par-
tes.primo an ſolutio dn̄i proſit hn̄tibus
cauſam a dn̄o.ſecūdo an ſolutio hn̄tiū cauſam
a dn̄o proſit dn̄o.ſecūda ibi. ꝙ ſi prius:nunꝙ̄
legi iſtā.l.ꝙ non daret mihi laborē.¶Op.ꝛ vi
detur ꝙ ſolutio dn̄i nō proſit manumiſſo.quia
hꝫ titulū lucratiuū:vt.j.ſeqtur in eadē.l.Solu.
dicunt qdam ꝙ hic fuit manumiſſus data pe-
cunia.certe non plꝫ:qa ſeruus cū ex ſuo facto:ꝛ
ex ſuo delicto conueniat̄ non pt̄ hr̄e regreſſum
contra dn̄ꝫ:ꝛ ideo non video qd operet̄ datio
pecunie vel nō.¶Alij dicunt ꝙ iſte ṽ.idemqꝫ
erit.refertur ad caſū ſubauditum. quaſi diceret
ſolutio dn̄i proſit emptori dū taxat ſubaudi nō
donatario.ꝛ qđ ſeqtur idem erit in manumiſſo
ſubaudi ꝙ in donatario.ꝛ ī hoc gl.reſidet. Tu
potes dicere ꝙ prin.l.loqtur qn̄ dn̄s ſoluit cu-
ius ſolutio ꝓdeſt manumiſſo.ſecūda pars.l.lo-
qtur qn̄ manumiſſus ſoluit cuius ſolutio nō ꝓ-
deſt dn̄o.Sꝫ contra hoc facit qđ dr̄ in hoc prin
cipio ꝙ prodeſt emptori dūtaxat:quaſi diceret
nō hn̄ti cauſam lucratiuam.ſed manumiſſus hꝫ
cauſam lucratiuā.ergo ꝛc̄.vn̄ ſic dicerē:aut dn̄s
ſoluit anteꝙ̄ alienaret.ꝛ tunc cum illa ſolutione
oēs ſerui ſūt liberati ꝓderit poſtea manumiſſo
vel alienato quocunqꝫ titulo.Si vero dn̄s ſol-
uit poſt alienationē:tunc nō prodeſt niſi empto
ri dūtaxat.ita intelligo hanc.l.non enim niſi fa-
ctū dn̄i prodeſt ei qui hꝫ cauſam ab eo ſi ipſius
dn̄i non intereſt:vt no.in.l.rem alienam.ſ.de
pig.ac.¶Uenio ad ſecundā partē.Op.ꝙ ſolu
tio manumiſſi proſit dn̄o:vt.ſ.de noxa.l.de il-
lo.in fi.ꝛ.l.ſe.So.ibi cum vn⁹ ſeru⁹ delinqt: hic
qn̄ delinqt tota familia.rō qn̄ vnus delinquit a
quocunqꝫ ſoluat̄ illius delicti ꝛ perſone nomi-
ne ſeu contēplatione ſoluitur.ſecus qn̄ delinq-
tur a familia.ita loqtur hic.ꝛ eodē modo rn̄de
ad.l.ſi ſeru⁹ nauem.§.fi.ſ.de fur.ad qđ facit.l.
ſi ſeruū.ſ.de interro.ac.¶Op.de.l.etiā.§.pe.
.ſ.de pe.here.vna.gl.dic̄ hic.ſol.vt ibi.alia gl.
mag.intrat in vnam diſtinctionem ſatis longā.
Timore huius contrarij ꝙ nec clare:nec bn̄ ex-
pedit.ideo tu dicas qn̄qꝫ quis tenet̄ ad rem ꝛ
ad penam promiſſam ex conuentione:tūc an ſo
lutio vnius tollat obligatōꝫ alterius nō ē noſtra
materia hic.lꝫ gl.tangat ſꝫ plene examiaui in.l.
ita ſtipulatus in cōtrarijs vltime partis.ſ.ꝺ ver.
obli.qn̄qꝫ vnus[a] dꝫ rem ꝛ alius penā vel alius
extimationē ex diſpoſitione legis.ꝛ iſta eſt mate
ria nr̄a in qua dic.aut actio ē realis vel mixta cū
illa qua uterqꝫ tenet̄:ꝛ tunc aut primo ꝯſequor
rē ꝛ poſtea nō poſſuꝫ agere ad extimationē: vt.
.l.ſtichū.§.dolo.ſ. de.ſol.ꝛ.l.nec vllā.§.pe.ſ.
de pe.here.Aut primo ꝯſequor extimationem
ab vno.ꝛ tunc aut ille a quo exactū eſt fuit cōuē
tus ꝛ exactus rōne doli.aut fuit exact⁹ rōne do-
li:ſꝫ nō cōuētus.aut fuit conuent⁹ rōne doli ſꝫ
nō exactus:aut neqꝫ cōuentus neqꝫ exact⁹ rōne
doli. primo caſu qn̄ fuit conuentus ꝛ exact⁹ rō
ne doli:puta qa dolo deſijt poſſidere fuit cōuē
tus ꝛ exactus.ꝛ tunc aut poſſeſſor q poſtea ꝯue
niret̄ eſſet habiturus regreſſuꝫ cōtra ipm ſoluē-
tē:ꝛ iterū ad rem nō poterit agi.ar hui⁹.l.ꝛ no.
in.d.l.nec vllā.ſ.de pe.here.Aut nō eſſet habi
tur⁹ regreſſuꝫ ꝛ poterit agi ad rē cōtra poſſeſſo-
reꝫ:vt.d.l.nec vllā.§.pe.ꝛ.l.ſtichū.§.dolo.ſ.ꝺ
ſolu.Scđo caſu qn̄ fuit exactus rōne doli. ſꝫ nō
cōuent⁹.exēplū egi ꝯtra poſſeſſorē:ꝛ ſic fuit cō-
uent⁹ rōne poſſeſſiōis:ſꝫ qa nō reſtituebat fuit
facta exactio extimationis.ꝛ ſic fuit exact⁹ ꝓpter
dolū:ꝛ tūc ad rem nō poterit agi:vt.d.l. ſtichū
.§.dolo.Tertio caſu qn̄ fuit cōuent⁹ rōne doli
ſꝫ nō exact⁹.exemplū egi cōtra eū q dolo deſijt
poſſidere nō fuit exact⁹ p ſn̄iam:ſꝫ deuenimus
ad tranſactionē vel pactū.ꝛ tunc ꝓderit poſſeſ-
ſori:vt nō poſſit cōueniri ſi hr̄et cauſaꝫ a me ſi-
ue eſſet habitur⁹ regreſſuꝫ ꝯtra me: qa emptor
ſiue nō qa donatarius:vt.l.ſi tibi.§.ꝯuentū.ſ.
de pac.Si vero nō hr̄et cām a me tūc ſec⁹:vt.l.
ſi vnus.§.ante oīa.ſ.de pac.ꝛ.l.nā poſtea.§.fi.
ꝛ.l.ſe.ſ.ꝺ iureiuran.Quarto caſu[b] qn̄ nec cōuē
tus nec exact⁹ rōne doli.ſꝫ forte ſoluit rōne cul
pe:vel alias.ꝛ ꝓderit poſſeſſori ſi hꝫ cām ab eo
alias ſec⁹ per iura ꝑalle.Qn̄qꝫ cōtingit ꝙ actio
qua vterqꝫ cōuenit̄ eſt actio ꝑſonalis.ꝛ tūc aut
cōpetit ad ſpem:ꝛ ad eadē eſt adhibēda diſtin-
ctio ꝛ no.C.de ꝯdi.fur.l.i. per gl.lꝫ Cy. aliter
ibi dixit.Aut cōpetit ad ꝗ̄titatem.ꝛ tunc aut ꝗ̄
titas debet̄ ſimpliciter.aut reſpectu certe ſpēi.
primo caſu a quocunqꝫ ſoluat̄ nō poteſt ab eo
vel ab alio peti:vt.ſ. de re iudi.l. ſi quis dolo.
.§.i.Secundo caſu aut ꝗ̄titas debetur reſpe-
ctu vnius ſpeciei ꝛ determinate:ꝛ ſolutio facta
ab vno liberat omnes:vt.l.de illo in.fi.ſ.de no
xa.ꝛ.l. ſi ſeruus nauem.in fi.ſ.de fur.aut debe
tur reſpectu pluriū ſpecierum:vt vnius familie.
ꝛ tunc aut queris an vnius ſolutio facta ab vno
proſit alijs.ꝛ hꝫ locuꝫ materia.l.nr̄e in qua dic
aut ille alius cōtra quē vis agere eſt eiuſdem cō
ditionis cuius erat primus ſoluēs:vtputa:quia
eſt alius dn̄s ſocius ignorans ſicut primus:ꝛ il
li proderit:vt.l.ſi familia.j.eo.ꝛ ibi videbitis.
Aut nō eſt eiuſdem conditionis:vt qa eſt alius
dominus ſoci⁹ qui ſoluit ſciēs:lꝫ primus eiuſdē
conditionis fuerit ignorans.ꝛ dic:vt.d.l. ſi fa-
milia.aut eſt alius hn̄s cauſam a dn̄o:ꝛ tunc di
ſtingue.aut primo ſoluit anteꝙ̄ eum alienaret
vel manumitteret:ꝛ ꝓdeſt oībus hn̄tibus cām
ab eo etiam ſi hr̄et titulū lucratiuū:vt hac.l.in
prin.ver.idēqꝫ erit.aut ſoluit poſtꝙ̄ eū aliena-
uerat:vel manumiſerat:ꝛ tūc nō ꝓdeſt niſi ei q
haberet titulū n̄ lucratiuū:vt hac.l.ī prin.Si ve
ro ille primo ſoluit:qui hꝫ cauſam a dn̄o ꝙ̄ ipſe
dn̄s.tūc aut ſoluēs erat talis q habebat regreſ-
ſuꝫ ꝯtra dn̄m ꝛ eius ſolutio ꝓdeſt dn̄o aut nō:
ꝛ tunc ſec⁹.vt hac.l.ṽ.ꝙ ſi prius.¶Qn̄qꝫ ꝯtin
git ꝙ vn⁹ ad extimationē exactus eſt: ꝛ cōuēt⁹
actione ꝑſonali cōtra aliū vult agere ad rē actio
ne ꝑſonali.ꝛ tunc aut ille q cōuenitur ad rē hꝫ
cām a primo cōuēto:ꝛ non poteſt cōueniri:vt.l.
illicite.ſ.de re.co.aut nō hꝫ cām ab eo.ꝛ tūc ſe
cus.exemplū ſi ego egi cōtra cōmodatarium ꝛ
habui extimationē potero agere cōtra poſſeſſo
rē rei lꝫ poſtea habita re tenear illi reddere exti
mationem:vt.l.ſi fullo.ſ.de condi.ſine cauſa.ꝛ
l.in cōmodato in fi.ſ.cōmo.ꝛ per dy.in.c. pro
poſſeſſore.de reg.iur.li.vi.¶Ultimo in gl.ma.
eſt quedam glo.corrupta vicio ſcriptoris.vide
eam ꝛ corrige eam ibi in nō ſocijs.ſi ab vno reꝫ
peto dꝫ dicere ſi ab vno penā peto:ꝛ ab alio rē
nihilominus peto.non habetis hic alia.

r **I familia[c] cōis.** Iſta.l. diuidit̄ ī
tres ꝑtes.primo loquit̄ qn̄ familia plu-
riū delinqt vno ſciēte:nō tn̄ iubente.ſcđo qn̄ ꝺ-
linqt vno iubēte.tertio ꝛpetit qđ dixerat ī prin.
ꝛ circa illud ꝺterminat vnā qōnē.ſcđa ibi:ꝛ ſi ꝓ-
uus. tertia ibi.ſi ergo.verſi.ꝙ ſi ille.legit̄ in gl.
duob⁹ modis.tene quā vis:qa vtraqꝫ eſt bōa.

[a] q Uotiēs quando qꝫ vn⁹. qn̄ vnus dꝫ rē ꝛ alius penā an p executionem factā ꝯ vnum alius ſit liberat⁹.ſꝫ qd ſi vn⁹ tenebat̄ ad intereſſe alius ad penā.vide bar.no.poſt gl.i..l.ſi.§.ſi.ſ.ꝺ co.p quē factū eſt.ꝛ viđ bar.in.l.ſem p.§.in ſepulchro.ff.qđ vi aut clam.

[b] ¶Quarto cāu.Et faciūt iſta an iudex faciēdo liteꝫ ſuā ſi ſoluit liberet principalē.viđ ꝗ dixi p⁹ ange.i.l.pe.§.fine qs cū q.i ius uoc.ꝛc̄.ꝛ in.l.ſi qs dolo.§.i.ſ.ꝺ re iudi.

[c] r I familia.gl.hic.Et p iſtā gl.uidet̄ limitāda glo.in.l.liber hō ad.l.acq.ubi in atrocioꝛib⁹ filius uel ſeru⁹ n̄ tenētur parere dn̄o uel patri.alias ſi pareāt tenent̄.hoc eſt uerū niſi alias eſſent pituri ſi nō feciſſent.ita uidet̄ gl.multū no.ꝫ adde qđ no.bar.i.l.ſi ſeruus.ſ.de noxalibus.

Arboꝝ furtiꝫ ceſarum Rub.
a ¶Rub.practicā huiꝰ ti. vid̄ p ſpecu. de iniur. §. ij. ver. itē q̄ icidit vel decidit arbores plures.
b I furtiꝫ
ſ ⁊ qñ eſt ſilua iciſa ⁊ ligna exportata an cōpetat remediuꝫ huiꝰ titu. vel. l. acquil. vid̄ bal. i. l. i. C. ad. l. acql.
c Edere. §.
c is cuiꝰ cōpetit emphiteote. Adde tex. in. l. ſed ⁊ ꝓprietaſ. ad. l. acql.
d Aciēda.
ſ . l. cū pretor. §. fi. idē dicit bar. in. d. l. cū p̄tor. §. fi. ſ. d̄ dam. infec.
e I gemi
ſ na. Ad hūc tex. vide qd̄ noſcribit bar. i. l. vulgaris. in. ff. de fur.
f ¶Utrū veniat. d̄ hac. q̄ p io. an. i additi. ſpec. i tit. de ſen. §. ſpecies. ver. ſed pone. Ex. ⁊ bal. in. l. qcūqꝫ. in. iij. col. C. d̄ ſer. fug. ⁊ bald. in. l. ſi familie de iuris. om. iu. ⁊ ſpec. de ꝯtu. §. nūc dicemus v̄. ſꝫ pone iudex. ⁊ io. an. i regula delictuꝫ i mercuria. ſꝫ qd ſi aliquis ꝓijcit aquaꝫ putridā ⁊ in facie ⁊ in gula: an puniaſ de facie ⁊ gula. bal. in. d. l. qcunqꝫ. in iij. col. ꝙ ſic. ⁊ ꝑ dy. in. l. qd̄ dicit. la i. d̄ ver. obli. ⁊ in ſimili p pau. de liazꝰ. in. q. incip. epiſcopꝰ monuit.

¶Op. ad prin. ⁊ videſ ꝙ ille q̄ ſciuit nil ſ̄petat a ſocio: vt. l. ſi ex duobus. ſ̄. de noxa. ſol. ibi loqtur in iubēte. hic in ſciēte ſimpliciter. ¶Uenio ad ſecūdā partē. dr̄ hic ſi mō cū eo ex. l. acql. vel ex. l. xij. tab. agi poteſt. ¶Quero vtrū aliquo caſu poſſit ſeruꝰ delinq̄re quo nō agaſ i dn̄m ſociū ignorātē gl. hic ſeˢ iuoluit circa hoc. ⁊ pōit multos caſus ⁊ notabiliter loqtur ſic. Aut ille q̄ eſt ignorās nō poſſidet: nec dolo deſijt poſſidere ⁊ nō teneſ: vt. l. quotiēs. §. p̄tor. ſ̄. de noxa. ⁊ iſto caſu ſi ſoluiſſet repeteret: qa ſpōte ſoluit nō ex neceſſitate. aut poſſidebat eū: ⁊ tūc aut ſeruꝰ delinqt coactꝰ ab altero dn̄o inuitꝰ ita ꝙ aliter facere nō poterat. ⁊ tūc dn̄s ignorās nō teneſ: qa nullū eſt d̄lictū ſerui. aut potuit aliter euadere. ⁊ tūc aut delinqt delicto leui: ⁊ ideꝫ qa aliter ſocius nō teneſ: cū ſeruꝰ in hoc deberet dn̄o ꝑere. ſi vero cōmiſit delictū atrox tūc teneſ ſeruꝰ: qa d̄liqt ſeruꝰ qm̄ parere non d̄buit ſeruꝰ i hoc: vt. l. ij. §. his q. ſ̄. d̄ nox. ita colligiſ hic ex gl. nr̄a

¶Arborū furtim ceſarum. Ru.ᵃ

I furtimᵇ Hāc. l. d̄clara p ea q̄ dicta ſūt in. l. i. §. dixerit aliqs. ſ̄. d̄ publica. tangam i. l. i. j. ti. i. Bartol.

Edere. Uide glo. q̄ incipit ſꝫ q̄liſ ibi ſic. n. p̄tor. dicimo fuit lex. xij. ta. vt. ſ̄. e. l. i. ⁊ j. e. l. furti. §. ſi qs radicitus Itē vide gl. ibi ſꝫ certe p̄tor intelligebat. no. iſtā gl. ꝙ lꝫ lex vtaſ verbo p̄ſ̄tis tp̄is in puniēdo actū: intelligiſ de tp̄e p̄terito ⁊ pluſ q̄ꝫ perfecto.

Ex. §. ſequenti.

¶Emphiteote ⁊ feudatario cōpetit hec actio.

Is cuius. Op. d̄. l. itē mela. §. fi. ſ̄. ad l. acql. So. ibi hꝫ vtilē: ita hic vſufructuariꝰ hr̄et iſtā actionē vtilē. Sꝫ tūc op. de eo. qd̄ hic dr̄ d̄ ēphiteota. Rn̄. ēphiteota qui hꝫ dn̄iuꝫ vtile hꝫ iſtā actionē directā: qd̄ tenemēti: qa actō. l. acqlie directa: ⁊ iſta actō directa cōpetit ēphiteoteᶜ ⁊ feudatario ⁊ ſimilibꝰ. quod no. bar.

I plures. No. ſꝫ dy. ꝙ ex pluralitate delinq̄ntiuꝫ pena delicti multiplicaſ. qd̄ dic: vt plene dixi in. l. ſi i rixa. j. ad. l. cornel. de ſic. ⁊ dixi. ſ̄. ti. i. l. i. Scd̄o no. ꝙ ex pluralitate eoꝝ in quos delinqtur pena nō multiplicabiſ. qd̄ nō dico hic: quia hora non patitur: dicam in. l. ij. §. ſi ad plures. j. de ſepul. viola.

Si radicibus. Circa hoc d̄ iſtis radicibꝰ dic: vt i. l. i. C. de interdic. facit qd̄ dixi in. l. d̄ pupillo. §. meminiſſe de no. ope. nū. ad fi. huiꝰ. l. op. inſti. d̄ re. diui. §. ſi vicinꝰ. ⁊ l. adeo. §. fina. ſ̄. d̄ acq. re. do. glo. pōit multas ſol. tene primā vel ſecūdā.

Acienda. No. hūc tex. in principi. Pro hoc dicebā in q̄dam qōne dicit ſtatutū caſtri plebis ꝙ ſi alicui eſt diruta domus ꝙ ſibi dānuꝫ emendeſ. mō qdam cui erat domus diruta ꝓbauit domū eſſe dirutaꝫ. Itē ꝓbauit ꝙ domus tātuꝫ valebat. ego dixi ꝙ iſte nō ꝓbabat q̄tū erat dānum: qa nō eſt dānū totus valor domꝰ ſeu rei ſꝫ illud qd̄ ſupeſt d̄ducto valore ſoli ⁊ d̄ductis cemētis dr̄ dānū: vt hic. ⁊ hēs ſimilē tex. in. l. cum pretorᶠ. §. fi. ſ̄. de dam. infec. quod no. ad formationem articulorum.

Ex. l. ſequenti.

¶Cū ex pte inſerētis eſt vnus actus ⁊ ex pte recipientis reſultant plures an ueniat vna pena i ponēda: ibi. Uenio. Et qd ſi vno cultello ꝑcuſſi quē bis in eodeꝫ loco eodē ipetu an bis puniendus ſim: ibi. Sꝫ. Et cū accuſator dicit ꝙ ꝑcuſſit pluribꝰ ꝑcuſſionibꝰ de quot intelligaſ uide in fi.

I gemina.ᵉ Querit gl. q̄re fuit facta iſta. l. dicit glo. hoc eſt vtile ſcire ꝓpter. l. ſaltui datā vt ꝓ arbore ſucciſa certa pena p̄ſtetur. ¶Quid vult dicere ꝓpter. l. ſaltui dat. am. dic hoc eſt pp ſtatutū factum ſuper ſaltibꝰ ſeu p̄dijs. ⁊ iſto vocabulo vtiſ. l. ij. C. de noxa. ¶ᶠ Uenio ad tractādū materiam noſtram qñ ex parte inferentis eſt vnus actus: ex parte recipiētis reſultant plures. vtrū veniaſ iponenda vna pena vel plures. exēplū aliquis percuſſit te cū bidēte vel forpice. an puniaſ vna pena vel pluribus: ⁊ videtur ꝙ vna per hanc. l. In contrarium videtur ꝙ pluribus. qa actꝰ dꝫ ꝯſiderari reſpectu recipientis: vt. l. i. ſi. j. d̄ iniuſ. ⁊ l. ſi adulteriū cū iceſtu. j. de adul. ⁊ l. qm̄ multa facinora. C. ad. l. iul. de vi. p̄terea reſultant plures effectus: ergo ꝓ pluribus punitur. vt. l. nunq̄ plura. ſ̄. de priua. delic. So. lꝫ dubitetur: tamen eſt aduertendum q̄ñqꝫ lex vel ſtatutum punit actum nō illatū in alterum. ſꝫ ꝓut fit ſeu agitur ab agente. verbi gr̄a. Statutuꝫ dicit ſi quis ſagittauerit i rure puniatur i. x. ⁊ ſiqs admenauerit alicui puniatur in. xv. tūc ſi vno ictu ſemel aliquis ſagittauerit plures ſagittas ſi vno ictu admenaret cū bidente vnus eſſet actꝰ: ⁊ pro vnico actu puniretur: quia ſolū actū agētis. l. reſpicit. ar. pro hoc. l. tria onera. ſ̄. de execu. tu. q̄ñqꝫ punitur actus a lege prout in alium infertur: vt dicit ſtatutuꝫ. ſiquis percuſſerit aliquē in hoc eſt dubium propter opi. ia. de are. d̄ qua feci mentione in. l. nunq̄ plura delicta. ſ̄. d̄ priua. delic. qui diſtinguit aut ſtatutum dicit ꝙ ꝓ percuſſione ſeu pro vulnere. ⁊ tunc quot ſūt vulnera pro tot punietur. Aut dicit ſi quis percuſſerit ⁊ punietur ꝓ vno tm̄: quia vnus eſt actus percutiendi. Sꝫ ego putoᵍ ꝙ puniatur pro pluribus. quia cum. l. puniat actum qui infertur in alterum non poteſt conſiderari ex parte agētis quin etiam conſideretur ex parte patientis. ⁊ id̄ ꝓ pluribus punietur per iura. ſ̄. alle. facit ad hoc. l. ticia. §. fi. ſ̄. de ver. ob. ⁊ l. pluribꝰ. i prin. Et p̄dicta vera ſi iſta fiant vnico ictu. ſꝫ ſi fierēt ſucceſſiue: vt ꝑcuſſi aliquē in capite ⁊ deſcēdit i brachiū ⁊ poſtea in crus plura ſunt facta ſucceſſiue: lꝫ nō vno momento ar. l. ter. enixa. j. d̄ ver. ſi. ⁊ l. aretuſa. ſ̄. de ſta. ho. i fi. Idē dico ꝙ ſi vno ictu ꝑcuſſit in pluribus digitis. nā ex diuerſitate locoꝝ dicunſ percuſſiones diuerſe: vt. l. de pupillo. §. ſi qs nunciat. ſ̄. de ope. no. nū. ⁊ facit. l. ſi ſeruꝰ ſeruuꝫ. §. rupiſſe. ſ̄. ad. l. acquil. Sꝫ ſi ꝑcuſſi aliquē in vno loco ⁊ fregi os ⁊ os fractum fecit vulnus in alia parte corporis an puniatur ꝓ vno vulnere an ꝓ duobus. Rn̄. duo vulnera ſunt vnum primo aliud ſubſequenter: vt. l. ſi ſeruus ſeruuꝫ. §. ſi vulnus. ſ̄. ad. l. acql. hoc ſi agaſ de vulnerato. ſecus ſi de oſſe fracto ageret: qa tunc non poſſet puniri de vulneribus: qa vulnera p̄cedentia tendunt ad illum effectū. ſ. ad frāgendum os. ⁊ ideo de ſolo illo puniretur: vt. l. illud. ſ̄. ad. l. acquil. ¶Quero quidᵇ ſi te fugaui ⁊ dum fugeres cecidiſti: ⁊ cadendo uulneraſti te in aliqua parte corporis an teneor quaſi uulnerauerim. Rn̄. non: ſꝫ quaſi uulnerari feceri: ut. l. q̄ actiōe. §. ꝓinō. ⁊ l. ſi obſtetrix. §. ſi ſeruuꝫ ⁊ l. ſi ex plagis. §. fi. ſ̄. ad. l. acquil. quod no. ¶Quero qd ſi ego percuſſi aliquem in ceruelleria ⁊ repercuſſio ceruilerie fecit uulnus i frō

g ¶Ego puto. Sꝫ ſlo. i. l. iiij. ſ̄. ad. l. acql. dicit ꝙ cōiter teneſ opi. ia. d̄ arc. mod. ⁊ vid̄ iac. d̄ bel. C. ut intra certū tēpus in. iij. q. ꝓin. i. q. q̄ icipit. qd̄ diſputata eſt. l. municipali cauetur ⁊c.
Adde videndū ang. cōſilio. ex c.
h ¶Quero qd ſi te fugaui ⁊ dū fugeres cecidiſti: ⁊ cadēdo te vulneraſti: an tenear: ⁊ quō ⁊ idē dicit ⁊ bal. in. l. de p̄toribus. C. ad. l. acql. dicit ꝙ ſi d̄ ꝑcuſſiōe facta cū ſanguinis effuſione non pōt fieri concordia: ⁊ ego te ꝓieci i terraꝫ ex quo ſuper lapidē capite leſo fregiſti caput cū ſanguinis effuſione: ꝙ d̄ hoc poterit fieri concordia. ⁊ de hoc no. p bartol. in. l. ſꝫ vnꝰ in. iij. col. j. de iniur.
ADDE qd ſi cū eq̄ quē calcaribꝰ p̄mebaꝫ te fugiētē cadendo peſſundaui rexiuit ſanguis eo qa pede ferrato eq facta ſūt duo vulnera an hoc erit vnuꝫ maleficiū vel plura vide bal. conſilio. cviiij. ſecundo vol.

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK Baden-Württemberg

a ¶ Quid si accuſator. ſi dico pcuſſiſti me pluribus pcuſſionib⁹. ḋ quot intelligiť. qd ſi dicať multis percuſſionib⁹. vid̄ bar. in.l.i.§. hoc reſcriptum ad ſill. qui dicit q̄ ſi ſi caſ in duab⁹ vel tribus. de quo i gl. in.c. ad noſtrā.ḋ re. ec. nō alie. vide tex in.c. ſpia no. xxxiiij. diſt. vbi not. q̄ lz duo dicanť plures: nō tamē plurimi ſūt ita not. ab. in. d. c. ad noſtraʒ. ⁊ q̄ libellus i quo ſit mētio q̄ me pluries pcuſſiſti intelligať de duob⁹ vulneribus. tʒ bal. p illū tex. i.l. de fideiuſſo. §. ſi qs. r. de ſe. iij. ⁊ i.l. ⁊ ſi poſt tres. i. x. col. §. ſi qs cau. ⁊ ubi dicit Ang. p illū tex. i auē. ḋ tri. ⁊ ſemiſ. in. §. ⁊ qḋ ſepe. cū glo. in ver. filior. q̄ ſi teſtis dicat q̄ plurimis vicib⁹ pcuſſit itelligitur de tribus. ſi vero dicat ḋ pluribus intelligitur de duob⁹. ⁊ vide q̄ ſcripſi in .l. iij. §. ex plurimus. ḋ. de acq. poſ.

te uel in capite an uideor uulneraſſe. puto q̄ ſic vt.l. itē mela. i prin. ḋ. ad.l. acqui. qḋ apparet ga teneor directa acqlia. ¶ Sʒ quero qd ecōuerſo percuſſi aliquē bis in eodē loco cū cultello vno ipetu an punior p duobus vulneribus vel pro vno. rn̄deo cōſideranda ſunt verba ſtatuti. aut ſtatutū iponit penā p vulnere: ⁊ tūc veritas eſt q̄ vnū vulnus eſt ⁊ vna ſciſſura lʒ ampliata p ſecundā pcuſſionē. Aut imponit penā p percuſſione. ⁊ tunc ga plures ſūt pcuſſiones ⁊ plures ictus p pluribus puniet: vt.l. nunq̄ plura. ḋ. ḋ priua delic. ¶ Quero qd ſi accuſator⁹ dicat q̄ percuſſit aliquē pluribus pcuſſionibus de quot intelligiť. certe ḋ duabus ad minus: vt.l. vbi numerus. ḋ. de teſti. nec poſſumus itelligere ḋ pluribus: vt.l. ſi preſes. ⁊.l. interpratiōe. ɉ. de penis. ſʒ ſi diceret pluribus ⁊ plurib⁹ pcuſſionibus puniret p quattuor ar. d.ll. ⁊ hoc cōiter obſeruať. verū tū magis proprius mod⁹ loquēdi eſſet vt diceremus pcuſſit pluries qa cū dico pluribus intelligiť vno impetu ⁊ vno ictu: ſʒ cū dico pluries intelligitur de diuerſis ictibus.

q **Ui agrum.** Uide glo. q̄ incipit de arboribus in fi. imo dicas q̄ ibi cōpetebat actio de dāno futuro. ideo tranſit ad emptorē. hic p dāno pterito añ vēditionē. ⁊ ideo remanet penes venditorem.

Ex.l. ſequēti.

¶ Stante ſtatuto q̄ p homicidio imponať pena centū ſi aliqs ſit punit⁹ p ſtatutū an poſſit p l. corneliam accuſari. Et an p ſtatutuʒ ſit ſublata pena iuris cōis. ⁊ an impoſita pena ſtatuti im poni poſſit pena iuris cōis.

¶ Ui bonorum raptorum.

q **Uirem** Qñ duo delicta ex eodē facto deſcendētia ſe habent: vt genus ⁊ ſpēs pene tolluntr inuicē q̄tenus cōcurrunt. h. d. ¶ Opp. q̄ p rapina agať furti manifeſti: vt. ḋ. de fur.l. ſi vendidero. §. cū raptor. ſʒ hic dr̄ cōtrariū. quare male. So. intellige q̄ hic in rapina nō fuit deprehēſus: vt qa iuit coadunatis gētibus ad domū alteri⁹ ⁊ nemīnē inuenit: vt.l. ſi qs ex domo⁹. ḋ. de fur. p quā. l. dʒ poni caſus hic. ¶ Itē op. ḋ.l. ptor. §. i. ɉ. de iniur. ſo. ibi qlibet actio cōpetebat ad vindictā. vñ vna per aliā tolliť ſimpliciter. hic vero vtraqʒ pſequebať rem familiarē. qḋ plene dic p dy. in.l.i.§. dixerit aliqs. ḋ. de publica. ⁊ plem⁹ ibi dixi. ¶ Quero ſtatuto⁹ caueť q̄ p homicidio ſit pena centū. mō aliqs eſt punit⁹ pena ſtatuti: vtrū poterit accuſari.l. cornel. de ſic. vt puniatur in eo qḋ plus eſt. Di. ponit iſtā qōnē hic. ⁊ Cy. ponit eā in.l. q ſepulchra. C. ḋ ſepul. vio. breuit iſta qḋ hʒ duo dubia. Primo an p.l. nouam. ſ. an p ſtatutū ſit ſublata pena iuris cōis: qḋ quidā dicūt. ar.l. q cuʒ vno. §. qui poſt deſertionē. in. ſi. ɉ. ḋ re mili. ⁊ ar. ḋ. ad.l. acquil.l.i. vbi per.l. acquiliam fuit oībus legibus anteriorib⁹ derogatū. ita hic fiet p ſtatutū. ſed cōtrariū eſt veritas: vt.l. quotiens. ḋ. de ac. ⁊ ob. nō enim videtur a lege veteri receſſum niſi nominatim ſit dictū. facit. C. de noua.l. ſi. Ideʒ ſi apparet aliqbus preſſumptionibus tacite voluiſſe a lege antiqua recedi: qa tunc accuſatio ex.l. antiqua tolleref ſaltem ope exceptionis: vt habuiſtis notatū. ḋ. de noua.l. ij. fac. ⁊. ḋ adi. le.l. iiij. Et iō cū i multis ciuitatibus italie ſint ſtatuta q̄ dicunt q̄ vbi pena nō eſt determinata in ſtatuto procedatur de ſimilibus ad ſimilia. ⁊ vbi non reperitur ſimile recurraſ ad ius cōe ⁊ ex hoc apparet q̄ vo

lunt penā iuris cōis in ſubſidium imponi. vnde putarem tunc penam iuris cōis eſſe ſublatā p .l. nouā in qua penaʒ expreſſe imponit. ſed dubiū eſt vtrū poſtq̄ impoſita eſt pena per ſtatutū poſſit imponi pena iuris cōis. ⁊ in hoc omnes ɔcordāt q̄ non. nā vtraqʒ actio tendit ad vindictā. ⁊ ideo indiſtincte vna tollitur per aliam: vt .l. ptor edixit. §. i. ɉ. de iniurijs. nec obſtat hec. l. cum ſimilibus: quia iſte actiones perſequūť reʒ familiarem: vt dixi.

p **Retor.** Quero quot capita hʒ iſtud edictū. rn̄deo tria. duo ponunť hic. tertiū in.l. ptor. §. i. ɉ. e.

¶ Quero q̄ eſt differentia inter iſta capita. rn̄deo dr̄iam inter primū caput ⁊ ſecundū dic: vt hic i gl. tertiū differt ab iſtis manifeſte. ¶ Quero vtrū in quadruplo inſit ſimplū rn̄deo ſic indiſtincte lʒ quidam aliter dixerunt.

Ex. §. ſequenti.

¶ Qñ ciuilis ⁊ criminalis actio non poſſint ſimul concurrere: ibi. Opp. ⁊ an ſnīa lata in vna pariat preiudicium in alia: ibi. Tamen. Et an probationes facte in vna pſint in alia: ibi. Quero. Et an qui pduxit teſtes in vna debeat audiri ſi velit pducere in alia ſuper iiſdeʒ articulis: ibi. Quero quid.

Hoc edicto In hoc. §. iacet tota lectio nr̄a primo pōit unū dictū. ſecundo ponit opinionē quorundā. circa unū dubiū deſcendēs ex edicto. tertio ponit determinationē illius dubij. ſecunda ibi: neqʒ debere. tertia ibi. ſʒ vtilius. ⁊ legitur iſte. §. in gl. tribus modis. ¶ Proſequamur primo lecturam io. tanq̄ veriorem ſm quā breuiter hoc dicit. Qñ ex eodem facto oritur ciuilis ⁊ criminalis pꝛhibeť qs eas ſimul. intentare. ſed vna pacta poterit ad aliam redire. h. d. ⁊ pone caſuʒ. Queſitum fuit quare pretor fecit hoc edictum cum contra raptores cōpeteret accuſatio.l. iul. de vi. rn̄detur q̄ pretor per hoc edictum introduxit actionem ciuilem lʒ ei cōpeteret cuius bona ſunt rapta accuſatio criminalis. per.l. iul. de vi. ¶ In uer. neqʒ debere. queritur utrum propoſita actione ciuili impediatur quis proponere actionē criminalem. per.l. iul. de ui. Quidam dicebāt q̄ non. in uer. ſed utilius. iuriſconſult⁹ rn̄det q̄ iterim donec penderet actio ciuilis nō poteſt quis intentare criminalem accuſatōʒ. tū poſt latam ſnīam ſuper ciuili nō prohibetur intentare actionem criminalem. h. d. uide tex. ibi conſuluit pretor dic actionem ciuilem inducendo: licet accuſatio criminalis antea competeret ⁊ ſtatim ſequitur. Item ibi experiri. dic. ſ. criminaliter. Item ibi neqʒ debere dic criminaliter. Item ibi publico iudicio. dic q̄ eſt caſus datiui uide tex. ibi preiudicari dic etiaʒ interiʒ ibi priuata fiat dic ſi interim pendente actione ui bo. rap. propoſita. ibi deneganda actione dic. i. accuſatione. ibi priuatā perſecutioneʒ. dic. i. actionem ui. bo. rap. ciuilem. ⁊ hoc ea finita ſm Joā. ¶ Opp. eligendo⁹ ciuilem interim nō preiudicatur in criminali. ut.l. rerum amotarū actio. ḋ. re. amo. So. ſm Dy. hic loquiť quando ciuilis ⁊ criminalis actio deſcendunt ex eodē facto: ibi quando ex diuerſis. hec nō uidētur uera per.l. ſ. C. quādo act. ciui. preiu. cri. prout ibi loquitur de liberto qui ɔuenitur ciuiliter de operis ⁊ accuſatur ex lege uiſcellia que iudicia oriunť ex diuerſis factis etiā contra.l. preſes. C. de plagia. poſſumus dicere ſuſtinēdo Dy. q̄ ille leges loquūtur quando ſunt duo facta ſe inuicem con/

⁊ in.l. ⁊ ſi ſeuerior. C. de infa. ⁊ quod no. Inno. in c. i. de cōſtit. ⁊ qḋ Bart. i l. ſanctio. ɉ. ḋ pe. ⁊ qḋ no. inſti. de act. §. quadrupli ⁊ ibi vide q̄ dixi. ⁊ in.l. q cunqʒ. C. de ſer. fugi. poſt Bart. ⁊ bal. in.l. in cū. C. de fur. ⁊ dic bal. in repe. l. qd ergo. §. pēa grauior ḋ. de infa. ⁊ i l. non eſt nouū. ḋ. ḋ legi. q̄ indiſticte pena ſtatuti eſt ſequēda ⁊ nō pena iur. cōis. ⁊ ē rō: qa poteſtas iurat ſeruare ſtatuta ⁊ iuramētuʒ obligat in forma ſpecifica. vt i. c. ad noſtrā. el. ɉ. ḋ iureiur. ⁊ vide ſpec. ⁊ Joā. and. in addi. ſpec. in ti. de pena te. liti. §. ſi. ⁊ ḋ hoc vide p ſali. i l. qui de crimine. C. ḋ accuſa. no. per bar. i.l. ſenatus. ɉ. de accu. ⁊ no. bar. in.l. ſanctio legū. i prin. de penis. ⁊ bal. i. d. §. pena grauior. vnū verbuʒ p Imo. in.l. ij. ⁊ ij. carta. de pub. iud. ⁊ q̄ pēa ſtatuti faciat ceſſare penam legis cōis. tenet Bal. in d.l. data opera. cui⁹ opi. ſequiť ēt pe de ancha. in c. canonū ſtatuta. verſi. q̄ ro vtrū ſicut ſtatutū ſecū dum. ⁊ vide Imol. in.l. cū mulier. ḋ. ſo. ma. in. ix. col. ver. iteʒ non obſtat ⁊ Jo. an. in ad di. ſpec. in ti. de ſur. ⁊ vide no. p Bar. ⁊ doc. in.l. in iij. colū. de ope. no nun. ADDE q̄ iu dex qui iura uit ſuare ſtatuta pōt mo derare penā

b Ui rez q .l. ſi qs ex domo. ⁊ quomodo ſit rapina. vide tex. in. d.l. ſi qs ex domo q̄ ē ſingularis. ¶ Quero ſtatuto aʒ p pe nā ſtatutariā ſit ſublata pena iuris cōmunis. adde Jo. an. de pena te. lit. i ſi. ⁊ Bal. in.l. j. in. xj. opp. C de ſumma tri. ⁊ bal. i.l. data opa. C. q accuſ. ⁊ in l. placet. C. ḋ ſa. ſan. eccle.

¶ Ui bo. ra.

in minorē quā ſit impoſita a ſtatuto put cōſuluit ro.cōſilio. ccccxxviiij. ⁊ an per penā ſtatutariaꝫ ſit ſublata pena iuris cōis vide Bal.ꝯſi.cclx. in pe.col.iij.vol.

d Retor.§.hoc edicto.op.eligendo. Si pro crimine agiꝭ ciuiliter

p an poſſꝫ ꝑ eodē agi criminaliter.adde Imo.in.l.interdū.ꝭ.de pu. iudi. ⁊ no.bar. in.l. pretor.§. fi. C. de iniur. ⁊ qđ no.glo. ⁊ bar.in.l.ex morte.C.ad .l.acqui.⁊ vide bar.in.l.ſi ab eo. ff. de calū.⁊ in.l.q euitādi.C. đ cōdi.ob turcām.adde tū ꝙ ſi agaꝭ ciuiliter nō ꝑ delicto ſed ꝑ debito poterit ꝑ eo ꝙ acciderit in dicta cā ciuili agi criminaliter ⁊ interi ſupſedeꝭ i ciuili. puta ſi ad ꝓbanduꝫ ꝓduxi teſtes quos tu accuſas de falſo. ita dicit bal.i.l. ſi qs teſtibus. C. de teſta. in pe.col.⁊ no. in.l.ſatis apte.ꝑ cy.C. đ fal. ⁊ in.l. j. .C. q accuſ. ⁊ de hac materia qñ ciuilis actio poſſit cumulari cū criminali. vide bal.i.l. j.in.ij.col.ꝟ. ſꝫ cōtra hoc C.de appel. ⁊ ibi ponit nouā concluſionē. videlꝫ ꝙ vbi qs venit dānandꝰ ad morteꝫ ꝓcedit ciuilis ⁊ criminalis accūulata. ⁊ ibi ēt in. iiij. col. dicit ꝙ illa regula qñ ciuilis accuſatio ⁊c̄. ſi hꝫ locū in iudice ingrēte ⁊ uiđ bal.i.l. edita.i repe. peruſina. in. xxiij.ibi qđ ſi vult prio libello renūciare. C. de edē.viđ barto. ⁊ ibi dixi poſt eum in dicto.§. qui furem.

e⸿ Abſoluto ria lata. An abſolutoria lata in ciuili pariat exceptionē in criminali.⁊ cuꝫ bar.ħ ⁊ cy. concor. bal. in.l. ex morte. C.ad.l. acq.glo. ⁊ bal.in.d.l.j.C.ad.l.fauiā.de pla.dicit ꝙ abſolutoria in ciuili nō preiudicat in criminali.niſi in ciuili icidenter fuiſſet deductū crimē ⁊ fuerit lata abſolutoria excluſiua criminis.de quo ꝑ imo.⁊ io.an.in.c. de his.de accu.⁊ ꝑ alios in.c.dilectus.de pur.can.alias đ iure pa.alias de iura.cal.ꝑ imo.in.d.l.interdū de pu. iudi.vide aliqđ ꝑ Barto.in.l.ſi duo. §. ita iul.ſ̄.de iure iuran.

ADDE an abſolutoria lata qa nō ꝓbatuꝫ pariat exceptioneꝫ rei iudicate ſi đ eodē crimine accuſetur ro. cōſi. cexxij. vbi dicit ꝙ iura q̄ alle.barto. nō ꝓbant intētionē ſuaꝫ.

f ⸿ Quero vtꝝ.vtꝝ cōfeſſio de crimine in ciuili preiudicet i criminali.vide in ſpe. de cōfeſ.§. nūc uidēdū ad finē.vbi ēt dicit idē quod bar.ħ ꝑ do. ant.in.c.cauſamqꝫ. de teſti.⁊ uiđ bal. in auc̄. ſꝫ nouo iure in fi. de pe.iu.qui male iu. ⁊ ꝙ acta facta in ciuili cā faciant fidē i cā criminali.vide bal.i.l.qđ euitādi.C. đ ꝯdi. ob tur. cau.ꝑ bal.in l.ij.C.đ edē. ꝑ imol. in.l. iterdū. đ publi.iu. ꝑ cy. in .l.j. ad fi. qñ ciui. actō preiudi. cri. bal. i.l. negāda.in.xj.col. .C.q accuſa. nō poſ.⁊ uiđ abb. in.c. at ſi clerici. in ꝑn.de iudi.⁊ limita ꝑ bar. ⁊ dixi ibi pꝰ cū.i.l. pe.C. đ calū.⁊ ab. i.d.c.at ſi clerici.de iudi. dicit ꝙ ꝯfeſſio facta i iudicio ciuili ꝑiudicat i criminali. alle. inno.i.c.inqſitioni. de elect.ꝯfirmatur ex his q̄ tradūt inno. ⁊ doc.i.c.cū dilectꝰ.đ or. cog.vbi dicē inno. ꝙ ꝯfeſſio fcā i iudicio ſūmario facit fideꝫ in plenario. facit optime glo.⁊ qđ ibi ponūt doct. moder.in.c.

tingētia.ita ꝙ ſnīa lata in vno pareret exceptionē rei iudicate in alio.ſed ſo.dy. loqtur quādo ſūt duo facta penitus ſepata. Uidete domini ciuilis ⁊ criminalis ꝓhibentur ꝓponi eodē tpe rōne ꝑiudicij: qa abſolutoria lata in vno pōt parere exceptionē rei iudicate in alio.ita ītelligit do. dy.in.c.nullus pluribꝰ.de reg.iur.li.vj.⁊.ꝭ.dicā. ⁊ iſto reſpectu uerum dicit Dy.quia qñ oriunꝭ ex diuerſis factis ſeparatis iſta regula nō eſt impedimento.ꝓhibeꝭ etiā ꝯcurſus ciuilis ⁊ criminalis rōe maioritatis: ut.l.ꝑ minorē.ſ̄.de re iudi.⁊.l.fi.C.de or.iudi.⁊ iſto reſpectu non dicit verum Dy. qa ciuilis ⁊ criminalis nō pñt ꝯcurrere: ut dictis legibus. Nō ob.l.rerū amotaruꝫ qa intelligo eā ſecundū aliā lecturā ibi poſitaꝫ. ⸿ Scđo op.ꝙ pñt ſimul intētari: ut.C.qui accuſa.nō poſ.l.qui crimē.vbi ſimul ⁊ ſemel peto quē puniri ⁊ cōdemnari mihi in expenſis. et ſic ꝓponiꝭ criminalis in eo ꝙ venit pena applicanda fiſco. ⁊ ciuilis in eo ꝙ pene veniūt applicāde parti.ut no.i.l.ij.ꝭ.de ſepul.vio.ſo.dicūt quidā ꝙ ibi loquitur qñ ciuilis ⁊ criminalis oriunꝭ ex eadē.l.tūc pñt ſimul intentari. alias ſecus et ita dicebat do.iac.bu.hec ſo.nō placet naꝫ cum regula ſit ꝙ ex quocūqꝫ maleficio poteſt quis accuſari criminaliter ex eodem pōt agi i factuꝫ ciuiliter: vt.l.que nomine.ꝭ.de fal.⁊.ſ̄.pro ſocio .l.nec qſq̄. ergo ſemp poſſet proponi ciuilis ⁊ criminalis: qa ex eadē.l.preterea predicte rōes: qa abſolutoria lata i vna pōt parere preiudiciū in alia: ⁊ ēt rōne maioritatis hñt locū ſiue ex eadē lege ſiue ex diuerſis.vnde dico ſicut alias dixi ſi aliqs vellet ītētare ciuilē actionē ⁊ criminalē accuſationē nō pōt vt hic.⁊.l.iterdū.ꝭ. de pu. iudi. Sꝫ ſi velit intētare accuſationē criminalem principaliter ⁊ petere reſtitutionem rei ablate incidēter ꝑ officiū iudicis: vel reſtitutionē expēſarū bene poſſet.ita loqtur.C.q accu. nō poſ.l. q crimē.⁊.l.interdū.§.q̄ furē.⁊ ibi dixi.ſ̄. đ fur. ⁊.l.ꝙ euitādi.C.de cōdi. ob cāꝫ.⁊.l.iiij.§.ſi dicātur.ſ̄.ſi regū.⁊.l.pe.ſ̄.de calū.⁊.l.medicuſ.ꝭ. de va.⁊ extraor.cogni. Sꝫ ſi quis vellet pricipaliter intētare ciuilē ⁊ criminalē acceſſorie nō poſſet cū in ea reqranꝭ ꝓbationes lucidiores: vt.l. ſciāt.C.de ꝓba. ⸿ Ulterius op.diciꝭ hic ꝙ pacta vna pōt ad aliā redire.cōtra in.l.pretor edixit.§.i.ꝭ.de iniuꝭ.ſolu.ibi vtraqꝫ cōpetit ad vindictā.ſ.ciuilis ⁊ criminalis.hic vero ciuilis ꝓſeqtur tm̄ rē familiarē.qđ qualiter ītelligatur dicā ibi. ⸿ Sumus expediti de lectura Jo.venio ad lec. Pla.ſm quaꝫ hoc breuiter dicit. Abſolutoria lata [a] in ciuili parit exceptioneꝫ rei iudicate in criminali cā.ſecus ecōtra.h.d. In prima pte nō mutatur caſus: ſed in ſecunda ⁊ tertia eſt variatio.videte eſt ne vera lectura Pla. certe nō. nec repio aliquē qui teneat eā: qa eſt cōtra oēm rōnē.nā ſi abſolutoria lata i ciuili parit exceptionē rei iudicate in criminali ſm euꝫ cū multo magis abſolutoria lata in criminali in q̄ ſit examiatio plenior pariet exceptionem in ciuili.⁊ ſic magis deberet ecōtra.tene ergo lecturā io. ⸿ Tū ꝑ declaratione lec. Pla.quero vtꝝ ſnīa lata i vna pariat preiudiciuꝫ in alia: Rñdeo aut vtraqꝫ tā ciuilis q̄ criminalis tēdit ad vindictā ⁊ ſnīa lata in vna parit preiudiciuꝫ in alia: ſiue fuerit cōdēnatoria ſiue abſolutoria: vt.l. pretor edixit.§.j. ꝭ.de iniur.ſi vero ciuilis actio proſeqꝭ rem familiarē.⁊ tūc aut ſuper vna ferꝭ abſolutoria ſup facto q̄ſi crimē nō ſit cōmiſſuꝫ.aut ſuper iure quaſi nō ſit ꝓbatū.aut eſt lata abſolutoria ſimpliciter. Primo caſu obſtat exceptio rei iudicate.ꝑmo ꝑ tex.in.l.preſes.C.de pla.ſcđo per rōeꝫ: qa qñcūqꝫ illud qđ eſt examinatuꝫ ⁊ deciſū in vno iudicio veniet examinādum in ſcđo obſtat exceptio rei iudicate: vt.l.ſi qs cū totum.§. plane.⁊ §.ſi ancillā.ſ̄.de excep.rei iudi.⁊ hoc tꝫ dy.in.c. nullus pluribus.de re iu.li.vj.⁊ etiā alij docto.ſi vero abſolutoria ferꝭ ſup iure q̄ſi non ꝓbatum nō obſtat exceptio rei iudi.ar.ſ̄.de iureiurā.l.ex duobus.§.a fideiuſſore.⁊.§.ſi quis iurauerit.⁊ .l.fi.e.ti.⁊ hoc etiā tenēt dicti doc.in dictis lociſ dy.in.d.c.nullus pluribus.⁊ Cy.in.l.i.C. qñ ciui.ac.cri.pre.aut dubitaꝭ: ⁊ tūc videꝭ prima facie iudicatuꝫ eſſe ſup facto.vt no.in.l.fi.ſ̄.de iure iur.⁊.l.j.§.ſi fideiuſſor.ſ̄.quarū re.act.nō datur.ſed certe iſte leges loquūtur in iuramēto.tū in ſnīa mihi cōtrarium viſū eſt ꝙ in dubio qs videatur abſolutus: qa nō ꝓbatuꝫ ꝑ.l.iul.in ꝑnci. ⁊ qđ ibi no.ſ̄.de cōdi.inde.vbi videtur caſus in .l.ꝓcurator ad exhibēduꝫ.§.j.ſ̄.rē ra.ha.⁊.l.ſi inter me ⁊ te.in fi.ſ̄.de excep.rei iudi.rō differētie inter iuſiurādū ⁊ ſnīam eſt.primo qa iuſiurādū hꝫ vim ſolutionis qđ nō eſt in ſnīa.ſcđo qa ille q iurat: iurat de eo qđ ſcit ⁊ de facto ſuo.vñ pōt recte ſcire ⁊ iurare eſſe factū vel nō eē factuꝫ vel eē cōtractū vel nō cōtractū.iudex vero iudicat de facto alieno.⁊ iđ nō pure pōt dicere factuꝫ eſſe. vel nō eſſe factuꝫ vel eē cōtractuꝫ vel non eē cōtractū.ar.l.cum falſū.ſ̄.de acq.here.ſi vero ſeqreꝭ ſnīa cōdēnatoria ſuper vna: tūc nullo mō ꝓhibetur ad aliā redire.caſus eſt hic ſm lec. Jo.⁊ verā.vt.C.qñ ciui.act.pre.cri.l.j. Predicta vera qñ iudiciū eſt finitū ſnīa diffinitiua.ſꝫ ſi eēt finitū abolitione: tunc nullo modo īpedireꝭ intētare aliam actionem.vt.l.j.C.de gene.abo.facit C.de fide inſtrumē.l.ij.⁊.l.ſi docueris.C.de fal. ⸿ Quero abſolutoria lata ſup facto parit exceptionem rei iudi.in alia accuſatione. vt.ſ̄. dixi. ⸿ Quero an hoc ſit verū etiā alio agēte ſeu accuſante.videꝭ ꝙ ſic: vt.l.q denunciaſſe.§.fi.ꝭ.de adul.ſꝫ ibi ſpālis eſt caſus in muliere.vñ contra. puto alio accuſante: vt hic ⁊ ē caſus.C.de accu. .l.qui de crimine.cū gl.ſua: i eo ꝙ ꝑmittit ꝙ accuſatione intētata ab vno ſup vno crimine pōt intētari accuſatio ab alio ſup alio crimine ex eodē facto nō ab eodē.rō qa qñ ab eodem abſolutoria lata in ꝑma pōt parere exceptionē rei iudicate in ſecūda qđ non hꝫ locū qñ ab alio.⁊ illa ē rō illius.l. ⸿ Quero vtruꝫ [b] ꝓbationes facte in vna iſtarū cārū ꝓſint i alia.breuiter aut ꝓbationes ſūt facte ad abſolutioneꝫ ⁊ ꝓſunt in alia.vt l.preſes.⁊.l.j.C.de plagi. Aut facte ſūt ad cōdēnationē.⁊ tūc aut ꝓbationes ſūt facte in cā ciuili ꝑncipaliter circa đlictū: ⁊ nō ꝓſunt in cā criminali.ita tꝫ gl.in.l.ſi qs ad ſe fundū.C. ad.l.iul. de vi.⁊ ꝓbaꝭ in.l.iij.§.idē diuus.ſ̄.de teſti.ibi teſtibus nō teſtimonijs.⁊ eſt rō: qa in criminalibꝰ reqruntur ꝓbatiōes luce clariores meridiana. qđ dico nō faciunt fidē: intelligo.ſ.plenā tū adminiculātur.ar.l.q̄ro.in fi.ſ̄.de edili.edi.⁊.l. capite qnto.ꝭ.de adul.aut ꝓbatiōes ſūt facte i cā ciuili ſup aliquo adminiculo ad crimē: vt ſuper

veniens.e.l.ij.de teſti.⁊ hoc eſt verū ſi cōfeſſio fiat principaliter in iudicio ciuili.ſ3 qd ecōtra ſi fiat icidēter.declarat bal.ſing.i.l.merchalē. in fi. C.de ꝯdi.ob tur.cām.vide ad materiā qḋ ipſe ſcribit in.d.l.j.in fi.C. de re iudi.⁊ vide abb.in.c.cām q̄.el.ij.de teſti.⁊ vide bal.i.d.l.ſi qs ad ſe fū dū.C.ad.l.iul.de vi.⁊ facit tex.⁊ ibi iac.bu.i.l.ij.C.de edē.⁊ qḋ no. bar. in.l.locu3.§.

ſi qs duo.de ta.exhi.⁊ an acta facta in vno iudicio faciāt fidē in alio in criminali.adḋ qḋ no. bal. in.l. na3 ⁊ poſtea i.§.ſi minor .ff.de iureiuran.⁊ bar.in extrauag. ad repri.in ver. ſūmarie. ad fi.ḋ bis lati⁹ dixi i.d.l. ij. .C.de eden.

a℄ Cōtraria loquūtur ad de iac.bu.in l. ſi ex falſis C.de trāſac. ⁊ i.l.fi.C. ex falſis inſtrumētis ⁊ ſeqꝫ Jno.in.d.l. diuus i.xvj. col.de re iudic. in.q. an viuēte illo q principaliter falſū3 cōmiſit poſſit primo ⁊ principaliter agi ꝯtra illū qui vſus eſt falſo inſtrumento quod tenuit bal.i.d.l. fi. .C. de fi.inſtru.ad finē.

b℄ §. homines.⁊ nō dicitur ad hoc. vide bar.i.l. heredes palā .§. i teſtamē tis.de teſta.

c℄ §. ſed ſi vnus. ſtatuto caueꝫ.viḋ bar. in.l. iij. .§. negocia ff.ḋ neg.geſ. idē t3 bal. in l.gall⁹.§. qḋ ſi is. de lib.⁊ poſthu.⁊ per glo.ibi in fi. deinde in fi. adde bar. in d.l.negocia. de neg. geſt. ⁊ in.l.j.ḋ.de ꝓcur.pe. de ancha. in .c. relatū .el. ij. ḋ teſti. ⁊ i.c. .i.de lit.ꝯte. ⁊ vide gl.in cle.ij. de re. ſcri.⁊ iſta faciunt ſi teſtator mādauit bona ſua diſtribui inter pauperes ꝑ ticium ꝙ ticius poſſ3 diſtribuere in vnū tm̄ ſ3 cōtrariū voluit bar.ꝑ ea que

dñio.⁊ facit fidē in criminali:vt.l.j.⁊.l.ꝑſes.C.ḋ pla.aut ꝓbationes ſūt facte in criminali: ⁊ tunc ꝓſūt in ciuili:qḋ itelligo iter eaſdē ꝑſonas:vt.l. is apud quē.C.de edē.⁊ ibi no.⁊.l.cū antea. circa fi.C.ḋ arbi. Jtē iter alias ꝑſonas qbus ꝑiudicaret ſnīa:vt dixi in.l.ij.ḋ.iudi.ſol.ſ3 videꝫ ꝙ debeat diſtingui.aut ſm iudiciū tēdit ad eundē finē cū prio ⁊ faciūt fidē an ad aliud:⁊ tūc nō faciūt fidē:niſi de nouo examinētur:vt extra ḋ teſti.c.veniēs.⁊ no.ꝑ gl.⁊ inno.extra de or.cog.c. cū dilectus.vbi ꝓbationes facte ſup exceptione nō ꝓſūt ſup actiōe niſi de nouo ꝓbeꝫ.dico ꝙ illa diſtinctio an ad eūdē finē tēdat:an ad alium mihi nō placet i ꝓpoſita q̄ōne.ſ3 puto ſic dicendū an prie ꝓbationes fuerūt facte in cā vbi ſufficit ſūmaria cognitio:vel fuit facta non ſeruato iuris ordine:vt an̄ litē ꝯteſtatā ſuper aliq̄ dilatoria:⁊ tūc nō faciūt fidē in alia cā etiā iter eaſde3 ꝑſonas.hic eſt caſus in.d.c.veniēs:⁊ ita pōt itelligi qḋ no.in.d.c.cū dilectus:qa ille exceptiōes fuerūt dilatorie.ſec⁹ puto in ꝓbatione fcā ſuper exceptione ꝑemptoria.ꝓ hoc qa ēt victoria ſup exceptione q̄nq3 facit fidē in actiōe:vt dixi in.l. q rome.§.duo frēs.ḋ.de ver.ob.⁊ ita videꝫ itelligere Jnno.extra de ordi.cog.c.ſup ſpoliatione circa finē glo.mag.¶ Quero qd ſi ille q ꝓduxit teſtes in vna cā velit eoſdē vel alios ꝓducere in alia cā ſup eiſdē articulis an debeat audiri.videꝫ ꝙ nō iuito eo cōtra quē ꝓducūꝫ:vt.l.fi.C.ḋ teſt.⁊ qḋ no.in.l. ꝓperādū.circa finē.C.ḋ iudi. Aduerte in vna ⁊ eadē iſtātia poſt didicita teſtificata nō pn̄t teſtes ꝓduci ſup eiſdē articulis:vt in autē.q ſemel.C.de ꝓba.⁊ in autē. de teſti.§. qm̄ ꝟo.ſi ꝟo eſt alia iſtātia ſi qdē ē ſup eoſde3 ⁊ ad eūdē finē:tūc aut teſtes fuerūt ꝑmo recepti corā arbitris ⁊ ē locus diſtinctioni.l.fi.C.de teſti.ſi vero fuerūt recepti corā iudice ordinario: tūc indiſticte ꝑmis atteſtationib⁹ eēt ſtādum dimiſſa diſtinctione.l.fi.C.de teſti.qa dicta taliu3 teſtiū ſemꝑ faciūt fidē:vt.l.geſta.C.de re iudi.⁊ ita tenebat iac.bu.⁊ Jnno.t3 extra de teſti.c. cū in tua.l3 gl.aliter ſentiat in.d.l.ꝓperādū.i fi.C. de iudi.ſi vero alia inſtātia tēdat ad aliu3 fine3: vt in caſu.l.nr̄e.tūc idiſtincte pōt qs producere nouos teſtes ⁊ ēt teſtes antiquos ſup eiſdē articulis:vt ex̄ de te.c.veniens:⁊ in.d.c.cū in tua.⁊ ibi no.ꝑ gl.⁊ ꝑ inno.℄ Venio ad tertiā lecturā antiquorum ſm qua3 breuiter .h.d. Donec poteſt agi crimīaliter nō pt agi ciuiliter.h.d. Jſta lec.poniꝫ in gl.ſup ver.putāt.⁊ hec lec.non applaudet littere.preterea.l.videꝫ velle idiſtincte ꝙ qs poſſit eligere quā vult.ſ.vel prius ciuilem vel prius criminalē:vt.l.i.qn̄ ciui.ac.cri.ꝑiu.⁊.l. interdum.j.de pu.iud.vbi prius ciuilis pōt itētari.⁊ ſic iſta lec.nō videꝫ vera. Sed cōtra qa ꝓ iſta lec.videꝫ caſus in.l.pretor edixit.§.j.j.de iniur. Rn̄.ſm ꝙ glo.ibi exponit tex.nihil facit vel dic ꝙ ſpāle eſt i.l.cornel.de ſicc.vt nō poſſit fieri preiudiciū ꝑ actionem ciuilē iniuriaru3:vt ibi dicā. Jtem pro iſta lec.videtur caſus in.l.i.§.fi. ⁊.l.ij.ḋ.ad carbo.⁊.C.vbi cau.fiſ.l.j. Rn̄.hic loquitur quādo ciuilis ⁊ criminalis competūt cōtra eundē delinquētem quo caſu poſſum eligere quā volo.ſ3 cōtraria loquūꝫ [a] quādo volo intentare ciuilē contra aliū q̄ cōtra delinquente3 quo caſu nō poſſum viuo delinquente ſm iaco.

ibi habenꝫ in.l.ij.de optio.le. Jtē faciūt ad id qḋ dixi poſt bar.in ſimili de ꝓteſtatione facta corā vno vicino tm̄.in.l.de pupillo.§.ſi qs ipſi pretori.in.ij.col.de ope.no.nū.adde q̄ no.bal.in .l.ij.C.de cōdi.iſer.⁊ bal. in.l.iubemus.§.ſi.aūt.C.ad trebel.⁊ vide no.per Bal.in.l.quicūq3.in ij.col.C.de ſer.fugi. vbi no.querit in caſu.q. Bar.hic quid ſi ꝓduxi teſtes ⁊ inſtrumenta falſa: an ſit vnum falſū.⁊ tenet ꝙ ſic.⁊ ad bar.hic adḋ imo. idē dicētē in.d.c. relatum.vbi allegat alberi.de ro.i.ij. ꝑte ſtatutoꝝ i.q.xxvj. ⁊ idē dicit ecōtra per illum tex. ⁊ vide bart. in.l. ſi. i ver. ſ3 q̄ro j. ḋ queſtio. ADDE ꝙ ḋ hec facere videtur q̄ conſuluit oldra. ꝯſi.cxlij. ꝙ ſi teſtator inſtituat poſtumum vel poſtumos ⁊ dei de ſubnegāt ⁊ cāu quo cōtigat eē plures ⁊ moriātur in pupillari etate ſup uiuentē ꝑmorienti ſubſtituo ⁊ ſi oēs mori contigerit i pupillari etate vel alias q̄ncūq3 ſine herede ex ſuo corpe ſa.a.⁊.h. ſororeſ ſuas eiſdē poſtumis ſbſtituo eqs portionibus ⁊ ꝯtingat ꝙ vnus ſol⁹ naſcaꝫ ⁊ moriatur ꝙ ſubſtitutio euaneſcit nec reſoluiꝫ pluralitas in ſingularitatē.

d℄ Si qs nō hoieſ. Jlle q coadunauit hoies ⁊ ḋderit dānu3 teneꝫ de dāno ſuo ⁊ coadunatoꝝ quos adunauit. ſi vero coadunat⁹ det dānū teneꝫ de dāno tantu3 ſuo.⁊ vide ꝑ Jnno. in .c. ſi.quod me. cā.⁊ in.c. in noſtra. de iniur.⁊ de dāno dato.⁊ vide Bal.in.l. nō iō minus in.x.q.C. de accuſa. ⁊ ad bart.h adde bar.gl. tex.⁊ doc.i.l. quoniā. C. ad.l. iuli.de vi. ⁊

de are.⁊ no. Cy.C.de fi.inſtru.l.fi.

℄ Ex.§.ſequenti.

℄ An teſtes preſumantur rogati ſi diciꝫ vocatis ⁊ rogatis l3 nō dicat ad hoc:⁊ cū diciꝫ inſpectis ⁊ cognitiſ ꝟbis teſtamēti d3 itelligi ad hoc.

Homines. Notabilis eſt.§. iſte. ⁊ facit ꝙ qn̄ in inſtr̄o dicitur teſtibus vocatis ⁊ rogatis ⁊ nō dicitur ad hoc [b] nō valet.qa debent eē rogati ad hoc:ſed dic ꝙ preſumunꝫ eſſe rogati ad hoc:vt ſcripſi in.l.ſciendū.ḋ.de ver.ob. Jtem facit ad hoc.l.ḋ bis.ḋ.de tranſac.que dicit ꝙ nō pōt trāſigi:niſi inſpectis ⁊ cognitis verbis teſtamēti:d3 intelligi ad hoc.⁊ hoc examinaui in.l.q rome.§. duo frēs.ḋ.de ver.ob.qḋ eſt notādū ad multa.

℄ Ex.§.ſequenti.

℄ Stāte ſtatuto ꝙ ſi qs ꝓduxerit falſos teſtes puniaꝫ h3 locū in producēte vnum.

Sed ſi unus. No.ar.ſm dy. ꝙ ſi ſtatuto caueꝫ [c] ꝙ ſi qs ꝓduxerit falſos teſtes ⁊c̄.habeat locū etiā ſi vnū falſū tm̄ teſtē ꝓduxerit:vt hic ⁊.j. eo.l. ꝙ ait ꝑtor ⁊.ḋ.de neg.geſt.l.iij.in eo ꝙ dicit negocia.i.negociū. facit.ḋ.de lib.ho.exhi.l.iij.§.qd ergo.⁊ de le.iij.l.qui ꝯcubinā.§. ſi ſeru⁹. ſ3 dy.

℄ Ex.§.ſequenti.

℄ Ad poſitionem generis nō ſequitur poſitio ſpeciei ſed ecōtra ſic.

Doli mali. No.hic ꝙ genus ꝯtinet in ſe ſuā ſpecie3.nā doluſ eſt genus:⁊ ꝯtinet in ſe dolu3.q fit vi ⁊ q fit ſine vi.Scḋo no.ꝙ ad poſitionem generis nō ſequitur poſitio ſpeciei.ſ3 ad poſitionem ſpeciei ſeqꝫ poſitio generis:vt.l.ſi qs.§.interemptum.ḋ.de le.iij.⁊.l.inter agnatos.ḋ.vn̄ legi.

℄ Ex.§.ſequenti.

℄ Qui eſt iter coadunatos nō teneꝫ niſi de dāno ꝙ ipſe dedit.

Si quis non homines.

No.ꝙ ille q eſt pricipalis ⁊ homines coadunauit [d] teneꝫ de dāno qḋ dedit ipſe ⁊ de dāno qḋ dedit alius. Jtem nota ꝙ ille q eſt iter coadunatos nō teneꝫ de dāno.niſi ꝙ dedit ipſe: non de eo qḋ dederūt alij.qḋ tene menti in foro conſcientie. ⁊ ſic dicit gl. hic eſt ar.ꝙ comeſ albert⁹ nō teneaꝫ de dādo dato a bānitis ſi ipſe nō dedit dānū.rō qa ipſe nō coadunauit ſ3 dedit eis opem.℄ Vltimo op.glo.de.l.iij.§.ſ3 ⁊ q.j. ad l.iul.de ui pub.dic ꝙ ibi eſt factū tātū ꝙ ſufficit ad naturā accuſationis.ſ3 hic nō eſt factū tātu3 ꝙ ſufficiat ad naturā iſtius edicti.ſm dy.

In hac actione. Jſtud qḋ dicitur ꝙ itereſſe nō quadruplaꝫ intelligas de intereſſe affectionis:ut.l.in furti actione.ḋ.de fur.cōiuncto.§. ⁊ generaliter.j.e.l.

Hec actio. Jſtum.§.⁊ ſequētē examina vt in gl. Bar.

℄ Ex.§.ſequēti.

℄ Occidēs bānitū cuius bānū nō tenebat excuſatur a pena homicidij:ſed aliter mulctabitur.

Hec actio. No.tex.ibi ſ3 aliter mulctabiꝫ ⁊c̄.facit ad id qḋ dixi.ḋ.ſi qs teſ.lib.eſſe iuſ.fue.l.j.§.ij. Jte3 facit ad q̄ōnē de exbānito cuius bānū nō tenebat:vt l3 qs excuſetur a pena homicidij.ſ3 tm̄ aliter mul

bal.in .l.i. in vi.col. C. de ſer.fug.ꝛ ibi qs dicaꝭ caporalis ꝛ pͥncipalis.ꝛ ad de.l.in hoc.ꝛ ibi no. de ſer. corrup. An aũt ſi aliq̇ dānū paſſus eſt coadunatus poſſit ipſe illud repetere a caporali. vide in.d.l.qm̃. ADDE q̃uo teneaꝭ coadunator bal. cõſi. xxviij. lib.iiij.

a ¶ Et generaliter. plus delinqt. An puniatur qs delinquens palã pluſq̃ȝ clã. Et ꝙ dicatur crimē occultū. vide tex. hic ꝛ archi.in ti.ᵭ hereti.c.i ſi de.in lib.vj.ꝛ doct. in .l. nemo clericus. C. de epiſ. ꝛ cle. ꝛ archi.in.c.ꝑpetua.ᵭ elec. li.vj.ꝛ quod ibi habes qd de maleficio cõmiſſo de nocte ꝛc̃.ꝛ facit ad declarationē eius q̇ᵭ dic̃ bart. in.l. fi. ſi qs teſta. li. eſſe iuſ. fuc. iſtis adde iac. de bel.in.l.fi. ᵭ ri.nup.ꝛ viᵭ que no.bart. in.l.nõ intelligiꝭ.§. tacita.j. de iur. fiſ.ꝛ adde q̇ᵭ ibi iudicis vel ſuperioris auctoritas requiriꝭ ſemꝑ. ꝛ tali auctoritate nõ iteruenientē dicitur fieri clã.ꝛ caſuſ eſt ſm bart. in.l.ij. C. de his q ex puro.ꝛ ibi viᵭ ꝛ de dictis clã.ꝛ ᵭ palã. vide in .l. ſi adulteriū cū inceſtu.j. de adul.ꝛ ad eãdē materiaȝ viᵭ bal.i.l.eã q̇dē in. viij. col.C.de accuſ.ꝛ q̇ᵭ ibi dixi per moder.i rub.ex̃ de eo q fur. ordi. fu. ꝛ no. in .l.i .j. ad.l. iuli. de

ctabitur: vt dixi in.l.pe.j.de adul.

¶ Ex.§.ſequenti.

¶ Genitiuꝰ de neceſſitate nõ importat dñium.

In hac actione.

Dictuȝ eſt in edicto ſiue cuius bona rapta ꝛc̃.mõ queriꝭ vtrum genitiuus cuius denotet dñiuȝ.ꝛ hoc intēdit hic iuriſconſultus.ex quo no.ꝙ genitiuus de neceſſitate nõ ſignificat dñium.habes de hoc i.l.ij.ſ̃.de religi.ꝛ ſũ.fu.ꝛ.ſ̃.nau.cau.ſta.l.ij.in prin.ꝛ.§.q̇ᵭ aũt. dixi de hoc.ſ̃.de ope.no.nũ.ſup rub. Scᵭo no. differētiã iter in bonis: ꝛ ex bõis.de quo hēs i.l. rē in bonis.ſ̃.de acqui.re.domi.ꝛ inſti. eo.ti. §. in hac actione.

Et generaliter.

Glo. ſignat vnuȝ ar.in cõtrariuȝ.diciꝭ hic ꝙ plus delinquit [a] q facit palã q̃ꝫ q facit clã.cõtra i.l.fi.ſ̃.de ritu nup.ꝛ.l. pupillus.§.ſane.ſ̃.de auc.tu.ꝛ.l.nõ intelligiꝭ.j. de iure fiſ.ꝛ.l.nõ exiſtimo.ſ̃.de admi.tu.glo.non ſoluit. Dy.dicit aut id q̇ᵭ fit eſt oĩno ꝓhibituȝ per .l.vt furtū ꝛ ſimilia.ꝛ tũc magis puniꝭ palã faciens q̃ꝫ clã: vt hic.aut nõ eſt oĩno ꝓhibitū: vt matrimonium ꝛ vēditio.ꝛ tunc magis puniꝭ clã faciens: vt in cõtrarijs ſm Dy.tu dic latius vt no. Cy.C.de ſũma tri.l.nemo clericus.i fi. ¶ Op. hic innit ꝙ pro re depoſita etiã ſi nõ intersit hꝫ locū actio vi bonorū rap.ſed.j.ſtati in ver. ſi qs igitur innit ꝙ ad hãc actionē requiriꝭ ꝙ iterſit agētis ſalteȝ modice. Huiꝰ timore iſte.§.ibi vtilius viſum eſt ꝛc̃. legiꝭ duobus modis. prĩo ꝙ hic loquatur qñ actio furti ceſſat ꝓ re depoſita: qa nõ itereſt: tũc ad ver.ſi qs igiꝭ. Rñ.dũ dicit iītereſt ſua vel modice.ſubaudi maxĩe.iſta eſt vna lec.in gl. Scᵭo modo legiꝭ q̇ᵭ dicitur i iſto ver. vtilius.tñ ſi ceſſet actio furti ob rē depoſitã: itelligatis rõne pſone: vt qa libertus vel familiaris q ꝓ modico furto nõ põt ꝯueniri furti ſꝫ actiõe vi bo.rap.põt conueniri pro modico intereſſe. Iſta ſecunda eſt vera ſimpliciter.ſed poſſet necõ ria ſuſtineri.videꝭ: ꝙ nõ: qa ſi nõ intereſſet ſua nõ eēt qd quadrupletur. ꝛ iſta actio datur ad q̃druplũ: vt.ſ̃.e.l.i.in prin.ergo nõ competit ſi ſimplũ non repetiꝭ.ſed poſſumus dicere ꝙ ſimpluȝ eſt extimatio rei: vt.ſ̃.e.l.§.in hac actione. nec põt cõuentus referre actori q̇õneȝ dominij. vt.l.ſi qs emptiõis.§.ſed hoc ſup his.C.de preſcrip.xxx.an.ꝛ hoc mõ ꝓcedit iſta lec.ſꝫ ſi poneres ꝙ actor ꝯfiteretur rē ſibi depoſitã: ꝛ nõ intereſſet ſua: non video qualiter iſta actio poſſet cõpetere ſibi.

Hec actio.

No. ꝙ actio ex delicto q̃ denominatur ab ipſo delicto nõ daꝭ cõtra heredes etiam in eo q̇ᵭ ad eos peruenit.q̇ᵭ dixi in.l.j.ſ̃.de priua.ᵭlic.

Si ſeruus.

Qñ vna actio daꝭ ꝯ diuerſos negligētia adhibita ꝯ vnū ꝑiudicat cõtra aliū.h.d. ¶ No.tex.ibi qa cū quocũqꝫ ꝛc̃.ſed dicitur hic ſi actuȝ eſt cū dño nõ põt agi cū manumiſſo. an hoc eſt verū ſiue dñs fuerit condēnatus ſiue abſolutus.dicit glo.ꝙ ſi dñs fuerit ꝯdēnatus ꝛ ſoluit ſine dubio hoc eſt verum.q̇ᵭ dic: vt dixi in.l. quotiens.ſ̃.ſi fa.fur.fe.di. Ideȝ ſi fuit abſolutꝰ: vt.l.licet.§.fi.ſ̃.nau.cau.ſta. ¶ Op.C.de inof. teſta.l.cõtra maiores.glo.nõ ſoluit.tu dic ibi nõ erat negligēs: ſed ꝓſequebatur illud ius ꝙ credebat ſibi ꝯpetere.preterea ibi erãt plura remedia.hic vnū tãtū: lꝫ cõtra diuerſos. Scᵭo oppo. de.l.itē.in prin.ſ̃.de alie.iu.mu.cau.fa.vbi negligentia cõtra vnū nõ preiudicat cõtra aliuȝ. Huius timore dic tria verba.quãdoqꝫ eſt vna ꝛ eadē actio numero que cõpetit cõtra diuerſoſ.tũc negligētia adhibita cõtra vnum preiudicat contra aliū: vt hic.quãdoqꝫ ſunt actiones diuerſe.ꝛ tunc aut cõpetunt cõtra diuerſos ex diſpoſitiõe cõtrahētiuȝ.aut ex diſpoſitione legis prĩo caſu vtrū negligētia [b] adhibita cõtra vnum preiudicet cõtra aliū.dic vt dixi in.l.cū quis.§. ſi quis ꝓ reo.ſ̃.de ſolu.ſcᵭo caſu aut negligētia adhibita contra vnū tollit illud q̇ᵭ erat cã dande actiõis cõtra aliuȝ: ꝛ tũc ꝯtra aliū preiudicat: vt.l.fi.C. de his qui a nõ do.ma.aut nõ tollit illud q̇ᵭ eſt cã dãde actionis cõtra aliū ꝛ non preiudicat: vt .l.itē in pri.ſ̃.de alie.iud.mu.cã fa.ꝛ ibi de hoc per glo.ex hoc patet ꝙ falſa eſt gl.C.q̇ᵭ me.cã. l.iij.que dicit ꝙ ſi eſt emptor liberatus preſcriptiõe nõ põt agi cõtra metū inferētē.naȝ cū dominiū nõ ſit cã actiõis q̇ᵭ me.cã.ſed metus: nõ debet tolli actio q̇ᵭ me.cã.preſcriptione dñij: vt d.l.item.ꝛ ita tenent doc.in.d.l.iij.ꝛ bene.

Ex.§.ſequenti.

¶ Quot homines cõgregationē faciãt ꝛ quot populum ꝛ quot gentem.

Retor.

p Hic poniꝭ tertiū caput edicti ꝑtoris. No.quot hoĩeſ faciũt turbã [c]. ¶ Op.ᵭ.l.neratiꝰ.j. ᵭ ver.ſig. So.ibi loqꝭ de collegio q̇ᵭ fit ex tribꝰ. ꝑ idē dicit gl.i vniuerſitate ꝑ illã.l.i.l.ſic̃.§. pe. ſ̃.q̇ᵭ cuiuſqꝫ vniuer.no.ꝛ in familia.ita no.in.l. de teſtõ.§.fi.j.de verb.ſig.hic loqtur de turba. ¶ Scᵭo op.inſti.de iur.pſo.in fi.gl.non ſoluit. Tu dic ꝙ hic exponiꝭ qd ſit turba.ibi vero exponiꝭ qd ſit multitudo q̃ põt eſſe maioris ꝛ minoris numeri: vt ibi no. Quero quot homines faciũt cetum: certe hic habes in textu ꝙ ideȝ eſt dicere cetū hominū ꝛ turbã hominum. Quero quot homines faciũt ꝯgregationē. glo. que eſt extra de elec.c.i.dicit ꝙ duo homines faciũt cõgregationē. Quero quot homines faciũt populū credo ꝙ ad minus requiranꭍ decē.ita no.gl. extra de elec.c.i.pro hoc iſta.l.ꝛ.l.oues.j.ᵭ abige. cõiuncta.l.rerū mixtura.ſ̃.de vſuca. Quero qd de gente quot hoĩes faciunt gentē.iam vidi q̇õnē de facto in ciuitate iſta. Dicebat ſtatutū ſi qs coadunauerit gēteȝ. Rñdeo eſt idē q̇ᵭ populus.q̇ᵭ ꝓbatur.ſ̃.de iuſti.ꝛ iur.l.oẽs populi.cũ iũcto.§.oẽs populi.inſti.de iure natu.gen. ꝛ ciui.nã in vno loco dicitur gens: ꝛ i alio diciꝭ populus.ꝛ ponunꭍ pro eodē.ergo ꝛc̃.puto tñ ꝙ ſi qs coadunauerit homines equiteſ minori numero diceretur gens forte quattuor vel qnqꝫ. ar. d.l.oues.j.de abigeis.

Hoc auteȝ edicto.

No. ad iſtud q̇ᵭ dixi tibi ꝙ dꝫ inſpici locus vbi eſt maleficiuȝ cõmiſſū non locus vbi quis mandauit cõmitti maleficiū: vt hic.facit.l.ſi vt proponitur.ſ̃.de fide. ꝛ ibi dixi.dicam in.l.non ſolum.§. ſi mandato .j.de iniur.

¶ Ex.§.ſequēti.

¶ Stãte ſtatuto ꝙ ſi qs coadunauerit gētē puniaꭍ hꝫ locū ēt ſi ꝑ ſpaciū diſtēt vnꝰ ab altero.

Hoc edicto.

Diciꝭ hic ſi intra turbam ſit ꝛc̃.contra.ſ̃. §.pri.vbi ſufficit etiaȝ ſi eſt abſens.glo. dicit ꝙ turba põt cõtinere magnum ſpacium vnde requiritur ꝙ qs ſit in turba: licet nõ ſit in eodem loco vbi dãnum datur aduerte ꝛ mēti tene. Dicit ſtatutū ſi quis coadunauerit gētē: requiritur ne ꝙ oẽs ſint coadunati i vno loco: vel i vna domo: vel in vna eccleſia. Rñ.nõ ſufficit eni ſi ſint coa

habitu.ꝛ q̇ᵭ no. bal. in.l. cū fratrē.C. de hiſ qui.vt indi.

b Si ſeruꝰ. vtrum negligentia. vtrū negligentia quoqꝫ ad vnū preiudicet quoad aliuȝ. vide in l.heres.ꝛ q̇ᵭ ibi bar.ſ̃. de cõdi.ꝛ ᵭmõ.ꝛ bal.in.l.cõtra maior.C. de inof.teſt.ꝛ q̇ᵭ no.bar. in.l.ſi prius. in.ix.col.ſ̃. de ope.nonun.ꝛ ſimiliter diligēs i vno ꝑſumiꭍ diligens in alio.ut notat Bar.in.l.fi. .C.ᵭ his qui a nõ domio ma.

c Pretor. faciunt turbã. Quot homines faciãt turbam vel collegiū ᵭ quo i rub. j.de colle. il lici.adᵭ ino. i.c.i.de elec. qui tenet ꝙ duo ꝯgregationem: tres collegiuȝ.x. populuȝ.xx. turbaȝ.quattuor vel qnqꝫ porci gregem.x. oues gregeȝ.ꝛ ibi vide quot faciũt vnionē: ꝛ eſt glo.i.d. .c.i.ꝛ qd eſt populus. vide bal. in .l. etiã i.iij.col. .C.ᵭ execu. rei iudi. ꝛ quot faciant cetū.viᵭ ex. ꝛ bal.in .l.i. ꝛ q̇ᵭ ibi bal. ᵭ tu.ꝛ cura. illuſtriū pſonaruȝ.ꝛ.x.faciunt parrochiã. xiij.q. vnio. vide bar.i.l. ſicut ſ̃.q̇ᵭ cuiuſqꝫ vniuer.no.ꝛ qd i familia. vide bal.in.l.iubemꝰ.§. finaliꭍ .C.ad trebe. ꝛ gl.no .x.q. .i.c.i.ꝑõit ᵭ his que h di cunꭍ.ꝛ vide bar.in.l.i.ſ̃. de ꝑ̇ua quot faciant gētē ꝛ quot faciãt exercitū vel

legioné vide glo.⁊ doc.in l.ij.C.ꝺ iſa.⁊ quot faciát gentez.vide bal.in.l.i.in fi.ff.de iuſti.⁊ iur.
a℄ Si qs aduentu.no.ꝙ lz.No.ꝙ offenſo licz clamare ſuccurrite.qd de clamante ad ꝺarma.vi cū ſ.l.capitaliū.§.ſolēt.ꝭ.de penis.⁊ ad bar.hic facit qꝺ ipſe no.i.l.vt vim.de iuſti.⁊ iur.ſ.adde bar.i.l.ꝓhibitū.C.ꝺ iur.fiſ.li.x.
b℄ Eritqz hec differentia.repetita.an dicta in precedēti capite itelligant̃ repetita in ſequenti.facit.l.ſi qs filiū.§.fi.de inoſ.teſta.⁊ ibi ꝑ doct.⁊ vide bar.no.in.l.fi.de re.du.per do.ant.i cle.i.ꝺ ſup.ne.pla.⁊ omnino bar.i l.doli.in prin.de ſer.corrup.vbi qualitas ſequēs refertur ad omnia precedētia.do.an.⁊ imo.in.d.cle.i.approbant oia dicta ꝑ bar.hic:⁊ adde q̃ no.glo.in.c.cū ſingula.i ver.prioratibus.de ꝓbē.li.vj.Et quādo dictuz in vno itelligatur repetituz in alio.vide aliquid per bal.in.l.i.C.ꝺ legi.here.

dunati:lz diſtēt ꝑ magnū ſpaciū.ita vides hic in hac glo.⁊ iō ſi vnus famulus ſtaret i vna domo ⁊ alius in alia.⁊ ſic de ſingulis eēt coadunatio.lz ſint in diuerſis locis.ſed lz glo.ſoluat iſtud cōtrariū multū notabiliter:tñ iac.de are.ſoluit iſtd cōtrariū aliter.⁊ ſic.ſ.§.proxi.loquit̃ de eo q cōmiſit dolū in coadunatione turbe.hic cūz eēt in turba dolo fecit:vt ꝺānū daret̃.fateor tñ ꝙ idez locus nō debet ſic ſtricte accipi,ꝑ eo pūcto:vt latius examinabo iu.l.j.§.ex incendio.ꝭ.ti.j.

Si quis aduentu. No.ꝙ lz[a] miſericordiam clamare offenſo dicendo ⁊ clamando ſuccurrite ſuccurrite.Itē no.ꝙ qñ plures determinationes reſpiciūt vnū ꝟbū q̃libet ꝑ ſe determinat ꝟbū:nec ꝺtermināt iuicē iſte ꝺterminationes.ꝺclaro.dicit̃ in edicto ꝑtoris.pretor ait cuius dolo malo i turba ꝺānū qꝺ datū vel factū eē dicet̃ iſtud participiū datū vel factū eſſe hz iſtas duas determinatiōes ꝙ ſit datum in turba:⁊ ꝙ ſit datū dolo malo.tñ nō requiritur ꝙ turba ſit coadunata dolo malo:vt hic.quod tene menti ad multa.

℄ Ex.§.ſequenti.

℄ An dicta in vno capite intelligant̃ repetita i ſequētib⁹:ibi.Lati⁹.Et ſtāte ſtatuto ꝙ iudex ꝺbeat ferre ſnīam cū ꝯſilio et alio ſtatuto ꝙ ꝺbeat in qbuſdā caſibus ꝓcedere ſūmarie dz intelligi tamē cum cōſilio ſapientis.vide in fi.

Eritqz hec differentia

No.hic ꝙ dicta in ꝓcedēti capite in ſubſequēti nō itelligunt̃ repetita[b] nā verbū coactis hominibus nō itelligit̃ repetitū vt hic.vel raptū etiā nō coactis ⁊c̃.Cōtra.ſ.ad.l.acquil.l.quēadmoduz.in fi.⁊ inſti.ad.l.acql.§.hoc tñ capite.Rñ.dicta in precedēti capite q̃ ꝑtinēt ad diſpoſitionē in ſequēti itelligūtur repetita:vt in ꝯtrarijs.ſecus i hiſ que ꝑtinēt ad facti narrationē vt hic.℄ Cōtra hoc op.ꝙ etiā ea que ꝑtinent ad facti narrationē itelligunt̃ repetita in ſequēti:vt.ꝭ.ti.i.l.i.in prin.coniūcta.l.iij.§.ꝙ ait pretor.eo.ti.℄ Breuiter dic qñqz lex diſponit circa plura in diuerſis oratiōibus.⁊ tūc dictū in vna oratione nō intelligitur repetitū in alia oratione circa facti narrationē:vt hic.qñqz lex diſponit circa plura in eadē oratione:ita ꝙ oīa illa regunt̃ ab eodē verbo.tūc dictū i vno itelligit̃ repetitū i alio.ita loqtur.l.i.§.i.coniuncta.l.iij.ꝭ.ti.i.§.ꝙ ait ꝑtor.nā cū oīa ab eodē verbo reguntur qualitas que reſpicit illud verbū reſpicit ipſum vniformiter quo ad omnia.ita debetis intelligere hūc articulū:pro hac ſolutione.ſ.de fū.iſtru.l.ſeie.§.gaio.℄ Latius ergo in iſta materia diſtigue ſic:vtrū dicta in vno capite itelligant̃ repetita in ſequentibus dic:aut eſt vna.l.hñs plura capitula.aut ſūt plures leges ſeparate ⁊ diſtincte.prīo caſu aut queris de hiſ que ꝑtinēt ad facti narrationē.aut de his q̃ pertinēt ad iuris diſpōnē.prīo caſu aut illa plura capitula inferūt̃ ſub diuerſis ořonibus:⁊ nō intelligunt̃ repetita in ſequentibus:vt.l.ij.in prin.ſ.eo.⁊ hoc.§.Aut inferūtur ſub eadē oratione ⁊ intelligūtur repetita:vt.l.i.in prin.cōiuncta.l.iij.§.ait pretor.ꝭ.ti.i.ar.l.ſeie.§.gaio.ſ.de fun.inſtruc.Scōo caſu qñ queris de his que pertinēt ad iuris diſpoſitionē:⁊ tūc aut dicta in precedētibus ſunt contra ius cōe:⁊ exorbitāt a iure cōi:⁊ nō intelligunt̃ repetita in ſequētibus.ar.ad hoc.l.vxori.§.vxori.de le.iij.qꝺ no.per glo.in.l.talis ſcriptura.in fi.de le.i.facit extra de reg.iur.c.ea que a iure cōi.li.vj.⁊.l.qꝺ vero:⁊.l.in his.ſ.de leg.Et per hoc poſſet ꝺterminari qſtio quā diſputauit Jac.de bel.in vno capitulo ſtatutorū cauetur ꝙ habeat locuz in preteritis ⁊ futuris.certe hoc exorbitat a iure cōi cū natura legis ſit dare formā futuris negocijs.vt.l.leges.C.de legi.⁊ iō in ſequētibus nō itelligeretur repetita.⁊ ita determinat Jaco.de bel.lz ꝑ alias rōnes:⁊ eius diſpoſitionē hētis in auc̃.vt cū de ap.cog.circa prin.Si ꝟo non exorbitāt a iure cōi:tūc aut queris vtrū itelligātur repetita in ſequētib⁹ capitulis ꝓximis ⁊ intelligūt̃ repetita[c].vt.l.quēadmoduz.in fi.ſ.ad.l.acql.⁊ iſti.ad.l.acql.§.hoc tñ capite.⁊.ꝭ.ꝺ adul.l.mariti.§.hoc qnquēniū.aut queris vtruz itelligant̃ repetita i alijs capitulis diſtātib⁹ mediatis a pluribus alijs capitulis:⁊ nō intelligunt̃ repetita:vt.inſti.de re diui.§.itē lapilli:⁊ ibi ita no.ꝑ glo.quā no.bene.⁊ hoc eſt verū:niſi ꝓut ſtatiz dicaz in diuerſis legibus ſeparatis.Scōo caſu principali qñ diuerſe leges ſeu diuerſa ſtatuta:aut vna lex ꝓcedit per modū regule ⁊ i oībus alijs itelligitur repetita.arg.l.regula.circa fi.de iur.⁊ fac.igno.exēpluz i.l.de vnoquoqz.ſ.de re iudi.vbi ponitur regula ꝙ in vnoquoqz negocio dz ꝑs citari.ſuperuenit poſtea.l.ij.C.de ſen.ex pi.reci.que tradidit formā q̃liter ferat̃ ſnīa:⁊ nō repetit de citatione ꝑtis:⁊ certe illud itelligit̃ repetitū:qa in alia lege ꝑ modū regule eſt traditum:⁊ ꝑ hoc Old.diſputauit[d] vnā queſtionē.dicebat primū ſtatutū ꝙ iudex teneat̃ dare quālibet ſentētiā cū cōſilio ſapiētū.demū aliud ſtatutū dicebat ꝙ in qbuſdā caſibus iudex debeat ꝓcedere ſūmarie.certe itelligit̃ repetitū ꝙ iudex det ſentētiaz cū cōſilio ſapientis.qa illud primū ſtatutū ꝓcedit per modū regule.ſi vero nō ꝓcedit ꝑ modū regule:⁊ tūc aut vna lex venit ad interꝑtationē alterius:⁊ tūc oīa que dicūtur in lege interpretata intelliguntur repetita in.l.interpretāte:vt.l.nihil.ſ.de coniungē.cū emā.lib.⁊ i auc̃.de filijs ante inſtru.do.na.§.i.ſi vero vna.l.nō procedit ad interpretationem prime.tūc dicta in vna nō intelligunt̃ repetita i alia:vt.l.i.§.meminiſſe:⁊.§.qd tamē.ſ.de ven.inſpi.

Hec autem actio. Aduerte glo.i hac.l.ſignat cōtra.⁊ non ſoluit.vide gl.que incipit ſic.ꝭ.ibi:ſed argu.contra ⁊c̃.ſo.hic agitur rōne dominij.ibi rōne alterius iuris:quod qs habet in re vel ex re.ar.l.ſi vendidero.§.i.ſ.de fur.nō habetis hic alia.

Docereqz. Facit ad ea que dixi in.l.denunciaſſe.§.qd tñ.ꝭ.de adul.⁊ dic vt ibi.

n **On prodeſt.** De hoc dic vt.l.ea mēte.ſ.de furtis.

q **Uod ui.** Oppo.⁊ videt̃ ꝙ ſufficiat reuerti i poteſtatē violētiā paſſi.vt.l.cetere.§.i.ſ.ꝺ preca.⁊ ibi no.ſo.intellige ꝙ hic fuit vi poſſeſſum aliqd mobile:ita ꝙ cadit in uicium furti.alias ſecus.vt in contrarijs.

℄ D incendio ruina naufragio. Rub.

p **Retor.** Dicit̃ hic ꝙ dāni ue dediſſe dicetur.℄ Quero utrum ſufficiat dicere tñ uel requiratur ꝓbatio.rñdeo ꝙ dicit dicetur ſubaudi ⁊ ꝓbabitur.vt no.in.l.pretor.in prin.ſ.ti.i.⁊.l.i.in princi.ſ.ſi quadru.pau.feciſſe di.quod eſt uerum.⁊ tene menti ad multa.

c℄ Et intelliguntur.repetita.Et hoc eſt verum in his que ſunt expreſſe diſpoſita:ſecus ſi ſunt ſubaudita.vt no.bal.in lec.antiqua in.l.i.in prin.i gl.in ver.ſi qs.⁊ ibi remiſſ.ſ.quod quiſqz iur.

d℄ Oldrad⁹ diſputauit.vide bo.glo.i cle.i.i ver.curā.de ſup.neg.prela.⁊ facit qꝺ no.Bar.in.l.i.§.ij.ſ.ad.l.falci.⁊ in.l.oēs populi.i iiij.q.vj.arti.principalis.Cōtrariū videntur velle bal.⁊ ang.⁊ imo.in.l.coheredi.§.q patrem.de vulg.⁊ pup.q ſi bene conſiderētur nō obſtāt.tu vide qꝺ notabal.in.l.i.C.ne lice.tertio puo.⁊ dominus anto.⁊ imo.in cle.i.de ſup.neg.prela.vide gl.in cle.ſepe in ver.non obſtātibus.de ver.ſignifi.

℄ De incendio ruina ⁊ nauf.Ru.

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

a p Retor. §. ex incendio cām proximā. Idem dicit bar. de dictione ſi: que denotat cām proximā. dictio vero ab: denotat remotā ita dicit bar. in. l. nō ſoluꝫ. C. de legi. vbi videas. ⁊ Bal. in. l. ex hoc iu re. ff. de iuſti. ⁊ iure. ⁊ ancha. in. c. ſi propter tua. de reſcrip. li. vj. gl. in. c. pe. §. ſi. de of. dele. in. vj. ⁊ no. in. l. qua actione. §. celſus. ff. ad. l. acquil.

gl. in. l. fi. ff. de re. diui.

f ¶ Rei valor ponatur. no. ꝙ in inquiſitione debet apponi extimatio rei furate. adde ro. in. l. ſi quis id quod. ff. de iur. om. iudi. ⁊ in. l. magiſtratibus. eo. titu.

ADDE bal. ꝯſilio. cvj. lib. i. vbi ponit an ꝓcedat libell⁹ i q̄ narraꝛ ꝙ talis aio furandi ſubtraxit tot reo ⁊ bona q̄ aſcendūt ad valorē cētū ſaluo errore calculi: ⁊ cō cludit ꝙ nō procedat

ADDE de iſtis dictiōibus Oldra. conſi. xlviij. plene.

b ¶ Ad. q. no. q. de eq̄ vulnerato i ſtipendio: q poſtea mori tur in ciuitate: an debeat emēdari ſicē ſi mortuus eſſet in bello facit qđ no. bar. in. l. qđ ait lex. de adul. qđ no. bū. ⁊ ad hāc q. vide in. l. in bello amiſſi. ff. de captiu. in lec. antiqua: ⁊ ibi bal. no. loq̄n teꝫ. idē in. c. i. qui. mo. feu. amit. ⁊ qđ no. bal. in. l. i. C. de nū di. ⁊ in. l. trāſigere. C. de tranſac. ⁊ in. l. dāni. §. ſabini. ff. d dā. infec. ⁊ bar. in. l. itē mella. §. ſi plureſ. ff. d excuſatuto. ⁊ in. l. nō ſolū. §. ſꝫ vt ꝓbari. ff. de ope. no. nunci.

c ¶ Itē ait ꝓtor. iſtud ꝓbari. adde bar. in. l. nō ſolū. §. ſꝫ vt probari. de ope. no. nū. ⁊ ibi alleg. ſtu in text. ⁊ no. Bar. i. l. i. in princi. ff. d aleato.

d q Uo naufragiū. ⁊. deinde. ablatiui abſolutivi vide. l. ſi qs id quod ver. quod ſi duꝫ. ⁊ ibi doc. ff. de iur. om. iudi.

e p Edius §. diu⁹ pi⁹. puniatur nobilis. an puniatur magis nobilis. per bal. in. d. l. ſi. poſt Cy. ⁊ plene in. i. c. cū quidā. de iureiur. ⁊ p tac. de bel. in d. l. preſbyteri. per glo. xliij. diſtin. non coguꝛ ⁊ vide bart. ⁊

¶ Ex. §. ſequenti.

¶ An equus vulneratus ī bello ⁊ mortuus ī ciuitate debeat emendari perinde ac ſi in bello eſſet mortuus.

Ex incendio. Not. ꝙ dictio ex hic ſignificat cām remotam. ponitur enim ex incendio. i. propter incendium. regulariter eſt cōtra quod denotat cauſam proximam: vt. l. non dubium. C. de legi. ⁊. l. i. C. ſi ſeruus exte. ⁊. l. eo tempore. in fi. ff. de pecu. Idem de dictione de. vt. l. i. §. nunc videamus. ff. de coniung. cum emā. li. eius ſimile in dictione de: ꝙ denotet cauſam remotam: vt. l. ſi finita. §. i. ff. de dam. infec. ibi. de eo opere ⁊c̄. cuꝫ glo. ſua. licet regulariter denotet cauſam proximam [a] vt. ff. dixi. ¶ Ultimo iſte ver. quēadmodum conſueuit induci ad queſtionē [b] de equo vulnerato in bello qui poſtea moritur in ciuitate an debeat emēdari ſicut ſi fuiſſet mortuus in bello ſm pactum factum cum ſtipēdarijs: ⁊ hic eſt argu. ꝙ ſic. facit. l. ait lex. ⁊. l. huic ſcripture. ff. ad. l. acquil. ⁊. l. damni īfec. §. ſabini. ff. de dā. infec. ita dicit Dy. ¶ Ultimo vide glo. ſuper iſto ver. ſi ſuſpitio. que icipit. no. ergo ⁊c̄. ibi. §. is quoqꝫ. ſo. dic vt ibi: quia ibi in odium denunciatoris ſuperuenientis. Item ibi. §. quod dicitur. ſo. dic vt ibi. Item ibi. l. ſi quis: ⁊. l. q̄uis. ſed ibi eſt legis ſuſpitio. hic hominis nō habēs adminiculum iuris: vt. j. de pe. l. abſentem. Dy. item ibi: ſed ibi ſolues. dic ꝙ loquitur in accuſatione criminali. hic in actione ciuili.

¶ Ex. §. ſequenti.

¶ Quando ad actum requiritur certus locus: ⁊ certum tempus illud debet probari.

Item ait pretor. In fi. cuꝫ. l. ſequē. Not. ꝙ quando ad aliquem actuꝫ requiritur certus locus ⁊ certum tempus debet iſtud probari [c] vt hic quod tene menti.

¶ Ex. §. ſequenti.

Ablatiui abſoluti verificantur in preſenti.

q **Uo naufragium.**

Deinde. No. ꝙ ablatiui abſoluti [d] lꝫ ſint preteriti temporis verificantur in preſenti. nam dicitꝛ hic rate naue expugnata: ⁊ tn̄ ſufficit ſi fiet dū expugnatur. quod tene menti.

Non ſolum. No. ꝙ iſte qui recipit exbannitum ignoranter nō tenetur pena ſtatuti: vt hic. pro hoc. j. de recep. l. ij. ⁊. j. de penis. l. metrodoruꝫ: ⁊ quod ibi dixi.

Quod autē ait pretor. Iſtū. §. intelligatis ſm ꝙ habuiſtis in. l. ſi alius §. eſt ⁊ alia. ff. qđ vi aut clā.

Senatus. Uide glo. que incipit. ⁊ merito.

¶ Ex. l. ſequenti.

¶ Si factus ſit ꝓceſſus ꝯ rapiētē ex naufragio nec valor rei ſit appoſit⁹ que pena ſit īponēda

p **Edius.**

Diuus pius. No. tex. ibi. neqꝫ aut diuus. no. ex hoc. §. ꝙ maleficium extimatur grauius ⁊ leuius reſpectu rei rapte. Item reſpectu perſone rapientis. ¶ Opp. circa primuꝫ ⁊ videtur ꝙ plus puniatur nobilis [e] q̄ ignobilis: vt. C. de epiſ. ⁊ cle. l. preſbyteri. glo. nō ſol. tu dic: vt per cy. C. de ſū. tri. l. ſi. ⁊ dixi. j. de pe. l. quedā delicta. ¶ Quero factus ē ꝓceſſus ꝯtra iſtū rapientē ex naufragio ꝙ abſtulit rē talē ⁊ de rei valore nō apparet que pena erit imponēda. certe cōſilium eſt ꝙ rei valor ponatur [f] in proceſſu: vt ſimus certi vtrum pena maior vel minor debeat imponi. naꝫ ſi valor rei apponitur tūc aſſumimus penam que eſt minor: vt. j. de penis. l. ꝑſes: ⁊. l. interpretatione: ⁊. l. hec enim. ff. de ſuſpec. tu. qđ tene menti propter ſtatuta huius ciuitatis: que limitant penam actionis furti ſꝫ valorem rei ſubtracte.

f **I quis.**

De eo quoqꝫ. [g] No huc §. tu hēs ꝙ ex naufragio dicitꝛ fieri quod fit trepidatione naufragij: ⁊ ſic parum ante naufragium: vt. ff. ꝓ xi. l. in princi. Item ꝙ fit i ipſo naufragio vel ſtatim poſt vt hic: ⁊ eundem intellectū habent iſta verba rate naue expugnata. hic eſt participium preteriti temporis: ⁊ tamen requiritur ꝙ fiat in ipſo actu inſtantis expugnationis vel modicuꝫ ante vel modicum poſt: vt hic. quod eſt mirabile. non dico nunc plus. iſta ſufficiāt ad preſens.

¶ Ex. l. ſequenti.

¶ An dominus territorij teneatur d damno dato in ſuo territorio. ⁊ quid de villa caſtro comitatu: ibi. Quero. Et qualiter cōtra euꝫ probabitur damnum vel contra villaꝫ: ibi. Quero tunc. Et quando villa tenetur an quilibet teneatꝛ inſolidum: ibi. Quero. Et qualiter ſit imponēda collecta pro ſolutione talis cōdemnationis: ibi. Sed quero.

n **E quid.** In prima parte huius reſcripti dicitur ꝙ poſſeſſores locorū vbi fit naufragiū nō dn̄t aliquid recipere: ⁊ ab eis poteſt repeti. ¶ Quero inq̄tum contra eos detur iudicium iſtud. gl. dicit ꝙ in quadruplum ſi ibi rapuerint: vt. ff. eo. l. i. in prin. ¶ Quero quid [h] ſi illi quoruꝫ opera vtitur vt coloni ⁊ alij poſiti ad cuſtodiā illius agri vel ville recipiunt qualiter domini locoruꝫ tenebuntur. Glo. dicit ꝙ forte eodem modo. argu. inſti. de obli. que ex quaſi delic. naſ. §. fina. Iſtud non placet mihi. nam domini non tenentur ex delicto ſuorum familiarium: niſi quando ipſi delinquunt in miniſterio in quo eorum opera vtebatꝛ dn̄s: vt ſi publicanus propoſuit familiam ad exigendum vectigal de delicto cōmiſſo circa exactionem vectigalis tenetur non de alio vt. ff. de pub. l. i. §. familie. Item ille qui prepoſuit aliquem cauponeꝫ tenetur de delicto facto in caupona: ſi circa illud deliquit per titulum furti aduerſus nau. cau. vnde puto ꝙ de facto colonorum non teneatur dominus. ſed ſi poneres aliquem eſſe prepoſitum ad cuſtodiā totius territorij ne furta ⁊ robarie cōmittantur: ⁊ tunc tenetur de facto iſtius rapientis: quia deliquit circa id ad quod prepoſitus ē. ¶ Secūdo quero [i] an dn̄s loci tenetur de robaria facta ibi ꝑ

g f I quis. §. d eo quoqꝫ facit iſte tex. ad. q. de qua dixi in. l. iij. §. armis de letum. ff. de vi ⁊ ui arma.

h n Eqd. q̄ro qđ no. qualiter teneatꝛ dn̄s de delicto familie ſue vel coloni: ſed nūqd qs teneꝛ de facto ſui domeſtici. dic ꝙ non: ut ex de reſti. ſpo. in. c. cū ad ſedē: ⁊ qđ no. bar. i. l. i. C. de epi. ⁊ cle. doc. i. l. ad inuidiā. C. qđ me. cā. Iſtis adde bar. in. l. ſi ſeruus ſeruū. §. peculus. ꝑ illum tex. ⁊ ibi ſto. ff. ad. l. acq. nā per iſtum tex. ⁊ p. l. uideamus. ff. loca. limitāꝛ hic dicta: niſi famulus d liquiſſet in re cuius cuſtodia ſpectabat ad dominū. ⁊ de oīb⁹ uide do. ant. in. d. c. cū ad ſedē. d reſti. ſpo.

i ¶ Scdo q̄ro. adde qđ no. bal. in. c. i. in. §. cōrēticulā. de pe. iur. fir. ut i dixit ꝙ exigentes pedagia debēt retinere itinera tuta. uñ ſm eum ſi ſiant aliq̄ robarie in eoꝝ curia territorio ſeu diſtrictu ab eiſ poſſeſſo: ubi exigūt pedagia a trāſeū tibus tenentur reſtituere ⁊ maleſactorē exhibere allegat gl. cum tex. ⁊ archid. ita no.

xxiij.q.v.ſi quiſ peregri nos. quod ē no.ſʒ cū. ad de quod no. ſcribit inno. ⁊ doct. in.c. ſi.qḋ me.cā. qḋ dictū al legat bal.i.l. accuſare. C. de eden.⁊ re tuli ſcḋʒ bar. in.l.iniuriaꝝ de iniur. ⁊ iſtud dictuʒ ino.no. bal. in.l. ſi.C. de pena iudi. q ma. iudic. ⁊ dicit bal.i.l. ſi.ḋ capti. ꝙ ſi ſiat roba ria prope ca ſtrū obtinēs caſtrū teneꝭ ſuccurrere.⁊ ꝓhibere ne ſiat.adde lu do.ro.in.l.i. .§.i.ſ.ḋ pu.

a ℭ Glo.dicit adde io.an. in regula nō debʒ in mer curia.

b ℭ Quero ⁊ reuoco. An uilla ⁊ caſtrū teneanꝭ de dāno dato.⁊ dicit bald.ꝙ ſic in.l. ſi qs ſi dicā rape. in.iiij. colū. .C.de epiſ.⁊ cle.niſi quan do villa non poſſet cuſto dire:vt qa ḋ nocte dānuʒ fieret ꝑ vnū hoſtiū.ꝙ no.

c ℭ Sʒ quero vide inno. i c. grauē. de ſen.excō.

d ℭ Leuato uello. ⁊ de iſtis cauſiſ q̄ debēt exami nariꝭ leuato uello. uide Bald. in .l. ſecunde. de ſpor.

extraneum glo.dicit[a] ꝙ ſic ſi fuit ſciens teneꝭ in ſimplum:qa dn̄s tenebaꝭ ad cuſtodiaʒ ſui loci: vt.l.j.§.ſi.C.de fal.mo.et de his qui latro.oc.l.i. §.dn̄i etiā prediorū.vide iſtā.l.que eſt multū no tabilis que icipit rapictib⁹.⁋ Quero ⁊ reuoco[b] in dubiuʒ vtrū dn̄s teneatur de robaria facta in territorio ſuo.Jtē quero de villa vel caſtro ⁊ co mitatu an teneanꝭ.tex.⁊ gl.in auc̄.vt nulli iudi. §.qm̄ vero.colla.ix.dicit ꝙ nō teneꝭ.⁊ ibi etiam hoc videꝭ tenere do.iac.de bel.Jn cōtrariuʒ fa cit iſte tex.glo.hic videꝭ diſtinguere mirabiliter ꝙ ſciens teneaꝭ in ſimplū.ignorās nō: quaſi te neaꝭ ad cuſtodiā. vt dictuʒ eſt qḋ examinemus. Primo in eo ꝙ dicit dn̄m teneri:de quo domi no loquaꝭ hic.an de dn̄o poſſeſſionis vnius for te de quodā ruſtico:an de dn̄o vniuerſali:vt de dn̄o caſtri vel ville vel de ipſa vniuerſitate. text. hic videꝭ dicere de dn̄o agri.dū dicit iter fines agri.⁊.j.ſeqꝭ a dn̄o quoqʒ poſſeſſionis ⁊c̄.Cre do ꝙ de vtroqʒ poſſet itelligi ḋ dn̄o agri ſi ipe eſt ſciens intellige ⁊ ꝓhibere valēs:vt.ſ.ſi fami. fur.fe.di.l.i.in ſi.Et iḋ ſi ipſe erat hō ita modi ce potētie ꝙ hoc ꝓhibere nō poterat nō tenebi tur:⁊ eodē mō dico de dn̄o vniuerſali caſtri vel ville vel ḋ ipa vniuerſitate ſi factū eēt ipſis ſciēti bus ⁊ ꝓhibere volentibus ꝙ teneaꝭ in ſimpluʒ: vt hic no.qḋ eſt mirabile:qa alias ſola ſciētia nō facit quē teneri de maleficio: niſi iteruenia t iuſ ſus:vt.l.i.ſ.ſi fa.fur.fe.di.⁊ ibi dixi:⁊.l.ſi ſciēte. de parrici.⁊ quādo delinqtur ſua ſola ſciētia fa ciet ipſū teneri ciuiliter.crimialiter vero nō tene tur niſi in caſibus quos dixi in.l.ſciendū.j.de ꝓ uari.facit ad hoc.C.de here.auc̄.ſi ꝗ̄o dn̄s tem poralis:⁊ itelligo vniuerſitatē hoc ſcire quādo maleficiū factū eſt ita palā ꝙ ſciuit maior pars vniuerſitatis:vt.l.qḋ maior.j.ad munici.⁊.l.ali ud.j.de re iu.§.referꝭ.Sed tu dices qualiter rn̄ debis ad tex.qui dicit intra fines agri? Rn̄deo agri.id eſt ville.ſimile in.l.ſciēdū.ij.rn̄.qui ſatiſ. cog.vel accipias ꝓprie ⁊ ſic ↄgruit vtriqʒ dicto. vides ergo qualiter teneꝭ de iure cōi:ſed i mul tis ꝑtibus italie ſūt ſtatuta de hoc:ꝙ cōia comi tatuū teneanꝭ emēdare dānū i territorijs eoꝝ. ⁋ Quero tūc quādo agiꝭ cōtra villam vel cōtra dn̄m qualiter ꝓbabiꝭ dānū cōtra eū.dicūt qdā ꝙ ꝑ iuramētū:vt.l.ſi qn̄.C.vn̄ vi.Doc.determi nāt cōtra:qa illa loqꝭ qn̄ agiꝭ cōtra ipſum delin quētē.ſecus qn̄ alius cōuenitur ex quaſi malefi cio ꝓpter alterius delictū:vt.l.i.ſ.qn̄ ex facto tu to.⁊ ibi per dy.⁊ per cy.in.d.l.ſi quando.C.vn̄ vi.dixi vobis in.l.i.ſ.fur.aduer.nau.cau.ſta.⁊ ꝓ babiꝭ ergo eodē mō quo ibi dixi.⁋ Quero quā do teneꝭ villa:vtruʒ teneaꝭ qlibet de villa inſoli dū?⁊ videꝭ ꝙ ſic: qa in delictis qlibʒ de villa in ſolidum tenetur:vt.l.ſi quis id quod.§.ſi.⁊.l.ſe quen.ſ.de iuriſ.om.iudi.cum ſimilibus.dy. de terminauit cōtrariū:qa vno ſoluente omnes li berantur:quoniam ex delicto alterius tenētur: vt.l.ex maleficijs.§.is quoqʒ.ſ.de ac.⁊ obliga. ⁋ Sed quero[c] in vniuerſitate debet imponi collecta pro ſoluēda iſta cōdēnatione: qualiter imponetur an imponetur per ſoliduʒ ⁊ libram an ꝑ capita.⁊ videꝭ ꝙ ꝑ capita:qꝭ vniuſcuiuſqʒ par delictum eſt. ergo ⁊c̄. vt.l.ſi quēqʒ.C.de epiſ.⁊ cle.Jn contrarium ꝙ imponatur ꝑ q̄ti tate patrimonij.facit.l.j.C.de mune.pa.li.x.⁊.l. ſi.de naufra.C.li.xj.⁊ hoc dicit Dy.eſſe verius. idē videꝭ tenere Spe.i ti.de rap.§.i.ver.ſed po ne vniuerſitas.tetigi in.l.aut facta.in ſi.j.de pe nis.plenius examinaui in.l. iiij.§.ſi actor.ſ.de re iudi.ℭ Uenio ad ver.de his autē:⁊ opp.de

.l.pedius.ſ.eo.rn̄deo ibi loquitur in eo qui ſe mel tm̄ tale delictū cōmiſit.ille vero qui pluries cōmiſit puniretur tanq̄ latro vt hic.⁊.j.de pe. .l.capitalium.§.famoſos.ℭ Jtem dicitur hic: vt facilior ſit probatio de hoc apud prefectum debet teſtari.quero qualiter fiet iſta teſtatio. di cit glo.ꝙ debet hoc coram teſtibus notificare. hec expoſitio non videtur vera:quia per notifi cationem factaʒ preſentibus teſtibus maleficiū non probatur:vt.l.metum.C.quod me.ca.non iactationibus.ſʒ tex.hic dicit debere hoc fieri: vt ſit facilior ꝓbatio.⁊ ideo alij intelligūt hic te ſtari.i.apud eos teſtes ꝓducere:⁊ ſic caſus erit ſpecialis in quo teſtes producuntur ante lit.cō teſt.qḋ ſatis placet.argu.l.de ſubmerſis.C. de naufra.vbi dicit ꝙ iſte cauſe debēt examinari le uato vello[d] hoc eſt ſūmarie.dicitur hic vel vin cti vel ſub fideiuſſoribus ad preſidē mittantur. ℭ Quero de quo preſide hic loquitur.dicit gl. de preſide cui ſubeſt actor.vide glo.⁊ ſic eſt ca ſus ſpecialis in quo reus ſequitur forū actoris. doc.dicunt contra iſtā glo.ꝙ imo mittiꝭ ad pre ſidē eius prouincie in qua deliquit ſm̄ Jac. de ra.⁊ Pe.⁊ Cy.⁊ refert.C.vbi de cri.agi.opor. auc̄.qua in prouincia.in.iiij.q.qḋ magis placet. tn̄ tenendo lec.glo.allegabā iſtuʒ tex.ad qōnē. ciuitas iſta facit ſtatutū ꝙ qcunqʒ offenderit pe ruſinum[e] in quacunqʒ parte mundi poſſit pu niri hic.an valeat tale ſtatutū.ḋterminaui ꝙ nō: qa facit ſtatutū de eo quod ad ſuā iuriſditioneʒ nō pertinet.Fallit in caſu huius.l.ſm̄ lec.glo.fa cit qḋ no.per inno.extra de fo.cōpe.in.c.ſigniſi caſti.tu dic ꝓut dixi plene in repetitione mea.l. cūctos populos.C.de ſū.tri.⁊ fide ca.

r **Atis.** Oppo.⁊ videꝭ ꝙ de dāno preterito teneri non debeat cū non fuerit in culpa:ſed hic fuit caſus cui nō poteſt ꝓuideri:vt.l.contractus.j.de reg. iur.ergo ⁊c̄. So. hic ↄſequiꝭ retinēdo iuſ reten tionis quod iure actionis conſequi nō poſſit ſʒ Dy.fa.quod no.in.l.celſus.§.ſed ⁊ ſi rates.ſ. ad exhiben.⁊ rō eſt:quia cum quilibet ſit in pa ri cauſa potior eſt conditio retinentis ⁊c̄.vt.l. ſi ſeruum.§.ſequitur.ſ.ad.l.acquil.Ultimo eſt in arg.iſta.l.ꝙ ſi inuenio pecus tuū dans mihi dā nū in meo ꝙ ipſuʒ poſſum retinere.ſed de hoc habes caſuʒ ꝙ non poteſt retineri in.l. quintus ſ.ad.l.acqui.⁊ eſt ratio quia domino predij eſt ↄſultū alia actiōe q̄ per retentionē.dic vt ibi[f].

q **Uiedes.**[g] Opp.ſ.e.l.ſi fortui to.ſo.intellige hic ca ſu:culpa tamē precedēte.Circa materiā huius.l.qualiter imponaꝭ pena incēdiarijs.cy. ponit vnā diſtictionem ſatis longam.C.qui ac cu.nō poſ.in.l.data opera.dic vt ibi.ℭ Ultimo no.ꝙ pro culpa pena criminalis imponitur. de hoc dixi in.l.reſpiciēdū.§.delinquūt.j.de pēis.

ℭ De iniurijs ⁊ famoſis libellis. Rub.

i **Niuria.**

Iniuriam.[h] Opp.⁊ vꝭ ꝙ actiōes ex delicto ſemper oriantur ex re non ex verbis:vt inſti.ḋ obli.que ex delic.naſ.in ꝑn. ſo.qḋ ibi dicit ex re dic.i.ex ipſo maleficio.

Et ſi forte. No.ꝙ qn̄ aliqs iſamat ḋſuctū ē iniuria hr̄dis.

ℭ Ex.§.ſequenti.

ℭ An ſi iniuria eſt remiſſa ꝑ partē an poſſit iniu

e ℭ Offende rit peruſinū an ualeat ſta tutū ꝙ occi dens puniaꝭ in qualibet parte.mūdi. adde gl. no. in.c.i.de pri ui.in.vj.ū̄ſi. ex empto. ⁊ bal.in.l.ſi.ſ. de iur. om. iudi. ⁊ not. bart.in .l.ſi. C.de iudeis ⁊ uide bar.i .l.cū un⁹.§. pe.ſ.de bo. auc̄. iudi. poſ.⁊ ꝑ do. an.i.c.poſtu laſti.de fo.cō pe.⁊ bal.i.l. cūctoſ popu los.

f r Atis. dic ut ibi. la tius ꝑ bar.i .l.hoc āpli⁹ .§.de his. ḋ dā. infe. ubi uideas bald. in.l.ij.C. de ler.fugi.

g q Uiedeſ circa⁹ iſtā.l. ui de do. an.in c.ij.de cōſti. ubi allegat iſtū tex. ⁊ ibi do.abb. ⁊ ꝑ bar.in.l.apō de offi.ꝑfec. uigi.

ℭ De iniur. Rubrica.

h i Niuria.§.i iuriam. For mā libelli ui de in ſpe. de iniur.§. iniu ria.⁊ not.in ſtitu.de ac.i prin.⁊ bald. i.l.iniuriaꝝ. j.eo.⁊ de pe na leuis iniu rie uide bal. in.l.athletas §.item ſi qs de inſa.ſ.

a ℂ Accuſari criminaliter. in q̃ eſt veritas p iſtũ tex. ſi remiſſa ẽ iniuria an poſſet iniurians criminaliter accuſari. facit ad no. j. de fur. in. l. iter omnes. §. recte: ⁊ ibi bart. ⁊ vide bar. in. l. i. §. ſi ea. de ven. in poſ. mit. ⁊ qđ no bal. poſt bar. in. l. trãſigere. C. de tranſac. ⁊ in. l. i. C. de aboli. ⁊ qđ ibi bar. ⁊ faciũt no. in. l. nõ ſolum. §. i. eo. ti. ⁊ an p recõciliationẽ ⁊ pactũ factũ iter dñm ⁊ fideles ciuitates itelligãtur caſſata dãna ⁊ ꝯdẽnationes vide bal. in. l. ſi filius a patre. C. de libe. ⁊ poſthu. in. §. ſi. ⁊ qđ ibi dixi: ⁊ in. l. i. de iure fiſ. vbi videas. j. ⁊ no. p bal. in. l. ſi qs in hoc genus. C. de epiſ. ⁊ cleri.
ADDE in materia hui⁹ apoſtile ang. ꝯſilio. cclvj.

riãs accuſari crimĩaliter ⁊ qđ ſi ab initio qs recepit alapã volũtarie an poterit accuſari. Et qđ ſi ruſticus facit pactuʒ ꝙ ſi inuenis eũ in vinea poſſis illuʒ verberare: an valeat.

Uſqʒ adeo. Notabilis ẽ. §. ℂ Oppo. ꝙ iiuria fiat in uolẽtẽ: vt. C. de rap. vir. l. i. ibi ſiue volẽtibus ⁊c. ſo. ibi iõ qa p̃ſumiť ſubducta ⁊ decepta: vt no. per dy. in. c. ſciẽti. de reg. iur. li. vj. ℂ Quero pone ꝙ iniuria eſt remiſſa p partez. vtrũ poterit accuſari criminaliter [a] vel iudex ingrere vt iponat penaʒ applicãdã fiſco. et videť ꝙ nõ: vt. l. nõ ſolũ. §. i. j. e. ⁊ inſti. de iniur. §. ſi. ⁊. ſ. ad ſil. l. ij. ℂ In ꝯriuʒ eſt veritas p iſtũ tex. qa iſta remiſſio ꝑdeſt tm̃ quo ad actionẽ cõpetẽtẽ ipſi remittẽti. ſecus quo ad vindictã publicam. facit. j. ad. l. iul. de vi pub. l. q cetu. §. q vacãtẽ. ⁊ ꝺ pac. l. iuriſgẽtiũ. §. ſi paciſcar. ⁊ ita tenet dy. ℂ Sʒ q̃ro. ſ. ꝑrio dixi quãdo iniuria eſt remiſſa: q̃ro quid [b] ſi ab initio qs recepit alapã vel aliã ꝑcuſſionẽ volũtarie an poterit ex hoc accuſari ad penã applicãdã fiſco ⁊ videť ꝙ nõ: qa i volẽtẽ nõ fit iniuria: vt hic: ⁊. l. iiij. j. e. In cõtrariũ facit iſte tex. in prin. videtur dñi iſta eſt ꝟitas q̃nqʒ qs patiť iferri in corpus ſuũ id qđ de iure pati nõ põt: vt aliqđ p qđ corpus ſuuʒ ſcindať vel os frangať vel ſimilia. hoc enĩ ſi ipſe ſibimet faceret puniretur: vt. j. de bo. eorũ q mor. ſibi ꝯſci. l. ſi. §. ſi qs autẽ. Eodẽ mõ nõ põt alij ꝑmittere hoc: qa nemo eſt dñs mẽbroꝝ ſuorũ: vt. ſ. ad. l. acql. l. liber hõ. iſto caũ poterit criminaliter accuſari: vt hic. ar. dictarum legum. Q̃nqʒ qs ꝑmittit id qđ ſibi lʒ ꝑmittere. ſ. vt ſibi deť alapa uel aliqđ p qđ corpus nõ frãgať neqʒ deſtruať: ⁊ tũc nullum eẽt maleficiũ: ⁊ iõ nõ poſſet accuſari ad vindictã publicã: vt. l. ſi. j. e. ſʒ cõſenſus eius ſibi preiudicat quo ad ciuileʒ actionẽ iniuriarũ: ita loqtur hic. ꝑmiſit enim filius ſe hic vẽdi qđ nõ poterat. facit qđ no. per Guil. de cu. ſ. de pac. l. l. ſi vn⁹. §. pacta q̃ turpem. p̃dicta vera ſi volũtas adeſt tꝑe quo ꝑcutiť. ℂ Sʒ qđ ſi in initio adeſt volũtas: ſʒ tũc cũ percutiť abeſt volũtas. verbi gratia. ꝑmittit tibi ruſticus [c] ꝙ ſi eũ inuenies in vinea tua ꝙ poſſes eũ verberare certe tẽpore verberatiõis nõ adeſt volũtas. ideo tale pactũ nõ valet: vt. l. nõ eſt ſingulis. j. ꝺ reg. iur. ⁊. l. generaliter. ſ. de ver. ob. qm̃ cõtinet turpe. ſ. ꝙ maleficiũ poſſet cõmitti: ⁊ p hoc apparet ꝙ quedã cõſuetudo que eſt Piſis eſt cõtra ius videlʒ ꝙ offendẽs debeat ſe ponere in manibus inimici: ⁊ ꝙ inimicus poſſit ei facere ſignuʒ in manu vel in vultu. nã nõ põt ſe de iure cõmittere in manibus inimici: ⁊ pati hoc i corpus ſuũ de quo eſt expreſſum extra de ſen. excõ. c. contingit. el. j.

Quotiens. Op. iſti. de perpe. ⁊ tẽ. acti. §. non aũt oẽs. ſol. vt in glo.

ℂ Ex. §. ſequẽti.

ℂ Si fiat iniuria clerico famulo vaſallo ciui an competat actio epõ dño ciuitati.

b ℂ Quero qđ. Et faciũt in ſimili no. in. d. l. oẽs. §. recte. ꝺ fur. ⁊ vide cy. de epiſ. ⁊ cle. in. l. raptores. ⁊ vide in. l. interdũ. §. i. de fur. ⁊c. an ſi fiat iniuria in volẽtẽ. adde qđ dixit bal. in. l. oẽs populi in. vij. col. in. q. de barbitõſore ⁊ adđ. l. lege cornelia. §. plane. j. ꝺ ſica. ⁊ qđ ſi aliqđ ꝺficit vel aliqs fecit ſe toxicari. viđ bal. i. l. ij. C. q teſ. fa. poſ. ⁊ viđ ad materiaʒ bar. in. d. l. interdũ. §. i. ⁊ quod no. ang. in. l. q̃uis. ſ. de i ius vocã. ⁊ doc. in. c. venieus. ꝺ iureiur. bal. in. c. i. §. inter pares de. l. conradi.

c ℂ Permittit tibi ruſticus an valeat pactũ qđ facit ruſticus ꝙ ſi inuenio eũ in vinea mea poſſim euʒ verberare. adde qđ dicit bald. in auc. ſacramẽta. C. ſi aduer. vẽdi. dicẽs ꝙ nõ valet pactũ ꝙ liceat vĩdictã facẽ vel rũpe pacẽ. qđ no. ⁊ uide ꝙ no. i. l. cũ donatiõis. de trãſac. ⁊ ibi bal. an valeat cõſuetudo ꝙ offendẽs debeat ſe põere i manibus inimici. vide bar. in. l. ſed ſi vnius. §. ꝑtor. j. e. ⁊ glo. ⁊ ibi bar. i. l. pe. vbi dixi. ſ. de ar. valet tñ ſtatutũ ꝑmittẽs cõpetẽtẽ vĩdictã. ſm bal. in. l. is penes. C. depoſiti.
ADDE an ualeat ſtatutũ permittẽs uindictam ang. conſilio. cclv.

d ℂ Iniuria clerico. Si fiat iurĩa clerico: an ꝯpetat actio epiſcopo ⁊ ſic ꝺ famulo. ſed qđ ſi fiat iniuria colono uel uaſallo. an cõpetat dño: dico ꝙ duplex iniuriarũ actio oriť. ſ. q̃ fit uaſallo ad burſale cõmodũ eius: ⁊ iſta nõ cõpetit dño ſine mãdato: alia eſt iniuria q̃ ꝯcernit dñiuʒ de intereſſe applicãdo ſibi dño. ⁊ iſtã ſibi põt intẽtare. ita tʒ inno. in. c. dilect⁹ de ap. bal. in. c. i. §. iniuria. de pa. iu. fir. ⁊ uide oino glo. de priui. in. c. accedẽtibus. an autẽ prelat⁹ poſſit remittere iniuriã illatam ſue eccleſie. vide bal. i. l. qui accuſare. C. de edẽ. ⁊ gl. in. d. c. accedẽtib⁹. cano. ⁊ ibi maxime abb. in. c. parrochianos ⁊ i. c. cõtigit de ſentẽ. excõi. ⁊ dum tradiť hic ꝙ de iniuria viri nõ dať accuſatio vxori ⁊c. dic ꝙ fallit i vxore accuſante ꝺ morte mariti. vt no. bal. i. l. ij. i. xxiij. col. ver. ſup. iij. C. qui accuſ. nõ poſ. ⁊ ſi fiat iniuria vni conſorti videť toti cõſortarie fcã: vt no. bart. C. de agri. ⁊ cẽſi. i. l. cũ ſimus ⁊ no. in. l. ex cornel. i prin. ⁊ qđ ibi dixi. j. e. ⁊ in. l. ſeq. §. ſi qs. j. eo. ⁊ vide in. l. aut fcã. j. de penis. ⁊ ad materiã ino. in. c. lʒ. de ꝓbatio.
ADDE ad queʒ ꝑtineat actio iniuriarum fcã monacho an ad abbatẽ mõaſterij an ad ſupiorẽ federi. ꝯſil. cc xiij. ⁊. ccviij. an iiuria fcã fratri dicať fcã ſorori ⁊ ecõtra viđ alex. ꝯſi. lxxxviij. ſcđo volu. ⁊ ꝯſilio. xxiiij. ibi an iniuria fcã vni ꝺ agnatis cenſeať fcã oibus ⁊ ꝯſilio ẽt. cxij. ij. vol.

Idem ait. No. hic ꝙ lʒ filiafa. ſit nupta adhuc remanet in ptãte patris: vt hic: ⁊. l. ſi vxorẽ. C. de cõdi. inſer. trãſit enĩ in ptãtẽ mariti quo ad opa ⁊ ſeruitia maritalia: ut no. inſti. ad tertul. §. ij. ℂ Quero qđ ſi fiat iniuria famulo an cõpetat actio dño. vel ſi fiat iniuria clerico [d] an cõpetat actio epõ. uel ſi fiat iniuria ciui an cõpetat actio ciuitati. ⁊ uideť ꝙ ſic: qa dñi iniuriã patiunť p tales: ut extra de re iudi. c. ad apoſtolice. li. vj. ⁊ ibi gl. ſup uer. offendere. ℂ In ꝯriũ uideť determinãdũ ꝙ aut fit iniuria famulo in cõtumeliã dñi uel clerico in cõtumeliã epi uel ciui in ꝯtumeliam ciuitatis: ⁊ tũc dño cõpetit actio iniuriarũ ciuilis q̃ſi ꝑ iniuria illata ſibi: ut. j. e. l. iteʒ apud labeonẽ. §. pe. ⁊ ſi. ſʒ ſi nõ fit in cõtumeliã dñi tũc ſecus: ut ibi. criminaliter aũt dñs bene poſſet accuſare: qa ſua itereſt. idẽ ſi fiat iniuria colono. de hoc p inno. extra de appel. c. dilecti. ⁊ extra de ſenten. excõ. c. cõtingit.

i **Illud.** Not. tex. ibi cũ enim [e] ⁊c. Itẽ no. tex. ibi. aut dũ certat ⁊c. iſtã. l. hẽs canõizatã. xv. q. i. c. illđ No. hic licere hoibus inuiceʒ certare: ⁊ habes. ſ. ad. l. acquil. l. ſi ſeruus ſeruũ. §. ſi qs in colluctatiõe. ℂ Querit glo. utrũ in dubio p̃ſumať fieri p iocũ. glo. dicit ꝙ nõ niſi ꝓbeť. habes in. l. ſi non conuicij. C. e.

e ℂ Illud. i cũ eniʒ vide in. l. aut fcã. de peniſ. ⁊ ino. in. l. reſpiciẽdũ. e. titu. an aũt p̃lat⁹ poſſit remittere iniuriã ſine capitulo. vide bal. i. d. l. q accuſare.

s **Si cũ ſeruo.** No. iſtuʒ caſũ q quotidie euenit pre manib⁹: ⁊ ẽ rõ: qa nõ habui animuʒ ꝑcutiẽdi te. Itẽ qa dabã operã rei licite: qa ꝑcutere volebã ſeruũ meũ. ℂ Sʒ qđ ſi volẽs ꝑcutere illũ quẽ non licebat mihi ꝑcutere: ⁊ ꝑcuſſi te: cogitabitis ſup hoc.

Ex. l. ſequenti.

ℂ Cõſanguine⁹ an poſſit eẽ teſtis de iniuria fcã cõſãguineo: ⁊ an ptãs poſſit eẽ iudex de iniuria facta familie.

l **Ex cornelia.** ℂ Op. ⁊ vr ꝙ hẽat locuʒ actio iniuriaꝝ i iſtis caſib⁹: vt. j. e. l. §. illđ. gl. fatetur ꝯ ꝙ iſta ⁊ illa actõ hẽant locũ. ℂ Sʒ tũc op. ergo iſta ẽ ſupſtua: vt in pria ꝯſti. C. §. qbus. ſo. iſta nõ eſt ſupſtua: qa iter illã ⁊ iſtã multe ſũt differẽtie: ut gl. dicit. ℂ Ulterius uenio ad ſcđʒ caput ad uer. q̃. l. dr hic ꝑpri⁹ ue coꝝ. Cõtra. in. l. nõ facile. §. grad⁹. ſ. de gra. ſol. ꝙ hic dr ꝑprius ue coꝝ nõ referas ad affines i qbus nõ ẽ grad⁹ ut gl. dicit. ℂ Itẽ op. ſ. de iudi. l. in priuatis. de arbi. l. qn etiã. ſol. dicũt qdã hic i crimiali. ibi i ciuili. certe iſta actio ẽ etiã ciuilis: ut uidebitis. j. e. l. ꝑtor. §. i. dic ergo ꝙ hic loqť qñ agiť de delicto cõmiſſo circa pſonã quo caſu ſiue criminaliter ſiue ciuiliter agať nõ põt eẽ iudex cõſanguineus uel affinis ut hic. ibi qñ de tali ꝺlicto [f] non agiť: ⁊ ẽ rõ ſꝫ gl. qa qñ iiuria fit uni ꝺ cognatione toti cognatiõi uř fieri. Pro q̃ gl. fac. l. i. cũ. l.

f ℂ Ex cornelia. tali delicto. Cuʒ ſit iniuria vni de cognatis. adde qđ dixit bal. in. l. i. in. ij. col. C. de rap. virgi. ꝙ ſi fiat iniuria vni ꝺ domo: itelligiť fcã iniuria toti caſate. ⁊ iõ nullus de caſata poterit teſtificari. vide bal. p illũ tex. i. l. i. C. ſi quacũqʒ p̃di. pote. i duob⁹ locis. bar. in. l. cũ ſcim⁹. C. de agri. ⁊ cẽſi. li. xj. Et vide bar. i. l. ſi ita ſtipulat⁹. §. griſogon⁹. de ver. ob. ⁊ qđ no. bar. in. l. iij. §. ſi tutor. ſ. de ſuſpe. tuto. ⁊ dixi

in.l.de pupillo.in.§.ſi qs ipſi ꝓtori.ff.de ope.no.nũ.⁊ qd de iniuria fcã vni ex trãſuerſalibus.vide bal.in.c.i.§.ſimiliter.qui.mo.feu. amit.⁊ qđ dixi in.d.l.tutor i.§.ſi tutor inimicus.ſ.de excuſa tuto.

a ℂ Ultimo facit. Adde Cy.latus in.l.i.C.ne qs in ſua cã.⁊ tradit in.l. qui iuriſditioni. ſ.de iur.om.iudi.

grãda.de here.inſti.do.an.i.c.qđ clerici.de fo.cõpe.
ADDE an qs dicaṫ ſortiri forũ rõne incolatus bal.cõſilio.cc.xij.iiij.li.

e ℂ Ad duas.q.nũqd hẽbit locũ in domo cõi. vide bal.in duabus ꝑmis.q.⁊ ibi dixi i.l.i.C.q teſta. fa.poſ.vbi etiã vide qd ſi eſt offenſus filius vel vxor de quo ꝑ bal.⁊ ang.in.l.i.§.domus.ff.ad ſil. Adde bar.in.d.l. domũ: ⁊ qđ dixi in.l.i.ſ. de cloacis:⁊ an uerificeṫ in domo cõducta.tex.eſt in.d.§.domũ ⁊ quid ſi ſtatutũ dicit ꝙ non poſſit capi i domo an poſſit capi in apotheca.Uid pau.de ca.in cõſi.incip.in xp̃i noie amẽ. vi ſo puncto ꝑdicto ⁊c.⁊ qđ eſt.xli.

b ℂ Domus. an appellatione dom⁹ habitatiõis veniat cãpana. vide q̃ dixi in.l.plerią ff.de in ius uocan.

c ℂ De familia. Quilibet đ familia ꝑt ꝓhibere neqs igrediaṫ domũ ⁊ ſi interiz igrediatur põt agi actione iniuriaruz.tex.j.e.l.in verſi.attamẽ dicẽdũ.⁊.j.e.i.l. ſi iiuria.⁊.ſ.đ fur.i.l.vulgaris.§.qui furti.

d ℂ Si tñ fundũ ſcholaris habeat.adde bal.i.l.q̃ſitũ đ le.iij.⁊ qđ no.ang.i cõſilio qdaz victor đ caſtro ubi dicẽ ꝙ ſola habitatio nõ facit quẽ de foro: niſi appareat ꝙ ibi bitãs ꝟo aio uel ꝑſumto incolatuz cõtrahat.⁊ đ ꝟo aio diciṫ conſtare ubi ſtetit ꝑ decẽniũ:ut no.gl. in.l.eſt ueruz.C.de inco.li.x. Jtẽ ꝑſumiṫ ſi ibi habitaret cũ maiori pte ſuaz fortunaz:ut in.l.abñtẽ:⁊ ibi gl.mag.de iudi.⁊ i.l.ciues.C.de icolis.⁊ uidetur hoc uoluiſſe no.cy.in.l.ij.ubi ſena.uel clariſ.qđ no.inno.de foro ꝯpe.c.ex pte.de hoc aliqd ꝑ io.an.in pri.decretaliũ.⁊ latius habeṫ in.c.ſi qs ꝫ.de fo.cõpe.uide bar.i.l.ij.ubi đ cri.agi opor.⁊ do.an.i.c.ꝙ clerici.đ fo.cõpe.⁊ vide cano.⁊ maxime abb.i.c.ſi.de parrochijs:⁊ vide bar.in.l.predia.de ſũ.inſtruc.⁊ vide Jmo.in.d.l.ex facto.la

ſe.đ li.cau.ꝙ no.⁊ ꝑ h̃ dicim⁹ ꝙ lz ꝯſãguiei poſſit eẽ teſtes,ꝑ ꝯſãguineiſ:ut no.i.l.pẽtes.C.đ teſti.⁊.ſ.đ teſti.⁊.l.lege iul.tñ i tali crimie teſtiſ eẽ nõ ꝑt:qa uṙ eẽ teſtis i cã,ꝑꝑa:qa oĩb⁹ uṙ eẽ fcã iniuria ꝑ hũc tex.ñ tñ dṙ fieri iiuria toti cognatiõi:ut ꝑ hoc cuilibet ꝯpetat actio iniuriarũ ciuilis: qa nõ ꝯpetit niſi ei q hz ipz i ptãte:vt.l.i.i fi.ſ.e.ſz qđ ꝑpter hoc admitteret ad criminaliter accuſãdũ:lz ſit ꝑuatũ crimẽ:tetigi i.l.fi.ſ.de priua.đ lic.ℂ Op.de.l.ſenat⁹.ſ.de offi.ꝑſi.ſo.ibi i ſubſidiũ uſqz ad lit.cõte.põt eẽ iudex ne actio ꝑeat. ℂ Ultio facit[a] hec.l.ꝙ ptãs nõ põt eẽ iudex đ iniuria fcã familie.qđ dic:ut dixi.j.de pe.i.l.ſi qſ forte.§.i.q̃liter ãt formeṫ libellus i actõe iniuriarũ ex.l.cornel.dicem⁹ i.l.iniuriaꝝ extimatio.j.e.

ℂ Ex.§.ſequẽti.

ℂ Quilibet đ familia põt ꝓhibere aliquẽ ne domũ ingrediaṫ:⁊ ſi ingrediṫ hz actionẽ ex.l.cor.

Lex itaqz. ℂ Opp.diciṫ hic hoſpitõ. Cõtra.j.ꝓx.§.i fi.ſo.itelligas hic recept⁹ nõ tñ ad momẽtũ:ſz vt ibi habitaret ꝑ tp̃s.Ex quo no.ꝙ nõ ſolũ dñs domus[b] hoc eſt ꝑncipalis bitator domus ⁊ caput familie:ſz qlibet de familia[c] põt ꝓhibere aliquẽ ne domũ igrediaṫ ⁊ ꝯ igrediẽtẽ eo iuito hz actõnẽ ex.l.cor.ℂ Op.ad id qđ dicit đ colono.j.ꝓxi.§.ſol.hic loqṫ qñ colonus habitabat in fũdo cõducto.ſecus ſi nõ habitaret.vt.j.ꝓxi.§.

ℂ Ex.§.ſequẽti.

ℂ Scholaris an ꝯſtituat domiciliũ:ibi. Uenio. Et ſi ſtatutũ dicat ſi qs fecerit iſultũ ad domuz q̃liter đbeat itelligi dom⁹:⁊ ſi reqraṫ citatio ad domũ an ualeat ſi fiat ad apothecã.

Si tamẽ in fũdũ. Jſte.§.diuiṫ. primo ponit dictũ labeonis.ſcđo rñſionez dicti. tertio põit vnã determinationẽ generalẽ circa ꝑmiſſa. ſcđa ibi:ego puto .tertia ibi:tãtũ igiṫ.ℂ Prio op.ad rõnẽ labeõis ⁊ videṫ ꝙ qs poſſet hr̃e domiciliũ i plurib⁹ locis:vt.l.aſſũptio.§.viris. prudẽtib⁹.j.ad munici.⁊.l.ſi qs a pluribuſ.ſo.dico ꝙ labeo q dicit quẽ nõ poſſe hr̃e domicilium ꝑ oẽs villas ſuas itellexit de habitatiõe:qa qs nõ põt habitare in pluribus villis nõ itellexit đ domicilio:ꝑut accipiṫ i ti.ad muni.vel ſi de illo intellexiſſet male dixiſſet.⁊ de hoc fuit rep̃henſus vlpianus:vt pz i exẽplo de eo q eſt rome cã ſtudiorũ.Jtẽ ſi itellexiſſet de habitatiõe ſimiliter reprehẽdiṫ de hoc:vt pz in fi.§.ℂ Ad ſcđm dictũ op.⁊ videṫ ꝙ male rep̃hẽdaṫ labeo.qa dñs fũdi locati nõ hz actionem ex.l.cor.vt.ſ.ꝓxi.§. Sol.dicũt qdã hic fũdus colebaṫ ꝑ operarios ſuos quos mittebat in fũdũ dietim.ſ.colebaṫ ꝑ colonũ ꝑpetuũ.vel ibi loqṫ đ colono partiario. hic de eo q nũmis colit.⁊ iſte ſo.ponunṫ i gl. ſuper ver.colebaṫ.q̃ ſolutiões nõ hñt in ſe rõnez. Alij dicũt ꝙ labeo rep̃hendiṫ in rõne ſua nõ in dicto.alij dicũt ꝙ hic dñs colebat ꝑ ſe.ſ.ꝓxi.ꝑ alios:⁊ iſte alie ſo.ponũtur i gl.ſuꝑ ver.nõ poſſit.tu dic ſm Ja.de are.nõ refert ꝑ quẽ colebaṫ ſed.ſ.ꝓxi.loqṫ qñ colonus bitabat i fũdo.merito ſibi ꝯpetit iſta actio.ſz hic loqṫ qñ colon⁹ nõ habitabat i fũdo:ſz ibi dñſ qñqz bitabat.ℂ Uenio ad ver.ponam⁹.⁊ op.ꝙ ſcholaris hẽat[e] domiciliũ:vt.l.ij.C.đ icol.ſo.dicit gl.ꝯriuz loqṫ qñ ſcholaris ſtetit ꝑ decẽniũ.Dy.dicit ꝙ hoc nõ ẽ veꝝ:qa ẽt ſi ꝑ mille ãnos ſtaret ſemper hz aium reuertẽdi ad domũ:⁊ ſic nũq̃ ad locũ ſtudij videṫ ꝯſtituere domiciliũ. ar.ſ.đ le.iij.l.q̃ſitũ.§.i.⁊.l.nihil.j.de capti.Uidete do.ſpe.videṫ tenere glo.nr̃am in ti.de reo.§.i.i ver.porro ſcholaris. tu dic ꝙ qñqz ẽ certũ ꝙ ſcholaris figit ſedes ſuas:nec hz aiũz recedẽdi.tũc ſine dubio cõſtituit ibi domiciliũ:vt.l.domiciliũ.j.ad munici. qñqz eſt certũ ꝙ hẽat aiuz redeũdi:⁊ tũc ſi ꝑ mille annos ſtaret nõ ꝯheret domiciliuz ſm dy. ⁊ hñ qñqz ẽ dubiũ:⁊ tũc ex curſu.x.annoꝝ ꝑſumiṫ ꝙ inde noluerit recedere ⁊ ꝙ ibi domiciliũ ꝯtrahat: ⁊ hoc teneatis.ℂ Ulteri⁹ venio ad vltimũ dictũ ⁊ videṫ ꝙ in vltimo dicto labeo hñ dixerit.nam habitatio ꝑpetua nõ põt eẽ in plurib⁹ locis:ſed h̃ reqriṫ habitatio perpetua.ergo ⁊c̃.ſo.itellige habitatio ꝑpetua hoc eſt nõ ad modicũ tp̃s.ita exponiṫ.ſ.fur. aduer.nau.cau.ſta.l.i.§.pe. Ex hoc cõcludo ꝙ ſi qs in qbuſdã locis habitat in eſtate:in qbuſdã in hyeme.in qbuſdã i vno anno:⁊ in qbuſdã i alio.⁊ ſic introitũ i illã bitatione hz actionẽ ex.l.cor. ℂ Op.qa iſtõ vṙ ꝯtra id qđ h̃ diciṫ ꝙ ad meritoria vl ſtabula nõ ꝑtinet: qa in his qs habitat ad tp̃s.rñdeo i meritorijs ⁊ ſtabulis nõ videṫ qs ſtare cã habitãdi ⁊ qeſcẽdi ibi:ſz magis cã lucrãdi ⁊ laborandi.iõ reaſſume ſic.q̃dã eſt domus in q̃ qs ꝑpetuo bitat:⁊ ꝑ iſta ſine dubio hz locũ.l.cor.vt in.§. domũ.ꝟ.⁊ ſi dñs.cõpeteret:tñ iſta actio alteri inhitanti colono vel ſimili:vt ibi.q̃dã ẽ dom⁹ in q̃ qs bitat ad tp̃s:⁊ ad tp̃s non habitat:⁊ dic.aut habitat ibi cã laborãdi ⁊ q̃rendi:nõ tñ ibi qeſcit cũ familia.⁊ tũc nõ hz locũ iſta actõ.aut ibi cuz familia. ſua quieſcit aliquando: lz non tunc qeſceret cũ ibi ẽ itroitũ:⁊ hz locũ iſta actio:vt.§.iſto.ℂ Ultimo iſta materia iduciṫ in ar. ad duas.q.[e] pria dicit ſtatutũ ſi qs fecerit iſultũ ad domũ alteri⁹ puniaṫ certa pena:certe dom⁹ itelligiṫ:vt hic dicitur.facit.j.de adul.l.cui domũ ⁊.ſ.de alea.l.i.§.domũ.ℂ Scđa qđ eſt.ꝑmittiṫ i qbuſdã caſibuſ a iuṙ:⁊ ẽt a ſtatutiſ ꝙ citatio fiat ad domũ[f]. mõ q̃riṫ vtꝝ citatio fcã ad domũ uel ad apothecã valeat hic vṙ eẽ tex.ꝙ nõ.in.ꝟ.igiṫ tãtum ad meritoria:⁊ ẽ tex.exꝑſſus in.l.i.§.i.ſ.de lib.ag: Jn ꝯtrariũ facit.j.e.l.itẽ apud labeonem.§. cõuitium vero.ſed ibi ſol.

Hac lege. Quero vtruz reus poſſit hoc iuſiurãdũ ſibi đlatuz referre[g] ⁊ videṫ ꝙ nõ.in.l.marcell⁹.ſ.re. amo. So.q̃dã ſũt đlicta đ qb⁹ põt eẽ cert⁹ reus ⁊ nõ actor:vt đ furto.⁊ iſto caſu re⁹ nõ ꝑt referre actori:vt.d.l.marcell⁹.Quedã ſũt đlicta i qbus vterqz ꝑt eẽ eq̃liter cert⁹:vt i iniuria fcã đ die i facie: ⁊ tũc põt eq̃liter referri.ar.l.đlata.C.de iureiur. ſz ſi iniuria diceret fcã de nocte vel de retro vel ꝑ ꝓiectionẽ lapidis:⁊ ſic a lõge:ita ꝙ actor nõ põt eẽ certus:tũc nõ ꝑmittiṫ relatio:vt.d.l.marcellus.De hoc vtꝝ i crĩalib⁹ poſſit iuramẽtũ deferri.no.ꝑ gl.i.l.iiij.de iureiur.⁊ vidiſtis i.l.marit⁹.j.đ qõnib⁹.ℂ Ultio h̃.l.facit ꝙ i crĩalib⁹ debeat qs rñdere poſitiõib⁹.tetigi i.l.inter oẽs.§. recte.ſ.đ fur.pleni⁹ dixi i.l.marcell⁹.ſ.re. amo.

ℂ Ex.§.ſequenti.

ℂ Qualiter qſ dicaṫ,idicare ⁊ qñ crimẽ ẽ ꝙ nõ committiṫ in certã ꝑſonã:tũc accuſatio ꝯpetit cuilibet de populo.

Si quis libellum. [b] Hic incipit tracta

f ℂ Ad domũ utrũ citatio fcã ad ſtationẽ ualeat. uide bar. in.l.iiij.§.totieṫ de dã.infec.⁊ qđ no.bar.i n.l.plerią.ſ.de in ius uo.⁊ in.l.i.đ lib.ag.⁊ bar.in.l.meminiſſe.đ of.ꝓcõ.in princi.⁊ bar.in.l.cuz quidã.de fũ.inſtru.⁊ bal.in.l.iuſiurandũ ⁊ ad pecunias.ſ.de iureiurã.

g ℂ Hac lege:delatũ referre. Quando hoc iuramẽtuz poſſit referri ⁊c̃. uide bar.in.d.l.iuſiurãdũ.⁊ ad pecũiaſ.in.§.pretor.poſt pe.ſ.de iureiuran.

h ℂ Si qs libellũ.Ad intellectũ hui⁹.§.⁊ eiuſ materie uide q̃ dixi i.l.diu⁹ in.iij.col.j.đ cuſto.reo.⁊ allegaṫ iſte tex.cuz gl.in c.tũ ex litteris.de in iteresti.ꝑ aliqs qđ i cã criminali ciuiliter mota nõ deferṫ iuramẽtum

a ℂ Nã idicare. Not. ꝙ dicit̃ idicare q accuſat. qð facit ꝑ ſtatuto. adde qð no. ſ. de cõdi. ob tur. cau. in. l. iij. §. fi. ꝛ fa. l. ſi barbitoſolã. C. ꝺ fideiuſ. ꝛ. l. ſi pignore. ſ. de fur. in. §. q furez ꝛ de cuius ſubſtãtia debẽt ſolui iſta ꝑmia an maleſactoris rei cõis. dic: vt ꝑ ang. hic reporta. ꝛ bar. in. l. corne. i fi. ꝑ illuz tex. ſ. ad ſil. dixi in. l. diuus. i. ij. colũ. ĩ. de cuſto. reo.

b ℂ Ad vindictã. Qñ actõ ciuilis ꝛ criminalis tendũt ad vindictã vna tollit aliã qð itelli ge ſi integra pena fuit impoſita. alias ſec' ꝯm bal. i. l. nullũ. C. de teſti.

c ℂ Cõpetit cuilibet. Ad de tex. i. l. manicheos. C. de hereti. ꝛ vide in. l. itẽ apud. §. cui. ꝛ ibi bart. ĩ. eo. ꝛ ibi videas.

d Retor p̃ edixit. fac̃ ad. q. de qua ꝑ ang. in. l. i. ꝺ lib. ꝛ poſth.

e ℂ Siue infamat. adde bar. ꝛ doc. in l. edita. C. de edẽ. in. ij. col. ꝛ bar. i. l. an eãdẽ. §. actiones. ff. de excep. rei iud. ꝛ qð no. bar. i l. ꝓcuratorẽ. ff. de obſe. ꝛ in. l. viro. ſol. mat. ꝛ in. l. i. §. hoc interdictuz. in iij. col. ſ. vti poſſ. ꝛ adde bald. in. d. l. edita. in. vj. col. in. iiij. oppo. ꝛ etiaz in. xxviij. q. ꝛ oĩno in. c. i. in pri. in vj. col. qb⁹ mo. ſeu. amitti. ꝛ bar. in. d. l. neratius. ad. l. acql. ꝛ ꝑ do. de rota. deciſio xxvi. ꝛ adde quod aliq dicebãt ꝙ iura ꝑ que

re de ſcða pte rub. ſ. de famo. lib. ꝛ prio põit verba ſenatuſcõſulti. ſcðo exponit aliq̃liter illa ṽba in. l. qð ſenatus. ℂ Opp. in iſto. §. dicit̃ ꝙ de ea re agere liceret. ꝛ ſic innuit ꝙ ẽ actio ciuil̃. ſꝫ i. l. ꝙ ſenat⁹ dr̃ ꝙ ẽ accuſatio crimĩalis So. expõe agere h̃. i. accuſare. ꝯm Jac. de are. ℂ Quero circa iſtũ. §. ſi qs libellũ. dr̃ h̃ ei q idicaſſet dat̃ ꝑmiuz q̃liter qs dꝫ idicare ſufficit ne ire ad iudicẽ vl̃ ad notari ũ: ꝛ dicere ſibi. certe nõ. nã indicare [a] dicit̃ qs accuſando: vt. l. idicaſſe. ĩ. de ṽbo. ſig. qð tene mẽti ꝓpter multa ſtatuta. ℂ Ad. l. ꝙ ſenatus op. dicit̃ h̃ ꝙ ẽ publica accuſatio ex h̃ ſenatuſcõſulto. cõtra qa nõ iurat̃ in litẽ: vt. ĩ. ꝺ pub. iudi. l. i. ſo. vt ibi dixi. ℂ Jtẽ opp. ꝙ actio ciuil̃ ꝑ criminalẽ nõ tollit̃: vt. l. fi. C. de or. iud. So. ibi ĩtẽtabat̃ viciſſim hoc ẽ vna ab vno: alia ab alio. ſꝫ hic vtraqꝫ ab vno eodẽ. ℂ Jtẽ op. C. qñ ciui. ac. cri. ꝑiudi. l. i. ꝛ. l. ij. §. i. ſ. vi bo. rap. ſꝫ lec. io. So. hic loq̃t̃ qñ ciuilis ꝛ crĩalis ptinẽt ad vindictã. [b] ibi: qñ ciuil̃ ꝓſeq̃t̃ rẽ familiarẽ. h̃ ꝓbat̃. ĩ. l. ꝓxi. §. i. ꝛ ibi ſtati dicã. ℂ Ultĩo no. ex hac. l. ꝙ qñcũqꝫ eſt crimẽ qð nõ cõmittit̃ in certã ꝑſonã: tũc accuſatio cõpetit cuilibet [c] de populo: vt ſi dicat ſtatutũ qcũqꝫ maledixerit deo vl̃ portauerit cultellũ vel de nocte iuerit vel ſi. q̃ non cõmittũt̃ in certã perſonã. dixi in. l. i. ĩ. de pub. iudi.

ℂ Ex. l. ſequenti.

ℂ Qñ ꝺ delicto agat̃ ciuiliter debeat inſeri loc⁹ ꝛ tẽpus ꝯm formam. l. libellorum.

P Retor edixit.

[d] ℂ Op. ꝙ ꝓcedat libellus incert⁹: vt. ſ. l. ꝓxi. ſo. fallit ibi vbi nõ cogit̃ dicere ꝑſonã paſſi iniuriã ſꝫ ꝑſona inferẽtis iniuriã ſemꝑ debꝫ dici: vt h̃. iſta eſt vera. Alij dicũt ibi in accuſatiõe criminali h̃ i actõe ciuili. truffa ẽ. nã multo magis i accuſatiõe crĩali dꝫ qs ponere certũ: vt. l. libellorum. ĩ. de accu. Alij dicũt ꝙ dꝫ dicere certũ. ſ. gen⁹ iniurie qð in idẽ recidit cũ prĩa. ℂ Quero vtꝝ qñ de delicto agit̃ ciuiliter debeat inſeri loc⁹ ꝛ tꝑs ꝯm formã. l. libellorũ. ĩ. de accu. Roſ. qñ format libellũ ſuper actiõe iniuriaꝝ nõ ponit locuz vel tẽp⁹. ſpe. in ti. de iniur ꝛ dã. da. cũ format libellũ in actione iniuriarũ põit locũ ꝛ tꝑs: ſꝫ cũ format libellũ ĩ actione. l. acql. de dãno dato nõ ponit do. Cy. in. l. ſi nõ ꝯuitij. C. eo. nil tetigit vbi ponit materiã de iniurijs. tu dic ꝙ qñcunqꝫ agit̃ ciuil̃r aliq̃ actiõe q̃ ĩfamat tũc debeo ponere certũ ponendo tꝑs ꝛ locũ: vt hic. ꝛ. l. idẽ exigit. ſ. de dolo. ꝛ in. c. tue extra de ꝓcu. ꝛ itelligo ſiue ĩfamat [e] de iure ſiue ꝺ facto. hoc dico ꝑ iura q̃ volũt ꝙ ẽt in exceptiõib⁹ cõtinẽtibus delictũ iſerat̃ loc⁹ ꝛ tẽpus: vt. c. ꝑſentiũ: extra de teſti. li. vj. dixi in. l. j. ſ. de excep. ſꝫ ſi ẽ actio ciuilis q̃ nõ ĩfamat: tũc nõ cogit̃ qs dicere locũ ꝛ tꝑs: qa tũc ceſſat rõ hui⁹. l. ꝛ. l. idẽ exigit. ſ. ꝺ dolo. nã tex. dicit q famoſaz accuſationez ꝛc̃. ꝛ ſic eadẽ rõ ẽ qñ nõ eſt famoſa que i alijs ciuilib⁹ deſcẽdẽtib⁹ ex cõtractib⁹ in q bus nõ iſerit̃ locus ꝛ tꝑs: vt. ſ. de edẽ. l. i. in ꝑnc. ꝛ ibi no. in gl. mag. ꝛ ex hoc ſeq̃t̃ ꝙ cũ actiões ꝺſcẽdẽtes ex q̃ſi maleficio nõ ĩfamẽt nõ eſt neceſſe ꝙ iſerat̃ loc⁹ ꝛ tẽpus. ꝓbo forti⁹. certũ ẽ ꝙ ꝑſona deliquẽtis dꝫ exprimi in libello vt hic quaſi agit̃ ex delicto qð ĩfamat: ſꝫ ſi agit̃ ex q̃ſi delicto nõ cogor certã ꝑſonã delinquẽtis exprimere: vt. l. licet. §. pe. ſ. nau. cau. ſta. ꝛ qð ibi no. fa. ad h̃. l. ſi cũ exceptione. §. in hac actiõe. ſ. qð me. cau.

ℂ Ex. §. ſequẽti.

ℂ Qñ actio dicat̃ ꝯpetere ad vindictã ꝛ qñ ad rez familiarẽ: ibi. Opp. Et que ſit differẽtia iter actionẽ. l. acquil. ꝛ iniuriarum: ibi Quero.

Si dicatur.

[f] Jſte. §. bonus ẽ ꝛ ſolẽnis: ꝛ diuidit̃ in ptes q̃ttuor. prio ponit duas. q. ꝛ rñſiões. ſcðo opponit ꝛ ſoluit. tertio põit aliã. q. ꝛ rñſionẽ. q̃rto ſiñr ponit aliã. q. ꝛ rñſionẽ. ſcða ibi. at qn. tertia ibi. qd ergo de lege. q̃rta ibi. qd ergo ſi qs. prĩa ps legit̃ vno mõ ꝯm gl. alio mõ ꝯm ia. de are. i ſcða ꝛ tertia pte legit̃ vniformiter ꝯm oẽs. i q̃rta pte legit̃ duob⁹ modis ꝯm gl. tertio mõ ꝯm ia. ꝺ are. ꝛ ꝯm gl. iſte. §. h. d. Si actũ ẽ actiõe ciuili q̃ ꝯpetit ad vindictã tollit̃ accuſatio crimĩalis. ſecus ſi ad rẽ familiarẽ ciuiliter ſit actũ. h. d. [g] Op. ſ. vi bo. rap. l. ij. §. i. ꝛ. C. qñ ac. ci. cri. preiu. l. i. ſo. habetis in tex. h̃ loq̃t̃ qñ vtraqꝫ competit ad vindictã: ibi qñ altera ꝓſeq̃t̃ rẽ familiarẽ. Pro hac ſolu. ẽ vidẽdũ qñ actio dicat̃ cõpetere ad vĩdictaz ꝛ qñ ad rẽ familiarẽ. Dy. ſ. l. ꝓxi. dicit ſic. nõ eſt dubiũ ꝙ accuſatiões criminales ſũt ꝓdite ad vĩdictã: vt. l. licitatio. §. ꝙ illicite. ſ. de pub. ꝛ. l. fi. ſ. de ꝑua. delic. ꝛ. l. fi. ſ. de fur. ꝛ. ĩ. e. l. vlti. ſed de actiõib⁹ ciuilibus dubitat̃: ſꝫ dic [g] aut agit̃ ꝓ delicto circa rẽ extimabilẽ cõmiſſo ꝛ non dicit̃ ꝓdita ad vĩdictã: ſꝫ ad ꝑſecutionẽ rei vel dãni rei familiaris: lꝫ rõe ꝺlicti det̃ vt in actiõe vi bo. rap. ꝛ. l. acql. ꝛ furti. aut agit̃ ꝓ delicto circa rẽ inextimabilẽ cõmiſſo: ꝛ tũc dr̃ ad vĩdictã ꝓdita: vt i actione iniuriarũ: vt hoc. §. ꝛ. ſ. l. ꝓxi. ꝛ. l. penales. ad l. fal. ita dicit dy. h̃ diſplicet in prĩo mẽbro. qa vr̃ ꝯ caſũ hui⁹. §. nã h̃ agit̃ de ꝺlicto circa ſeruũ cõmiſſo: ꝛ tñ ſi agit̃ ĩiuriaꝝ dr̃ ꝯpetere ad vĩdictã. ℂ Jtẽ diſplicet i ſcðo mẽbro: qa ꝓ furto filij pt agi actiõe furti: vt. l. cũ q. §. ſi filius. ſ. de furtis. ꝛ tñ ꝯſtat ꝙ actio furti ꝓſeq̃t̃ rẽ familiarẽ: vt. l. i. ſ. vi bo. rap. Cõtra dy. fac̃ ẽt. ſ. de li. ho. exhi. l. iij. §. i. dicam⁹ igit̃: vt dicit gl. nr̃a notabilit̃r in. l. ij. §. emãcipatus fili⁹. ſ. ꝺ colla. nã qñqꝫ ago ad extimationẽ ꝯtumelie ꝛ iniurie: qa dico ꝓ tauto nollẽ eẽ paſſus talẽ ĩiuriã: ꝛ tũc dr̃ ꝓdita ad vindictã: aut agit̃ ad extimationẽ dãni ſimplicẽ vel peto illã extimationẽ duplari vl̃ q̃druplari: ꝛ tũc dr̃ qs ꝓſeq rẽ familiarẽ h̃ ꝓbat̃ expſſe h̃ i verſi. qd ergo de lege. nã cum dãnũ ſit diminutio ꝑrimonij ꝛ rei familiaris: vt. ſ. de dã. infec. l. dãnũ. merito q ꝓſeq̃t̃ emẽdationẽ dãni ꝓſeq̃t̃ rẽ familiarẽ. ℂ Op. ad ver. qd ergo: ꝛ vr̃ ꝙ in actiõe iniuriarũ veniat extimatio dãni: vt. C. e. l. dñꝫ. ſol. vt dicã. ĩ. e. l. itẽ apud labeonẽ. §. ſi qs ſeruo. iſta eſt lec. quã tꝫ gl. in vltimo rñſo hui⁹. §. gl. ponit vnã aliã lec. quã nõ ꝓſequor: qa nulli⁹ ẽ effect⁹. iſta lec. gl. lꝫ in ſe ſit vera tñ nõ aplaudet lr̃e. naz lr̃a hic nõ q̃rit utrũ ſi actũ eſt vno iudicio poſſit agi alio. imo ꝓ cõſtãti põit ꝙ nõ poſſit agi alio: ſꝫ ꝑ vnũ alteri ꝑiudicat̃. ſꝫ. q. tex. ẽ an ꝑtor debeat hoc ꝑmittere ꝙ ꝓponat̃ accuſatio iniuriaruz ꝑ quã ꝑiudicetur accuſatiõi. l. cor. ꝛ iõ ꝯm ia. de are. [h] lex iſta breuiter h̃ itẽdit. nõ dꝫ ꝑtor ꝑmittere actionẽ ciuilẽ ꝓponi ꝑ quã ꝑiudicet̃ accuſatiõi criminali ex. l. cor. de ſicca. deſcẽdẽti. h. d. ꝯm eũ. ver. at qn ſolem⁹. i hoc ver. potes legere uniformiter ꝯm oẽs vt dixi. Jtẽ põt mutari ꝓſequẽdo lecturã iac. de are. ꝛ ſic pone caſũ ꝯ. nonne ẽ licitũ itẽtare ꝑmo quã uult ciuilẽ vel crimĩalem: vt. ſ. l. ꝓxi. ꝛ. l. ij. §. i. ſ. vi bo. rap. ꝛ. C. qñ ci. ac. cri. ꝑiu. l. i. ad hoc rñdet iuriſcõſult⁹: vt i tex. vide tex. ibi publicã executionẽ. i. ad vindictam hoĩs occiſi. ia. de are. in uer. qd ergo. ꝺ lege nõ mutat̃ caſus. ℂ Op. ꝛ vr̃ ꝙ poſſit itẽtare primo quã vult: vt. l. ij. §. i. ſ. vi bo. rap. ꝛ. C. qñ ci. act. cri. ꝑiu. l. i. Rñdeo ibi qñ ciuiles nõ ꝑiudicãt ad inuicẽ nõ interiꝫ qa altera ꝓſeq̃t̃ rẽ familiarẽ: ſꝫ hic qñ ꝑiudicãt inuicẽ. ℂ Cõtra h̃ op. ſ. l. ꝓxi. So. dico ꝙ ſpãle eſt i. l. cor. de ſicca. ꝛ veneficĩ: vt ꝑtor ñ ꝺbeat ꝑmittere intẽtare actionẽ ciuilẽ ꝑ quã ei ꝑiudicetur. ſec⁹ ſi eſſet alia accuſatio criminal̃: ꝛ hoc ꝓbat̃ expſſe h̃ in fi. huius. §. vbi in-

fundat bart. hoc nõ ꝓbãt ſꝫ potius poſſent retorq̃ri cõtra eũ. ꝛ ad. c. tue. de procu. rñdet ꝙ ibi conſtabat delictuz eẽ mere criminale. videlicꝫ in crimine adulterij: ex quo ꝑueniebat̃ ad ſeparationem thori. in contrarium etiã vide aliqd ꝑ fulgo. in. l. i. in prin. ante pe. col. ꝺ edẽ. per bal. in. l. lꝫ. ff. nau. capo. ſtabu. ADDE an i libello i quo intẽtat̃ actio famoſa debeat apponi tꝑs bal. con. lio. cccxvij. lib. i.

f ℂ Si dicat̃ iſtũ. tex. limita: vt ꝑ bar. in. l. nõ ipoſſibile. ſ. de pa. ꝛ limita oĩno: vt per moder. in. c. de his. de accuſatio.

g ℂ Sed dic. Qñ actio dicat̃ prodi ad vindictam ꝛ qñ ad ꝑſecutionẽ rei vel dãni. ꝑ imo. in. l. interdũ de pub. iud. per bar. in. l. i. C. qñ ciuilis actio preiu. crimi. imo. ꝛ ibi gl. in. l. ꝓ herede. §. fi. i gl. fi. de acqui. here.

h ℂ Jaco. de are. Not. ꝙ iudex nõ poteſt ꝑmittere aliquẽ agere iniuriarũ ciuiliter ne tollat̃ accuſatio l. cornelie de ſicca. ꝛ adde bar. in. l. qd ergo. §. pena grauior ad fi. ſ. de infa. ꝛ in. l. i. C. qñ ciuilis actio preiudi. crimi. ꝑ imo. in. l. iterdũ. ff. de publi. iu. vbi imol. ꝛ glo. hũc tex. volũt itelligi qñ finito iudicio prio intẽtato ad vĩdictaz nũq̃ in ꝑpetuum poſſet agi criminaliter. qð no. ꝛ add imol. in. d. l.

ꝑ hereꝺ.§.ſi.ubi ē alia gl.ī ſi.ꝺ ac.he. a ℭ Quero q̄.adꝺ bal.i.c.i.§.iiuria.ꝺ pa.iur.ſir.q̄ ꝺixit ꝙ iiur.q̄ ñ cadit ī ſpālē nomē ꝺlicti tñ cadit ī atrocitatē ſcī poterit ꝺuplicit̄ pūiri:ꝛ ibi tu oīo uiꝺas.ꝛ uiꝺ cy.i.l.ꝺñꝫ.C.e.ꝛ an poſſit ceꝺi actio iiuriaꝝ uiꝺ i.l.ſi C.ꝺ.he.uel actōe uēdit.ꝛ an ꝺicat̄ i bōis noſtris.ꝺic ut i.l.cū emāci.emācipat⁹.ꝺ col.bo. b ℭ Atrocē iiuriā.q̄ āt ꝺicat̄ atrox iiuria uiꝺ no.i.c.ſolet ꝛ ibi ꝑ amo.ꝺ ſe.ex.ꝛ qꝺ no.i.c.per lit.ꝺ re.ſpo.ꝛ le.ꝛno.ꝑguil. i.l.ſꝫ ſi hac.§. ꝑtor ait ꝺ i iuſ uo.ꝛuiꝺ.j.l.ꝑ ri.iſti.eo.§.a. trox.ꝛ aꝺꝺ qꝺ no.bar.i.l.nō ſolū.ꝺ.ſi mā. j.e.an ſit ꝑcuſ ſio manu vacua ſit atrox ī iuria.viꝺ iſti. ꝺ act.§.pena. ſꝫ qꝺ ſi aliqſ occidit aliquem manu uacua an teneat̄ ſic ꝺ gladio ꝺic ꝙ ſic:ꝺū tñ cum ꝺolo.l.q̄ac.§. i.aꝺ.l.acq.ſꝫ ia.ꝛ bal.i.c.i. §iiur.ꝑpe ſi. ꝺ pa.iur.ſir.ꝛ bal.i.l.ſi neg. C.q ac.ñ poſ. vbi tñ ꝺic ꝙ vuln⁹ ē graui or offenſa. c ℭ Re atrocē. vuln⁹.qꝺ ꝺicatur vuln⁹ mortale.viꝺ bal.ī c.i.qmo.ſeu.amit.i ꝑn.ꝛ v.trū ap.vulneveniat vulnuſculū vel fractura.ꝺixi p⁹ bar.i.l.ꝺnūciaſſe.§.qꝺ tñ ꝺ aꝺ.ꝺ.ꝛ ꝺ ſciꝺēte veſtē alicui viꝺbar.i.l.gal l⁹ §.ille caſ⁹.ꝺ lib.ꝛ poſt.ꝛ ꝙ hēat̄ ꝑino.i.c. nup.ꝺ ſen.ex. vbi pōit ꝺ capiēte frenū eq clericiſeu ꝺe ſciꝺēte veſtez an ſit excōica. d ℭ Nō ſolū.§. iiur.actiꝺ.ieſt obliga.natu. viꝺ bar.i.l.i.ꝺ ꝯꝺi.iꝺe.i.iij. col.ꝛ i.l.cū qſ C.ꝺ iur.ꝛ fac. ig.ſꝫ qualit̄ cogno.an qs reuo.aꝺ aniū ī iuriā ſibi ſcām ꝺic bal.i.l.qñ C.ꝺ te.ꝙ ex ꝺ bis ꝛ ſignif iuxta gl.i.l.apꝺ ī ꝑn.ꝺ.ꝺ ꝺol. ex.nec ē neċe ꝙ tē ꝺicat aꝺ aniū meū reuoco iiuriā ſꝫ goſ.ho.ꝛ ꝺo. an.i.ꝺ.c.cūteꝺe re iuꝺi. e ℭ Op.ꝙ ñ ſufficiat.viꝺ circa h bald.in.c.i. §.iiu.ī.ij.col. ꝺ pa.iu.ſir.ꝛ ī l.ij.aꝺ ſil.ꝛ i.l. ī ipī⁹.C.fami. herci.ꝛ an remiſ.iiur.viꝺe anſ ēt remiſ.

nuit ꝙ alii accuſatōi poſſit ꝑiuꝺicari ꝑterꝙ̄ accuſatōi.l. cor.ꝺ ſic.ꝛ hāc lec.puto ꝟaꝫ ꝛ ꝟiſſimā. ℭ ꝑ ꝺclaratōe p⁹ q̄ro an ille ti.C.qñ ci.ac.cri.ꝑiu.hēat locū ī ꝑuatis crib⁹ h tex.fac̄ ꝙ ñ.ſꝫ tu ꝺic:vt no.ī.ꝺ.l.i.C.qñ ci.ac.cri.ꝑiu. ꝑ q̄ro q̄ ꝺr̄ia ē īt actōꝫ.l.acq.ꝛ actōꝫ iiuriaꝝ.gl.ꝺic̄ ꝺr̄ia ē ī formatōe libelli:qa qñ ago actōe.l.acq.ꝺbeo exꝑmer̄ certā q̄titatē ꝺāni.ſꝫ qñ ago actōe iiuriaꝝ ñ ꝺbeo certaꝫ q̄titatē exꝑmer̄.viꝺ gl.q̄ icipit:ꝛ iꝺ ceſſat ꝙ̄ no.ſi iſta gl. eēt ꝟa ꝺſtruerēt mlti libelli cū ī eis ꝺicat̄:peto mibi ꝺānū emēꝺari cū ꝺānū ñ extiet̄ ī libello. viꝺte iꝺ qꝺ gl.ꝺic̄ ꝺ actōe.l.acq.ñ puto eē veꝝ ꝺ neceſſitate nā actō.l.acq. ꝯpetit aꝺ itereē ꝛ q agit aꝺ itereē ñ cogit̄ certā q̄titateꝫ exꝑmer̄ ī libello:vt.l.certi ꝯꝺitō.ꝛ ibi no.ꝺ.ſi cer.peta.ꝛ ego tēui ī.l.qꝺā.ꝛ ī.l.ſtipulatōes ñ ꝺiuiꝺūt̄.ꝺ.ꝺ ꝟ.ob.ſꝫ ꝙ ꝺr̄ ꝺ actōe iiuriaꝝ an ꝺbeat̄ exꝑmi certa q̄titaſ.ꝺicā.j. e.l.iiuriaꝝ extiatio. ℭ ꝑterea no.h ī ꝟ.nec.n.ꝑtor ferre ꝺꝫ ꝙ iuꝺex ꝑt iſtū libellū ſua auc̄te reiicer̄.fac̄.ꝺ.ꝺe iur. ꝺo.l.ſi exne⁹.ꝛ.l.ſi ſu⁹.C.ꝺ hiſ q aꝺ ec.ꝯfu.itē no.ꝙ iſta exceptō ꝙ iiuria ñ ē atrox ꝑt oppōi añ lit.ꝯte. ℭ circa ſi. h⁹.§.q̄ro qꝺ ſi pr̄ filio ī ꝑtāte ꝯſtituto fec̄ atrocē iiuriā b certū ē ꝙ ñ ꝑt agi ciuilr̄ vt h.ſꝫ an criālr̄ poterit accuſari ꝛ puto ꝙ ſic.ar.j.ꝺe penis.l.reſpiciendum.§.furta ꝺomeſtica.ꝛ.j.aꝺ.l.pompo.ꝺe parri.per totum.

Quod āt. ℭ No.ꝙ alt̄natō iꝺucī certituꝺinē.ſo no. ꝙ icertituꝺo uiciat libellū. ℭ op.ꝙ valeat ſtipulatō alt̄natia:vt.l.vbi āt.§.q illꝺ.ꝺ.ꝺ.ꝟ.ob.ꝛ.l.it ſtipulātē §.ſi ſtipulāte.e.ti.ſo.illꝺ veꝝ ī hiſ q̄ ꝑceꝺūt ex volūtate ꝯhētiū.iꝺē ī legato ꝙ ꝯſiſtit ex mera volūtate legātiſ:h ī libello q ꝺat̄ iuito. ℭ Itē ꝯ qa libell⁹ ꝛ ſnia alt̄natia aꝺ aꝺmittūt̄:vt.l.cū q certaꝝ ī ſi.ꝺ.ꝺ.ꝟ.ob.ꝛ iſti.ꝺ ac.§.curat̄.ſo.illꝺ ē veꝝ qñ actor ñ ꝑt exꝑmere certū:qa ñ ē ei⁹ electio:ſꝫ h ꝑt exꝑmere certū:vt.l.vbi āt.§.q illuꝺ.ꝺ.ꝺe verbo.ob. Ex.§.ſequenti.

ℭ An cū vn⁹ ī vno libello ꝺ ꝑlib⁹ ꝺlictiſ an cuilibet ꝺlicto ſit attribuēꝺa ꝺiſticta ſūma ī cōꝺēnatōe:an ꝑ oībus vna ſūma.ꝛ an cū plures iiurie ſunt facte ꝛ vnā ꝑſecutus eſt an alium poſſit proſequi.

Si mibi. ℭ op.ꝺ.l.ñ ē noū.ꝺ.ꝺ ac.ēp.gl.ñſo.tu ꝺic̄ ꝙ cogit̄ oēſ ꝑpōere ī uno libello tñ ex q̄libet ſeq̄t ꝯꝺēnatio ac ſi ꝑponer̄ēt ī ꝺiuerſis libelt̄:vt.ꝺ.l.ñ ē nouū qꝺ ibi no. ℭ op.ꝺ.l.illꝺ.ꝺ.aꝺ.l.acql.ſo.aut ex ꝑlib⁹ actib⁹ ſeq̄t vn⁹ effect⁹ ꝛ ille ſol⁹ pūit̄:ut ibi.aut ſequūt̄ ꝑles effect⁹.ꝛ tūc ex quolibꝫ pūit̄.ita loq̄t h.ꝛ ꝑ h.§.iſte iꝺucit̄ aꝺ illā.q.ꝺ eo q ꝺꝺit alicui ꝑles alapas ſimt̄.ꝺ q̄ ꝺixi ī.l.nūq̄ ꝑla.ꝺ.ꝺ ꝑ.ꝺlic. ℭ q̄ro aliqs ē accuſat⁹ ī vno libello ꝺ ꝑlib⁹ ꝺlictiſ an cuilibet ꝺlicto ſit attribuēꝺa ꝺiſticta ſūma ī ꝯꝺēnatōe:an ꝑ oīb⁹ vna ſūma.cy.pōit hāc.q.C. e.l.ſi ñ ꝯuiti.ī.xii.q.breuit̄ qcqꝺ ipē ꝺicat puto eē ꝟiſſimū ꝙ vtrūqꝫ ꝑt facer̄.h ꝑbat̄ exꝑſſe ī.l.i.§.i.j.q̄ ſē.ſine ap.re. ℭ ſo q̄ro ꝙ cū ꝑles iiurie eēnt ſit̄ fcē tm̄ vnā qs ē ꝑſecut⁹.poſtea vult ꝑſeq aliā an poſſit. ℞.ꝙ oēs iiurias ponet̄ cogit̄ ī vno libello.h ē faciēꝺū reo poſtulāte.ſꝫ ſi re⁹ nil ꝺiceret tē iuꝺiciū ꝑceꝺeret ī ꝺiuerſis libelliſ h poſſet petet̄.ar.ꝑ h.ꝺ.iuꝺi.ſol.l.ita.tñ.§.pe. Ex.§.ſeq.

ℭ Quid ſit vuln⁹ ꝛ an tumefactio ſit vulnus.

Re atrocē. ꝺr̄ h ī ſi.ſi vuln⁹ illatū ſit qꝺ ꝺicat̄ vulnuſ. ℞.vuln⁹ ꝺr̄ qñ ſit ſciſſura ſeu ſepatō ī corpe h ē tex.aꝺ lr̄aꝫ ī.l.ſi ſu⁹ ſuū.§.rupiſſe.ꝺ.aꝺ.l.acq.ſꝫ q̄ro qꝺ ſi fact⁹ ē tumor ſeu tumefactio utꝝ ꝺicat̄ uuln⁹. ℞.ſi qꝺē ſit tūor c⁹ cā ſit fcā ſciſſura ſeu ſepatio itrīſec⁹ lꝫ ñ appareat vr̄oꝫ ꝙ rūpat̄ qa fac̄ ſaniē tūc ēt ꝺr̄ vln⁹.ut.ꝺ.§. rupiſſe. Ex.§.ſequēti.

ℭ An ſcindere ueſtes ſit iniuria in corpus.

Ed ꝛ ē qꝺis. ℭ no.hūc tex.ꝙ qñ ſciꝺit̄ veſtimētū ꝺr̄ iiuria fieri ī corp⁹.ꝯ.ꝺ.ꝺ his q ꝺie.vł effu.l.i.§.h āt ꝟba.ſo.ī illo eꝺcō req̄rit̄ ꝙ ſit nocitū corpi qꝺ ñ ſit ſciſſis veſtimētis h āt ſuffic̄ iiuriā fieri corpi qꝺ ſit ſciſſis ueſtimētis.ꝺ h plene ꝺixi ī.l.licitatio.§.illicite.ꝺ.ꝺ publi. Ex.l.ſequenti.

ꝺāna.viꝺ cy.i.l.ſi vn⁹.§.ſi aſſ.j.e.ꝛ bal.l.l.ſi tibi.§.q̄ꝺā.ꝺ pac.ꝛ vtrū remiſ.poſſit ſieri abſñti viꝺ bal.i.l.ij.ī pe.col.C.ꝺ lib.ꝛ eo.lib.ꝛ ibi qꝺ ī ꝑte.ꝛ qualit̄ remittat̄ iiu. viꝺ bal.i.c.i.ꝺ al.ꝛ pl⁹ ꝺic̄ bal.no.ī.ꝺ.l.filio quē pat̄ ꝺ lib.ꝛ po.vꝫ ꝙ ſi aliqs ſalutauit inimicū ſuū ꝙ viꝺet̄ fcā recōciliatio.al.c.cū oēs.xiij.q.i.ꝛ viꝺ bal.i.l.i.ipī⁹.C.fa.her.itē ꝑ tactū palmarū:ut ē gl.quā ibi bñ pōꝺerat bal.aꝺ h i.l.i.ī ꝑn.ꝺ.ꝺ pac.ꝛ ibi ang.iꝺē ꝺicūt ſi fuerit ꝑbatū ꝙ biberūt ſimul.itē ꝑ ꝯfeſ.fcāꝫ facerꝺo.ꝛ remiſ.factā ī ſo.pe.viꝺet̄ remit.actio ſiur.ꝺ q̄ viꝺe io.an.ī ti.ꝺ iſtru.eꝺi.§.nē ꝟo aliqua.ꝛ ā. to.ꝺ bu.imo.ī c.ꝺ his ꝺ ac.ꝛ bal.in.l.ij.aꝺ ſil.ꝛ i.l.ij.C.ꝺ lib.ꝛ e.lib.viꝺe remiſſiue ꝺ aliis mōis remit.iiur.q̄ ꝺixi in.l.i.circa ꝑn.ꝺ.ꝺ pac.ꝛ aꝺ ꝑmū aꝺꝺe bar.i.l.ſi tibi §.q̄ꝺā ꝺ pac. ꝛ gl.iſti.e.§.ſi. quā al.i aūt.ſi ꝺicat̄.C.ꝺ te. i.v.col.ꝛ i.l.i. aꝺ ſi.C.cōia ꝺelega. f ℭ Hic tex.ꝛ facaꝺ no.i.l.i. ꝺ.e.ꝛ ꝑ qs act⁹ ꝑbet̄ pax.viꝺe i.l.athlete ꝺ.ꝺ ex.tu.ī ꝑnci.ꝛ gl.alle.ꝑ bar.ſeq̄t bal.ī l.iꝺ qꝺ paupib⁹ in.x.col.ꝺe epiſ.ꝛ cleri. g ℭ.§.ſi.iſti.e. ſſtū tex.al.bal. i aūt.ſi ꝺicat̄ i iij.col.C.ꝺ te. ꝛ i.l.i.aꝺ ſi.C. cōia ꝺe lega. h ℭ Remitt.rācorē.ꝛaꝺ bar. h aꝺꝺe bal.h no.ꝺiſtiguētē aut ē fcā ꝑlēa remiſ.ī ſo.pe. ꝛ cū iuramto ꝛ ꝑꝺeſt ī ſo.iuꝺi.qꝛ potuit ꝑſbit̄ ꝑ alio acgrere.ut ī.l.i. §.ſ⁹ publicū ꝛ quā ibi bar.ꝺ iu.ꝛ iur.ꝛ marie ī libe.iuxta no.ī gl.i.l.nō ſolū.§.libera. ꝺ lib.le.aut tātū rācor ē remiſ.ꝛ tē actio iiur.q̄ ꝺat̄ aꝺ penā itereē nō ꝺicit̄ remiſſa: aut ꝺubitam⁹ ꝛ tē ꝺicit̄ ꝙ in ꝺubio ſuffic̄ ꝙ alterū remittatur al.ꝺ ſ.vr. ꝑꝺi.ꝛ ibi bal.ī l.ſi mibi.ꝛ i.l. ſi ꝺom⁹.ꝛ aꝺ .q.bar.h viꝺe io.an ī aꝺꝺic. ſpec.ꝺ iſtru.eꝺic.§.nē aliq̄ ꝛ ꝑ lo.i.l.ij.aꝺ ſil.ꝛ ꝺic̄ bal.ī .l.i ipī⁹.C.faber.ꝙ ꝑ grata ſuitia ꝺicit̄ iiur.remiſſa.ꝛ iti viꝺ vtrum

ℭ Statutū loq̄ns ī faciēte an hēat locū in fieri faciente.

On ſolū. ℭ op.ꝙ ille q fec̄ māꝺato alteri⁹ ñ teneat̄:ut.l.liber hō.ꝺ.aꝺ.l.acq.ſo.ibi in pſōa q̄ hēbat neceſſe pere ꝛ ꝺlictū erat leue.ſtatiꝫ ꝺicā.j.i.§.ſi māꝺato. ℭ q̄ro utꝝ iſte q manꝺauit ꝑcuti aliquē teneat̄ iiuriaꝝ ex.l.cor.vł teneat̄ iniuriaꝝ ꝑtoria. gl.ꝺic̄ ꝙ teneat̄ ꝑtoria.qa ñ fac̄ ꝺirecte ſꝫ ꝑ ꝯñtiā:ut.l. lex cor.§.illꝺ.ꝺ.e. ℭ no.gl.ꝙ ſi ſtatutū loq̄t ꝺ faciēte nō porrigit̄ aꝺ fieri faciētē.qꝺā tñ repheꝺūt iſtā gl.ꝑ.l.ſꝫ ſi uni⁹.§.ſu⁹ me⁹.j.e.breuit̄ ci.tractat h ī.l.ñ eo min⁹.ī.v. .q.C.ꝺ acc.q̄tū aꝺ.q.ꝺico ꝙ iſta gl.ñ ꝺic̄ veꝝ:qa imo teneat̄.l.cor.ꝺirecta.nā ſi ꝟba.l.cor.reſpicis ſūt ſcripta ī rē ex ꝑte offēꝺētis.in ꝑſonā ex ꝑte offēſi.ſꝫ in eo ꝙ ꝺic̄ pulſatū ipſōalr̄ appet ꝙ ē ī rē ex ꝑte offēꝺētis:ut.l.aut q alr̄ .§.pe.ꝛ ſi.ꝺ.qꝺ ui aut clā.ꝛ.l.h ꝟba.j.ꝺ aꝺl.ſꝫ ex ꝑte iiuriāpaſſi ñ ꝯtiet̄ qꝺ patit̄ iiuriā ꝑ ꝯñtiā:ut.l.lex cor.§.illuꝺ.ꝺ.e.ꝺicā tñ ꝺe hoc pleni⁹.j.e.l.§.ſi māꝺato meo. Ex.§.ſequenti.

ℭ Si aliqs ī teſtō remiſit iiuriā ꝛ ꝯualuit ñ ꝑt illā ꝛuocare.ꝛ an ſit ꝑbata iiurie remiſſio ex eo ſolo ꝙ ille q ꝛcepit ſit ꝯfeſſ⁹ pctā ſacerꝺoti.ꝛ an cū eccl̄ia ꝛmittit rebellibus oēs iiurias cū pcō ꝙ ſi ꝺcetero ſilia attētabūt ꝙ ī eaſꝺeꝫ pēas reſciꝺiſſe itelligāt̄ an ualeat.

Iniuriaꝝ actō. ℭ op.ꝙ actō iiuriaꝝ ſit ex ꝺelicto ñ ex bono ꝛ eq⁹.iſti.ꝺ ob.q̄ ex ꝺlic.naſ.ī ꝑnc. ſo.ibi loq̄t ex ꝑte rei.nā cauſat̄ ex ꝺlicto ſꝫ ex ꝑte actoris ex bono ꝛ eq⁹.uel ꝺicas ꝙ ex ꝑte rei ē eqtaſ ꝙ ipē pūiat̄ ꝛ ꝑ h ꝺico ꝙ ī obligatōe ex ꝺlicto ieſt obligatō natural⁹ uł ē ꝺ iur̄ gētiū qꝺ appet qa ē ex bono ꝛ eq⁹:vt h viꝺes. ℭ op.f ꝙ ñ ſufficiat ꝛmiſſio patiētis tm̄:ſꝫ ꝛgrat̄ utriuſqꝫ ꝯſeſ⁹:ut.l.pōpōi⁹ ſcribit.ꝺ.ꝺ ne.ge.ſo.illꝺ qꝺ h ꝺr̄ ē ꝟꝝ ab ipo initō q⁹ tpe ſuffic̄ ꝺiſſimulatō ſola ñ reuocat̄ aꝺ aiūꝫ ex poſtfcō ꝟo req̄rit̄ ꝛmiſſio alr̄.ſ.cū ꝑñtia ꝑtis.ita no.iſti.e.circa ſi.uł alr̄ ſic̄ ex bono ꝛ eq⁹ iſta actio ē iꝺucta ita eaꝺē eqtate ſola ꝛmiſſiōe ꝛ ꝺiſſimulatōe ēt ſine ꝑtis ꝑñtia tollit̄ actō iiuriaꝝ ab initio uł ex poſtfcō.ita vr̄ uelle h tex.f ꝛ ꝑ h ꝺic̄ gl.ī.ꝺ.§.ſi.iſti.e.g ꝙ ſi aliqs ī teſtō ſuo remiſit iiuriā ꝛ poſtea ꝯualuerit ñ ꝑt ager̄ actōe iiuriaꝝ. ℭ q̄ro iur̄ h ego ꝯuēt⁹ actōe iiuriaꝝ facio aꝺ mei ꝺfēſionē talē poſitōꝫ ꝙ tu p⁹ illā iiuriā ꝛceptā fuiſti ꝯfeſſus tāq̄ fiꝺel̄ xpian⁹ pctā tua tu ꝯfiteriſ h an ex h ſit ꝑbata iiurie ꝛmiſſio.guil.ꝺ cu.tāgit ī.l.ſi tibi.§.q̄ꝺā.ꝺ.h pa. ꝟitas ē ꝙ ñ uł ꝛmiſſa actō iiuriaꝝ:qa ꝺ neceſſitate aꝺ ſalutē aīe ſue ñ tenet̄ ꝛmitter̄ actōꝫ iiuriaꝝ:ſꝫ bñ tenet̄ remitter̄ rācorē h quē hꝫ ī aīo aꝺ offēꝺēꝺū:ita ꝺic̄ guil.ego repi ī li⁹ ſniaꝝ ꝺr̄ ī orōe ꝺñica.ꝺimitte nob ꝺbita nr̄a ſic̄ ꝛ noſ ꝺimittim⁹ ꝺbitorib⁹ nr̄iſ ꝛc̄.ex h colligit̄ ꝙ ſic̄ mibi ñ ꝺimittit̄ niſi petā ita ñ teneor ꝺimitter̄ inīco meo niſi petat.tñ utꝝ h ſit ꝟꝝ uł ñ ñ affirmo.tñ ſi eēt veꝝ eēt ꝺet̄miatō ꝑꝺcē.q.qa ñ teneor tibi ꝛmitter̄ ſi a me nō petis. ℭ vltio iſte.§.fac̄ aꝺ.q.iſti offāles eccl̄ie ꝯſueuer̄t facer̄ pacta ꝛ ꝯuētōes cū rebellib⁹ ꝛꝺeūtib⁹ aꝺ obeꝺiētiā hoc mō.libam⁹ ꝛ ꝛmittim⁹ uob oīa ꝺlicta ꝛ oēs ſnias oēs penas ſpūales ꝛ tpales q̄s icurriſtis uſqꝫ ī ꝑñtē ꝺiē h acto ꝙ ſi ꝺ cetero ſilia attētabitis reiciꝺetis ī oēs iſtas ſnias. ℭ q̄ro an ualeat iſta aꝺiectio ut poſſint ī ꝺcās ſnias reiciꝺer̄:ꝛ uł ꝙ ñ.nā iſte obligatōes ex ꝺlicto bñ ꝑñt tolli pcō ſꝫ ñ ꝑñt ꝛuiuiſci pcō:ut h ꝛ.l.ſi un⁹.§.pact⁹ ne peteret.ꝺ.ꝺ pac.uiꝺi magnā.q.ꝺ hoc nō examino moꝺo.

Si māꝺato meo. ℭ Iſte.§.ē no.ꝛ ꝺiuiꝺit̄ ī ꝑtes q̄tuor.p⁹ loq̄t ī eo q māꝺauit exn̄eo ꝙ ꝺlictū cōmitteret ſo loq̄t ī ꝯꝺucēte.3⁹ ī māꝺāte ſbꝺitiſ ſibi ꝑſōis q̄rto loq̄t ī ꝑſuaꝺēte:ſa ibi ꝑcul⁹.3⁹ ibi.iꝺēqꝫ.q̄rta ibi. attilian⁹. ℭ op.ꝛ vr̄ ꝙ māꝺās nec ꝯꝺucēs teneat̄ qa rei turpis nllū ē māꝺatū ꝛ null⁹ ē ꝯct⁹:ut.l.ſi ꝟo ñ ꝛmūerāꝺi.§.rei turpis.ꝺ.mā.ꝛ.l.a reo.§.ſi.ꝺ.ꝺ fiꝺeiuſ.nullū eſt māꝺatū uł ꝯct⁹ ē null⁹ q̄tū aꝺ actōꝫ piēꝺā iter māꝺāteꝫ ꝛ māꝺatariū:ꝯꝺucētē ꝛ ꝯꝺuctū.ſꝫ q̄tū aꝺ actōꝫ piēꝺaꝫ ī c⁹ ꝑnitiē māꝺat̄ vł aliqs ꝯꝺuc̄ ſic:ut h. ℭ op.ī eo qꝺ ꝺi

ſufficiat remiſſio fcā v̄bis gn̄alib⁹. i ¶Iſti officiales. vid ag. i ſua. q. q̄ icipit exorta guerra. ꝛ bar. i ꝯſi. icipi. videt̃ maior frater minor. a ¶Si mā. meo. q̄ ſit d̄ria ꝛ vid bar. ſ. e. §. ſi. i ſi. q āt dicat̃ ꝯſiliarij ſocij vel aliter pticipes i d̄licto. vid i cle. i. d̄ pe. i gl. mag. ꝛ qd̄ h̄etur i. l. i. C. ſi rector puin. ꝛ pl⁹ d̄linqt mādās q̄ꝫ ꝯſules: vt dixit bal. i. l. i. i. ij. col. C. d̄ ſ. fu. ꝛ vid ad p̄dcā bal. i. l. ob hec v̄ba. ſ. d̄ iſa.

ꝛ add̄ qd̄ lꝫ qs n̄ teneat̃ parere i grauib⁹: tn̄ ſi paret mitt̄ pūit̃. ita dic̄ bal. no. ꝛ ſal. i l. ſer. p illū tex. C. ad. l. iul. d̄ vi. ꝛ vid ſin. ag. i. l. iij. §. i. q̄ qſq; iur. ꝛ ad maꝫ vid bal. in. l. i. C. q ac. n̄ poſ. i. viij. col. cū ſe. ꝛ dic̄ bal. in. l. ſi magnū. C. q ac. n̄ poſ. qd̄ vuln⁹ ē grauis offēſa. c ¶Qūo an vid bal. i. l. oēs populi d̄ iuſti. ꝛ iur. f ¶Debes ſcire. ꝛ no. q̄ ſēp opꝫ pbare mādatū uel ꝯſiliū p̄ceſſiſſe d̄lictū i tpe ut no. bal. i. l. i. C. d̄ ſ. fu.

b ¶Quid ſi aliqs. ſi aliqſ mādat nec ſecutū ē maleficiū an teneat̃. qd aūt ſi mādatari⁹ ſol⁹ attētauit an mādās teneat̃ vid bal. i. l. n̄ id min⁹ i vi. col. C. d̄ ac. ꝛ qd ſi exceſſit formā mā. ꝛ ad bar. ſi add̄ bar. i. l. ſi qs id qd̄. §. ſi. ꝛ ibi glo. ꝛ bar. ꝛ doc. de iu. o. iu. ꝛ bad de bal. i. l. i. in iij. col. d̄ ſ. fu. ꝛ qd i p̄uadē te. vid bar. ſ. e. §. fin. ADDE an teneat̃ mādās maleficiū q̄ n̄ ē ſecutū bal. ꝯſi. ccc xxiij. li. iiij.

c ¶Sꝫ q̄ro. q̄n̄ q̄ excuſat̃ rōe cāe ſi ē talis cā q̄ a iure fortiſ effectū lꝫ puniat̃. ut eſt tex. ꝛ bar. ibi. ꝛ oēs doc. i. l. iij. §. i. q̄ qſq; iur. ꝛ fac ad. q. de q̄ ibi ag. ꝛ faciūt h ad. q. an p̄cur. teneat̃ tā q̄ꝫ p̄ncipa. ad vſur. reſti. vid d̄ h alex. i. d. l. iij. §. i. q̄ qſq; iu. vbi plene d̄ oib⁹ alijs. ꝛ faciūt h ad. q. ſi ſtatu. pmittit alicui ſe vindicare an poſſit alij mādare ꝛ vid̄ q̄ n̄ p ea q̄ hēs h qd̄ videt̃ tenē bal. i l. ac. C. qd̄ me. cā. ꝛ i. c. i. §. ſi vo de pa. fur. ꝛ i. d. l. ad offi. i ſi. C. cō mūi. di. ꝛ i. l. ꝛ vi. d̄ iu. ꝛ iur. ꝛ i repe. l. i. C. vn̄ vi lꝫ bal. ꝯ̄ riū dixerit i. l. grach⁹ p illuꝫ tex. C. d̄ adul. p pe. d̄ acha. i repe. c. canonū ſtatuta d̄ ꝯſti. ad ſi. v̄. ꝛ h lꝫ iūgi p pau. de ca. i. l. ſi cū do te. §. trāſgredimur. ſo. ma. p lu. i. l. iij. §. ſi mari. ff. ad ſil.

cit d̄ filio d̄. l. li. hō. ſ. ad. l. ac. ſo. ibi i leuib⁹ h̄ i grauib⁹ dicā ſ. ¶Op. d̄r h̄ i ſi. al̄ nolēti. ꝯ̄i. l. i. §. pſuadet̃. ſ. d̄ ſ. cor. ſo. d̄n̄t qdā ſubaudi h̄ maxie. alij d̄n̄t ibi loqt̃ i d̄licto qd̄ ſola corruptōe aī ꝯmittit̃: h̄ i bis i qb⁹ reqrit̃ fcꝫ qd̄ ſatis plꝫ q̄tū ad. l. ꝯ̄ri. i. ſ. tn̄ plem⁹ dicā. ¶ Vēio ad mām. §. ꝛ p ei⁹ d̄clāratōe q̄ro q̄ ſit d̄ria īt mādātē ꝛ d̄ucētē ꝛ pſuadētē d̄ qb⁹ loqt̃ iſte. §. R. mādator d̄r ille q mādat d̄lictū ꝯmitti pp ſeipꝫ mādātē ꝛ ad ſatiſfactōeꝫ uolūtatis ſue nl̄la data pecūia. ꝯductor d̄r ille q h̄ fac̄ data pecūia. pſuaſor d̄r ille q pſuadet alicui pp ipꝫ cui fit pſuaſio. ꝛ iō n̄ curo qb⁹ v̄bis utat̃ ſiue mādo ſiue rogo ſiue qbuſcūq; v̄bis ſi h̄ ſit grā ei⁹ cui ſit mādatū ſeu pſuaſio. iſtō nō d̄r mādatū ſꝫ d̄r pſuaſio ꝯſiliū. ar. p h̄. l. ii. ſ. mā. h̄ pmiſſo q̄ro circa mādatū ſeu circa pſōaꝫ mādatoris qd ſi aliq⁹ mādat nec ſecutū ē maleficiū an teneat̃. ꝛ uit̃ q̄ n̄ ut. ſ. e. l. itē apō labeonē. §. ſi curauerit. ꝛ. ſ. d̄ ſ. ſi. l. ſepei ſi. ꝛ q ibi no. ꝛ. §. ope. iſti. d̄ ob. q̄ ex d̄lic. naſ. i ꝯ̄riū uit̃ q̄ ſic i. l. i. i pn̄. ſ. d̄ ex̄or. cri. breuit aut ē d̄lictū atrox ꝛ tūc ex ſolo mādato qs teneat̃ ut ex̄ordiarie pūiat̃: ut. ſ. d̄ ex̄or. cri. l. i. ſi ut pūiat̃ ex ipō d̄licto qd̄ mādat fieri. aut ē d̄lictū leue: ꝛ tūc n̄ teneat̃: ut. d. l. itē apō labeonē. §. ſi curauerit. ꝛ ibi p di. ¶ Sꝫ q̄ro q̄n̄ ē ſecutū d̄lictū an teneat̃ mādans. R. certū ē q̄ teneat̃ tā ipe q mādat q̄ ille q mādatū ſuſcipit: ut h̄: niſi ille q mādatū ſuſcipit excuſet̃. iſta āt excuſatio ꝯtigit q̄nꝫ rōe pſōe ei⁹ cui mādat̃ qa mādatari⁹ n̄ putabat d̄lictū. q̄nꝫ rōe mādātis cui d̄bebat obedirī. ¶Circa pmū dic aut illd̄ q̄ mādat̃ poterat eē ſimplr licitum ꝛ mādatari⁹ excuſat̃. v̄bi grā mādaui tibi: ut laborares i tali fūdo uel tali domo ſeu uinea q̄ tu putabas eē meā. certe excuſaris: ut no. i. l. i rē. ſ. tignū. ſ. de rei uē. q̄nꝫ illd̄ qd̄ mādat̃ n̄ ē licitū niſi certe pſōe ei⁹ priuilegio. utputa marit⁹ pt occidere adulterū uilē īuētū cū uxor. certe cū h̄ ſit ex puilegio ꝯceſſo pſōe n̄ pt h̄ mādat̃ alteri: niſi forte filiis ſuis: ut. l. grach⁹. C. d̄ adl. ¶Circa ſꝫ q̄n̄ mādatari⁹ p̄tēdit excuſatōꝫ: qa d̄bebat neceſſe pet. h̄ ē v̄z i leuib⁹ ſe cuſ i grauib⁹: ut. l. lib hō. ſ. ad. l. acq. ꝛ qd̄ ibi no. ꝛ. l. ſi ſ. uus. ſ. d̄ ac. ꝛ ob. ¶ Sꝫ grā h⁹ q̄ro q̄ dicūt̃ d̄licta leuia ꝛ grauia. qd lāguūt i. d. l. lib hō. ꝛ. l. auxiliū. §. i d̄lictis. ſ. de mio. ꝛ. ſ. d̄ accu. l. leuia. ꝛ d̄ re. iur. l. fer̄ i oib⁹. ꝛ. l. ad ea. e. ti. tu v̄o dic clari⁹ q̄ qdā ſūt d̄licta leuia: qdā grauia. qdā grauiora. qdā grauiſſima. leuia d̄licta ſūt illa i qb⁹ n̄ r̄qrit̃ dol⁹ ut dānū iuria datū: ut. d. l. lib hō. ꝛ ibi no. et. ſ. bac. e. l. i pn̄. ꝛ ibi gl. itē ē d̄lictū leue illd̄ i q⁹ reqrit̃ dolus tn̄ ꝯmittit̃ circa modicā rē ut furtū rei modice: ut. l. ad ea. ꝛ ibi no. ſ. d̄ re. iur. fac. l. ſi libt⁹. ſ. d̄ fur. ſ. d̄ pen̄. l. r̄ſpiciēdū. §. furta d̄oeſtica. ſūt ēt cr̄ia leuia d̄ qb⁹ pōit̃ exēplū. ſ. d̄ accu. l. leuia. qdā ſūt d̄licta grauia: ut cr̄ia puata ꝛ reqrūt dolū ꝛ magnū p̄iudiciū pariūt ꝛ meret̃ magnā penā ut furtū rei magne: ut. d. l. reſpiciēdū. §. furta. ꝛ. d. l. auxiliū. §. i d̄lictis. ſ. d̄ mio. ꝛ no. i. d. l. ad ea. ſ. d̄ re. iu. idē puto d̄ q̄libꝫ iuria q̄ ifert̃ i pſonā q̄ dicat̃ grauis. ut h̄. §. i eo q̄ dic̄ teneri filiū lꝫ obediat pr̄i ex q⁹ ſeqt̃ q̄ eſt maleficiū graue. p q⁹ fac̄ qa q̄libꝫ iuria pſonalis ē grauior q̄uis reali: ut. l. i ſuoꝝ. i. ſ. ſ. d̄ pēis. qdā ſūt delicta grauiora: ut d̄licta publica, p qb⁹ n̄ ipōit̃ pē a mortis. qdā ſūt d̄licta grauiſſima: ut d̄licta publica, p qb⁹ ipōit̃ pena mortis: ꝛ iſtis duob⁹ loqt̃ gl. i. d. l. auxiliū. §. i d̄lictis. ſ. d̄ mio. ¶Q̄ro dixi q̄ teneat̃ mādās ꝛ mādatari⁹. q̄ro an teneat̃ eadē. l. ꝛ an ſit idē d̄lictū utriuſq; d̄ h̄ tetigi. ſ. e. l. i pn̄. dicā i. l. ſꝫ ſi un⁹. §. fu⁹ me⁹. ſ. e. ¶ Q̄ro vn̄ orit̃ obligatio q̄ teneat̃ mādās an ex mādato an ex d̄licto poſtea ſubſecuto. ꝛ uit̃ q̄ ex mādato ad ſilitudinē ꝯtctuū: ut i toto ti. ſ. māda. ad idē i. l. i. §. pſuadet̃. ſ. d̄ ſ. cor. i ꝯ̄riū eſt v̄itas, p c⁹ d̄clāratōe d̄bes ſcit̃ q̄ nos n̄ loqmur h̄ d̄ obligatōe q̄ orit̃ iter mādātē ꝛ mādatariū q̄ nl̄la ē: ut dixi. ſ. i ꝯ̄riis. ꝛ ita titul⁹ mādati nihil ad ppoſitū. ſꝫ h̄ loqt̃ de obligatōe q̄ qs teneat̃ ei i c⁹ p̄niciē mādat̃: ut ſicuti cum mādo cū aliq⁹ ꝯ̄bi celebrato ꝯtctu illi obligor pp mādatū ē ex mādato⁹. ita h̄ obligor ex d̄licto pp mādatū n̄ ex mādato. h̄ tꝫ gl. i. d. l. i. §. pſuadet̃. ſ. d̄ ſ. cor. p quā apparꝫ r̄ſiō ad illū. §. idē tꝫ. iſti. d̄ ob. q̄ ex d̄lic. naſ. §. ope. h̄ pbat̃ l. ſi qs uxori. §. neqꝫ v̄bo. ſ. d̄ fur. ꝛ. l. q ſuo. §. i. ſ. e. ti. ubi appet q̄ tc̄ teneat̃ cū maleficiū ē ꝯmiſſū. ꝛ ex h̄ ſeqt̃ q̄ i accuſatōe d̄ꝫ pōi loc⁹ ꝛ tps ꝯmiſſi maleficij. nā loc⁹ ꝛ tps mādati pbat̃. ſ. ui bo. rap. l. p̄tor ait. §. h̄ autē edcō. et ēt iſpicit̃ loc⁹ ꝛ tps ꝯmiſſi d̄licti q⁹ ad penā d̄licti augēdā uł minuēdā: ut. d. §. ꝛ appet q̄ ibi d̄ꝫ puniri ubi d̄lictū ē ꝯmiſſū: ut dixi i. l. ſi ut ppoit̃. ſ. de fideiuſ. ¶Q̄ro qd ſi tibi mādaui: ut aliū mādares. an tu tenearis dixi i. l. i. §. icidit. ſ. ad turpil. ꝛ. l. aut q alr̄. §. pe. ſ. qd̄ ui aut clā. q̄ro mādaui tibi: ut tu d̄linqres ꝛ dūi p⁹ ea tu cōmiſiſti d̄lictū an ego teneor. i no. pōit iſtā q̄oнē ex̄ d̄ hōi. c. ad audiētiā. ꝛ dic̄ q̄ ſꝫ teneat̃ mādās niſi mādatū ſit reuocatū tacite uł expſſe: ut qa fec̄ pacē cū inimico ſuo uł parētela. ar. l. iiij. ſ. d̄ adim. le. ꝛ h̄ ſufficiāt circa mādatū ¶ Vēio ad ꝯductorē q̄ro utꝝ iter ꝯducētē ꝛ mādantē ſit aliq̄ d̄ria. R. p⁹ d̄ria ē q̄ a i ꝯductōe dat̃ pecūia. i mādato n̄. tn̄ q̄tū ad ei⁹ pſōnā i quā d̄liqt̃ nl̄la eſt d̄ria ſic dici m⁹ i mādato licito. ſi ego mādo tibi aliqd n̄ iteruenīēte mercede ē mādatū ꝛ actō mādati iter te ꝛ me. ſi iteruenerit pcīū ē locatō ꝛ ꝯductō ꝛ actō locati ꝛ ꝯducti iter te ꝛ me: ut. ſ. mā. l. i. ſꝫ q̄tū ad eū cū q⁹ ꝯ̄bit̃ cū q⁹ agit̃ nihil ad ppoſitū. eodē mō obligat̃ p unū ſic p aliū. ꝛ eodē mō acqrit̃ nob p unū ſic p aliū. ſ. d̄ pſcri. v̄. l. nāliſ. §. penul. uł ānpe. i h̄ tn̄ ē pl⁹: qa q̄n̄ aliqs fac̄ uł fieri fac̄ mediante pecūia d̄r d̄lictū magis atrox. ꝛ pp h̄ pēa poſſꝫ augeri ꝛ d̄ fcō uidem⁹ augeri i iſtos q i uulgari dicūt̃ aſaſſini. ar. ſ. d̄ pēis l. cicero. ꝛ. l. uēales. C. q̄n̄ puo. n̄ eſt ne. ꝛ uit̃ expſſū hodie ex̄ d̄ hōi. c. i. li. vi. vn̄ h̄ excepto oīa q̄ dixi. ſ. i mādāte ꝛ i mādatario itelligas r̄petita i ꝯducēte et ꝯducto. ¶V eiām⁹ ad pſuaſorē. ꝛ q̄ro utꝝ differat a mādatoř. certe ſic ut dixi i. i. q. nā pſuadet̃ ē pp ipꝫ cui fit pſuaſio. ¶ Q̄ro utꝝ i pſuadente debeam⁹ diſtiguere an ille cui fcā erat pſuaſio erat alr̄ factur⁹ uł n̄. gl. h̄ uit̃ teneat̃ q̄ n̄ dū ſubaudit h̄ maxie. idē i. l. ꝯſilij. ſ. d̄ re. iur. idē tꝫ di. i. c. null⁹ ex ꝯſilio. d̄ re. iur. li. vi. ꝯ̄. no. iſti. d̄ ob. q̄ ex delic. naſ. §. ope. ꝛ. ſ. d̄ ſ. cor. l. i. §. pſuadet̃. ꝛ. l. ſepe. i ſi. ſ. d̄ ſ. ſi. qd dicem⁹. qdā dicūt q̄ i maleficiis leuib⁹ d̄ꝫ diſtigui utꝝ erat alr̄ factur⁹ uł n̄. ꝛ ita loqt̃ h̄ tex̄. ꝛ gl. ſ. all. i grauib⁹ ſec⁹. ꝛ ita itelligit̃ dcꝫ di. ꝛ gl. h̄. hoc n̄ plꝫ qa h̄ loqt̃ i maleficiis grauib⁹. qd̄ apparet. qa iuſſus pr̄is n̄ excuſat filiū ꝛ ſi eſt nou⁹ iſte itellect⁹. alij dicunt aut loqmur i maleficiis q̄ ꝯmittunt̃ circa reꝫ: ut i furto. ꝛ tc̄ hꝫ locum dcā diſtictio erat alr̄ factur⁹ uł n̄ ꝛ ita loqūt̃ gl. ꝯ̄rie aut i maleficiis q̄ ꝯmittuntur circa pſonā: ꝛ iſta diſtictio nō hꝫ locuꝫ. ꝛ ita loqtur iſta gl. que uit̃ preſupponere hoc. uide gl. q̄ incipit alr̄ uolenti tc̄ ibi dum dicit. ut in furto. ꝛ ſic pſupponit q̄ i furto illa diſtictio ſit adhibenda

g ¶Nō ex mā. ꝛ ſic q̄litas q̄ ē i mādāte n̄ ē i mādata. p bal. i. l. nō iō min⁹. C. d̄ ac. ꝛ ibi qd i p̄ſtāte o. pē. ꝛ vid i. l. pē q opē. ſ. de furtis. qd̄ no. bar. in. l. v̄eru de parici.

h ¶Et tps cō. miſſi. add̄ q̄ di xi i. l. ſi vt ppo. nit̃. ſ. d̄ fidiuſ. ꝛ pe d̄ anch. in repe. c. poſtul. d̄ fo. ꝯpe. ꝛ in mā vid no. p bal. i. l. metū. i ſ. C. qd̄ me. cā.

i ¶Sēp teneat̃ pau. d̄ ca. in. l. ſaci. C. de te. dic̄ ꝯ̄riū ē benign⁹ ꝛ eq⁹ p l. vtilitatib⁹. d̄ ꝯſr. tu. vide l. ſi mādaſſē. ſ. mā. ꝛ ad h̄ fac̄ qd̄ i ſimili no. bar. i ciuili i. l. iij. §. vn̄ q̄rit̃ ſ. d̄ manu. i ꝯ̄riū videt̃ gl. i §. ope iſti. d̄ obli. q̄ ex ma. leſi. na. ꝛ in. l. i. §. pſuadere. d̄ ſer. corrup. ꝛ limita d̄lictū bar. vbi mādatū n̄ fuiſſet acceptatū ſꝫ bal. i. l. ſi litteras. ſ. ſi. C. man. vbi vid. ꝛ bal. i. l. ſi iō min⁹ in ſi. C. de accuſa.

k ¶Dicūt̃ aſaſſini. no. q̄ aſaſſinos. an āt ꝯ̄ eos poſſet agi ad pecuniā q̄ꝫ acceperūt. vid bal. in lectu. ꝛ pau. d̄ ca. i. l. i. §. ſi. ff. d̄ co p quē fec. er. ꝛ ibi alex. ꝛ vid i. l. cido. ſ. de pe. ꝛ q dicat̃ aſaſſi. vltra bar. h̄ vid archi. ꝛ pau. d̄ an. ꝛ do. i. c. i. d̄ ho. i vi. ꝛ alb. in ſuo di ctio. i. v̄. aſſaſ. ꝛ vid ag. i. l. q ſepul. C. de ſe. vio. ꝛ aliqd d̄ aſſaſ. vide per bal. i. l. i. §. h̄ v̄ ba. qd̄ qſq; iu. ADDE aſſaſſinus qs dicat̃

i. l. i. §. ſi. i addi. d̄ op. no. nū. no. ſ. add̄ ēt i pmis q̄ p̄uitis occiſorib⁹ teneat̃ mādās ſꝫ bal. i. l. ij. ad ſi. C. q̄ ap. ꝛ no. q̄ bal. i. l. i. i. iij. col. C. d̄ ſ. fug. dic̄ q̄ i quadā iqſitione iniq̄ ꝯtinebat̃ q̄ famul⁹ mādauerat d̄no ꝛc̄. fuit mā̄ifeſta falſitas ꝯphēſa. ꝛ idez dic̄ i ſimilib⁹: vt qd̄ fili⁹ patri ꝛc̄. ꝛ an mādata. cui ſuit mādatū vt i fūdo mādātiſ q erat ꝛc̄. alicui⁹ alteri⁹ excuſet̃. vid bal. i. l. ſi iō min⁹ i pn̄. C. d̄ accu. ꝛ vid cū i. q. ſua ac cuſat⁹ d̄ vi turbatia. ꝛ add̄ qd̄ dic̄ ag. i. l. liberoꝝ. §. excuſat̃. ſ. d̄ iſa. q̄ ſi ptās mādat ſec̄: vt executor fac̄ qd̄ no. dy. i reg. ſi qs mā. i vi. i ꝯ̄riū fac̄ qd̄ no. ino. i. c. paſto. i v̄ bo iuſtā d̄ ꝯſle. ꝛ no. i. c. cū i iure. e. t. ꝛ i. l. ſi qs vro. ſ. ſi fugiti. ſ. d̄ fur. ꝛ iſtiſad de q̄ dixi. i. l. ſi ſciēte. ſ. d̄ pari. d ¶Qūo q̄ dicat̃ d̄licta leuia ꝛ q̄ grauia. ad de q̄ dixi. ſ. e. l. p̄tor. §. p̄terea p⁹ bar. ꝛ q̄ no. bar. i. d. l. leuia. ꝛ d̄ graui. vid i. l. iij. C. d̄ epiſ. au. ꝛ ſꝫ io. an. i. c. ſedes d̄ reſcrip. ꝛ i. c. at ſi clerici d̄ iud. ꝛ i gl. i. l. ad ea d̄ re. iu.

bal. ꝯſi. lxxxij. uol. iij. l ¶Quero vtꝝ. ꝛ dic̄ bal. in. l. i. i. ij. col. C. de ſ. fu. q̄ magis deliqt mādās q̄ꝫ ꝯſules. ꝛ d̄ pſuaſore inſtitore: hortatore: auctore. ꝛ fautore vi de pulchre bal. in. l. ob h̄ v̄ba. de infa. ꝛ in. l. cū qs de dolo. ꝛ de ſuggerēte vide tex. in. l. i. §. ſi curatorē. ꝛ ibi bal. in ſūmario. ſ. de magiſt. ꝯue. m ¶Debeam⁹ diſtinguere. vide bal. in. l. data opa in. xxiij. col. C. q accuſ. ꝛ ibi qd in dubio pſumat̃. ꝛ in l. i. C. de ſer. fu. ꝛ uide bar. i. l. ſi. ciuſdē ti. ubi limitat. n ¶Alias factur⁹. ꝛ qualiter cogno. poſ. an māda. eēt alias factur⁹ ſeu nō. vide. ſ. in ult. apoſt. in ſi. hui⁹. q. ſup. v̄. nō erat factur⁹. ꝛ vide bal. in. l. metū. C. qd̄ me. cā. vbi dic̄ q̄ ſi mādatari⁹ fuiſſet alias factur⁹ ſi tn̄ mādatari⁹ fec̄ noie mādātis teneat̃ alle. c. cū qs de ſe. excōi. li. vj. ꝛ uide bal. in. d. l. ob h̄ v̄ba. C. de infa. ꝛ uide ſal. in. l. i. C. de rap. uirgi. i. v̄. q̄ro an pſuadēs uide qd̄ dixi i. l. i. q opē i ſi. magne apoſt. ſ. de fur. ꝛ uide inno. in. c. q̄rela. d̄ elec. i gl. ſubtract⁹. ADDE q̄n̄ qs aliter erat facturus q̄ poſui in. l. i. C. de ſer. fugit

a ℂ Ego tenerem.ſed aduertēdum eſt:q꞉ ꝯ opi.dy.et bar.videtur multū obſtare ille ſing.tex.in.§.ope.et ibi glo.tenet ꝯ bar.iſti.de obli.que ex de lic.naſ.ſed opi.bar.videtur ſeq Jo.de ligna.in.c.mulieres.extra de ſen.ex cō.quā ēt retulit mateſolanus in ſuis no.dictis.no.lxxvi.plene ēt i.d.l.i.de rap.virgi.

in alijs nō:ita videtur ſentire glo.ego tenerem[a] īdiſtincte opi.dy.ꝙ iſta diſtinctio ſit alias facturus vel nō hēat locum:iſtud ꝓbaẜ.j.ad turpil.l.i.§.īcidit:ibi aūt qui iſtigat ⁊c̄.⁊.j.de adul.l.hec verba:ibi pſuaſit ⁊c̄. Preterea pſuadere ⁊ dare cōſilium eſt opē prebere:ut.l.q ſeruo.ver.plus pompo.ſ.de fur.ſed i preſtāte opē abſqȝ dubio nō adhibeẜ diſtinctio p̄dicta ergo ⁊c̄.p̄dicta vera qn̄ pſuadeẜ illud[b] qđ cadit i delictū.ſi uero pſuaſio ſiue ꝯſilium fieret circa aliud qđ in delictum nō cadit tūc adhibeẜ illa diſtinctio.aut fecit dolo aut n̄: ⁊ an alias erat facturus uel nō:ut.l.ſi eū ſciret.ſ.de dolo.⁊.ſ.mā.l.ij.in ſi.⁊.l.ſi remunerādi.§.ſi tibi[c].ſ.mā.iſta aūt diſtinctio an erat alias facturus vel nō:nō hȝ locuȝ in mādatore:qa ꝓ certo p̄ſupponiẜ ꝙ nō erat facturus niſi gr̄a mādantis[d]:ut.ſ.dixi. ℂ Quero an puniaẜ.e.l.faciens ⁊ pſuadēs ſeu dans cōſilium.dicam.j.e.l.ſed ⁊ ſi vnus.§.ſeruus meus. ℂ Quero q̄re iſta pſuaſio ⁊ iſtud cōſiliuȝ nō poſſint reuocari[e].uidete mandatuȝ ſola volūtate ⁊ ꝓhibitiōe reuocaẜ:qa eſt veriſimile cū gr̄a mei facias ꝙ ſtatim ceſſabis cū ꝓhibeo:ſed pſuaſio ⁊ cōſilium ſit gr̄a tui:⁊ ideo ſi ex meo ꝯſilio ⁊ ex mea pſuaſione ſolū ꝯcepiſti hoc facere:oportet ꝙ tibi pſuadeā cōtrarium[f] ꝙ ſim certus te mutaſſe ꝓpoſitū.alias debeo denūciare ei in cuius pſonam dȝ maleficiū cōmitti ꝙ ſe cuſtodiat ne offendaẜ:ita tenet Inno.in.c.ad audientiaȝ.ex̄ de homi. ℂ Quero utrū aliqua dr̄ia ſit iter perſuaſionē cōſilium iſtigationē ⁊ iſtructionē: ⁊ ſi.certe nō.oīs.n.actus q ſit v̄bis tm̄ ſit gr̄a facientis nō gr̄a cōſulētis:ſeu inſtruentis pōt dici cōſilium:ut ꝓbaẜ.ſ.de fur.l.in furti.§.cōſilium:ſȝ qn̄ ꝑuenit ad actū:tunc dr̄ qs preſtare opē ⁊ auxilium:ut.d.l.in furti.§.ope.⁊ ibi plene dixi de ope ⁊ de auxilio.p̄dicta uera qn̄ tractaẜ de ali

b ℂ Perſuadetur illud. Quod ſi dixi famulo meo ꝙ talis fuit mihi iniuriatus nū quā redeas domum niſi aliqd ſentiā: iſte famulus iterfeẜ iniuriantem an ꝑ hoc videar mandaſſe vide bar.in.l.ſi quis mibi bona.§.ſȝ qd ſi mādauit.de acqr.here.

c ℂ Si tibi. vide tex.et bal.in.l.i.de eo per queȝ fac.erit

d ℂ Niſi gratia mandantis.vn̄ ſi fuiſſet alias facturus videretur ⁊ diceretur pſuadere:et ꝓbatur ipſuȝ alias facturus ſi minat[o] fuerit ſe tale qd facturuȝ an̄ mandatū:uide q̄ dixi in.l.metuȝ.C.qđ me.cau.⁊ quō cognoſcaẜ an eſſet alias facturus:vel nō:vide ange.i.l.i.ſ.de eo ꝑ quem ſcm̄ erit.bal.i.l.data opera.in.xxiii.col.C.q accuſa.nō poſ.et in.d.l.metum:et uide.ſ.in apoſtil.in prece.col.

e ℂ Poſſint reuocari.qualiter pſuaſio cōſiliū et mandatū poſſint reuocari.et adde glo.in.c.cum qs.de ſen.excō.li.vi.et no.ꝑ pe.de ancha.in cle.i.de renū.et qđ no.in.l.i.in ſi.de ꝯben.ēp.et pe.de ancha.in.d.cle.i.ſequitur opi.bar.hic et inno.in.d.c.ad audiētiā:et uide in.c.mulieres.de ſen.excō.et bal.in.l.nō ideo minus.C.de accu.q̄ no.ēt an ſi mādatarius executus eſt mandatū poſt multū tēpus itelligatur deliqſſe vigore mandati:et an tale mandatū poſſit reuocari.et ſe remittit ad inno.in.d.c.ad audientiā:et ad bal.hic et in.l.mandatū.C.man.ad ſi.et in.l.ob hec uerba C.de iſa.et uide bal.in auc.ſed nouo iure.C.de ſer.fugi.et qd ſi aliquis inſtigat ut ꝑcutiatur clericus an ꝑcuſſione ſecuta teneatur ex canone ſi qs ſuadēte.xvii.q.iiii.bal.an.⁊ cy.⁊ Jmo.in.l.qd ergo.de leg.i.tenet ꝙ ſic.adde que no.bar.ſ.e.l.ver.quero unde oritur ⁊c̄.

f ℂ Perſuadeā ꝯtrium. Aduerte tn̄ ſm bal.in.l.nō ideo minus.C.de accuſa.ꝙ nō debeo ſibi denunciare pſonam que debet ipm offendere rōne ſcandali.⁊ bal.idem dicit in.l.mandatū.ad ſi.C.manda.et adde bar.in.l.ſi pecuniam.§.ſi ſeruus.de condi.ob cām.

g ℂ Quanq̄ȝ.quero ſtatuto. Si ſtatuto cauetur ꝙ q non ſoluit collectas nō audiatur ſi alicui denegatur audientia in ciuilibus ⁊ in criminalibus videẜ denegata inq̄ſitio iudici:qđ eſt ꝑpetuo no.et adde qđ no.in.l.i.in prin.ſ.ad trebel.idem qđ Bar.hic tenēt doc.i.l.i.ſ.de his q ſūt ſui uel alie.iur.per glo.ibi in uer.reqritur.⁊ ibi quoad cōmodum ⁊c̄.⁊ ꝓbatur in.l.dām.C.de iniur.nō ob.ꝙ q̄ſqȝ ꝑmittur iudici inq̄ſitio in caſibus in qbus nō competit actio:vt patet ex rōne.l.q̄relam.C.de fal.q꞉ pōt dici ꝙ illud ex poſtfacto nō euenit:ſed ab origine:⁊ ita tranſeunt doc.in.d.l.i.⁊ ita ponunt doc.in.d.l.queſitum.de in ius vo.⁊ Bar.poſt glo.in.l.i.C.ſi tutor nō geſſerit:ſed ꝯ hanc doctrinam uidetur facere tex.in.c.ad noſtram.el.ii.de iureiuran.quem in propoſito allegant doc.in.d.l.de pupillo.§.ſi.et ibi dixi poſt Bar.ſ.de ope.no.nunci. Item limita hoc dcm̄ vt per Ange.in.l.iuriſgentium.§.ſi paciſcar.de pac. Item ꝯ Bar.videtur tenere Jaco.bu.in.l.qui adulterium.C.de adul.⁊ Ange.in.l.ſi vacātia.C.de bo.vacan.li.x.Sali.in.l.ea quidem.C.de accuſa.ubi diſtinguitur per Bar.facit quod ipſe no.in.d.l.querelam.C.de fal.⁊ ꝯ Bar.uidetur glo.expreſſe in.l.falſi.⁊ ibi Bal.C.de fal.⁊ in.l.i.C.de calū.⁊ in.l.i.C qui accuſa.nō poſ.per Bal.in.l.i.in.iii.col.C.ſi a non compe.iudi.plene per Ange.in.d.l.ſi vacantia.in ulti.q.⁊ dixit Bal.in.c.i.in prin.in ti.hic incipiunt conſtitu.reg.ꝙ lȝ bānitus non poſſet audiri:tamē ꝯ cū poſſet inquiri de delicto per eum cōmiſſo:ut no.in.l.i.C.ſi tutor nō geſſe.⁊ facit quod no.bal.in.l.nō dubium.C.de legi.ſm Jaco.de bel.in.q.icipien.ſtatuto caueẜ:

quo puniēdo de maleficio cōmiſſo mādato uel pſuaſione p̄cedēte.ſed ſi tractareẜ de puniēda ipſa pſuaſione:tūc diſtinctiones ⁊ opi.p̄dicte n̄ hn̄t locum:ſed ſimpliciter punireẜ:ut.ſ.de ſeruo corrupto.l.i.§.pſuadere.

Ex.§.ſequenti.

ℂ Stāte ſtatuto ꝙ bānitus nō audiaẜ ciuiliter nec criminaliter:an ſi ſit percuſſus iudex poſſit īquirere.

Quanquā. Quero ſtatuto[g] cauetur ꝙ q nō ſoluerit collectā nō audiaẜ neqȝ in ciuili:neqȝ i criminali: mō cōtingit ꝙ nō ſoluēs collectā fuit ꝑcuſſus:de q̄ ꝑcuſſione iudex īqrit.querit vtrū poſſit:qđ vr̄:qa ſtatutū denegat ſibi audiētiam[h] nō aūt denegat iudici qn inquirat.arg.pro hoc.l.i.§.vſqȝ adeo.ſ.e. Jn cōtrarium uidetur caſus hic.nam ſi nō pōt ipſe cōqueri nec reſpublica conqueri pōt: ⁊ ita diſputando determinauit Ja.bu.

i **Iniuriarum.**

Is qui iure. No.ꝙ id quod ſit ex p̄cepto iudicis nō cadit in actionem iniuriarum.

Idem labeo. No.hunc tex.⁊c̄. ℂ Op.ſ.e.l.§.ſi qs ꝑ iniuriā. So.ibi loqtur de pte q̄ ꝓcurat aīo iniuriādi:ut aliqs uoceẜ ad tribunal iudicis: uel aliter ibi ꝯſtabat ꝙ iudex ibi faciebat aīo iniuriandi in dubio nō p̄ſumiẜ.vn̄ dȝ cōueniri actiōe in ſcm̄ ex q̄ſi maleficio nō actione iniuriarum.

Ex.§.ſequenti.

ℂ Veneti ex lōga cōſuetudine habēt iuriſditionem in mari. Et turbato in iuriſditione cōpetit īterdictum vti poſſidetis.

Si quis. [i] Hoc.dicūt ꝙ ꝑ violētia turbatiua nō ē ꝓdita aliq̄ accu

qui dicit ꝙ ſi adulteriuȝ cōmittaẜ in uxorem illius talis non ſoluētis collectas hoc n̄ obſtante poterit inquiri ⁊ talis remiſſio pene i caſu iſto nō poteſt fieri per pactum:vt i.l.tranſigere.C.de tranſ.ergo nec ꝑ ſtatutū imo etiam ſi ſtatutum diceret bānitum poſſe impune offendi n̄ poſſet offendi ꝑ moduȝ adulterii.ꝑ tex.in autē.de leno.§.i.⁊ rō ē: quia ex hoc nō tā tum iniuriatur maritus ſed conſanguinei ⁊ reſpublica: ut.l.i.§.vſqȝ adeo.⁊ in.l.ii.cū ibi no.ſ.eo.vnde cum inquiſitio ſiat ob vindictā publicam.§.ſi delinquentes.in autē.de mā.prin.⁊ ꝓꝑ iniuriā factā reipubli.ut in.l.licitatio.in.§.quod illicite.ſ.de publi.poterit inquiri ⁊ puniri:⁊ ſi diceretur:ergo idē eſſet in quolibet maleficio:quod eſt abſurdum:⁊ ꝯ mētem ſtatuti. Rn̄.ꝙ ſpāle eſt in adulterio.d.autē.de leno.§.i.⁊ uide bar.in cōſi.incipi.a dn̄o cy.de ca.ſancti petri.⁊ cum bar.hic tranſit Ange.quādo ſtatutum faceret delictum ipunibile.ſecus ſi ſolum remoueret bānitum querelando ꝑ glo.in.l.q̄relam.in glo.mag.C.de fal.⁊ uide bal.in.l.cum mulier in vl.car.ſol.ma.ꝑ Pe.de ancha.in.c.nulli.de accu.ubi tranſit cū bar.hic. ADDE ꝙ opi.bar.ſequtus ē Ro.cōſilio.cexiiii.icipiente. Venerabilis limitans niſi talis fuerit percuſſus ante tempus ſolu.ſiende de collectis ⁊ effectus fuerit malpagus tēpore quo iudex debebat inquirere:q꞉ iam ius erat acqſitum ſiſco qđ malpagi negligentia tolli non pōt.allegat bal.in.d.l.cum mulier:⁊ ibi uide aliquas remiſſ.ultra hic poſitas:⁊ ꝯ bar.eſt glo.quā ſequitur panoꝛ.de eius dicto faciens mētioneȝ in.c.nulli epiſcopoꝝ extra de accuſa.q꞉ ex dilecto acquiritur ius priuato:⁊ reipublice lȝ priuatus nō poſſit agere ꝓ hoc alle.ꝙ idem bar.no.in.l.iter oēs.§.recte.ſ.de fur.alle.ēt ꝙ uoluit glo.in.c.i.de iudi.li.vi.ꝙ iudex ex officio ſuo debeat repellere ꝓcuratorem in criminali:lȝ alias parte nō opponente ualeat iudicium.

h ℂ Audientiam.fa.quod no.Bar.in.l.tranſigere.C.de tranſ.⁊.in.l.iter omnes.§.recte.ſ.de fur.⁊ Bal.in.l.ſi quis in hoc genus.C.de epiſco.⁊ cle.⁊ latius per Bal.in.l.nō dubium.in ul.q.C.de leg.⁊ Bal.in.l.i.§.ꝯſilius.ſ.ne quis eum qui in ius uo.⁊ Bar.in.l.queſitum.de in ius uo.⁊ in.l.i.§.quod aūt.de alcato tenet idem quod hic:uide alex.in.d.l.queſitum.ſ.de in ius uo.ubi uideas oīno.⁊ ad hoc an ſtatutum denegans audientiam in ciuilibus uideatur denegare inq̄ſitionem iudici.adde q̄ no.in.l.i.in prin.ſ.ad trebel.

i Iniuriarum.§.ſi qs.ꝓ intellectu iſtius.§.eſt no.ꝙ ꝑ uiolētia turbatiua nō eſt ꝓdita actio publica:⁊ uide in.l.item apud.in.§.ſi qs bona.j.e.ſed ꝙ turbās dicitur maleficiū cōmittere qn̄ dolo: uel lata culpa.fa.no.bal.in.l.ſi.C.ſi.reg.⁊ ꝙ ciuiliter puniatur.alle.l.ſeruus nō in oībus.ff.de accu.⁊ ꝙ iniuriam faciēs dicatur cōmittere maleficiū:habes in.l.ſed ſi unius.§.qdam.j.e.⁊ bal.in autē.ſacramēta in ul.col.C.ſi aduer.uē.tractat multū no.bal.in.l.ſi qs i tantā.C.vn̄ ui.q dicit ꝙ ſtatutū uolēs ꝙ de maleficiis nō cognoſcatur iter cōiunctas pſonas dȝ itelligi de maleficiis cōmiſſis circa pſonas nō circa res:ut in uiolētia poſſeſ

ſionis ꝛ in furto.quod no.ꝛ ꝙ pro vi turbatiua ſit prodita actio publica tenet Bal.in.l.momentanee.C.unde ui.ꝛ ſic ꝯ Bar.hic Bar.in.l.extat .ſ.quod me.cau.in pe.col.tenet idem qḋ hic.ꝛ idem Ange.ꝛ Imo.in.l. cum filius.§.i.in prin.de ver.ob.ꝛ ſic remanet magis cõis opi.ꝙ pro vi turbatiua nõ eſt prodita accuſatio de vi publica cuius eſt alia pena q̃ȝ in actione iniuriarum:ut i .l. qui dolo in fi. cuȝ ibi no.j.ad.l.iulia.de vi.iũcta.l. fi.j.e. ſi quis autẽ uellet tenere opi. bal.i .d.l.momẽtanee.poſſet alle.tex.in.l. hoc iure.in prin.de reg.iur. vbi uide Bar. plene ꝛ ꝑ Bal.in.q.inci.ac cuſatus ḋ vi turbatiua.

ſatio publica.ita dicit Ja.de are.j. de reg.iur.l. hoc iure.ſed actio iniuriaꝝ ciuilis ꝛ ẽt criminalis:vt hic. ¶ Ultimo in.l.ſane ſi maris. No.pro venetis q dicunt ex lõga cõſuetudine ſe hr̃e iuriſditionem in mari eoꝝ[a]. No.ẽt ꝙ qñ aliqs turbatur in iuribus ꝛ iuriſditionibus ſuis ꝯpetit ſibi iterdcm̃ vti poſſ.ut hic expreſſe dr̃ in tex.

Ex.l.ſequenti.

¶ De admenatione.

i **Tem apud.**

Si quis pulſatus. Nota. hic ḋ admenatione[b] qḋ tene mẽti:quia neſcirẽ forte tibi dare cõcordantiã.dr̃ hic vtili iniuriaꝝ. Quero qua actione pretoria vel ciuili.glo.que ẽ hic dicit p̃toria.certe p̃toria tenef directa.vñ deberet exponi vtili.i.efficaci.vel dic.ꝑprie ꝙ tenef vtili ex.l.cornelia:q̃ ptinet ad oẽm iniuriaȝ manu factaȝ:ut.l.lex cornelia.§.apparet.ſm Ja.de are.

Ex.§.ſequenti.

¶ Stãte ſtatuto ꝙ ꝑ quolibet ꝟbo iniurioſo qs puniatur certa pena: qualiter intelligatur verbum:ꝛ qualiter iniurioſum: ibi. Pro hui⁹. Et an inter blaſphemare ꝛ maledicere ſit dr̃a: ibi. Quero. Et an blaſphemia ſit ꝟbum iniurioſuȝ: vide in fi.

Ait pretor. No.hic ꝙ lȝ ſit ꝟborũ pluralitas tñ vnam vociferationẽ ꝛ vnum cõuiciũ facit:ſicut multa verba faciũt vnam ſtipulationẽ:vt.l.ticia.in fi.ſ.de ver.ob.ita dicit Ja.de are.ꝛ ꝑ hoc dicit ipſe qñ aliqs dat plures alapas ſimul debemus aduertere qualiter ſtatutũ loquaf:vt recitaui tibi in.l. nunq̃ plura.ſ.de priua.delic. ¶ Pro huius declaratione pone dicit ſtatutum[c] ꝙ ꝑ quolibet ꝟbo iniurioſo qs puniaf in certa quãtitate q̃liter intelligaf ꝟbum:ꝛ q̃liter intelligaf iniurioſum. Ad primum dico ꝙ ꝟbum intelligit vna oro ſignificatiua.hic eſt caſus ꝛ.ſ.e.l.i.§.ꝟbiſ.ꝛ ideo puto ꝙ ſi illa oratio idem ſignificãs pluries repetaf ꝙ vnũ ꝟbum ſit:ut.ſ.de teſta.l. unũ.ꝛ.l. cum filius[d].§.euȝ.ſ.de le.ij.ꝛ.C.de teſta.l.teſtã. ſed ſi ſunt diuerſe orones ſignificantes diuerſa tũc dñr plura ꝟba iniurioſa:uel ſi eſſet una oro cõtinens plura tendẽtia ad diuerſos effectuſ:ut .d.l.ticia.§.fi.de uer.obli.ꝛ.l.pluribus.in prin. .e.ti. Idem puto qñcũqȝ apponaf vnũ nomen tm̃ ſignificatiuũ:vt nomẽ meretrix vel latro:certe dȝ itelligi tu es:vt.l.i.ſ.de here.iſti.ꝛ.l. ꝟbuȝ volo.C.de fideiuſ.ſed ſi in orone apponeref aliqua dictio ad q̃lificationẽ alteri⁹ nõ credo ꝙ faciat ꝟbum iniurioſuȝ[e].vtputa dico ꝙ iterfeciſti aliquẽ ꝑditorie. Uideamus qd ſit ꝟbuȝ iniurioſum[f]. Rñdeo qñcũqȝ tibi reipropꝰo aliqḋ maleficium ꝑ te cõmiſſum vel aliqḋ crimẽ cõmiſſum ꝑ te:ut probaf in.l.i.in fi.ſ.de obſeq. patro.pſ. Idem ſi tibi reimpropaf aliqua iniuria in te uel in tuos cõmiſſa:vt.l.ſi inimicitie.ſ.de his q.ut i di.ꝛ ibi no.et hoc puto veꝝ ſiue exprimaf maleficium ſeu iniuria:ſiue in genere dicaȝ latro homicida fur ꝛ ſimilia:ut no.in.l.iij.in prin.ſ.de libe.ꝛ poſthu.ꝛ iḋ puto ꝙ ſi dr̃ tibi tu mẽtiris[f] qḋ eſt ꝟbum iniurioſum:qa tibi reimproperat maleficiũ.an tñ hic ſit diſtinguenduȝ an illud qḋ iproperaf ſit uerum uel nõ.dicã.j.e.l.eum q nocẽtem.in prin. ¶ Quero utrũ iter blaſphemare ꝛ maledicere ſit aliqua differẽtia[g]. Rñ. ꝑut iſta ꝟba referunf ad deum uel ad ſanctos dei oẽ maledictuȝ de his eſt blaſphemia:ut ꝑbatur extra de cleri.male.c.i.ꝛ in euangelio qñ princeps ſacerdotum ſcidit ueſtimẽta ſua ꝛ dicit.audiuiſtis blaſphemiam:qa filiũ dei ſe dicit:ſed ꝑut iſta ꝟba referunf ad hoĩes in vſu cõi. maledicere ẽ dicere aliqd mali de preterito uel p̃ſenti: blaſphemare eſt optare aliqd maluȝ in futuro: ꝛ iſte eſt uſus cõis loquẽdi. ¶ Sȝ quero vtrum blaſphemia eſt ꝟbum iniurioſuȝ:ꝛ puto ꝙ ſic.primo qa dr̃ cõtra bonos mores ciuitatis ut hic. Item ꝑpter hunc tex.qui dicit ad iſamiam uel ad inuidiam alicuius ſpectaret.in eo ꝙ dicit ad iſamiam loquitur de eo qui dicit malum de preſenti uel de preterito ſed in eo ꝙ dicit ad inuidiaȝ loquitur de eo qui optat malum in futuro ꝑpter inuidiam quam ei habet.

Ex.§.ſequenti.

Statutũ puniens faciẽtem iſultum ad domum qualiter itelligaf. Et valeat citatio facta ad ſtationem ſi debet fieri ad domum.

Conuitium. Dicitur hic ad domuȝ. ¶ Quero qualiter itelligatur ad domum:certe nõ debes itelligere ꝙ domum itrauerit:qa tunc tenef.l.cor. nõ actione pretoria:ut.l.lex cornelia.ſ.e. ſȝ ſufficit ꝙ uenerit iuxta domuȝ. Et ꝑ hoc dicit Ja. de are.ꝙ ſtatuta q̃ dicũt de faciẽte[h] iſultũad domum verificãtur in eo qui uenerit in pertinẽtijs domus:ut.ſ.quod vi aut clam.l.ſi uitẽ.§. q ad ianuam.ꝛ facit.l.qui filium.§.i.ſ.ad trebel.glo. tñ alibi uidetur dicere ꝙ illud ſit ad domum qḋ ſit ꝑpe per.v.pedes:ut no.in.l.qdaȝ iberus.de ſer.vr.pre.facit ad hoc.ſ.que ſint pertinẽtie domus.l.ul.ſ.fi.regũ.decretiſte tñ habent unũ decretum quo cõtinetur ꝙ de circũſtãtijs eccleſie ſũt.xxx.pedes circum circa eccleſiam. ¶ Uenio ad fi.§.in eo ꝙ dicit de ſtatione.facit ꝙ ualeat citatio ad ſtationem cuius cõtrarium tibi dixi i .l.lex cornelia.§.ſi tñ.ſ.eo.rõ quare citatio ẽ facienda ad domum in qua habitat:quia eſt uerimile ꝙ ibi ſit familia que ei referat que rõ ceſ-

a ¶ In mari coruȝ. ſed an in mari poſſint iponi paſſagia: uide bal. in .l.pe. in pe. colũ. C. de nau.fe. ꝛ ange.in.l.fi.ſ. de vſu. ꝛ io. de pla.i.l.diligenter .C. de aquedu. li.x.

b Tem apud admenatione. uide oino ange.hic ꝛ ange.de are.in tractatu male.in ver.ad menauit.dicit Imo. in .l. his ꝟbis .§.illa.inſti.de here.iſti. q̃ȝ per ſtatutum puniẽs maledicentẽ deuȝ ꝛ ſi qs ex cõi uſu loquendi proferat uerba in deſpectuȝ dei: tñ punitur:quia talis uſus dicitur abuſus.

c ¶ Ait pretor. dicit ſtatutum. No. de ſtatutis punientibus ꝟba iniurioſa.ꝛ per barto.in.l.nũq̃ȝ plura.in pe.col.ſ.de priua.delic. ꝛ Bar.in.l. ſi qñ.C.de bo.uacã.li.x.ꝛ ange.in.l.ſi nõ cõuicii.C.de iniur.

d ¶ Uerbũ iniurioſum.uide bar.in cõſi.incipi.in cã uertẽte inter dñȝ nicolaũ ꝛ ſarã eius filiã.ꝛ ad hic ꝑ bar.dicta adde alberi.in ſimili in.ii.parte ſtatutoꝝ.v.q.ꝛ que hẽs in.l.ſi familia.ſ.de iuriſ.om.iudi.

e ¶ Uerbum iniurioſum.ꝛ uide aliqua ꝟba iniurioſa ꝑ tex.ꝛ ibi bar.in.l. .iii.ſ.de li.ꝛ poſthu.ꝛ in.l.turpia.in prin.de lega.i.ꝛ uide oino Azo.in ſũma.C.de infa.in.i.col.ubi dicit ꝙ ſi dixi te nõ eſſe de legitimo matrimonio natũ uel calũniatorem ꝙ dicor te infamare infamia facti.l. obligatione.C.de infa.ꝛ uide qd ſit diffamare.in.d.l.turpia.de le.i.in prin.

ADDE an iniuria que ſit ꝑ ſcripturã dicatur ꝟbalis Ro.cclxxviii.ꝛ an inculpans aliquem de eo ꝙ nõ eſt uerũ.ſ.ꝙ portauerit aliquas merces ſi bonas teneaf acti.iiuriarũ ꝑ eũdẽ cõſilio.xcvii.ꝛ an ſi qs aliquẽ citari fecerit tanq̃ȝ ceſſantem ꝛ fugitiuum cũ nõ ſit teneatur ac.iniuriarum ꝑ eũdeȝ cõſilio.ccviii.Et uitans aliquem tanq̃ȝ excõicatum:q de plurib⁹ fuerat ligatus doceat vnã ſniam abſo. nõ põt ab ipſo reputato excõicato. conueniri ac.iniuriarum vt ꝑ eũdem cõſilio.cclxxxvii.

f ¶ Tu mẽtiris.ꝛ ſi ſit dcm̃ ſaluo honore tuo:ut dixit bar.in.l.ſi qs extraneus.in ꝑn.ſ.de acquihere.ſed qd ſi dicatur tu dicis falſuȝ: an ſit uerbũ iniurioſum.fali.ꝙ nõ. in .l.de tutela.de in integ.reſti. mi. et ibi limitaui hoc niſi dixerim tu mẽtiris:q: puus mihi dixiſti quod eram homicida: ut no.bar.i .l.q̃ oia uer.ſed ſi aduerſarius.de ꝑcura.ſ.

ADDE ꝙ dicere tu mẽtiris non eſt iniuria qñ ille q dicit facit ad defenſionem innocẽtie ſue ita uoluit Bal.cõſilio .xlv.tertio libro.

g ¶ Aliqua differentia. quid ſit blaſphemare:uide que dixi poſt bar.i.l.turpia.de lega.i.ang. in .l.his ꝟbis.de here. iſti.ꝛ uide.xxiiii..q.v.c. q capit.ꝛ de cle.mal.c.i.ꝛ.ii.ꝛ do. bal. in .l.ii.C.ḋ recredi.q dicit ꝙ faciẽs iuramenta ſcelerata dicif blaſphemare:ꝛ uide eũdem in.l.ignorãtia ad fi.C. de criſtel. ꝛ adde qḋ Bal.no.in ꝯſi.incip.in xpi noie amen. an dicatur maledicere :uel blaſphamare ille q dicit: maledito ſia dio uel a deſpecto ḋ dio ꝛ uide ꝙ ſic ꝑ tex. i auc.ut nõ luxu.ꝯ naturaȝ:ꝛ in.c.ii.de maledic.ꝛ in.l.i.C.ſi qs ipera.male.ꝛ.xxv.diſtinctio.in.c. qualis.ꝯtrium uidetur ex cõi uſu loquẽdi:q: ſunt iſta uerba potius iniurioſa q̃ȝ maledica.ar.ſ.de here.inſti.l.quotiens.§.ſi qs nomẽ:ſm intellectuȝ ange.nõ ergo ois cõtumelia eſt blaſphemia uel maledictio: maxime ſm cõem uſum loquẽdi iſtius patrie bononiẽſis in iſtis ſermonibus ſceleratis:ꝛ uide Imo.in.d.l.his ꝟbis.§.i.Que aũt ſit pena ꝑcutientis imaginem dei aut ſanctoꝝ:aut ſcindentis imaginẽ ligni:uide tex.in.c.ii.§.certum.de of.ordi.li.vi.ꝛ Cy.ẽt in.l.qſqs.C.ad.l.iul.maieſt.plenius in.l.ſenatuſcõſulto.j.de ſiccar.ꝛ etiam puniri poſſit pena mortis. Que autẽ ſit pena blaſphemantis deum:uide de clerico ꝑcuſſore in.c.ſtatuim⁹.ꝛ.xxii. q.i.ſi quis per capillum:uide que dixi in.l.damni infecti:ubi uideas:ſ. de dam.infec.

b ¶ Cõuitium.faciente inſultum ; Quis

dicaꝛ facere inſultum ad domum: vide Ja.de are.bar.⁊ Bal.in.l.cetera .§.hoc ſenatus de le.i.⁊ ibi poſt bar.dixi.

a ¶ Si qs virgines.vberat clericum.q pcutit clericum nõ incedenté in habitu nõ tenetur. Jdem tenet dy.in.l.gerit.de acq.her. Et pdicã vera niſi pcutiens ſciuiſſet eũ fuiſſe clericum: qꝛ in penis ꝑponderat culpã: vt in.l.ſi fruct⁹ ⁊ i.l.q dcñ .§.ſi.ff.ad.l. acql. Sed qd ſi verberauit portã tem habituz ⁊ tonſuram tñ ñ erat clericus vtꝝ teneaꝛ. dy.ubi .ſ.tenet q ſi ar.l.ſi.ð crimi.expi. here.⁊.l.cuz q .§.ſi iniuria .j.e.⁊ iõ diciꝛ in.c.i.q.buſ mo.feu.amit. ⁊ ibi bal.poſt gl. q ſi qs iſultat dñz quẽ neſcit eẽ dominũ ſuũ nõ ꝑdit feuduz ſuũ niſi eſſet ignorantia craſſa ⁊ ſupina: qꝛ paria ſũt ſcire: uel ſcire debere .l.quod te.ſi cer.pe.idem dicit ibi gl. q ſi cõcubuit cuz vxore dñi ſui neſciens eã vxorem q nõ ꝑdit feudum. Jtem q cognoſcẽs monialem neſciens eã monialẽ nõ punitur tanq̃ ð ſtupro monialis. quaz glo.tene mẽti ſm̃ bal.et facit.l. ſi qs ignorãs .ſ. loca.⁊.j. de adul.l.pe. et qõ dixi ibi: ⁊ quod dixi de ſer.fugi.i .l.qcunq: ⁊ adde no.i.l. .i.ſ.ð legi.⁊ qõ no.bal.i .l.nemo.ſ.ð in ius vo. ⁊ ꝑ bal.in.l. ſi qs ſi dicaz i ſi.v. col.C. de epi.⁊ cle. ⁊ cum bar. cõcordat ẽt Bal. in.l. ſi qua ꝑ calũniam.in prin. vbi oĩo uide .C.de epiſ.⁊ cle.⁊ q habitus faciat ꝑſumptionez tenet ẽt bal. in.l. directil C.de manu. teſt.⁊ ad iſtã materiã: vide Jo. an. i regula cum qs.in meren

ria.⁊ qualiter ꝓbeꝛ vgitas: uel ſi vginitas: uide ab.i.c.ꝓpoſuiſti.de ꝓba. ⁊ uide ho.glo.xxxiii.q.v.q inſtituit patrẽ puelle ad ꝓbandũ vginitatẽ: vt in.c.hec imago.q dicit q ſi prima nocte repta ſint linteamina ſanguinolẽta ꝓbatur virgo: ⁊ ibi ẽ alia rõ in v.ſeq.q dicit ſi nõ fuerint repta ſãguinolẽta nõ pſumitur vgo.dic vt ibi ⁊c.

b ¶.§.ſi qs bona. no. q.x. in aũt ꝑ violẽta turbatiua ⁊ ablatiua agi poſſit iniuriaruz: vide in .l.q pendẽtẽ .ſ.de ac.ẽp. ⁊ no.q ex ui expulſiua pt agi iniuriaꝝ vt i.l. vulgaris.in.§.qui furtis .ſ. de fur. ⁊ nota. bal.in.l.ſi qſ a ſe in.ii.no. .C.ad.l. iul. de vi vbi videas ea que dicta ſunt.

c ¶ Si qs ſic fecit. vbum video. facit ad no.ꝑ barto. in ſimili de teſte.in.l. .i.in prin. ð no.ope. nũ.

d ¶ Si quis ſeruo.vl.gl. op. Adde qõ no.bal. in.l. .i. in ſi.ſ.e. in.§. idez ſi liberũ.⁊ q i iuria fcã famulo vel paſtori itelligatur fcã dño tenet glo. et bal.in.l.ſi qſ homicidij .C.de accu. quid aũt de iniuria fcã ſocio itineris. Bal.i.l. qm̃.C. de teſti.videꝛ vel le q ſocius poſſet agere ſi iniuriã reuocauit ad aĩum. alleg. hanc.l.⁊ no. ꝑ bar.i.l.iii. .§.ſi tutoꝛ.ð ſuſpec.tu.ſ.

e Ed ſi vniuſ agit i virtute. vide quod no. bar.i.l. ſi gẽmã.ſ. arbo. fur.ceſa. ibi quero qd.

ſat in ſtatione: ſed hic ſiue cõuitium fiat ei in domo: ſiue ad ſtationem: eadem rõ eſt: quia nõ debet ei denunciari.

Cui non ſine. ¶ No.q ſi cõuitium nõ ſit certe perſone nõ puniꝛ. Cõtra in.l.lex cornelia.§.ſi.ſ.e.ſo.ibi in famoſo libello hic in ꝯuitio.puto tamẽ q ſi appareret q diceret de aliquo lz nõ exꝑmeret: vel diceret de aliquo ⁊ intelligeret de alio ⁊ hoc appareret puniretꝛ: vt.d.l.lex cor.§.ſi.ſ.eo.

Si curauerit quis. ¶ Nota.q ex ſolo mandato nõ ſecuto effectu quis nõ tenetur: quod eſt vex in leuioribus.ſecus in grauioribus: ut.l.i.j.de extraor.cri.dixi in.l. nõ ſolum .§.ſi mãdato meo.ſ.eo. ¶ Ultimo vide glo.q̃ icipit non ſufficit.ibi.l.iij.§.ſufficit.ſed ibi in q̃ſi cõtractu: hic in delicto.item ibi.j.ti.i.ſed hic in delicto leui: ibi in atroci: ut.ſ.dixi.

Ex.§.ſequenti.

¶ An verberans clericuz in habitu laicali ſit excõicatus.

Si quis uirgineſ. Talis qs eſſe preſumitur in quali habitu reperitur.h.d.facit iſta.l q ille qui verberat clericum[a] quem credit laicuz qa vadit in habitu laicali q nõ teneꝛ.⁊ no.in.l. ſi ignorans.ſ.loca.⁊ eſt tex.qui allegat hanc.l. extra de ſen.excõ.c.in audientia.

Aliud eſt. ¶ No.tex.ibi.aſſidua eniz frequentia ⁊c̃.

Hoc edictum. ¶ No.tex.ibi ea enim que notabiliter ⁊c̃.

Ex.§.ſequenti.

¶ Propoſitio libelli in quo cõtinetur delictũ alicuius eſt infamare.

Si quis libello. No.q qñ tu ꝓponis libellum cõtra aliquem in quo cõtineꝛ delictum alicuius ꝓpoſitio libelli eſt infamare eũ.tene mẽti.

Jdem ait. No.q iniuria q̃ ſit officiali: vt officiali põt vindicari ꝑ ſeipum.tetigi in.l.lex cornelia.in prin.ſ.eo. vide ibi.

Ex.§.ſequenti.

¶ Pro uiolẽtia ablatiua: vel turbatiua competit actio iniuriarum: ⁊ in ea venit reſtitutio.

Si quis bona. No.q ꝑ[b] violẽtia ablatiua vel ẽt turbatiua põt agi actione iniuriaꝝ: ita ẽt vidiſtis in.l.iniuriaꝝ.§.ſi qs.ſ.e. Jtem aduerte cuz iſta iniuria de qua loqtur hic habeat cãm manẽtem cum ſemp detines rem meã mihi facis iniuriam venit in actione iniuriaꝝ reſtitutio rei per quãdam cõſciam: quia debet ab iniuria deſiſtere ſicut in interdicto retinende poſſeſſionis per quãdam cõſequentiam venit reſtitutio: ut no.i .l.clam poſſidere.§.qui ad nundinas.⁊.l. naturaliter.§.nihil.ſ.de acqui.poſ.⁊ no.per Jnno. extra de ſen.excõ.c.contingit.

Ex.§.ſequenti.

¶ Uerbum video põt referri ad oculum intellectus: ⁊ an iudex de omni iniuria ingrere poſſit.

Si quis ſic fecit. No. verbuz video[c] referri ad oculum intellectus: ſic.l.ſi ticio ⁊ mihi.de lega.ij.⁊.l.videamus in prin.ſ.de vſuris.⁊.l.videamus.ſ.de in litem.iuran. cum ſi.⁊.ſ de acquiren.poſſeſ.l.antepe.circa ſi. Jtem no. diſtinctionem huius.§.aut quis verberatur in iniuriam dñi aut in iniuriam ꝓpriam. Jtem allegant qdam hunc.§.q iudex põt de omni iniuria inquirere ⁊ ꝑ officium ſuum: vt hic.ibi inulta a pretore relinqui ⁊c̃.⁊.j.§.ꝓxi.⁊ dr ibi iudicem debere inquirere.tu dic circa hoc vt dixi i.l.ij.§.ſi publico.j.de adul.

Ex.§.ſequenti.

¶ An in actione iniuriarum habeatur rõ dãni.

Si quis ſeruo. Oppo.⁊ videꝛ q in actiõe iniuriaꝝ habeaꝛ rõ dãni: vt.l.qui ſeruum.ſ.de ac.⁊ obli.ſo.iſta itelligitur ſm̃ illam. ¶ Jtez op. de .l.ſi colonus.ſ.ar.fur.ce.ſo.vt ibi. Jtem op. de .l.dñm.C.e.ſo.dicũt qdam q ibi loqtur in actione.l. acquil.hic iniuriaꝝ. ⁊ ſic eſt ſimplex relatio.alij dicunt q loqtur ibi in actione iniuriaruz in qua dãnum venit ſcðario quod glo. reꝑhendit: quia tũc agendo vna repelleretꝛ alia.mihi videtur q in actiõe iniuriaꝝ habeatur rõ dãni tñ diuerſimode q̃ in actione.l. acquilie. nam ſi iniuria habet actum manentem habeꝛ rõ dãni: qa alias non põt deſiſti ab iniuria: vt dixi.ſ.e.l.§.ſi ꝑ iniuriam. Jtem ſi nõ habet cãm manẽtez põt haberi rõ dãni per quãdam cõſequẽtiam. nam cum hec actio deꝛ ad extimationem iniurie: hoc eſt ad id ꝓ quãto quis nollet eſſe paſſus talem iniuriam.in hoc põt cõſiderari dãnum videlz intrinſecum vt debilitatio ſeruit ⁊ expenſe facte i curando ſeruum. ſed in actione.l. acquil. venit etiam plus quia veniũt dãna extrinſeca: vt ſi hereditatem amiſit: vt.l.inde neratius.§. idez iul. .ſ.ad.l.acquil.⁊.ſ.de cõdi.fur.l.cum dicatur: ⁊ ideo lz ſit actuz actione iniuriaꝝ põt agi.l. acql. in eo quod plus eſt.⁊ ſi eſt actum.l. acquil. põt agi iniuriarum in eo quod plus eſt: vt.l. qui ſeruum.ſ.de ac.⁊ ob.vbi eſt caſus. ¶ Ultimo glo. oppo.[d] de.l.illud.de acqui.hered.vbi eligendo vnum ius videꝛ alij renunciare.ſo. ibi ſunt iura prorſus cõtraria hic diuerſa.

Jtem ſi liberum. Quero qd ſi fuit facta iniuria procuratori uel geſtori negociorũ meorum uel familiari meo libero: an competat actio iniuriaꝝ. Roſ.tangit hoc in libellis ſuis. Cy. tãgit in.l.ſi nõ cõuitij.in.iij.q.C.e.⁊ Jnno.in.c.dilecti.extra de ap.⁊ in.c.cõtingit.ex̃ de ſen.excõ.

Si ſeruum. ¶ Op.inſti.e.§.ſi cõi. glo.ponit plures ſolu. ſolutio vera eſt.aut ſit ad ſigillationem dñoruz: ⁊ loquiꝛ.l.ꝯtraria.aut ñ ſit ad ſigillatiõez dñoꝝ ⁊ loquitur hic.facit ad id qõ dicaz in.l.i.§. ſi ad plures.j.de ſepul.vio.

e **Ed ſi unius.**

Ex.§.ſequenti.

¶ An qui mandat aliquid fieri ſecuto facto dicatur vere facere: ibi. Quero. Et an mandãtis ⁊ facientis idem ſit delictum numero. Et an q mandat teneatur vt principalis: vel ut preſtans opem: uide in ſi.

Seruus meus. Op.dr hic in ſi.q agitur de

a ℭ Neceſſitate ciuili.no.ad titulū.ꝟ.ad.l.acquil.ꝛ vide hic que no.per Ange.ꝛ qꝺ no.bar.in.l.i.§.diuus.de ſiccar.

b ℭ De neceſſitate imperauit. Adde no.p Bar.in.l.iii.§.ſi pcura.qꝺ qſ qꝫ iur.ꝛ in.l.ſi is q.p emptore.in.xiii.col.ꝟ.de vſuca.ꝛ bal.in.l.i.in vlti.col.C.de ſen.ꝛ bal.in dicta.l.iii.§.ſi pcur.qꝺ qſqꝫ iur.ꝛ bal.in.l.nō iō minus.C.ꝺ accuſa. in.vii.q.ꝛ vide oi no bar.in.l.diuuſ.§.ſcribere.de fal.ꝛ vide bal.i.l.ſi familia in aliquibuſ lectu.ꝟ.ꝺ iuriſdi.om.iu.ꝛ Ange.hic ꝛ bal.bal.in dicta.l.iii.§.ſi pcur.ꝛ ibi ange.ꝛ pau.de ca.ꝛ dicit Bal.p illuꝫ tex.in autē.eo.decurſuꝫ C.de donante nup.ꝙ illud dicitur fieri in pſona mea qꝺ fit meo noīe

c ℭ Dn̄s puniſ.limita tn̄ hoc eſſe uex niſi lex vel ſtatutū diceret qcūqꝫ p ſe ſeu pſonaliter oppoſuerit ꝛc. quia tunc non cōpꝛehenditur faciēs p alium.glo.eſt no.in cle.i.in ꝟ.publice de vita ꝛ hone.cle.ꝛ no.bal.i.c.ſi qs dixerit.in ti.ſi ꝺ feu.fue.cōtrouer.inter dona.ꝛ agna.ꝛ bal.in.c.i.in ſi.prin.in ti.q.buſ mo.feu.amit.ꝛ in.c.i.§.iniuria.de pa.iura.fir.ꝛ p bar.i.l.p hāc.C.de ero.mili.anno.li.xii.bene faē tex.in.l.i.§.ne aūt.i ꝟ.ſuis manibuſ.C.de cadu.tol.p hoc facit quod no.io.an.i.c.ſicut dignum.de homi.vbi dicit ꝙ ſi ſtatutū punit homicidiuꝫ factuꝫ manib⁹ ſuis nō punitur mādans bene faē tex.de pe.di.i.in.c.periculoſe.ꝛ dicit bar.in.l.quē admodū.C.de agri.ꝛ cē ſi.li.xi.ꝙ ſtatuta punientia facienteꝫ delictū hn̄t locū i mādāte vigoꝛe extēſiōis ne delictū remaneat īpunitū. ADDE ꝙ ſtante ſtatuto ꝙ homicida decapitetur ita ꝙ ſtatim moriaſ ꝙ mandans non decapitabitur:ita cōſuluit bal.cōſilio iii.tertio.li. Mediolani vbi eſt tale ſtatutum.

dāno dato.cōtra in actiōe iniuriaꝝ nō venit dāni extimatio:vt.l.item apud labeo.§.ſi qs ſeruo.ꝟ.e.ſo.itellige hic i fine ꝙ agiſ.l.acql. ℭ Ultio ſcias ꝙ qdaꝫ dicūt ꝙ hic eſt caſus ꝯtra glo.quē habuiſtis in.l.nō ſolū.in pn̄.ꝟ.e.vbi dicit ꝙ ille q fieri facit non teneſ cornelia:ſed teneſ p̄toria qꝺ videſ cōtra hanc.l.in eo ꝙ dicit ꝙ agiſ iquātum iudici videbiſ.ꝛ ſic ē ex.l.cor.vt.l.cōſti.i ſi.j.e.ſi eniꝫ agereſ pretoria agereſ inquātū pars extimaret.ut no.in.l.iniuriaꝝ.j.e. ꝟitas ē ꝙ hic agiſ pretoria.qꝺ apparet:qa hic agit dn̄s nō in iuriaꝫ paſſus in ſe:ut.l.lex cor.§.illud.ꝟ.e.ad id quod dſ ꝙ tunc deberet agi inquātū pars extimaret.dicā.j.e.l.iniuriaꝝ. ¶ Quero circa hāc.l.vtꝝ ille q mandat aliqd fieri ſecuto facto dicaſ ipſe vere facere vel dicaſ facere iterp̄tatiue:videtur ꝙ vere faciat:ſicut ille q aliquē pcutit cū pila vel ſagitta vere pcutit:vt.l.item mela.in prin.ꝟ.ad.l.acql.qꝺ apparet qa teneſ directa.l.acql.vt ibi.ita eadem rōne ille qui te p aliū pcutit vere percutit.p hoc vſ tex.ꝟ.de vi ꝛ vi ar.l.i.§.qꝺ igiſ.ibi ceterum:ſi iuſſit ipſe vi deiecit ꝛc.lꝫ gl.videaſ illum tex.deſtruere.p hoc.ꝟ.de manu.vindic.l.pſ in ſi.ibi ceteꝝ ipſe manumittit.p hoc in.l.ſi qs id qꝺ circa ſi.ꝟ.de iur.om.iu.expreſſe eſt de ſen.excō.c.mulieres. In cōtrariuꝫ facit.ꝟ.de vi ꝛ vi ar.l.i.§.deieciſſe.ibi facere uidetur.ꝛ.l.ſi pſ.ꝟ.de his que in frau.cre.ꝛ ibi no.exp̄ſſum.ꝟ.ad.l.acql.l.item ſi obſtetrix.in prin.ꝛ.§.i.vbi ille qui p aliū facit nō dſ facere ſed dſ cām prebere. Quid dicemus.iſtam materiā alias tetigi in repetitione.l.ſi is qui.p emptore.ꝟ.de vſuca.in.q.illa de fictione trāſlatiua de pſona ad pſonā.imo tn̄ latius ꝛ itelligibilius dico.qdaꝫ ſunt actus q nō poſſunt expediri per inſtr̄m ſeparatuꝫ ab ipſo corpore:vt adulteriū:tunc q p alium facit ipſe ꝟe n̄ facit.ꝛ hoc uoluit dicere glo.in.d.l.i.§.quoti.ꝟ.de vi ꝛ vi ar.C.de cad.tol.l.i.§.ne aūt.interp̄tatiue bene pōt cōmitti p aliuꝫ:ut ibi dixi.idem dico in falſo teſtimonio.cum.n.requirat actum pſone teſtificātis nō pōt pprie cōmitti p alium eadē rōne.q̄dam ſunt facta q̄ poſſunt explicari p inſtr̄m ſeparatū a corpore:ut pcuſſio homicidiū ꝛ ſi.q̄ poſſunt ppetrari ſagitta uel lapide emiſſo.ꝛ hic aduerte.qn̄qꝫ illud iſtr̄m quo mediāte talis actus ppetraſ agit de neceſſitate nec pōt nō agere:ꝛ tūc q facit mediāte tali iſtr̄o uere facit.ita loquiſ.l.item mela.in prin.ꝟ.ad.l.acql.qn̄qꝫ illud inſtr̄m quo mediāte ppetratur actus agit in ꝟtute libertatis ſue:ut ſi mādo homini hn̄ti intellectū pcutias uel occidas talem:tūc ille libere occidit merito ipē ꝟe facit:ſꝫ ego q mādo dicor p̄bere cām:qa mandatū meū nō eſt cā neceſſaria illius actus.ita loqtur.d.l.item ſi obſtetrix.ꝛ multe alie.ll.ꝟ.ad.l.acql.mō ad ppoſitū qn̄ ego mādo tibi aliqd qꝺ poſſit ſuſceptum mandatū:tu hēs neceſſe facere neceſſitate ciuili:quia es obligatus ad hoc:utputa ſi mādatur tibi aliqd qꝺ eſt honeſtū:uel ſi dn̄s mandat ſeruo aliquid qꝺ nō cadet i graue delictū:ꝛ tūc ille uere facit cuius mādato fit.qn̄qꝫ inſtr̄ꝫ quo mediante agit de neceſſitate agit.dico neceſſitate ciuili[a]:hic eſt caſus in.l.pater i ſi.ꝟ.de manu.vindi.ꝛ.ꝟ.qꝺ quiſqꝫ iur.l.iij.§.ſi pcurator.lꝫ.n.ꝟba illius edicti loquātur in pſonam qꝺ quiſqꝫ iur.ſtatuerit ꝛc.tn̄ habet locum in eo qui ipetrauit per pcuratorē.cum.n.mandatū de īpetrando ſit licitum ille pcurator de neceſſitate[b] īpetrauit:ꝛ ſic dn̄s uere īpetrauit:ꝛ eſt caſus.ꝟ.de admi.tu.l.ita aūt.§.geſſiſſe.p hoc dicebaꝫ in.q.de facto.aſſiſij ſtatutū dicebat ſi qs pduxerit exceptionē aliquā cōtra inſtr̄m cōfeſſionatū:nec pbauerit puniaſ in tm̄.mō quidā pduxit exceptiōeꝫ cōtra inſtr̄m p pcuratorē habentē mandatū ad hoc nec pbauit.dico ꝙ ex ꝟbis ſtatuti dn̄s punitur[c]:qa uere dn̄s pduxit:qa pcurator tāꝙ iſtrumētum hoc fecit de neceſſitate.ſ.ciuili:nec tunc debet īſpici utrū uerba ſtatuti loquātur in pſonam uel in rē:ſed ſi mandatū nō eſſet licitū:ꝛ iō ille p quē qs fecit:nō fecit hoc de neceſſitate nature:qa liberꝝ habet arbitriuꝫ:nec ex neceſſitate legali:qa rei turpis nullum eſt mandatū:tūc ille q mādat nō facit uere ſed īterpretatiue:ita loqtur.l.i.§.deieciſſe.de vi ꝛ vi ar.ꝛ.ꝟ.de his que i frau.cre.l.ſi pſ.ꝛ.d.l.ſi obſtetrix.ꝟ.ad.l.acql.ꝛ oēs.ll.que hoc dicūt debēt itelligi ſm modū p̄dictum.Nō ob.c.mulieres.extra de ſen.excom.ubi dicit ꝙ uere facit.dicūt qdam canoniſte vere facit.ſ.quātum ad peccatū.uult dicere qa canoniſte magis cōſiderāt aīum ꝙ actum ſed nos magis actum ꝙ aīum:ut no.p Dy.in.c.peccatum.extra de regu.iu.li.vi.ꝛ ideo q̄tū ad peccatū mortale in foro cōſcientie ille uere facit:quia cōſiſtit in aīo.ſed reſpectu actus quē nos īſpicimus uere nō facit. ¶ Quero utrum[d] mādantis ꝛ faciētis ſit idem delictū numero.iſtā.q.cōſuluit dy.ꝛ determinauit ꝙ ſic.Cy.refert in.l.non eo min⁹.C.de accuſa.ꝛ p.l.i.C.ſi re.uel accu.mor.fu.mihi vſ dicendū ꝙ iſta.q.pōt cōſiderari.primo ſic utrū ſit idem delictū hoc eſt utrum ex eo dē delicto teneaſ mādans ꝛ faciens.ꝛ dico faciens imediate fieri faciens pp mandatū:ut dixi.ꝟ.e.l.nō ſolum.§.ſi mādato.ſcꝺo modo pōt intelligi utꝝ ſit idē delictū numero hoc eſt utꝝ ſit eadē obligatio:ꝛ ad hoc rn̄.ꝙ n̄.nā tot ſunt obligationes quot ſunt pſone delinquentiū:ut.l.ſi plures.j.e.ꝛ.l.ſi id qꝺ.§.ſi.cuꝫ.l.ſe.ꝟ.de iu.om.iu.cū ſi.tertio pōt itelligi utꝝ ſit idem delictuꝫ.hoc eſt utꝝ eadē accuſatione:uel actione puniātur.ꝛ hic eſt aduertendū.aut loqmur in caſibus in qbus ille q mādat fieri uere facit:ꝛ tunc ſine dubio eadē.l.puniſ nō attento utꝝ ꝟba ſint ſcripta in rē uel in pſonam.aut loqmur in caſib⁹ in qbus ille q mādat fieri nō facit uere:ꝛ tūc diſtingue.aut uerba ſunt ſcripta in rem aut in pſonā:ut.l.hec uerba.de adul.ꝛ.l.iij.in ſi.ꝟ.qꝺ vi aut clam.ꝛ.ꝟ.de acq.her.l.ſi ſeruum.§.admonere. ℭ Quero utꝝ ille q mandat fieri teneaſ:ut p̄ncipalis uel ut p̄ſtans opē.hanc.q.tangit Cy.in.l.nō eo minus.C.de accu.finaliter nil eſt dcm̄.nam faciēs eſt principalis.mādans teneſ ut mādans.p̄ſtans opē teneſ ut p̄ſtans opē.ꝛ oīa iſta ſunt diſtincta ꝛ ſeparata:ut dixi tibi in.l.nō ſolū.§.ſi mādato.ꝟ.eo.Et aduerte qa obligationes qbus iſti teneſ q̄libet p ſe ē p̄ncipalis:nec obligatio accedit obligationi lꝫ ſcm̄ accedat facto.quod dic ut.l.qui ſeruo.§.i.ꝟ.de fur. ℭ Sꝫ quid de eo qui p̄ſtat opem an uideatur uere facere.dic ut dixi in.l.is qui opem.ꝟ.de fur.

Quedam iniurie.

ℭ No ꝙ īſpicimus pſonam facientis iniuriam.

d ℭ Quero vtrū.vide tex.in.d.l.certe.§.i.de preca.p ang.clare i tractatu maleficiorū i glo.i.ꝟ.ſemproniuꝫ mādatorē:ꝛ vide.j.ꝺ adulte.in.l.hec verba.ꝛ adde q̄ dixi i.l.nō ſolū i.§.ſi mandato:qꝛ hic debebam ponere.ꝟ.e.ſed q̄ro pone accuſo te ꝙ me a poſſeſſiōe deieciſti ꝛ i ueritate eiici feciſti an ſufficiat.diē in nocē.ꝙ non quod veruꝫ eſt ſi dico ꝙ p te feciſti.ſecus ſi ſimpliciter.ſm Jo.mona.q ita no.in.c.q per aliuꝫ.de reg.iu.li.vi.vbi oīo videas:ꝛ vide oino bal.in.c.i.§.iniuria in ſi.de pa.iura.fir.ꝛ vide bal.de pa.cōſtā.in ꝟ.opizoni.ꝛ adde no.p bal.in.l.i.C.ꝺ ſer.fug.ꝛ i auē.ſed nouo iure.c.ti.ꝛ i.l.quicūqꝫ.co.ti.ꝛ uiꝺ bal.in.l.i.§.ne aūt.C.de cadu.to.ꝛ bal.in.l.ſi familia.ꝟ.de iur.om.iudi.et no.in.l.non eo min⁹.C.de pcur.An aūt ſtatutuꝫ ꝯcedens pacem fieri p.cuſſori verificeſ in mādante:vide no.p bal.in.l.trāſgere i ſi.C.ꝺ trāſac.iſtis etiaꝫ adde qꝺ no.Bal.in.l.accuſationes.qꝺ me.cā.p cuius itellectu vide etiam bal.i.c.i.in.§.ſi vero.de pa.iura.fir.ꝛ Ludo.in.l.ſi qs in graui.§.ſi marit⁹.ꝟ.ad ſil.ꝛ Cy.in.l.ii.circa vlti.q.C.vn̄ vi.ꝛ dixi p⁹ bar.in.l.cuꝫ fūd⁹.de vi ꝛ vi ar.ꝛ bar.

n.l.vt uim.de iuſti.⁊ iu.vide bal.in auc.ad offi͞m in fi.C.cōi diui.⁊ vide bal.in auc.habita.in.vii.col.C.ne fili⁹ ꝓ pa.ꝑ tex.in.l.qđ ſepe.in.§.ſi qs aio.de ꝯhē.ēp.⁊ uide in.l.graccus.C.de adulte.⁊ ibi bal.ad materiā vide bar.in.l.verū.ſ.de parici.et bal.in.l.ſi.in prin.C.ſi a nō cōpe.iudi.et bal.in.l.pemptorias.in.v.col.C.de ſen.reſcin.nō poſ.

e ℭ Pōt agere.l.in puſnciali.§.ſi ego de ope.no.nun.⁊ Jnno.in.c.ſi.extra de pba.⁊ facit tex.in.l.cum clericis.circa medium.C.de epi.⁊ cle.

f Tum q nocentē.vide de hoc ꝑ cy.in.l.iii.de lib.⁊ poſthu.⁊ hoſti.in ſūma de iniur.§.ꝯ nos.⁊ ꝑ cano.in.c.accedēs.de pur.ca.ꝑ Oldra.plene cōſilio.liiii.incip.cōſueuit dubitari.ꝑ azo.in ſūma.C.de inſa.⁊ uide Bal.in.l.cōſti.C.in pn.i.iiii.op.⁊ qn̄ poſſit ipune iniuria dici:ui de remiſſiue ꝑ alex.i.l.ſi.qđ qſqꝫ iuriſ.⁊ qđ ſi dico tu es ꝑiurus.ꝑ ange.in.l.iii.ꝺ li.⁊ poſthu.⁊ q̄ no.bar.⁊ ange.in.l.que oia de ꝓcura.ſ.et no.guil.de cu.⁊ pau.de ca.⁊ Bal.⁊ ange.in.l.ſi.qđ qſqꝫ iur.⁊ oldra.i.d.cōſi.andre.de ſeruia.in c.i.§.ꝑterea que fuerit ꝑma cā bene.amit.ꝑ cy.⁊ pe.⁊ alios.i.l.ſi nō cōui ti.C.e.glo.et.q.i.in primis ꝑ ab.et alios.in.c.cuꝫ te.de re iudi.
ADDE poſt cōſilium oldra.Pe.de ancha.conſilio.cccxvi.⁊ Ro.cōſilio.xcvi.

g ℭ Si iniuria.uide no.ꝑ bal.in.d.l.ſi quis nō dicam rapere.in.i.col.C.de epi.⁊ cle.et in.l.diuus.ꝫ.de ſicca.

a ℭ Si ante iudicē. No.mirabilē tex.ꝙ iſtigās iudicē ut iniuriātē ſibi tordat.ex hoc uideꝭ remiſiſſe iniuriaꝫ facit.l.inter dū.§.q furē.ſ.de fur.et vide bal.et doc.in.l.ab hoſtib⁹.§.i.ſ.ſo.ma.

b ℭ Filioſa.q: pōt remittere.hoc verū niſi iniuria fuiſſet facta a ꝑſona cōiuncta:ut no.in.l.luci⁹ ſol.ma.facit quod legi.⁊ no.in.l.papinianus de i.oſ.te.⁊ ino.in.d.l.luciuſ in ſi.⁊ ibi ludo.in ꝟ.opponiꝭ ꝙ nō poſſit pater remittere in ꝑiudiciū.ad de gl.⁊ bar.ꝑ illū tex.in.l.ꝑſonaꝫ.ſ.de pac.⁊ no.Jnno.in.c.nō dubiū.ꝺ ſen.excō.ubi qđ in tutore ⁊ curatore an poſſint remittere iniuriā fcām pupillo: vide bal.in.l.pactuꝫ curatoriſ.C.ꝺ pac.⁊ in.l.ꝑſes.C.de tranſac.vbi ēt ponit an abbaſ cuꝫ capitulo poſſit remittere iniuriā.

c ℭ Quero quid adde Bal.in.l.ex facto.§.ſi qſ rogatus ad trebel.ſ.

d ℭ Procuratorem.ad iſtum tex.ui de bal.in.l.eos.C.de accuſa.in.xii.col.in.q.an reqratur ſpeciale mādatuꝫ in criminalibus:⁊ in.l.ſeruuꝫ.§.publice.ff.ꝺ procura.

Cum ſeruus.

ℭ Op.ꝙ quātitas ſola ſit in obligatione.noxe deditio ſit in ſolutione: vt.ſ.de re iudi.l.miles.§.cum decē.ergo nō ē in ptāte dn̄i eum tradere ꝟberandū.ſo.dicit glo.hoc eſt uerū actore poſtulāte.alibi hēs glo.q̄ idiſtincte tenet ꝙ in q̄libet actione noxali ſit in ptāte dn̄i tradere ſeruū verberandū:ut libereꝭ a noxe deditiōe.ita no.ſ.de mino.l.ꝙ ſi minor.§.ſi ſeruus.Sed azo in ſūma.C.e.ti.dicit ⁊ meli⁹ ꝙ in q̄libet actione noxali q̄ ꝓſeqtur vindictā dn̄s hꝫ eam ptātem de q̄ hic dꝭ.ſ.tradere euꝫ ꝟberādū uel dare eum ꝓ noxa.⁊ hoc vult iſte tex.dū dicit ſed in arbitrio dn̄i ⁊c̄.ſi enim reqrereꝭ ꝙ actor hoc peteret nō eſſet in dn̄i arbitrio.in alijs uero noxalibus actionib⁹ q̄ nō ꝓſequunꝭ vindictaꝫ ſꝫ rem familiarē nō hꝫ dn̄s illā ptāteꝫ:ſed dꝫ ſoluere uel dare ꝓ noxa:ut.d.l.miles.§.cuꝫ.x.ſ.de re iudi.⁊ ſic glo.q̄ eſt in.d.l.ꝙ ſi minor.§.ſi ſeru⁹:nō bene dicit.hēs ergo notare iter actiōes que danꭣ ex facto ſerui noxaliter ad vindictā ⁊ aliaꝫ noxaleꝫ duas differētias.prima eſt illa de q̄ mō dixi.ſcōa dn̄a eſt:qa in alijs noxalib⁹ abſn̄te dn̄o ꝑuenitur ad primum ⁊ ſm̄ decretum: ut.d.l.ij.ſ.ſi ex noxali cā aga.in ea vero que ꝓſeqtur vindictam abſn̄te dn̄o perueniꭣ ad diffinitiuā ſn̄iaꝫ:ut.l.ſed eſt qōnis.§.ſi atrocem.ſ.e.

Ex.§.ſequenti.

ℭ Judex vir bonus dꝭ: ⁊ an valeat cōſuetudo piſana ꝙ offendēs ponat ſe in manibus offenſi.Et an ſi offenſus excedat modum in vindicādo poſſit puniri.

Pretor ait.

No.ꝙ iudex dꝭ bon⁹ vir ut hic.⁊.l.cōtinu⁹.§.cum ita.ſ.de ver.obli.⁊ no.in.l.ſi ſocietateꝫ.§.arbitroꝝ.ſ.ꝓ ſo.⁊ eſt iſte.§.in ar.cōſuetudo eſt piſis ꝙ ille qui facit alicui iniuriam ponat ſe in manibus iniuriati vt de eo ſūmat vindictā ēt in ꝑſonam.q̄ cōſuetudo lꝫ nō valeat de iure:ut.l.i.§.uſqꝫ adeo.ſ.e.tn̄ poſito ꝙ ualeat ſi ille excedit modum in vindicando pōt puniri: qa arbitrio boni viri dꝫ hoc facere.ar.huius tex.

Si ante iudicem.

[a] Format dꝭ.talē.q.hic feciſti mihi furtū demū poſuiſti te in manib⁹ meis ⁊ mihi rem reſtituiſti an ꝑ hoc tollaꭣ actio furti in duplum uel quadruplū.certe nō:ut.l.q ea mente.ſ.de fur.Nec ob.l.iſta.qa hec actio ꝓſeqtur vindictam.illa ꝓſeqtur rem familiarem.

Ex.§.ſequenti.

ℭ Pater an poſſit remittere iniuriā fcām filio ⁊ qn̄ poſſit.Et qn̄ transferꭣ iudiciū de ꝑſona patris in filiū poſſit ꝓcedi ex eadē iſtātia: ⁊ an poſſit pater remittere iniuriā factā filio emācipato.

Filioſa.

Jn primo dicto hēs ꝙ furioſus habeꭣ loco abſn̄tis.ꝯtra.ſ.de ꝓcur.l.ij.§.i.ſol.ut ibi.⁊.l.ij.§.uolūtate.ſ.ſolu.ma.ℭ Uenio ad uer.plane.no.ex iſto ver.ꝙ pater pōt remittere[b] iniuriā fcām filio.qđ no.ꝑ ſtatuta huius ciuitatis q̄ minuūt penā ꝓpter pacem ſeu cōcordiā.ℭ Op.ꝙ pater nō poſſit remittere ī preiudiciū filij:ut.l.i.C.de bo.ma.ſo.ibi ideo:qa magis uideꭣ iniuriā pati pater q̄ filius:ut.l.iſti qdem.ſ.qđ me.cau.ℭ Jtem op.ſ.de inof.te.l.papi.in prin.ſo.ibi erat iniuria ſoli filio q̄ nō trāſibat ad pr̄em:ideo ꝑ pr̄em nō pōt remitti:⁊ uide circa hunc.§.qđ no.ꝑ glo.ſ.de pac.l.in ꝑſonā.⁊ ꝑ ino.extra de ſen.excō.c.non dubiū.ℭ Uenio ad ver.iterdū.no.ꝙ qn̄ pater eſt vilis ꝑſona nō ꝑmittiꭣ ei ꝙ remittat iniuriaꝫ filij.ꝓ hoc ego dicebā in.l.ij.ſ.de vul.⁊ pupil.ī materia ſubſtitutionis pupillaris.ꝙ qn̄ pater ē vilis non pōt filio pupillariter ſubſtituere.ſicut enim ei auferꭣ adminiſtratio bonoꝝ filij in uita:ita ī morte: vt hic ⁊.l.ſi.C.de ſen.paſ.ℭ Uenio ad ꝟ.ſi pater.dꝭ hic ꝙ transferꭣ iudiciū de ꝑſona patris in filiū.Quero an ſuꝑ eadē iſtantia debeat ꝓcedi.glo.determinat ꝙ ſic:ut.l.tā ex ꝯtractibus.ſ.de iudi.⁊.l.i.§.uideamus.de rei vxo.ac.⁊ bene dicit ꝑ hūc tex.⁊.l.ſciendū.ſ.de ac.⁊ obli.ℭ Uenio ad ſi.glo.itelligit hūc tex.qn̄ filius fuit emācipāt⁹ poſt iniuriā ſibi fcāꝫ.ℭ Quero qđ ſi iniuria erat facta tp̄e quo erat emācipatus vtꝝ ex tali iniuria cōpetat actio iniuriaꝝ patri.glo.uideꭣ ꝙ ſic.iſti.e.§.patimur.cy.hoc tractat in.l.ſi nō cōuitij.C.e.in.iiij.q.

Ex.§.ſequenti.

ℭ Procurator oīum bonoꝝ pōt agere:licet in mādato nō ſit dictum.

Procuratorem.

[d] No.tex.ꝓcurator aūt ⁊c̄.No.ꝙ ꝓcurator oīum bonoꝝ pōt agere[e] lꝫ ī mandato nō ſit dcm̄ ad agendum ⁊ defendendum ⁊c̄.ut hic ⁊.l.iij.§.i.ſ.iudi.ſol.⁊ de hoc ē caſus extra de ꝓcu.c.q generaliter.li.vj.facit.ſ.de ꝓcura.l.q ꝓprio.§.ſi.⁊.l.nam ⁊ nocere.ſ.de pac.⁊ per Jnno.extra de fideiuſ.c.ſi.circa pn̄.mag.glo.de hoc in ſpec.ti.de ꝓcura.§.i.ꝟ.pe.

Ex.§.ſequenti.

ℭ Cum aduocatus eſt diu abſuturus alius eſt q̄rendus nō danda dilatio.

Quod aūt.

Tene menti: uos ſcitis ꝙ ꝑꝑ abſentiā aduocati daꭣ dilatio parti:ut.l.ait ꝑtor.§.ſi.ſ.ex q.cā.ma.hoc aūt itellige ſi aduocatus eſt reuerſurus de ꝓximo:ut hic.ſecus ſi eſſet lōgo tēpore abſuturus:tunc deberet ſibi alium aduocatū querere.ar.huius tex.pro hoc.ꝫ.de excuſa.mu.l.pe.§ ſi.Demum no.tex.ibi.ad cuius ingt offm̄ ⁊c̄.⁊ ī uer.idē iul.no.ibi oībus enim qui ⁊c̄.

Ex.l.ſequenti.

ℭ Proferens verba que reipublice manifeſtari nō expediunt teneꭣ actione iniuriaꝝ.

Tam qui nocentez.

[f] ℭ No.rōneꝫ hui⁹ tex.⁊ ꝑ hoc dicūt doc.ꝙ ſi nō expediret reipublice talia q̄ per iniuriaꝫ dicunꭣ manifeſtari deberet proferēs talia ꝟba puniri.ꝟbi grā.aliqs dixit tibi: tu es cecus uel claudus:tunc teneretꭣ actione iniuriaꝝ:quia rei pu.nō itereſt.ℭ Sed qđ ſi dixit alicui tu fuiſti mitriatus pro falſo uel es ſpurius:certe puto ꝙ ſi eſt ueꝝ nō teneaꭣ:qa itereſt reipu.ꝙ īfamia illius manifeſteꭣ ne admittaꭣ ad teſtimoniū.Jtē ne ſpuri⁹ admittaꭣ ad dignitates quaꝝ nō ē capax.circa hoc uide cy.C.e.l.ſi n̄ cōuitij.i.viij.q.

Si iniuria.

[g] Qn̄ iniuria cōferꭣ ī aliqueꝫ ꝑncipaliter īſpiciꭣ potius ueritas q̄ opi.at cum īfertur in aliquem per ꝯn̄tiā īſpicitur potius opio q̄ ueritas.h.d.ℭ Op.ꝫ.proxi.§.ſo.hētis in ſūmario.ℭ Jtem op.de.l.illud.§.ſi.ſ.e.ſo.ibi nō hēbat aīum īfe-

a Iniu riarū. ſcḋo quero. No. formaʒ libellandi in actione iniu riaꝝ:vide ſa li.in.l.ſi non cōuitii.C.e. ⁊ qd in par tialibꝰ iniu ſte ſe iniuriā tibus nūqd teneanť ad reſtōneʒ dā noꝝ ⁊ exti mationis in iurie. dic ꝙ ſic: vt extra de iniur.i.c. vlti. p imo. ⁊ bal.i.c.i.§. iniuria. de pa.iur.fir. ⁊ de libello vi de ſpec. i ti. de iniur.§.i iuria.no.in ſti.de iniur. in pn̄. Et ad dcm̄ bal. vi de qḋ ſcripſi poſt bar.i.l. .i.⁊.ii.de in cen. rui. ⁊ nau. et do. cy.in.l.ſi nō cōuitii.C.e. q dicit ꝙ dʒ dici in libel lo ꝙ v̄ba ꝓ lata fuerunt aīo iniurian di.ange. di cit ꝙ ēt ſine illo valet ſi nō opponať .l.ſi.C. ꝺ an na.except.ꝑ quo facit qḋ no.bar.in.l. nec exēpluʒ .C.de fal. ⁊ dixi ,in.l.i. ſi qs teſtamen to li. eſ. iuſſ. fue.⁊ ad for mam huius libelli. adde bal. in.l.ii. i ſi.ꝺ ſen.q̄ ſi. cer. quan. ⁊ ibi ſali. et ꝑ ſali.i.l. actio ne .C.e. per ſpec.in ti.de iniuriis.cir ca prin.
ADDE an in libello in iuriarū req ratur locus ⁊ tēpus alex. cōſilio. ccix.

rēdi iniuriā alicui:hic ſic.¶ Itē op.ſ.ex.q.cau. in poſ.ea.l.fulciniꝰ.§.ſi aduer.glo.nō ſol.ſo.ibi latitatio nō erat fraudulosa cōtra illas ꝑſonas q̄s fraudare nolebat:ſed hic erat animus iniuri andi ꝯtra eum cui fecit iniuriā.¶ Itē op.C. de here.iſti.l.ſi pater.glo.nō ſol.tu dic.lʒ ibi teſta tor errauerat heres īſtitutus nullū paſſus eſt dā num.vn̄ ꝯtra teſtatoris ꝓpoſitū agere nō pōt. hic uero lʒ īferēs iniuriā errauerit tn̄ iniuriatus paſſus eſt dānum ⁊ iniuriā:⁊ ideo agit ne alte rius error ſit ſibi dānoſus.¶ Itē op.de.l.ſi per errorē.ſ.de iur.om.iu.ſo.glo.ibi loqtur in actu in quo reqritur cōſenſus duoꝝ hic n̄.¶ Uenio ad.§.at cum aliqs.⁊ op.de.l.item apud labeo nē.§.iterdum.ſ.e.dicit gl.aliud in ſeruo:vt ibi. aliud in filio:vt hic.nā in ſeruo loqtur ꝙ qs ſci at cuiꝰ ſeruus ſit:qḋ eſt ueꝝ ſi dn̄s uult agere tā ꝙ ſibi ſit facta iniuria.⁊ eſt rō:qa ad hoc vt cō petat dn̄o actio ſuo noīe oportet ꝙ ad iniuriaʒ dn̄i ſeruus ſit pulſatꝰ:ut.ſ.e.l.item apud labeo nē.§.ſi qs fecerit.ſed ſi iniuria ſiat filio uel uxo ri ēt ſi nō ſiat ad iniuriā patris vel uiri:patri ⁊ ui ro cōpetit actio ſuo noīe.

Ex.l.ſequenti.

¶ Qualiter ſiat extimatio iniurie:⁊ an actor de beat ſe referre ad dānum.Et an certa quātitas debeat exprimi in libello iniuriaꝝ.

i **Iniuriarū.** Facit hec.l. ad ea q̄ dixi in.l.i.ij. de penis.Itē facit ꝙ in libello debeat i ſeri tēpus facte iniurie.dixi de hoc in.l.ꝑtor edi xit.in prin.ſ.e.¶ Quero q̄liter ſiet iſta eſtima tio iniurie.glo.dicit ꝙ aut agiť ꝑtoria ⁊ ſit eſti matio ꝑ iuramentū actoris.aut agiť.l. cor. ⁊ ſit eſtimatio officio iudicis:ut.l.cōſtōnibus.§.ſi.j. .e.Iſtā opi.tʒ gl.in.l.lex cor.in prin.ſ.e.⁊ iſti.e. .§.pena.idem tenet Roſ.⁊ cy.in.l.ſi nō cōuitij .C.e.in.x.q.Cōtra hoc vť expreſſe.ſ.e.l.ſʒ ſi vnꝰ .§.ſeruus meus:ubi agiť ꝑtoria:⁊ tn̄ eſtimať iu dicis offō.ſo.illi qui volūt ſuſtinere hanc opi.di cunt ꝙ in pretorijs eſtimať iniuria ꝑ iuramentū actoris taxatū tn̄ ꝑ iudicē.ſicut dicimus in iura mēto in litem:ut.l.uideamus.circa ſi.ſ.de in li. iurā.azo in ſūma tn̄ huius ti.uideť dicere ꝙ idē ſit in pretoria qḋ in ciuili.⁊ iſtam opi.putarē ve riorem de iure ꝑ.d.l.ſed ſi vnus.§.ſeruus meus ⁊ ꝑ.l.item apud labeonē.§.quod ait pretor.
¶ Scḋo quero retēta illa opi.ꝙ eſtimeť iniuria ꝑ iuramētum actoris vtrū actor debeat ſe refer re ad dānum:hoc eſt ꝙ dicat potius uoluiſſem eſſe paſſus tn̄ dānum ꝙ̄ pati tātam iniuriaʒ:uel debet ſe referre ad lucrū vt dicat noluiſſem eſſe lucratus tn̄ ⁊ pati tantā iniuriā.qdam dicūt ꝙ nō dʒ referri ad lucrum ꝑ.l.ſi ſterilis.§.cuʒ vēdi torē.de ac.emp.ſed nō ob.cū.n.hic agať ꝓpter maleficiū habeť rō cuiuſcūqʒ itereſſe ēt extrinſe ci.vnde teneas glo.¶ Tertio q̄ro vtrum certa quātitas debeat exprimi in libello cum agať in iuriaꝝ.qdam dicūt ꝙ ſic ꝑ iſtū tex.cum glo.ſed glo.habuiſtis contrariā.ſ.e.l.ꝑtor edixit.§.i.in glo.ſup v̄.ſortiať.breuiter puto ſic dicendū.eo caſu quo dʒ ſieri extimatio ꝑ iudicē nō debet po ni certa quātitas in libello:qa pars nō dʒ pone re ꝓ certo illud qḋ non eſt in ea.ſed ſi extimatio dʒ ſieri ab ipſa parte tūc in libello dʒ poni certa quātitas:ut.l.cōtinuus.§.q illud:aut illud.ſ. ꝺ uer.ob.⁊.l.i.§.qḋ aūt.ſ.quoꝝ le.¶ Ultimo vi de glo.q̄ icipit alias ac.ibi mādati.ſed ibi actio dať ad itereſſe quo variato variať ⁊ actio.hic ue ro agiť ad vindictā q̄ nō uariatur ex varietate ꝑ ſone.Item ibi.§.diui fratres.ſed ibi ex augmē tatione rei creſcit extimatio futura:ſʒ hic ex aug mētatione dignitatis nō creſcit extimatio iniu rie iam facte. Ex.l.ſequenti.

¶ In pro iuxta.

o **Iſtatua.** b¶ Opp.j.de ſepul. vio.l.ij.So.ibi erat i monumēto hic iuxta monumentuʒ: ⁊ ſic poniť in ꝓ iuxta.⁊ ſic no.ꝙ cā euitāde cōtrarie tatis in poniť ꝓ iuxta.⁊ ideo facit ad cōcordiaʒ teſtium quoꝝ vnus dixit hoc fuit in hoſtio. aliꝰ dixit iuxta hoſtiuʒ.de hoc dixi in.l.gallus.§.ille caſus.ſ.de libe.⁊ poſthu.

Ex.l.ſequenti.

¶ An actio iniuriaꝝ poſſit cedi:⁊ an qḋ non eſt trāſmiſſibile ſit ceſſibile.

i **Iniuriarum.** ¶ Op.ꝙ ſit i bonis nr̄is:qa eam exercemus ꝑ ꝓcuratorē: ut.ſ.e.l. ſʒ ſi vnius.§.idem ait ⁊ ſi nepoti.ſolu.quātum ad trāſmiſſionē nō eſt in bonis noſtris:quātum ad alia ſic.⁊ ſic actio iniuriaꝝ pōt cedi vt hic no. et no.in.l.c ſi nomē.ſ.de here.vel ac.ven.⁊.l.vl.C. de her.uel ac.vē.ꝑ glo.⁊ ēt ibi Cy.tāgit.¶ Sʒ op.illud qḋ nō eſt trāſmiſſibile non eſt ceſſibile: ut.l.ſi ex pluribus.ſ.de admi.tu.ſed actio iniu riarū nō eſt trāſmiſſibilis:ergo nō eſt ceſſibilis. ſo.l.cōtraria loqtur in eo qḋ nō eſt trāſmiſſibile ſimpliciter:ſed hic loqtur in eo quod ſit trāſmiſ ſibile per cōteſtationem.

Ex.l.ſequenti.

¶ Qui magiſtratus poſſint cōueniri.

n **Ec magiſtratus.** ¶ Op.C.ad.l.iul.repe.l.iubemus.So. qdam ſunt magiſtratus ſola dignitate ſine ad miniſtratione:ut qdam q vocanť comites mar chiones ⁊ ſi.⁊ iſti ſine dubio p̄nt cōueniri: ut.l. .ij.C.vbi ſena.uel cla.qdam ſunt hn̄tes dignita tē cum adminiſtratione:iſti ſi qdē delinquūt in offō p̄nt cōueniri:vt.l.iubemꝰ.C.ad.l.iul. repe. ⁊ in auc.vt diffe.iu.§.ſi tn̄.⁊ in auc.vt iudi. ſine quoquo ſuf.§.neceſſitate aut nō delinquunt in offō:⁊ tūc diſtingue:vt hic.de hoc ꝑ doc.i.l.ſi ꝑ ſes.C.de epi.au.⁊ pleniꝰ i.l.ſenatꝰ.ſ. de of.ꝑſi.

q **Uod reipublice.** Po ne ex emplū in ciuitate i mitriatis ob falſitatē.

Ex.l.ſequenti.

¶ Simul ſieri dť ꝙ ſit ſucceſſiue.

s **Iplures.** ¶ No.tex.ibi:imo ēt.¶ Op.de.l. ſi fa milia.ſ.de iur.om.iu.So.itellige hic qn̄ erāt ſerui pluriū dn̄oꝝ.ſi.n.eſſent vnius dn̄i tūc haberent beneficiū.ſ.ti.ſi fa.fur.fe.di. qḋ dic vt no.in.d.l.ſi familia.¶ Ultimo no.tex.ibi dū di cit:occiderūt ſimul.ꝙ dť ſieri ſimul qḋ ſit ſucceſ ſiue vnum poſt aliud.quod facit ad dicta teſtiū ⁊ itelligitur actu ſucceſſiue cōtinuato tn̄:ut.l.an tiqua.ſ.ſi pars here.pe.⁊.C.de teſti.l.teſtiuʒ: ⁊ ibi ꝑ Cy.de hoc in.v.q.

s **Iquis iniu** riaʒ. Quero vtꝝ debeat ad hoc ſieri unu ꝓceſſus tn̄ vel duo:ut ſic ferant due ſn̄ie. Rn̄deo vť ꝙ due ſn̄ie.prima in q̄ ſiat cōdēnatō pecuniaria.ſcḋa in q̄ cōuertať pecuniaria in cor poralē:ideo qa ſoluere nō pōt:vel hoc ſiat vno ꝓceſſu vt cōdēnetur i pecunia quā ſi ſoluere nō pōt fuſtigetur.pro hoc.C.vnde vi.l.nō ab re.⁊ .l.conductores.C.loca.de hoc per cy.C.eo.l.ſi non conuitij.in.xv.⁊.xvj.q.

Ex.l.ſequenti.

b Iſta tua ad de bar.in.d. §.ille caſus.

c Iniu riarū. ⁊ no.i.l. Et no.ꝑ cy.i.l. ſi.C.de her. vel ac.vēdi. ſed an ꝑ iniu ria illata ab bati agat ſuc ceſſor: vide bal. in.l.ſi.§ .i.C.de bo. que lib. vbi oīo videbiť: vide gl. iſti. de ac.in pn̄. in ver.debe tur. in ver. iteʒ op.de.l. iniuriarū. ADDE Io an.i ti. ꝺ ac. et peti.in.§. iuxta v̄. vtꝝ agēs.ubi po nit an actio iniuriarum actio. poſſit cedi.

d Ec ma giſtra tibus.hāc.l. limita:ut di xi in.l. paro litterarū .ſ. de iudi.

a Iuus. Et hic habes ꝙ dãnatus actione iniuriarũ ẽ iſamis:vt in.l. decuriones.C.de infami.quod eſt veruʒ ſi fuit atrox.alias nõ.c.cũ te.de re iudi.⁊ no.Bal.in.d.l.decuriones.adde bar.in.l.ſi quis in prin. teſtamenti.§.i.de le.iii.⁊ in.d.l.ex militari:ubi vide.

b E iniuria.q̃ro vtrũ.Adde bar.in extraua.q ſint rebelles: ⁊ vide q̃ dixi p⁹Bal. in.l.reos in .ix.col.

¶In caſibus in quibus patri nõ cõpetit uſuſfructus nõ eſt legitimus auctor minori filio.

a **I filii noie.** Quero que ẽ rõ huius.l.ꝙ pater ⁊ eius filius cogitur ſatiſdare. dicit glo. quia pater nullum vſumfructum habet.⁊ p hoc dico ꝙ in caſibus in quibus patri non competit vſufructus nõ eſt legitimus auctor filio minori. dixi in.l.fi.§.i.ſ̃.de uerbo.ob.

c **Onſtitutionibus.** .§.ẽt. de hoc ver.dic ut dixi in.l. iniuriaꝝ.ſ̃.e.

Ex.l.ſequenti.

¶An valeat reſeruatio quã facit iudex ꝙ notarius poſſit cõficere inſtrumẽta cum eum dãnat.

d **Iuus.** ¶Oppo.de.l.⁊ ſi ſeuerior.⁊.l.⁊ ſi poſſidoneũ.C. de his qui no.infa.ſolu.ibi fuit pena minuta cauſa cognita hic ſine cauſe cognitiõe. Et per hoc dicimus ꝙ ſi iudex reſeruauit notario ius faciendi inſtrumẽta ſiqdem fecit cauſa cognita ualet:alias ſi ſine cauſe cognitione tũc nõ valet.pro hoc in.l.ſi quis.in prin.teſti.§. miles .ſ̃.de lega.iij.⁊.l.ex militari.de mili.teſt.C.⁊ ibi per Cy.

Ex.l.ſequenti.

¶Pena alternatiue imponitur cum agiẽ criminaliter actione iniuriarum:⁊ an quis dicatur obligatus cum alicui infertur pena ad vindictã publicam.

d **E iniuria** No.quãdo agitur criminaliter actione iniuriarum que eſt pena ⁊ videtis ꝙ hec pena ponitur alternatiue ſcd̃m qualititatem perſonarum.ex qua.l.cõiuncta.l.fi.C.e.¶No. ꝙ vbicunqʒ eſt poſſibile penam corporalem imponi nõ admittitur ꝓcurator.¶Quero vtruʒ[b] ad penam que infertur alicui ad vindictam publicam quis dicatur obligatus. dicam in ſe.lec. Ad hanc.q.rñdeo ꝙ nõ:quia illa pena infertur officio iudicis:vt inſti.e.§.in ſũma.⁊ ſic nõ preſupponit obligationem:vt.l.cum poſtulaſſem. in prin.ſ̃.de dam.infec.⁊.l.qui per colluſionem .ſ̃.de ac.emp.verũtamen largo modo ſumẽdo obligationem poteſt dici obligatus.⁊ ita no.in glo.l.reſcriptum.in prin.ſ̃.de pac.in glo. ſuper ver.hypothecas.

¶De extraordinarijs criminibus.

¶Glo.continuat rubricam duobus modis vt habes in ea.

a **Ollicitatores.** Oppo. imo dñt puniri quatenus ſi perfeciſſent:vt.l.ſi quis nõ dicam rapere .C.de epi.⁊ cle.lʒ glo.alle. eam pro cõcor.Solu.ſm pe.ibi peruenit ad actum facti. hic ꝑuenit ſolum ad actum verbi.⁊ ſm hoc glo. que eſt hic:que dicit ꝙ ꝑuenit ad colloquia[d] vel ad baſia male dicit in eo ꝙ dicit baſia: quia tũc puniretur ac ſi eſſet ꝑfectum delictum. ꝑ.d.l. ſi quis nõ dicam rapere:quia ꝑuenit ad actum facti.¶Item op.de.l.qui aũt.in prin. de his qui

¶De extra ordinariis criminibus. Rub.

c Ollicitatores. vide in hac materia que dixi in.l.i.in fi.quod quiſqʒ iur.⁊ ẽt materiam hui⁹.l.hoc eſt de effectu ſiue conatu. bal. in.l.ſi fugitiui.C.de ſer.fug. ⁊ in.l. arborib⁹.ſ̃. de vſufru.⁊ .l.data opera.C.qui accuſa. ſi poſ. in.xviii.col. vel circa.⁊ i .l.qui autẽ operas. de i fa.⁊ vide.d. anto. in.c.i. ⁊ vlt.charta. de eo q mit. in poſ.cauſa rei ſeruã.ſpecu. in ti. de accu.§.i. v̄. quid ſi poſt. ⁊ ange.in.l. i.in fi. quod quiſqʒ iur.⁊ vide Bar.i .l.i.§.diuuſ. ⁊ in.l.fi.ff. d̃ ſicca.⁊ Bal. in.c.i.§. iniuria.in vlt. col.de pa.iura.fir.

d ¶Peruenit ad colloquia.No.ẽt de alloquiis ⁊ baſiis. clericus tamẽ amplectens mulierẽ cẽſetur facere cauſa benedicendi .xii. .q.iii.c.abſit ⁊ ad hoc vide no.ꝑ bal. in.l.ſi qs nõ dicam rapere.C.de epi. ⁊ cle. in.iii. col.⁊ glo.in .c. perpetue d̃ elec. li.vi. ⁊ Bal. i.d. .l.ſi quis nõ dicam rapere. tenet iſtã glo.quaʒ reꝓhẽdit bar. hic põt dici ꝙ ſi ſolũ oſculum interuenit procedit illa glo. ⁊ Bal.ſecus autem ſi interuenit amplexus . ⁊ ita loquitur Bar.⁊ vide bal.in.d.c.i.quibus mo.ſeu.amit.

e ¶Qui puero.Allegatur iſte.§.per bal.in.l.ſi fugitiui.C.de ſer. fugi. in .ii.col.ꝙ delictum non cõſũmatum non punitur.

f Vb pretextu.collegiũ diſſoluere.No.ꝙ ꝓpter mala ſtatuta licitum collegium põt caſſari.⁊ hoc dictum ſequitur Bal.in.c.i.§.cõuenticulam.de pa.iur.fir.vbi ẽt dicit ꝙ cogenẽ ẽt iſti edere ſua ſtatuta epo.⁊ epi ꝯ malas cõuẽtiões hñt iuriſditionem a iure: ut.d. .§. cõuenticulã qd̕ no. ſcd̃m bal.ibi ⁊ cum bar. hic tranſit bal.in.l.i.C. de monop. ⁊ in.l. collegium.C. de her.inſti.

no.infa.ſo.vt ibi.¶Item op.de.l.i.in fi.ſ̃.ꝙ qſ qʒ iur.dicit glo.ibi in atrocioribus ibi in leuioribus:vel aliter ibi loquitur in eo quod delictum nõ cõtinet.circa hoc vide Cy.in.d.l. ſi quis nõ dicam rapere.in.ij.oppo.¶Item op.de.l. cogitationis.ĵ.de penis.ſolu.ibi non peruenit ad aliquem actum:ſed hic peruenit ad actum verbi.¶Vltimo diſtingue: vt doc. diſtinguunt in .d.l.ſi quis nõ dicam rapere.C.de epi.⁊ cleri.

Qui puero. [e]¶Opp.⁊ uideẽ ꝙ ꝑ ſtupro mulieris nõ ſit pena capitis: vt inſti.eo.§.item lex iulia.ſolu. intellige ꝙ hic interuenit aliqua violentia ĩterpellando vel cõducendo eam:uel cõmittendo.alias ſecus:vt ibi ſm Ja.de are.

Ex.l.ſequenti.

¶Capitanei terrarum poſſunt videre ſtatuta diſciplinatoꝝ: ⁊ ſi viderit aliquid ꝙ nõ ſpectat ad religionem diſſoluere collegium.

a **Vb pretextu.** Per hãc.l. puto ꝙ poteſtates ⁊ capitanei terraꝝ poſſunt videẽ ſtatuta ⁊ ordinamẽta iſtoꝝ diſciplinatorũ: ⁊ ſi reperierint ibi aliquid quod nõ ſpectat ad religionem poſſunt illud collegium diſſoluere[f].

Ex.l.ſequenti.

¶Partus quando dicatur animatus.

d **Iuuſ.** ¶Op.⁊ vẽ ꝙ teneaẽ.l. põpo. de pari.qſi ſuũ filiuʒ interfecerit:ut.l.i.ĵ.ad.l. põp. de pari.ſol. dicit glo.[g] aut hoc fuit ſcd̃m anteq̃ partus eẽt aiatus:⁊ꝓcedit hec.l.⁊.ĵ.ad.l.cor.de ſicca.l.ſi mulierem.qd̕ ĩtellige niſi hoc feciſſet ꝑ pecuniã:qa tũc puniretẽ capite: vt.l.cicero.ĵ.d̃ penis.ſi vero poſt partũ aiatum tunc teneretẽ.l.põpo.de paricidijs:ut.ĵ.ad.l.põpo. de pari.l.i.Iſtam diſtinctionẽ de partu animato hẽs extra de homi.c.ſicut.¶Quero in q̃to tẽpore dicaẽ partus aiatus.glo.hic videẽ dicere ꝙ poſt.xl.dies qd̕ ẽ verum in maſculo partu.alias audio ꝙ aiatus partus dẽ poſt.lx.dies.hoc relinquo naturalibus.

Ex.l.ſequenti.

¶Hoĩes locupletes an cogantur vendere frumentum.

a **Anonã.** [h]Quero q̃ ẽ pẽa hoĩuʒ locupletũ q frumẽtuʒ nolũt vẽdere.glo.dicit nulla:nec.n. vendere cogunẽ nec puniunẽ ſi nõ vẽdũt. alij dicũt ꝙ hoĩes locupletes nõ puniunẽ ſi nõ vẽdũt ꝑcio iniuſto:ut.l.annonã.ĵ.ad.l.iul.d̃ an. ſʒ iuſto ꝑcio cogunẽ vendere:ut hic.⁊.l.i.§.cura carnis .ſ̃.de of.ꝑfe.vr.⁊ ſi ꝑcepto ñ parerẽt poſſẽt puniri:⁊ hoc puto uerꝝ de ultimis.ſ.de adulterinis ſtateris.dic ut no.ĩ.l.arbitrio.§.d̃ eo.ſ̃.d̃ dolo.

Ex.l.ſequenti.

¶Qualiter puniaẽ expondẽs monetaʒ falſam ⁊ qui animo furandi ĩuit:⁊ nõ furatus eſt

a **Accularii.** [i]Ex ꝑn.hui⁹.l.no. ꝙ ille qui expẽdit monetã falſaʒ nõ puniẽ.l.cornelia de falſis:ſed puniẽ pena extraordinaria.caſus eſt hic ſm unaʒ lec.qd̕ eſt uerꝝ niſi in caſibus enumeratis in.l.lex cor.ĵ.de fal.⁊ ibi dixi. Ex ſcd̃a parte

g Iuus. ſolu.dicit gl. No.d̃ pena facientiſ abortũ.⁊ eſt glo. .ii.q.v.cõſuluiſti.⁊ glo. ii.q.i. miſſaẽ xi.q.i.c.ſi qs nõ naturaliſ ⁊ i.l.cicero .ĵ.de pe.⁊ ꝑ bal. in.l. qd̕ dicitur.ſ̃.de lib.⁊ poſtu. ⁊ adde qd̕ ẽt tenetur.l. acql. vt i.l. ſi ſeru⁹.§.ſi mulier .ſ̃. ad.l.acql.vide plene i.l. pe. vbi late .C.de ſicca. ADDE qualiter puniaẽ prebẽs recipiens , poculum:lʒ nõ ſequatur abortus . barba. cõſilio.xxiii. li. ſecundo.

h Annonã no. qñ qs cogeẽ vẽdere.⁊ uide in .l. nec emere.C.d̃ iure deli.⁊ qd̕ ibi dixi plene in .c.i.de emp. ⁊ ven. ⁊ per doc. marie Bal. in .l.i. .C. d̃ epi.audi.⁊ tex. cuʒ glo. no. i.c. ſicut.xvii.diſti.⁊ no. barto. in .l.i.§. cura carnis de offi.ꝑfec. vr.⁊ vid gl. Bar.⁊ doc. in.l.ii.ſ̃. de his qui ſunt ſui vel alie. iur.

i Accularii. No.ꝙ qui ingreditur domum aio furandi ⁊ non furaẽ punitur ex ordineʒ:nec alibi eſt melius q̃ʒ hic.ſm bal.in.l.ſi quis non dicam rapere in.i.col.C.de epi.⁊ cle.⁊ bar.in.d.§.qui furti.

.l.no. ꝙ ille q uadit aīo furandi ⁊ nō furatur: lꝫ ciuiliter nō teneatur: ut.l. uulgaris.§. qui furti .ff. de fur. tn̄ extraordinarie punitur. caſus ē hic.

Ex.§.ſequenti.

¶ Delicta debēt puniri ſm̄ morem prouinciarum ubi fiunt.

Sūt quedā. No. tex. in eo ꝙ dicit moꝛ ꝓuinciaꝝ[a] ⁊c̄. no. in hoc.§. ꝙ delicta debēt puniri ſm̄ morē[b] ꝓuinciaꝝ vbi delicta cōmittunt̄ nō ſm̄ morē loci vbi de delicto cognoſcit̄ vt hic. habuiſtis ꝑ dy. in.l. ſi cui in fi. ĵ. de accu. ⁊ ꝑ cy. in.l. cūctos populos C. de ſum. tri. ⁊ fi. ca. ⁊ ego plenius ī repetitōe illi⁹.l.

¶ De ſepulchro violato.

s **J ſepulchra.** ¶ Op. de .l. ſi ſtatuta .ff. de iniur. ſo. vt ibi.

Ex.l.ſequenti.

¶ Qn̄ dicat̄ ciuiliter vel criminaliter agi.

p **Retor ait.** ¶ Op. ꝙ dcā pena ſit.x. pondo auri: vt. C.e.l. q ſepulchra. Sol. dicit glo. ibi qn̄ agit̄ criminaliter ad penā īferēdā fiſco hic qn̄ ciuiliter ad penā īferendā pti. No. ex hac glo. ꝙ tūc dr̄ ciuiliter agi qn̄ parti dꝫ applicari id qd̄ petit̄. ſed qn̄ dꝫ applicari fiſco tunc dr̄ pena criminalis[c]. alibi vr̄ dicere gl. ꝙ ciuiliter dr̄ agi qn̄ īponit̄ pena pecuniaria. criminaliter qn̄ īponit̄ pena corporalis. ita no.[d] in.l. ſi q̄ ꝑ calūniā. C. de epi. ⁊ cle. ⁊.l. q ſepulchra. C.e. ⁊.l.i. C. qn̄ ci. act. cri. ꝑiu. ⁊ in glo. ſup ꝟ. ciuiliter. ⁊. C de his q ex pub. ra.l. fi. li.x. ⁊.l. obſuare.§. ꝓficiſci in fi. ma. glo. ff. de offi. ꝓcō. ⁊ le. alibi vr̄ velle glo.[e] ꝙ qn̄cūqꝫ agit̄ de crimine ſiue ad penā applicādā parti ſiue ad penā applicādā fiſco dicatur agi criminaliter: qa de crimine agit̄. ita no. ī .l. lex cor. circa prin. ff. de iniur. lꝫ ibi reprobauerim. ſed veritas ē qd̄ in hac glo.[f] dr̄ ⁊ oēs tenent hoc. ⁊ ꝑ hoc. c. tue. ex̄ de ꝓcura. Itē aduerte qa hoc ē veꝝ qn̄ pena īfert̄ alicui ex accuſatiōe. ⁊ ſic applicat̄ fiſco[g]. ſecus ſi fiſci noīe aliq̄ actio mouerer̄: vt petitio hereditatis ⁊ ſimilia: qa tunc diceretur ciuilis: ut.l.i. C. de his qui. ut indi. ⁊.l.i. ⁊ .l. deferre. ⁊ quaſi ꝑ totū ti. ĵ. de iure fiſci.

Si quis ī hereditariū.

¶ No. ꝙ teſtator pōt iura ſepulchroꝝ vni heredum applicare. fa. C. de le.l. monumenta.

Diuus adrianus. ¶ Not. ꝟ. qd tn̄ no. ꝙ.l. generaliter corrigit ſtatutum[h] ſpāle ꝓcedēs. facit ad idē. C. de teſta.l. fi. lꝫ illa cū violētia ad hoc īducat̄. ibi. n. dr̄ ꝙ ruſtici obſeruēt cōſuetudinē eoꝝ in teſtamētis ſuis ordinādis. q̄ſi inuat ꝙ ꝑ.l. hac ꝯſultiſſima eēt ei cōſuetudini derogatū niſi ſpāliter eēt ꝓ ea ſtatutū. ꝯtra hoc tn̄ vr̄ caſus ex̄ de cōſti. c.i. li. vi. ſo. iſtā. q. exaīat cy.i.l. fi. circa fi. C. de teſta. ⁊.l. ij. C. q̄ ſit lō. cōſue. in vlti. q. principali. circa prin. cōiter tenemus ꝙ debemus ītelligere ꝙ hic īperator ſpālem mētiōeꝫ fecit de illis ſtatutis: ut no. in. d. c.i. de ꝯſti. li. vi.

Qui de ſepulchri. Oppo. ⁊ videt̄ ꝙ iſta actio nō det̄ adītereſſe ſed ad vindictaꝫ: ut .l. ſepulchri. ⁊.l. q̄ſitum. ĵ. e. ſo. nō datur ad ītereſſe: ſed datur ad vindictā ꝑꝑ id qd̄ ītereſt.

Ex.§.ſequenti.

¶ In accuſationibus publicis plures admittūtur qn̄ pluriū ītereſt. ⁊ ſi plures accuſāt valeat ꝓceſſus ſi nō opponat̄: vide in prin. Et an cū delictum cōmittit̄ in plures q̄libet poſſit agere vel accuſare: ibi. Iuxta. Et qd quādo plures vni inferunt iniuriaꝫ: ibi. Quero. Et an cum.x. hoīes .x. faciunt inſultuꝫ ſint plures inſultus: vide ī fi.

Si ad plures. ¶ Glo. hic format unā. q. quaꝫ ſolue: ut in glo. ꝑ.l. iſtā ego dico[i] ꝙ lꝫ in accuſatiōib⁹ publicis nō admittant̄ plures: ut.l. ſi plures. ĵ. de accu. hoc ē veꝝ niſi pluriū īterſit eq̄liter ꝑ hūc tex. Itē dico ꝙ ſi plures accuſauerūt ⁊ nō fuit oppoſita exceptio ꝙ accuſatio ꝓcedit: ut .l. ſi accuſatorib⁹. C. de accuſa. ⁊ ibi no. ¶ Iuxta hāc.l. q̄ro qn̄ delictū cōmittit̄ ī plures: vtꝝ q̄libet poſſet agere: uel accuſare vt pena īferat̄ īſolidū ex ꝑſona uniuſcuiuſqꝫ. hic vr̄ tex. ⁊ glo. ꝙ nō ſed īter oēs una pena. ꝓ hoc facit.l. ſi plures. in ꝑn. ff. ar. fur. ce. mihi vr̄ ſic dicēdū. qn̄qꝫ delictū cōmittit̄ ꝑncipaliter in iniuriaꝫ eoꝝ in quos cōmittit̄: ⁊ tūc q̄libet hꝫ actionē ꝑ ſe īſolidū: ut.l.i. in fi. ff. de iniur. ⁊.l. eū q nocētē.§. ſi nupta. e. ti. qn̄qꝫ delictū cōmittit̄ ꝑncipaliter circa res: ⁊ tūc oēs quoꝝ ītereſt habent̄ loco uni⁹: ut hic. ⁊. d. .l. ſi plures. ff. ar. fur. ce. ⁊.l. itē apud labeonē.§. fi. cū.l. ſe. ff. de iniu. ꝓ hoc reducam⁹ in practica. dicit ſtatutū plures ſūt poſſeſſores uni⁹ fūdi: aliqs īgredit̄ poſſeſſionē illā ⁊ turbat illā poſſeſſionē: utꝝ q̄libet ex dn̄is poſſeſſorib⁹ poſſit agere ꝑ ſe ut īponat̄ pēa īſolidū ex ꝑſona uniuſcuiuſqꝫ. puto aduertēda ꝟba ſtatuti. aut denotāt actū ꝓut īfert̄ ꝑſone: ſeu ī ꝑſonā: qa dicit ſtatutū ſi qs aliquē turbauerit ī poſſeſſiōe ſua: uel ſi qs turbauerit alicui poſſeſſionē ⁊c̄. ⁊ tūc cū veꝝ ſit quēlibet eē turbatū q̄libet poterit accuſare īſolidū ſicut cū un⁹ ſeru⁹ ꝟberat̄ in iniuriā pluriū dn̄oꝝ q̄libet actiōe iniuriaꝝ agit ſuo noīe: ut. d.l. apud labeonē in fi. ⁊ ibi no. ff. de iniur. Si ꝟo ſtatuta denotāt actum ꝓut īfert̄ in reꝫ nō habito reſpectu ad ꝑſonā: ut qa dicit ſtatutū: ſi qs ītrauerit in poſſeſſionē alteri⁹: tunc oēs dn̄i uni⁹ ꝑſone uiceꝫ repn̄tant: ut hic. ⁊. d.l. ſi plures. ff. ar. fur. ce. ¶ Quero qd ecōtra qn̄ plures īferūt iniuriā uni. certe ſine dubio oēs tenent̄: ut in.l. ſi plures. ff. de iniur. qd̄ plene exaīaui tibi in.l. ſi in rixa. ĵ. ad .l. cor. de ſic. ¶ Quero qd ſi plures plurib⁹ fecerūt iniuriam. ⁊ pono unum exēplum.x. hoīes fecerūt īſultū ꝯtra.x. hoīes: punient̄ ne īſultantes de tot īſultibus quot ſunt ꝑſone inſultantes: cre

a ¶ Sunt quedā. more ꝓuinciarū. No. tex. in eo ⁊c̄. ꝙ delicta puniant̄ ſm̄ cōſuetudinē. adde bal. in.l. ſi qs nō dicā rapere. in. iii. col. C. de epi. ⁊ cle. ⁊ in.l. ⁊ ſi ſeuerioꝛ. in. iii. col. C. de infa. ⁊ in.l. qd ergo in.§. pena grauioꝛ .ff. de his q no. infa. ⁊ in.l. ii. in fi. de noxa.

b ¶ Scdm moreꝫ. vide bar. in.l.i. C. de ſum. tri. ⁊ fide ca. ⁊ bal. in auē. qua ī ꝓuincia. C. vbi de crimi. agi opoꝛ. ⁊ bal. ī.l.i. C. d ad uo. diꝟ. iu. in .l. qcūqꝫ. de ſer. fu. C.

De ſepulchro vio.

c ¶ Retor ait. pena criminalis. adde qd̄ do. ab. ſiculus ī ru. de iudi. credit ꝯtriuꝫ videlꝫ ꝙ ēt qn̄ pena applicat̄ parti iudicuꝫ dicat̄ criminale ſꝑ ꝑ. c. ꝑ tuas. ex̄ de ſymo. ⁊ in. c. ſuper his. de accu. vn̄ ipe aliter dicit. videlꝫ ꝙ aut agit̄ pena ordinaria dlicti ita ꝙ ꝑ illaꝫ puniat̄ delictū maioꝛi pena q̄ꝫ ſit pena ſtatuti: ⁊ tūc ſꝑ dicit̄ agi criminaliter ſiue pena applicet̄ fiſco ſiue parti. ſi vero agat̄ ad penā delicti nō ordinariā ſed accidētalē. ⁊ tūc ſꝑ iudiciū ſit ciuile: ēt ſi pena applicet̄ fiſco. ⁊ īducit alia d qbus ibi ſed iſta ſua doctrina aliquo mō nō ꝓcedit: eo qꝛ qn̄ pena applicat̄ parti agitur d cōmodo priuato. ex hoc pꝫ ꝙ iudiciū ē ciuile. ita videtur dicere tex. in.l. infamē. in ul. reſ. de pub. iudi. ⁊ bene facit tex.i.l. ꝙ ſenat⁹ .ff. de iniur. vn̄ ꝯ naturā attributā legibus ē ꝙ ubi pena applicat̄ parti et pꝛicipaliter agit̄ ipm iudiciū ſit criminale. vn̄ puto dcm̄ ab. nō eſſe verū: nec ē veruꝫ ſm̄ eū: dū dicit ꝙ ſi pena venit applicāda fiſco dūmō nō ſit ordinaria pena delicti dicit agi ciuiliter: qꝛ hoc eſt ꝯ.l. ſi qs falſam. in ꝑn. ff. ad.l. coꝛ. de fal. vbi pꝫ ꝙ ſi qs cōmittit ꝯ iudicē qui hꝫ ꝑtātem ciuilē ⁊ nō criminalem ꝙ lꝫ remitti ad iudicē criminaliū. ergo pꝫ ꝙ vbi punitur pena extraoꝛdinaria: ut eſt in caſu hui⁹.l. nō agitur ciuiliter. non ob. d. c. ꝑ tua: quia poſſumus rn̄dere dupliciter: videlꝫ ꝙ ibi verbū dupliciter ſtat īpꝛopꝛie: vel voluit ſentire ꝙ illa pena nō applicat̄ fiſco neqꝫ parti ī remoto ab offi. illa qꝛ ibi eſt pena ſpēs. ita dicit tex. formaliter in. c. qualiter ⁊ q̄n. in ꝑn. de accuſa. ⁊ in euāgelio ibi allega. ad quā penā agit̄ ciuiliter: ut ibi dicit̄ ⁊ ꝓbat tex. in.l. iii.§. tutoꝛ q ad alimēta. ff. de ſuſpec. tu. ⁊ no. bar. in.l.i. C. vbi cā fiſca. ⁊ adde bal. in.l.i. C. de legi. ꝑ glo. ibi dicit ꝙ iſtud qd̄ hic dicit̄ veruꝫ eſt qn̄ pena venit applicando fiſco ex d licto. ſecus ſi veniret applicāda ex illicito ꝯtu: qꝛ tunc non dicit̄ accuſatō. dic ut ibi

d ¶ Ita no. adde ad materiā do. an. in rub. ex̄ de iudiciis: ⁊ ibi īmo. p⁹ glo. ⁊ vide bal. ī .l. trāſigere C. de trāſac. ⁊ cy. ⁊ bal. ī .d.l. ſi qua ꝑ calūniam. in ꝑn. hic alle. ⁊ ſi īponat̄ pena pecuniaria applicāda fiſco ⁊ alia applicāda pti: dic ꝑ pte q̄ applicat̄ pti dicet̄ cā ciuilis: ut colligit̄ ſm̄ bal. in.l.i. in .iiii. col. C. d iud. ⁊ ſꝫ do. an. in. d. ru. de iudi. appellat̄ cauſa mixta: ut eſt tex. ⁊ ibi no. in. c. tue. de ꝓcura. ⁊ ibi ſcripſi poſt Imo. ⁊ vide .ff. in appoſtilla poſita ſupra iſtā ⁊ cognoſcetur an qs ciuiliter agat vel criminaliter ex forma cōcluſionis libelli: ut ſi dico accuſo te ab. in. c. ſeries. de teſti. ⁊ ad hoc no. vide. d. glo. in.l. fi. C. de priua. delic.

e ¶ Velle gl. Et ꝑ glo. eſt tex. quē pōderat ibi barto. in. d.l. licitatio. i.§. qd̄ illicite. d publica.

f ¶ Glo. dicit̄. ⁊ ē ſimilis glo. in.l. .i. de ſepul. vio. ⁊ i.l. aut dāna. in ꝑn. de penis.

g ¶ Fiſco. adde qd̄ no. in.l. ſi mihi ⁊ tibi.§. fi. ff. de leg.i. ⁊ bar. latius in extraua. ad repri. in ver. nō obſtantibus. ad fi. ubi oīno vide.

h ¶ Corrigit ſtatutū. An lex generalis tollat ſtatutum ſpeciale precedes. adde Bar. in.l. ſi quiſ id quod. ff. de iuriſ. om. iudi. ⁊ quod no. bar. in.l. inficiando.§. infans. de fur.

i ¶ Si ad plures. ego dico: ⁊ iſta faciunt ad no. in.l. ſi qs id.§. fi. cuꝫ.l. ſe. ff. de iur. om. iudi. ⁊ qd̄ no. bar. in.l. inficiando.§. infans. de fur.

do ꝙ ſic: qa certū ē ꝙ qlibet inſultantiū fecit in
ſultū ꝯtra quēlibet eoꝝ q ſunt īſultati: ut. d. l. ſi
plures. ff. de iniur. cōiuncta. l. ſi qs in graui. §. ſi
omnes domini. ad ſil.

Si is cuius.

No. ꝙ admittiꝛ pe
nitētia añ li. ꝯte. ꝯtra
.j. ꝺ adul. l. ſi marit⁹. §. ſi negauerit. ſolu. ut ibi.
¶ Itē op. C. q accu. nō poſ. l. accuſatio: ⁊ l. ſi ea
eo. ti. ꝟitas eſt ꝙ ibi deſtitit poſtꝗ̄ accuſationez
ꝓpoſuerat. vñ poſtꝗ̄ deſiſtit ñ pōt poſtea accu
ſare: ut. l. q deſtitit. j. ad turpil. hic ꝟo accuſatio
nē nō ꝓpoſuit. ¶ Itē op. de. l. poſtꝗ̄ liti. C. de
pac. ſo. ibi litē īchoauit ⁊ ei expreſſe renūciauit:
hic aūt ſolū dixit ſe nolle accuſaꝛ. ¶ Itē op. ꝺ. l.
nō ſolū. §. i. ff. de iūr. ſo. dicit glo. aliud ī actiōe
īiuriaꝝ q̄ facili⁹ remittiꝛ. nō plꝫ: qa eodē modo
tolliꝛ actio īiuriarū ſicut alie actiōes ex delictis:
ut. l. ſi tibi. §. q̄dā. ff. de pac. nō ob. l. ꝯtra. qa fa
teor ꝙ actio īiuriarū tolliꝛ diſſimulatiōe. hoc eſt
ei⁹ natiuitas īpediꝛ: ſꝫ poſtꝗ̄ ē nata tolliꝛ ſicut
alie actiōes crimiāles: ut iſti. de iīu. §. fi. ¶ Que
rit glo. vtrū ſi qs renūciat expſſe huic actioni an
tollaꝛ. Jo. dicit ꝙ nō: īmo poſtea volens agere
audiꝛ: vt. ff. ꝺ pac. l. iuriſgētiū. §. ſi paciſcar. Alij
dicūt ꝯtra: quos puto verū dicere: qa actio iniu
riaꝝ nō cōpetit ꝑncipaliter ad vindictā: ſed ad
ꝑuatū cōmodū: ⁊ ſic nō ob. §. ſi paciſcar. de hac
materia hui⁹. §. dic plene ut dixi i. d. §. ſi negaue
rit. ¶ Ultīo vide glo. que incipit ſiue dicas ī fi.
ibi ar. ꝯtra. ff. ꝺ fur. l. q ea mēte. ⁊ vi bo. rap. l. nō
prodeſt. ſo. ibi in delicto ne maleficia remaneāt
impunita non eſt locus penitentie ex parte deli
quentis: hic ex pte eius qui petit puniri. Itē vi
de glo. ibi. §. ſtichū. ſo. ibi fuit ſtatī ius queſitū
ex ſola electiōe. hic nō niſi ſecuta renūciatiōe.

Ex. l. ſequenti.

¶ Si alicui ē ꝯceſſa ſecuritas ueniēdi videatur
cōceſſa ſecuritas recedēdi.

Timur eo iure.

v Nota
iſtā gl.
q̄ īcipit. i. circuit⁹ uel ambit⁹ ⁊c. ꝙ ſi cui
cōceſſa eſt ſecuritas veniēdi^a uideaꝛ eē ꝯceſſa ſe
curitas recedēdi: ⁊ hoc puto veꝝ. nō aūt venit
ſecure ille q nō pōt recedere: ut. l. ſciēdū. §. i. j. ꝺ
le. ⁊. l. de etate. ff. ad trebel. de hoc tetigi in. l. re
legati. j. de penis.

Ex. l. ſequenti.

¶ Si aliqs ē ꝯdēnat⁹ ꝺ maleficio ī min⁹ pp ali
quā q̄litatē omiſſaz ⁊ ſoluit nō pōt ꝺ nouo accu
ſari: ibi. hec. l. Et an ſi puſin⁹ cōmittat delictū ī
ducatu: ⁊ ibi ꝯueniaꝛ ⁊ ſit ꝯtumax: an poſſit puſij
ꝓcedi ꝯtra eū. et an pendēte ꝑmo ꝓceſſu poſſit
ꝓcedi puſij: ibi. Circa ꝑmū. Et an iudex q prio
īcepit poſſit opponere ꝙ iudex ſecūd⁹ nō dꝫ ꝓ
cedeꝛ: ibi. Scōo. Et an ille q ꝑmo accuſauit poſ
ſit opponere ꝙ corā ſecūdo ñ ꝓcedaꝛ: ibi. Ter
tio. Et an cū ſnīa eſt lata ꝯtra eū tāꝗ̄ ꝯtumacez
ſecūd⁹ iudex poſſit ꝓcedere: ibi. Circa. Et an ſi
ī ꝯtūaciā a duob⁹ fuerit ꝯdēnat⁹ poſſit exigi: uiꝺ

Sepulchri uiolati.

s ¶ Op. ꝙ abſens reuerſus poſſit iteꝝ ac
cuſare ſi doceat ſe ignoraſſe: vt. l. ſi cui crimē. §.
hiſdē. j. ꝺ accu. ſo. ibi loqꝛ qñ fuit re⁹ abſolutus:
hic qñ fuit ꝯdēnat⁹ ⁊ ſoluit. ¶ Hec. l. ē ar. ꝙ ſi ꝺ
maleficio ē aliqs ꝯdēnat⁹ ī min⁹ ꝓpter aliquaz
q̄litatē omiſſaz ⁊ ſoluit ꝙ occaſiōe illi⁹ q̄litatis ñ
poſſit ꝺ nouo accuſari: qꝺ pꝫ qa iſta accuſatio da
tur ad pl⁹ qñ daꝛ dño ꝗ̄ qñ daꝛ extneo: ut. ff. e. l.
.iij. §. q ꝺ ſepulchri. ⁊ tñ hic ſimpliciter dño de
negaꝛ ſi ſemel fcā ē ꝯdēnatio: de quo plene dixi
.j. de accu. l. ſenat⁹. Itē ē ar. ad. q. ī q̄ pluries cō
ſului. aliqs puſin⁹ cōmiſit maleficiū ī ducatu ꝓ
cediꝛ ibi ꝯtra eū: ⁊ ē ꝯtumax demū accuſaꝛ hic.
q̄riꝛ an poſſit. Iſta. q. hꝫ duo pūcta ꝑncipaliter.
ꝑmo an pēdēte ꝑmo ꝓceſſu poſſit ꝓcedi hic in
loco origīs. ſcōo an lata ſnīa ꝯdēnatoria: ibi cō
tra ꝯtumacē obſtet hic exceptio. ¶ Circa ꝑmuz
eſt vidēdū an excep. li. pē.^b uel ꝑuētionis poſſit
opponere ipē re⁹ ꝯtumax: ⁊ dico ꝙ nō. cū. n. co
rā eodē iudice corā quo ꝯtumax ē ipē nō poteſt
vti illa īſtātia: niſi ſuā ꝯtumaciā purgauerit ⁊ ex
pēſas reficiat: ut. l. ſancim⁹. C. ꝺ iudi. multo mi
nus poterit vti bñficio illi⁹ īſtātie corā alio iudi
ce: ⁊ ſic nō pōt vti bñficio illi⁹. l. vbi ac. ff. ꝺ iudi.
ꝑterea ſi hoc eēt ſeq̄reꝛ ꝙ ī ei⁹ ptāte eēt eludere
penā: nā hic ñ poſſet ꝯuenire: qa ꝓceſſus ē alibi
cept⁹: ibi nūꝗ̄ ꝯpareret: ⁊ ſic penā eluderet. qꝺ
eēt abſurdū. ar. ff. ꝺ ar. l. ne ī ptāte. ¶ Scōo ē vi
dendū^c: an iſtā exceptionē poſſit opponere iu
dex q ꝑmo īcepit: ut dicat ꝑ ſecūdū nō poſſe ꝓ
cedi cū ipē ꝑuenerit. Rñ. iudicib⁹ ꝯceſſū ē iuriſ
ditionē ſuā ꝺfendere: ut. l. i. ff. ſi qs ius di. ñ ob.
⁊ ſi qs turbaꝛ ī ſua iuriſditiōe hꝫ īterdictum vti
poſ. vt dixi ī. l. vl. ff. vti poſ. facit. l. ſane mētis. ff.
ꝺ iūr. ⁊ ex de of. dele. c. i. vñ ſi ꝑ ꝓceſſū ſcōi iudi
cis ꝓceſſus ꝑmi īpedireꝛ quoquo mō ipſe poſſz
opponere ⁊ īpedire. īpedimētū aūt ē manifeſtū
de iuꝛ cōi hꝫ qꝺ fit remiſſio reoꝝ: ut ī auc. vt nul
li iu. §. ſi qs ꝟo ꝯprehēſoꝝ: ⁊ l. ſi cui. §. fi. j. ꝺ ac
cu. ſꝫ hꝫ ꝯſuetudinē italie ſꝫ quā remiſſio nō fit^d
nō video ꝙ īpedimētū ꝑmus iudex patiaꝛ: ⁊ ſic
primus iudex īpedire non poſſet: libere eniz ꝓ
cedit nō obſtante proceſſu ſecūdi. ¶ Tertio eſt
videndum: an ille qui coram primo iudice accu
ſauit poſſit iſtam exceptionem opponere coraz
ſecūdo iudice ne corā eo procedaꝛ cū corā prio
in accuſando ꝑueniꝛ. Rñ. idez qꝺ. ff. ſi per hoc
ꝓceſſus ei⁹ quoquo mō īpedireꝛ hēret iſtā exce
ptionē: aliaſ ſec⁹. ar. ad hoc. j. ꝺ adul. l. ii. §. ſi. cū
.l. ſe. ſꝫ ñ uideo ad qd ꝓceſſ⁹ ei⁹ īpediaꝛ: cū ī prio
iudicio ille ſit ꝯtūax. fateor tñ ꝙ ſi re⁹ ī prio iu

a Timur. ſecuritas veniēdi. Ad materiā ſalui ꝯduct⁹: vide in. l. ſi lege
v ad. l. iul. de adul. Adde qꝺ no. bar. i. l. i. j. ad. l. iul. maie. ⁊ no. bar. in
.l. i. C. de naufra. li. xi. ⁊ ꝑ illū tex. ⁊ qꝺ no. i. c. ſi. de treu. ⁊ pa. ⁊ in. c.
ſtatutum. §. i. de reſcrip.

b Sepulchri violati. an exce. An re⁹ cōtūax poſſit opponere exceptiōez
s litis pē
dentie
corā alio iu
dice: vide ꝑ
iac. ꝺ belui.
diſputātē in
.l. i. C. vbi ꝺ
cri. agi. o. et
bal. i. l. i. de
le. i. ⁊ vide q̄
dixi p⁹ bar.
in. l. vbi ce
ptū. de iudi.
⁊ i. l. q̄uis ī
pe. col. ꝺ dā.
infec. ⁊ que
no. bar. in. l.
cūctos popu
los. C. ꝺ ſū.
tri. ⁊ bal. in
.d. l. i. in. ii.
col. C. vbi ꝺ
cri. agi. o. et
qñ oppōi de
beat exceptō
litis pēdētie
viꝺ bar. i. l.
ꝑemptorias
ad ſi. C. ſen.
reſci. ſi poſ.
⁊ ad Bar.
hic adꝺ bal.
i. d. l. ſenat⁹
.C. q accu.
nō poſ. q idē
tenet: et ꝙ
iſta exceptio
preuētionis
ꝺbeat oppo
ni añ li. ꝯte.
tenet bal. in
auc. ſꝫ nouo
iure. C. de
ſer. fugi. in
.iii. col. ⁊ di
ſputauit ia.
de bel. i. d. l.
.i. vbi ꝺ cri.
agi. o. ⁊ bal.
in. l. ſi pluri
bus. de le. i.
⁊ ibi qd ſi ī
caſu iſto pe
naz ſubit in
vno loco an
teneaꝛ ī alio
⁊ hic adde
imol. i. c. de
his ꝺ accu.
vbi trāſit cū
bar. ⁊ adde
qꝺ bal. in. c.
ſancim⁹. i ti.
quo tpe mi
les iueſtitu
raz petit. di
cit ꝙ ſicut
oīa reuocan
tur attenta
ta appellati
one penden
te ita attēta
ta dolo oīa
reuocāꝛ uel
male a par
tibuſ ꝑtinēt ad officiū iudicis ut illa corrigat ⁊ reſirmat. nec ē ſpeciale in
cauſis appellatiōis ſm ipſum. qꝺ eſt no. Et adde ꝙ pendente lite ī curia
ſeculari ſuper cōtractu poſſuz habere recurſuz ſup obſeruatiōe iuramēti
ſm bal. in. l. i. C. de re. cre. De materia vide per bal. in. c. i. de cōt. feu. īter
pares termi. per Io. de ancha. in repe. c. poſtulaſti. de fo. cōpe. in. vi. q.
et etiam uide doc. in. c. cum. c. laicus de fo. cōpe.

c ¶ Secūdū eſt uidendū. Adde qꝺ dicit bal. in. l. ſi quis nō dicā rapere. ī
.iii. ⁊. v. col. C. de epi. ⁊ cle. in. l. ii. C. vbi de cri. agi opoꝛ. ⁊ ī. l. nullū. ad ſi.
.C. de teſti. ⁊ in. d. l. ſenatus. C. qui accu. nō poſ. ⁊ qd ſi per duos iudices
inquiriꝛ de eodē delicto vtrū vnus debeat remittere cognitionē ad alte
rum vbi nō apparet de preuentione. bal. in. d. l. nullū. C. de teſti. determi
nat ꝙ ſic. alias ſe impediūt. qd ſi vnus iudex ꝑuenit in citatione verbali
alius in reali: qa cepit eū ꝑſonaliter ꝓpter delictū qs erit potētioꝛ. ad iſtā
.q. uide bar. in. l. iii. j. de cuſto. reo. ⁊ in. l. i. de pe. ⁊ bal. in. l. i. C. vbi ꝺ cri.
agi opoꝛ. facit qꝺ no. io. an. in. c. i. de obli. ad ratio. ⁊ bar. i. l. diuiſim. j. ad
turpil. ⁊ qꝺ no. bal. in addi. ſpe. in ti. de cōtumacia. §. ſequiꝛ in uer. ſed po
ne: ⁊ oino
bal. ī auc. ſꝫ
nouo iure.
.C. ꝺ ſer. fu.
uer. ſꝫ pone
ī ciuitate pu
ſij. ⁊ uidetur
ꝙ potētior
ſit iudex q
hꝫ reū captū
qa pōt ad li
bitū execu
tionē facere
maxime ſi ē
pena corpa
lis. ⁊ maxie
cū hodie de
ꝯſuetudine
non fiat re
miſſio: ut no
tat bar. j. in
.l. pxi. ⁊ ita
etiā determi
nat ange. de
are. doc. mo
der. ī tracta
tu malefi
ciorū. ī uer.
iudex cōmi
ſit ꝙ gaius:
⁊ uide quod
dixi ī. l. ſi qs
poſtea. ꝺ iu
di. ⁊ bal. i. l.
ſancim⁹. C.
qui accu. nō
poſ. et q̄rit
bal. in. d. l.
nullū in vi.
col. C. de te
ſti. qd ſi te
ſtis de crie
falſi pōt pu
niri ī duob⁹
locis. an ſi
fuerit puni
tus in vno
loco exclu
datur alius
locus: et ibi
tenet ꝙ ſic.
facit qꝺ no.
bal. in. l. pe.
in. vii. col. ꝺ
execu. rei iu
di. et bal. et
doc. in. l. ſi
pluribus de
leg. i. Adde
ꝙ ſm for
mam inqui
ſitionis ſine
citatione nō
dicitur pre
uenire. bal. ī
.l. i. in. viii.
col. C. de cō
feſ. ſed ꝑ cō
feſſionem fa
ctaz non for
mato pro
ceſſu diciꝛ
preuenire.
bal. in. d. l. ſi
domus. §. i.
per illū tex. de lega. i. et de materia plene per Io. de ancha. in repetitio.
.c. poſtulaſti. de fo. compe. ubi omnino uide. et uide que habentur in di
cta. l. ſi pluribus. in materia inquiſitionis. de lega. i. et in. l. de dic. §. iubet
qui ſatiſda. cogan.

ADDE quis ſit potioꝛ ſi duo iudices ꝑuenerūt ad cōdēnationē de uno
delicto. ſ. iudex originis et iudex cōmiſſ. delicti. bal. cōſi. cxc. li. iiii. et uide
io. ī ti. de cōpe.

d ¶ Remiſſio non fit. Nota ꝙ ſm cōſuetu
dinem italie non fit remiſſio in delictis. limita tamē ut per bal. in. l. ii. C.
de ſer. fugi. Adde gl. i. cle. paſtoralis de re iudi. allegat bal. in. l. i. i. xi. col.
.C. de execu. rei iudi. et cum Bar. hic concordat Bal. in. d. l. i. ī decima
col. C. de here. inſti.

a ¶ Circa ſecundū. vide qđ no. bar. i. l. ⁊ ſi amici .j. de adul. ſʒ qđ ecōtra ſi fuit punitus ⁊ cōdēnatus in loco originis: an poſſet puniri in loco delicti. bal. ꝙ ſic: i. l. pe. i. vii. col. C. de execu. rei iudi. ⁊ ibi ēt vide i. viii. col. uel circa. Adde. d. an. in. c. de his đ accu. ⁊ imola ibi quē uideas: vbi ēt ponit ſi vigore ſtatuti loci delicti ꝯtumax habebaꝛ ꝓ confeſſo: an poſſit virtute dicti ſtatuti: ⁊ virtute dicte confeſſionis in alio loco puniri. et iſtis adde bal. in. l. ⁊ ſi ſeueri oꝛ. i. v. col. C. de infa. ADDE ꝙ bal. i ꝓxime allegato cōſilio tenet ꝙ punitꝰ i loco delicti non poſſit pūiri i loco originis: ⁊ vid ēt q: cōtrariū ſenſit eiuſ ꝙ hic dic̄ bar. ꝙ ſi a duobus fuerit cōdēnatus i cōtumaciaʒ ꝙ ambo poterūt exequi q: ipſe bal. aliter ſentit.

b ¶ Puto ꝙ ſic. no. mirabile ꝙ qs pōt ꝓ eodeʒ delicto bis cōdēnari: et bis ſit execu tio: vide no. ꝑ bal. ⁊ bar. in. l. is q reꝰ

dicio cōpareret ⁊ cōtumaciā ſuaʒ purgaret: tūc poſſet iſtaʒ exceptioneʒ opponere: qa ceſſarent rōnes ꝑcedentes: ⁊ intereſt ſua ne de eodē delicto ſepius cōtra eū queraꝛ: ut. l. pe. §. fi. ff. nau. cau. ſta. ⁊. l. ſenatuſ. j. de accu. ¶ Circa ſecūduʒ[a] quādo eſt lata ſententia cōtra euʒ tanꝙ contra cōtumacē an ꝓcedi poſſit coraʒ ſecūdo iudice. Iſtam. q. diſputauit Jaco. de belui. ⁊ eaʒ ponit in ſolutiōe cōtrariorū. i. l. i. C. vbi đ cri. agi opor. ⁊ determinauit ꝙ poſſit iterū procedi ⁊ cōdēnari. ar. huius. l. vbi dicitur ꝙ litis extimationeʒ ſuſtulerit. Si ergo primā ꝯdēnationē ſoluiſſet haberet exceptionē ex ea. ſed ille qui fuit ut contumax condēnatus non ſoluit cōdēnationē ex ea. ergo ⁊c̄. pro hoc etiā. j. de cuſto. reo. l. diuus. ꝟ. ſic ⁊ diuus: vbi apparet ꝙ non obſtante ꝙ quis ſit contumax exbānitus pro maleficio nihilominus debet de maleficio iterum conſtare: ſed ibi loquitur de iure cōi: ſm qđ abſens nō pōt cōdēnari in criminibus grauioribus: ut. l. abſenteʒ. j. de penis: ſed de iure municipali ſm qđ abſens habetur pro cōfeſſo, ⁊ poteſt cōdēnari non eſſet neceſſe facere nouū proceſſuʒ: ut ibi dixi. tamen puto verā determinationeʒ do. ia. primo per. l. euidenter. ff. de exce. rei iudi. vbi nō prodeſt exceptio rei iudicate: niſi ei qui cōdēnationē ſolueret. ſecūdo ar. l. qui repudiantis. ff. đ inof. teſta. vbi ſnīa lata contra abſentē nō pōt preiudicare alteri niſi abſenti: ita hic per hanc cōdēnationē nō preiudicatur alteri iudici quin poſſit procedere: ⁊ ita pluries de facto iudicaui aſſedēdo et cōſulendo. ¶ Quero iuxta predicta quid ſi in duobus locis fuerit cōdēnatus tanꝙ contumax de eodē maleficio: an poſſit cogi vtranqʒ condēnationeʒ ſoluere. puto ꝙ ſic[b]. ⁊ imputeꝛ ſibi cur hoc paſſus eſt. ar. ad hoc. ff. rē ra. ha. l. ſi fine. §. cum autem in eo qui cōdēnatus eſt dño ⁊ procuratori: vt ibi dixi.

Ex. l. ſequenti.

¶ An filius accipiendo pecuniam de morte patris occiſi videatur adire.

q **Queſitum.** Facit ad. q. filius fecit pacem de morte patris accepta pecunia: vtrum per boc videatur adire hereditatem: vel pone ſtatuto[c] huius ciuitatis cauetur ꝙ occidens cōdēneꝛ in certa ꝙ̄titate cuiuſ medietas applicetur filio. an filius accipiendo illam medietatem videaꝛ adire: ⁊ habetis hic tex. ꝙ non: ⁊. l. ꝓ herede. §. fi. ff. de acqui. he. vbi eſt idē caſus.

r **Ei ſepulchrorum.** ¶ Op. ꝙ puniaꝛ in. x. pōdo auri: vt. C. e. l. qui ſepulchra. ſo. qn̄qʒ pro ſepulchro violato agitur ciuiliter qn̄qʒ crimīaliter: qđ dic vt hic in glo. ⁊. l. qui ſepulchra. C. e.

¶ De concuſſionibus. Rrubrica.

s **Iſimulato.** Glo. ponit exē pluʒ in nuncijs cōis. ¶ Quero quis teneatur hoc crimine. dicit glo. ꝙ quicunqʒ concuſſionem intulit habens officium uel etiā ſine officio: ut. j. l. ꝓxi. quero ꝙ̄to tēpore duret hec accuſatio: certe q̄dam habent hic in tex. omni tēpore: ⁊ tūc ē hic ſpāle ꝙ iſta accuſatio eſt perpetua contra regulam poſitam in. l. querelam. C. de fal. alij habēt huiuſmodi tempore: ⁊ tunc nullum continetur ſpeciale. tenerem primā lec. ſʒ quā habes aliqđ ſingularitatis. ¶ Querit glo. que eſt pena huiꝰ criminis. dicit glo. ꝙ eſt pena extraordinaria. tu dic ꝙ eſt pena ſm modū qui diceꝛ. j. l. proxi.

c **Oncuſſionis.** Glo. ponit duas lectu. vna eſt azo. io. ⁊ hug. ⁊ aliorum gloſatoruʒ. alia eſt accur. ⁊ eſt ꝓpria opi. accur. quā no. quia in paucis locis reperies ſuas ꝓprias opi. vide glo. i. huius. l. que īcipit ſemp. Facit ad. q. ſtatutum punit aliqđ maleficiū publicuʒ vtrum accuſatio ex illo ſtatuto ſit publica vel priuata: ſm azo. videtur ꝙ ſit publica. ſʒ accur. ſecus. qđ dic: vt. l. i. j. de publi. iudi. ⁊ ibi dixi. ¶ Quero quot modis puniatur qui hoc crimē ꝯmiſit. dic ut hic in glo. ⁊ plenius in. l. i. ff. de calū.

¶ De abigeis. Rubrica.

¶ Quidam habent de ābigeis: alij habent de abigeis ⁊ iſta melior: deſcēdit eniʒ ab abigo gis ideſt ſubtraho ſubtrahis.

d **E abigeis:**

Quanquā. Videtis hic ꝙ magis punitur ignobilis ꝙ̄ nobilis. quod dic: vt. j. de penis. l. quedam ſunt: et in. l. pedius. ff. de incen. rui. nau.

Qui pecora. Quero quid ſi in iuſtis. gl. dicit idē. ar. ff. đ lib. cauſa. l. igitur. §. ij. ¶ Ad hoc op. inſti. vi bo. rap. §. qa tamē. ſo. hic ideo: qa iſta accuſatio requirit dolum. ibi ſecus: ⁊ dic vt dixi. ff. ſi qs teſt. li. iuſ. eſſe fue. l. i. §. i.

Ex. l. ſequenti.

¶ Qualiter quis dicaꝛ abigeus: et quot oues faciant gregem: et quot porci: et que ſint aīalia minuta ⁊ que groſſa

o **Ues.** ¶ Op. ꝙ ſubtrahēdo vnuʒ nō eſt abigeus: ut. ff. e. l. i. §. i. ſo. qn̄qʒ quis ſurripuit totū gregē: et tunc ſine dubio eſt abigeus ut hic: qn̄qʒ ſurripuit vnū vel alterū aīal: ⁊ tūc aut ſurripuit ſepius quaſi artem de hoc faciendo: ⁊ eſt abigeꝰ: vt hic: ⁊. l. i. §. i. ff. e. aut nō ſurripuit ſepius: ⁊ tunc aut ſurripuit vnū ex aīalibus groſſis: ut equum uel bouē: ⁊ tūc abigeus eſt vt hic. aut ſurripuit vnū ex aīalibus paruis: ⁊ tunc non eſt abigeus: ut. ff. e. l. i. §. ſed qui porcū. ¶ Ultimo no. ꝙ in ouibus. x. faciunt gregē[o] in porcis. v. faciūt gregem: in equis nō dicitur hic: ſed glo. dicit idē ꝙ quattuor uel qn̄qʒ faciūt gregē. qđ tene mēti ad id qđ dixi i. l. ꝑtor edixit. §. i. ff. vi bo. rap. ꝙ q̄ttuor uel qnqʒ hoīes eqteſ faciūt gētē: ſʒ i peditibus regrereꝛ plures: ut ibi dixi. ¶ Ultīo nota hāc. l. ꝯiūcta. l. i. §. ſʒ q porcū. ff. e. ad ſtatuta q̄ diſtinguūt beſtias minutas a groſſis. nā vides ꝙ porci numeraꝛ īter beſtias minutas: ſʒ equus bos ⁊ mulus numeraꝛ īter beſtias groſſas.

Receptatores. Op. đ. l. i. j. ti. i. ſo. ut ibi dicaʒ.

¶ De preuaricatoribus. Rubrica.

Ex. l. ſequenti.

¶ An aduocatꝰ q accepta pecunia uidit inſtrā vnīꝰ ꝑtis: deinde cū alia facit pcm̄ de quota pte litis ⁊ aīo ⁊ corpore illi aſſiſtit: an teneaꝛ crimine falſi uel preuaricationis.

p **Reuaricator.** Quidam aduocatus[e] florentinus promiſerat preſtare patrocinium in quadam cauſa ⁊ pro hoc accepit certam pecunie quantitatem: ⁊ vidit īſtrumēta oīa ꝑtis: demū habuit aliaʒ partem ⁊ oīa ſecre

ad fi. de publi. iudi. Cōtrariū videꝛ uelle bal. in. l. i. i. iii. col. C. vbi đ crimine agi. o. ⁊ bal. đ hoc dubitat i. l. ſi pluribus. de le. i. adde aliuʒ caſum per bal. i. l. i. in fi. C. vbi đ cri. agi. o.

c Queſitū. pone ſtatuto. vide bar. in. l. filiꝰ qui patri. de vul. ⁊ pupil.

¶ De abigeis. rubri.

d Ues. faciūt gregē. Que aūt ſit differentia inter gregeʒ ⁊ armentū: uide bar. in. l. fi. C. đ mili. ueſ. li. xii. ubi oīo vide: et his addđ no. in. c. ii. de oꝛdi. co. ⁊ bar. in. l. ſicut. §. i. ff. qđ cuiuſqʒ uniuer. no.

¶ De preuaricatoribꝰ.

e Preuaricatoꝛ. aduocatus. qua pena puniꝛ aduocatuſ qui iuſticiam ſui cliētuli reuelat alteri pti ſub pacto đ quota litis: uiđ i. l. ſicut la. iii. đ extraoꝛ. cri. ⁊ qđ no. guid. de ſuza. in. l. ꝓuidendū. de poſtula. ⁊ an titulus iſte hēat locū in ꝓcuratoꝛe: vide glo. et fulgo. i ru. C. đ ꝓcu.

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

p Reuaricationis.ſed emergens ⁊c.vide Cy.⁊ Bar.in.l.ſi quis homicidii.C.de accuſa.

a ¶Quero quādo.quid in aduocato cōdēnato de p̄uaricatiōe:an noceat principali:ut ille defenſiones p̄bent cōtra pricipalē:vide bar.in.l.i.in fi.C.de aduo.diuer.iudi.vbi dicit ꝙ nō:⁊ in.l.cū filius.de ver.obliga.plene:⁊ ita i.d.l.i.per ia.de are.ci.⁊ bal.i.d.l.ſi quis hōicidii.C.de accuſa.⁊ ibi etiā3 qd in aduocato corrupto.

b ¶Qd dicimus.vide bar.⁊ bal.in.l.i.de fideiuſ.⁊ bar.in.l.denūciaſſe.§.fina.de adul.⁊ tangit Cy.i iſtiſ locis.qd de ſnia lata cōtra falſos teſtes:⁊ vide in.l.lucius.ff.de infa.⁊ inno.in.c.cum cauſa3 poſt mediū q ſi.ſint le. Idem tenet bal.in.l.fi.i vi.col.C.de fi.inſtru.ſed an ſnia lata ꝯtra aduerſariu3 faciat fidem cōtra mandante3:vide bal.i.l.i.in fi.C.q res iudi.et an ſententia lata p̄o mādatario p̄ſit mandāti:vide dy.in regula ratihabitio p bar.in.l.adulte.de adulte.

c ¶Si iō qs. Adde bal.i rub.C.qui accuſa.

d ¶Pena turpilliani.de pena accuſantis:et poſtea deſiſtentis:vide late p bar.i.l.i.j.ad turpil.§.ſi quis autem.

ta prime partis reuelauit ſecunde parti:⁊ facto pacto de quota litis cū ſecūdo qui i veritate nō fouebat iuſticiā:⁊ fuit cū eo palā coram iudice ⁊ cora3 eo petitionē dictauit ⁊ p̄duci fecit ⁊ ſententiā obtinuit.querit̄ vtrū iſte aduocatus commiſerit crimē falſi.dicebat̄ ꝙ nō:ſed crimē p̄uaricationis.Conſului cōtra:nā crimē p̄uaricationis eſt qn̄ tu es cū vna parte corp̄e cum alia aīo vt hic:⁊ l.athletas.§.p̄uaricator.ff.de his qui no.infa.ſed in.q.p̄poſita in totū primā partem dereliquerat:⁊ cū ſecūda erat aīo ⁊ corp̄e:ergo nō eſt preuaricator:ſ3 crimē falſi cōmiſit p tria. primo qa pecuniā accepit vt faceret falſa3 accuſationē cū p̄ſciret ſe nō fouere iuſticia3:ut.l.i.§.ij.ad.l.corne.de fal.ſecūdo qa faciendo pactū de.quota litis cū ſciret eum nō fouere iuſticiā facit ſocietatē in necē inocentū ꝙ incidit in.l.cor.de fal.vt.d.l.i.§.i.j.ad.l.cor.de fal.que videtur hēre locū ſiue hoc fiat in accuſatōe crimiali ſiue in ciuili actiōe:ut.l.ex ſenat᷒.j.ad.l.iul.de vi priua.l3 ꝯtra hoc faciat.C.ad.l.iul.repe.l.iij.facit ad hoc qđ no.in.l.i.§.i.ff.de calū.vbi diſputat ēt glo.an hoc ſit verū ſiue iſta ſocietas fiat in actione ciuili ſiue in actiōe criminali.ſecūdo incidit i crimē falſi:qa reuelauit ſecreta partis:ut.l.i.§.his qui depoſita.ad.l.cor.de fal.⁊ de pe.l.ſi qs aliqd.§.ſi quis inſtrumentū.Itē incidit i.l.cor.de fal.qa p obreptionē īpetrari fecit ⁊ obtinuit ſniam:⁊ ſic icidit in.l.ſi qs obrepſerit.j.de fal.

Ex.l.ſequenti.

¶Modū agendi per uiā exceptiōis de p̄uaricatione vide:ibi.Op.Et qn̄ primus accuſator accuſat̄ de preuaricatiōe:an preiudicet reo:ibi. Quero.Et quid ſi fuit abſolutus uide in fi.

p Reuaricationis.

¶No.qn̄ accuſator eſt p̄uaricat᷒ i crimine publico crimē eſt publicū aliaſ eſt priuatū. ¶Itē no.ꝙ ſup replicatiōe p̄uaricatiōis debet p̄nūciari.¶Op.ſup icidēti nō p̄nūciat̄:vt.C.de or.iudi.l.i.hic dicit̄ cōtra.ergo male.dicit gl. ſpeciale eſt hic ꝙ ſup icidēti p̄nunciat̄.tu dic ꝙ iſta nō eſt incidēs:ſed emergēs.nā opponit̄ ad proceſſu3:cū.n.me accuſas ego excipio nō eē p̄cedendū ſup accuſatiōe:qa ſum abſolut᷒ d eodē crimine:tu replicas ꝙ fui abſolutus per p̄uaricationē:vn̄ hic diſputabat̄ an ſit p̄cedendu3:uel nō:nō enī diſputabat̄ de meritis cauſe:ſ3 de proceſſu:⁊ hic eſt vnus modus quo de p̄uaricatione cognoſcat̄.ſ.per modū replicatiōis. Itē ē alius modus.ſ.p accuſationē hoc modo.tu accuſas me:ego excipio ꝙ fui abſolutus.tu dicis me fuiſſe abſolutū per p̄uaricationē ⁊ vis accuſare primū accuſatorē de p̄uaricatione:certe pēdente illa accuſatiōe p̄uaricatiōis ſupſedebitur ſup iſta accuſatiōe ſecūda.iſtos duos modos ponit glo.hic que incipit.hic ſpeciale ē.¶Quero qn̄ prim᷒ accuſator accuſat̄ de p̄uaricatiōe:⁊ cōuincit̄:vtrū hoc preiudicet reo.Rn̄.ꝙ non niſi ip̄e fuerit citatus ut illi iudicio adeſſet:vt.l.denūciaſſe.§.fi.j.de adul.pro hoc optime facit glo.l.cū miles.ff.ex qui.cau.ma.pro hoc qđ dicimus[b] de ſnia lata cōtra notariū de falſo nō p̄iudicat parti:ſi nō fuit citata:ut.l.ſi docueris.C.d fi.inſtru.pro hoc qđ no.p cy.C.qui accu.n̄ poſ.l.i.in vl.q.⁊ facit qđ no.per cy.i.l.i.C.de aduo.diuer.iu.⁊ per cy.in.l.ſi quis homicidij.C.d accuſa.¶Quero quid ſi primus accuſator de p̄uaricatiōe fuerit abſolutus.glo.dicit hoc indiſtincte.ſi p̄nunciat̄ nō preuaricatū ſiue ſup replicatione ſiue ſuper accuſatiōe de cetero nō poterit redargui de p̄uaricatiōe:ita dicit gl.⁊ nihil allegat.de hoc habes caſum.ff.d collu.detegē.l.ſi.in prin.

Si ideo quis.

[c] Duobus modiſ legitur iſte.§.

¶No.ꝙ crimē publicū nō eſt niſi aliq̄.l.caueatur.facit ad.q.ſi aliqs accuſat̄ ex aliquo ſtatuto vtrū dicat̄ accuſatuſ de crimine publico uel nō:de quo dixi in.l.i.de pu.iudi.¶Secūdo no.ꝙ pena turpilliani᷒ eſt.v.aureoꝝ.cōtra.j.d cuſto.reo.l.iij.ſol.ibi loquit̄ de pena cōuētionali ꝯtra eū qui reum nō exhibuit:hic de eo qui deſtitit. ¶Scđo op.C.qui accu.nō poſ.l.qui crimē.ſo.ibi loquit̄ in eo qui nō cōparuit in termino ſtatuto a iudice:hic in eo qui renūciauit expreſſe. ¶Itē op.C.ut īfra certu3 tp̄s queſtio cri.ter.l.fi.ſo.ibi loquit̄ in eo qui paſſus eſt labi tp̄s tacite:⁊ iō ut tibi liqueat iſta materia ita diſtingue. aut quis non accuſauit ⁊ nullo mō punit̄:vt hic ſm̄ primā lec.fallit in caſibus in quibus tenetur vlciſci mortē defuncti:vt.l.i.C.de his qui.vt indig.⁊.l.cū ⁊ mortē.cū ſi.j.de iure fiſ.aut accuſauit:⁊ tūc aut expreſſe deſtitit nō īpetrata abolitione ⁊ punit̄ pena.v.libraꝝ auri vt hic.aut tacite:tūc aut patiendo labi tp̄s ſtatutū a iudice punit̄ extraordinarie:ut.l.qui crimen.C.qui accu.nō poſ.aut patiendo tp̄s labi legale:⁊ tūc punitur pena poſita in.l.i.C.ut infra certum tp̄s cri.qđ termi.punit̄ etiā q̄nq3 pena ꝯuētionali:ut.l.iiij.j.de cuſto.reo.

¶De receptatoribus.Rubrica.

Ex.l.ſequenti.

¶Stante ſtatuto ꝙ fugiens an̄ familiā puniat̄ perinde ac ſi īuentus fuerit cū armis ⁊ p̄ armis eſt ſtatutū ꝙ pene duplicent̄ de nocte:an fugiēti de nocte pene ſint duplicande.

p Eſſimū genus.

[e] ¶Op.po.d.l.fi.ff.de abige.ſo.dicit glo.ſpāle eſt in recipiēte abigeū.hic in eo qui recipit alios fures. uel dic ꝙ iſtud p̄inde nō inducat oīmodā ſimilitudinē.q.d.ſicuti punit̄ delinquēs ita receptator nō tn̄ eadē pena:qđ eſt notandū.dicit ſtatutū ꝙ qui fugerit ante familiā puniat̄ perinde ac ſi inuētus fuerit cū armis:⁊ pro armis eſt ſtatutū ꝙ de nocte pēe duplicēt̄[f]:vtrū huic fugiēti de nocte pene duplicent̄:⁊ videt̄ ꝙ nō:ut hic: quia dictio perinde nō refert̄ ad qualitatem:vt eodē mō puniat̄:tn̄ hoc nō puto verū:quia iſte dictiones referuntur ad oēs qualitates:ut.l.a filio.§.pe.ff.de ali.lega.nō ob.hic qa hoc ē veꝝ cā tollēde ꝯtrarietatis.ſimile de dictiōe p̄inde habes.j.ad.l.iul.pecul.l.ſacrilegij.§.his aūt:⁊ ibi glo.magna dat multas ꝯcordan.

Ex.§.ſequenti.

¶Qualiter qs teneat̄ ſi n̄ accepit latronē:⁊ an ignorās teneat̄ aprehendere latronem.

In pari.

¶No.ꝙ in duobus caſibuſ quis tenetur ſi non apprehendit latronem cum poſſit videlicet ſi accepit pecuniam uel partem reru3 ſurreptarum. Sed

¶De receptatoribus.rubrica.

e Eſſimum genus.adde bal.in.l.fi.C.de ope.lib.vbi dicit ꝙ recipiēs uel occultans delatorē uel bānitū ne capiatur:nō tenetur ſoluere p̄cis.qn̄ autē ⁊ qualiter puniatur receptator delinquentis:vide plene per ſlo.in.q.ſua inquiſitus in.ii.dubio.caupo autem dans bānito ad comedēdu3 non tenetur.l.ſeye.ff.de fun.inſt.i.§.ide3 q̄ſiit.et iſta pena receptatoris ē canonizata.de pe.diſti.i.c.aut facta:et vide que habent̄ in.l.eos.C.de fur.et qs dicatur receptator:vide tex.in.l.i.§.qđ aute3 ait p̄tor d ſer.cor.⁊ nota in.d.l.fi.adde q̄ no.i rubri.ff.ne quis eum.

f ¶Pene duplicent̄. Si ſtatutu3 dicē ꝙ pene duplicentur de nocte:vide bar.in.l.hoc gen᷒.ff.de condi.et demon.et i.l.i.§.lex falcidia.ff.ad.l.falci.et in extrauagā.ad rep̄rimē.i ver.p̄inde et ange.i.l.ſi finita.§.i.de dā.infec.

a ¶ In pari. intellige in eo vide bar. in. l. oēs. C. de agri. ⁊ cen. li. xi. ⁊ in. l. i. C. de effrac. li. xii. ⁊ in. l. i. C. de colleg. illi. eo. li. ⁊ in. l. i. §. ii. de icen. rui. ⁊ nau. ⁊ in. l. metrodorū. C. de pe. ⁊ bal. in. l. data opera. C. qui accu. non poſ. ⁊ ange. in. l. i. C. de nili aggeribus nō rūpendis. ⁊ do. in. c. quicunqȝ de here. li. vi. ⁊ per bar. in. l. ii. C. de littor. ⁊ iti. cuſto. li. xii. ⁊ bal. in. l. ii. C. ꝺ his qui latro. ⁊ in. l. q cunqȝ. in. ii. col. C. ꝺ ſer. fugi. ADDE ꝙ ſtatutū puniens receptatorē incēdiarii uel fugitiui nō habet locū in receptatore ignorāte ut etiam voluit ro. cōſi. cccclxxiii.

b Os. an habeat locū: an ſtatutum puniens recipientē bānitū habeat locū in receptante agnatum uel cognatū. bal. in. c. i. §. conuenticulaȝ. de pa. iu. fir. tenet idem qꝺ bar. hic. ⁊ addit iſtꝺ fallere videlicet ꝙ recipiēs cognatum bānitū non tenetur pena de recepta. in receptante cognatum uiolatorem pacis: quia tūc eis nō idulgetur niſi p ignorantiā receptarēt: ⁊ ibi oīo videas. ADDE pau. de ca. eius conſilio. cccxviii. vbi tenet ꝙ ſi aliqui i capitulis pacis faciant capitula ꝙ non debeat vna pars dare auxilium inimicis alteri⁹ partis ꝙ nō debet intelligi de coniunctis: quia illiſ poſſit impartiri auxilium nō obſtante ꝙ ſint inimici alterius partis. allegat no. hic. ¶ Item limita hāc penam i vxore recipiēte virum bannitum que impune poterit. ar. l. ſi cū dotem. §. ſi autē in ſeruiſſimo. ff. ſoluto matri. ⁊ i. l. i. C. de diuor. ⁊ i. d. c. inter alia. de ſen. excō. ⁊ ita tenet ſpe. de dona. inter vi. ⁊ vxo. §. ſi. Itē fallit ſi talis bānitus infert violentiam receptatori: ut eum acceptaret: ut

quid ſi gratis dimiſerit eū ire. dicit glo. tūc ſec⁹. iſtam glo. intellige in caſibus i quibus quis nō teneṫ defendere territoriū ſuū ſm ea que dixi in. l. ne quid. §. i. ꝯ. de incen. rui. nau. Itē intellige in eo[a] qui nullo modo receptauit: quia tunc ille teneret qui receptauit per. l. i. C. de his q latro. ⁊ ꝯ. xxi. §. in prin. l. dimiſi vnaȝ. q. hic in princi. habes ꝙ receptator ⁊c. quero an hoc ſit verum in ſciente ⁊ ignorante. dicit glo. in ſciente tantū quā glo. no. ⁊ pro ea eſt caſus in. l. ij. §. ſed etenī. ꝯ. de incen. rui. nau. ⁊. j. de penis. l. metrodoꝝ. Sed qualiter ꝓbabiṫ ꝙ receptator hoc ſciuit. dicit glo. ꝙ hoc ꝓbabiṫ ſi eſt notoriū per ꝯtrarā qꝺ no. ſimile habes i. l. pe. C. de pericu. tu. qꝺ tene menti pro ſtatutis loquentibus de receptātibus exbānitos. Rubri.

Ex. l. ſequenti.

¶ An ſtatutum puniens receptantē bānitum puniat eum qui recepit bānitū agnatum.

c **Os apud.** Aduerte dicit ſtatutū qui receptauerit exbānitū puniaṫ in certa q̄titate: an habeat locū[b] in receptante exbānitū agnatū uel cognatū ſuū: ⁊ hic videṫ ꝙ non: videte dñi. ſi quidē exbānitus ē talis qui pōt ipune occidi ex forma ſtatuti: tūc diciṫ hoſtis ciuitatiſ: ⁊ ſicut perdit eū ciuitas ita eū agnati ⁊ cognati ꝑdūt: ut. l. poſtliminiū. §. filiū. j. de cap. facit qꝺ dixi in. l. ſi adulteriū cū inceſtu. §. liberto. j. de adulte. ꝙ ſi nō pōt ipune occidi: ⁊ ſic nō eſt hoſtis ciuitatis: tūc ſi quidē per ſtatutū eſt ꝺterminata pena certa illa eſſet imponēda pena: nec ob. iſta. l. quia hic loquiṫ de iure cōi quo non eſt limitata certa pena: tamē iudex ſi uellet vti arbitrio per legē ſibi cōceſſo ſꝫ. l. quid ergo. §. pena grauior. ꝯ. ꝺ his qui no. infa. cauſa cognita poſſet penā minuere.

¶ De furibus balneariis.

f **Ures nocturni.** Hic hēs duplicē litteraȝ. vno modo extra ordinem audiendi ſunt: hoc eſt per officiuȝ iudicis. Scitis enim ꝙ vbi. l. dicit extra ordinē intelligitur iudicis officio: vt. l. ſi cui. ꝯ. de cōdi. ⁊ demō. ⁊ ſm hoc habes ꝙ cōtra fures nocturnos ⁊ balnearios pōt iudex iquirere ex ſuo officio. ¶ Venio ad. l. ij. dicitur hic ꝙ remittiṫ ad ius ordinariū. quid eſt hoc dictū. dicit glo. i. ad actionē ciuilē ut puniatur in dupluȝ uel i quadrupluȝ. Sꝫ an grauius puniaṫ criminaliter. glo. dicit ꝙ ſic: ut. l. ſi. ꝯ. de priua. delic. tu dic plene ut dixi in. l. capitalium. §. famoſos. j. de penis.

¶ De effractoribus ⁊ expilatoribus. Rub.

Ex. l. ſequenti.

¶ Quando pena non eſt limitata a iure remanet iponenda officio iudicis. et quādo al. imponanṫ plures pene alternatiue cui ſit electio.

d **Ehis.**

Expilatores. [c] No. tex. ibi iccirco ⁊c. ꝙ quando pena nō eſt limitata in iure remanet imponēdā officio iudicis. qꝺ tene menti.

¶ Op. ꝙ nullus ſit improbior fur q̄ raptor: vt inſti. vi bo. rap. in prin. ⁊. l. ſi te. C. ex qui. cau. in fa. irrog. ſo. fateor ⁊ debetis ſcire ꝙ quidā ē fur improbus: ut ſimplex fur. quidā eſt improbior fur: ut ille qui expilat hereditatē: ut hic quidam ſūt iprobiſſimi ut raptoreſ: ut. l. ꝯtraria. ¶ Quero quādo. l. iponit plures penas alternatiue cuius debet eē electio. tex. hic videtur dicere ꝙ ſit electio iudicis[d]. cōtra videṫ tenere gl. i. l. qcūqȝ. C. de ſer. fugi. Cy. variat. nam aliud diciṫ in. l. quicūqȝ: ⁊ aliud in. l. ſi fugitiui. e. ti. tu vero dic ſic: quādoqȝ verba. l. ſunt directa ad iudicē: qñqȝ ſunt directa ad reū: qñqȝ ſunt ſimpliciter ꝓlata. ſi ſunt directa ad iudicem: tunc eſt electio iudicis. hic eſt tex. in. l. ſi fugitiui. C. de ſer. fu. naȝ tex. dicit aut pede amputato ꝺbiliteṫ: aut alia pena afficiaṫ ⁊c. ⁊ ſic verba referūṫ ad iudicē. ſi vero referunṫ ad reū: tūc rei eſt electio: ut. l. q cunqȝ. ibi reddat: ⁊ ſic referṫ ad reum. aut ſunt verba ſimpliciter prolata: ⁊ tunc dubito: nā hec. l. videṫ velle ꝙ ſit electio iudicis: tamen cum cauſe cognitiōe dicit debere eligi. In dubio putarem eſſe electionem rei. ar. l. interpretatiōe. j. de penis. ſimilem diſtinctionem facit glo. in verbo teſtator. l. lucio. ꝯ. de le. ij.

¶ De crimine expilate hereditatis. Rubrica.

e **I quiſ.** ¶ Quero que eſt pena[e] expilantis hereditatē. habuiſtis i. l. i. §. expilatores. ꝯ. ti. i. ¶ Quero vtrū pro iſto crimine ſit inducta aliqua actio ciuilis. glo. hic dubitat. Ꝟitas ē ꝙ ſic ſaltiȝ actio in factum: ut plene no. in. ſi. C. eo.

s **I expilate.** Iſtā. l. proſequere: ut in glo.

r **Es hereditarias.**

¶ Op. ꝙ geſta[f] cū vno ex heredib⁹ non proſunt nec nocēt alteri: ut. l. vl. C. qui res iudi. nō nocet: ⁊. l. ſepe. ꝯ. de re iudi. dicit glo veꝝ eſt ꝙ aliis prodeſt quo ad preſūptionē non ꝙ habeatur pro plena probatione: ⁊ aſſignat mirabilem rationem. ſicut enim producenti tibi teſtes non prodeſſent niſi fuiſſent: ita illa dicta nō poſſunt alij prodeſſe. alij dicunt ꝙ prodeſt quo ad plenam probationem: quod poſſet eſſe veruȝ ſi poneres iſtam cām eſſe talem ꝙ pro parte expediri non poteſt. tunc eniȝ quilibet ſocius poſſet inſolide rem in iudiciuȝ deducere: ut. l. ſi oēs. ꝯ. de ne. ge. ⁊. l. ſi ſeruo. ꝯ. ſi ex noxa. cā aga. ⁊. l. heredes. §. itē ſi vn⁹. ꝯ. fa. her. merito facta ꝑ vnuȝ heredum alij coheredi prodeſſet: quia ſaltim in hoc habet mandatū a lege.

Ex. l. ſequenti.

¶ Sciētia occidētis bānitū non debet attēdi.

b **Ereditariā.** ¶ No. bonū caſuȝ. no. tex. ibi: ⁊ nihil mutat ⁊c. facit ad qōnē ego interfeci exbānitum quē poterā occidere impune an debeat diſtingui vtrū ego ſciueriȝ uel nō: certe nō: nam ſcientia mea non debet attendi: dixi in. l. inter omnes. §. recte. ꝯ. de fur.

no. bal. per illum tex. in. l. in delictis. circa prin. de noxa. ⁊ ibi ſequitur ludo. ⁊ in. l. i. §. in eo qui ad ſil. ⁊ de. q. de qua hic per bar. etiam vide imo. in. l. ſi. j. de publi iudi. ⁊ dixit Cy. ⁊ Bal. i. l. i. C. ꝺ his qui latro. ꝙ minor pena imponitur receptanti ꝓximū uel patronum q̄ȝ ſi alias nō eſſet cōiuncta perſona qꝺ no. ⁊ adde ꝙ contra deciſionem bar. hic fa. qꝺ no. archi. in. c. ii. ꝺ delictis puerorum.

¶ De effra. ⁊ expila. ru.

c E his. §. expilatores. vide q̄ dixi p⁹ bar. in. l. cos. j. ꝺ cuſto. reo. et adde ꝙ exiens de carcere animo redeūdi nō dicitur fractor carceris ſm bal. in. l. i. C. de ſer. fugi. qꝺ no. pro retētis in palatio qui recedunt ⁊ ſtatim redeunt ꝙ non incidunt in penam: ⁊ vide de iſta materia in auč. ſi captiui. C. ꝺ epi. ⁊ cle. ADDE ro. ꝯſilio. cxciii. de recedente ꝺ palatio ⁊ reuertēte.

d ¶ Electio iudicis. ⁊ vide bar. in. l. quicunqȝ. ⁊ ibi etiā bal. ⁊ vide bal. in. l. ſi fugitiui. C. de ſer. fugi. ⁊ limita ut no. per bal. i. d. l. cūctos populos. in. vii. col.

¶ De crimine expila. here. ru.

e I quiſ pena. Quando cōmittatur pena expilate hereditatis: ⁊ tale crimē: an ante hereditatē aditam uel poſtea: ⁊ an cōcurrat cuȝ alio remedio: vide in. l. iii. et ibi Bal. C. fami. herc. ⁊ ad materiā hui⁹. l. an ſtatutū loquēs de furto habeat locū in crīe expilate hereditatis. adde no. i. l. de his. C. ꝺ fur. viꝺ bal. ⁊ ro. qui ponit hoc in. l. gerit de acqui. here.

f ¶ Res hereditarias ꝙ geſta. Tene mēti quō itelligaṫ ꝙ geſta cū vno ex heredib⁹ ſi nocēat nec ꝓſint alteri: viꝺ bar. i. l. i. C. q res iu. ſi no. ⁊ bal. i. l. ii. in prin. ii. col. C. eo. ti.

C De crimine ſtellio. Rubrica.
a Tellionat⁹:q teneſ hac pena uel nō:vīd bal.i.l.ii.C.d murile.li.xii.
b Itē ſi qs.hūc tex.vide alle.p ange.i.l.ob hec uerba.d his q no.iſa.
c E piurio.iudex ſecularis ar.iſtius glo.pōt declarare quē eē piurū.
facit qd no.i.c.teſtimoniū de teſti.ꝛ i.c.lʒ de iureiurā.ꝛ qd no.Jo.
an.i.c.cū.c.laicus d ſo.cōpe.i.vi.et.d.anto.i.c.cū ſit generale de ſo.cōpe. qd eſt uerū qñ clarū eſt d piurio.ſec⁹ vbi eſt dubiuʒ: qa tūc non poſſet.c.qʒ.to.d iureiu.ꝛ de elec.uenerabilem.

C De ter.amo. Ru.
d Graria.detur fiſco. Cōtrariū tʒ bar.in.l.i.i.iii.col..ſ.de pu.iu.
e C Penaʒ ſimpliciter. De hāc materia vide imo.i ru.ſ.de pub.iu.ꝛ alex.i.l. ſi qſ id qd d iur.om.iu. vbi habeſ nūq d pena q pōt exigi ab emptoribus gabellarū propter fraudatas gabellaſ applicef eis ꝛ ibi habes duas limitationes ad dicta per bar. hic: ꝛ uide abb.in ru.d iudi.ꝛ adde ꝗ pena impoſita a iudice itelligitur ī. poſita ſeu appoſita in fauorē ipſius uel erarii:ut.d.l. multarū.ꝛ qd i pena couētionali.dic ꝗ in dubio videtur appoſita loco itereſſe partis in fauorē ipſi⁹ ſi ut applicetur fiſco. ita dixit io.an.i mercur.i re

C De crimine ſtellionatus. Rubrica.

Tellionatus. a C Op. d .l.quid ergo.§.ſi.ſ.de his qui no.infa.ſo. vt ibi.

Tellionatus.

Maxime. C Op.de.l.ſi duobus.j.d fal.ſo.aliud ſi duobus vendidit:quia tunc incidit in falſum:ut.l. cōtraria. aliud ſi duobus obligat uel promittat:ut hic.

Ex.§.ſequenti.

C Qui vadit ī plateā:ꝛ de re venali ꝑmittit pl⁹ debito:ut alij ſic emāt teneſ crimine ſtellionat⁹.

Item ſi quis. b Dicitur hic ſi quiſ ipoſturam. quid eſt hoc dictū.dicit glo.i.bonis viris mendacia ipoſuit.hoc non placet:quia tunc tenetur iiuriaꝝ: quia infamandi alterius cauſa hoc fecit:vt.l.itē apud labeonem.§.ait pretor.ſ. de iniur. vnde dicit impoſturam fecit:hoc eſt impoſuit preciū alicuius rei:nam ibat in plateam ꝛ promittebat de frumento plus debito:ut alij ſic emerēt:vel ī aliqua ꝑmiſſione ꝑmiſit plus debito in alterius detrimentū:ita itellige hanc.l.qd eſt notandū.

Qui merces. Op.de.l.ſi is q reʒ in prin.ſ.d fur. ſol. intelligas hic merces nō eſſe obligatas vel obligatas generaliter ꝛ eas non tradiderat creditori:alias incideret in crimen furti:vt.l.ꝯtraria.

E periurio. c Op. ꝗ ſoluʒ deum habeat vltoreʒ:vt.l.ij.C.de re.cre.ſo.hic iurauit aliquo non deferente:vt alium deciperet. Sʒ.l. cōtra.loquitur in eo qui iurauit aliquo deferente ad litis deciſionem:quod dic vt ibi per Cy.

C De termino amoto. Rubrica.

Iuus. C Op.de.l.ſi quis id qd .§.doli.ſ.de iur.om.iudi. ſo.intellige hoc fortuito ꝗ in hoc fuit caſus fortuitus ꝗ ignorabat illum lapidem eē terminū:tamen habebat animum furandi:ꝛ ideo opinio circa qualitateʒ rei non attenditur .ſ.ti..ij.l.ſi.alij dicunt ꝗ illud qd hic dicitur ignorantia ꝛ fortuito debet intelligi negligentia ꝛ culpa precedente:ut.l.qui edes.ſ. de incen.rui.nau. Hic dicitur qualiter puniuntur ſplendidiores. quero qualiter puniuntur alij qui ſunt conditionis inferioris:rñ.iſte tex.poteſt legi duobus modis.vno modo vt diſtinguatur vtrum ſplendidior hoc fecit cauſa ſui vel cauſa gerendi negotium alterius:ꝛ tunc de alijs hominibus iferioris conditionis nil dicitur hic:ſed hec lec. non placet:quia caſtigatio ꝛ cedere verberibus ē pena remota a nobilioribus:ut.l.i.§.i.ſ.de effrac. ꝛ.l.pedius.ſ.de incen.rui.nau.legas ergo iſtaʒ .l.aliter:vt in iſto ver.ſi vero alij incipiat loqui d perſonis inferioris grad⁹:ꝛ apoſtilla ſic tex.ibi. ſi vero alij.ſ.homines non ſplendidiores:ꝛ ſic alij eſt caſus nominatiui pluralis.ibi negociū.ſ. ꝑdictū occupādoꝝ finiū.qd ſeqſ i tex.ē claruʒ.

Ex.l.ſequenti.

C Pena amouētis ſminū cui applicef. Et cui applicef pena cū al.ſimplicif ipōif:ꝛ an ꝑducēſ plures falſos teſtes ꝑ quolibet debeat puniri.

a Graria. C Op. ꝛ videtur ꝗ nulla ſit pena pecuniaria ſtatuta:vt.ſ.e.l.prima.ſo. ante hāc.l.nulla erat pena pecuniaria ſtatuta:ſed poſt hanc.l. incepit pena eſſe ſtatuta. C Item oppo.de.l.i. .C.de accu.vbi idem dicitur ꝗ pena pecuniaria non erat.ſo.dicit glo.ſi quis euulſerit terminos inter edes ꝛ edes nullā eſt pecuniaria pena ſtatuta tempore antiquo:nec per.l. agrariam:que loquitur ſolum de agris ut ibi.ſed ſi euellantur termini inter agros:tunc ſic ut hic.alij aliter dicunt:ut Cy.refert in.d.l.i.C.de accu.ꝛ ideo diſtingue:vt ibi per eum:ꝛ hic in vlti.glo. C Quero cui applicetur iſta pena.l.aureorum:videtur ꝗ fiſco:quia tex.hic dicit in publico dare:in cōtrarium videtur ꝗ parti:quia hic dicit actioneʒ ꝛ actio eſt ius proſequendi in iudicio quod ſibi debetur:ergo pars petit quod ſibi debetur.teneo ꝗ detur fiſco[b]:ut hic dicitur. ad rationeʒ in contrarium reſpondebo incontinenti. C Quero quando.l.imponit penaʒ ſimpliciter[f] cui applicetur iſta pena vel fiſco uel parti:ꝛ videtur ꝗ parti vt in omnibus popularibus actionibus: vt.l.ſi cui ex popularibus.j.de verbo.ſigni.ꝛ.ſ. de ſepul.vio.l.iij.circa princi.ꝛ no.i.l.ſi quis id quod.ſ.de iuriſdi.om.iudi.in quadam glo.parua:ꝛ videtur tex.in.l.ſi.ſ.de litig. In contrariū ꝗ applicetur fiſco:videtur tenere glo.in.l.iubemus.§.his iudicibus.C.de ſacroſan.eccle.ꝛ videtur tex.in.l.multarum.C.de modo multa. ꝛ.x.colla.que ſint regalia.ca.i.ꝛ hic alibi videtur velle ꝗ medietas applicetur parti alia medietas fiſco:ut.l.iij.§.hoc autem.ſ. de his qui deie.vel effu.ꝛ.l.lege cornelia.ſ.ad ſil.ꝛ tangitur hic in glo.dico ſic.quandoqʒ.l.imponēs penam introducit actionem: quandoqʒ introducit accuſationem:quādoqʒ ſimpliciter loquiſ[f]. primo caſu regula eſt ꝗ applicatur parti:ut.l.ſi cui.j.de verbo.ſigni.ꝛ.l.iij.circa princi.ſ. de ſepul.vio.ꝛ.l.ſi quis id quod.ſ.de iuriſdi.om.iu. fallit ſi in.l aliter exprimeretur: ut hic:ꝛ.l.ſi.ſ. de litig.ꝛ.l.lege cornelia[g] in ſi.ad ſil.quandoqʒ introducit accuſationem:ꝛ tūc applicatur fiſco: vt.d.l.multarum.C.de modo multa.ꝛ.x.col. que ſint regalia.ca.primo.facit ad hoc glo.in.l. .iij.in princi.ſ.de ſepul.vio.niſi aliter exprimeretur.quandoqʒ lex ſimpliciter loquitur:ꝛ tunc puto ꝗ in dubio introducat accuſationem ꝛ penam fiſco applicandaʒ[h]:vt.d.l.iubemus.§. his iudicib⁹.C. de ſacroſan.eccle.ꝛ.d.l.multarum .C.de modo mul.ꝛ.x.col.que ſint regalia.ca.i. C Ultimo Dy.inducit hanc.l.ꝗ ſi aliquis plures teſtes falſos produxerit ꝗ pro quolibet puniaſ.tu diſtingue:an iſti plures teſtes ꝑducunſ ad eūdē effectū an ad diuerſos: vt dixi ī.l.iñciādo.§.ifās.ſ.d fur.ꝛ.l.nūꝗ plura.ſ.d ꝓua.dlic.

C De collegijs illicitis.

C Querit gl.quot cōſtituāt collegiuʒ[i]:ꝛ rñdeo ꝗ tres:ut.l.neratius.j.d ver.ſigni.ꝛ dicit bene. vide tñ que dixi in.l.ꝑtor poſt pri.ſ.vi bo.rap. ſecūdo glo.querit que ſit differētia iter collegiū ꝛ corpus.ſo.collegium diciſ ꝓprie qñ ſimul habitāt:qa ſic dictū eſt qñ ſimul colliguntſ.corp⁹ dſ ꝓprie ſiue ſimul hitāt ſiue nō[k]:hñt ēt ex conſuetudie alia noīa:nā q̄dā collegia appellāſ ſocietateſ:ut.ſ.ꝗ cuiuſqʒ vni.no.i.l.i.circa pn.q̄daʒ appellanſ fraternitates:vñ illi de illo collegio dicunſ ꝯfratres:ut videbitis in.l.ſi.j.e.q̄dā

gula bonafides.alle.l.ſi duo.§.pe.in ſi.ſ.ſi qs cau.ꝛ qd applicetur parti: eſt tex.optimus in.l.ſi quis maior.C.de tranſac.ꝛ ibi bal.ꝛ adde qd no. imo.i.rub.ꝛ in.l.i.de publi.iudi.ꝛ no.bal.i.l.ſi eccleſia venerabilis.C.de epiſ.ꝛ cle.Quid aūt in pena cōuētionali:dic ut dixi:ꝛ adde que, dixit glo. ꝛ bal.in.l.i.C.de his que pe.nomi.videlicet ꝗ qñ aliqs priuatur iure ſuo pp delictuʒ illd ꝑapplicari dʒ aduerſario non fiſco.ad idem .l.ſi.ſ. de litigio. ADDE an ꝗ exigaſ a fraudantibuſ gabellas applicef eis. bal. cōſilio.cliii.
f C Simpliciter loquitur bal.i.l.ſi eccleſia venerabilis.C. d epi.ꝛ cle. dicit ciuiliter intentari et criminaliter penā iponi: ut i.l.i.§.expilatores. d effrac.ꝛ i.l. de periurio de crimine ſtellionatus ſupra.
g C.l.corne. Adde ꝛ i.l.i..§.ſi.ſ.ſi qs ius dicē.nō obtem.ꝛ ibi bar.
h C Fiſco applicandam. Quid ſi pena uenit ex diſpoſitione defuncti cui applicef.vide bar.ꝛ qd no. ibi in.l. uxoreʒ.§.heres de lega..iii.ubi no.

C De collegiis illi.ru.
i C Cōſtituāt collegium. Quot conſtituant collegiū:ꝛ quid ſit collegiū: uide bal. in ru.C. ꝑ ſo. ꝛ hic adde bonā glo.in .c. dilecta:ꝛ ibi doc. de exceſ. plato.
k C Siue ſi. uide que dixi i.l.i.§. fin aūt in prin..ſ. ad treb.

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK Baden-Württemberg

appellantur ſodalitia: vt in.l.i.in prin.ī. vnde illi de colle.dicuntur ſodales: habent etiam alia nomina que conſuetudo eis attribuit ſm diuerſitatem regionum non ſunt alia.

Ex.l.ſequenti.

¶ Collegia ſunt ſub iudicibꝰ ſecularibus: ⁊ milites collegia facere non poſſunt.

m **Mandatis.** ¶ No.ꝙ ad officiuꝫ preſidis ſpectat ne ſint iſta col.probibita: ⁊ ex boc apparet ꝙ collegia ſūt ſub iſtis iudicibus ſecularibꝰ. ⁊ boc tenet Inno.extra de exceſ.prela.c.dilecta in fi.magne glo. ¶ Secundo no.ꝙ milites non poſſunt facere iſtas collegationes ⁊ ſocietates inſimul. ¶ Contra boc op.quia imo ſunt legiones ⁊ ale militum: ut babes plene i.l.ij.ſ.de bis qui no.infa.ſolu.non poteſt fieri ſine mandato ducis belli cū eius mandato ſic: ut in cōtrario.

Sed permittitur. ¶ Nota ꝙ pauperibus militibus conceditur facere collegium cā procurandi ea: vnde debent viuere.ad alia effectus buius col.extēdi nō pōt.dicā.ī.e.l.fi.

Ex.§.ſequenti.

¶ Collegia q̄ pietatē reſpiciūt ſūt approbata.

Sed religionis. ¶ No.ꝙ cā religiōis collegia ſunt permiſſa de iure cōmuni: ut bic.⁊.l.i.circa prin.ſ.qd cuiuſqꝫ vni.no.⁊ ibi no.vñ collegia diſciplinatorum ⁊ iſta collegia miſericordie ⁊ ſi.que pietatem reſpiciunt ſunt approbata de iure cōi. ¶ Secundo no.ꝙ pretextu buius nō dñt tractari alia que reſpiciant ad regimen ciuitatis ⁊ ſimilia: ⁊ ſi bec fierēt punirentur: ut.l.ij. de extraor.cri.ſ.⁊ dicā.ī.e.l.fi.

Ex.§.ſequenti.

¶ An illud ꝙ eſt vniuerſitatis ſit ſingulorꝫ.

Non liceat. ¶ No.ꝙ quis nō pōt eſſe in pluribus collegijs.quod qualiter intelligatur dicam.ī.e.l.fi. Secundo no.ꝙ illud quod eſt vniuerſitatis eſt ſingulorum.quod apparet: quia quilibet recipit partem ſuam. Ad boc op.ſ.de re.diui.l.i tātum.§.vniuerſitatis: ⁊.l.ſed ⁊ ſi bac.§. qui manumittitur.ſ.de in ius vo.quedam dicunt concedo ꝙ que ſunt vniuerſitatis ſint ſingulorum nec ob.cōtra.quia in qualibet illarum ſtatutum eſt ꝓpter magnū impedimentū qd alias eēt: ita dicunt quidam: ut glo.refert: ſed iſta opi.nō eſt uera.nam qd eſt vniuerſitatis nō eſt ſingulorū: quoniam vniuerſitas eſt perſona repñtata p ſe: ut.l.mortuo.ſ.de fideiuſ. Nec ob.iſte tex.quia fateor ꝙ quādo diſſoluitur vniuerſitas quo ad omnes: vel quo ad vnum tantum res que erant vniuerſitatis efficiunṫ ſingulorꝫ: ut bic. ¶ Quero ⁊ reuoco in dubiū quādo quis recedit ō vniuerſitate: de quibus rebus debet babere partē. glo.tangit bic.dicam de boc.ī.e.l.fi.

Ex.l.ſequenti.

¶ Qualiter teneanṫ faciētes collegia illicita.

Quis illicitum. No.ꝙ illi qui faciūt collegia illicita: ⁊ ſunt auctores buius tenentur.l.iulia maieſtatis: ut bic in tex.⁊ glo. Itē teneṅṫ.l.iul.de vi publica: quaſi bominibus armatis ⁊ coadunatis boc feciſſent: vt bic dicitur in tex. Item bec eſt pena actoris. que autem ſit pena aliorum de colleg. videbitis.ī.proxi.l.

c **Collegia.** No.ꝙ licet auctores collegij puniantur: tamen bomines de collegio non puniunṫ aliter niſi quia collegiū diſſoluitur vt bic. ¶ Secundo no.quando diſſoluitur collegium ⁊ res que ſunt in collegio diuiduntur inter eos.dicaꝫ.ī.l.fina.

In ſumma. No.regulaꝫ ꝙ omnia collegia ſūt illicita: niſi reperiantur permiſſa.

Seruos. No.ꝙ ſerui poſſunt eſſe in collegio volēte domino nō aliter: ⁊ intellige ꝙ ſit tale collegium cui ſtatus ſeruilis non repugnet: ut bic vides.

Ex.l.ſequenti.

¶ Scbolares tres uel quattuor ſimul babitantes: an faciant collegium: ibi. Ex vltima. Et quibus conſtitui poſſunt collegia: ibi. Secūdo. Et ex quibus cauſis collegia de iure communi ſint permiſſa: ibi. Videamꝰ. Et per quas perſonas debēt regi collegia permiſſa: ibi. Quero. Et coram quibus cōueniantur iſta collegia: ibi. Quero coraꝫ. Et que perſone poſſint eſſe ī collegio: ibi. Quero que. Et an monacbus poſſit ingredi aliquod collegium ſine conſenſu ſuperioris: ibi. Quero vtrum. Et an quis poſſit eſſe de duobus collegijs: ibi. Quero an. Et an quis poſſit exire de collegio ꝙ intrauit: ibi. Quero. Et ſup quibus poſſunt collegia ſtatuta facere: ibi. Quero ſuper. Et qualiter collegia diſſoluantur: ibi. Quero qualiter. Et collegio diſſoluto quid fiēdum de rebus collegij: ibi. Quero quid. Et an pereant priuilegia deſtructo collegio: vide ī fi.

s **Sodales.** ¶ Quidam non babent in tex. niſi vſqꝫ ibi: ſi autem plebis: quia abinde.ī.eſt interpretatio greci ⁊ diuiditur: quia primo ponit qualiter vocentur qui ſunt de vno collegio.ſecūdo dicit quid poſſunt facere inuicem collegiati. tertio dicit vnde predicta babuerunt originem .ſ.a lege ſolonis greca. quarto ponitur interpretatio illius.l.grece.ſecunda ibi: bis auteꝫ.tertia ibi: ſed bec lec.quarta ibi: ſiuaūt pluref. ¶ No. ꝙ illi qui ſunt de eodeꝫ collegio vocantur ſodales vt bic: in princi.vocantur etiam confratres: vt bic.in vltima parte dixi.ſ.eodeꝫ ſuper rubri. ¶ Item no.ex ſecunda parte ꝙ collegia poſſūt facere ſtatuta ⁊ leges inuicem inter eos: ut.ī.dicam. ¶ No.tertio ex particula tertia ꝙ predicta ſumpſerunt originem ex lege greca. ¶ Sed quero quid eſt boc quod dicitur in tex.ibi: nam illicita eſt eadem ⁊c̄.glo. dat plures expoſitiones.quidam dicunt illicita eſt eadem.ſ.talis res uel talis ſocietas: vel ſi babes in accuſatiuo caſu.ſ.illicitam eſſe eandem intellige.ſ. legem vel ſocietatem: ⁊ quod dicit illicita.dic.i. valde licita: ut.l.gallus.§.ille caſus.ſ. de libe.⁊ poſtbu. vel dic illicita.i.non licita: q̄ntum eſſet contra publicas leges. ¶ Ex vltima pte no.ꝙ ſimul babitantes poſſunt facere collegium licituꝫ: ⁊ ſic poſſent facere ſindicum.⁊ ſm boc babes caſum illius.q.quā format glo.in.l.ij.§.i.ſ.quod cuiuſqꝫ vniuerſi.no.vtrum tres vel quattuor ſcbolares ſimul babitantes faciant collegiuꝫ: certe ſic: bic dum dicit ſimul babitantes. Item quia permittitur tenuioribus pro eorum victu babendo: vt .ſ.e.l.i.ij.reſponſo: ⁊ boc prout babes bic ī littera ſimul babitātes: alij babent ꝙ multi ſimul babitaturi ſunt exponeñ.⁊ omnes qui multa babent facere ⁊ tractare ſimul poſſunt facere collegium approbatum de iure cōmuni: vt bic.⁊ iſta Inno.allegat extra de exceſ. prela.ca.dilecta.

¶ Venio ad materiaꝫ ⁊ primo quero quot pſone ꝯſtituāt collegiū.dic ut dixi.ſ.e.ſuper rubri.

¶ Scḋo q̄ro⁹ ex qb⁹ cāis pñt ꝯſtitui collegia. regula, ē ꝙ oīa collegia ſūt ꝑprobata: niſi appeant ꝑmiſſa: ut. ṡ. e. l. ꝓxi. §. ī ſūma. ¶ Videam⁹ ergo ex qb⁹ cāis collegia ḋ iure cōi ſūt ꝑmiſſa. ꝓ cui⁹ euidētia ḋbes ſcire ꝙ q̄dā col. ſūt ꝑmiſſa de iure gētiū q̄dā ḋ iure ciuili. De iure gē. collegiuꝫ qḋ appellaꝰ popul⁹ vni⁹ ciuitatis caſtri uel ville: ut .l. ex hoc iure. ṡ. de iuſti. ⁊ iure. ibi edificia agris ꝑminis poſitis ⁊c̄. ⁊ hoc tꝫ glo. i. l. ii. §. i. ṡ. qḋ cuiuſqꝫ vni. no. ī no. tñ ī. c. cū ab eccleſiaꝝ. ex̄ ḋ of. ordi. vꝛ tenere ꝙ nō gaudeat ꝓuilegio ciuitatis caſtri uel uille niſi approbeꝛ a ſupiore: ſꝫ ñ puto ꝙ iſta approbatio ſit neceſſaria cū a iure gen. ſit ꝑmiſſū[b]. Itē a iure ciuili nō ē reprobatū: niſi qñ illa edificioꝝ collectio tēderet ad emulatōeꝫ ali cui⁹ ciuitatis: ut. l. op⁹. ṡ. ḋ ope. pub. ⁊ l. ꝑ ꝓuinciā. C. ḋ edi. ꝓua. ⁊ iſta ꝟa q̄tuꝫ ad hoc: ut dicaꝛ popul⁹. q̄tū ꝟo ad hoc ut illa edificioꝝ collectō ſit ciuitas[c] uel caſtrū ſeu uilla regrereꝛ auc̄tas ſupioꝝ. nā ī vſu nr̄o ñ appellaꝛ ciuitaſ niſi vbi ep̄atū hñs: ſꝫ ep̄atū hr̄e ñ poſſet ſine ſupioriſ auc̄te dicereꝛ tñ caſtrū terra ſeu cōmunātia ſꝫ moduꝫ diuerſū loquēdi ⁊ popul⁹[d] eēt ſeu collegiuꝫ licitū. fateꝛ tñ Inno. ꝙ tale collegiū ciuitatis caſtri uel uille eēt approbatū: eoipo ꝙ ſupior ſibi reſcriberet tāq̄ ciuitati caſtro uel uille: ita dic̄ ipſe tñ ut puto nulla ꝯfirmatio reqriꝛ. Quedā collegia approbāꝛ ḋ iure[e] ciuili: ut collegia q̄ ſiūt cā religiōis: ut. ṡ. e. l. i. §. ſꝫ religiōis: vñ collegia diſcipliatoꝝ ⁊ collegia miſicordie ⁊ collegia iuuātiū oppſſos ⁊ ſimilia ſūt approbata de iure cōi. ¶ Sꝫ ꝯtra hoc op. ex̄ ḋ reli. do. c. religionuꝫ diuerſitas. li. vi. vbi nullū collegiū religiōis pōt inſtitui ſine auc̄te ſūmi ponti. So. aut qs vult īſtituere collegiū cā religiōis: ita ꝙ remaneāt pſone ſeculares: ut ſūt collegia diſciplinatoꝝ ⁊ alia ḋ qb⁹ ſup feci mētionē: ⁊ ſūt ꝑmiſſa ḋ iure cōi ut hic. aut vult qs īſtituere collegiū cā religiōiſ: ita ꝙ eccleſiaſtice pſone efficianꝛ: ⁊ iſtud nō pōt fieri ſine auc̄te ſūmi pōti. ut ī ꝯtrario. Itē ē approbatū ḋ iure ciuili collegiū doctoꝝ[f] ⁊ ſcholariuꝫ: ut. C. ne fi. ꝓ pa. auc̄. hita. ⁊ ex̄ ḋ reſcri. c. āñpe. ⁊ ḋ ꝓcu. c. ſup his. Itē approbata ſūt ḋ iure cōi collegia pluriū faciētiū vnā artē in vna ciuitate uel loco: ut hac. l. ſi. adeo qḋ dicit glo. ī. l. i. ṡ. qḋ cuiuſqꝫ vni. no. ꝙ oēs iſte artes q̄ enumeranꝛ. ı̄. ḋ iure īmuni. l. ſi. hñt collegiū approbatū. Permittiꝛ ēt ḋ iure cōi paupib⁹ pſonis[g] facere collegiū ſimul ad ſuſtētationē eoꝝ uite: dū tñ ñ ꝯueniāt pl⁹ q̄ ſemel ī mēſe: ut. ṡ. e. l. i. §. i. oia alia collegia ⁊ oēs alie ſecte ⁊ colligatōes ſūt ꝓhibite: ⁊ iō iſte ſecte q̄ ſiūt ī ciuitatib⁹ q̄ ñ ſiūt ſup his que hñt ſimul tractare. Itē iſte lige q̄ ſiūt īter ciuitates ⁊ īter ꝓncipes ⁊ barōes ñ ualēt[h]. ita tꝫ ino. ī. d. c. dilecta. ex̄ ḋ exceſ. ꝓla. nec ob. l. ſi. dubito. ı̄. ḋ cap. vbi dꝛ ꝙ ciuitates inuicē federanꝛ ⁊ colliganꝛ: qa iſtō ē veꝝ qñ ciuitates alie ñ amice, uel libere federanꝛ populo romano hñti īperiuꝫ: ſꝫ

VT ſ [illegible]

plures ciuitates uel plures barones q̄ eēnt ſub vno rege dño uel pricipe nō pñt iuicē facere illaꝫ federationē. Iſta. n. ſunt ſodalitia ⁊ collegia ꝓhibita: ut. ṡ. e. l. i. ⁊ ex iſtis colligiꝛ ꝙ ciuitates tuſcie[i] que nō recognoſcūt de facto ī tꝑalib⁹ ſuperiorē pñt iuicē ſimul federari tanq̄ libere. Sꝫ plura caſtra uel uille q̄ eēnt ſub vna ciuitate vel vno dño hoc ñ poſſent: vt dictū ē. ¶ Quero per q̄s pſonaſ regenꝛ iſta collegia ꝑmiſſa. pro cuiuſ ḋclaratiōe ḋbes ſcire ꝙ de eſſe collegij[k] non ē ꝙ hēat rectorē: pōt. n. eē ſine rectore ſeu ꝓore: ita no. Inno. ī. c. cū nō. ex̄ de prebē. tñ ſi uolūt pñt ſibīuicē rectorē facere: vt. l. ſi. C. ḋ iur. om. iu. ⁊. ṡ. de pac. l. itē magiſtri. ⁊. ṡ. l. ꝓxi. §. ſi. ibi curatores hoꝝ corporū ⁊c̄. ⁊ hac. l. ī eo ꝙ ꝑmittit inuicē facere leges. ¶ Sꝫ circa hoc dubitaꝛ ſi eſt collegiū clericorū vel laicoꝝ ſimul: ut. ē vniuerſitas ſcholariū: ⁊ iſte vniuerſitates diſciplinatorū an poſſit fieri rector laic⁹[l]: videꝛ ꝙ ñ: qa nullā pōt hēre iuriſditionē ī clericos: vt ī auc̄. ſtatuimus. C. de epi. ⁊ cle. ⁊ ex̄ ḋ fo. cōpe. c. ſi diligēti. So. ḋbetis ſcire ꝙ q̄dā ſūt collegia quoꝝ rectores hñt iuriſditionē ut rector ſcholariū ⁊ rectores artificū: vt. d. auc̄. hita. ⁊ l. ſi. C. ḋ iur. om. iu. ī iſtis nō pōt[m] effici rector laic⁹: ita ꝙ hēat iuriſditionē ī clericos q̄ ſūt de collegio: ut. d. iurib⁹: fateor tñ ꝙ ſi aliqs laic⁹ eligereꝛ ut rector eſſet: tñ illi clerici eēnt ab ei⁹ iuriſditiōe exēpti: ⁊ iō ñ coguntꝛ iurare mādata ei⁹: qa nō pñt ſe ſubijcere ei⁹ iuriſditiōi: nec ē nouū ꝙ aliq ḋ collegio ſint exēpti ⁊ ꝓuilegiati: ut. l. i. ı̄. ad muni. ⁊ ibi tangiꝛ in gl. q̄dā ſūt collegia quorū rectores nullā hñt iuriſditionē: ſꝫ magis hñt q̄dā ꝓeminentiā fraternalē: vt ī iſtis collegijs q̄ cā religiōis celebrātur: nā ꝓores eoꝝ nō pñt ad ius aliquē eoꝝ trahere iuitū: ſꝫ corripiūt ipꝫ volētē ⁊ ſi ñ vult obedire ñ pōt grauari vltra niſi expellaꝛ ḋ collegio. Iſta ptās ē ſimilis illi ptāti quā hꝫ frater maior q̄ dꝛ dñs dom⁹: ut. l. ꝓnūciatio. §. familie. ı̄. de ver. ſig. Itē exēplū in collegio tenuioꝝ q̄ ad ſuſtētādā eoꝝ vitā faciūt collegiū: nā rector illius collegij hꝫ illā curā vt ꝯgreget ⁊ ut inueniat pro alijs. ī iſtis dico ꝙ ēt laic⁹ poterit eē rector ⁊ punire clericū delinq̄ntē: nō. n. punit eū vigore iuriſditiōis ſꝫ magis amore fraterno: ut dictū eſt. ¶ Quero corā qb⁹ ꝯuenienꝛ iſta collegia ⁊ corpora. rñ. corā ſupiorib⁹ iudicib⁹ ſecularib⁹ ſi ſūt collegia ſcholariū: ut. ṡ. e. l. i. ī ꝓn. uel corā iudice eccleſiaſtico ſi ē collegiū clericoꝝ[n]: ut. d. auc. ſtatuim⁹. ⁊ auc̄. cleric⁹ lite pulſat⁹. c. t. Sꝫ ſi collegia ſūt clericoꝝ ⁊ laicoꝝ ſimul: hic aduertēdū ē ſi qdē maior ps ē laicoꝝ diceꝛ collegiuꝫ laicoꝝ. qm̄ maior ps trahit ad ſe totū: ut. l. qḋ maior. ı̄. ad mu. ⁊ iō poſſꝫ ꝯueniri corā iudice laico. h. dico ſi ꝓ reb⁹ tꝑalib⁹ ꝯueniaꝛ: nā ḋ reb⁹ ſpūalib⁹ iudex laic⁹ ñ ſe itromittit ſꝫ iura ca. ſi ꝟo ps maior eēt clericoꝝ ꝯueniref corā iudice eccleſiaſtico eadē rōne. Si ꝟo eēnt eq̄les[o] uel eq̄lis eoꝝ ptās: ut ē

a ¶ Odales ſecūdo quero ex quibus cauſis poſſunt conſtitui collegia. adde qḋ no. bar. ⁊ que ibi dixi in. l. cum ſenatus de re. du. vbi vide.
b ¶ Sit permiſſuꝫ. Collegia permiſſa de iure gentiū hēs hic. ⁊ adde qḋ no. bar. in. l. ſi quis a filio in ſi. de le. i. ⁊ vide bar. in. d. l. ſenatus de re. du. ⁊ adde ꝙ burgus diciꝛ vniuerſitas approbata ſm bar. i. l. ſi heres. §. vicis. de le. i. idē bar. i. l. ii. de uer. ſig. ⁊ quod ipſe tradit i extrauag. q̄ ſint rebelles in uerbo lōbardie: vide per. d. anto. ⁊ alios in. c. cū ab eccleſiarū. de of. or. ⁊ ancha. in. c. dilecta ḋ exceſ. ꝓla. ⁊ pau. ḋ ca. in repe. l. ex hoc iure. de iuſti. ⁊ iure.
c ¶ Sit ciuitaſ. Quid ſit ḋ eſſe ciuitatiſ vel caſtri ⁊ vil e. vide in. d. l. ii. ı̄. ḋ ver. ſigni.
d ¶ Populus eēt. i cōtrariū ē tex. in cle. ſi ſummus. ḋ ſen. excō. ſm ludo. in. d. l. i. §. hoc autē. el. ii. de ope. no. nun.
e ¶ Approbanꝛ ḋ iure. Collegia approbata ḋ iure ciuili in materia collegiorū vltra infraſcripta: vid no. in. c. ſi. ḋ reli. do. ⁊ ino. de dona. in. c. inter dilectos. ⁊ q̄ ſūt collegia approbata: vide vltra hic ſcripta ꝑ bal. in autē. habita. C. ne fili. pro pa. i. xviii. col. in ver. iii. queritur quare vniuerſitas ſcholariū. ADDE que dicanꝛ collegia approbata. abb. cōſi. lv. li. pꝛio.
f ¶ Collegiū doctorum. Collegiū doctorū ⁊ ſcholariū eſt approbatū de iure ciuili. adde q̄ no. i. l. ſi. C. ḋ iu. om. iud. per bal. i. d. auc̄. habita. ⁊ gl. i. d. l. ſi. de iur. om. iu.
g ¶ Paupib⁹ pſonis. ꝑmittiꝛ de iure paupib⁹ facere collegiū illorū qui ḋſeruiūt hoſpitali ad curā pauperū. ḋ quo vide Inno. i. c. iter dilectos. ḋ dona. ⁊ qd i fraternitatib⁹. vide. xliii. di. i. c. ſi qs. ⁊ i. c. dilecto. hic alle. x. q. v. ſi clericorū. refert bal. in auc̄. hoc ius porrectū. i. ii. col. C. de ſa. ſan. eccle. ⁊ i. l. ſi qs ad declinandā i. xvii. col. C. de epiſ. ⁊ cle.
h ¶ Nō ualēt. itē ſecte i ciuitate: ut ꝑ bar. vbi uide i tractatu q̄ ſint rebelles. i uer. occulte. ⁊ no. bal. de pa. iur. fir. i. c. i. in. §. ad hec. ibi. quero vtrū apud ſiſcū. ⁊ bar. i extraua. i uer. rebellādo. ⁊ de iſtis ſectis ⁊ cōgregationibus ꝓhibitis. uide tex. ⁊ qḋ ibi bar. i. l. nullus. C. de ſū. tri. ⁊ adde bal. i ru. ꝓ ſocio. i. ii. col. ⁊ de pa. cōſtan. i uer. itē ſocietatē. itē ſemp ꝓſumiꝛ facta mala cā niſi aliud ꝓbetur: ita dicit abb. allegā. vincentiū i. c. ſi. ḋ teſti. cogē. ⁊ qualiter puniāꝛ clerici faciētes ꝯiuratiōes ꝯtra ep̄m. vide ad hoc ibi gl. vide bal. i. l. collegiū. C. de here. inſti. ⁊ ibi etiā pau. de ca. q̄ ponunt ḋ iſtiſ fraternitatibus. et ibi pulchraꝫ. q. vid ꝑ eū.
i ¶ Ciuitateſ tuſcie. ciuitates tuſcie q̄ nō recognoſcūt ſupiorē pñt federari adḋ qḋ dixi ꝑ illū tex. de pa. cōſtā. in uer. dāna ꝙ lige ⁊ ꝯfedera. faciūt uniuerſitatē.
k ¶ De eſſe collegii. ḋ eē collegii non eſt ꝙ habeāt rectorē. vid bal. q̄ hoc limitat i auc̄. hita. imo videꝛ tenere ꝯ bar. ibi. i. vii col. v. ii. q̄ritur. C. ne fi. ꝓ pa. adde bal. i ru. C. ꝓ ſo. q̄ tenꝫ idē qḋ bar. hic ēt ſi maior deceſſiſſet: ⁊ ſubdit ꝙ magis dignus hētur loco ꝓpoſiti ⁊ hic adde glo. ⁊ bar. i. l. nulli. C. qḋ cuiuſqꝫ vniuer. noīe ⁊ bal. in. l. i. §. i. e. ti.
l ¶ Fieri rector laic⁹. ſi i vniuerſitate ſcholariū ſunt clerici: an poſſit eligi rector ſcolaris ſeu laicus. ꝑ bal. i. d. auc̄. hita i. viii. col. et ibi ēt cuius etatis ḋbeat eſſe rector vniuerſitatis. et dicit q. xx. an. Et ad ꝑmū dictū. vid bal. i ꝓhemio. ff. §. hec autē tria. vid unū verbuꝫ per abb. i. c. ceterū. de iudi.
m ¶ Nō poteſt. Clerici nō iurant i manibus rectoris laici: ſꝫ ſint ſcholares. ſꝫ qd ſi ſcholaris ē ꝑꝑ iobediētiā ꝓuat⁹ ḋ matricula an poſſit aliquo mō āpli⁹ rematriculari: vide bal. in. l. acceptā. in. xviii. q. de vſur.
n ¶ Collegium clericorum. Et hoc etiam ſequitur abb. ſiculus in. c. i. de loca. ꝑ glo. ibi in uer. excōicatus: ⁊ vide ad materiā bal. in. d. auc̄. habita. in. xviii. col. ſed quid ſi ſunt matriculati in diuerſis actibus, coram quo cōuenientur: vide bal. in. l. pe. in vi. col. C. de cōſti. pecu.
o ¶ Eſſent equales. uide ad hoc qḋ no. bar. in. l. ꝓcipim⁹. §. codē de ap. et no. bal. in. d. auc̄. habita. C. ne fi. pro pa. ubi allegat ſpecu. in ti. de reo. ꝟ. ſed qd ſi ſcholaris clericus: ⁊ uide io. de ligna. in. c. ex litteris. de cōſti.

a ¶ Quero an. Et iſta faciunt ad ea que no. dixi poſt bar. in. l. ſi conſul de adop. ⁊ tunc coram quo poſſit conueniri: vide ſimpliciter bar. in. l. vl. C. de cōſti. pecu. ſed cui collegio debeat quis magis obedire: uide bar. i. l. queritur. ff. de ſta. ho.

b ¶ Quero vtrū ⁊ iſta poſſunt te dubitantem reddere. quid ſi aliquis huius collegii volens ad aliud collegiū tranſire facit ſe cācellari a matricula illius primi collegii: an gaudeat priuilegio illius collegii vſq; quo ad matriculā alterius collegii poſitus fuerit: ⁊ dic ꝙ ſic. caſus eſt no. in. l. i. §. fi. ď bo. poſ. q̄ ex teſta. mili. qđ eſt no. ⁊ illū tex. alle. ro. fin. vii. ⁊. ix.

c ¶ Quero ſup quib⁹. quis autem poſſit videre ſtatuta eorū et ea annullare: et ſi iniqua ſunt collegia diſſoluere. uiđ bar. in. l. ſub pretextu. ff. de extraor. crimi. Et ad bar. hic adde bal. in. l. i. C. de monopo. ⁊ ino. in. c. cuꝫ acceſſiſſent. et in. c. ſi oēs ď ꝯſti. et dixi poſt bar. in. l. fi. de iur. om. iu. et requirunt talia ſtatuta ꝯfirma. ſuperiores ſm bal. i. d. l. fi. et iſtis adde bar. i. l. oēs populi in. i. q. prin. ff. ď iuſti. ⁊ iure. et bal. no. in auć. habita. C. ne filius pro pa. i. iii. col. ſꝫ ꝙ nō requirūt cōfir. tenꝫ bal. i. l. repetita. in. ii. col.

d ¶ Alius non perficiat. Adde quod no. bar. in. l. ſi quis a filio. §. fi. de le. i. et Bal. et Cy. in. l. nec. C. de ꝓcura.

e ¶ Quero quid fiet. vide bar. in. l. ſicut. i fi. qđ cuiuſq; vniuer. no. adde de exceſ. prela. in. c. dilecti. ⁊ docto. in. l. i. §. fi. ff. de acq. poſ. qđ aūt ſi maior pars renūciat collegio ſiue ſocietati: an minor pars ꝯueniri poſſit que remanet ⁊ poſſit vti ſuo ſigno conſueto vniuerſitatis ſeu ſocietatis: viđ Bal. in. l. fi. C. pro ſo.

f ¶ Debent diuidi. An bona diuidantur per ſolidum et librāꝫ: vide in. l. iiii. §. ſi actor. de re iudi. ⁊ i. l. ii. C. de āno. ⁊ tri. li. x. et in ſpecu. de cenſi. quem ſequit̃ bal. in. l. omnibus. C. de vectigal. et cōmiſ.

in ciuitate iſta collegiuꝫ miſericordie quo regit̃ hoſpitale vbi tantā poteſtatē hn̄t clerici q̄tam laici: tunc puto ꝙ debēt cōueniri corā iudice eccleſiaſtico quaſi pars clericoꝝ dignior trahit ad ſe partē laicorū. ar. l. quicquid. §. cū partes. ff. ď acq. re. do. ⁊ l. q̄ religioſis. ff. de religio. ¶ Quero que perſone poſſūt eſſe in collegio? Rn̄. oēs maſculi ⁊ etiā femine: ſi tamē illud cuius cauſa collegiū celebrat̃ nō repugnet ſtatui mulieruꝫ. naꝫ in collegio decurionū nō poſſet eſſe mulier: ut in collegio doctorū: ut. l. femine. ĵ. ď reg. iur. eſt enim eis docendi ⁊ iudicandi officiū īterdictū ſm apoſtolū: ſed in collegijs que celebrant̃ ut dent̃ elemoſyne optime poſſunt eſſe: ſicut ēt ut videmus ꝙ ſunt collegia mulieꝝ religioſaꝝ. ¶ Quero vtrū monachus uel clericus poſſit ingredi aliqđ collegiū ſine licentia ſuperioris. rn̄. ꝙ non: ſicut nec ſeruus ſine licentia dn̄i: ut. ff. l. proxi. in fi. ⁊ qđ habuiſtis notatū. ĵ. de regu. iur. l. ex penalibus: ⁊ dixi in. l. i. ff. de ſti. ſer. ¶ Quero an[a] aliqs poſſit eſſe ī duobus collegijs. tex. ff. e. l. i. §. nō licet. videtur dicere ꝙ non. tu dic ꝙ quedā ſunt collegia que ſubalternant̃ adinuicē ⁊ hn̄t ſe vt totuꝫ ⁊ pars ſeu ut corpus ⁊ mēbra. exēplum in vniuerſitate noſtra eſt tota vniuerſitas que diuidit̃ in mēbra: videlicet vniuerſitas vltramōtanoꝝ ⁊ citramōtanoꝝ: ⁊ diuidit̃ etiam per nationes. Iſto caſu poteſt eſſe quis in toto ⁊ in vno mēbro illius totius: ſicut poteſt eſſe qs de vno populo ⁊ de vna ꝓuincia uel de vno burgo ſub vna ciuitate ⁊ ſi. Quedā ſunt collegia q̄ habent ſe vt ſpēs ſeparate. in iſtis eſt aduertendū. aut queris vtrū quis poſſit eſſe in vno collegio neceſſario ⁊ in alio voluntario: ⁊ poteſt poni exēplū. tu es ciuis iſtius ciuitatis origine: et ſic es de collegio iſtius ciuitatis neceſſario: certe poteris effici alterius ciuitatis uel collegij voluntarie: ut. ĵ. ad munici. l. domiciliū: ⁊ l. aſſumptio: ⁊ l. nihil. Si vero queris an poſſit eſſe ī pluribus collegijs voluntarijs. dico ſi quidē exercitium ei⁹ ad qđ vnū collegiū fit eſt īpedimēto ad exercitiū alteri⁹ ad qđ aliud collegiū celebrat̃: ⁊ tunc nō pōt eē ī pluribus collegijs: ut. d. l. i. §. n̄ licet. ff. e. Si vero exercitiū unius non eſt īpedimento exercitio alterius. verbigratia. tu es ď collegio vnius artis qđ nō ꝓhibet ꝙ ſis ď collegio diſciplinatorū: certe nō video. ar. ĵ. ad munici. l. aſſumptio. §. viris prudentibus: ⁊ l. libertus. §. preſcriptio. e. ti. facit. C. de poſtu. l. quiſquis: ⁊ ď aſſeſ. l. vl. ¶ Quero vtrū[b] quis poſſit exire ď collegio qđ intrauit: ⁊ ītrare ſine ꝯtradictōe cuiuſq̄. Rn̄deo in collegijs iſtis voluntarijs pōt qs libere ingredi ⁊ pacta ſeu leges collegij que eēnt de admittendis tm̄ certis perſonis ⁊ nō vltra eēnt ll. īprobate: vt. l. i. C. ď monopo. niſi hoc fieret ex cauſa legitima: vt quia vellet īgredi aliquis rixoſus vel turbulētus hō: ut. l. fi. ff. de offi. ꝓcur. ceſa. Iteꝫ exire poteſt qs libere: ut. ff. eo. l. i. ī fi. ¶ Quero ſuper qbus[c] poſſūt facere ſtatuta ſeu leges talia collegia? Rn̄deo ſuper his que ꝑtinent ad artē ſuā nō ſuper alijs: ut. l. fi. C. de iur. om. iu. ⁊ ibi no. ⁊ hac. l. ita tamē ꝙ nō faciāt inuicē legē per quā alij preiudicet̃: vtputa ſi faciunt legē vt certe perſone poſſint tantū illā arteꝫ exercere ⁊ nō alij: ⁊ ꝙ quibuſdā doceat̃ ⁊ qbuſdam nō. Iteꝫ ſi faciunt pactū ut poſt ceptum ab vno alius nō ꝑficiat[d] iſte eoꝝ. ll. ſūt reprobate: vt. d. l. i. C. de monopo. Itē poſſunt facere ſindicū ⁊ eoꝝ coadunatiōes pro eoꝝ iuſticia ꝯſeruanda de his que ſimul habēt facere: ut no. in. l. i. ff. qđ cuiuſq; vniuer. circa prin. de alijs vero nō: vt dictū eſt. ¶ Quero q̄liter collegia diſſoluant̃. Rn̄. quedā eſt diſſolutio que fit oībus ď collegio uolentibus: ut. ff. e. l. i. in fi. vel oībus mortuis nullo remanēte: vt. l. ſicut municipiū. ff. qđ cuiuſq; uni. ⁊ quod no. i. l. eius. in fi. ĵ. ad muni. quedaꝫ eſt diſſolutio inuita que fit mandato ſuperioris ꝓpter aliqđ ďlictū collegiatoꝝ: vtputa ſi p̄textu collegij liciti cōmittant illicita: vt. l. ꝓxi. in prin. ⁊ l. i. ij. reſpon. ff. e. ⁊. ff. de extraor. cri. l. ſenatus. ¶ Quero quid fiet[e] de rebus collegij diſſoluto collegio? Rn̄. quedā ſūt collegia que poſſūt habere in cōi ⁊ nihil ī ꝑticulari: vt collegia religioſorū ⁊ in iſtis diſſoluto collegio remanet apud ſuperiorē vel cui ipſe ꝯceſſerit: ⁊ ita fuit obſeruatū q̄n̄ fuit deſtructū collegiū tēplariorū ꝑ ſūmū pontificē: ſunt enī bona vacātia: ⁊ ſic debent̃ fiſco: vt. l. i. ĵ. de bo. vac. ⁊ l. i. ĵ. de iure fiſ. quedaꝫ ſunt collegia que poſſunt habere aliqd in ꝑticulari ⁊ in cōi. Et hic eſt aduertendū: quia quedā ſunt collegia que habēt aliqd in remuneratione laboꝝ: vt collegiū vnius eccleſie: habent enī bona[f] propter officium ⁊ ꝓpter laborē quē ſuſtinēt pro ciuibus ⁊ parrochianis: ⁊ tūc diſſoluto collegio ſiue in totū ſiue quo ad vnū recedentē bona eorū nō cōſequūt̃: ſꝫ remanēt apud ipꝫ collegiū vel eo in totū deſtituto remanent apud ſuperiorē: ceſſante eniꝫ labore dꝫ ceſſare premiū: vt. l. ſcio. in prin. ff. de an. leg. fa. ad hoc qđ no. i. d. l. ſicut municipiū. ff. qđ cuiuſq; vniuer. q̄daꝫ ſunt collegia que habēt aliqd nō ꝓpter ſe: ſed vt diſtribuāt īter alios: vt collegiū miſericordie qđ hꝫ bona ut nutriat pueros ⁊ alat īfirmos: et tunc etiā deſtructo collegio non remanet apud eos: ⁊ ſi aliquis exit nihil inde extrahit: non enī habent hoc ꝓpter eos ſed magis ꝓpter vtilitatē publicā ciuitatis: ut. l. ciuitatibus. ff. de le. i. et illi de collegio ſūt quodāmō nudi miniſtri apđ quos nullū debet remanere cōmodū: ut. l. ſi qs ticio. ff. de le. ij. q̄n̄q; ſunt collegia que habēt aliquid ꝓpter ſe: ⁊ hic aduerte. q̄n̄q; eſt in cōmuni aliqd ꝓpter ſe principaliter ⁊ directo. exēplum in pecunia quā ſimul ꝯferūt tenuiores: ut inde ematur aliqd ad eorū victū: ut. ff. l. proxi. §. ſeruos: ⁊. ff. eo. l. i. ij. rn̄ſo: tūc ſi aliquis recedit uel collegiū diſſoluitur debet recipere de iſta pecunia prout eū pro rata tangebat: ut. d. l. i. in fi. ff. e. ⁊ iſto caſu proprie ītelligit̃ illa. l. i. in fi. eodeꝫ modo dico ſi erat in cōi aliqua res deputata ad ꝓpriuꝫ vſum ei⁹: vtputa in fraternitate diſciplinatorū eſt ueſtis ad cuiuſlibet propriū vſuꝫ deputata: certe ille qui recedit debet illā veſteꝫ ſibi habere: ut. d. l. i. in fi. ff. e. Si vero habent aliqua ad cōmoditatē vniuerſitatis: nec reſpiciūt cōmodū ſingulorū principaliter: ut ſunt redditus ⁊ predia paſcua ⁊ nemora: que habent̃ ab vniuerſitatib⁹: ex quibus onera vniuerſitati incūbentia ꝑſoluunt̃. iſto caſu ſi aliquis idē recedit nihil inde debet habere: ratio quia tex. in. l. i. in fi. ff. e. dicit ꝙ debet accipere illud quod ei cōpetit ex rōne: ſed hic ex rōne nihil ſibi cōpetit ſed ipſi vniuerſitati ꝯpetit. ergo ⁊c̄. ad hoc facit

.l.in tantum.§.vniuerſitatis.ſ.de re.diui. ⁊.l.ſʒ ⁊ ſi hac.§.qui manumittiꝰ.ſ.de in ius voc. ⁊ ita obſeruatur de facto.ſi vero vniuerſitas diſſolua tur in totū: iſto caſu dʒ diuidi inter eos ō vniuer ſitate: vt.ſ.e.l.iij.in prin.⁊ ideo quedā vniuerſi tates qñ aliquis ingrediꝰ ſpecialē cōuentionem faciūt: vt ſi contingeret eū inde recedere nil poſ ſet repetere: ⁊ vendicare de rebus illaꝝ vniuerſi tatum. ¶ Sed quero iſto caſu quō bona debēt diuidi inter eos: vtrum diuiduꝰ ꝑ capita an ꝑ ſolidū ⁊ libram? Rñ.quedā ſunt bona que habʒ vniuerſitas ex collatione eoꝝ ꝓpria: ⁊ tunc de bent diuidi hito reſpectu ad modū ſm quem cō tulerunt: vt.d.l.i.in fi.ſ.e.⁊ quod ibi no. in glo. fa.inſti.pro ſo.§.illud. q̄dā ſunt bona habita ex largitione alioꝝ qui legauerūt vel donauerūt: ⁊ iſto caſu dʒ fieri diuiſio ſm eum modū ſʒ queʒ deſeruiebāt oneri vniuerſitatis: vt no.in.l.icola ī.ad munici.ar.ad hoc.ſ.ad treb.l. nōnunquaʒ ⁊.d.§.illud.inſti.pro ſo. ſed oneri vniuerſitatis deſeruiebāt illa per ſolidū: ⁊ librā: q: cū collecte im ponanꝰ per librā: vt.l.oēs.C.de op.pu.⁊ iſta bona minuebant onera collectaꝝ.ergo apparet ꝙ per ſolidū ⁊ librā deſeruiebāt vniuerſitati.igi tur eodē mō fiet diuiſio.ſi vero nō appeat q̄liter vniuerſitas habuerit dicta bona preſumēdū eſt ꝙ fuerūt habita ex alioꝝ largitiōe. ita tʒ Inno. extra de teſta.c.relatū. ¶ Quero deſtructoꝰ col legio an pereant priuilegia ipſius collegij? Rñ. quando collegiū deſtruiꝰ per ſuperioreʒ ꝓpter illius collegij defectum: tūc pereunt oīa ipſiꝰ pri uilegia: vt.l.qui vſufru.ſ.qui.mo. vſufruc.amit. videtur enim pati maximā capitiſ diminutionē: ⁊ ſic eius iura in totū ꝯſumenꝰ: vt.l.cognitionuʒ in fi.ī.de var.⁊ extraor.cog.qñqʒ collegiū nō de ſtruitur: ſed diſpergiꝰ. verbi gratia. vniuerſitas huiꝰ ſtudij tp̄e mortalitatis: receſſit totaliter: ita ꝙ nulla erat vniuerſitas ſtudij peruſij. vel pone ꝓpter aliū caſum vniuerſitatē vel collegiū rece dere iſto caſu priuilegia ⁊ iura nō pereunt: imo ipſa iura dicuntur retineri per illū locū a quo de noīabatur vniuerſitas.ſm opi.moyſi nota. per glo.in.l.ſicut municipium. quod cuiuſqʒ vni.fa cit ad predicta qō no.ꝑ Inno.extra de ope.no. nun.c.ij.⁊ de ꝟ.ſig.c.abbate in vlti.glo.

¶ De popularibus actionibꝰ. Rica.

Ex Rica ſequēti.

¶ An actiones populares ſint rei ꝑſecutorie: ⁊ quare dicanꝰ populares ⁊ an ꝓ pena iponenda pro crīe priuato admittaꝰ quilibet accuſator: et cui applicetur pena qñ agiꝰ actione populari.

¶ Glo.queritᵇ vtrum actiones populares ſint rei perſecutorie.vel tendāt ad vindictā.dicit gl. ꝙ tendūt ad vindictā ⁊ hñ. ¶ Scđo querit glo. quare dicunꝰ populares. dicit glo. q: cōpetunt cuilibet de populo. ¶ Tertio quero ᶜ vtruʒ pro pena iponenda ex crīe priuato admittaꝰ qlʒ ac cuſator.glo.dicit aut agiꝰ ad iponendā penam corporalem: ⁊ tunc nō admittiꝰ quilibet. ſʒ ille tm̄ admittiꝰ cuius intereſt.aut agiꝰ ad penā pe cuniariā: ⁊ tūc quilʒ de populo admitteꝰ. ſed ſi plures veniunt: admittiꝰ idoneior. qō no. mul tum pro ſtatutis que iponunt ꝓ delictis penam pecūiariaʒ: vt admittaꝰ ad accuſandūᵈ qlibʒ de populo.quod tene mēti.ar.ad hoc.l.ſepulchra. C.de ſepul.vio.fa.ī.de iure fiſc.l.i. ibi ab accuſa tione receſſuʒ ⁊c̄.ꝯiuncta.l.iij.§.fi.ſ. de preuari. fa.ēt dicta.l.i.ī.de iure fiſ.ibi.vel aduerſus.l.⁊c̄. ⁊ ibi: vel rem litigioſam ⁊c̄.iuncta.l.fi. C.de liti gioſis.⁊ ibi per glo.que idē dicit quod iſta. nec ob.quod no.ſ.de priua.delic.l.fi. q: illā glo.in tellige ſm iſtā: vt ibi dixi.nec ob.ſi dicis. ergo eſt accuſatio publica que cōpetit cuilibet de popu lo: q: nō eſt veruʒ: vt dixi.ī. ti.i.l.i. ¶ Quero cui appliceꝰ pena qñ agiꝰ actiōe populari.dic vt di xi.ſ.ti.ij.l.agraria. Cetera que ſunt in hoc titu. proſequere per teipſum.

¶ De publicis iudicijs. Rica.

Ex continuatione Rice.

¶ Quare iſta iudicia dicanꝰ publica ⁊ quare di cantur iudicia.

¶ Glo.cōtinuat rubricā ad precedētia. Dictū eſt.ſ.de accuſationibus que pecunialiter mouē tur. Nunc proſequiꝰ de accuſationibꝰ que mo uentur in corpꝰ.⁊ quidā hñt hic de actionibus: alij habēt de accuſationibꝰ.ſi hēs de accuſationi bus: dic tūc: vt.ſ.dixi: q: dictū eſt.ſ. ō accuſatōi bus pecuniarijſ: nūc ꝓſequitur de accuſationibꝰ corporalibus.ſed iſta cōtinuatio nō eſt bona: q: etiā in precedētibus dictū eſt de accuſationibuſ que moueꝰ in corpus: vt.l.diuus.⁊.l.vlti.ſ.de iureiur.⁊.l.vlt.de fur.⁊.l.vlt.de priua.delic. ⁊ ō extraor.cri.per multas.l.itē.⁊.ī.e.l.ij. tractaꝰ de accuſationibus pecuniarijs.⁊ etiā.ī. ad.l.iul.de anno.l.ij.vnde.ſ.⁊.ī.tractaꝰ de accuſatōibꝰ pe cuniarijs ⁊ corporalibꝰ.vnde hec cōtinuatio nō eſt bona: q̄re alij hñt in glo.de actōibus: ⁊ iſta ē melior: q: dictū eſt.ſ.de accuſatōibus ciuilibus que intētanꝰ ad ptis profectuʒ.nūc ſeqtur vide re de accuſationibꝰ crīalibus q̄ mouētur ad vin dictam: ⁊ ſi dicis ſupra dictū eſt ēt de accuſatio nibus crīalibꝰ. Rñ.nō dicitur.ſ.de accuſationi bus ꝑncipaliter: ſed acceſſorie.ſed hic ⁊ in toto iſto libro dꝰ de accuſatōibus ꝑncipaliter. Item dat glo.aliā continuationē.dictū eſt.ſ. de ꝑua. delic.ſeqtur hic de delictis ſeu de iudicijs publi cis: vt in toto hoc libro. ¶ Querit gl.q̄re iſta iu dicia dicanꝰ publica? Rñ.gl.dicunꝰ publica: q: cuilʒ de populo ꝯpetūt: vt inſti.eo. in ꝑn.⁊.l.iij. §.ꝯñs.ſ.de ſuſpe.tut.hoc declarabo.ī.eo.l.i.

¶ Quero q̄re dicunꝰ iudicia cū in hoc ti.nō tra cteꝰ de iudicijs.hoc eſt de inſtātia.ſed de.ll.qbꝰ iudicia itētanꝰ.dicit gl.expone de iudicijs hoc ē de.ll.publicoꝝ iudicioꝝ.vel aliter hoc ē de accu ſationibꝰ publicoꝝ iudicioꝝ.⁊ iſta eſt bōa expo ſitio.ſicut etiā in iudicijs ciuilibꝰ ſunt prodite ac cuſationes: que ſunt ius ꝓſequendi ⁊c̄. vt inſti. de act.in ꝑn.ita in crīalibus prodite ſunt accuſa tiones.h.d.tex.inſti.e.in ꝑn. tractat ergo totus iſte liber de accuſatōibus que oriunꝰ ex delictis publicis ſeu de.ll.qbus delicta publica puniun tur. ¶ Vltio ſcias ꝙ alibi dicit iperator ꝙ iſte li ber eſt terribilis. terret enim hoīes ne delicta cō mittant: vt.l.ij.§.ſeptima.C.de vet.iure enu.nō habetis alia circa rubricam.

Ex.l.ſequenti.

¶ Quot mōis iudicia dicūꝰ publica: ibi. Ex gl. Et ꝙ alio inſtrō fabricato falſoqʒ teſtō dicatur publicū iudiciū: ibi. Quero. Et qd ō.l. uiſcellia ⁊ qd de.l.flauia de plagi. ibi. Iteʒ ⁊ ꝟſi.quero. Et an accuſatio ex ſenatuſcōſulto turpiliano ſit publica. Et qd de accuſatiōe ſuſpecti tutoris et quot mōiſ iudiciū dicaꝰ publicū: ibi. Quero vtꝝ. Et qd de.l.agraria: ⁊ qd de crīe ꝙ puniꝰ ꝑ. l.ſi quis in hoc genus: ibi. Quero cū verſi. ſequēti. Et an cū pena taliū criminū eſt alterata ꝑ ſtatu tū deſinat eē publicū iudiciū: ibi. Vlteriꝰ. Et an ſi reſtringatur ꝙ nō oēs poſſint accuſare an deſi nat eē publicū iudiciū: ibi. Quero qd. Et ſi ſta tutum dicat ꝙ quilibet poſſit accuſare: ſequatur ꝙ crimen ſit publicum accipiendo publicū: ꝓut hic dicitur. vide in fi.

uu uu

a ¶ Quero ō ſtructo.hñ facit quod no. bar.in.l.i.§.fi.ō acq.poſ. adde qō no. bar.⁊ doc.in.l.iter ſti.§.ſacrā.de vb.ob.⁊ io.an.i c.priuil. per alex. de reg.iur.i.vj. per dy.i.l.pater filiū.§.tuſculanus. de le.iij.ꝑ bal.i.l.ſi grege.⁊ ibi dixi pꝰ imol. de le.i.ꝑ ſg.in.l.ꝓponebatur de iudi.ꝑ gl.in.d.c.ꝑuilegium de re.iur.in vj.bal.de pace cōſtan.in ver.noſ.⁊ in auc.habita. C.ne filius ꝑ patre.⁊ in.l.i.§.fi.qō cuiuſqʒ vniuer.nomi.⁊ in.l.ſeruitutes.§ ſolutū.⁊ ibi ang.ſ.de ſer ui.urb.ꝑdio.⁊ bal.i.l. vſufructꝰ citāti.q.mo.vſufr. amit.⁊ ang.i.d.§.ſacrā.⁊ in.l.q res.§.areaʒ.ō ſo lu.addō qꝰ dixi pꝰ bar.i.l.ſiqs filio. in §.fi.⁊ qō ibi bal.⁊ imol.i fi.verbis.de iniuſ.teſta.⁊ ſ.ō extraor. cog.in.l.ſtellionatus.

¶ De popularibus actōibus. Rub.

b ¶ Glo: q̄rit vide qō no. bal.in.l.pe.in.xij.q.C.ō execu.rei iu. Qui āt dicātur de populo.vide que ſcripſi poſt bar.in.l.in ꝓuinciali.§.fi. de oper.no.nunci.

c ¶ Tertio q̄ro vtrū ꝓ crimine ꝑuato admittaꝰ qlʒ ō populo ad accuſanduʒ. vide imol.in l.i.ī.ti.i.⁊ an qñ pena veniat applicā.da fiſco quilibet admittaꝰ vide in rub. C.q accuſ.l.iiij.col.⁊ gl.⁊ bal.in.l.fi. C.de litigi.

d ¶ Non admittitur. Ad de bal.⁊ pe.i.l.ſi quis id qō.ſ.de iuriſ.o.iu.ꝙ ꝑꝑ offenſā ſcām iuriſdictioni iudicis vbicunqʒ a lege ipoſita eſt pena qō dicūt eſſe menti tenendum.

e ¶ Ad accuſandū.vtruʒ poſſit qlʒ admitti qñ pro delicto iponitur pēa pecuniaria. vide bal.i.l.aduerſus.C.de fruc.⁊ lit.ex pen.⁊ in.l.i. C.q accu.⁊ imol.i.l.i.ī.ti.i.an forenſis admittaꝰ vide bald.⁊ imo.i.l.ſiqs reus.ī.ti.i.ſʒ vtrū accuſatio iiuriaruʒ ſit publica qñ iiuria nō hʒ ſpālēʒ ti.cri. vide bal.i.c.i.§.iiuria.de pa.iura.fir.⁊ bar.i.l.i.ti.i.⁊ in.l.lex corne.in fi.ſ.de iniur.⁊ in.l.i.§.ſi qs eo.ti.

¶ De publicis iudicijs. Rubr.